

Buog var naš izik,
kár mi ga na znamo varvat

Vocabolario Italiano - Nediško

Nino Špehonja

Inverno 2003

Prefazione

di Giorgio Qualizza

... accanto a lingue considerate ufficialmente come tali, figurano anche lingue locali (oltre al nediško, il friulano), che dalla maggior parte degli studiosi vengono ancora chiamate tradizionalmente "dialetti", il che porta per lo piú alla conseguenza immediata di una loro supposta dipendenza da qualcuna delle lingue considerate ufficiali.

Questo tipo di classificazione linguistica aprioristica che non rende certo giustizia alla autonomia di ciascuna lingua (sia essa parlata in un'area relativamente poco estesa e da un numero esiguo di utenti, oppure sia usata su un territorio molto esteso e parlata da moltissime persone), è stato da me denunciato già nella mia tesi di laurea sui proverbi e detti nediški (discussa presso l'Università di Trieste, alla Facoltà di Lettere e Filosofia, nel febbraio del 1980).

Ancora concordo con quanto allora affermavo e ritengo utile riportare qui parte di quelle considerazioni: "Occorre precisare una volta per tutte che da un punto di vista strettamente linguistico si può tranquillamente sorvolare su qualsiasi distinzione tra "dialetto" e "lingua" e simili, in quanto linguisticamente dovrebbero essere chiamati tutti con uno stesso nome "lingua", pur se vi si possono riscontrare differenze a livello del bagaglio linguistico (in quanto una lingua può essere (...) quantitativamente piú "ricca" di un'altra, in relazione ai vari fattori storici, geografici, sociali, economici, politici, ecc., che possono aver contribuito al suo sviluppo), o a livello della rispettiva diffusione spaziale (dovuta anch'essa a vari fattori, tra cui quelli sopra menzionati), la quale tra l'altro, come il sistema linguistico, varia nel tempo (tra i vari casi possibili, c'è anche l'evenienza che una lingua, attualmente relegata all'ambito "dialettale", possa essere stata in passato piú diffusa di una data lingua attuale contrassegnata col vocabolo carismatico di "lingua", (e vale sempre anche l'inverso).

In altre parole ciò che fa sí che una "parlata" venga chiamata "lingua" ed un'altra "dialetto" è dovuto esclusivamente a fattori extralinguistici (storici, politici, sociali, economici, ecc.) e anche se taluni linguisti adducono a giustificare tale distinzione motivi interni al sistema linguistico (come una maggiore organizzazione ed articolazione del sistema fonetico-morfologico-lessicale-sintattico-semantico), tuttavia tale distinzione rimane comunque di carattere convenzionale".

Giorgio Qualizza

Introduzione

Col presente vocabolario voglio solo rendere un servizio a chi abbia bisogno di avere alla portata di mano un termine nediško che al momento gli sfugge o, semplicemente, a chi ne voglia approfittare. Io stesso me ne servo spesso scrivendo, quando un termine stenta a venire a galla dalla mia memoria ormai sclerotica.

Son stato attento a trascrivere unicamente i termini indubbi del nediško, verificati e accertati soprattutto attraverso l'ascolto diretto di persone anziane abitanti nei paesi montani.

Mi sono preoccupato particolarmente della pronuncia dei termini e in particolare dell'accento tonico e di quello fonico anche se per quest'ultimo mi son imbattuto in rilevanti difficoltà per i numerosi segni grafici che avrei dovuto adoperare, per cui son stato costretto a ridurre tutto all'essenziale.

Sicuramente per la pronuncia l'ascolto dal vivo taglia la testa al toro ed è meglio di qualsiasi vocabolario!

Chiedo scusa per gli inevitabili errori di battitura, di distrazione o per qualsiasi altro genere di errore. L'errore da sempre fastidio a chi lo commette prima che a chi lo subisce.

Accenti

Uso tre tipi di accenti:

- "à" = vocale lunga (e generalmente aperta); indica sempre anche l'accento tonico;
- "á" = vocale breve (e generalmente chiusa); indica sempre anche l'accento tonico;
- "â" = vocale molto breve e chiusa, specie nei monosillabi; indica sempre anche l'accento tonico.

Alcune avvertenze

Per quanto riguarda l'accento tonico la sua indicazione non è sempre tassativa, nel senso che in certi termini potrebbero venir usati due accenti tonici diversi.

Questo avviene specie nei tempi dei verbi. Succede spesso, ad esempio, con il participio passivo: *osòljen* ma anche *osoljén*; oppure con il participio passato: *zakòpu* ma anche *zakopú*

Mentre per altri termini l'accento tonico segnato è talmente peculiare che alterarlo significherebbe svisare una caratteristica importante della nostra lingua.

Basta citare, come esempio, il termine *zená* e non assolutamente *zèna*.

Nell'ultimo capitolo della grammatica è messo in evidenza questo problema.

I tre accenti scelti non sono certamente sufficienti a indicare in particolare la durata della vocale. Nel caso, ad esempio, del participio passivo, allorquando questo e l'infinito sono uguali, viene segnato il participio passivo con l'accento grave anche se effettivamente la vocale accentata non è proprio breve, essendo solamente meno lunga di quella dell'infinito. Esempio: *ubít* = participio passivo; *ubìt* = infinito.

Dei verbi vengono messi spesso in evidenza i tempi principali, specie quando sono irregolari. In particolare vengono evidenziati: la prima persona del presente, il participio passato maschile (forse sarebbe stato opportuno, ma laborioso, indicare anche il femminile), la seconda persona singolare e la prima plurale dell'imperativo.

Dei sostantivi è messo in evidenza fra parentesi il genitivo, specie se irregolare.

Mentre degli aggettivi, indicati quasi sempre solo al maschile, è segnato fra parentesi il genere femminile e raramente il neutro.

La vocale fra parentesi (solitamente la vocale "e" o la (o)) può sostituire la vocale che la precede.

Esempio

tìa(e)t = tiat oppure tìet; ka(o)mù = kamù oppure komù.

Abbreviazioni

a. = aggettivo

av. = avverbio

cong. = congiunzione

f. = femminile

fra. = frase

friul. = friulano (termine derivato dal friulano)

int. = interiezione

m. = maschile

n. = neutro

n. pl. = neutro plurale

num. = numerale

ord. = ordinale

p. = pronome

p.p. = participio passivo

plur. = plurale

prep. = preposizione

sing. =sinsolare
superl. = superlativo
ted. = tedesco (termine derivato dal tedesco)
v. = verbo
volg. = volgare (termine da non usare)

Nino Spohonja

ITALIANO - NEDIŠKO

A

a prep. **1** du (riferimento verso il basso); **2** gu (riferimento verso l'alto); **3** k (h davanti k-g); **4** na, če na (con nomi di paesi); **5** ob; **6** dópar; **7** tu, taun, u (dentro)

a bassa voce av. natiho

a bella posta av. na pràvo pùàšto

a braccia av. na rokè

a casa av. **1** da(o)mù (moto a luogo: *biaš da(o)mù=vai a casa*); **2** domà (stato in luogo: *san domà=sono a casa*); **3** tádoma (stato in luogo: *san tádoma=sono a casa*)

a che ora? fra. o(b) katèri ùr, okatèri ùr

a chi p. ka(o)mú (interrogativo)

a ciascuno p. usàcemu, usàkemu (dativo di usàk)

a ciel sereno av. najàsnin

a croce av. nakriš

a cuore av. parsàrce, parsàrc

a danno av. za škòdo

a destra av. **1** na desnico; **2** na dèсно (moto a luogo); **3** na dèсни (stato in luogo)

a digiuno av. na tá(e)šč, na ta(e)ščé

a diritto av. nalice, zlic (na ròbe=a rovescio)

a dritto e a rovescio av. na lice an na ròbe

a due a. dvjèman (dativo)

a fatica av. **1** težkùo **2** štànto (stentatamente); (težkùo + infinito=stentare a...); (težkùo vierjen=stento a credere)

a fondo av. natancín

a forma di treccia a. kitàst

a forza av. po sil (anche: sotto la pioggia, sotto lo scoscio)

a lato av. skràjan (da lato)

a loro p. njín

a lui p. mú, njemú

a luna giovane av. mlàja

a lungo av. dùgo, na dùzin

a mani av. na rokè

a memoria av. **1** na pàmet; **2** na mìsu

a mente av. **1** na pàmet; **2** na mìsu

a metà av. napù, na pu, čespù, čez pu (preriezàt čez pù=tagliare a metà)

a mezzogiorno av. opudàn, opudnè

a me p. me, mi

a minor prezzo av. pománj

a Natale av. o božiču

a noi due p. nandvianan

a noi p. nán

a occhio av. na ùoč

a parte av. nastràn, ustràn (loš nastràn=metti da parte)

a pezzi av. na kosè

a piedi av. **1** parnògah **2** hodè (camminando)

a poco prezzo av. pomàlo

a posto av. namést, naméstu (lett. na mést=sul posto)

a prendere cong. po (biaš (bièži) po njo=vai a prenderla; biaš pùonj (po anj)=vai a prenderlo; biaš po darvá=vai a prendere la legna)

a punta av. našpík

a quattro gambe av. po štèrih

a questa parte av. od tód (do kàjšnega lieta od tód=da qualche anno a questa parte)

a questi p. tin (tin an tin drùzin=agli uni e agli altri)

a questo punto *cong.* natùole
a ragione *av.* žihar (*ted.*)
a regola d'arte *fra.* takùok zakuàže
(je narèto takùok zakuàže=è fatto a regola d'arte); (takùok Bùog zakuàže=come Dio comanda)
a rovescio *av.* **1** naròbe, na ròbe **2** nastràn (*in parte*)
a Sanquirino *av.* dópar Šincùrje
a sazieta *av.* dosìt
a schiena *av.* naharbàát
a scopo di *cong.* zaràda
a se stesso *p.* sebé, sam sebé (*sàma sebé*); (*sam si declìna; sebé resta invariabile anche al plurale*)
a sinistra *av.* **1** na čempàrni (*stato in luogo*) **2** na čempàrno (*moto a luogo*); **3** na lèvo
a stento *av.* **1** težkùo; **2** štànto (*težkùo + infinito=stentare a...: težkùo vèrjen=stento a credere*)
a sufficienza *av.* zaràt
a suo tempo *av.* suojcàjt
a tavola *v.* za mìzo
a terra *av.* natlèh (*stato in luogo*); (*bìt na tlèh=essere a terra, in grave difficoltà*)
a te *p.* te
a tutte le feste *av.* usàk gùot
a un tratto *av.* nanàglin
a uno *card.* dnemú, nemú (*dativo*)
a voce alta *av.* naglàs
a voi due *p.* vandvìaman
a voi *p.* ván
a volte *av.* učàsìh
abbacchiare *v.* **1** kla(e)tìt (*na- o- par- pod- po- pre- u- ve-*) (*boš klàtu orìehe=abbacchierai le noci?*); (*klàten, klàtu, klat/klatita*)
abbacchiato *p.p.* klàtjen (*na- o- par- pod- po- pre- u- ve-*)
abbagliare accecando *v.* slepìt
abbagliare *v.* **1** bliščìt; **2** obliščìt **3** se obliščìt (*impersonale*) (*se bliščì, sej bliščìelo*)
abbagliato *p.p.* obliščen
abbaiamento *n.* lájanje
abbaiare *v.* lájat (*po- un po' di volte; ve- a sazieta; za- una volta sola*) *pas j zalàju=il cane ha abbaiato*

abbaiata *n.* lájanje
abbaiato *p.p.* zalàjan
abbaiato *n.* lájanje
abbandonare *v.* **1** nahàt (*nàhan, nahù, nàh(i)/nahàjta o nahìta*) **2** pustìt; **3** pustìt od zat (*tralasciare*) **4** puščàt, -ovàt, ùvat; (*puščùjen, puščùvu, puščì/puščàjta*) **5** zavàržat
abbandonato *p.p.* **1** nàhan, **2** vepustjén, vepuščén, zapuščén, **3** zavàržen
abbandono *f.* **1** puščànje, **2** zapuščè(à)nje, **3** puščàva
abbassamento *m.* **1** znìžanje, **2** ponìž
abbassare *v.* **1** nìžat (*par- po- pre- ve- z- za-*) **2** ponìžit; **3** pregnìt -ìnt (*s-*) (*piegare*) **5** spregovàt -ùvat -àvat (*piegare*); (*spregùvan o spregùjen, spregùvu*)
abbassato *p.p.* **1** nìžan (*par- po- pre- ve- za- z-*) **2** sprègnjen
abbastanza *av.* **1** zaràt, za ràt **2** zadóst
abbastanza *av.* dóst
abbattere *v.* vrèc na tlá (*mej vàrglo na tlá=sono stato gettato a terra*)
abbattuto *p.p.* usìečen
abbellire *v.* **1** naštìmat **2** olieušat
abbellito *p.p.* naštìman, olieušan
abbeveramento *m.* napój (*del bestiame*)
abbeverare le mucche *v.* poìt (*na- ve-*) (*poìn, pòju, pój/poìta*)
abbeverarsi *v.* pìt (*pì(a)e)n, pìu, pì/pìta*)
abbeveratoio *n.* pojìlo
abbeverato *p.p.* napòjen
abbinare *v.* parglìhat
abbindolare *v.* obsienčat
abbisognare *v.* **1** kòrt (*kòren, kòru*) **2** mìet trìeba(o) (*aver bisogno*)
abbondantemente *av.* obiuno
abbondante *a.* **1** dòbaršan (*dòbaršna*) **2** obìeuan (*obìeuna*), obìuan (*obìuna*), obìuen (*obìeuna*), obìvan (*obìuna*)
abbondanza *f.* **1** obìunost **2** pùnòst
abbottonare *v.* botonàt (*na- o- par- po- pre- ve- za-*)

- abbottonato** *p.p.* 1 zabortònjen 2 botònan (*na- o- par- po- pre- ve- za-*)
- abbracciarmi** *v.* obìme
- abbracciare** *v.* 1 objèt, obìet, objèmat (*obìmen, objèu, obim/obimta*) 2 sparjèt (*prendere, ricevere*); (*sprìmen, sparjèu o sprejèu*) 4 zagrib-at - ovàt - ùvat
- abbracciati** *v.* obìtame/obìtame
- abbracciato** *p.p.* 1 objèman, 2 objèt
- abbraccio** *m.* objèm, objèmanje
- abbreviazione** *n.* skràjšanje
- abbruttirsi** *v.* se gardìt
- abbuffarsi** *v.* naìest, (*se*) preìest (*na(pre)ien, naìedu, najèj/najèjta*)
- abbuffato** *a.* naìeden
- abete** *f.* smrìa(*e*)ka
- abilità** *f.* 1 parpràunost 2 parlòžnost
- abisso** *f.* hla(*o*)bočina (*toponimo*)
- abitante del tolminotto** *f.* unèjka
- abitante del tolminotto** *m.* unèjac
- abitante delle valli dell'Azzida** *f.* rečànka
- abitante delle valli dell'Azzida** *m.* rečànj
- abitante di Cicigolis** *f.* ščìgluca o ščìgulca
- abitante di Cicigolis** *m.* ščìglovac o ščìgluc
- abitante di Loch** *f.* ložánka
- abitante di Loch** *m.* ložànj
- abitante di Oculis** *f.* nòkulca
- abitante di Oculis** *m.* nòkulc
- abitante di Pegliano** *f.* ofjànka
- abitante di Pegliano** *m.* ofjànac
- abitante di Podvarschis** *f.* podvaršànka
- abitante di Podvarschis** *m.* podvárščanj
- abitante di Ponteacco** *f.* petjàška
- abitante di Ponteacco** *m.* petjàžanj
- abitante di Rodda** *f.* rùonka
- abitante di Rodda** *m.* rùončanj
- abitante di San Pietro** *f.* špietruka
- abitante di San Pietro** *m.* špietrovac
- abitante di San Quirino** *f.* šinčùrka
- abitante di San Quirino** *m.* šinčùrac
- abitante di sopra** *m.* gorèncanj
- abitante di Sorzento** *a.* saržènski
- abitante di Sorzento** *m.* saržèncanj
- abitante di Sorzento** *f.* saržènka
- abitante di sotto** *m.* dolènčanj
- abitante di Specognis** *f.* špehùonka
- abitante di Specognis** *m.* špehùonac
- abitanti di Specognis** *mpl.* špehùonc(*i*)
- abitante di Spignon** *f.* varhùcka
- abitante di Spignon** *m.* varhùsac
- abitante di Stupizza** *f.* stùparca
- abitante di Stupizza** *m.* stùpar
- abitante di Tarcetta** *f.* tarčečànka
- abitante di Tarcetta** *m.* tarčečànj
- abitante di zappatocco** *f.* zapatòkca
- abitante di zappatocco** *m.* zapatòkovac
- abitanti delle valli dell'Azzida** *m.pl.* rečànj
- abitanti di Loch** *m.pl.* ložànj
- abitanti di Oculis** *mpl.* nòkulci
- abitanti di Pegliano** *m.pl.* ofjànci
- abitanti di Podvarschis** *m.pl.* podvárščanj
- abitanti di Ponteacco** *m.pl.* petjàžanj
- abitanti di Rodda** *m.pl.* rùončanj
- abitanti di San Pietro** *m.pl.* špietrùc
- abitanti di San Quirino** *m.pl.* šinčùrci
- abitanti di Sorzento** *mpl.* saržèncanji
- abitanti di sotto** *m.pl.* dolènčanj
- abitanti di Specognis** *m.pl.* špehùonci
- abitanti di Spignon** *m.* varhùc
- abitanti di Stupizza** *m.* stùpari o stùparci
- abitanti di Tarcetta** *m.* tarčečànj
- abitanti di Zappatocco** *m.* zapatòkovci
- abito talare** *f.* sùknja
- abito** *m.* ponùosak
- abituamente** *av.* navàdno
- abituare a non essere custodito** *v.* odvàrvat (*odvàrjen, odvàrvu,*

odvâr/odvârta)

abituare *v.* **1** navâst (*par-*)
(*navâden, navâdu, navâd/navâdta*); **2**
navâdit (*par-*); **3** navâjat

abituarsi *v.* **1** se parvâdit; **2** se
parvâst; **3** se navâdit (*imparare*); **4** se
navâst (*imparare*)

abituato *a.* vâjen (*na- par-*); **2**
navâden (*par-*)

abitudine *f.* **1** navâda, navâja; **2**
usakdânjost (*usakdânjost(i)*)

abnegazione *n.* zatajâ(e)nje

abortire *v.* spovriêc, spovrêc (*degli*

animali); (*spovâržen, spovârgu*)

abortire *v.* zgubit (*di donna*)

abulico *a.* lien

acacia *f.* akâcja, arkâcja

accadere *v.* **1** gajât; **2** se godit; **3**

toçât (*impersonale*); (*se godì, sej*

godìlo); (*ka se gâja=cosa succede*)

accanto *av.* blizo, blizu (*col genitivo*)

accaparrare *v.* **1** preuzêt,

(*preuzâmen, preuzêu,*

preuzâm/preuzamîta); **2** sprâujat

(*accapararsi*)

accarezzare *v.* **1** bôžat, bùažat,

bùajšat (*na- o- po- u- ve- za*); **2** šujât

(*na- o- po- u- ve- za*)

accarezzato *p.p.* šujân, bôžan (*na-*

o- po- u- ve- za)

accatastare *v.* **1** skladât; **2** nametât

accatastato *p.p.* zalôžen

accattivarsi *v.* se parjubît (*parjûben,*

parjûbu)

accecare *v.* slepît (*o- po- za-*)

(*slepîn, slepiu*)

accecatto *p.p.* slepjén (*o- po- za-*)

accelerare *v.* hitia(e)t (*hitîn, hitéu*)

accendere il fuoco *v.* **1** zakurît

ogînj (*zakûren, zakûru,*

zakûr/zkurîta); **2** parnêt ogînj (*parnèn*

o parnâmen, parnêu, parîn o

parnî/parnîta); **3** parnâmit,

parnêmat; **4** paržgât (*paržgén,*

paržgâu, paržgî/paržgîta); **5** zanetît

ogînj; (*zanetîn, zanetîu,*

zanêt/zanêtîta)

accennare *v.* **1** pomenît (*pomènen,*

pomènu, pomén/pomenîta); **2** maknît,

mâkînt

accennato *p.p.* mîgnjen (*par- pre- u-*

ve- za)

accento *n.* guarènje

accertamento *f.* **1** resnîca; **2**

pravîca; **3** sprâva

accertare *v.* **1** dokazât (*par- po- s-*

ve-) (*dokâžen, dokâzu,*

dokâš/dokazâjta); **2** dokazâvat -ûvat

-ovât (*dokazûjen/dokazâvan,*

dokakazâvu, dokazâv/dokazâvta); **3**

prîçat (*testimoniare*)

acceso *p.p.* **1** zakûrjen; **2** parnêt; **3**

paržgân

accettazione (sopportazione) *n.*

potarplênje

accettazione *n.* uslišanje

acchiappare *v.* popâst (*popâden,*

popâdu, popât/popâdta)

acciaio *m.* **1** iklén; **2** ikló, jekló, jeklú

acciuffare *v.* popâst (*popâden,*

popâdu, popât/popâdta)

accoccolato *p.p.* çèpnjen (*par- u-*)

accomodato *p.p.* komadân

accomodataura *f.* raunjâva

accompagnare *v.* **1** kompanjât **2** itî

za (*gren za*)

acompanare (abbinare) *v.*

skompanjât

accontentare *v.* **1** kontentât (*par-*);

2 velîçat; **3** komadât (*le mucche*)

accontentato *a.* **1** kontentân (*par-*);

2 velîçan (*na-*); komadân (*za-*)

accoratamente *av.* sârchno

accorciamento *n.* skrâjšanje

accorciare *v.* krâjšat (*do- na- o- par-*

pod- po- pre- s- u- ve- za)

accorciato *p.p.* krâjšan (*do- na- o-*

par- po- pod- pre- s- u- ve- za-)

accordare *v.* **1** zglihat, zlihat (*po-*

pre-); **2** poguarît, poguârjat (*ted.*)

accordarsi *v.* **1** se zglihat, zlihat (*po-*

pre-); **2** se poguarît, se poguârjat; **3**

se zmenît (*ted.*)

accordato *p.p.* zglihan (*po-*)

accorgersi *v.* **1** se dovizât; **2** se

zaviedj; **3** se zavîšat

accorrere *v.* **1** parhitiet (*parhitîn,*

parhitèu); **2** parletiet (*parletîn,*

parletèu); **3** parletât

accostamento *n.* parbližanje

- accostato** *p.p.* parbližan
- accovacciamento** *m.* počèp
- accovacciarsi** *v.* čèpint, čèpnit, čèpit
(*par- po- u- ve-*), (*čèpnen, čèpnu, čèpin/čèpinta*)
- accudire gli affari** *v.* itì po opravìlah
- accudire** *v.* komad-àt - ovàt - àvat - ùvat (*gli animali, le mucche*)
- accudito** *p.p.* komadàn
- accumulare** *v.* **1** nametàt, namìetat (*za-*) (*snìeh se zamìeta=la meve si accumula*) ; **2** spràvt; **3** spràuljat
- accumulato** *p.p.* namètan, namìetan; **2** spràven
- accumulazione** *n.* nakladànje (*za-*)
- accumulo** *f.* zaklàda (*na-*)
- accuratamente** *av.* natancín
- accusare** *v.* **1** obdužìt (*obdužìn, obdužiu*); **2** tožìt
- accusatore** *m.* tožnik
- accusato** *p.p.* **1** obdužen; **2** tòžen
- accusa** *f.* **1** tožbà; **2** tožìlo
- acero campestre** *m.* klín
- acero montano** *m.* jàuar (*jàuarja*)
- acero platanoido** *m.* jàuar (*jàuarja*)
- acetosella** *f.* kiselca
- acetoso** *a.* kìsast
- aceto** *m.* ožèjt (*ožèjda*)
- acidificare** *v.* kìsat (*do- na- par- po- pre- u- ve- za-*), (*lùošt kìsat oblice=mettere le rape (o i cavoli) per la brovada*)
- acidificato** *p.p.* kìsan (*do- na- par- po- pre- u- ve- za-*)
- acidità** *f.* zàga (*me zàga koje=ho acidità*)
- acido** *a.* **1** kìsast; **2** kìsu, kìseu (*kìsela, kìselo*)
- acino d'uva** *f.* kàpja gròzdja
- acino** *f.* zàrna
- acqua benedetta** *f.* žègnana uodá
- acquaio** *m.* lijàc
- acqualina** *f.* slìne (*in bocca*); (*plurale*)
- acquasantiera** *m.* kropìeunjak, kropìunjak
- acquavite** *f.* cùojka (*l'ultima parte della lavorazione*)
- acquavite** *m.* rafìn (*prima parte della lavorazione ad altissima gradazione; di solito viene eliminata e si usa come linimento*)
- acquavite** *n.* žgànje, zgànje
- acquazzone** *f.* **1** lija; **2** sila
- acqua** *f.* ua(o)dà
- acquasantiera** *f.* kropìeunjàk
- acquiescenza** *f.* podlòžnost
- acquire** *v.* se navàdit (*navàdin o navàden*);
- acquoso** *a.* ua(o)dèn
- acre** *a.* granàk
- adagio** *av.* počàse(o)
- adattare** *v.* **1** parvàdit, parvást (*parvàden, parvàdu, parvát/parvādita*); **2** zgìihat (*ted.*)
- adattarsi** *v.* se ujemàt
- adattato** *p.p.* parvàjen, parpràujen, parpràuljen
- adatto** *p.p.* **1** parmieran (*parmierna*); **2** parpràuljen; **3** parpràvan
- addebitare** *v.* ràjtat, obràjtat (*po- za-*) (*ted.*)
- addebitato** *p.p.* obràjtat (*ted.*)
- addensare** *v.* **1** gòstit (*par- po- pre- ve- za- z-*), (*gòstìn o gòsten, gòstu, gòst/gòstita*), gòstìet (*gòstèjen, gòstèu, gòstì/gòstita*); **2** ugosnìt, ugòsint (*ugòsnen, ugòsnu*)
- addensato** *a.* gost
- addensato** *p.p.* gostjén (*par- po- pre- ve- za- z-*); **2** polojèn
- addestramento** *f.* **1** ùk; **2** učbá; **3** učàva
- addestrato** *a.* vàjen
- addio** *int.* **1** zbùa(o)gan; **2** božìme (*dal verbo božìt=salutare*)
- addizionare** *v.* zaštìet (*zaštèjen, zaštéu, zaštèj/zaštèjta*)
- addizionato** *p.p.* zaštìet
- addolcire** *v.* **1** sladkàt, sladkìet, slàtkjat (*ars- do- na- o- par- po- pre- raz-*); **2** cukeràt
- addolcito** *p.p.* **1** cukeràn; **2** sladkàn, sladkjén (*ars- do- na- o- par- po- pre- raz-*)
- addolorarsi** *v.* **1** se žàlvat; **2** se zdìet hudùo,
- addomesticato** *a.* parjùdan

(*parjùdna*)

addormentarsi *v.* **1** zaspàt (*zaspian, zaspàu, zaspí/zaspìta*); **2** umarknìt -int; **3** zamažàt (*zamažìn, zamažú, zamáš/mažàjta*)

addormentato *a.* **1** zaspàn; **2** umárknjen

adeguato *p.p.* parmieran (*parmierna*)

adempiere *v.* dopùnt, dopùnit (*dopùnen, dopùnu, dopùn/dopùnta*)

adempito *p.p.* dopúnjen

adesso *av.* sà, sá(*i*)da, sádale

adirare *v.* razzardìt

adirarsi *v.* **1** se sardìt (*raz-*); **2** se nagànjat; **3** se skarfutàt

adirato *p.p.* **1** nagànjen; **2**

razzardjèn; **3** skarfutàn

adoperare *v.* nùcat (*ted.*)

adoperarsi *v.* **1** se upierat; **2** se mešàt (*darsi da fare*)

adoperato *p.p.* nùcan (*par- pre- (assai)*)

adorare *v.* častìt (*o- po- u- ve- s- za-*), (*častìn, častìu, častì/častìta*)

adorato *a.* češčén

adorato *p.p.* častjèn (*o- po- u- ve- s- za-*)

adorazione *n.* češčènje

adornare *v.* oflokàt

adornato *p.p.* oflòkan

adottare *v.* uzèt za sùojega (*sùòjga*)

adulare *v.* lizàt (*lìžen, lizu, lish/lizàjta*)

adulatore *a.* rufjànast, lizàvac (*lizàuka*)

adulatore *m.* **1** lizàvac, **2** rufjàn

adulatrice *f.* lizàuka

adulazione *n.* lizànje

aereoaplano *m.* aroplàn, roplàn, loplàn, rèoplan

affabile *a.* parjùdan (*parjùdna*)

affacendarsi *v.* jih nagàjat

affamato *a.* làčan (*lácna*)

affannarsi per qualcosa *v.* se ubivàt za kàko rieč

affannarsi *v.* **1** se potrudìt; **2** se upierat; **3** se ugnàt (*se uženèn, se ugnú, se užén o se ugón o se uženìta o se ugonìta*)

affanno *f.* **1** zadìeva; **2** ugnànost

affare *n.* opravìlo

affascinato *a.* naglèdan

affaticamento *f.* trùdnost (*trùdnost(i)*)

affaticare *v.* smàr(*l*)trat

affaticarsi *v.* **1** se trudìt; **2** se máltrat

affaticato *a.* šibàk (*šibká*)

affaticato *p.p.* máltran (*po- pre- ve-*)

affermare *v.* zavišat (*ted.*)

afferrare *v.* **1** parjèt (*primen, parjèu o prejèu, prim(i)/primìta*), **2**

parjèmat; **3** primìt (*primen*); **4**

zagràbt (*zagràben, zagràbu, zagràp/zagràpta*); **5** popàst, popàdat,

popàdit (*popàden*); *parjèmat k zarcu=prendersela a cuore*

afferrato *p.p.* popàdan, zagràben, zagràbjèn

affetto *f.* **1** radùost; **2** občùtek (*m.*), (*občùtka*)

affettuoso *a.* parsàrčen (*parsàrčna*)

affezione *f.* **1** radùost, **2** zavèza

affibbiare *v.* natùc (*natùčen, natùku, natùc/natucìta*); **2** zanèst (*zanesén, zanèsu*)

affilare *v.* **1** brusìt (*brùsen*); **2** klepàt (*la falce*) (*na- o- par- po- s-u- ve-za-*)

affilato *p.p.* brùsen,

affilato *p.p.* klèpan (*na- o- par- po- s-u- ve-za-*), (*la falce*)

affinchè *av.* de

affliggere *v.* žàlvat (*do- na- po- pre- raz- ve-*)

affliggersi *v.* **1** se grozìt; **2** se zdìet hudùo (*impersonale*)

afflizione *n.* **1** tarplienje; **2** žàlvanje

affogamento *n.* zadušènje

affogare *v.* se potopìt

affogato *p.p.* potopjèn

affrancamento *f.* **1** odvèza; **2** rešìteu

affrettare *v.* **1** mudìet (*po-*),

(*mudìn*); **2** hitìet (*par-*), (*hitìn, hitèu*)

affrettarsi *v.* **1** (*pron. person. +*) se mudìt (*impersonale*); (*me se mudì=ho fretta, me sej mudìlo=avevo fretta*)

affrettarsi *v.* **1** skarbiet (*slarbìn,*

skarbèu), (*po- pre-*); **2** se poganìt (*se*

pogànen); **3** partèč (*partèčen, partèku,*

pàrtec/partecita)

affrettato *p.p.* **1** poskarbjèn; **2**

partečèn

affrontare qualcuno *v.* se pokladàt
(*con la forza*)

affrontare *v.* dàt prùot

affumicare *v.* okadiet, okadìt (*par- s- u- za-*), (*okadìn, okadiu*)

affumicato *a.* okadjèn, okajèn, (*par- s- u- za-*), (*anche dal vino*)

Africa *f.* Afrika

agganciare *v.* zašpikint, zašpiknit

agganciato *p.p.* zašpiknjen

aggeggi *n.* ròdje (*di ogni genere*)

agghindare *v.* parštìmat (*j lepùo parštìmana=è ben agghindata*)

agghindarsi *v.* **1** se pùcat; **2** se napràft, se napràvit (*se napràven, se napràvu, napràvse/napràvtase*)

agghindato *p.p.* **1** natègnjen (*fig.*); **2** štìman, parštìman (*na-*), (*ted.*)

aggiogato *p.p.* podlòža(e)n
(*podlòžna*)

aggiungere acqua *v.* zalijàt (*zaližen, zaliju, zalij/zalijàta*)

aggiungere sale *v.* dosolit

aggiungere scrivendo *v.* dopisàt
(*dopišen, dopìsu, dopiš/dopisàjta*)

aggiungere *v.* **1** parkladàt; **2** pardàt
(*pardàn, pardàu, pardí/pardita o pardàjta*); **3** dolùà(o)št (*par-*),

(*dolòžen, dolùožu, dolóš/doložita*); **4** doklàst
(*doklàden, doklàdu,*

doklàt/dokladita); **5** dokladàt, -ovàt
-àvat, -ùvat (*dokladùjen, dokladùvu,*

dokladùvi/dokladùvta); **6** doparnèst,
parnèst (*portare vicino*), (*doparnesèn,*

doparnèsu, doparnès/doparnesita); **7** štùlt
(*do- u- za-*), (*štùlen, štùlu,*

štùl/štùlta); **8** partočìt (*versando*),
(*partòčen, partočiù,*

partoči(i)/partočiàta)

aggiunta *f.* **1** pardàja; **2** dokladànje
(*po-*); **3** naklàda

aggiunto *p.p.* **1** dolòžen; **2** pardàn; **3**
zaklàden; **4** štùljen (*u- za-*)

aggiustare *v.* **1** stroìt o strojìt (*na- po- pod- par- ve- u-*), (*stròjen, stròju, stròj/stroita*); **2** ràunat (*do- na- par- po- pre-*)

aggiustato *p.p.* **1** stròjen (*u- par- po- pod- pre-*); **2** ràunjen (*u- par- po- pod- pre-*)

aggravamento *n.* pohùjsanje

aggredire *v.* **1** najèt; **2** najèmat
(*najèman, najèmu, najèm/najèmta*);

3 napàdat

aggredito *p.p.* **1** najèmjen; **2**

napàdan

aggregare *v.* dolùošt (*dolòžen, dolùožu, dolóš/doložita*)

agguantare *v.* **1** popàst (*popàden, popàdu, popàt/popàdta*); **2** zagràbt,

zagràbit (*zagràben, zagràbu, zagràb/zagràbta*)

agile *a.* nàgli (*na gla*)

agitare *v.* borìt (*bòren, bòru*)

agitarsi *v.* hrepenìt

agitato *a.* nemeràn (*nemerná*)

agitazione *f.* **1** ugnànost, **2** trepànje
n.

aglio *m.* česnák

agnellino *n.* jàrace

agnello *n.* jàre

ago *f.* iglá

agonia *n.* umìranje

agonizzare *v.* **1** umeràt, umìerat,
(*umìeran, umìeru*); **2** umir-ovàt -àvat

-ùvat

agosto *m.* ovòst, vošt

ahimè *av.* jojmenè

ahi *av.* joj

ahi *int.* àj

ai giorni d'oggi *av.* donàšnjih dni

ai giorni nostri *av.* naših dni

ai propri *p.* sojìn (*dativo*)

ai vecchi tempi *av.* **1** stàrih càjtah;

2 par stàrin

aia *m.* dùar (*dùara o dùora*)

aiutante *f.* pomočnica

aiutare *v.* **1** pomàt, pomàgat (*par-*)
(*pomàgan, pomàu o pomòu,*

pomàj/pomàjta); **2** podpriet (*podprén,*

podprù, podpri/podprita); **3** parnùcat
(*na nič parnùcaš=non aiuti nulla*)

aiutato *p.p.* podpàrt, pomàgan

aiuto *f.* **1** podpùà(o)ra; **2** pomùà(o)č
(*pomòci*); **3** pomàganje *n.*; **4**

parporočenje *n.*

aizzare *v.* **1** arshùjšat, nahùjšat, rashùjšat; **2** zaštakàt (*le persone*)
aizzato *p.p.* **1** arshùjšan (*na- ras- za-*); **2** zaštakàn
al contrario *av.* **1** nasprùot; **2** namést (+ *genitivo*)
al di fuori *av.* od zùna, od zùn
al di sopra *cong.* tánad
al giorno d'oggi *av.* donàšindan, donàšnji dan
al massimo *av.* narvič (*se na zlòm, narvič se ulèkne=non si spezza, al massimo si piega*)
al posto di *av.* namèstu, namèst (+ *genitivo*)
al quale *p.* ki mu (*tùoj sin, ki mu dàješ màsa, te na bùga=tuo figlio, al quale dai troppo, non ti ubbidisce*)
al sole *av.* parsònc
al tempo *av.* càjtu, càjto (*càjtu ujskè=in tempo di guerra*); (*ted.*)
al vento *av.* na viètru
al verde *a.* škíç (*indeclinabile*); (*san škíç=sono al verde*)
alare del focolare *m.* pànj
ala *f.* perù(a)ta, perùotnica
alba *f.* **1** zorá, zór, zùo(a)r, (*aurora*) (*genit.:* zùarja o zùara o zorà); **2** zàrje
alberggiare *v.* **1** se danìt; **2** se zorìt (*se zori, sej zorièlo*); **3** zoriè(a)t; **3** zuorìt (*impersonale*)
alberi *f.* driauja, drièuje
albero della kopà *f.* òstrovca (*si ku ostrovca=sei spigoloso*)
albero *m.* dri(a)e(u) (*drevà*)
albicocca *m.* ermèlin
alborella *f.* mrienca
albore *m.* prednèn
alcool *m.* àlkol (*àlkolna*)
alimentare il fuoco *v.* kurìt oginj (*par- po- s- u- ve -*), (*kùren, kùru, kùr/kurita*)
alimentazione *n.* jedilo
alimento *f.* cèringa (*ted.*)
all'alba *av.* čéh dnèn
all'imbrunire *av.* pod nùoč
all'improvviso *av.* **1** naviedìč; **2** use tu an žláh (=tutto in un colpo)
all'in giù *av.* poglàve

all'incirca *av.* **1** incia(e)rka; **2** na debèlin (=grosso modo); **3** parblížno (=pressapoco)
all'indietro *av.* **1** nazàda; **2** porìt
all'ingiù *av.* na glavò
all'ingrosso *av.* na debèlo
all'inizio *av.* od spàrvič
all'istante *av.* nícku
all'ombra *av.* tusienc
all'orlo *av.* tàpar kràj
all'una *av.* o dnì, ob dnì
alla breve *av.* na kràtcin
alla cieca *v.* mazè
alla cintola *av.* tu pàsù
alla fine *av.* na konàc, na kòncu; **2** nazàdnjo, nazàdnje, nazàdnjin; **3** parstràn; **4** parkràj (*smo parkràj=siamo alla fine*)
alla grande *av.* **1** navelicin; **2** potinvelicin
alla mano *a.* parlòžan (*parlòžna*)
alla mano *av.* par ròče, par ròč
alla pari *av.* upàr
alla salute *av.* nasdràuje, nazdràvje
alla svelta *av.* ku hitro
alla vecchia maniera *av.* postàrin
allacciare *v.* vezàt (*o- par- po- z- za-*), (*vèžen, vèzu, vèž/vežàjta*); **2** vez-ovàt -àvat -ùvat; **3** štrinkat (*con la corda*), (*par- pre- u- ve- za-*) (*ted.*)
allacciato *p.p.* **1** vèzan (*par- z- za-*); **2** štrinkàn (*na- par- pre- u- ve- za-*), (*ted.*)
allacciatura *n.* vezànje
allargamento *n.* šerienje
allargare le gambe *v.* se arskretnìt (*se arskretnen*)
allargare *v.* **1** šerìt, šierit, šiert (*ar- po- par- pre- raz- u- ve- za-*), (*šieren, šieru, šier/šerita/šierta*); **2** aršjerùjt -àvat -ovàt -ùvat (*ra-*) (*aršjerùjen, aršjerùju, aršjerùj/aršjerùjta*); **3** šaršàt (*šaršìn o šaršan, šaršù o vsaršèu, šarší/šaršàjta*); **4** skrečìt (*scomporre*)
allargarsi *v.* **1** se arserit; **2** se oglašìt (*della voce*); *novica sej oglašila po celì valad=la notizia si è diffusa in tutta la Valle*
allargato *p.p.* **1** šieren, aršierjen (*ar-*

- po- raz- ve-); **2** našarsàn (*par-*); **3** skrètnjen (*scomposto*), (*ars-*)
- allattamento** *n.* doilo
- allattare** *v.* doìt (*po- par- ve-*)
- allattato** *p.p.* podojén (*po- par- ve-*)
- alle cinque** *av.* o(b) pèti
- alle due** *av.* o dvìeh (*anche: o dvìah*)
- alle nove** *av.* ob devètì
- alle quattro** *av.* o(b) štìerih
- alle sei** *av.* o(b) šèsti
- alle sette** *av.* o sèdmi
- alle tre** *av.* o(b) trèh
- alleanza** *f.* zvèza
- allegare** *v.* dolòšt (*dolòžen, dolùožu, dolóš/doložita*); **2** štùlt (*vicino*) (*par- ve- u-*), (*štùlen, štùlu*)
- allegato** *p.p.* **1** dolòžen; **2** parštùljen (*do- u-*)
- alleggerire** *v.* olàjžat
- alleggerito** *p.p.* olàjžan
- allegremente** *av.* vesèlo
- allegrezza** *f.* veselùost (*gioia*)
- allegro** *a.* vesèu (*vesela*)
- alleluja** *f.* alelùja
- allertarsi** *v.* zadriet gor ùha
- allestimento** *n.* parprauljànje
- allettante** *a.* parjètan (*parjètna*)
- allettato** *p.p.* razveseljén
- allevamento** *f.* rèja (*z-*)
- allevare** *v.* fùatrat
- allevare** *v.* redit (*par- ve- z-*), (*parredìn, parredìu o parrèdu*)
- allevato** *p.p.* redjén, rején (*u- ve- z-*); **2** zrojén
- alleviare** *v.* čuhàt (*o- par- pre- u- za-*)
- alleviato** *p.p.* čùhan (*o- par- pre- u- za-*)
- allietare** *v.* veselit (*raz-*) (*veselìn, veselìu*)
- allieva** *f.* učènica, učènka
- allievo** *m.* učènik
- alocco** *m.* **1** duhtùar (*duhtùarja*); **2** jòi (*detto a persona*), (*jòja*)
- aliodola di monte** *m.* škurjànac (*škurjànca*)
- allontanare** *v.* odločìt (*odlòčen, odločìu, odlòč/odločìta*)
- allontanarsi** *v.* itì próč (*grèn próč*)
- allontanato** *p.p.* odmàknjen
- allora** *av.* tèkrat, tàkrat, tistkrat, tènkrat, tèntega, tènčas
- allora** *cong.* **1** nakàr, natùole, natùa(o); **2** antadà (=e allora), antà, tàda; **3** tàmič
- allora** *int.* nu (*esortativo*)
- alloro** *m.* lòmber (*lòmberja*)
- allucinazione** *m.* mažùrak (*mažùrka*); (*me sej nardìu mažùrak=ho avuto un'allucinazione*)
- allungare** *p.p.* **1** tiegat, stiegat, stègint (*arz- na- pre- raz- u-*), (*stiegan, stiegu, stieg/stiegta*), (*stègnen, stègnu, stègin/stegnìta*); **2** aspèt (*aspnén, aspnèu, aspnì/aspnìta*); **3** dùjšat (*u- z-*); **4** pretegnjovàt -ùvat -àvat (*pretegnjùjen, pretegnjùvu*)
- allungarsi** *v.* pretègint (*troppo*), (*pretègnen, pretègnu, pretègin/pretègìnta*)
- allungato** *p.p.* aspèt, dùjšan (*u- z-*), tègnjen (*od- po- pre- s*)
- alluvione** *m.* potùop
- almeno ci fosse** *av.* deb le bla (*scioglilingua*)
- almeno** *av.* **1** de bi, deb, delé (*delé jé=almeno c'è*); **2** màнку, almànkul, almànk
- alone** *m.* karliš (*attorno alla luna*); (*lùna ìma karliš, bo dás=la luma ha l'alone, pioverà*)
- alpenstok** *m.* pištók
- altalena** *f.* **1** pigulàuka, pingulàuk; **2** plèngalca, pèngalca, pingalca
- altare maggiore** *m.* velík utàr
- altare** *m.* utàr (*utàrja*)
- altea** *m.* slés
- alterco** *f.* tožbá
- alterigia** *f.* preuzètnost (*preuzètnosti*)
- alternativa** *m.* namìestnik
- altezza** *f.* vesokùa(o)st (*vesokùasti*)
- altezza** *f.* višàva
- alticcio** *a.* parkajén (*o- u-*); **2** parpit
- alto del cielo** *m.* lúht (*je po lúhto=è nelle nuvole*); (*ted.*)
- alto** *a.* vesòk (*vesokà*)
- alto** *av.* vesokò
- alto** *m.* lúht lúft (*del cielo*); (*ted.*)

altrimenti *av.* 1 drugáč, dro(u)gòt;

2 čené, činé

altrove *av.* drogán, drugán, drugìa(e)t, drugòt (*in altro luogo*)

altro *a.* drùg

altro *ord.* drùgi (*secondo*)

altrui *a.* jùški, od drùzega

alveare *m.* 1 bušèunjak, mušèunjak; 2 pànj (*pànja*); (*pànj medù=favo di miele*)

alzare *v.* 1 zdìgint, zdìgnit (*par- pou- preu- veu- u-*), (*zdìgnen, zdìgnu, zdìgin/zdìginta*); 2 zadrìet, (*zaderèn, zadrù, zadrér/zaderita*), (*zadrìet lahat=alzare il gomito*); 3 zadrèjat (*zadrèjan, zadrèju, zadrè/zaderita*); 4 zdìgùvat -àvat -ovàt (*zdìgàvan o zdìgùjen, zdìgàvu, zdìgùvi/zdìgàvta*)

alzarsi *v.* ustàt, ustànt, ustànit (*ustànen, ustú, ustí/ustanita*); 2 ustàjat (*ustàjan, ustàju, ustàj/ustàjta*); 3 se velèht (*alzarsi dal letto*) (*velèžen, velègu*) (*al se velègu!=ti sei alzato!*)

alzata *n.* ustajènje

alzati *av.* na nogè, na nùoge

alzato *p.p.* zdìgnjen (*par- pou- preu- u- ve-*); 2 zadárt

amareggiare *v.* 1 grankovàt; 2 grančìt (*o-*)

amareggiato *p.p.* ograncjén

amarezza *f.* garjùpnost; 2 granjàva; 3 grankùost (*grankùosti*)

amare *v.* 1 jubìt, ljubìt (*po- ve-*), (*jùben, jùbu o jùbiu*); 2 imìet rad (*soggetto: un maschio*); (*imamo radì=amiamo*); (*imìet ràda=(soggetto: una femmina)*); (*mi ženè imamo radè nàše možè=noi donne amiamo i nostri mariti*)

amarognolo *a.* ščapòc

amaro *a.* 1 garjùp; 2 granàk

amarsi *v.* se jubìt (*se jùben, se jùbu, jubìse/jubìtase*)

amato *p.p.* jùben (*po- ve-*)

amedue *p.* obadvà, obà (*plurale maschile*), (*obadvèh, obìeh*)

amedue *p.f.* obè (*obìeh*), (*plurale femm.*)

ambire *v.* zamadliet (*zamadlèjen,*

zamadléu)

ambito *p.p.* zamadliet

America *f.* Amèrika

amica *f.* parjätelca

amico *m.* parjätèu (*parjätelja*)

ammaccare *v.* 1 okrùsit; 2 očùžit

ammalarsi *v.* 1 hudìet (*o- po- pre- ve- za-*), (*hudèjen, hudèu, hudí/hudìta*); 2 obolìa(e)t, zbolìa(e)t, (*obolèjen, obolèu*); 3 zalezàt (*zalezìn, o zalezú, zalezí/zalezàjta*); 4 zalègnit -int (*zalègnen, zalègnu, zalègni/zalègnita o zalèginta*); 5 zlègint -nit

ammalato *a.* 1 bolàn, bùn (*bolàna, bùna*); 2 sláb (*slàba o slàva*)

ammalato *m.* bounìk, bunìk, bùn (*bùna, bunùo; gen. m.: bùnega*)

ammalato *p.p.* oboljén, obolìet

ammaliare *v.* osònìt (*dal serpente*); (*osònen*)

ammaliato *p.p.* osònjèn (*dal serpente*)

ammassare *v.* 1 gatìt; 2 spràul(j)at; 3 spràvt

ammassato *p.p.* spràven

ammasso *f.* grùabja

ammattito *a.* 1 pomòtjen; 2 čèudàn, zaudàn (*čèudàna*)

ammazzare il tempo *v.* ubìt càjt

ammazzare *v.* 1 ubìt (*ubìjen, ubú, ubí*); 2 komplìt; 2 pobivàt, ubivàt; 3 pomorìt

ammazzato *p.p.* ubìt

ammiccare *v.* 1 mìgat (*z ocmì=con gli occhi*); 2 mìgint, mìgnit (*na- par- po- pre- u- ve- za-*) (*mìgnèn, mìgnu, mìgin/mìginta*); 3 magnìt, magìnt, mahñit, mahìnt (*po-*) (*màgnen, màgnu, màgni/magnita*); 4 mažikàt, (*mažìkan o mažìkùjen, mažìkú*); 3 mažìkint, mažìknit (*po-*) (*mažìknen, mažìknu*)

ammiccato *p.p.* mìgnjen (*na- par- pre- u- ve- za-*)

ammirazione *n.* čúdvànje čudovànje

ammorbidire *v.* pomehnìet (*pomehnèjen, pomehnèu*)

ammucchiare *v.* 1 dokìdat (*aggiungendo*), (*na- par- za-*); 2 gatìt

(aggiungendo con forza), (na- po-); **3** nakìdat (aggiungendo troppo) (par- za-); **4** zanèst (alla rinfusa), (zanesén, zanèsu)

ammucchiato p.p. **1** nakìdan; **2** zanesèn

ammuffire v. **1** plesnjovìet (ars- po- ras- s u- ve- za-), (plesnjovèjen, plesnjovéu, plesnjovéj/plesnjovèjta); **2** strohnià(e)t (marcire) (strohnèjen, strohnéu); **3** vetarnovìet

(vetarnovèjen, vetarnjovéu)

ammuffito a. **1** mùfast; **2** pliesnju (pliesnjova)

ammuffito p.p. plesnovjén (ars- po- ras- s- u- ve- za-); **2** vetarnovjén; **3** stròhnjen (stròhnjena)

amnestiare v. odpustìt

amoreggiamento f. snùba

amoreggiare v. **1** snubìt (po- ve-), (snùben, snùbu); **2** jubìt (po-), (jùben, jùbu)

amoreggiato p.p. znùbjen (po- ve-)

amore f. jubèza(e)n, ljubèza(e)n (jubèzni)

amoroso a. jubezníu, ljubezníu (jubezníva)

amo m. tràнки (trànkja o trànkilna))

ampliare v. našaršàt (našaršìn, našaršéu, našaršì/našaršàjta)

ampliato p.p. našaršàn

analizzare v. vepensàt

anatra f. ràca

anca m. gùj

anche a te p. an tebé (dativo)

anche ancora cong. še šè

anche se av. **1** čeglih, čelih; **2** četùd, četùdi; **3** án če(i); **4** nàle ki (nàle ki me nèčeš rat...=anche se non mi vuoi bene...)

anche av. **1** tùt(d), tùdi; **2** ìno(u); **3** an

ancor di più av. le víc

ancor dopo av. še le potlé

ancor meno av. še mánj

ancor più av. še búj

ancor prima che cong. že priet kú

ancora di più av. šelè búj

ancora meno av. le mánj

ancora più volte av. še víc kràt

ancora prima av. še prià(e)t

ancora qualcosa av. še nièk

ancora una volta av. šénkrat

ancora cong. **1** šè; **2** šelè

ancorchè av. četùd, četùdi

andando v. gredè

andare a buon fine v. itì dobró, itì po pòt

andare a camminare v. hodìt (hòden, hòdu o hodú, hot/hodìta)

andare a camminare v. itì hodìt (gren hodìt; con i verbi di moto la desinenza dell'infinito da lunga diventa breve)

andare a finir male v. itì u vàčjo (volgare); (friul:)

andare a passeggiare v. itì na špáš
andare a prenderlo v. itì pùonj (=po anj); (gren, šu)

andare a sbattere v. zaletiet, zaletàt (zaliètan, zaliètu, zalièt/zaletàjta)

andare a scuola v. se šùolat

andare a spasso v. **1** làjhat (po- ve-); **2** hàjat (po- ve-); **3** itì na špaš; **4** hodìt (iti) oči past (lett.=andare a pascolare gli occhi)

andare a zonzo v. zjàt

andare ad amoreggiare v. hodìt (itì) uàs (hòden, hòdu o hodù; (gren, šù; futuro: pùojden; imperativo: biaš o bieš/biašta o biešta))

andare di traverso v. podletìa(e)t (il cibo);(podletìn, podletéu)

andare in amore v. pojàt (deglì animali)

andare in auto v. se uozìt

andare in fregola v. se pojàt (di animali)

andare in giro v. bàndrat (po- pre- ve-)

andare in pellegrinaggio v. rùomat, ròmat

andare in suppurazione v. se pregnoit

andare attorno v. opieštat

andare qua e là v. opieštat

andare oltre v. **1** itì dèj; **2** itì mìmò (gren dèj, mìmò)

andare storto v. itì na stràn

- andare troppo in fretta** *v.* prehitiet (*prehitìn, prehitèu*)
- andare** *v.* **1** itì; **2** pòjdit, pùjdit, pùojdit (*itì: gren, šù; futuro: pùojden/pùojdeš/pùojde o pùode/pùo(a)jdm o pùo(a)dmo o pùo(a)jmo/pùo(a)jdta o pùo(a)jta/pùo(a)dejo o pùo(a)djo; imperativo: bìa(e)š/bì(e)šta*)
- andarsene** *v.* **1** se ločit; **2** se pobràt (*prendersi su*), (*se poberén, se pobràu, poberise/poberitase*); **3** jo mahàt (*in fretta*); **4** uzdigint (*-nit*) petè (*levare i piedi*), (*uzdìgnen, uzdìgnu, uzdìgin/uzdìginta*)
- andato a spasso** *p.p.* pohàjan
- andato di traverso** *p.p.* podletjén
- andato in amore** *p.p.* pòjan
- andato in giro a sazieta** *p.p.* vebàndran
- andato** *v.* šù (*participio passato di itì*)
- andatura** *n.* hodìlo
- andiamo** *v.* pùmo, pùjmo, pùjdimo (*imperativo di itì e di pùojdit*)
- andremo** *v.* pùojdemo (*futuro di itì*)
- andrò** *v.* pùojden (*futuro di itì*)
- anello di ferro per falce** *m.* kosìer (*kosìerja*)
- anello** *f.* **1** rìnka, rínk (*ted.*); **2** pàrstan
- angelo custode** *m.* àngel vàruh (*g dolce*), ànjul vàruh (*ànjula vàruha*)
- angelo** *m.* **1** àngel (*àngelca*), àngjul (*àngjulca*), (*g dolce*); **2** ànjovac (*ànjouca o ànjuca*), ànjuc (*ànjuca*)
- angheria** *f.* karvica, krivica
- angolo del focolare** *m.* kòt
- angolo** *m.* **1** kantòn, **2** pìč (*od pìča do pìča=da un angolo all'altro*)
- angosciarsi** *v.* se križàt (*se križan, se križu, križàjse/križàjtase*)
- angoscia** *f.* nadlùoga, nadlòga
- anguilla** *m.* ogù(a)r (*ohùorja*), ugù(a)r (*uhùorja*)
- angustia** *f.* zadieva
- animale** *f.* žvìna
- anima** *f.* dušica
- animosità** *f.* sauràžnost
- annacquare** *v.* **1** zalijàt (*zalijan, zaliju, zalij/zalijàta*); **2** zalìt (*zalian, zaliu*)
- annacquato** *p.p.* dolìjen, (*za-*)
- annacquato** *p.p.* dolìt (*za-*)
- annaffiatoio** *m.* zbrufadòr (*zbrufadòrja*), (*friul.*)
- annebbiato** *a.* usienčan (*usienčna*), (*na- par- ve- za-*)
- annegamento** *m.* **1** potùop; **2** utòp; **3** utopìenje (*po-*)
- annegare** *v.* potopìt
- annegarsi** *v.* **1** se utopìt (*po-*); **2** se udušìt (*soffocare*)
- annegato** *p.p.* **1** utopjén (*po-*); **2** udušén
- annerire** *v.* očarnìet (*očarnìn o očarnèjen, očarnéu*)
- annerito** *p.p.* očarnjen (*po-*)
- annichilimento** *n.* uničanje
- annichilire** *v.* uničat
- annichilirsi** *v.* se uničat
- annichilito** *p.p.* uničan
- annientamento** *n.* uničanje
- annientare** *v.* **1** uničat (*za-*); **2** ščèst (*ščèden, ščèdu*); **3** strebìt (*strièben, strièbu, strieb/strebìta*)
- annientato** *p.p.* **1** uničan (*za-*); **2** ščèden (*ščèdena*), ščèjen
- anniversario** *f.* oblìe(a)tinca
- anno nuovo** *n.* nòve lia(e)to (*nòvega lieta*)
- annodare** *v.* vezàt (*po- pre- z- za-*); **2** ovez-ovàt -àvat -ùvat (*po- pre- z- za-*)
- annoiarsi** *v.* se vajàt
- annoso** *av.* parlietah, ulietah (*anziano*); (*indeclinabile*)
- annotare** *v.* sa(e)njàt (*sàljan, sanjÚ, sanjÍ/sanjàjta*); **2** senjovàt -àvat -ùvat
- anno** *n.* lia(e)to
- annuale** *a.* lietušnji, telietušnji
- annullarsi** *v.* se uničat
- annunciare il giorno di festa** *v.* zuonìt dalapòst (*la sera prefestiva le campane suonano il dalapòst*)
- annunciare** *v.* znànit, znànt (*na- o- po- ve-*); **2** znànjat (*na- o- po- ve-*); (*znànen, znànu, znàn/znanìta*)
- annunciato** *p.p.* znànja(e)n (*na- o-*

od- po- ve- z-)

annuncio *n.* **1** znanilo, oznanilo; **2** zglasilo

annusare il tabacco da naso *v.* žnùfat (*ted.*)

annusare *v.* **1** dihat (*o- par- po- pre- ve- z- za*); **2** dihnit (*-int*), (*o- par- po- pre- z-*), (*dihnen, dihnu, dihin/dihinta*); **3** uònjat

annusato *p.p.* dihan (*o- po- pre- ve- za-*)

annuolamento *n.* oblačènje

annuolarsi *v.* **1** se oblačìt (*p-*) (*se oblaçi, sej oblaçilo*); **2** se maglit (*se magli o se maglèje, sej maglielo*); **3** se posienča (*u- ve- za-*), (*impersonale*)

annuolato *a.* magláu (*maglàva*)

annuolato *av.* **1** maglàvo; **2** maglèno

annuolato *p.p.* oblàçen (*oblàçna*)

anonimo *a.* **1** na(*e*)znàn; **2** nepoznàn; **3** prezimè (*senza nome*)

caric **ansia** *f.* zadieva

antecedente *av.* odpriet

anticipare *v.* preletiet (*preletìn, preletèeu, preletí/preletita*)

anticaglia *f.* starina

anticamente *av.* **1** parstàrin; **2** stàrih càjtah

antico *a.* starìnski (*vecchio*)

anticristo *m.* lantakrist, nantakrist, natakrist

antifona *m.* odpèu

antimeridiano *a.* predpušnèn (*predpušnèna*)

antimeridiano *av.* predpušnè

Antro *m.* Landar (*Làndarja o Làndra*)

antro *n.* podčeló

anulare *m.* pàrstnjak

anzianità *f.* parljètnost

anziani *m.* stàrši

anzitempo *av.* predcájtan

anzitutto *cong.* **1** preusé predusé; **2** narpria(*e*)t, narpopriet

apertamente *av.* **1** odkrìto, odkrìtno; **2** očitno; **3** vidno; **3** odklènjeno

aperto *p.p.* **1** odpàrt (*odpàrta*); **2** otklènjen

apertura *f.* tròmba (*per gettare il fieno dal fienile alla stalla*)

ape *f.* mušèla, bušèla

apostoli *m.* jògri (*ted.*)

apostolo *m.* apòštul (*apòštulna*); **2**

jòga(*e*)r (*jògra o jògarja*), (*ted.*)

apostrofare *v.* zguorìt (*ih zguorìt=dirle, suonarle*)

appagamento *n.* veselìcanje

appagato *a.* radovòjen

apparecchiare il tavolo *v.* napràvt mìzo

apparecchiare *v.* **1** kaserìt (*na-*); **2** napràvt (*napràven, napràvu*)

apparecchiato *p.p.* nakaserjén, napràven

apparenza *f.* **1** podòba; **2** obličja

apparire *v.* se kazàt (*par- po-*), (*se kàžen, se kàzu, kazàjse/kazàjtase*)

apparizione *n.* parkazànje

apparso *p.p.* parkàžen

appartarsi *v.* se partajìt (*postrová sej partajila=la trota si è adagiata sul fondo*)

appartato *a.* parstràn

appassionarsi *v.* se najubìt

appassire *v.* usahnìt (*na-*) (*usàhnen, usàhnu, usàhni/usahnita*)

appena un po' *av.* no màlo

appena *av.* **1** ku, ku le; **2** kùmi,

kùmič; **3** tàmič (*ku nardiš,*

parnesime=appena fai, portami)

appendere *v.* **1** obia(*e*)st (*par- pod-*) (*obiešen o obiesen, obiesu,*

obies/obesita); **2** obešovàt -àvat -ùvat

(*obešùvan o obešùjen, obešùvu,*

obešùvi/obešùvàjta); **3** parpèt (*za-*)

(*parpnén, parpnèu o parpèu,*

parpni/parpnita); **4** zapikint (*-nit*), (*zapiknen, zapiknu*)

appeso *p.p.* **1** obiesen, obiešen (*par- pre-*); **2** parpèt (*za-*); **3** zapiknjen

appetare *v.* osmràdit (*po-*),

(*osmràden, osmràdu, osmràt o*

osmràdi/osmràdta o osmràdita)

appetato *p.p.* osmràdjen (*po-*)

appetitoso *a.* pe(*i*)tìcan (*petièna*)

appetito *m.* pe(*i*)tìk

appianare *v.* fletàt (*po- za-*)

appiattimento *n.* flètanje

- appiattare** *v.* **1** fletàt (*na- po- s- za-*); **2** tlačìt (*u- ve- -za-*)
- appiattito** *p.p.* tlačjén (*na- u- ve- za- z-*)
- appicciare** *v.* parbliskat
- appiccicato** *p.p.* parbliskan
- appiappare** *v.* **1** parffikat; **2** natùc (*natùčen, natùku, natùc/natucita*); **3** usilt (*usilen, usilu, usil/usilta*)
- appioppato** *p.p.* **1** parffikan; **2** usiljen
- appisolato** *p.p.* začumjén
- applicare** *v.* nafrajàt
- appoggiare** *v.* **1** oprìa(e)t (*oprèn, opàru o oprú, oprí/oprìta*); **2** opèrjat; **3** parstàvt (*parstàven, parstàvu, parstàv/parstàvta*)
- appoggiarsi** *v.* **1** se oprìet (*se oprèn, se oprù, oprìse/oprìtase*); **2** se zanàšat (*se na zanàš gor na me=non contare su di me*)
- appoggiato** *p.p.* **1** opàrt, parstàbjen (*accanto e in piedi*), **2**, parstàuljan (*in piedi*)
- appoggio** *n.* **1** oprènje (*appoggio materiale*); **2** zaguàrjanje (*appoggio morale*)
- apportare** *v.* **1** parnèst (*parnesén, parnèsu, parnés/parnesita*); **2** parnàšat (*avanti*); (*ki parnàšaš naprej=cosa vai a ricordare?*)
- apporto** *n.* donàšanje
- appositamente** *av* na pràvo pùšto
- appostare** *v.* parlùožt (*parlòžen, parlùožu, parlòš/parložita*)
- appostato** *p.p.* partajén
- apposta** *av.* napùà(o)što, na pràvo pùšto (*appositamente*)
- apposto** *p.p.* omètan
- apprendere** *v.* se navàdit (*navàdin o navàden*); (*se navàdit na glavò=apprendere a memoria*)
- apprezzabile** *a.* grožàn
- apprezzare** *v.* štimat (*stimare*), (*ted.*)
- appropriato** *p.p.* parmieran (*parmierna*)
- approssimativamente** *av.* parbližno
- approvare** *v.* potardit
- approvazione** *f.* pravìčnost
- appuntare** *v.* **1** paršpikint (*-knit*), (*pod- za-*); **2** našpik-ovàt -ùvat -àvat (*par- pod- za-*)
- appuntato** *p.p.* **1** paršpiknjen; **2** paršpikan
- appuntire** *v.* **1** špikàt (*na- o- u- ve-*); **2** špik-àvat -ùvat- ovàt (*na- par- u- ve- za-*)
- appuntito** *a.* špikast
- appuntito** *p.p.* špikan (*na- o- u- ve- za-*)
- appunto** *av.* seviede
- aprile** *m.* obrìu (*obrìla*)
- aprire bocca** *v.* preguorìt (*per parlare*)
- aprire** *v.* **1** odklenìt (*con la chiave*), (*odklènen, odklenù, odklén/odklenita*); **2** odprièt (*odprén, odprù o adpàrta, odprí o odpèr/odprìta*); **3** odpèrjat
- aquila** *m.* orù
- arachide** *m.* bagìgi (*le due g dolci*)
- arancia** *f.* narànca
- arancione** *a.* arančjòn
- arare** *v.* oràt, orjàt, oriet (*po- ve- z-*), (*oràn o orjèn, oròu o orú, orí/orìta*)
- arato** *p.p.* oràn, orjàn
- aratura** *n.* orànje
- architettare** *v.* preštudjàt (*ve-*)
- archittrave** *n.* slieme
- arcobaleno** *f.* piuramàura, souramòura
- arcolajo** *m.* ka(o)lòurat
- arconcello** *m.* povie(a)rak (*povierka*)
- ardentemente** *av.* goròčo
- ardente** *a.* ognjèn, goròč, pekòč (*scottante*)
- ardere dal desiderio** *v.* hrepenìet, hrepenìt (*hrepenìn o hrepenèjen, hrepenéu*)
- ardere** *v.* **1** gorìet (*od- (=finire di); par- po- pre- za- (=iniziare a prendere fuoco); z- (finire di)*), (*gorìn, goréu, gorí/gorìta*); **2** uòhat; **3** unèt (*prendere fuoco*) (*unàmen, unèu, unàm/unàmta*)
- ardire** *v.* se ùpat
- argento** *n.* srebró, slebró
- argilla** *f.* ìla, ìlof(v)ca, ìluca
- arrabbiarsi** *v.* se razjèst (*razjèzen, razjèzu, razjèz/razjèzta*)

- arricchire** *v.* bogatìa(e)t (o- po-), (pobogatejen, pobogatéu)
- arricchito** *p.p.* bogatjén (o- po-)
- arricciare il naso** *v.* zavìhnit nùos
- arricciare** *v.* zavìhnit (zavìhnen, zavìhnu); **2** z báudat
- arricciano** *p.p.* zavìhnjen
- arrivare puntuali** *fra.* pogledàt gor na parste (*lett.: guardare sulle dita*)
- arrivare** *v.* **1** hàjat (do- par- ve- z- za-); **2** rivàt; **3** parstopìt (parstòpnen, parstòpnu, parstopí/parstopìta); **3** se znàjdit (*se znàjden, se znàjdu*); **4** vekòšpat (*rumorosamente con gli zoccoli*)
- arrivato** *p.p.* **1** stòpnjen; **2** rivàn; **3** hàjan (do- par- ve- z- za-)
- arrivederci** *av.* **1** se vídmo; **2** se bomò vídli
- arrostitire** *v.* pèč (par- s- u- ve-), (pečén, pèku, péc/pecìta)
- arrostito** *p.p.* pečén (par- po- s- us- ve- za-)
- arrotare** *v.* brusìt (na- par- po- pre-), (brùsen, brùsu, brus/brusìta))
- arrotare** *v.* brusìt (brùsen)
- arrotato** *p.p.* brùsen (na- par- po- pre-)
- arrotino** *m.* **1** brusàr (brusàrja); **2** rezjàn
- arrotolamento** *n.* zvijànje
- arrotolare** *v.* vijàt (o- par- po- z- za-)
- arrotolato** *p.p.* ovìjen
- arrotondare** *v.* balìt (o- po- ve- za-), (balìn, balìu)
- arrotondato** *p.p.* obàljen (po- ve- za-)
- arruffare** *v.* **1** arščùškat (raz-); **2** ofufinjàt (ofufinjàn o ofufinjùjen, ofufinjú, ofufinjí/ofufinjàjta)
- arruffato** *p.p.* **1** arščùškan (raz-); **2** ofufinjàn
- arrugginire** *v.* arjovia(e)t (po- ve-), zarjovia(e)t (arjovèjen, arjovèu)
- arrugginito** *a.* **1** arjàu (arjàva); **2** arjàvast
- arrugginito** *p.p.* poarjovjén, zarjovjén
- arso** *p.p.* gorjén (arz- o- par- po- pod- pre- raz- ve- z- za-); **2** žgàn (arz- o- par- po- pod- pre- raz- ve- z- za-)
- arte muraria** *n.* zidàrstvo
- arte** *m.* kušt (*ted.*)
- artigiano** *m.* mòjster (*ted.*)
- artista** *m.* mòjster (*ted.*)
- ascella** *f.* pàska, potpàska (*tápod pàsko=sotto il braccio*)
- ascella** *n.* podpàsko (*sottobraccio*)
- Ascensione** *m.* **1** Svèt Kriš (*Svètega Križa*); **2** Velík Kriš (*Velikega Križa*)
- accesso dentale** *f.* zazòbinca, zazòba, zazòbca
- accesso** *f.* hramù(a)ta
- asciugamani** *m.* **1** šugamàn, šjugamàn; **2** brisà(ò)uka
- asciugare** *v.* **1** sušìt (o- par- po- pod- pre- u- ve- za-); **2** brisat (o- par- po- pre- u- ve- z- za-), (brìšen, brìsu, brìš/brìšàjta o brìšta); **3** brìšàvat -ùvat -ovàt
- asciugato** *p.p.* **1** sušjén (o- par- po- pod- pre- u- ve- za-); **2** brìšen (o- par- po- pre- u- ve- z- za-)
- asciugatura** *n.* sušènje
- ascoltare** *v.* **1** poslušàt; **2** šlišat (*poco usato*)
- ascoltatore** *f.* poslušàuka, pošlušàuka (*poslušauke*)
- ascoltatore** *m.* poslušàvac, pošlušàvac (*poslušavca*)
- ascoltato** *p.p.* pošlùšan
- ascolto** *n.* pošlùšanje
- ascolto** *n.* uslùšanje
- asfaltare** *v.* **1** katramàt (o- po-); **2** šfaltàt (o- po-)
- asfaltato** *a.* katràmast
- asfaltato** *p.p.* **1** katramàn (o- po-); **2** šfaltàn (o- po-)
- asfalto** *m.* šfaltà, ašfaltà
- asfisiare** *v.* **1** se zahliepat; **2** se zamaknìt -int (*zamàknèn, zamàknu*)
- Asia** *f.* Ažija
- asinello** *m.* mùšac
- asino** *m.* múš
- asparagi** *m.* spàrži (*plurale*)
- aspergere** *v.* kropìt (o- po-) (*kropìn, kropìu, kropí/kropìta*); **2** štàrkat (o- par- po- pre- u- ve- za-)
- aspersorio** *f.* **1** kropieuinca; **2**

kropiaunjak (*m.*); **3** kropìlo (*n.*)
asperso *p.p.* **1** kropjén (*po-*); **2** štàrkan (*o- par- u- ve- za-*)
aspettare *v.* čakàt (*po- pre- ve-*); (*san prečàku ki bon pùobneu=ho aspettato tanto che me lo ricorderò*)
aspettativa *n.* **1** čakanje; **2** ùpanje (*speranza*), (*ùpanja*)
aspettato *p.p.* počàkan (*par- u-*)
aspetto *f.* **1** oblìčja; **2** podòba
aspirazione *n.* želienje
aspramente *av.* razjèzno
aspro *a.* òstar (*ostrà*)
assaggiare *v.* okušàt, pokušàt, pokùst (*pokùsen, pokùsu, pokùs/pokùsta*)
assaggiato *p.p.* pokùšen
assaggio *m.* pokùs, okušànje, pokušànje, kùsk
assai meravigliato *p.p.* prečùdvan
assai volentieri *av.* narrajš (*superlativo di ràjš*)
assalire *v.* najèt (*najìmen, najèu, najìm/najìmta*)
assaporare *v.* uživàt
assassino *m.* šašin
assciugarsi *v.* se ubrišat (*se ubrišen, se ubrišu, ubrišse/ubrištase*)
assemblea *f.* sosiednja
assentire *v.* zagua(*o*)rìt
assenzio *m.* **1** pelèn, pelin (*pelèna*); **2** pelènkovac (*pelèнкуca*)
asservito *p.p.* podlòža(*e*)n (*podlòžna*)
asstare *v.* porunàt
assetato *a.* žèja(*e*)n (*žèjna*)
assicurare *v.* **1** obečàt (*obèčan*); **2** obečovàt -àvat -ùvat (*obečùjen, obečùvu, obečùvi/obečùvàjta*); **3** zavišat (*ted.*); **4** šiguràt
assicurato *p.p.* zavišan (*ted.*)
assicurazione *n.* ùpanje (*ùpanja*)
assieme *av.* hnàdo (*contemporaneamente*)
assieme *cong.* kùpe, skùpe, nakùpe
assillare *v.* **1** tardit; **2** silt (*do- par- po- pre- za-*), (*silen, silu, silt/silta*)
assillo *f.* **1** zadieva; **2** ugnànost
associamento *n.* vezànje
associare *v.* **1** vezàt; **2** pošùlt

(*poštùlen, poštùlu*)
associato *p.p.* pošùten, pošùljen
associazione *f.* družba, zdrùžba
assogettare *v.* podvrìeč, podvrèč (*podvaržen, podvargu, podvárs/podvarzita*)
assogettato *p.p.* podvåržen
assolto *p.p.* odpustjén
assolutamente *no* *av.* ninkùl
assoluzione *n.* odpuščànje, odpuščènje
assolvere *v.* odpustit
assomigliare *v.* **1** bit podòban; **2** se somejàt, somejàt; **3** se podòbit; **4** se zdièt; **5** se vrèč (*se vrèč tu kàkega=assomigliare a qualcuno*)
assordare *v.* objuhìet, zjuhìet (*objuhejen, objuhèu*)
assordato *p.p.* **1** objušen; **2** oziuhjén
assotigliare *v.* **1** tančìt (*na- po- pre- u- ve- za-*), (*tančìn o tančèjen, tančìu o tančèu, tančì/tančìta*); **2** tankìet (*tančèjen, tankèu, tankì/tankìta*)
assotigliato *p.p.* natančén (*na- po- pre- u- ve- za-*)
asta *f.* **1** làta; **2** ràhla
astenersi *v.* **1** se zadàržat (*se zadaržan, se zadàržu, zadàržse/zadàržtase*); **2** se postenit
astio *f.* sauràžnost
astio *n.* sauràštvo
astringente *p.p.* zvèžnjen (*zvèšnjena*)
astringere *v.* **1** zvèzint, zvèznit (*zvèznen, zvèznu, zvèz-in-ni/zvèz-nita-inta*) **2** narèst skumìne (*in bocca*)
astuto *a.* **1** furbàc; **2** furbast
astuzia *n.* zavijànje
ateismo *f.* nevièra
ateo *m.* navièrnik, nevièrnik
atrocemente *av.* **1** neusmiljeno; **2** sarùovo; **3** srepìo
atrocità *f.* **1** srepùost; **2** sarùovost
attaccabrighe *m.* razbùojnik
attaccamento *f.* zavèza
attaccapanni *m.* **1** takapàn; **2** obešàlo
attaccare *v.* **1** takàt (*par- za-*); **2** dolùia(*o*)št (*dolòžen, dolùožu,*

dolóš/doložita); **3** štùlt (*pod- pre- u- za-*), (*štùlen, štùlu*); **4** takovàt -àvat -ùvat: **5** špìk-int-nit (*za-*)

attaccare (*assalire, avversare*) *v.* najèt

attaccarsi *v.* se sparjèmat

attaccato *p.p.* **1** partakàn; **2** štùljen (*pod- pre- u- za-*); **3** zašpìknjen

attaccato (*assalito*) *p.p.* najèt

attacco *n.* **1** najèmanje; **2** naienje

attardarsi *v.* se oščàjat (*se oščàjan*)

attecchire *v.* **1** sparjèt (*sprìmen, sparjèu o sprejèu*); **2** se sparjèmat (*gli innesti*)

attecchito *p.p.* sparjèt

atteggiamento *n.* **1** postenjé; **2** uozènje

attento *inter.* agà (*agà, ki bo sa= attenti (poveri noi) cosa succederà ora*)

attenzione (cura) *f.* **1** skàrb; **2**

brìga; **2** skàrbnost; **3** mār

attesa *n.* ùpanje (*ùpanja*)

attimo *m.* **1** maglènje, magnènje; **2** momènt

atingere *v.* točit (*tòčen, točìu, toč(i)/točita*)

attinto *p.p.* partòčen

attitudine *f.* **1** parlòžnost; **2** parpràunost

attizzatoio *f.* pihàlca

atto di dolore *f.* gria(e)vinga (*ted.*)

atto di dolore *n.* dijanje griavinge

attonito *p.p.* zamàknjen

attorcigliare *v.* **1** vīt (*raz*) (*via(e)n, viù, ví/vìta*) **2** uijàt

attorno *av.* okù, okùa, okùo

atto *n.* dijànje, djànje (*dìjanje griavinge=atto di dolore*)

attraverso **1** skùos, skùa(o)ze; **2**

čé-z-s; **3** čé(a)ria(e)s, čerías čes; **4** čé mez, gòrmez (*verso l'alto*), dol mez

(*verso il basso*); **6** ukriš

attrezzatura *f.* posòda

attrezzi *n.* ròdje (*di ogni genere*)

attrezzo *f.* grèpa (*per romper la terra*)

attuale *a.* donàšnji

attualmente *av.* tu tèl cajt

audizione *n.* pošlušànje

augurare *v.* nazdràvjet

augurato *p.p.* nazdràvjen

aumentare *v.* naràst (*naràsten, naràstu*)

aurora *m.* prednèn

ausiliatrice *f.* pomočnica (*Marija pomočnica= Maria ausiliatrice*)

Austria *f.* Auštrija

automobile *m.* utumòbil

autonomia *f.* **1** samùost; **2** odvèza

autonomo *a.* samsùoj (*samasojà*)

autorità *m.* oblastnik (*che ha autorità*)

autorizzare *v.* dovolìt

autorizzazione *f.* **1** dovolènje; **2** pravičnost

autotreno *m.* **1** autotrèn; **2** kamiòn

autunnale *a.* jèsenski

autunno *f.* jèsen

avanti e dietro *av.* **1** spriet an

zàd(a); **2** naprèj an nazàj

avanti *av.* **1** dèj, naprèj, naprièj,

napri; **2** taspriet

avanzi del fieno *f.* plieve (*varz (vârzi) plieve domez uràt=getta i semi (gli avanzi del fieno) giù per il prato*)

avanzi di cucina *f.* pomìje (*per il maiale*)

avanzi liquidi della lavorazione

del latte *f.* siero(a), siero(a)ta

avanzi *f.* **1** ostàjki **2** pomìje

(*alimentari*), (*plurale*)

avanzo *m.* **1** ostàjak; **2** ponùosak

avara *f.* uoharnica (*ted.*)

avarizia *f.* uoharnija (*ted.*)

avaro *a.* uòharan (*uòharna*)

avaro *m.* uòharnik (*ted.*)

avemaria *f.* **1** jùtarinca, jùtranca,

jùtrinca; **2** vičèrinca, vičèrnica (*la sera*)

avena *m.* ovás

aver a che fare *v.* mìet difà (*mán, méu*)

aver freddo nei piedi *v.* zèbst (*po-pre- ve-*), (*zèbe, je zèblo*),

(*impersonale*)

aver nostalgia *v.* pogrešìt (*pogrešin, pogrešìu, pogreš/pogrešita*); (*san te*

pogrešìu=avevo nostalgia di te (mi mancavi))

- aver paura** *v.* se bàt (*se boìn, se bàu, bùajse/buajmose/buajtase o bùojse/buojmose/buojtase*)
- aver pietà** *v.* se smilit, se smilt (*u-*), (*se smilen, se smilu, smilse/smiltase*)
- avere ascendente** *v.* imiet glàs
- avere autorità** *v.* imiet mùòc
- avere difficoltà** *v.* štàntat
- avere dispiacere** *v.* se zdièt hudùo
- avere fame** *v.* bìt làčan
- avere freddo** *fra.* se trèst za mràzan
- avere freddo** *v.* bìt mras (*mèj mras=ho freddo; tèj mras=hai freddo*)
- avere fretta** *v.* se mudìt (*impersonale: se mudì, sej mudìelo*)
- avere i pantaloni rotti** *v.* kazàt rit (*kàžen rit*)
- avere il permesso** *v.* smìet (*smien, sméu, sméj/smèjta*)
- avere il singhiozzo** *v.* se kùcat, se klùcat (*impersonale*); (*se kluca, sej klùcalo*)
- avere in astio** *v.* (*i*)mìet na piku
- avere in mente** *v.* (*i*)mìet u mìsli (*ìman u mìsli*)
- avere intenzione** *v.* **1** namienit (*namienen*); **2** namerùvat -àvat -ovàt; **3** namiert (*namieren, namieru, namier/namierta*); (*namiert s pušo=puntare il fucile*)
- avere le vertigini** *v.* se motìt (*impersonale: se mòte, sej motìlo*), (*me se mòte=ho le vertigini*)
- avere nausea o ribrezzo** *v.* se gràužat (*impersonale*); (*se gràuža, sej gràužalo*); (*me se gràuža=ho ribrezzo; (ted.)*)
- avere nome** *v.* se klicat (*se kličèn, se klicu, kličse/kličtase*)
- avere pazienza** *v.* potarpìet (*potarpìn, poparpéu, potarpí/potarpìta*)
- avere premura** *v.* se mudìet, se mudìt (*impersonale*); (*se mudì, sej mudìlo*)
- avere rimorso** *v.* boliat kušèncja
- avere sensazione di formicolio nelle mani** *v.* imiet ciuke (*intorpidimento nelle mani quando si passa improvvisamente dal gran freddo al caldo*)
- avere sete** *v.* bìt žèjan
- avere sforzi di vomito** *v.* itì na rikànje
- avere sotto i piedi** *v.* mìet tápod petò
- avere un infarto** *v.* doletìet (*doletìn, doletèu*); (*impersonale: gaj doletìelo=ha avuto un infarto*)
- avere un lapsus** *v.* se zarèc (*se zarecèn, se sarèku*); (*di solito: me sej zareklùo=ho avuto un lapsus*)
- avere un rutto** *v.* se rìgint-nit (*impersonale*); (*se rìgne, sej rìginlo; me sej rìginlo=ho ruttato*)
- avere una paralisi** *v.* doletìet (*doletìn, doletèu*)
- avere vergogna** *v.* bìt špot (*mej špot=mi vergogno*)
- avere voglia** *v.* se dàt (*impersonale*), (*se dà, se dàlo*), (*me se na dà=non ho voglia*); **2** uduràt (*di dare*)
- avere** *v.* mìà(e)t, imìà(e)t (*ìman o mán, iméu o méu, iméj o méj/imèjta o mèjta*)
- averi** *n.* premožènje (*ereditari*)
- àverla** *f.* slakopèrinca
- avidità** *f.* nagùdnost
- avido** *a.* samahùdan (*samahùdna*)
- avvelenamento** *n.* ostrupènje
- avvelenare** *v.* strupìet, strupìt (*na-o-po-u-ve-za-*), (*strupìn o strupèjen, strupìu o strupéu*)
- avvelenato** *p.p.* strupjén (*na-o-po-u-ve-za-*)
- avvenimento** *f.* **1** gòdba, zgòdba, zgòdbica; **2** nagnòjba; **3** zgodovina; **4** ratovànje
- avvenire** *v.* **1** ràtat (*z*); **2** se godìt (*z-*), (*se godì, sej godìlo*); **3** ratùvat -àvat -ovàt; **4** točàt (*impersonali*)
- avventura** *f.* zgòdba, zgòdbica
- avversare** *v.* **1** najèt; **2** souràžt (*souràžen, souràžu, sòuraž*); **3** se upìerat prùot
- avversione** *f.* sa(o)uràžnost
- avvertire** *v.* **1** pošjat màrin; **2** klicat (*kličèn, klicu, klič/kličta*)
- avvezzo** *a.* vàjen
- avviamento** *n.* začènanje, začètak

(*začètkà*)

avvicinamento *n.* parbližanje
avvicinare *v.* **1** bližat (*par-* *z-*); **2** parbližt; **3** parmaknìt-int, parmaknìt-int blizo (*parmàknèn, parmàknu, parmàkni/parmaknìta*)
avvicinarsi *v.* **1** se bližat (*par-*); **2** parstopnìt-int, parstopìt (*parstòpnèn, parstòpnu, parstòpni/parstopnìta*); **3** se parlù(a)st (*se parlòžen, se parlùožu, parložise/parložitase*)
avvicinato *p.p.* bližan (*par-* *z-*), **2** parmàknjen; **3** parstòpnjen
avvilito *a.* kilou, kilu (*kìlova*)
avvio *m.* **1** začèt (*začètkà*); **2** začètak (*začètkà*); **3** začènje, začènanje (*n.*), (*začènja*)
avvisare *v.* **1** vizàt; **2** vizàvat -ùvat -ovàt; **3** pošjat màrin; **4** zavišat (*ted.*)
avvisare (*chiamare*) *v.* klicat (*klìčen, klìcu, klìč/klìčta*)
avvisato *p.p.* vizàn, zavišan (*ted.*)
avviso *m.* **1** màrin (*màrna*); **2** zglašilo; **3** kazàlo; **4** zaviša; **5** glàs (*plurale: glasì o glasùovi*)
avvitare *v.* **1** uìt, vìt (*na-* *o-* *par-* *za-*), (*uìa(e)n o uìa(e)n, uíu, uì/uìta*); **2** navìt (*navian, navìu, naví/navìta*); **3** vijàt (*na-* *o-* *za*); **4** šaràufat (*za-*), (*ted.*)
avvitato *p.p.* uìt, vìt (*na-* *o-* *par-* *za-*); šaràufan (*za-*), (*ted.*)
avvizzare *v.* opahnìt -int
avvizzito *a.* uèdu (*uèdla*)
avvizzito *p.p.* opàhnjen, prepasàn
avvocato *m.* avokàt
avvolgere *v.* **1** uìt, vìt (*na-* *o-* *par-* *za-*), (*uìa(e)n o uìa(e)n, uíu, uì/uìta*); **2** navìt (*navian, navìu, naví/navìta*); **3** vijàt (*na-* *o-* *za*); **4** šaràufat (*za-*), (*ted.*)
avvolgimento *n.* zavijànje
avvolto *p.p.* uìt (*na-* *o-* *po-* *za-*)
azionare il laskotàc *v.* laskotàt
azzannare *v.* klàt (*kòjen, klú o kojú, kój/kójta*)
azzardarsi *v.* se ùpat
azzardato *a.* obàran (*obàrna*)
azzoppare *v.* oçotàt
azzoppato *p.p.* oçòtan, oçòtan

azzuffarsi *v.* se pulit

B

babbo *m.* tàta (*tàtu*)
bacato *a.* **1** piškàu (*piškàva*); **2** čarjàu (*čarjàva*); **3** čarjàvast; **4** čarvaèden (*čarvaèdna*); **5** čarvèn
bacca della rosa canina *f.* šèpunca
baccano *n.* **1** uekànje; **2** arjujenjè; **3** uriskànje (*strillio*)
bacca *f.* mòra
bacello d'aglio *m.* stròh česnàka
bacello *f.* **1** kòzla; **2** stròh
bacchettare *v.* uìšcat
bacchetta *f.* uìšca
bachi da seta *m.* čarvjè (*plurale*)
baciare *v.* **1** bušàt (*do-* *o-* *par-* *po-* *pre-* *u-* *ve-*) (*bušùjen, bušùvu, bušùvi/bušuvàjta*); **2** bušint -nit (*do-* *o-* *par-* *po-* *pre-* *u-* *ve-*), (*bušnen, bušnu, bušin/bušinta*); **3** bušovàt -ùvat -àvat (*do-* *o-* *par-* *po-* *pre-* *u-* *ve-*)
baciato *p.p.* bušnjen (*do-* *o-* *par-* *po-* *pre-* *u-* *ve-*)
bacinella *m* čadin (*friul.*)
bacio *f.* bùsca, bùsca
badare *v.* **1** badàt; **2** kurìt
badato *p.p.* badàn
badile *f.* lopàta
baffi *m.* mostàči, muštàči
baffone *m.* mostàçar (*mostàçarja*)
baffo *m.* mostàč
bagliore *f.* **1** bliska; **2** svetlobà; **3** blisk (*dì luce*), (*m.*); **4** žàr
bagnare gocciolando *v.* okàpat
bagnare *v.* močìt (*o-* *po-* *pre-* *u-* *ve-* *z-* *za-*), (*mòčen, moču o močìu, moč/močìta*); **2** oblìt (*oblìen o oblìan, oblìu*); **3** štàrkat
bagnato *a.* mòkar (*mokrà*)
bagnato *p.p.* mòcen (*o-* *po-* *pre-* *u-* *ve-* *z-* *za-*); **2** pokropjén; **3** porosjén (*appena*); **4** štàrkan
bagolaro *m.* barovík (*ujì, ujì tarto barovík, de ostane stanovík=torci, torci il giungo di bagolare, chè rimanga resistente*)

- balbettare** *v.* jecàt, jekàt, klepetàt (*za-*), (*jèčen, jeku, jèč/jekàjta*)
- balbuziente** *m.* barbotòn
- balcone** *m.* gánk
- baldoria** *n.* uekànje
- baleno** *n.* magnènje (*tu no magnènje=in un baleno*)
- balera** *m.* brejàr (*brejàrja*)
- ballare a volontà** *v.* se veplesàt (*veplèšen, veplèsu, veplèšise/veplesàjtase*)
- ballare** *v.* **1** plesàt (*do- na- od- par- po- pre- s-*), (*plešen, plèsu, pleš/plesàjta*); **2** tàncat (*ted.*)
- balla** (*invenzione*) *f.* pràvca
- ballerina** *f.* fliska, pliska (*uccello*)
- ballo** *n.* plesànje; **2** tàncanje (*ted.*); **3** plès (*plesà o plesù*), (*m.*)
- baloccarsi** *v.* se kozinàt (*otròc se kozinàjo=i bambini si baloccano*)
- balordaggine** *f.* norčàstnost
- balzare sopra** *v.* hlopnit (*hlòpnen, hlòpnu*)
- balzare** *v.* vebùrit (*veburen, vebùru*)
- balzato fuori** *p.p.* vebùren
- bambina** *f.* čičica
- bambineria** *n.* otročènje
- bambinesco** *a.* otròški
- bambino** *m.* **1** màl (*piccolo*); **2** otròk (*plur.: otròc/od otròk/otrokàn/otrokè/z otrokmì/par otrokàh*)
- bambola** *f.* **1** pipìna; **2** pùnčica
- banchiere** *m.* bankier (*bankierja*)
- banco di giaia** *m.* pròd (*toponimo*)
- banco** *m.* bank
- bandire** *v.* pregnàt (*preženén, pregnú, prežén/preženita*); **2** zapodit; **3** pregànjat (*pregànjan, pregànju, pregànj/pregànjta*)
- bandito** *p.p.* pregnàn, pregànjan
- bando** *n.* odgànjanje
- baracca** *m.* fudar; **2** baràka (*f.*)
- barattare** *v.* baratàt
- barattato** *p.p.* baratàn
- barattolo** *f.* škàtla
- bara** *f.* kasèla
- barbagianni** *m.* čùk
- barba** *f.* bràda, pìca, pìco (*pizzo*), (*pìca o pìcu*), (*m.*)
- barbiere** *m.* barbier (*barbierja*)
- barcollare** *v.* se premìetat (*da ubriachi*)
- barile** *f.* barìla
- barricare** *v.* zakloštràt
- baruffare** *v.* **1** se màgat; **2** se tùc (*se tùčen, se tùku, tučise/tučitase*)
- baruffa** *m.* **1** krèganje; **2** bój (*kajšan bój=che baruffa*)
- bar** *m.* bàr (*bàra*)
- basilico** *m.* bazìlih
- basso** *a.* ničast; **2** nìzak (*nìzka*)
- basso** (*in basso*) *av.* nìsko
- basso** *m.* bàs (*voce di*)
- bastare** *v.* bìt zadóst
- bastare** *av.* **1** dóst; **2** fèrtig (*da arrabbiati*); (*ted.*)
- bastare** *int.* zadóst
- bastonare** (*sulla schiena*) *v.* harbùtat
- bastonare** *v.* **1** tùc (*do- o- po- par- pre- s-*), (*tùčen, tùku, tùc/tucita*); **2** kècat, kècint -nit (*do- o- po- par- pre- s-*), (*kècnen, kècnu, kècin/kècinta*) **3** mlatit (*na- o- po- ve-*), (*mlàten*); **4** kesàt (*na- o- po- ve-*); **5** gèjžlat; **6** zlupit (*zlupen, zlupu, zlup/zlupita*); **7** hrèstat (*picchiare forte*), (*o- po- s-*); **8** šibat (*picchiare con la šiba=verga*) **9** nagerit (*nagerin, nagèru*), (*san mu ih nagèru = gliele ho dato*)
- bastonato** *p.p.* **1** namlàtjen; **2** nakèsan; **3** okèsan; **4** ohrèstan
- bastoncino** *f.* **1** pàlcica; **2** špica (*san ku tàna špic=sono come su un bastoncino*); (*ted.*)
- bastone** *f.* **1** pàlca; **2** batica; šiba (*verga*)
- battacchio della campana** *m.* izík, jezík
- batte la mezzanotte** *fra.* ùra bije pùnoci
- battere alla porta** *v.* potàrkat (*potàrkat na òkance=battere alla finestrella*)
- battere i denti** *v.* klepetàt zobè
- battere l'ora** *v.* bìt (*ùra bije=l'orologio suona le ore*)
- battere la falce** *v.* **1** klepàt (*o- po- ve- s-*), (*klèpan o klèpjen, klepú,*

klepí/klepàjta); **2** klepovàt -àvat -ùvat (*klepùjen, klepùvu, klepùvi/klepuvàjta*)
battere le mani *n.* plùskat na rokè
battere via *v.* otukàt (*otùkan, otùku*)
battere *v.* **1** bìt (*bien, biu, bí/bità*); **2** bijàt (*na- pod- par- za-*); **3** tùč (*o- par- po- ve- za- s-*); **4** natukàt (*par- po- ve- za-*), (*natùkan o natùčen, natùku, nàtuc/nàtucità*); **5** plùskat (*picchiare*)
battersela *v.* jo udàrt (*jo udàren, jo udàru, udàrjo/udàrtajo o udàritajo*)
battesimo *m.* kàrst
battezzare *v.* kàrstìt (*o- po- ve-*), (*kàrsten, karstú, karstí/karstìta*)
battezzato *p.p.* kàrščen (*o- po- ve-*), (*kàrščena*)
battibecco *n.* krèganje
battimano *n.* **1** plùskanje; **2** pjùskanje (*schiaffeggiamento*)
battimento *n.* tepènje
battito *m.* tákt
battuta *m.* tákt
battuta *p.p.* **1** tùčen (*o- par- po- ve- za- s-*); **2** potàrkan; **3** plùskan (*schiaffeggiato*)
bavare *v.* šlia(*e*)vt (*šlìaven, šlìavu*)
bavato *a.* šlievat
bavato *p.p.* ošlìevjen
bava *f.* šlieva
beatitudine *n.* veselìcanje
beccaccia *f.* pičòča
beccare *v.* pikat (*ars- do- na- o- par- po- pod- pre- ras- s- ve-*); **2** pikint -nit (*ars- do- na- o- par- po- pod- pre- ras- s- ve-*), (*píknen, piknu, pikin/pikinta*)
beccato *p.p.* píkan (*ars- do- na- o- par- po- pod- pre- ras- s- ve-*)
becco *f.* **1** píuka; **2** pík (*m.*)
beffarsi *v.* se posmejàt (*se posmejèn, se posmèju o posmejòu*)
beffa *n.* zasmehovànje
beffeggiare *v.* se špodielat
belare *v.* belit (*za-*), (*bèlen, bèlu, bèl/belìta*)
bellezza *f.* lepotà
belligeranza *n.* uiskovànje
bello (*infantile*) *a.* pepèn (*friul.*)
bello *a.* **1** lìe(*a*)p; **2** fàjan (*je blùa*

fàjno=era bello); (*ted.*)
ben ti sta! *inter.* **1** nàle; **2** pru te stoji
benchè *cong.* **1** čepràu; **2** četùd; **3** četùdi; **4** usèglih
benedetto *p.p.* **1** žègnjen (*par- po- pre- u- ve-*); **2** žègnan, (*par- po- pre- u- ve-*), (*ted.*)
benedire *v.* **1** žègnit -int (*par- po- pre- u- ve-*), (*žegnen, žegnu, žègni/žègnita*); **2** žègnat (*par- po- pre- u- ve-*), (*žègnan, žègnu*); **3** žègnùvat -àvat -ovàt (*ted.*)
benedizione pasquale *f.* žègnanca (*cibi*)
benedizione *m.* žègan (*žègna*); (*ted.*)
benessere (*abbondanza*) *f.* obiunost
benevolenza *f.* radùost
benevolo *a.* dobrotliu
bene (*buono*) *av.* **1** dobrò; **2** fàjno (*ted.*) (*dobrò kàže, kàže fàjno=promette bene*)
bene (*giusto*) *av.* **1** pru; **2** rad (*volentieri*)
bene *f.* dobrùata
beni (*eredità*) *n.* premožènje
beni (*merce*) *n.* blaguo(*a*) (*blagà*)
benignamente *av.* mìlo
benigno *a.* dobrotlíu
benzina *f.* benzina
bere *v.* pìt (*do- na- od- par- po- pre- za-*), (*pìen o pìan, pìu, pi/pìta*)
bernoccolo *f.* bùla
berretto *f.* kàpa
bestemmiare *v.* **1** klèt (*po- pre- ve- za-*); **2** kùnt, kùnit (*kùnen, kùnu, kùn/kunìta*); **3** preklinjovàt -ùvat -àvat; **4** šentovàt (*šentùjen*); **5** porkinàt (*volgare*)
bestemmiato *p.p.* klèt (*po- pre- u- ve- za-*)
bestemmia *f.* klètva, klètvina, klètvinja
bestie selvatiche *f.* dujàčna
betulla *f.* brìeza
bevanda *f.* pijàča, pjàča (*soprattutto bevande alcoliche*)
bevuto *a.* opìt (*ubriaco*)

- bevuto** *p.p.* **1** pìt (*na- od- po- pre- ve- za-*); **2** poblèukan (*avidamente*)
- biancastro** *a.* bejòkast, bìaukast
- biancheggiare** *v.* beliet, belit (*belin o belèjen, beléu*)
- biancheria** *n.* perìlo
- bianco d'uovo** *m.* bejàk
- biancospino** *m.* tarín (*tarná*)
- bianco** *a.* bìa(e)u (*bìa(e)la*)
- bianco** (*d'uovo*) *m.* biàk, bejàk
- biassicare** *v.* mjàskat (*po- ve-*), (*pronunciare male le parole*)
- biassicato** *p.p.* mjàskan (*po- ve-*)
- biasimare** *v.* **1** hudiet (*po- pre- ve- za-*), (*hudèjen, hudèu, hudi/hudita*); **2** žmàgat (*po- pre- ve- za-*), (*ted.*)
- biasimo** *f.* žmàga
- bicchiere** *f.* **1** tàca (*tazza*); **2** glaž (*glàža*), (*ted.*)
- bicchiere** *m.* taj (*di vino*); (*friul.*)
- bicchierino** *f.* tàčica (*à breve; non confondere con pettirosso*)
- bicicletta** *f.* bičiklèta
- bidella** *f.* bidèla
- bidello** *m.* bidèl
- bieda** *f.* blèda
- bigiotteria** *f.* rapotìja
- bilancia** *f.* bilàncja
- bina** *f.* bìna (*di pane*)
- biondo** *a.* bjòndast
- birillo** *m.* kigel, kigeu (*kigla o kigèla*)
- birra** *f.* bìa(e)ra
- bisbigliare** *v.* šepetàt (*po- ve-*)
- bisbigliato** *p.p.* pošepetàn
- biscotto** *m.* biškót
- bisnonna** *f.* bižnòna
- bisogna ammettere** *v.* mùore reč (*mùoren, mogú; reč resta invariabile*)
- bisogna dire** *v.* mùore reč (*mùoren, mogù*)
- bisognoso** *p.p.* potrièban (*potrièbna*)
- bisogno** *f.* tria(e)ba (*po-*), trebinja (*po-*)
- bisticciare** *v.* **1** se krègat; **2** se lasàt (*tirarsi i cappelli*)
- blaterare** *v.* glodàt (*ki tarkaj glodaš=cosa parlò tanto a vanvera*)
- blatta** *m.* **1** làšćac; **2** šćurak (*šćurka*)
- blocco** *n.* stablienje, ustabienje, ustabjènje
- blu** *m.* blú (*colore*); (*indeclinabile*)
- boccaccia** *n.* režànje
- boccale** *f.* **1** krìgel (*da birra*), (*ted.*); **2** bùča (*dam no bučo vina=dammi un boccale di vino*)
- bocca** *n.* ùsta (*solo plurale*)
- bofonchiare** *v.* **1** pogodernjàt; **2** vanzelàt
- bolla** (*di sapone*) *f.* pìa(e)na
- bolla** (*vescica*) *m.* **1** mihìer (*mihìerja*); **2** žùj
- bollente** *a.* **1** goròč; **2** ugrìa(e)l (*ugriela, ugrielo*); **3** ugrìeu; **4** ognjèn (*infuocato*)
- bollicina** *f.* pièncja
- bollire** *v.* ugrìa(e)t, urìa(e)t (*par- po- ve- za-*), (*ugrèjen, ugrèu, ugrej/ugrèjta*)
- bollito** *p.p.* ugrèjen (*par- po- ve- za-*)
- bollito** *p.p.* ugrìet (*par- po- ve- za-*)
- bomba** *f.* bòmba
- bombo** *m.* bušànac (*bušanca*), mušànac (*mušanca*)
- bontà** *f.* **1** dobrùa(o)ta, dobrùa(o)tnost, **2** radùa(o)st
- borbottare** *v.* godernjàt (*po- ve- za-*)
- bordo** (*nei prati*) *f.* ščèt (*ščet(i)*)
- bordo** *m.* kráj
- borsa di paglia** *f.* špòrta (*friul.*)
- borsa** *f.* bòrša
- borseggiare** *v.* **1** gajufàt (*o- po- ve- z-*); **2** brusit (*o- po- ve- z-*), (*brùsen*); **3** ciganit (*o- po- ve- za-*); **4** napòit (*figurativo=fregare*), (*napòin, napòju, napój/napòita*)
- boscaiolo** *m.* hòstar (*hòstarja*), hòšćar (*hòšćarja*)
- bosco** *f.* host (*hosti*)
- bosso** *m.* pušpan (*ted.*)
- botta** *m.* udàr
- botte** (*percosse*) *f.* bùle (*plurale*); (*bòjo bùle=saranno botte intimidazione*)
- bottegaia** *f.* budgarìca
- bottegaio** *m.* budgàr (*budgàrja*)
- bottega** *f.* **1** butìga; **2** budgarìja
- botte** *f.* **1** sòd (*sodà*) (*plur.: sodjè o sodi o sodùovi*); **2** tina
- bottiglia** *f.* staklènca

- bottone** *m.* batòn
- bottoni** *m.* batòni (*plurale*)
- bozzolo** *f.* galèta (*del baco da seta*)
- braccialetto** *m.* bračalèt
- bracciata di fieno** *m.* **1** zagràbak; **2** zagràbež (*raccolta col rastrello*); (*zagràbka*)
- braccio** *n.* narù(a)če (*daržàjga tu narù(a)če=tienilo in braccio*), (*gu narùoč(e)=in braccio*)
- brace** *n.* uògje
- bramare** *v.* želìet, želìt (*po- ve- za*), (*poželìn o poželèjen, poželìu o poželéu*)
- brama** *n.* želienje
- bramosia** *f.* **1** nagùdnost; **2** želienje
- brattea del mais** *m.* palùd (*palùda*)
- brava** *a.* barkà
- bravo** *a.* bardàk (*barkà*); **2** prìdan (*diligente*), (*prìdna*)
- break** *n.* oddahnènje
- bressana** *f.* brešàna
- bretella** *m.* pidént
- bretelle del gerlo** *n.* obràmanca (*plurale*)
- bretelle** *m.* pidènti (*plurale*)
- bricciola** *f.* mārva (*jo nà ku na mārva=è solo una bricciola di lei*)
- bricciolletta** *f.* mārvida
- bricco per il caffè** *f.* kògoma, kòguma
- brigante** *m.* brigànt
- brigare** *v.* borìt (*bòren, bòru*); **2** brìgat (*ka me brìga?= cosa m'importa?*)
- briglia** *f.* **1** brozdà, bruzdà, brozdú; **2** bàrzdo (*del cavallo*)
- brillando** *a* laščjòč
- brillante** *p.p.* sijàn (*ar- po- ra- ve- za-*); **2** laščjén (*po-*)
- brillare come oro** *v.* se zlatìt
- brillare** *v.* **1** sijàt (*ar- par- po- ra- za-*), (*sìjen o sèjen, sijàu, sìej/sijèjta*); **2** bliščia(*e*)t, bliščìt (*bliščìn, bliščéu*), (*po- za-*); **3** laščìet, laščìt (*po- za-*), (*laščìn/laščèjen, laščéu*)
- brillato** *p.p.* sjàn (*ar- par- po- ra- za-*)
- brina** *f.* slàna, slànca (*diminutivo*)
- brindare** *v.* pìt (*pièn o pian, più,*
- pi/pita*)
- brittola** *f.* brìtla, brìtula
- brividi febbrili** *f.* mraščàlca (*mèj parjèla mraščàlca=sento forti brividi*)
- brodo** *f.* **1** žùpa mèsna (*di carne*); **2** žùpa
- brontolamento** *n.* **1** gamlànje; **2** godernjànje
- brontolare** *v.* gamlàt (*o- po- ve- z- za-*), godernjàt (*o- po- ve- z- za-*); gùndrat (*o- po- ve- z- za-*)
- brontolato** *p.p.* **1** gamlàn (*o- po- ve- z- za-*); **2** gunderlàn (*o- po- ve- z- za-*)
- brontolio** *n.* **1** gamlànje; **2** godernjànje
- brontolone** *m.* gùndrovac (*gùndrovca*)
- brovada** *f.* brovàda
- bruciacchiare** *v.* **1** smodìt (*ar- o- par- po- pre- ra- z- za-*), (*smodìn, smodìu, smodí/smodita*); **2** osmòjat; **3** ražgàt (*ar- o- pre- ve- za-*), (*ražgén, ražgòu o ražgàu o ražgú, ražgí/ražgita*); **4** razgorìet (*razgorìn, razgoréu, razgorí/razgorita*)
- bruciacchiato** *p.p.* **1** smo(*d*)jén (*ar- ve- za-*); **2** aržgàn (*o- raz-*); **3** parpečén;
- bruciato** *p.p.* **1** žgàn (*o- po- u- ve- za-*); **2** zgorjén
- bruciatura** *n.* smojènje
- bruco** *m.* čarù (*čarvà*)
- bruneggiare** *v.* rusìet (*o- po- ve- z- za-*), (*rusèjen, rusèu, rusì/rusita*)
- bruno** *a.* rùsjast
- bruscamente** *av.* razjèzno
- brutalità** *f.* sarùovost
- brutalmente** *av.* sarùovo
- bruttezza** *f.* **1** gardobá, gardotá; **2** gardùost
- brutto** *a.* gard (*gardá, gardùo*)
- bucaneve primaverile** *f.* kartùfulca (*leucojum vernum*)
- bucaneve** *f.* pìndulinca, pìndulca
- bucare** *v.* predrìa(*e*)t, (*prederén, predrì, predér/prederita*)
- bucato** *a.* jàmast (*pieno di buchi*)
- bucato** *m.* lùh (*bucato particolare fatto con acqua bollente e cenere*)
- bucato** *n.* perìlo

bucato (*forato*) *p.p.* predàrt
buccia *f.* **1** bužina; **2** olùb (*m.*),
 olùbje (*n. plur.*)
buchetto *f.* jàmca
buco *f.* **1** jàma; **2** fóf (*postrovà je*
siknìla čeu fóf=la trota è schizzata nel
buco)
budella *n.* **1** čarià(e)va (*solo*
plurale); **2** červùa (*červà*)
budino *m.* mòčink (*dì latte e mais o*
gries)
bue *m.* uól, uóu (*uolá*)
bugiardamente *av.* lažnìvo
bugiarda *f.* **1** lažnìca; **2** lažnìuka
bugiardo *a.* **1** lažnù; **2** lažnìk
(lažnìka o lažnìca)
bugiardo *m.* lažnìvac (*lažnìvaca o*
lažnìuca o lažnìuka)
bugia *f.* laga, làga, làža
buio *a.* **1** tamàu, tamàven (*tamàva*);
2 tamàča(e)n (*tamàčna*)
buio *f.* **1** tamá (*tamé; od tamé do*
tamé=da mattina a sera=da buio a
buio); **2** tamàvost (*tamavòst(i)*)
buon senso *f.* pàmèt (*pamet(i)*);
(mej pamet=sii ragionevole)
buona condotta *n.* postenjë
buona mattina *av.* dòbro jùtro
buona volontà *f.* dobravòja
buonanotte *av.* làhko nùa(o)č
buonasera *av.* dòbro vičèr
buona *a.* dobrá
buone maniere *n.* postenjë
buongiorno *av.* **1** dòbar dan; **2**
 dòbro jùtro (*buon mattino*)
buono *a.* brùmàn (*brùmna*) (*ted.*);
 dòbar (*dobrá/dobró*)
buontempone *m.* veseljàk
burlare *v.* se smehovàt (*za-*),
(smehùjen, smehùvu,
smehùvse/smehùvajtase)
burlare *v.* špodielat (*ted.*)
burlarsi *v.* **1** se špodielat; **2** imìet za
 norcà (*ìman, méu*)
burlato *a.* špodielan
burla *n.* zasmehovànje
burrasca *m.* potùà(o)p
burro *f.* **1** màst (*mastì*); **2** màslo
bussare *v.* tùč (*tùčen, tùku,*
tùc/tucìta)

buttare fuori *v.* vemìetat
buttare *v.* vrèč (*varžen, vàrgu,*
vars/varzìta)

C

cabina *f.* kabìna
cacciare fuori *v.* vespodìt (*pas je*
vespodìu zèjca=il cane ha cacciato la
lepre)
cacciare *v.* gnàt (*po- ve- za-*), (*ženén*
o gònen, gnú, žen o gón/ženìta o
gonìta); **2** lovìt (*po- ve- za-*); **3** jàgat
(andare a caccia, (ted.)
cacciata *n.* odganjànje
cacciatore di rane *m.* žàbar
cacciatore *m.* jàgàr (*jàgarja*); (*ted.*)
cacciato *p.p.* gnàn (*po- ve- za-*); **2**
 lovjén (*po- ve- za-*)
caccia *f.* jàga (*ted.*)
caco *m.* kàk
cadavere *m.* marlič
cadere a terra *v.* klòfint -nit
(klòfnen, klòfnu, klòfin-ni/klòf-inta
-nìta)
cadere dal sonno *v.* se kìmàt
cadere *v.* **1** pàst, pàdat, zpàdat,
 pàdit (*pàden, pàdu, pàt/pàdìta*), (*na*
pàt=non cadere oppure: ne pàst
(imperativo)); **2** se prevrèč (*se*
prevàržen, se prevàrgu,
prevàrzise/prevarzìtase); **3** se zasùt
(se zasùjen, se zasù,
zazùjse/zasùjtase); **4** se zvarnìt (*se*
zvàrnen, se zvarnú,
zvarnìse/zvarnìtase); **5** zgarmìet
(cadere rumorosamente), (zgarmìn,
zgarméu, zgarmí/zgarmìta); **6** dàt na
 tlá (*cadere a terra*); **7** padùvat; **8**
 zapàst (*cadere molta neve*); (*zapàden,*
zapàdu, zapàt/zapàdìta)
cadere (*dall'alto*) *v.* odletàt
(odlietan, odlietu, odliet/odletàjta)
caduta *f.* **1** pàd; **2** pàdanje
caduto *p.p.* pàda(e)n, (*na- o- s-*)
caffè *m.* kafé
cagare *v.* sràt (*bìeš srát (a breve con*
i verbi di moto)=va a cagare
(volgare))

caglio *n.* sierče (*proveniente dallo stomaco del vitello*)

cagnarra *n.* uekànje

cagna *f.* pisica, psica

cagnolino *m.* pisč, psč

calabrone *m.* saršén

calamità *f.* nasrèca

calcagno *f.* pèta (*te man tápo(u)t petò=ti ho sotto il tallone*

(=*deprezzamento e disinteresse*))

calcare *v.* natisint (*natisnen, natisnu*)

calce *n.* jàpno

calciare *v.* 1 cabàt (*po- ve- za-*); 2

cabnìt (*un solo calcio*), (*càbnen, càbnu, càbin/càbnita*)

calciato *p.p.* càbjén, càbnjen; 2

càban (*po- ve- za-*)

calcione *f.* cabàda

calcolare *v.* 1 ràjtat (*do- po- pre- ve- z- za-*); 2 sàcat (*do- po- pre- ve- za-*), (*ted.*)

calcolato *p.p.* 1 ràjtán (*do- po- pre- ve- z- za-*); 2 sàčan (*do- po- pre- ve- za-*), (*ted.*)

calcolo *f.* 1 ràtinga (*ted.*); 2 šàca, sàčanje (*calcolo a occhio*), (*ted.*)

caldaia *m.* kotò, kotù (*kotlà*)

caldegiare *v.* zakuazàt, se zakuazàt (*raccomandarsi*) (*zakuàžen, zakuàzu, zakuàz/zakuazàjta*)

calderaio *m.* kotlâr (*kotlârja*)

caldo *a.* goràk (*gorká, gorkùo*)

caldo *f.* gorkùata, gorkùoča; 2 gica (*ted.*)

calendario *m.* kalendâr, kolèndar (*ka(o)lendârja*)

calice *m.* 1 kègil; 2 kèlih (*ted.*)

callo *m.* 1 kâl; 2 žùj

calmare *v.* 1 ta(o)làžt (*po- u- ve- za-*), (*tolàžen, tolàžu, tolàž/tolàžta*), (*potalàž otrokà=calma il bambino*); 2

merìt (*po- z-*) (*=calmare una lite*); 3 odjèst (*=calmare la rabbia*), (*odjèzen, odjèzu*)

calmarsì *v.* se odjèst (*se odjèzen, se odjèzu, odjèsse/odjèstase*)

calmato *p.p.* 1 ta(o)làžen (*po- u- ve- za-*); 2 merjén (*po- u- ve- za-*); 3 odjèzen

calma *f.* mièrnost, mièr (*merà*)

calore *f.* toplòta

calpestare *v.* 1 peštàt (*arz- po- ve- s- za-*); 2 ràusat (*po- ve- z-*); tàpat

calpestato *a.* shòjen (*ra-*), zaničan (*umiliato*)

calpestato *p.p.* pèštan (*arz- po- ve- s- za-*)

calunniare *v.* šlievt (*o- po- ve-*), (*šlieven, šlievu, šliev/šlievta*); 2 gardìt

calura *f.* 1 ìca, gica; 2 gorkuoča, gorkùo (*n.*) (*gòrkega*)

calvo *a.* 1 pliešast; 2 góu (*golà*)

calzante *p.p.* parmieran (*parmierna*)

calzare *v.* obùt (*obùjen, obú, obúj/obùjta*)

calzato *p.p.* obút

calzatura *m.* obuvàlo, obùtje, o(u)bùtuje, obùtvo, obùteu (*obùtva*)

calze *f.* hlàce, gàčje (*plurale*)

calzino *m.* kalcín

calzolaio *m.* šùošta(e)r

(*šùošta(e)rja*), (*ted.*)

calzoni *f.* barèške, bargèške (*plurale*)

cambiamento di luna *m.* mlàj

cambiare gli abiti *v.* preblieč,

preblèč, preoblèč (*prebliečen, preblieku*)

cambiare i soldi *v.* 1 menìt (*z- za-*), (*menìn, menìu o menèu*); 2

menj-ovàt -ùvat -àvat (*z-*)

(*zmenjùjen, zmenjùvu*) 3 kambjàt

(*italianismo poco usato*); 4

spreminjovàt -ùvat -àvat

cambiare *v.* spreobarnìt

cambiato *p.p.* 1 mènjen; 2 kambjàn (*italianismo poco usato*)

cambio *n.* spreobarnènje

camera *f.* kàmbra

camicetta *f.* blùža (*da donna*)

camicia *f.* sràica

camino *f.* 1 nàpa; 2 cemin

cammello *m.* kamél

cammin facendo *av.* med pòtjo

camminando *v.* hodè

camminare a quattro *v.* hodìt po štìerih

camminare a sazieta *v.* vehodìt (*vehòden, vehòdu o vehodù*)

camminare battendo i piedi *v.*

tàmpat

camminare carponi *v.* kobacàt (*po-ve- s-*), (*dei bambini*)

camminare diritto *v.* itì ràuno (*gren*)

camminare molto *v.*prehodìt (*prehòden, prehòdu o prehodú*)

camminare passo passo *v.* hodìt po stopìnjah

camminare stanco *v.* tàpat

camminare sulla neve *v.* gàzat, gazìt

camminare velocemente *v.* màhat (*le hitro máh=cammina in fretta!*)

camminare *v.* hodìt (*po-*), (*hòden, hòdu o hodú, hót/hodita*) (*pohodìt no male=camminare un po'*)

camminata *f.* 1 hòja; 2 hodìlo

cammino (*pellegrinaggio*) *f.* ràjža (*ted.*)

cammino (*via*) *f.* pòt ; (*potì*)

cammino *f.* 1 hòja; 2 hodìlo

camomilla *f.* kamilca

camoscio *m.* gàmca (*gàmca*)

campagna *n.* pùoje

campana mezzana *f.* ta sriednja

campana *m.* zùa(o)n (*od zùona; pl. suonjè o suonì*)

campanello *m.* 1 zuoncíc; 2 klímpac (*ted.*)

campanile *m.* tùram (*tùrma*), (*ted.*)

campanone *m.* kampanòn

campicello *f.* njìvca, njìvica

campo di battaglia *f.* tepène pùoje (*toponimo*)

campo gelato *f.* ledina (*toponimo*)

campo *f.* njìva; polica (*campo su muro di sostegno*), (*toponimo*)

canale *m.* kanàl

canapa *f.* kanòpja

canarino *m.* kanarìn

cancellare *v.* 1 zbrisat (*ar- ra-*); 2

spisàt (*spìšen, spìsu, spìš/spisàjta*)

cancellato *p.p.* odbrìšen, vebrišen, zbrìšen, zbrisan, spìsan

cancro *m.* kànker (*kànkerja*)

candela *f.* 1 kandèla; 2 svieča, svèča

candeliera *m.* kandelìer

candelina *f.* sviečica, cviečica

Candelora *f.* Cviečınca

candidamente *av.* odkritosàrčno

cane *m.* pàs, pis (*pisá o psá; plurale: pisí o psí; (gen. plur.: psù)*)

canna di mais *f.* sierka, sierkva

canna per soffiare sul fuoco *f.* pihàuka, pihàlca

canna per spruzzare *f.* sikàlca (*toponimo*)

canna *f.* kàna

canne di mais *n. plur.* sierče, sierščeke

canne fresche di mais *f.* serkèta

cannone *m.* kanòn

canonica *m.* fàruš (*farùža*); (*ted.*)

canonico *m.* kalùnih

cantando *v.* pojè

cantare chichirichi *v.* kikirikàt (*kikirìčen*)

cantare cocode *v.* kokodekàt (*kokodèčen, kokodekù, kokodèč/kokodekàjta*)

cantare il verso della civetta *v.* kuìkat

cantare la seconda voce (*il falsobordone*) *v.* sekondierat

cantare *v.* pìa(e)t, pùojt (*pùà(o)jen, pìeu o pèu o pùà(o)ju, pùoj/pùojta*)

cantina *f.* klìa(e)t (*kletì o klìa(e)t*)

canto del fringuello *n.* ščínkanje

cantone *f.* kantonàda, kantòn

cantora *f.* pìevca

cadere *v.* 1 pàst, pàdat, zpàdat, pàdit (*pàden, pàdu, pàt/pàdita*), (*na pàt=non cadere oppure: ne pàst*

(imperativo)); 2 se prevrèc (*se prevàržen, se prevàrgu,*

prevàrzise/prevarzìtase); 3 se zasùt (*se zasùjen, se zasù,*

zazùjse/zasùjtase); 4 se zvarnìt (*se zvàrnen, se zvarnù,*

zvarnìse/zvarnìtase); 5 zgarmìet (*cadere rumorosamente*) (*zgarmìn,*

zgarmèu, zgarmì/zgarmìta); 6 zapàst (*cadere molta neve*); (*zapàden,*

zapàdu, zapàt/zapàdita)

cadere *v.* dàt na tla

cadere *v.* odletàt (*odlietan, odlietu, odliet/odletàjta*)

cadere *v.* padùvat

caduta *f.* 1 pàd; 2 pàdanje

- caduto** *p.p.* pàda(e)n, (na- o- s-)
caffè *m.* kafè
cagare *v.* sràt biès srat (a breve)=va a cagare (volgare)
caglio *n.* sierçe (proveniente dallo stomaco del vitello)
cagnarra *n.* uekànje
cagna *f.* pisica, psica
cagnolino *m.* pisič, psič
calabrone *m.* saršèn
calamità *f.* nasrèca
calcagno *f.* pèta (te man tapò(u)t petò=ti ho sotto il tallone (=deprezzamento e disinteresse))
calcare *v.* natisint (natisnen, natisnu)
calce *n.* jàpno
calciare *v.* 1 cabàt (po- ve- za-); 2 cabnìt (un solo calcio) (càbnen, càbnu, càbin/càbnita)
calciato *p.p.* càbjjen, càbnjen: 2 càban (po- ve- za-)
calcione *f.* cabàda
calcolare *v.* 1 ràjtat (do- po- pre- ve- z- za-); 2 sàcat (do- po- pre- ve- za-) (ted.)
calcolato *p.p.* 1 ràjtan (do- po- pre- ve- z- za-); 2 sàcan (do- po- pre- ve- za-) (ted.)
calcolo *f.* 1 ràtinga (ted.); 2 šàca, sàcanje (calcolo a occhio) (ted.)
caldaia *m.* kotò, kotù (kotlà)
caldegiare *v.* zakuazàt, se zakuazàt (raccomandarsi) (zakuàžen, zakuàzu, zakuàz/zakuazàjta)
calderaio *m.* kotlàr (kotlárja)
caldo *a.* goràk (gorkà, gorkùo)
caldo *f.* gorkùata, gorkùoča; 2 gica (ted.)
calendario *m.* kalendàr, kolèndar (ka(o)lendàrja)
calice *m.* 1 kègil; 2 kèlih (ted.)
callo *m.* 1 kàl; 2 žùj
calmare *v.* 1 ta(o)làžt (po- u- ve- za-) (tolàžen, tolàžu, tolàž/tolàžta), (potalàž otrokà=calma il bambino); 2 merìt (po- z-) (=calmare una lite); 3 odjèst (=calmare la rabbia) (odjèzen, odjèzu)
calmarsi *v.* se odjèst (se odjèzen, se odjèzu, odjèsse/odjèstase)
calmato *p.p.* 1 ta(o)làžen (po- u- ve- za-); 2 merjèn (po- u- ve- za-); 3 odjèzen
calma *f.* miernost, mièr (merà)
calore *f.* toplòta
calpestare *v.* 1 peštàt (arz- po- ve- s- za-); 2 ràusat (po- ve- z-); tàpat
calpestato *a.* shòjen (ra-), zanìcan (umiliato)
calpestato *p.p.* pèštan (arz- po- ve- s- za-)
calunniare *v.* šlievt (o- po- ve-) (šlieven, šlievu, šliev/šlievta); 2 gardìt
calura *f.* 1 ìca; 2 gorkuoča, gorkùo (n.) (gòrkega)
calvo *a.* 1 plèšast; 2 gòu (golà)
calzante *p.p.* parmieran (parmierna)
calzare *v.* obùt (obùjen, obù, obùj/obùjta)
calzato *p.p.* obút
calzatura *m.* obuvàlo, obùtje, o(u)bùtuje, obùtvo, obùteu (obùtva)
calze *f.* hlàce, gàčje (plurale)
calzino *m.* kalcìn
calzolaio *m.* šùošta(e)r (šùošta(e)rja); (ted.)
calzoni *f.* barèške, bargèške (plurale)
cambiamento di luna *m.* mlàj
cambiare gli abiti *v.* preblieč, preblèč, preoblèč (prebliečen, preblieku)
cambiare i soldi *v.* 1 menìt (za-), (mehnìn, mehnìu o mehnèu); 2 menj-ovàt -ùvat -àvat (z-) (zmenjùjen, zmenjùvu) 3 kambjàt (italianismo poco usato); 4 spreminjovàt -ùvat -àvat
cambiare *v.* spreobarnìt
cambiato *p.p.* 1 mènjen; 2 kambjàn (italianismo poco usato)
cambio *n.* spreobarnènje
camera *f.* kàmbra
camicetta *f.* blùža (da donna)
camicia *f.* sràica
camino *f.* 1 nàpa; 2 cemìn
cammello *m.* kamél
cammin facendo *av.* med pòtjo
camminando *v.* hodè
camminare a quattro *v.* hodìt po

štèrih

camminare a sazieta *v.* vehodìt
(*vehòden, vehòdu o vehodù*)

camminare battendo i piedi *v.*
tàmpat

camminare carponi *v.* kobacàt (*po-
ve- s-*) (*dei bambini*)

camminare diritto *v.* itì ràuno
(*gren*)

camminare molto *v.* prehodìt
(*prehòden, prehòdu o prehodù*)

camminare passo passo *v.* hodìt
po stopìnjah

camminare stanco *v.* tàpat

camminare sulla neve *v.* gàzat,
gazìt

camminare velocemente *v.* màhat
(*le hitro mah=cammina in fretta!*)

camminare *v.* hodìt (*po-*) (*hòden,
hòdu o hodù, hot/hodìta*) (*pohodìt no
male=camminare un pò*)

camminata *f.* 1 hòja; 2 hodìlo

cammino (pellegrinaggio) *f.* ràjža
(*ted.*)

cammino (via) *f.* pòt ; (*potì*)

cammino *f.* 1 hòja; 2 hodìlo

camomilla *f.* kamilca

camoscio *m.* gàmca (*gàmca*)

campagna *n.* pùoje

campana mezzana *f.* ta srièdnja

campana *m.* zùa(o)n (*od zùona; pl.
suonjè o suonì*)

campanello *m.* 1 zuoncíc; 2 klìmpac
(*ted.*)

campanile *m.* tùram (*tùrma*); (*ted.*)

campanone *m.* kampanòn

campicello *f.* njìvca, njìvica

campo di battaglia *f.* tepène pùoje
(*toponimo*)

campo gelato *f.* ledina (*toponimo*)

campo *f.* njìva; polica (*campo su
muro di sostegno*) (*toponimo*)

canale *m.* kanàl

canapa *f.* kanòpja, kanòplja

canarino *m.* kanarìn

cancellare *v.* 1 zbrìsat (*ar- ra-*); 2

spìsàt (*spìšen, spìsu, spìš/spìsàjta*)

cancellato *p.p.* odbrišen, vebrišen,
zbrìšen, zbrìsan, spìsan

cancro *m.* kàncer (*kàncerja*)

candela *f.* 1 kandèla; 2 svieča, svèča

candeliera *m.* kandelier

candelina *f.* sviečica

Candelora *f.* Cviečınca

candidamente *av.* odkritosàrčno

cane *m.* pás, pís (*písá o psá; plurale:
písí o psí; (gen. plur.: psù)*)

canna di mais *f.* sierka, sierkva

canna per soffiare sul fuoco *f.*
pihàuka, pihàlca

canna per spruzzare *f.* sikàlca
(*toponimo*)

canna *f.* kàna

canne di mais *n. plur.* sierče,
sierščeke

canne fresche di mais *f.* serkèta

cannone *m.* kanòn

canonica *m.* fàruš (*farùža*); (*ted.*)

canonico *m.* kalùnìh

cantando *v.* pojè

cantare chichirichi *v.* kikirikàt
(*kikirìčen*)

cantare cocode *v.* kokodekàt
(*kokodèčen, kokodekù,
kokodèč/kokodekàjta*)

cantare il verso della civetta *v.*
kuìkat

cantare la seconda voce (il

falsobordone) *v.* sekondierat

cantare *v.* pìà(e)t, pùojt (*pùà(o)jen,
pìeu o pèu o pùà(o)ju, pùoj/pùojta*)

cantina *f.* klìa(e)t (*kletì o klìa(e)t*)

canto del fringuello *n.* ščìnkanej

cantone *f.* kantonàda, kantòn

cantora *f.* pìevca

cantorella *f.* pìevca

cantore *m.* pìevac

cantoria *m.* kòr (*kòra*)

canto *f.* 1 pìesan; 2 pìesma; 3 pìeuca,
pùojca; 4 pìetje

canuto *a.* sù (*sìva*)

canzonare *v.* 1 kuàntat; 2 mìet za
norcá; 3 se smehovàt (*za-*); 4 brusìt

(*brùsen*)

canzonato *p.p.* brùsen (*o- ve- z-*)

canzonatura *n.* zasmehovànje

canzone *f.* 1 pìesan; 2 pìesma; 3

pìeuca, pùojca; 4 pìetje

canzoniere *f.* pesmarica

capace *a.* 1 kopàc (*s-*); 2 parlòžan

- (parlòžna)
capacità (*facoltà*) *f.* mòžnost
capacità (*ingegno*) *m.* kúšt (*ted.*)
capanna *f.* **1** bàjta; **2** fùdar
(fùdarja), (ted.)
capannetta *f.* bàjtica
caparra *f.* kapàra
capelli *f. plur.* lasè, lasjè (*lepè*
lasè=bei capelli)
capello *m.* làs (*plurale: lasjè*)
capire (*ragionando*) *v.* zgrùntat
(ted.)
capire *v.* zastopìt (*zastòpen, zastòpu,*
zastopí/zastopita); (*ted.*)
capitale *m.* kapitál
capitano *m.* kapitàn
capitare (*accadere*) *v.* točàt
(impersonale)
capitare *v.* vetàmpat
capitello *m.* kapitél
capitolare *v.* **1** se posùt (*se*
posùjen, se posù, posùjse/posùjtase);
2 štrofnìt (*štròknèn, štròknu, štrof-ní*
-in/štrof-nìta -inta), (*štrofnìt slàbo =*
capitare male); **3** flesk-nìt -int
capo (*che comanda*) *m.* poglavàr
capo (*fine*) *m.* konác
capo scoperto *a.* gologláu
capocchia *f.* batìca
capodanno *n.* novolièto
Capodanno *n.* Nòve Lièto (*nòvega*
lièta)
capogiro *f.* omòta
caporale *m.* kaporál
capovolgere *v.* vràčat (*arz- od- po-*
pod- pre- raz- z-)
capovolto *p.p.* vràčan (*arz- od- po-*
pod- pre- raz- z-)
cappa *f.* kàpa
cappellaio *m.* klabucàr (*klabucàrja*)
cappellano *m.* kaplàn
cappella *f.* kapèla
capello *f.* **1** kla(o)bùk; **2** kapuzìca,
kapùza
capponare *v.* kapunàt, kapùn
(kapùnen)
cappone *m.* kapùn
cappotto *m.* kapót
capra *f.* kozá
capretto *m.* kozlič
- capriccioso** *a.* naurèdan (*naurèdna*)
capriolo femmina *f.* sa(e)rná
capriolo maschio *m.* sarnjàk
caprone *m.* kús
capuccio *m.* kàpus
carabiniere *m.* karabinier
(karabinierja)
carattere *m.* **1** karàter (*karàterja*);
nagìb (*ognjèn nagìb=carattere*
bollente)
carbonaia *f.* kùota
carbonaio *m.* kùotar (*kùotarja*)
carbone (serpente) *m.* uòš (*uòža*)
carbone *n.* vògje, uògje
carbonizzato *p.p.* zažgàn
carburo *m.* karbùro
cardare *v.* **1** skùbst, skùbit (*na- o-*
par- pod- po- pre- ra- ve- za-),
(skùben, skùbu, skùb/skùbta)
cardato *p.p.* skùben, skùbjen (*o-*
par- pod- po- pre- ra- ve-)
cardellino *m.* gardelin
cardine della porta *m.* kánker
(kàncerja)
carezza *n.* parmàncanje
caresia *f.* mizèrja
cariato *p.p.* zaškárban
caricare a spalla *v.* zadiet (*zadènen,*
zadéu, zadén/zadenìta)
caricare il fucile *v.* nabàsàt pùšo
caricare (avvolgere) *v.* nauìt, navìt,
navijàt (*nauìan, nauìu, nauì/nauìta*)
caricare *v.* **1** bàsat (*do- na- o- po-*
pre-); **2** zadiet (*zadènen, zadéu,*
zadén/zadenìta), (*zadenìme*
brìeme=caricamì il fascio); **3** zadevát,
zadievat
caricare l'orologio *v.* navìt ùro
(navìan, navìu)
caricato l'orologio *p.p.* nauìta ùra
caricato *p.p.* **1** bàsan (*na- o- po-*); **2**
zadiet, zadèjen (*zadègnjena*)
carico di fieno *n.* brìa(e)me (*legato*
in un certo modo); (*plur.:*
brìa(e)mana)
carico *f.* **1** naklàda; **2** težbà
carino (*infantile*) *a.* pepèn (*friul.*)
carino *a.* fàjan, fàjn (*ted.*)
carname *f.* mesečina, mesnìna
carne di maiale *f.* prasečina

- carnevale** *m.* púst
carne *n.* mesù(a) (*mesà*)
carogna *f.* mârha
carota *m.* 1 mèrin (*mèrna*); 2 korànje
caro *a.* ràd (*ràda*)
carpino bianco *m.* gàbar te bìeu (*te bìelega gàbarja*)
carpino nero *m.* gàbar te čarin (*te čârnegà gàbarja*)
carpino *m.* gàbar (*gàbra o anche gàbarja*); (*plur.:* gàbarja (*n.*), (*toponimo*))
carpire *v.* 1 popàst (*popàden, popàdu, popát/popàdta*); 2 preuzèt (*preuzàmen, preuzèu, preuzám/preuzamita*); 3 spùkat (*spùkan, spùku, spùkin/spùkinta*); 4 spùknit -int (*spùknen, spùknu, spùk-ni -in/spuknita -inta*); 5 vejèmat (*vejèman, vejèmu, vejémi/vejèmta*); 6 vejèt (*vejèmen, vejèu, vejém/vejèmta*)
carponi *av.* po usieh štierih, po štierih
carradore *m.* 1 uoznik; 2 čaradòr (*friul.*)
carrettiere *m.* 1 uoznik; 2 čaradòr (*friul.*)
carrettino *m.* uozíč
carretto a due ruote *f.* barèla
carriola *f.* karjùola
carro da montagna *con grandi ruote* *f.* kùoška (*trascinato dai buoi*)
carrozza *f.* karòča
carro *m.* ùa(o)z (*uozà*)
carruba *m.* rožíč (*susina malformata a causa della pioggia*)
carrucola *f.* 1 čidula (*friul.*); 2 špùoja (*ted.*)
carta *f.* kàrta
cartella scolastica *f.* 1 tûrba; 2 kòhar (*kòharja*)
cartella *f.* kartèla
cartolina *f.* kartolína
cartone *m.* kartòn
cartuccia *f.* 1 kartùča; 2 kùgla (*ted.*); 3 patròna (*ted.*)
casa rurale *m.* hrám
casalingo *a.* domàč
casa *m.* 1 hiša; 2 dùom, dòm (*dùoma o domà*), (*tadomà=a casa, stato in luogo; damù=a casa, moto a luogo; tàpar dùomu=vicino a casa; u dùomu=in casa; taz dùoma=da casa*)
cascare *v.* 1 odletìet (*odletìn, odletéu*); 2 spàdat
cascata *n.* pàdanje
cascato *p.p.* 1 odletjén; 2 pàdan
caso *f.* zgòdba, zgòdbica
cassapanca *m.* bánk
cassa *f.* kàsa
cassettiera a spalle per mercerie *n.* kròšnja (*plurale*)
cassettiera *f.* trùgla (*ted.*)
cassettino *f.* trùglica (*ted.*)
cassetto *f.* kašetìn (*m.*); 2 trùgla, trùga (*ted.*)
cassone di vimini per carro *f.* žàja
cassone per carro *m.* ščelàr (*ščelàrja*)
cassone *m.* kasòn
castagna *f.* 1 bùrja (*tipi di castagna: čùfa (f.), bogàtac (m.), garjùpar (m.) (garjùparja), marùjac (m.) (marùjca), objàk (m.), purčìnac (=albero, m.; purčinka=frutto, f.); rànac*)
castagneto *n.* kostànjuje (*toponimo*)
castagno *m.* kostànj
castello *m.* kaštél
castigo *f.* štràfinga (*ted.*)
castraporci *m.* skopìtar
castrare *v.* skopìt (*skopit svìnjo=castrare la scrofa*)
castratore *m.* skòpìte
castrato *p.p.* skopjén
castrazione *n.* skopienje
catarro *m.* 1 hrip, hripànje; 2 katàr (*katàrja*)
catasta *f.* tàsa (*friul.*)
categoria *m.* stán
catenaccio *m.* 1 klòjstar (*klòjstra o klòjstarja*); 2 žlèmper (*žlèmperja*); (*ted.*)
catena *f.* kìa(e)tna (*ted.*)
catenina *f.* kjètinca (*ted.*)
catino *m.* čadin (*friul.*)
catramare *v.* katramàt (*o- po- ve- za-*)
catramato *p.p.* katramàn (*o- po- ve-*)

za-)

catrame *m.* katràrn

cattiveria *f.* **1** hudobá, hudobija; **2** hudòbnost; **3** gardobá; **4** gardùost; **5** karvica, krivica; **6** sarùovost; **7** strupènost (*velenosità*)

cattivo di animo *a.* žléht (*femm.*: žléht); (*ted.*)

cattivo odore *m.* žmáh (*ted.*)

cattivo tempo *f.* **1** sláva ùra; **2** slabotá

cattivo *a.* **1** hudòba(e)n; **2** gárd (*gardá, gardùo*); **3** hùd; **4** strupèn (*velenoso*) **5** slab (*sláva o slàba*); (*slàbe uòje=di malavoglia*)

cattolico *a.* katòlski, katòlik

catturare *v.* ujèt (*uìmen, ujèu, uim/ujmìta*); **2** ulovìt

catturato *p.p.* ulovjén

causa *f.* kàuža

cavalla *f.* kobila

cavalletta *f.* kobilca

cavalletto per segare la legna *m.* múš

cavalletto *f.* kobilca (*per segare la legna*)

cavallò *m.* kónj (*konjá*); (*gen plur. konjù*)

cavare il manico *v.* **1** arsadìt (*ras-*); **2** arsadjùvat -ovàt -àvat (*agli strumenti di lavoro*)

cavare *v.* **1** vedùbt; veulieč, veulèč; **2** vetegovàt -ùvat -àvat (*vetegàvan o vetegùjen, vetegàvu, vetegàv(i)/vetegàvta*)

cavarsela *v.* **1** se prevìdat; **2** se vebrodìt (*se vebròden*)

cava *f.* gjàva (*g dolce*), djàva

cavedano *m.* mánk

caverna *f.* globočina

caviglia *m.* čulìn

cavità *f.* **1** rùpa; **2** fóf

cavolo *f.* bizna (*tritato e macerato sotto sale*)

cavolo *m.* kàpus

cazzuola *f.* zidàrska žlica

cecità *f.* slepùost

cedere *v.* **1** se podàt; **2** se podàjat (*se podàjan, se podàu, podàjse/podàjtase*)

cedimento *n.* **1** puščànje; **2** znìžanje

ceffone *m.* **1** pjùsk; **2** žlúf

celebrante *m.* màšnik (*la messa*)

celebrare *v.* **1** spoštovàt -ùvat -àvat; **2** praznovàt -ùvat (*s-*), (*praznùvan, praznùvu*)

celebrato *p.p.* spoštovàn

celebrazione *n.* praznovànje

celibato *n.* sàmstvo

celibe *a.* **1** sàmski; **2** sàmac (*sàmca*); **3** strìc; **4** làjdih (*ted.*)

cenare *v.* vičèrjat (*po-*)

cena *f.* vičèrja, večèrja

cenerario *m.* pepejùh

cenere *m.* pepèu (*pepèla*)

cenno *m.* **1** mìg; **2** sanjàu (*sanjàla*)

centinaio *f.* stùojka

cento *card.* stùa(o)

centrare *v.* mìet difà (*màn, méu*)

centro *m.* sréd

ceppo *m.* **1** hlòd; **2** štòr (*štòra o štòrá*)

cera *m.* ùosak

cercare la traccia *v.* sledìt (*po- ve- za-*)

cercare *v.* **1** iskàt (*isčèn, isku, isčè/iskàjta*); **2** glèdat (*al si usàfu kàr glèdaš=hai trovato quello che cerchi*)

cerchi del fornello *n.* kolèsa (*plur.*), (*kòlès*)

cerchio (forma) *m.* kròh

cerchio (ruota) *m.* kolès, kolùo (*kolà*)

cerchio della botte *f.* obròča, obrùača, obròč

certamente *int.* **1** sevède; **2** jahó; **3** kab, kàbi (*ka bi je*), kàj pa, kab pa (*cosa altrimenti*), ki pa (*cosa invece*); **4** ogó de; **5** šigùrno (*friul.*); **6** še Bùog via (*anche Dio sa*); **7** žìhar (*giustamente*), (*ted.*)

certificazione *n.* pričanje

certo *int.* **1** ogó; **2** pàč; šigùrno (*sicuramente*)

certo *p.* nìa(e)šàn (*nìa(e)šna*)

cervello *n.* mo(u)žgènje

cervo *m.* jelén

cesena *f.* drùa(o)zga

cesena *m.* **1** drùa(o)s; **2** želebròn

cespuglio *m.* **1** garím (*garmà*); **2**

tàrs; **3** pùš (*pùša*); **4** garmòuje, garmòulje, garmuje
cessare *v.* **1** nahàt (nàhan, nahú, nah(*i*)/nahàjta o nahìta); **2** nahàvat
cestino *f.* pleteničica
cesto rotondo *f.* pletenica, petenica
cesto *f.* càjna
ceto *m.* stàn
cetriolo *m.* kodùmar (*kodùmarja*)
che cosa *av.* kíb
che cosa *int.* ka si (*nelle interrogazione*); (*ka si zaspàu=ti sei addormentato?*)
che cosa *p.* kàj (*interrogativo*)
che ha appena pianto *p.p.* podjòkan
che ha ballato molto *p.p.* preplèšen
che ha camminato carponi *p.p.* vekobacàn
che ha camminato troppo *p.p.* prehòjen
che ha camminato *p.p.* vehòjen
che ha dormito molto *p.p.* vespàn
che ha dormito *p.p.* pospàn
che ha pianto *p.p.* jòkan
che ha respirato *p.p.* vesopàn
che non succeda *int.* bùogvar
che ora è *av.* kàj ùra
che sa *v.* vedòč
che sia *av.* náj bò
che sia *cong.* náj (*náj tùo náj tiste=che sia questo o quello*)
che sono (*io*) *v.* ksan (*ki san*)
che (*nelle forme verbali e nei termini di paragone*) *av.* kù, kùk (*kùk san te pràvu=come ti dicevo*)
che (*esortativo*) *av.* aúj (*náj hòde=che cammini; o esprime un desiderio unito a un verbo: náj piše=che scriva*)
che *cong.* de, de naj (*nelle frasi dichiarative: san mu jàu de naj gre=gli ho detto che vada*)
che *cong.* deb (*esortativo*); *deb te zliùadi uzèu=che il diavolo ti prenda*
che *p.* **1** katèr; **2** ki (*pronome interrogativo e relativo*)
chi sa se *cong.* **1** pàs ál; **2** dua(*o*)vìa(*e*) al (*nelle interrogazioni*)
chi sa *cong.* pàs, pašl (*nelle*

interrogazioni); paš kaj=*chi sa cos'è*; paš zakí=*perchè mai*
chiacchierare *v.* **1** blèst (*po-*), (*blèden, blèdu*); **2** se pomenàt
chiacchierata *n.* gua(*o*)rènje (*po-*)
chiacchierato *p.p.* **1** pomènjen; **2** kokodèčen
chiacchierio *n.* **1** čakarànje (*friul.*); **2** kokodekànje; **3** klepetànje
chiacchierona *f.* **1** šlèuta; **2** izikovca
chiacchierone *a.* šlèutast
chiacchierone *m.* **1** izikovac; **2** šlèut, šlèutar
chiamare fuori *v.* veklicat (*veklìčen, veklicu, veklìč/veklìčta*)
chiamare vicino *v.* parklicat, doklicat (*doklìčen, doklicu, doklìč/doklìčta*)
chiamare *v.* klicat (*po-*) (*kličen, klicu, klìč/klìčta*); (*kùo se klìčeš=come ti chiami*)
chiamarsi *v.* se klicat (*se kličen, se klicu, klìčse/klìčtase*)
chiamata *m.* klic, klìč (*za-*); **2** klicanje, klìčanje (*n.*)
chiamato *p.p.* klica(*e*)n, klìčen (*par-pre- ve-*)
chiaramente *av.* **1** bìstro; **2** očitno; **3** vido; **4** čisto
chiarezza *f.* jàsnost; **2** poglà(*ò*)unost
chiarimento *n.* **1** rasvetljenje; **2** svetilo
chiarire *v.* **1** arsvetlìt (*ra-*); **2** pojàsnit
chiarito *p.p.* asvietljen (*ra-*)
chiarore *f.* **1** svetlobá; **2** žàr
chiaro *a.* bìster (*bìstra*), (*meteorologico*)
chiaro *a.* jàsen (*sereno*), (*jàsna*)
chiasso *n.* **1** rapotànje; **2** uekànje; **3** uriskànje
chiave *m.* kjùč, kljùč (*kjùča*)
chiavistello *m.* klòštar (*klòstra o klòštarja*)
chicchera *f.* čikera; **2** škudiela (*friul.*)
chiccheretta *f.* čikerca
chicco *f.* zàrna, zàrno (*n.*)
chiedere *v.* **1** prašàt (*po- u-*); **2** prosit (*pròsen, pròsu, pròs/prosita*); **3**

- uprašovàt - àvat- ùvat
chierico *m.* klèrih
chiesa *f.* cìa(e)rku (*cierkve*); (*pred* *cierkujo*=*davanti alla chiesa* (*locativo*)); (*u cierkvi*=*in chiesa*)
chiesetta *f.* cìerkuca
chilogrammo *m.* kilo (*kila*),
kilogràm
chinarsi *v.* **1** se spregnìt (*sprègnen*, *sprègnu*); **2** se spregùvat -ovàt -àvat
chincaglieria *f.* rapotìja
chioccare *v.* kjùkat, klùkat (*klùčen*, *klùku*, *klùč/klukàjta o klùčta*)
chioccia *f.* klòčea
chiodino *m.* cvekíc (*ted.*)
chiodo *m.* cvék (*ted.*)
chitarra *f.* kitàra
chiudere a chiave *v.* **1** zaklenìt (*a chiave*), (*zaklènen*, *zaklènu*, *zaklèn/zaklenìta*); **2** zakliepat; **3** zaklepàvat -ovàt - ùvat
chiudere strettamente *v.* šaràufat (*za-*), (*ted.*)
chiudere *v.* zapria(*et*) (*zaprèn*, *zaprù*); **2** zapèrjat; **3** zatakniìt (*zataknen*, *zataknuú*, *zatakìn/zatakniìta*)
chiunque sia *p.* tèk će naj
chiunque *p.* usàk (*usàka*, *usàko*)
chiuso (di indole) *a.* tùtast
chiuso a chiave *p.p.* zaklènjen
chiuso *p.p.* **1** zapàrt; zatakñjen (*tappato*)
chiusura *f.* zaklèpa
chi (*interrogativo*) *p.* dùa(o),
kadù(a)
chi (*relativo*) *p.* tekèr (*te kerega*)
ciabatte *f.* cavàte (*plurale*), (*friul.*)
ciambella *m.* kolàč
ciambelle *m.* kolàči
ciance *f.* žnablarìja (*ted.*)
cianfrusaglia *f.* rapotìja
ciarlare *v.* **1** blebetàt (*po- ve- za-*); **2** laskotàt (*velocemente*); **3** šlèutat (*a vanvera o sparlando*)
ciarlato *a.* šlèudran
ciarle *f.* žnablarìja (*ted.*)
ciarlona *f.* šlèuta
ciarlone *a.* šlèutast
ciarlone *m.* šlèutar, šlèut
ciascuno *p.* usàk, usàki (*usàka*, *usàko*)
cibo *f.* **1** jedilo; **2** cèringa (*ted.*)
cicala *m.* žgànac (*žganca*)
cicare *v.* čikàt (*po- ve- za-*), (*il tabacco*)
cicato *p.p.* čikàn (*po- ve- za-*)
cicatrizzarsi *v.* zaceliet
cicatrizzazione *n.* zacejènje, zacelienje
cicca *f.* čika
cicciola *m.* **1** ocvàjak; **2** ocvierak
cicciole *m.* ocvierki (*plurale*)
Cicigolis *n.* Ščigla (*plurale*)
ciclamino *m.* čiklamìn
cicoria *f.* **1** cikòrja; **2** mòdac
cidola *f.* špùoja (*ted.*)
ciestamente *av.* slepùo
cieco *a.* slia(e)p
ciutezza *f.* slepina (*slepìna*, *ka na videš kaj pàdlo*=*ciutezza*, *non vedi cos'è caduto?*)
cielo *n.* nebù(a) (*nebà*); luht (*m.*), (*ted.*)
ciglio *n.* obàrvo (*plur.: obàrva*)
cigolare *v.* cvilit *po- ve- za-*), (*cvilen*)
cigolio *n.* cvilienje, cvilènje
ciliegia bianca *f.* belica
ciliegia *f.* čaria(e)šnja
cima *m.* vārĥ (*plur.: varĥi o varhùovi*)
cimice *m.* smardèčac
cimitero *m.* britof (*ted.*)
cinciallegra maschio *m.* snicòn
cinciallegra *f.* snica, sinica
cinciarella *f.* čeleština
cinghiale *m.* **1** čingjål (*čingjålna o čingjålja*), (*di massima la g dura non aspirata*); **2** te dùje prasè (*te dùjega prasèt*)
cinghia *m.* pàs
cinguettare *v.* **1** zornàt; **2** ščargolia(e)t (*ščargolin o ščargolèjen*, *ščargoliu/ščargolèu*)
cinquanta *av.* pèdesetkràt
cinquanta *card.* pédeset
cinque volte *av.* pètkrat
cinquecento volte *av.* pètstuokrat
cinque *card.* pèt

cinquina *f.* petica
cioccolato *f.* čokolàda
ciocco *f.* 1 čòja (*grande*); 2 ćúpa; 3 čòk; 4 ščina (*piccolo*)
ciononostante *cong.* 1 usednó; 2 useglìh
ciòè *av.* 1 čerèc; 2 manrèc; 3 priderèc (*significa*); 4 tàmič
cipolla *f.* čebùla, čibùla
circa *cong.* 1 okùol, okùole; 2 parblìžno; 3 cìerka, incìerka
circa (*con numerali*) *cong.* nìh ; (*nìh stùo=circa cento*)
circolare *a.* 1 okòunast; 2 obròcast
circolare *v.* ohàjat (*po-*)
cisterna *m.* šteram
città *n.* miesto
ciucciare *v.* 1 ćúcat; 2 žulit (*o- par-po- pre- ve- za-*), (*žùlen, žùlu, žùl/žulita*); 3 sarknìt, sàrkint (*do- od-par- po- pre- u- ve- za-*), (*sàrknen, sarknú, sàrk-nì-in/sark-nìta-inta*)
ciucciato *p.p.* sàrkñjen (*do- od- par-po- pre- u- ve- za-*)
ciuffo di capelli *m.* ku(o)kòn (*caratteristico ciuffo di capelli sulla nuca della donna*)
ciuffolotto *m.* snegàr (*snegàrja*)
ciuffo *m.* ćuf
civetta maschio *m.* sovòn
civetta *f.* sová
Civiale *m.* Če(i)dád Če(i)dàda
ci *p.* nas (*noi*), (*acc.*)
ciò che serve *v.* kàr kòr
ciò che si può *p.* kàr je mòc
ciò che è possibile *p.* kàr se dà (*dam kàr te se da=dammi quanto hai voglia*)
ciò che *p.* tùa(o)k
clarinetto *m.* klarinét
classe *m.* stàn (*condizione*)
clientela *f.* klientèla
cliente *m.* klijént
clima *f.* klìma
clistere *m.* klištèr
coagulare *v.* sìa(e)rt, sierit (*u- ve- za-*), (*sìaren, sìaru*)
coagulato *p.p.* posierjen (*po- ve- u- za-*), (*per fare il formaggio*)
coccinella *f.* pùlca

cocciuto *p.p.* zatùljen
coda *m.* rèp
codino *m.* repič
coetaneo *f.* gliha (*ted.*); (*nìasan migo tuòja gliha=non sono mica tuo pari*)
cogliere sul fatto *v.* trefit (*ted.*)
cogliere *v.* 1 jemàt (*jèman o jèmjen, jèmu, jèém/jemàjta*) (*po- u-*); 2 parjèt (*primen, parjèu o prejèu, prim(i)/primìta*); 3 potègint (*potègnen, potègnu, potègin/potèginta*); 4 uzèmat (*uzàmen, uzèu, uzàm/uzamìta*); (*la u sempre semimuta*); 5 sparjèt (*sprìmen, sparjèu o sprejèu*)
cognata *f.* kunjàda
cognato *m.* kunjàd
cognome *m.* primak (*primka*)
cogoma *f.* kògo(u)ma
col tempo *av.* scàjtan
colapasta *f.* cedieuka
colare *v.* cediet
colazione *m.* 1 kulciòn; 2 frùòstih, frùštih (*ted.*)
coledante *m.* kolèdar (*chi va a prendere la coleda*); (*kolèdarja*)
colino *n.* cedilo
collane *f.* 1 granàte; 2 karà(ò)ude (*plurale*)
collare *m.* kòmat
colla *f.* kòla
collegamento *n.* zvezànje
collegare *v.* 1 združìt; 2 vezàt (*na-po- pre- z- za-*), (*vèžen, vèzu, vèž/vèžàjta*)
collegarsi *v.* se združìt
collega *m.* koléga
collera *f.* jèza
collettivo *a* skùpen
collocare *v.* 1 stàuljat, stàujat (*na-par- po- pod- ve- za-*); 2 lùazt (*na-par- po- pod- ve- za-*), (*polòžen, polùazu, pološ/položita*)
collocato *p.p.* stàuljan (*na- par- po- pod- ve- za-*)
collocazione *n.* 1 stauljànje; 2 poležànje
colloquio *n.* gua(o)rènje (*po-*)
collo *f.* šìja

colmare *v.* 1 napùnt (*napùnen, napùnu, napùn/napùnta*); 2 varšit; 3 zapàdat (*della neve, impersonale*)
colmato *p.p.* 1 napùnnen; 2 zapàda(e)n (*di neve*)
colmo *a.* rašàn
colombina (femmina) *f.* golòbica
colombina (maschio) *m.* galòbac
colombo *m.* ga(o)lòb
colore *f.* fàrba (*ted.*)
colpa *m.* grìa(e)h
colpevolezza *f.* grešnùost
colpevole *a.* grešàn, (*grešná*), grièšan (*grièšna*); 2 kriù (*krìva*)
colpevolmente *av.* 1 grešnùo; krìvo
colpire alla cieca *v.* arzbùtat, razbùtat
colpire *v.* 1 zajèt, zajmìt (*zàjmen, zajèu, zajím o zajmí/zajmìta*); 2 zajèmat; 3 tresnìt -int (*arz- do- na- od- par- po- pod- raz- u- ve- za-*), (*trèsnen, trèsnù, trèsnì/tresnìta*); 4 bùtat (*po- z-*), (*bùtan, bùtu, bùt/bùt(i)nta*); 5 lopnìt -int (*lòpnen, lòpnu, lopnì/lopnìta*); 6 urazìt (*con sassi*); 7 trefit (*ted.*); 8 trèšint -it (*trèšin zluodi tu te=il diavolo ti colpisca*)
colpito da infarto *p.p.* doletjén
colpito *p.p.* 1 zajét; 2 lòpnjen; 3 natrèsnjen; (*od-*); 4 bùtan (*na- ve- po- z-*); 5 urazjèn (*coi sassi*)
colpo di fulmine *f.* trieska (*trèske*)
colpo *m.* 1 žlah (*ted.*); 2 udàr; 3 žburt; 4 cmok, cmuk; 5 triesk (*di fulmine*)
coltellino pieghevole *f.* brìtla
coltellino *f.* brìtula
coltello a serramanico *m.* krùjac (*krùjca*)
coltello *m.* nùa(o)ž (*nùaža*)
cultivare *v.* dielat
cultivato *p.p.* dielan (*po- ve-*)
coltivazione *n.* dielovànje
colto (dotto) *a.* učèn (*učènà*)
colto *a* 1 pobràn (*raccolto*); 2 zajèt (*colpito*)
oltre *f.* kòutra, kùtra
colui che *p.* 1 tèk; tìst ki
colui *p.* 1 tèk; 2 tìst ki

colà *av.* čé
com'è andata *fra.* kakùo tej šlùo
com'è (affermativo) *fra.* takùok j (*takùo ki je*)
com'è (interrogativo) *fra.* kùoj
comandare a bacchetta *v.* rigìarat (*ted.*)
comandare *v.* 1 kuazàt (*do- par- u- ve- za-*), (*kuàžen, kuàzu, kuàž/kuazàjta*); 2 kuazàvat -ovàt -ùvat (*kuazužen, kuazàvu, kuazàvi/kuazàvta*)
comandato *p.p.* 1 kuàžen (*do- par- u- ve- za-*); 2 rigìa(e)ran (*ted.*)
comando *n.* 1 kuazuvànje; 2 zapùoved *f.*, (*zapùovedi*)
comare *f.* bòtra
combattere *v.* 1 màgat; 2 uejskovàt, uiskùvat (*uejskùvan, uejskùvu*)
combattersi *v.* 1 se tùč; 2 se màgat
combattimento *f.* 1 màganje (*o-*); 2 tožbá; 3 tepènje
combattuto *a.* tepén (*Tepène pùaje=campo combattuto=toponimo di fronte a Perùovca sulla destra del Natisone*)
combinare guai *v.* jih ugànjat (*ugànjan, ugànju, ugànj/ugànjta*); (*ugànjat nagùojbe=fare dispetti*)
combinare un guaio *v.* zabrodìt (*sjó zabrodìu=l'hai combinata*); (*zabròden*)
combinare *v.* 1 nagodìt; 2 nagàjat
combinarla bella *v.* 1 jo zakadìt; 2 jo zakurìt
combinarla grossa *fra.* jo nagodìt
combinarla *v.* jo zagodìt
combinarle *v.* ih ugànjat, jih nagàjat
combusto *p.p.* zažgàn
come che *cong.* takùo ki, takùok (*takùok češ=come (che) vuoi*)
come in *cong.* ku tan u, ku taun, ku tu (*san ku taun (tu) pàklu=sono come nell'inferno (sto malissimo)*)
come nel *cong.* ku tan u, ku taun, ku tu
come ora *cong.* kù sa
come prima *cong.* kuprìa(e)t
come quando *cong.* ku kádar, kúkar kádar, kùkar

come quello che *p.* ku tist ki
come se si dovesse *fra.* ku deb se mèlo (*impersonale*); ku deb se méu (*maschile*); ku deb se mèla (*femminile*);
come se volessimo *fra.* ku de bi (*mi, vi, onì*) tiel (*noi, voi, loro*)
come se volessi *fra.* ku de bi (*jest, ti, on*) teu (*io maschio, tu, lui*); ku deb (*ist, ti, onà*) tiela=come se volessi (*io femmina, tu, lei*); ku deb tiel (*plurale maschile*)
come se cong. ku de bi, ku deb (*ku deb (de bi) ti zastòpu=come se tu capissi*)
come si chiama *fra.* **1** kuo (*kakùo*) j diajo; **2** kuo j guarjò (*lei*)
come stai? *fra.* **1** kua(o) (*kakùo*) se maš; **2** kua(o) stoiš; **3** kua(o) (*kakùo*) j (*come è*)
come state? *fra.* kua(o) (*kakùo*) se mata; **2** kua(o) (*kakùo*) stojtà
come sul cong. ku gu (*gor*) na
come ti chiami *fra.* **1** kùo (*kakùo*) se klìčeš; **2** kuo (*kakùo*) te diajo; **3** kuo (*kakùo*) te guarjò
come va? *fra.* kùaj ki?, kùoj j
come è *fra.* kùoj (*lèj kùoj žlèht=garda com'è cattivo*)
come (*comparativo*) *cong.* ku, kùkar (*tard ku (kùkar) kàman=duro come il sasso*)
come (*interrogativo*) *cong.* kùo, kua, kakùo
come cong. takùok
comico *a.* smia(e)šan (*smièšna*)
cominciare a cadere *v.* parletàt (*snìeh (dàš, tùča, kazòmar) parlieta=inizia a cadere la neve (pioggia); (parlietan, parlietu, parliet/parletàjta)*)
cominciare a splendere *v.* presijàt (*presejen, presjàu, preséj/presèjta*)
cominciare *v.* **1** začèt, začnit -int (*zàčnen, zàčnu, začni -in/zàčnita -inta*); **2** začènjat
cominciato *p.p.* začét, zàčnen, zàčnjen
commediante *m.* komedjánt
commercio *n.* prodàjanje, prodànje

commissionare *v.* parporočìt
commisurarsi *v.* se parkladàt
commuoversi *v.* se zganìt
comodamente *av.* žìhar (*ted.*)
compagnia allegra *f.* lumparija (*ted.*)
compagnia *f.* **1** drùžba, zdrùžba; **2** kompanija
compagno *m.* **1** kompànj; **2** parjàteu
compare *m.* bòtar
compassionevole *p.p.* usmiljen
compassione *n.* **1** usmiljenje; **2** usmilnost *f.*
compenso *m.* znamien, znamienje (*n.*)
comperare *v.* **1** kupìt (*do- -na -od -par -po -pre -u -ve -za*), (*kùpen, kùpu, kup/kupita*); **2** kupùvat -àvat -ovàt (*do- -na -od -par -po -pre -u -ve -za*), (*kupùjen, kupùvu, kupùvi/kupuvàjta*)
comperato *p.p.* kùpen (*do- -na -od -par -po -pre -u -ve -za*)
compera *m.* kùp, kuùpanje (*n.*)
competente *a.* parlòžan (*parlòžna*)
competenza *n.* znànje; **2** možnùost (*možnùost(i), (f.)*)
compiacersi (*insuperbirsi*) *v.* se ponosit
compiangere *v.* žalovàt -ùvat (*ob-u-*)
compianto *p.p.* žalovàn (*o- ob-*)
compiere *v.* komplìt
compimento *n.* dopunienje
compire *v.* **1** dopùnt (*dopùnen, dopùnu, dopùn/dopùnta*); **2** dovaršit; **3** finjovàt -ùvat - àvat (*finjùjen, finjùvu, finjùvi/finjùjta o finjovàjta*)
còmpito *n.* dielo
compiutezza *f.* pùnost
compleanno *m.* ròjstni dan (*ròjstnega dne*)
compassivo *a.* skùpen
completamente *av.* celùo
completamento *n.* dopunienje; **2** zvaršienje
completare *v.* dopùnt (*dopùnen, dopùnu, dopùn/dopùnta*)
completarsi *v.* se dovaršit
componimento *n.* **1** skladànje; **2** zlùožba (*f.*)

comporre *v.* **1** skladàt (*ra-*); **2** zlià(o)št (*zlòžen, zliòžu, zlóš/zložita*)
comportamento *n.* obnàšanje; **2** postenjë; **3** uozènje; **4** uzdržanje, zadàržanje
comportare *v.* **1** obnàšat; **2** zadàržat
comportarsi *v.* se obnàšat; **2** se postenit; **3** se uzdržat, se zadàržat, se zavàržat (*se zadaržan, se zadàržu, zadaržse/zadàržtase*)
comportato *p.p.* obnàšan
composizione *n.* **1** skladànje; **2** zliòžba (*f.*)
compra-vendita *f.* kupčija
compratore *m.* kupàč (*kupcà*)
comprato *p.p.* kùpjèn (*par- po- u-*)
comprendere *v.* **1** zgrùntat (*ted.*); **2** zastopit (*zastòpen, zastòpu, zastopí/stopita*); (*se zastòpeš ku muš tu pèzo=comprendi come l'asino nella pesa; (ted.)*)
comprensione *f.* **1** zastòpnost; **2** zgrùntanje (*n.*), (*ted.*)
compreso *p.p.* zastòpjèn
compressione *n.* **1** tiskànje; **2** potiskànje
compresso *p.p.* **1** tiskan (*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- s- u- ve- za-*); **2** tlačjèn (*na- po- u- za-*); **3** tìsnjen (*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- s- u- ve- za-*)
comprimere *v.* **1** tiskàt; **2** tistnit -int (*tìsnen, tìsnu, tìsni/tìsnita*); **3** tlačit; **3** bùtat (*tutti anche con: arz- do- na- o- par- po- pre- raz- s- u- ve- za-*)
compito *p.p.* **1** zvaršjén; **2** dopùnjèn; **3** finjén
comunemente *av.* navàdno
comune *a.* skùpen (*skùpna*)
comune *m.* kamùn
comunicare (*riferire*) *v.* **1** znànt, znànit, znànjat (*na- o- po- ve-*), (*znànen, znànu, znàn/znànita*); **2** pošjat màrin
comunicare *v.* obhàjat (*distribuire la comunione*)
comunicarsi *v.* se obhàjat (*ricevere il sacramento della comunione*)
comunicato *p.p.* obhàjan (*fatto la comunione*)

comunicato (*riferito*) *p.p.* znànjen (*na- o- po- ve-*)
comunicazione *n.* znànje
comunione pasquale *n.* velikonòčno obhàilo
comunione *n.* obhàilo
comunità *f.* màjna (*Nediška màjna=comunità natisoniama*)
comunque *av.* na usàko maniero
con *prep.* s (*con parole che iniziano con: c, č, f, h, k, p, s, š, t.*)
con *prep.* z (*con parole che NON iniziano con: c, č, f, h, k, p, s, š, t*)
con che cosa *p.* sčìn, skogùn
con difficoltà *av.* **1** težkùo **2** štànto (*stentatamente*) (*težkùo + infinito=stentare a...*); (*težkùo vèrjen=credo con difficoltà*)
con forza *av.* z močjò
con gli occhi chiusi *v.* mazè
con i di lei *p.* znjè (*znjè sudmi= con i suoi (di lei) soldi*)
con i loro *p.* znjih
con i nostri *p.* znàšim
con i vostri *p.* zvàšim
con la voce *av.* ùstno (*porèč ùstno=dire a voce*)
con le belle e con le buone *fra.* zliepa an zdòbra
con le belle *av.* zlià(e)pa, zliepama (*al zliapa, al shuda=o con le belle o con le cattive*)
con le buone *av.* zlià(e)pa, zlià(e)pama
con le cattive *av.* **1** shùda, shùdama; **2** zgàrda
con lei *p.* za njo, znjò
con loro due *p.* znjindvìa(e)man
con loro *p.* znjim
con lui *p.* znjìn
con me *p.* zamàno, zmàno
con noi *p.* znàm, zanàm
con nulla *av.* zničàn
con premura *av.* **1** silno; **2** nàglo
con se stesso *p.* sàm sàbo (*sàma sàbo*); (*sam si declina; sàbo resta indeclinabile anche al plurale*)
con sè *p.* za sàbo (*indeclinabile*)
con te *p.* za tàbo
con te *p.* stàbo

con tutto ciò *av.* z usien tùelin
con voi due *p.* z vàmdiviaman
con voi *p.* zavàm, z vàm
conbattersi *v.* **1** se màgat; **2** se ujskovàt (*se ujskùjen, se ujskùvu, ujskovàjese/ujskovàjtase*)
combattuto *p.p.* **1** màgan; **2** ujskovàn
concedere in prestito *v.* dàt na ùp, dajàt na ùp
concedere *v.* **1** pustìt; **2** puščàt (*do-*)
concentrare *n.* gostìet (*par- po- pre- u- ve- za-*), (*gostèjen, gostèu, gostí/gostìta*)
concentrato *p.p.* gostjén (*par- po- pre- u- ve- za-*)
concentrazione *n.* zgoščènje
concepimento *n.* spočilò; spočienje
concepire *v.* **1** spočìt; **2** zanosìt (*zanòsen, zanòsu, zanos/zanosìta*)
concepire (*inventare*) *v.* veštudjàt
concepito *p.p.* zanòsen
concessione *n.* dopuščènje
concesso *p.p.* dopuščén
concetto *f.* idèja
concimaia *m.* gnojjàk
conciare *v.* **1** gnoìt (*na- o- par- pod- po- pre- u- ve- za-*); **2** osùt (*osùjen, osù, osùj/osùjta*)
concimato *av.* gnojnùo
concimato *p.p.* gnojèn (*na- o- par- pod- po- pre- u- ve- za-*); **2** osùt
concisamente *av.* zasiečeno
concludere *v.* zakjùcìt (*zakjùčen, zakjùču*); **2** zvaršìt
concluso *p.p.* zvaršjén, zakjùčen
concordare *v.* se zmenìt
concordia *f.* zlòžnost
condannare *v.* **1** tožìt (*tòžen, tòžu*), (*ob- ve- u- za-*); **2** sodìt, opsoìt (*ob- ve- u- za-*), (*sodìn, sodìu o obsòdu, sodí/sodìta*); **3** sòjat (*ob- ve- u- za-*) (*sòjen, sòju*)
condannato *p.p.* sòdjen, sòjen (*ob- ve- u- za-*); **2** tòžen (*ob- ve- u- za-*)
condanna *f.* obsòja
condensare *n.* gostìet, gòstit (*arz- par- po- pre- raz- u- ve- z- za-*), (*gostìn o gostèjen, gostèu, gostì/gostìta*); **2** hrìenìt, hrìent (*ars- par- po- pre- ras- s- u- ve- za-*), (*hrìenen, hrìenu, hrìen/hrìenta*)
condensarsi *v.* se hrìenìt, se hrìent (*impersonale*); (*se hrìene, sej hrìenlo*)
condensato *p.p.* hrìenen (*ars- par- po- pre- ras- s- u- ve- za-*); **2** gòostjén (*ars- par- po- pre- ras- s- u- ve- za-*)

concedere in prestito *v.* dàt na ùp, dajàt na ùp
concedere *v.* pustìt; puščàt (*do-*)
concentrare *n.* gostìet (*par- po- pre- u- ve- za-*) (*gostèjen, gostèu, gostì/gostìta*)
concentrato *p.p.* gòstjen (*par- po- pre- u- ve- za-*)
concentrazione *n.* zgoščènje
concepimento *n.* spočilò; spočienje
concepire *v.* **1** spočìt; zanosìt (*zanòsen, zanòsu, zanos/zanosìta*)
concepire *v.* veštudjàt (*inventando*)
concepito *p.p.* zanòsen
concessione *n.* dopuščènje
concesso *p.p.* dopuščén
concetto *f.* idèja
concimaia *m.* gnojjàk
conciare *v.* **1** gnoìt (*na- o- par- pod- po- pre- u- ve- za-*); **2** osùt (*osùjen, osù, osùj/osùjta*)
concimato *av.* gnojnùo
concimato *p.p.* gnojèn (*na- o- par- pod- po- pre- u- ve- za-*); **2** osùt
concisamente *av.* zasiečeno
concludere *v.* zakjùcìt (*zakjùčen, zakjùču*); **2** zvaršìt
concluso *p.p.* zvaršjén, zakjùčen
concordare *v.* se zmenìt
concordia *f.* zlòžnost
condannare *v.* **1** tožìt (*tòžen, tòžu*) (*ob- ve- u- za-*); **2** sodìt, opsoìt (*ob- ve- u- za-*) (*sodìn, sodìu o obsòdu, sodí/sodìta*); **3** sòjat (*ob- ve- u- za-*) (*sòjen, sòju*)
condannare *v.* nasòjat
condannato *p.p.* sòdjen, sòjen (*ob- ve- u- za-*); **2** tòžen (*ob- ve- u- za-*)
condanna *f.* obsòja
condensare *n.* gostìet, gòstit (*arz- par- po- pre- raz- u- ve- z- za-*), (*gostìn o gostèjen, gostèu, gostì/gostìta*); **2** hrìenìt, hrìent (*ars- par- po- pre- ras- s- u- ve- za-*), (*hrìenen, hrìenu, hrìen/hrìenta*)
condensarsi *v.* se hrìenìt, se hrìent (*impersonale*); (*se hrìene, sej hrìenlo*)
condensato *p.p.* hrìenen (*ars- par- po- pre- ras- s- u- ve- za-*); **2** gòostjén (*ars- par- po- pre- ras- s- u- ve- za-*)

- condensazione** *n.* zgoščenje
condimento *f.* običela
condire *v.* obelìt, obejìt (*na- par- pod- po- pre- ve- za-*), (*obelìin o obelèjen, obeliu, obél/obelita*)
condiscendenza *n.* uslišanje
condito *p.p.* obèjen (*na- par- pod- po- pre- ve- za-*)
condizionare *v.* zapènjat
condizione *m.* stàn (*samski stan=single, scapolo*)
condonare *v.* odpustit
condonato *p.p.* odpustjén
condono *n.* odpuščanje
condotta *n.* obnàšanje; **2** pejànje; **3** uazilo; **4** ua(o)zènje; **5** zadàrzanje
condotto fuori strada *p.p.* zapèjen
condotto via dal nido *p.p.* spèjen (*uscito dal nido*)
condotto via *p.p.* odpèjen
condotto *p.p.* pèjen (*na- od- par- po- ve- za-*); **2** uòzen (*na- od- par- po- ve- za-*);
conducente *m.* uoznik
condurre guidando *v.* **1** ua(o)zìt (*od - par- po- pre- ve- z-*); **2** vodìt; **3** karnìt (*od - par- po- pre- ve- z-*)
condurre via *v.* spejät (*spèjen, spejù, spej/spejàjta*)
condurre vicino *v.* dopejät, parpejät (*dopèjen, dopejù, dopèj/dopejàjta*)
condurre *v.* ua(o)zìt (*na- od- par- po- ve- z- za-*), (*uazìn o uòzen, uozìu o uòzu, uóž/uozita*); **2** pejät (*na- od- par- po- ve- z- za-*), (*pèjen, ppejù, pèj/pejàjta*)
conduttore *m.* uoznik
conferenza *f.* konferèncà
confirmare testimoniando *v.* pričat
confirmare *p.p.* potardiet, utardiet, natardiet, potardìt, tardìa(*e*)t (*potardìn, potardéu, potardí/potardita*)
confirmato *p.p.* tardjén (*o- po-*)
conferma *f.* **1** resnica; **2** pravica; **3** spràva
confessare *v.* **1** spoviedat, spovedät (*spoviedan, spoviedu, spoviedi/spovedàjta*); **2** spovedùvat -àvat -ovàt
confessionale *f.* spovednica
confessione pasquale *f.* velikonòčna spùoved
confessione *f.* spùo(a)ved (*spùovedi*)
confetto *m.* konfét
conficcare *v.* pìct, pìcnit -int (*do- na- par- po- u- ve- za-*), (*pìcnen, pìcnu, pìcni -in/pìcnita -inta*); **2**
conficcato *p.p.* pìcnjen (*do- na- par- po- u- ve- za-*)
confidare *v.* se zanàšat (*ob-*), (*se na zanàš gor na me=non contare su di me*); **2** se zanèst (*se zanesén, se zanèsu, zanesìse/zanesitase*)
confine *f.* **1** centìn, cempìn; **2** mèja
confondere *v.* motìt (*na- po- u- z- za-*), (*mòten, mòtu, motí/motita*), (*zmotìt no rìec za te drùgo=confondere una cosa con l'altra*); **2** zmenìt, zamenìt (*scambiare*); **3** zmešät, zmìešit (*zmìešan o zmiàšan, zmìešu o zmiàšu, zmìeš/zmešàjta*)
confondersi *v.* **1** se pregrešit; **2** se zapojät (*volgare*); **3** se zapejät (*se zapèjen, se zapèju, zapejájse/zapejàjtase*)
confortare *v.* **1** tròštat (*do- par- po- pre- u- ve- za-*), (*ted.*); **2** tolàžt (*do- par- po- pre- u- ve- za-*), (*tolàžen, tolàžu, tolàž/tolàžta*)
confortato *p.p.* ta(o)làžen (*na- po- u- z- za-*)
conforto *f.* tolàžba; **2** tolaàžanje (*n.*)
confrontare *v.* glihat (*po- pre- ve- z-*) (*ted.*)
confrontarsi con la forza *v.* se pokladät, se parkladät (*con la forza*)
confrontarsi *v.* se parkladät
confrontato *p.p.* glihan (*po- pre- ve- z-*), (*ted.*)
confronto con la forza *f.* zmàga
confronto *f.* zgliha (*ted.*)
confusionario *m.* rapotàvac (*rapotàvca*)
confusione *f.* **1** naròdnost (*disordìne*); **2** zmòta (*mentale*); **3** ràusanje (*rumore*), (*n.*); **4** uekànje (*gridio*), (*n.*); **5** šepetànje; **3** bój

(*kajšan bòj=che confusione*), (*m.*)
confuso *a.* zmòtjen, mòten
 (*zmòtjena, mòtna*)
confuso *p.p.* **1** mòtjen (*na- po- u- z- za-*); **2** zamènjen (*scambiato*); **3** zmiešan (*mescolato o confuso mentalmente*)
confuzione *f.* pomòta
congetturare *v.* **1** cvìblat; **2** se umišjat (*mettersi in testa*)
congiungere *v.* **1** štùlt (*po- ve- u- za-*), (*štulen, štùlu*); **2** vezùvat, -ovàt -àvat; **3** združìt
congiungersi *v.* se združìt
congiungimento *f.* vezàva
congiunto *p.p.* štùljen (*po- ve- u- za-*)
congiunzione *m.* zaštùlnjak
congregazione *f.* družba, združba
congresso *m.* kongrèš
coniglia *f.* zèjka
conigliera *m.* zèjšnjak (*loc. sing. zèjšnjace*)
coniglio *m.* zèjac (*zèjca*), zàjac, zàjec
connettere *v.* zaštùlt (*zaštùlen, zaštùlu*)
conoscenza *n.* **1** znànje, znànost (*f.*); **2** viedenje; **3** poznànje
conoscere *v.* **1** poznàt; viedet (*sapere*)
conosciuto *p.p.* znàn, pòznan, zapòznan
conquistare *v.* dosèč, dosèht (*dosèžen, dosègu, dòseh/dosèhta*); **2** dobit (*par- za-*); **3** zauzèt (*zauzamen, zauzèu*)
consacrare *v.* posvečìt
consacrato *p.p.* posvečèn
consacrazione *n.* posvečènje
consapevolezza *f.* zaviednost
consapevole *p.p.* zavieden
consocio *p.p.* zavieden
consensato *p.p.* gòstjen (*par- po- pre- u- ve- z-*)
consenso *f.* pravičnost
conservare *v.* hranìt (*o- po- pre- s- u- ve-*), (*hranen, hrànu, hràn o hrani/hranità*); **2** ošèrmat (*ted.*)
conservato *p.p.* hrànjen (*o- po- pre- s- u- ve-*); **2** ošèrman (*ted.*)

conservazione *f.* **1** skràmba; **2** hràna; **3** vàrvanje (*n.*)
conserva *f.* konsèrva
considerare *v.* **1** ràjtat (*o- po- ve- z-*), (*ted.*); **2** grùntat (*o- po- ve- z-*), (*ted.*); **3** màrat (*o- po- ve- z-*), (*avere in considerazione*); **4** parštìet (*parštèjen, parštéu, parštéj/parštèjta*); **5** imìet u sebè; **6** sprementàt
considerato *p.p.* **1** ràjtan (*o- po- ve- z-*); **2** štìet (*o- po- ve- z-*); **3** màran (*o- po- ve- z-*); **4** zgrùntan
considerazione *n.* pogledovànje
considerevole *a.* grozàn
consiglio *m.* konséj
consolare *v.* **1** tròštat (*do- par- po- pre- u- ve- za-*), (*ted.*); **2** tolìt; **3** tolàžt, tolàžìt (*do- par- po- pre- u- ve- za-*), (*tolàžen, tolàžu, tolàž/tolàžta*)
consolarsi *v.* **1** se potròštat; **2** se tolìt
consolatore *m.* tolàžnik
consolatorio *a.* tolažliu (*tolažliiva*)
consolato *p.p.* tròštan (*do- par- po- pre- u- ve- za-*); **2** ta(o)làžen (*do- par- po- pre- u- ve- za-*)
consolatrice *f.* tolašnìca
consolazione *f.* tolažìteu (*tolažìtve*)
consolazione *f.* tolàžba; **2** tròšt (*m.*), tròštanje (*n.*), (*ted.*); **2** tolažà(è)nje (*n.*)
console *m.* kónšul
consolidare *v.* utardìt
consorzio *f.* družba, združba
consorzio *m.* konsòrcjo
consuetudine *f.* usakdànjost (*usakdànjost(i)*)
consummare *v.* **1** ponùcat; **2** veglodàt; **3** ponosìt (*portando*); (*ponòsen, ponòsu, ponós/ponosìta*)
consummato *p.p.* **1** ponùcan; **2** veglòdan; **3** ponòsen
consumo *m.* konsùm
contadinanza *f.* kumetìja
contadino *m.* kumét
contagiare *v.* parjèt, sparjèt (*prìmen, parjèu o prejèu, prìm(i)/prìmita*)
contare *v.* zaštìet (*zaštèjen, zaštéu, zaštéj/zaštèjta*)

contare v. štìa(e)t (do- na- par- po- pre- u- ve- za-) (štèjen, štéu)

contato p.p. štìa(e)t (do- na- par- po- pre- u- ve- za-)

conteggiare male v. se uštiet (se uštèjen, se uštéu, uštèjse/uštèjtase)

conteggiare v. ràjtat (do- o- po- ve- z-); (ted.)

conteggiato p.p. ràjtat (do- o- po- ve- z-); (ted.)

conteggio f. 1 ràtinga (ted.); 2 šàča (ted.)

contegno n. 1 postenjë; 2 uozènje

contemporaneamente av. hnàdo

contenere v. udàržat (udàrzan o udaržin, udàržu o udaržù, udàrš/ udàršta o udaržita)

contenersi v. se poštenit

contenitore per l'acqua f. dàžica

contento a. 1 kontént; 2 radovòjen

contento av. radovòjno

contestare v. 1 odguàrjat; 2

odpoviedat, odpoviedùvat- àvat - ovàt; 3 žmàgat (ted.)

contestato p.p. 1 odpoviedan; 2 žmàgan

continente m. kontinént

continuamente av. 1 sàldo; 2 uòn an uòn (fuori per fuori)

continuare v. itì naprèj

contorcere v. uijàt, zvijàt

contorcimento n. uijànje

conto f. ràtinga (ted.)

contrabbandiere m. kontrabàntar, kontrabandier

contrabbando m. kontrebánt (nosit u kontrebánt=contrabbandare)

contraddire v. zažmàgat (ted.)

contraffazione n. venàšanje

contrario a. nasprù(a)tan (nasprùatna)

contrarsi v. uhlodit (diventare come il legno)

contrattare v. se glihat

costrazione n. skràjšanje

contributo n. donàšanje

contribuzione n. plačilo

contrito p.p. zgròzen (zgròzna)

contrizione f. zgroznùost

contro di lei fra. prùot nji

contro di lui fra. prùot njemú

contro di te fra. prùot tebe (prùot van=contro di voi; prùo nan=contro di noi)

controbattere v. 1 odguàrjat; 2

odpoved-àt -ùvat -àvat -ovàt; 3

lazatàt; 4 jezikàt, jezikùvat -àvat -

ovàt (jezikùjen, jezikùvu,

jezikùvi/jezikuvàjta); 5 odrèč

controllare v. kontrol-àt -ovàt -àvat -ùvat

controllarsi v. se postenit

controllo n. postenjë; 2 vàrvanje; 3

kontról (m.)

contro av. 1 ob (guarìt ob

ànj=sparlare di lui); 2 prù(a)t

(prùot viatru scàt=pisciare contro

vento); 3 nad

convegno n. srèčanje

convenientemente av. parjùdno

convenire (essere vantaggioso) v. se

splacàt (impersonale: me se na

splàča=non mi conviene)

convenire (accordare) v. namienit

(namienen); 2 poguàrjat, se

poguàrjat; 3 zglihat, se zglihat; (ted.)

convenuto p.p. zglihan

conversare v. 1 se menàt, menjùvat (po- z-)

conversazione n. 1 gua(o)rènje; 2

menànje; 3 poguorènje, ua(o)rènje

conversione n. spreobarnènje

convertire v. spreobarnit

convincere v. 1 znùdit, znùd; 2

preprìcat

convincersi v. 1 se preprìcat; 2 se

zaviedet; 3 se lùošt tu glàvo

convinto p.p. preprìca(e)n

convinzione n. preprìcanje

convocare v. 1 uàbat; 2 klicat

(klìčen, klìcu, klìč/klìčta)

convocazione m. 1 klìč, zaklìč; 2

uàba (f.)

convolvo m. slàk

coordinare v. koordinovàt -àvat

-ùvat

coperchio m. pokrú (pokrová)

coperta f. 1 kùtra; 2 ku(o)vjàrta; 3

kòucil, kùcil (kòucilna)

coperto di malta p.p. zamàutan

coperto *p.p.* **1** krìt, krìjen (*o- par- po- pre- s- za-*); **2** ogàrnjen (*o- par- po- pre- s- za-*)

copertura *n.* zakrivànje

copiosamente *av.* obiuno

coppo *m.* **1** kòrc, korác (*korcà*); **2** žlebnjàk (*loc. sing. žlebnjàce*)

coprietto *f.* **1** kuvjàrta; **2**

ko(u)vertòr (*m.*) (*kuvertòrja*)

coprire da sotto *v.* podgarnìt

(*podgarnen, podgarnú,*

podgarní/podgarníta)

coprire il tetto *v.* prekrìt (*prekrìjen, prekriu*)

coprire *v.* krìt, krivàt (*o- par- po- pre- s- za-*), (*krìen (krìjen), kríu, krí/kríta*); **2** gàrint (*o- par- po- pre- s- za-*), (*gàrnen, garnú, gárin/gárinta*)

coraggioso *a.* kuràžan (*kuràžna*)

coraggio *av.* kuràžno

coraggio *f.* kuràža

corale *a.* pieuski

corda di canapa *f.* kanòpja

corda *f.* uarcá, varcá

cordiale *a.* **1** iskrèn; **2** parsárčen (*parsárčna*)

cordialità *f.* **1** sárčnost, parsárčnost; **2** radùost

cordialmente *av.* sárčno

coricarsi *v.* ležàt (*po-, za-*), (*ležìn, lèžu, lèž/ležàjta*); **2** liega (*po- za-*)

coricato *a.* nalèžen

cornacchia *f.* uràna

cornia *n.* rojé, rojìa (*a Rodda*), (*plurale*)

cornice *f.* šuàža

corniolo *m.* drià(e)n

corno *m.* rùa(o)g (*san ku rùog=sono infreddolito (sono come un corno)*); (*rùog! (inter. offensiva)=duro di cervice*)

cornuto *a.* rùogjast

corona del rosario *m.* patanòštar (*patanòštarja*)

corona funebre *m.* kràncil (*krancilna*); (*ted.*)

corona *f.* kròna

coro *m.* kòr (*kòra*)

corporale *a.* telèsen (*telèсна*)

corpo *m.* **1** žùà(o)t; **2** telùà(o) (*n.*),

(*telèsa o telès*); **3** lèban (*ted.*), (*te polòmen leban an kostì=ti spezso il corpo e le ossa*); **3** trùplo

Corpus Domini *n.* Svèto Riešnje Telùo

corredo della sposa *f.* bàla

correntino *m.* liemez

correre sbattendo *v.* zabùrt (*zabùren, zabùru*)

correre *v.* bùrt (*senza meta*); (*bùren, bùru*)

correre *v.* drevìt (*rapidamente*); (*jo drevìt=darsela a gambe*)

correre *v.* letàt, letìa(e)t, (*po-*), (*letìn, letéu, lét/letíta*); **2** lia(e)tat (*sto correndo*), (*liatan, liatu, liat/letàjta*)

correttezza *f.* **1** poštenùost; **2** ràunost (*raunost(i)*)

corriera *f.* koriera

corrimano *m.* gànk

corrompere *v.* **1** podkupìt (*podkùpen, podkùpu,*

podkùp/podkùpita); **2** podkupovàt -ùvat - àvat (*podkupùjen, podkupùvu, podkupùvi/podkupuvàjta*); **3** podplàčàt

(*pagando*), (*podplàčan, podplàču, podplàč/podplàčàjta*); **4** pohùjšat; **5**

pomàzat (*pomàžen, pomàzu, pomàš/pomàšta*)

corrotto *p.p.* **1** podkùpen; **2**

podplàčan; **3** pomàžen; **4** pohùjšan

corruzione *m.* **1** podkùp; **2**

pomàzanje *n.*

corsa *n.* letànje

corso *m.* kòrš

corteccia *f.* **1** bužina; **2** olùb (*m.*), olùbje (*n. plur.*)

corteggiamento *f.* snùba

cortese *a.* parjùdan (*parjùdna*)

cortesìa *f.* dobrùota

cortile *m.* dùar (*dùara o dùora*)

corto *a.* kràtak (*kràtka*)

corvo (maschio) *m.* uràn

corvo imperiale (femmina) *f.* uràna

cos'altro *p.* ki pa

cos'hai *fra.* kaj téj, ka téj (*ka te jé*)

cosa altrimenti *fra.* kàb pa

cosa ancora *fra.* kaj še

cosa desiderer *fra.* **1** ki želiš; **2** kogà bi rât
cosa insolita *f.* nenavàdnost
cosa invece desiderer *fra.* ki pa želiš
cosa invece *cong.* kàj pa
cosa mi dai in cambio *fra.* ka pa me dàš
cosa nascosta *f.* skriunost, skriuš
cosa sei venuto a fare *fra.* po kas paršù
cosa succede *fra.* ka se gàja
cosa vuoi qua attorno *fra.* ki češ tle okùole
cosa vuoi *fra.* ki čēs
cosa? *p.* kà, ki (*po ka (forma contratta di koga) s paršù=cosa sei venuto a prendere*); (*kà nas je=quanti siamo*); (*ka guoriš o ki guoriš=cosa dici?*)
cosacco *m.* kožàk
cosare *v.* uniegat (*po-*)
cosato *p.p.* uniegan
cosa *f.* rièč (*reči o rièč*); **2** stvâr (*stvari*)
coscia del maiale *f.* àmca (*posteriore del maiale per il parroco*)
coscia *n.* stègno
cosciente *p.p.* zaviedan
coscienza (*morale*) *f.* kušèncja (*me bolì kušèncja=ho rimorso*)
coscienza *f.* zaviednost
coscritto *m.* koškrit
 cose da bambini *f.* otročija, otročjarija,
cosicchè *cong.* takùo de
cospargere *v.* **1** oblìt (*oblìen o oblìan, oblìu*); **2** oštàrkat; **3** nafrajàt
cosparso *p.p.* **1** oblít; **2** oštàrkan; **3** nafràjan (*unto*)
costanza *f.* tàrdnost
costare (**impegno**) *v.* se tràgat (*impersonale*), (*se tràga, sej tràgalo*), (*me se tràga=non ho voglia*), (*ted.*)
costare *v.* koštàt (*do- par- po- pre-*)
costole *n.* rèbra (*solo plurale*)
costoso *a.* dràg caro
costo *f.* dragùost (*dragùosti*)
costretto *p.p.* parsiljen
costringere *v.* parsìlt (*parsìlen, parsìlu, parsìl/parsìlta*)

costruire *v.* **1** narèst, nardìt (*nardìn, nardiu, nardi/nardita*); **2** zidàt (*fabbricati*) (*do- o- na- par- po- ve- za-*)
costruito *p.p.* **1** narèt, nardìt; **2** zidan (*do- o- na- par- po- ve- za-*)
costruzione *n.* zidànje
costume *m.* koštùm
così avanti *cong.* takùo naprèj
così che è *cong.* takùa di jè
così com'è *cong.* takùo kjè
così come *cong.* kakùo ki, takùo kj
così va bene *fra.* takùo je pru
così via *cong.* takùo naprèj *così avanti*
così... come *cong.* takùo... ku
così *cong.* **1** takùa(o); **2** tàkole
cotechino *m.* mužèt
cote *f.* **1** oslà; **2** glàdež; **3** brùs
cotone *m.* **1** kotòn; **2** bombàš (*bombàža*)
cotone *m.* ba(o)mbàš (*filo*); (*bombàža*)
cotto *p.p.* **1** kùhan (*o- po- pre- ve- s-*); **2** tènfan o- po- pre- ve- s-); **3** pečèn (*o- par- pre- s-*), (*arrostito*) (*kruh pečèn=pane cotto*)
cotto *p.p.* pokùhan
cotto *p.p.* skùhan (*o- po- pre- ve- s-*); **2** pečèn (*po- pre- ve- s-*)
cottura *n.* **1** kùhanje; **2** pečènje; tènfanje
coturnice *m.* katòrš
covare *v.* ležàt, lèht (*po- par- po- u- ve- za-*)(*ležìn, lèžu o lègu, lèh/ležita*) (*ležìn*), (*klòca ležì=la chioccia cova*)
covata *f.* lèža, zalèža
covato *p.p.* lèžen (*po- par- po- u- ve- za-*)
covone *f.* lònca
cozzare *v.* **1** zaletiet (*zaletìn, zaletéu*); **2** zabürint (*zabüren, zabüru*); **3** bütint -nit (*po- ve- z-*), (*butnen, bütnu, bütni/bütñita*), (*kaštron bütne=il montone cozza*);
crampo *m.* **1** krèč, (*me kreč vija=mi torce il crampo*); **2** kàrč (*me kàrč parjèma=ho i crampi*)
cranio *f.* krèpa
creare *v.* **1** stvarìt (*stvarìn, stvàru,*

stvar/stvarita); **2** kùštat (*con furbizia o con ingegno*), (*ted.*)

creatore *m.* stvårnik

creato *v.* stvårstvo

creatura *f.* stvår (*stvari*)

creazione *n.* stvarènje

credente *m.* vièrnik

credenza *f.* uràža

credere (*con la fede*) *v.* via(*e*)rvat (*vièrjen, vièrvu, vièrvi/vièrta*)

credere (*pensare*) *v.* **1** ràjtat; **2** zadàržat

credito *av.* ùpanje (*a credito=na ùpanje*)

credo *f.* viera

creduto *p.p.* vièrjen

crepare *v.* krepàt, krepovàt -ùvat -àvat (*di animali*), (*po- u-*), (*krepàvan o krepùjen, krepàvu, krepàv/krepàvta*)

crepare *v.* (*krepùjen, krepùvu, krepùv/krepùvàjta*)

crepato *p.p.* krèpan (*po- u-*), (*di animali*)

crepito *n.* hreščànje

crepuscolo *m.* mràk (*se diela mràk=si fa buio*)

creocere sopra *v.* nadržàst

(*nadržàsten, nadržàstu, nadržàst/nadržàstita*)

creocere *v.* ràst (*na- od- par- z-*), (*ràsten, ràstu, ràst/ràstita*); **2** se zrunàt

creciuto troppo *p.p.* zaràščen

creciuto *p.p.* ràščen (*na- od- par- z-*)

crecima *f.* bierma, viera (*ted.*)

cresta *m.* grebèn

criminale *m.* kriminàl

crisantemo *m.* križantèm (*plurale: križantèmi*)

cristiani *m.* krištjàni (*plurale*)

cristiano *a.* krištjànski

cristiano *m.* krištjàn (*kua dialaš?*

Run ku usi kristjàni=cosa fai? Lavora come tutti i cristiani)

Cristo sofferente *f.* Božja màrtra

Cristo *m.* Krištuš (*Krištuša*)

criterio *f.* viza

crivellare *v.* parštòkat (*di colpi*)

crivellare *v.* prestòkat

crivellare *v.* uštòkat (*di colpi*)

crivellare *v.* veštòkat

crivellare *v.* štòkat (*par- par- pre- u- ve- za-*) (*di colpi*), (*ted.*)

crivellato *p.p.* štòkan (*par- par- pre- u- ve- za-*), (*di colpi*), (*ted.*)

croata *f.* hravàtka

croato *a.* hravàško

croato *m.* hravát, hrovát

croce (*disagio*) *f.* nadlùoga, nadlòga

crocefisso *f.* bòžja màltra

croce *m.* križ

crociere *m.* bèkoštòrt, bèko (*bèkona*)

crocifiggere *v.* križàt (*križan, križu*)

crocifissione *n.* križànje

crosta (*della pelle*) *f.* skùla

crosta terrestre *m.* skarlút (*terra indurita dopo la semina: - na vedà;*

zemjá j nardila skarlút=non germoglierà, la terra in superficie si è indurita -)

crosta *f.* skòrja

crostoli *m.* kròštulni

crucciarsi *v.* se križàt (*se križan, se križu, križàjse/križàjtase*)

cruccio *f.* **1** zadieva; **2** žalost (*žalòst(i)*)

crudele *a.* **1** srièp (*srièpa*); **2**

neusmìljen; **3** obrùtan; **4** sarù

(*sarùova*)

crudemente *av.* **1** neusmìljeno; **2**

srepùo; **3** sarùovo

crudeltà *f.* **1** obrùtnost; **2** sarùovost;

3 srepotá, srepùost

crusca *m.* otròbi (*plurale*)

cucchiaino *f.* **1** žličica; **2** kučarìn, kučerìn

cucchiaio *f.* žlica

cuccia *m.* počèp

cucciolo di cavallo *m.* zerebič, zerebé

cucinare *v.* kùhat (*o- par- po- ve- s-*)

cucinato *p.p.* kùhan (*o- par- po- ve- s-*)

cucina *f.* kùhnja

cucire (*fare i punti*) *v.* **1** štihat; **2**

štikjat (*ted.*)

cucire *v.* **1** šit (*do- o- par- pod- po- u- za-*), (*šìjen, šíu o šivu,*

šìvi/šìvàjta); **2** šivàt (*do- o- par- pod-*

po- u- za-); **3** makinjàt; **4**
cucito a punti p.p. **1** štìhan; **2**
 štìkjan (*ted.*)
cucito p.p. šìt (*do- o- par- pod- po- u- za-*); **2** šìjen (*do- o- par- pod- po- u- za-*); **3** šìvan (*do- o- par- pod- po- u- za-*)
cuculo f. kùkovca
culibognolo f. **1** dugarèpca; **2**
 pienca
cuffia f. škùfa
cugina f. kužina
cugino m. kužin
cullare v. **1** zibàt (*do- na- o- par- po- ve- za-*); **2** cingat (*do- na- o- par- po- ve- za-*); **3** cingùvat - àvat - ovàt (*cingàvan o cingùjen, cingàvu, cingàvi/cinguvàjta o cingùvta*)
cullato p.p. zìban, zìbjen (*do- na- o- par- po- ve- za-*); **2** cingan, cignjen (*do- na- o- par- po- ve- za-*)
culla f. zibiela
culone m. fugòn (*volgare*)
culo f. rit (*rit*)
cultura f. kultùra
cumino f. **1** kamanità; kùomana, kùmana
cumulo di cappelli m. kukòn (*pettinatura particolare sulla nuca della donna*)
cumulo f. kartina (*di terra delle talpe*)
cuneo della falce f. zagòzda
cuneo m. klin, klinac (*cepìt (cìep) na klin=innestare (innesto) a spacco (cuneo)*)
cuoca f. kùharca
cuocere troppo v. zažgàt (*zažgén, zažgàu*)
cuocere v. tènfat (*po- s-*); **2** kùhat (*o- par- po- ve- s-*); **3** pèc (*o- par- po- ve- s-*), (*pečén, pèku, pèc/pecìta*)
cuoco m. kùhar (*kùharja*)
cuoio f. kòza
cuore n. sarcè
cuoricino n. sarcèce
cupidigia f. nagùdnost
curare (*badare*) v. màrat (*po-*)
curare v. **1** zdràvit; **2** kuràt; **3** medihàt (*medihàn o medihùjen,*

medihù, medihù/medihàjta)
curato (*badato*) p.p. màran
curato a. zdràvjen (*o- par- u-*)
curato p.p. ozdràvjen
cura f. **1** brìga; **2** skàrbnost; **3** màr
curvare v. **1** kreujàt (*ars- po- s-*), (*krèujan o krèujen, krèuju, kreují/kreujàjta*); **2** klànjat (*ars- po- s-*); **3** vihnìt -int (*arz- po- z- za*), (*vihnen, vihnu, vihni/vihnìta*)
curvato p.p. **1** krèuja(e)n (*ars- po- s-*); **2** vihnjèn (*arz- po- z- za-*); **3** klànjen (*ars- po- s-*)
curva f. kùrva
cuscino m. **1** kušìn; **2** kušnéu (*kušìela*), kušnielo (*n.*); **3** košanéu, kušaniela (*f.*), košanèla (*f.*)
custode m. vàruh (*ànjovac vàruh=angelo custode*)
custodia f. **1** skràmba; **2** hràna; vàrvanje (*n.*)
custodire v. **1** hranìt; **2** vàrvat (*par- po-*), (*vàrjen, vàrvu, vàr/vàrta*); **3** skranìt (*riporre in custodia*), (*par- po- pre- u- ve-*), (*skrànèn, skrànù*); **4** glèdat (*guardare*), (*boš glèdu te màlega=custodirai il piccolo*)
custodito p.p. **1** hrànjen; **2** vàrjen; **3** krànjen (*conservato*); **4** glèdan

D

da av. dol ot (*referimento in basso*)
da av. doz(s) (*s con parole che iniziano con: c, č, f, h, k, p, s, š, t.*)
da av. dòpar (*vicino a*)
da av. gor od (*referimento in alto*)
da av. gor z(s) (*dall'alto verso il basso*)
da av. goz(s) (*moto da luogo verso il basso*)
da av. k (*h davanti k-g*)
da av. s (*con parole che iniziano con: c, č, f, h, k, p, s, š, t*); (*z brìega=dalla montagna*); (*invece: s hlieva=dalla stalla*)
da av. z (*con parole che NON iniziano con: c, č, f, h, k, p, s, š, t*);

- (z brìega=dalla montagna); (invece: s hlieva=dalla stalla)
- da** av. čeh (presso + dativo), (bies čeh bràtru=vai dal fratello)
- da** cong. ta ot (moto da luogo)
- da** cong. tah vicino a; (+ dativo)
- da** cong. tan z(s)
- da** cong. taz(s) (riferimento alla stessa altitudine)
- da** cong. tàod (+genitivo)
- di** prep. ko, ku (paragone); (san gùorš ko ti=son più alto di te)
- di** prep. ob (argomento); (guarìt ob ànj=sparlare di lui)
- di** prep. od (complemento di specificazione), (od tùoje màme=di tua mamma)
- di** prep. po (temporale) (po noč=di notte)
- di** prep. uòns, uòs, uòz (complemento di materia), (uoz kamana=di pietra)
- di** prep. za (causa); (umriet za làkotjo=morir di fame)
- di** prep. čez (temporale); (čez dan=di giorno)
- d'acciaio** a. iklènu (iklènova)
- d'altra parte** av. po drùgi stran (če po ni stràn... po drùgi stran=se da una parte... d'altra parte)
- d'argento** a. sliebaran (sliebarna)
- d'estate** av. polìa(e)te, u polietje
- d'imprestito** av. naposòdo, naposòjo
- d'inverno** av. pozìme
- d'ora in avanti** av. odsà za naprèj
- d'ora** av. odsà
- d'oro** a. zlàt
- d'orzo** p.p. ičimènu (ičimènova)
- d'un tratto** av. hkràtu; **2** tu an žláh
- da adesso** (fino adesso) av. dosà
- da adesso** (da ora) cong. odsà
- da adesso a** cong. odsà do (col genitivo)
- da adesso in poi** av. odsà za naprèj
- da allora** av. 1 od tèkrat; **2** od tènčas; **3** odtùod
- da ambo le parti** av. na obá kràja, na obadvà kràja
- da basso** av. nazdòle, odzdòle, ozdòle, ozdól
- da capo** av. 1 od kràja; **2** unùovič, znùovič; **3** znùovega, znùova, znòva
- da dentro** av. odznòtra
- da diritto** av. zlice, na lice
- da dove vieni?** fra. odkòt prìdeš?
- da dove** av. odkot (odkod s paršù?=da dove sei venuto?)
- da dove** av. odkòde, odkòd, odkùod
- da l'anno scorso** av. od làn
- da lassù** av. gor od
- da lontano** av. 1 od delečá; **2** na delečín
- da là** av. 1 tan od; **2** odtùot, odtód
- da mane a sera** av. od zgùoda do nùoc
- da mezz'ora** av. pu ùre odtùod
- da molto tempo** av. dùgo
- da nessuna parte** av. 1 ninkàmar; **2** ninkùl; **3** ninkìa(e)dre, ninkiedar, ninkòda(e)r, ninkòdre, ankòdar
- da oggi al domani** av. od donàs do jùtre
- da ora** cong. odsà
- da parte** av. naskràn, ustràn
- da poco** av. malodtùa(o)
- da prima** av. odpriet
- da quaggiù** av. dolèotùa(o)t
- da quando** av. odkàr, odkadá
- da quel tempo** av. odtùod
- da questa parte** av. 1 na tèl kráj; **2** na tèlo stràn
- da qui** av. dotlè; **2** odtlè; **3** odtód, tleotód
- da ridere** av. nasmìa(e)h (me gre nasmìah=mi vien da ridere)
- da sotto (in giù)** av. gor spùod (riferimento dall'alto verso il basso)
- da sotto** av. 1 spùod, taspùot; **2** tazdòl; **3** spòdar (riferimento da sotto: spod brìegan=da sotto la montagna)
- da terra** av. odtlèh, odtlè
- da un certo luogo** cong. odkòde, odkòd
- da una parte e dall'altra** av. z nìn kràjan an s tìn drùzin
- da una parte** av. z nìn kràjan
- da... a...** prep. od... do...
- dal basso** av. zdòle
- dal di dentro** av. znòtra, znòtre
- dal di dietro** av. odzàda, odzàd
- dal di fuori** av. odzùna, odzùn

- dal fondo** *av.* taz dná, iz dná
dal poco *av.* uóz màlega
dal vivo *av.* naživin
dall'alto *av.* 1 nazgòre, odzgòre, ozgòre, zgòre; 2 zvarhá
dall'altra parte *av.* 1 z tìn kràjan; 2 z drùzin kràjan; 3 če po tìn kràj
dall'inizio alla fine *av.* od koncá do kràja
dall'inizio *av.* 1 odkràja; 2 unòvič; znùovega
dall'una *av.* od dnè
dalla gioia *av.* od vesejá
dalla giovinezza *av.* od mladù(a)st
dalla luce al buio *fra.* od dnà do tamé
dalla mattina alla sera *fra.* od dnà do tamé
dalla parte destra *av.* na dèсно, na dèсно kráj
dalla rabbia *av.* od jèze
dalla testa *av.* tazglàve (*mej šlùo tazglàve=mi è uscito di testa, ho dimenticato*)
dalle cinque *av.* od pète
dalle due *av.* od dvie(a)h
dalle quattro *av.* od štierih
dalle sei *av.* od šeste
dalle tre *av.* od trèh
damigiana *f.* 1 dàna; 2 damigjàna (*g dolce*)
dammelo *v.* dànga
dammi qua *v.* dí san, dam san
dammi *v.* dàm, dí
dannare *v.* fardàmat (*ted.*)
dannarsi *v.* se fardàmat (*ted.*)
dannato *p.p.* 1 fardàman (*ted.*); 2 preklèt (*maledetto*)
dannazione *f.* 1 pogùba; fardàmanje (*n.*) (*ted.*)
danneggiamento *n.* poškòdvanje, škodovànje
danneggiare *v.* 1 škòdvat, škòdbat (*po- pre- za-*); 2 hùjšat (*po- pre- s- za-*)
danneggiato *p.p.* škòdban, škòdvan (*po- pre- za-*); 2 hùújšan (*po- pre- s- za-*)
dannoso *a.* škodlíu (*škodlíva*)
danno *f.* 1 škòda, škòdba (*po-*), škòdvanje (*po-*) (*n.*); 2 zgùba (*f.*) (*perdita*); 3 pohùjšanje (*n.*)
dapertutto *av.* 1 pousia(e)n; 2 pousòd; 3 pouseròd, pousia(e)rode, useròt, usieròd; 3 na usé strani (*da tutte le parti*)
dapprima *av.* 1pàrvo; 2 spárvič
dar colpi *v.* búnkat (*po- u- ve- z-*)
dar ragione *v.* zaguarìt
dare alla luce *v.* porodìt
dare fastidio *v.* bìt na pòt
dare fondo *v.* šcèt, šcèdit (*ščèden, šcèdu, šcèt/ščèdta*) (*mej šcèdu=mi ha rovinato*)
dare fretta *v.* sìlt (*po- u- za-*), (*sìlen, silu, sìl/sìlta*)
dare man forte *v.* zaguarjät
dare schiaffi *v.* klòfat
dare un urlo *v.* zaburlàt
dare un urto *v.* bùcint -nit (*bucnèn, bùcnu*)
dare un'occhiata *v.* pokùkint -nit (*pokùknen o pokùkan, pokùknu, pòkukin*)
dare uno schiaffo *v.* 1 pjùsknìt (*na- po- s- u- ve- za-*), (*pojùsknen, pojùsknu, pojùskni/pjùsknita*); 2 cèsnit (*na- po- s- u- ve- za-*), (*cesnen*); 3 čùfint -nit (*na- po- s- u- ve- za-*) (*čùfnen, čùfnu, čùfin/čùfnita*)
dare uno scossone *v.* poblunknìt (*a una bottiglia*); (*poblunknen*)
dare *v.* 1 dàt (*dàn, dàu, dí/dàjta*); 2 dajàt (*po- z-*), (*dàjen, dàju, dáj/dajàjta*)
darle di santa ragione *v.* 1 nahrèstat; 2 naklatìt, namlatìt (*namlàten*); (*ih nahrestàt=darle di santa ragione*)
darle *v.* 1 ih nabàsat; 2 jih dat (*botte*)
darsela a gambe *v.* jo podàt; 2 jo pojèt (*jo poimen, jo pojèu, pojèjo/pojèjtajo*)
darsi da fare *v.* se mèst (*se medén, se mèdu*); *snieg se medé=c'è una tormenta di neve*
darsi *v.* 1 se dàt (*se dàn, se dàu, dàjse/dàjtase*); 2 se pardàt (*pardàn, pardàu*); *se pardàt kuràžo=darsi*

coraggio

datemelo *v.* dàmtaga

datemi *v.* dàmta

date *v.* dàjta (*imperativo*)

davanti al trono *av.* pred stù

davanti a *av.* tápred, tánpred

davanti che cosa *p.* pred kogá

davanti e dietro *av.* sprià(e)t an zàd, spriat an zàda

davanti *av.* sprià(e)t, tasprià(e)t

davanti *cong.* préd

davvero (*affermativo*) *av.* **1** pač; **2** zaria(e)s (*veramente*); **3** hó, jahó; **4** kàbi, kàb (*ka bi je*); **5** resnično; **6** za pràve

davvero (*possibile!*) *av.* ja kàp

davvero? *av.* šelè takùo?

daziere *m.* dàukar

debitore *a.* dužàn (*dužná*)

debitore *m.* dužnik

debito *f.* **1** dùžba (*u-*); **2** dùg (*dugà*)

debolezza *f.* **1** šibkùost; **2** slavùost, slabùost; **3** slabotá, slavotá

debole *a.* **1** šibàk (*šibká*); **2** slab (*slàba o slàva*)

decadimento *n.* ubùožanje

decantazione *f.* odcèja

decidere *v.* **1** namenit; **2** določit, odločit; **3** sklenit; **4** namiert

(*namieren, namieru, namier/namierta*)

decimale *m.* deçimàl (*deçimàlja*)

decimo *ord.* **1** desèti; **2** te desèt (*te desètega*)

decolorare *v.* zbeliat (*zbelìn, o zbelèjen, zbeliù o zbeléu*)

decorare *v.* oflokàt

decorato *p.p.* oflòkan

decreto *f.* zapùoved (*zapùovedi*)

decurtazione *n.* pardàrzanje

dedicare (*sacralmente*) *v.* posvečit

dedicare *v.* namenit

dedicato (*sacralmente*) *p.p.* posvećen

dedicato *p.p.* namienen

dedito *a.* zaudàn (*ossessivamente*)

dedurre *v.* vedùbt

deduzione *n.* pardàrzanje

defecare addosso *v.* se osràt (*se osèrjen, se osrù, oserise/oseritase*)

defecare *v.* sràt (*na- par- po- u- ve-*

za-), (*sèrjen, sru, ser/serita*)

defecato *p.p.* sràn (*na- par- po- u- ve- za-*)

deferenza *f.* podlòžnost

(*subordinazione*); češčènje (*affezione*)

defezione *n.* puščànje

deficiente *a.* šèmar (*šémra*)

defogliare *v.* omùlt (*omùlen omùlu, omùl/omùlta o omulita*)

defogliato *p.p.* omùlen

deformità *f.* pèca

defunta *f.* rènka

defunto *a.* rènk, rènik (*rènka*) (*plur.: rà(è)nci*)

degnò *a.* urìa(e)dan (*uriedna*)

degradazione *n.* ponížanje

del cuore *a.* sàrcin (*sàrcna*)

del paradiso *a.* nebèški (*nebèška*)

del tutto *av.* popùnama, popùnoma, do kràja (*fino in fondo*)

delazione *n.* ovàdenje

deliberare *v.* **1** namenit; **2** določit, odločit; **3** sklenit

deliberatamente *av* na pràvo pùàsto

delicato *a.* figót

delirare *v.* **1** se mešàt; **2** obnòrevàt (*obnorievan, obnorievu, obnorievi/obnòrevàjta*)

deliziare *v.* razveselit (*razveselìn, razveseliù*)

deliziato *p.p.* razveseljén

delizia *n.* veselìčanje

delizioso *a* pepén (*infantile*); (*friul.*)

dell'anno scorso *a.* lànski (*lànška*);

predlietušnjin ; (*predlietušnjja*)

dell'universo *a.* vesòjen

della Benecia *a.* benèski

della chiesa *a.* cerkvèn (*cerkvène bükva=libri di chiesa*)

della mucca *a.* kràuji, kràuje (*mlièko kràuje=latte di mucca*)

della prima moglie *f.* od pàrve žené

della sorella *a.* sèstrin (*sèstrina*)

della suocera *a.* tàščin (*tàščna o tàščina*)

della vite *a.* venjìku (*venjìkova*)

della zia *a.* tètìn (*tètina*)

dello zio *a.* bàrbin (*bàrbina*)

dello zio *a.* strìcu, strìcin (*strìcna o*

strìcina)

delucidazione *n.* rasvetlienje

demolire *v.* arzdriet, razdriet, (arzderèn, arzdrù, arzdèr/arzderita); **2** podèrjat; **3** zasùt (*zasùjen, zasù, zasùj/zasùjta*)

denigrare *v.* osràt (*osèrjen, osrù, osér/oserita o osrìta*)

denigrato *p.p.* osràn

densità *f.* **1** gòšča; **2** gostùost (*gostuosti*)

denso *a.* gòst

dente *m.* zòb

denti *m.* zobjè

dentro *av.* nòt, nòtar, nòtre, nòtarka, nòtarke

denudare *v.* slieč, slèč, sla(*e*)čìt (*sliečen, slieku, slieč/slecìta*)

denudarsi *v.* se slieč, se slèč, se sla(*e*)čìt (*se sliečen, slečise, slečìtase*)

denunciare *v.* zadàjat, zadàt (*zadàn, zadàu, zadí/zadajta*)

denunciato *p.p.* zadàn

depauperamento *n.* pobùožanje, ubùožanje

depauperare *v.* bùožat (*na- po- ve- u- z- za-*)

deperimento *f.* šibkùost (*šibkùosti*)

deplorare *v.* žalovàt - ùvat (*ob- u-*)

deplorato *p.p.* žalovàn (*ob- u-*)

deporre *v.* pričat

deposito *m.* fondáč

deposizione *n.* pričanje

depressione *n.* znižanje

depresso *a.* kùmaran (*kumàrna*)

deprimere *v.* znìžt, znižat

deridere *v.* **1** se špodielat; **2** se smehovàt, se smejàt (*po- za-*), (*smejèn, smèju o smejòu*)

derisione *n.* smehovànje (*za-*)

derrata da macinare *n.* mlenjé

derubare *v.* okràst, okràdit (*okràden, okràdu*)

deserto *f.* puščàva

desiderare *v.* **1** želìa(*e*)t, želit (*do- po- pre- u- za-*), (*žèlin o želèjen, želìu o želéu*); **2** uònjat; **3** zamadliet (*zamadlèjen, zamadléu*); **4**

zamadljovàt -ùvat -àvat (*zamadljùjen, zamadljùvu,*

zamadljùvi/zamadljùvájta)

desiderato *p.p.* željén (*do- po- pre- u- za-*), želíet, zamadliet

desiderio ardente *n.* hrepènje

desiderio *n.* **1** želienje, želènje; **2** želitje; **3** ùpanje (*ùpanja*); **4** željá (*f.*)

desidero *v.* ràt bi (*prima persona sing.*)

destar compassione *v.* se usmilit (*se usmilen, se usmilu, usmìlse/usmìltase*)

destare *v.* obudìt

destato *p.p.* obudjén

destinare *v.* namienit (*namienen*)

destinato *p.p.* namènjen

destro *a.* dèsen (*dèsna*)

deterioramento *n.* poškòdvanje

deteriorare *v.* opràft

deteriorato *p.p.* opràven, opràvjen

detonazione *n.* pókanje

deto *m.* **1** dienje; **2** rèk

detrazione *n.* pardáržanje

detrimento *f.* zgùba

detto *f.* izjàva

detto finalmente *p.p.* vestòkan

deturpare *v.* šlàjfat

devotamente *av.* pobòžno

devoto *a.* pobòžan

devoto *m.* viernik

devozione *n.* **1** češčènje; **2**

pobòžnost (*pobòžnost(i)*)

di abete *a.* smrìeku (*smrìekova*)

di acero campestre *a.* klínu

(*klìnova*)

di acero platanoide *a.* jàuarju

(*jàuarjova*)

di alloro *a.* lòmberju (*lomberjòva*)

di altare *a.* utàrski

di altre parti *av.* od drùzih kràju

di altri *a.* drùzig (*drùzge*)

di bruciato *av.* po zažgànin

di buon mattino *av.* **1** prednèn; **2** zgùoda, prezgùoda; **3** zagodá (*màsa zagodá=troppo presto*)

di buonora *av.* zagodà (*masa*

zagodà=troppo di buonora

di cane *a.* pàsje (*pàsji rèp=coda di cane*)

di canto *a.* pièuski

di carpino *a.* gàbru, gàbarju

(*gábarjova*)

di casa *a.* hišni, hišin (*hišna o hišina*)

di castagno *a.* kostànju (*kostànjova*)

di cattivo umore *av.* slàbe vòje

di chi è fra. čigàá je, čigàj, čì jé

di chi *p.* čigá, čì

di ciascuno *p.* usàcega, usàkega (*genitivo e accusativo di usàk*)

di Cicigolis *a.* ščìglu (*ščìglova*)

di colpo *av.* na žláh, tu an žláh, use tu an žláh

di conseguenza *cong.* zatùo

di corniolo *a.* drienu, drienou (*driènova o drenòva*)

di cotto *av.* po pečenín

di cuoio *a.* kòznast

di dentro *av.* znòtra

di dietro *av.* odzàda, tázad

di domenica *av.* tu nediejo

di donna *a.* bàbjen

di dopodomani *a.* pojùtarnji

di due anni fa *a.* predlànskinji, predlànski

di due giorni fa *a.* preučerànji

di due sere fa *a.* predsnuòjkinji

di due *card.* dvìa(e)h (*genitivo*)

di faggio *a.* bùkvu, bùku (*bùkova*)

di ferro *a.* zelià(e)zan, zelièzni (*zelièzna*)

di flanella *a.* flanèlast (*di cotone*)

di frassino *a.* isènu (*isènova*), jesènu (*jesènova*), isènski

di fronte *av.* naurèdič, urèdič

di frumento *a.* useničen (*usenična*)

di fuori *av.* **1** odzùna, zùn, zùna; **2** tan ua(o)né, uoné

di gatto *a.* màčkin (*màčkna o màčkina*)

di ginepro *a.* brià(e)nju (*briànjova o briènjova*); (*briànjove òje = olio di ginepro*)

di giorno *av.* podnè, po dnève; **2** čezdàn

di giovedì *av.* tu četarták

di ieri sera *a.* snuòjkinji (*snuòjkna o snuòjkina*)

di ieri *a.* učerànji

di intralcio *av.* na pòt

di l'altro ieri sera *av.* presnuòjkinji

di l'anno scorso *a.* lànskinji

di lamiera *a.* plèhast (*ted.*)

di lana *a.* ùnast

di larice *a.* masasnù (*masasnòva*)

di latta *a.* plèhast (*ted.*)

di latte *a.* mlecèn

di legno di tasso *a.* tìsu (*tisòva*)

di legno *a.* hlòdu (*hlodòva*)

di lei (*femminile*) *p.* od nje

di lei *p.* suòj (*anche: mio, tuo, suo, nostro, vostro*); (*concordato al femminile:suojàá o sojà*)

di lino *a.* platnèn

di Loch *a.* ložànju (*ložànjova*)

di loro due *p.* od njihdvìah (*maschile*)

di loro due *p.* od njihdvìeh (*femminile*)

di loro *p.* njíh

di lui *p.* njegá, njegòve, od njegá (*od njegá nìa ne duhà ne smradù=di lui non c'è traccia*)

di lui *p.* suòj (*anche: mio, tuo, suo nostro, vostro*); (*concordato al femminile:suojà o sojà*)

di lunedì *av.* tu pandèjak

di là *av.* tan odtuòd, tanotód (*moto da luogo*)

di là *av.* čètòde (*moto a luogo*)

di lì *av.* attòde

di maggiociondolo *a.* nagnòju (*nagnòjova*)

di maiale *a.* prasèče (*prasèčova*)

di mais *a.* sierku, serkòu (*serkòva*)

di malavoglia *av.* slàbe vòje, slàve vòje

di martedì *av.* tu tòrak

di mattina *av.* **1** zjùtra, zjùtro; **2** predpušnè, **3** zgùà(o)da

di meno *av.* pománj

di mercoledì *av.* tu sriedo

di mucca *a.* kràvji, kràuji (*kràvji rèp=la coda della mucca*)

di muratore *p.p.* zidàrski

di nascosto *av.* poskriùš, skriùšno

di nocciolo *a.* lià(e)sku (*lièskòva*); (*se darži ku lièsku*)

póp=vanitosamente elegante)

di noce *a.* orìehu (*orìehova*)

di nome *av.* po imènu

- di notte** *av.* ponóč
di notte *av.* čez nùoč
di nuovo ancora *av.* spèt nazàj
di nuovo *av.* **1** spèt; **2** nazàj, pa nazàj; **3** spèk spèkama, spèkoma; **4** znòva, znùova, znùovega, znùovič
di Oculis *a.* nòkulcu
di oggi *a.* donàšnji
di ogni sorta *f.* usieh sòrt, usàke sòrt, usé sòrt
di ogni specie *f.* usieh sòrt, usàke sòrt, usé sòrt
di ontano *a.* òušu, ùšu, (*òušova*)
di ora in ora *av.* od ùre do ùre
di osso *a.* kostčèn
di ovatta *a.* uàtast
di paglia *a.* slàmast, slàmast
di pasta *a.* testèn
di pecora *a.* ùcin (*ùcina*)
di Pegliano *a.* ofjànski
di per se stesso *p.* samùo par sebé, od samùo sebé
di più *av. comp.* **1** bùj; vič
di plastica *a.* plàstiku (*plàstikova*)
di poco conto *a.* malourjèdan (*malourjèdna*); (*si declina uriedan, mentre malo resta indeclinabile*)
di poco valore *a.* malourjèdan (*malourjèdna*); (*si declina uriedan, mentre malo resta indeclinabile*)
di Podvarschis *a.* podvårsku
di Ponteacco *a.* petjàški
di prima *av.* odpriet
di proposito *av.* na pràvo pùàšto
di qua per *cong.* **1** sán pó, sán prùot; **2** na tèlo stràn, na to stràn; **3** tle tòde
di quella strada *av.* **1** po tisti pòt, spótjo, med pótjo; **2** gredè (*gredè kupìme še tabák za fájfo=di quella strada comprami anche il tabacco da pipa*)
di quercia *a.* dòbu (*dobòva*)
di quest'anno *a.* **1** telietušnji; **2** toliatušan (*toliatušna*)
di quest'anno *a.* letušnji
di questa strada *av.* stòlo pòtjo
di rado *av.* porjèdko
di ritorno *av.* nazàj gredè
di robinia *a.* arkàcjova, arkàcju
di Rodda *a.* rùonski, rùonaski
di sabato *av.* tu sabòto
di San Pietro *a.* špiètru (*špiètrova*)
di San Quirino *m.* šinčùrski
di sasso *a.* kàmanu (*kàmanova*)
di sbiego *av.* u stràn
di seguito *av.* **1** odròk; **2** daùrman (*friul.*), (*gre odròk=va bene*)
di seta *a.* **1** žìdju (*žìdjova*), **2** žìgju (*žìgjova*) (*g dolce*)
di solito *av.* po navàd, navàdno
di sopra *av.* parvårh, povårhu, na vårhu (*plavat na vårhu=nuotare sopra l'acqua*)
di Specognis *a.* špehùonski
di Spignon *a.* varhùski
di Stupizza *a.* stùparski
di tanti colori *a.* pìeržast
di Tarcetta *a.* tarčecànski
di tela *a.* platnèn, platèn
di tiglio *a.* lipu, lipou (*lipòva*)
di traverso *av.* **1** upria(*e*)kama; **2** uprèh; **3** počaries (*mej šlùa počaries=mi è andato di traverso*)
di tutte le parti *av.* od usieh kràju
di tutti e due *p.* obieh (*genitivo*)
di uno *card.* dnegá (*genitivo*)
di venerdì *av.* tu pètak
di vetro *a.* glàžu (*glàžova*); (*ted.*)
di vino *p.p.* vinski
di voi due *p.* vasdvìa(*e*)h
di Zappatocco *p.p.* zapatòku
di zingaro *a.* cigànast
di zucca *a.* mulònu, malònu (*mulònova*)
dialetto natisoniano *n.* nediško narècje (*nediškega narècja*)
dialogo *n.* gua(*o*)rènje, poguorènje
diarrea *f.* grìža
diavolaccio *int.* sakrabùolt
diavolesco *a.* hudierski, hudiču
diavolo *int.* zlùa(*o*)mak (*intercalare*)
diavolo *m.* **1** zlùa(*o*)di (*zlùadja*); **2** hudier; **3** hudìč; zlùomak (*zlùomka o zlùomaka*); (*loc. sing. zlùomace*)
dicembre *m.* dičenber, dicèmber (*dičenberja*)
dicendo *v.* rekòč
diciannove *card.* devètnejst
diciasette *card.* sèdanajst
diciotto *card.* òsanajst

dico *v.* dièn (*presente: dien, dieš, diè, diemo, dieta, diejo*)
didattica *n.* šùolstvo
dieci *card.* desèt
dietro il monte *av.* zabriègan, zabrièg, zabrièh (*toponimo*); (*zabrièga*)
dietro la schiena *av.* zaharbàtan, zaharbát
dietro *av.* zá, zàd, zàda, tazàd, tazàda, uzàd, uzàda, tán zá, táza, tjéza, dóza, dólza (*dólza hišo=dietro casa*)
difendere *v.* **1** branìt (*o- po- u- ve-*), (*brànen, brànu, bràn/branìta*); **2** hranìt (*o-ve- s-*), (*hranen, hrànu, hràn/hràni/hranìta*); **3** zaguarìt, zaguarjät; **4** ošèrmat (*ted.*);
difendersi *v.* **1** se branìt, se brànt (*se brànen*); **2** se ošèrmat (*ted.*)
difensore *m.* **1** branik; **2** pomočnik (*aiuto*)
difesa *f.* **1** zaguarjanje; **2** vàrnost (*varnost(i)*); **3** branilo, ubranilo
difeso *p.p.* **1** brànjen *o- po- u- ve-*); **2** zaguarjen (*a parole*); **3** ošèrman (*ted.*)
difettare *v.* **1** mánkat; **2** mankúvat -ovàt -àvat (*par- z-*)
difettoso *a.* **1** pècast; **2** falìčan (*falìčna*), falèčan (*falèčna*)
difetto *f.* pèca
diffamare *v.* **1** gardìt; ošmìert (*fig.*)
diffamato *p.p.* ošmìerjen
differentemente *av.* čé né
differimento *n.* odkladànje
differito *p.p.* odlòžen
difficile *a.* težàk (*težkà*)
difficilmente *av.* **1** teškùo; **2** groznùa(*o*) (*bo gròznùa jò ušáfat=sarà difficile trovarla*)
difficoltoso *a.* štantliú (*štantlìva*)
difficoltà *f.* **1** težàva; **2** štànta; **3** težkùost (*pesantezza*); **3** težkočá, težkotá
diffidare *v.* zatrucàt
diffondere la voce *v.* arzglasìt
diffondere *v.* **1** šìert, šìerit, šerit (*šìeren, šìeru, šìer/šerìta*); **2** arznèst glàs
diffondersi *v.* se oglasìt (*della voce*);

(*novica sej oglasìla po celì valàd=la notizia si è diffusa in tutta la Valle*)
diffuso *p.p.* aršìeren (*ras-*
diga *m.* ìez Perùovcu ìez=*la diga di Perùovca (Perovizza)*)
digerire *v.* pocèrat (*ted.*)
digerito *p.p.* pocèran, pocèrjen (*ted.*)
digiunare *v.* se postìt
digiuno *f.* **1** pòst; **2** tàšč, tèšč (*na taščé=a digiuno*)
digriagnare i denti *v.* skripàt zobè
dilapidare *v.* zahùjšat
dilazionato *p.p.* odklädan
dilazione *n.* odkladànje, otklàda (*f.*)
dilettare *v.* veselit (*veselìn, veseliù*)
diligente *a.* prìdan (*prìdna*)
diligenza *f.* prìdnost (*prìdnost(i)*)
diluire *v.* zalit (*zaliàn, zaliù*)
diluvio *f.* **1** plòta; **2** potùop
dimagrire *v.* madliet (*o- par- po-pre- u- ve- z-*), (*madlèjen, madlèu, madli/madlìta*)
dimagrìto *a.* madljén (*o- par- po-pre- u- ve- z-*)
dimenarsi *v.* se klobasàt
dimenticanza *f.* pozàba
dimenticare *v.* **1** zabìt (*po-*), (*zàben, zàbu, zabí/zabìta*); **2** itì tazglàve (*uscire di testa*); **3** pogrešìt (*pogrešìn, pogrešìu, pogrièš/pogrešìta*)
dimenticarsi *v.* se zabìt (*se zàben, se zàbu, zabìse/zabìtase*)
dimenticato *p.p.* **1** zàbjen, zàben (*po-*); **2** pogrešén, zagrešén
dimessamente *av.* spùodnjò
dimezzare *v.* prepartìt
dimezzato *p.p.* prepartjén
diminuire *v.* màjšat (*o- par- po- u- ve- z-*)
diminuito *a.* màjšan (*o- par- po- u- ve- z-*)
dimora *f.* domovìna
dimostrare *v.* **1** do-kazàt (*par- po- s- ve-*), (*dokàžen, dokàzu, dokàš/dokazàjta*); **2** dokazàvat -ùvat -ovàt (*dokazùjen o dokazàvan, dokakazàvu, dokazàv/dokazàvta*); **3** pričat (*testimoniare*)
dimostrato *p.p.* do-kàžen (*par- po- s- ve-*)

- dimostrazione** *n.* 1 kazànje, dokazànje, parkazànje, dokazuvànje; 2 kazàlo
- dinnanzi** *cong.* pred
- Dio aiuti** *v.* Bùag pomàj
- Dio ti aiuti** *int.* Bùog te pomàj
- Dio ti dia pace** *fra.* Bùog te dí mierà
- Dio** *m.* Bùa(o)g (*Bogà*); (*plurale: bohùovi (pahànski)*)
- dipingere** *v.* 1 fàrbat (*na- o- ve-*), (*ted.*); 2 màlat (*na-*), (*ted.*)
- dipinto** *p.p.* fàrban (*na- o- ve-*), (*ted.*); 2 namàlan (*ted.*)
- dir messa** *v.* mašovàt -ùvat - àvat (*mašùjen, mašùvu, mašùvi/mašuvàjta*)
- diradare** *v.* preredit, poredìt (*le piantine in soprannumero*)
- diradato** *p.p.* oredjén, poredjén, prereditjén
- dire a fatica** *v.* veštòkat (*vestòk!=sputa fuori (parla)*)
- dire bugie** *v.* lagàt (*làžen, lagù, lagí/lag/lagàjta*)
- dire chiacchiere** *v.* veblèst (*veblèden, veblèdu*)
- dire finalmente** *v.* 1 vemjàskat; 2 vestòkat
- dire la sua** *v.* gonit sùoj rùog
- dire parole** *v.* vanzelàt
- direttamente** *av.* 1 naglih; 2 naràunost
- dire** *v.* 1 poviedat (*povièn, poviedu, povéj/povèjta*); 2 jàt, rèč (*rečèn =poco usato, al suo posto più usati: dian o dian), rèku (poco usato, al suo posto più usati: jòu o jàu), rec/recità; futuro: porčèn*)
- diritto** *a.* 1 ràuan; 2 glàuan
- diritto** *av.* 1 ràuno; 2 naglih; 3 po kòncu (*infilato dalla punta*)
- dirupo** *f.* starmina
- dirò** *v.* porčèn (*futuro del verbo rèč: porčèn, porčèš, porčè, porčèmò, porčetà, porčejò*)
- disabitare** *v.* 1 zvàdit (*arz- od-*), zvàst (*od- arz-*), (*zvàden, zvàdu, zvàt/zvādita*); 2 odstàft (*odstàven, odstàvu, odstàf/odstàfta*)
- disabitarsi** *v.* se odvādīt (*se odvāden*)
- disabituato** *p.p.* 1 odvāden, odvājen; 2 podvāržen
- disabitudine** *f.* odvāda
- disaccordo** *f.* zmešnjāva
- disallenare le gambe** *fra.* utrèst noge
- disappunto** *f.* fòta
- discernimento** *f.* modrùost
- dischiudere** *v.* parpèrjat
- discollare** *v.* skòlat (*ar- raz-*), (*skòlan, skòlu, skol/skòlita*)
- discollato** *p.p.* zkòlan (*ar- raz-*)
- discolparsi** *v.* 1 se venèst (*se venesèn, se venèsu, venesìse/venesitase*); 2 se venàšat
- disconoscere** *v.* zavàržat (*zavàrža(e)n, zavàrgu*)
- discordanza** *f.* zmešnjāva
- discordia** *m.* nemia(e)r
- discorrere** *v.* 1 se pomènkat; 2 se menàt; 3 se pomenjùvat; 4 se pomenit
- diserbare** *v.* pliet, plievit, plieft (*o-par- po- pre- u- ve- za*), (*plia(e)ven, plievu, plief/pliefta*)
- diserbato** *p.p.* pliet (*o-par- po- pre- u- ve- za*)
- disfare** *v.* podria(e)t (*poderén, podrù, podér/poderita*) (*s-*); 2 podèrjat (*s-*), (*podèrjan e poderén, podrù, podér/poderita*)
- disfatto** *p.p.* 1 podárt; 2 posùt
- disgiungere** *v.* arštùlt, odstùlt, raštùlt (*arštùlen, arštùlu, arštùl/arštùlta*)
- disgraziatamente** *av.* za nasrèčo
- disgraziato** *a.* 1 nasrèčan (*nasrèčna*); 2 šašin
- disgrazia** *f.* 1 nasrèča; 2 štràfinga (*maledizione*), (*ted.*); 3 hudobinja, hudobija; 4 nadlùoga, nadlòga; 5 težàva
- disgrossare** *v.* tesàt (*do- na- o- par- po- pre- u- z- za-*)
- disgrossato** *p.p.* tèsan (*do- na- o- par- po- pre- u- z- za-*)
- disgustoso** *a.* nagràuža(e)n
- disimpacciarsi** *v.* se veguarit
- disinfettare** *v.* dižinfetāt
- disinfettato** *p.p.* dižinfetàn

- disinfiammarsi** *v.* se vezorìt, se vezòrt (*vezòren, vezòru*)
- disinfilare** *v.* **1** odtikàt; **2** odpìcìnt -nìt (*ve-*), (*odpìcnen, odpìcnu, odpìcin/odpìcìnta*)
- disinfilato** *p.p.* odpìcnjen (*ve-*); **2** odtìkan
- disinteressarsi** *v.* pušcàt (*za-*), zapuščàt -àvat -ùvat -ovàt, (*puščùjen, puščùvu, pušči/puščàjta*); **3** mìet tápod petò (*avere sotto il tallone*)
- disinteresse** *n.* zapuščànje
- disintrecciare** *v.* arsplèst, rasplèst (*arsplèdn, arsplèdu, arsplèt/arsplèdita*)
- disintrecciato** *p.p.* odplèden
- disinvolta** *f.* farfolieuka
- disistima** *f.* žmàga
- disobbediente** *a.* nabùgan
- disobbedienza** *n.* **1** nabùganje; **2** prelomìenje
- disonesto** *a.* grìešan (*grìešna*)
- disonestà** *f.* **1** načìstost; **2** nečàst
- disonorare(fig.)** *v.* ošmìert
- disonorato** *p.p.* ošmierjen
- disonore** *f.* **1** nečàst (*nečàsti*); **2** sràn (*vergogna, (sranì)*); (*špot an sran te bot=vergognati*)
- disordinare** *v.* arskladàt, arskladùvat (*ras-*), (*arskladùvan o arskladùjen, arskladùvu, arskladùvi/arskladùvta*); **2** arzgràbt (*arzgràben, arzgràbu*); **3** arzgànjat (*raz-*) (*arzgànjan, arzgànju, arzgànj/arzgànjta*); **4** arzlùošt (*arzlòžen, arzlùožu, arzlòš/arzložita*)
- disordinatamente** *av.* naròdno
- disordinato** *a.* naròdan, neròdan (*naròdna*); arzmètan (*raz-*)
- disordine** *f.* naròdnost, naròda; **2** ràusanje
- disotterrato** *p.p.* vegrèben
- dispari** *av.* dispar
- disperare** *v.* obùpat, zaùpat
- disperato** *p.p.* obùpan, zaùpan
- disperazione** *m.* obùp, obùpanje (*n.*), brezùpanje (*n.*)
- disperdere** *v.* arstrèst (*raz-*), (*arstresèn, arstresù, arstrès/arstresita*); **2** razgnànjat (*arz-*), (*razženèn o razgònen, razgnù, razžèn o razgon/razženita o razgonita*); **3** raztrosìt; **4** poplaknìt (*con l'acqua*), (*poplaknen, poplaknu*)
- disperso** *p.p.* arstrèšen (*raz*)
- dispetti** *n.* nagùojbe
- dispettoso** *a.* dušpìetan (*dušpìetna*)
- dispetto** *m.* dušpìet (*italianismo ormai assimilato*)
- dispiacere** *f.* **1** žàu (*žàve*); **2** žàlost (*žàlost(i)*); **3** žàlvanje (*n.*); **4** tarplienje (*n.*)
- dispiacersi** *v.* **1** se žàlvat; **2** se zdiet hudò
- dispiegare** *v.* gàrint -nìt (*az- po- raz- z-*), (*gàrnen, garnù, gàrin/gàrinta*)
- dispiegato** *p.p.* zgàrnjen (*arz- az- po- raz- z-*)
- disporre** *v.* zlùošt (*zlòžen, zlùožu, zloš/zlòžita*)
- disposizione** *f.* dobravòja; zapùoved (*comando*), (*zapùovedi*)
- disposto** *a.* parlòžen (*parlòžna*)
- dispregiare** *v.* **1** se špodìelat; **2** se smehovàt, se smejàt (*po- za-*), (*smejèn, smèju o smejòu*); **3** klàst na nič; **4** žmàgat (*za-*), (*ted.*)
- disprezzato** *p.p.* žmàgan (*po- za-*) (*žmàgana*); (*ted.*)
- disprezzo** *f.* **1** žmàga (*ted*); **2** zasmehovànje
- disseccare** *v.* usahnjovàt -àvat -ùvat
- dissenteria** *f.* **1** grìža; **2** driska
- dissigliato** *p.p.* odpìcàn, odpìcen
- dissimulazione** *n.* pokrìvànje
- dissotterrare** *v.* vegrèbst (*vegrebèn, vegrèbu, vegrèp/vegrèbta*); **2** vegrèbsàt, vegrèbusàt
- dissotterrato** *p.p.* odgrèben, odkòpan
- dissugellato** *p.p.* odpìkan
- dissuggellare** *v.* odpìkat
- distendere** *v.* **1** spèt, spnèt, spènjat (*ar- ra-*), (*spnèn, spnéu, spní/spnita*); **2** gàrint -nìt (*ar- ra-*), (*gàrnen, garnù, gàrin/gàrinta*); **3** tiegat, tjegùvat -ovàt -àvat (*ar- ra-*); **4** tegnìt -int (*ar- ra-*)
- disteso** *p.p.* **1** spèt (*ar- ra-*); **2** stègnjen (*ar- ra-*); **3** gàrnjen (*ar- ra-*)

distillare la grappa *v.* kùhat zgànje
distorto *p.p.* spàgnjen
distrarsi *v.* **1** zjàt; **2** se zabadàt; **3** se zamotìt (*se zamòten, se zamòtu, zamotìse/zamotìtase*)
distrarsi *v.* glèdat okùole
distratto *p.p.* **1** zamòtjen; zabadàn
distrazione *f.* premòta
distuggere *v.* **1** opràft; **2** pogonobìt; **3** unìcat; **4** zmàltrat; **5** razdriet, razdèrjat (*razderén, razdrù, razdér/razderìta*); **6** strebìt (*strieben, striebu, strieb/strebìta*)
distuggersi *v.* se pogonobìt
distrutto *p.p.* **1** opràven; **2** opràvjen; **3** razdàrt; **4** unìčan; **5** zmàltran
distruzione *m.* **1** unìčanje; **2** polòm
disturbare *v.* motìt (*mòten, mòtu, mòt/motìta*)
disturbato *p.p.* mòtjen (*u- po- z-*)
disubbidire *v.* nebùgat, zbùgat
disubbidito *p.p.* nebùgan, zbùgan
disusato *m.* ponùosak (*abiti*)
disuso *f.* odvàda
ditale *m.* fìnga(e)rt, fìngret (*fìngreta, (ted.)*)
dito anulare *m.* sàrčnjàk (*del cuore*)
dito medio *m.* srednjàk (*medio*)
dito *m.* pàrst (*pl. pàrsti*)
divano *m.* divàn
divaricare *v.* arskletnìt (*ras-*) (*arsklètnen, arsklètnu, àrsklen/arsklenìta*)
diventare adulto *v.* doràst
diventare bianco *v.* belìet (*belìn o belèjen, beléu*)
diventare cattivo *v.* pohudìet (*pohudèjen, pohudéu, pohudí/pohudìta*)
diventare cieco *v.* oslepìet (*po- za-*), (*oslepìn o oslepèjen, oslepìu o oslepéu*)
diventare equilibrati *v.* modrìt (*arz- po- z-*)
diventare grigio *v.* nasivìet (*o- u. za-*) (*nasivèjen, nasivéu*)
diventare idrofobo *v.* ustèc (*pàs je ustèku=il cane è diventato rabbioso*)
diventare legnosi *v.* ohlodìet (*po-*) (*ohlodèjen, ohlodéu*)

diventare nero *v.* arščarnìet (*po-ras- s-*) (*arsčarnìn o arsčarnèjen, arsčarnéu*)
diventare pigro *v.* lenìet (*na- o- po- u- za-*)
diventare rabbioso *v.* ustèc (*pàs je ustèku=il cane è diventato rabbioso*)
diventare rauco *v.* hripìet (*do- na- o- po- s- ve- za-*), (*hripèjen, hripéu, hripí/hripìta*)
diventare rossi *v.* poardečìet (*dì persona*), (*poardečìn o poardečèjen, poardečìu o poardečéu*)
diventare savi *v.* modrìet, modrìt (*arz- raz- z-*), (*modrìn o modrèjen, modréu, modrí /modrìta*)
diventare sordi *v.* bjušìet, zjuhìa(e)t (*o- po- ve- za-*), (*zjuhèjen, zjuhéu*)
diventare stolto *v.* zašlèudrat
diventare *v.* **1** postàt (*postànen o postòin, postàu, postój/postòita*); **2** ràtat, ratovàt -àvat -ùvat (*z-*); **3** se storìt (*se stòren, se stùoru, storìse/storìtase*)
diventato nero *p.p.* čàrnjen (*ars-na- o- po- pre- ras- s- ve- za-*)
diventato pigro *p.p.* lenjén (*o- na- po- u- za-*)
diventato puzzolente *p.p.* zasmardjén
diventato rauco *a.* hripjén (*do- na- o- po- pre- s- ve- za-*)
diventato rossiccio *p.p.* verusjén
diventato rosso *p.p.* poardečén
diventato sordo *p.p.* bjušén (*po- ve- z- za-*)
diventato stolto *p.p.* zašlèudran
diventato *p.p.* ràtan
divergenza *f.* zmešnjàva
diversamente *av.* **1** drugàč, drugàčno; **2** drugòt; **3** če ne
diverso *a.* drugàč (*drugàča, drugàče(o)*), drugàčen (*drugàčna*)
divertente *a.* smìa(e)šan (*smìešna*)
divertimento *f.* veselica
divertirsi *v.* **1** špilat (*ted.*); **2** se špàsàt; **3** se ġjuhòldit (*ġ dolce*); (*friul.*)
dividere (*a metà*) *v.* arspartìt na dva kraja

dividere *v.* **1** učèsint (*učèsnen, učèsnu, učèsin/učèsnita*); **2** partìt (*as- od- po- pre- ras- u-*), (*se partjò=dividono i beni ereditati*)
divieto *n.* prepovìedanje
divino *a.* bòžji
divisione *f.* partija, razpartija, partienje, aspartienje
divisore *m.* partlik
divisorio *f.* **1** paradàna; **2** pregràja
diviso *p.p.* partjén (*as- od- po- pre- ras- u-*)
divorare *v.* rùpat (*po-*)
divorato *p.p.* porùpan
docile *p.p.* podlòža(e)n (*podlòžna*)
docilità *f.* podlòžnost
docilmente *av.* podlòžno
documentazione *n.* pričanje
documento *m.* **1** dokumént; **2** znàmunje (*testimonianza*)
dodicesimo *ord.* dvanàjsti
dodici *card.* dvànajst
doganiere *m.* dàukar
doga *f.* dòga (*della botte*)
dolce di mele *m.* štrùdel (*štrùdelja*); (*ted.*)
dolcemente *av.* sladkùa(o)
dolcetto *m.* pogùojac (*festivo*)
dolcezza *f.* **1** sladkobá sladkùost, sladkùota
dolce *a.* sladàk (*sladká, sladkùo*)
dolciumi *f.* sladčina
dolere *v.* bolìet (*impersonale*); (*me bolì, mej bolìelo*)
dolersi *v.* **1** se žàlvat; **2** se zdìet hudùo
dolina *f.* dolina
dolorante *p.p.* zboljén
dolère *v.* bolia(e)t (*bolìn, boléu*)
domandare *v.* prašàt
domanda *n.* prašànje (*u-*)
domani *av.* jùtre
Domenica delle Palme *f.* Ojčınca
domenica di carnevale *f.* Debèlinca
domenicale *a.* nedieški
domenica *f.* nedieja, nedèja
domestico *a.* **1** domàc; **2** hišin (*hišna o hišina*); **3** jùdan (*par-*), (*jùdna*)
domicilio *f.* domovìna

dominarsi *v.* se postenìt
donare *v.* **1** podàt; **2** darovàt -ùvat -ovàt (*darùjen, darùvu o darovàu*)
donato *p.p.* darovàn, dàjen, dàn (*à molto lunga*); (*dàna*)
donazione *n.* darovànje, udurànje
dondolamento *v.* uìkanje (*po-*), veìkanje
dondolare *v.* **1** péngat, píngat, pingovàt -àvat -ùvat (*do- na- par- s- u- ve- za-*); **2** uínkat (*do- na- par- s- u- ve- za-*)
dondolarsi *v.* se píngat
dondolato *p.p.* **1** píngan (*do- na- par- s- u- ve- za-*); **2** uínkan (*do- na- par- s- u- ve- za-*)
donna da nulla *f.* usranìca (*di merda*)
donnaiole *m.* bàbež
donna *f.* **1** žená **2** bàba (*volgare*)
donnesco *a.* bàbji
donnetta *f.* ženìca
donnola *f.* **1** brúnca, **2** làsca
dono *m.* dàr (*plur.: dari o darùovi*)
dopo che *cong.* potlé ki, potlé ko, potlé ku
dopo ciò *cong.* natùa(o)
dopo di che *cong.* nakàr
dopo gli uni e gli altri *p.* za tìn an za tindrùzin
dopo l'avemaria *av.* poavemariji
dopo l'una *av.* po dnì
dopo la pioggia *av.* po dažán
dopo le cinque *av.* po pèti
dopo le due *av.* po dvìem
dopo le quattro *av.* po štìerim
dopo le sei *av.* po šèsti
dopo le tre *av.* po trèh
dopo mezzanotte *av.* popùnoči
dopo mezzogiorno *av.* popudàn
dopo morte *av.* po smartì
dopo parecchio tempo *av.* za an cájt potadá
dopo qualche tempo *av.* zan cájt potadá
dopocena *av.* povičèri
dopodomani *av.* **1** pojùtarin, pojùtarnjin; **2** pojùtar, pojùtre
dopomerenda *av.* pojùžne, pojùžni
dopomezzogiorno *av.* popùdne

dopo *av.* **1** potadá, potlé; **2** zàda
dopo *cong.* po, za (*po màš=dopo messa*)
doppio *m.* dòplih (*col genitivo*)
dorare *v.* zlatìt (*o- po-*)
dorato *a.* zlatjén (*o- po-*)
(pozlatjená)
dormicchiare *v.* **1** kimat; **2**
 počumìet (*počumìn o počumèjen, počumèu*); **3** pospàt (*pospien o pospiàn, pospàu, pospí/pospìta*); **4** se kimat
dormiente *f.* spanica
dormiente *m.* spanik
dormigliona *f.* zaspaniuka
dormiglione *m.* zaspanik
(zaspanica), zaspanivac (zaspanivca)
dormire *v.* **1** spàt (*do- par- pre- ve- spìen o spìan, spàu, spí/spìta*); **2** ležàt (*ležìn, ležu o ležù, leží/ležàjta*); **3** opočivàt
dorsale *m.* vàrh (*plur.: varhí o varhùovi*)
dorso della mano *n.* plèsmo
dorso *n.* plèča (*plurale*)
dote *f.* dòta
dottore *m.* **1** miedih (*mìediha o miedha*); **2** zdraunik
dotto *a.* znàn, naučén (*naučená*)
dottrina *f.* **1** lotrina; **2** učènost
dove vai *av.* kan bò (*letteralmente: dove sarà*)
dove è (*con verbi di moto*) *v.* kàjn (=kan je) (*moto a luogo: kàjn šù=dov'è andato*)
dove è *v.* kiej (=kie je) (*stato in luogo: kiej=dov'è*)
dover andare *v.* imiet itì (*ìman itì*)
dovere *f.* dužnà(o)st (*dužnàst(i)*)
dovere *v.* mùa(o)rt (*mùoren, mùoru, mùoreš/mùorta*)
dove *av.* kàn (*interrogativo, moto a luogo: kàn grèš?=dove vai?*)
dove *av.* kàmar
dove *av.* kia(e) (*interrogativo, stato in luogo: kie si?=dove sei?*)
dove *av.* tuk (*là dove*); (*tuk je, je=dove è, è; tuk j bìu=dov'è stato*)
dovizia *f.* **1** obiunost; **2** pùnost
dritto *a.* ròuan (*ròuna*)

drizzare *v.* ràunat, ra(o)unìt (*do- na- po- pre- u- ve- z- za-*), (*zròunen, zròunu, zròujn/zròunita*)
drizzato *p.p.* rà(ò)unjen, (*do- na- po- pre- u- ve- z- za-*)
due a due *av.* upàr
due anni fa *av.* predlàn, predlànjskin, predlànskinjin lieto
due giorni fa *av.* preučerànjin
due sere fa *av.* predsnuojkin
due volte *av.* dvàkrat, dvàrkat
duecento volte *av.* dvìestuokrat
duecento *card.* dvìestua(o)
due *a.* dvùaje (*femminile plurale*)
due *card.* dva
dunque *cong.* pa (*non mettere la virgola nè prima nè dopo il pa*)
dunque *cong.* zatùo
duplicato *m.* duplikàt
dura di cuore *f.* tardosàrčna
durante il giorno *av.* po dnè
durante la pioggia *av.* po dàžu
durante la settimana *av.* čeztiedan
durante *prep.* **1** za; **2** čez
durata *f.* dùgost (*dugòsti*)
durevole *a.* stanovitan
durezza di cuore *f.* tardosàrčnost
durezza *f.* tardotà, tardobà, tarduost
duro di cuore *m.* tardosàrčìn (*tardosàrčna*)
duro di vervice *p.p.* zaròbjen
durone *f.* zatìska
duro *a.* tàrd (*tardà*)

E

e *cong.* **1** an; **2** inu, ìno; **3** pa (*non mettere la virgola nè prima nè dopo il pa*)
e anche *cong.* ànpa
e ancora *cong.* **1** povàrhu, povàrh; **2** še pà; **3** an le
e dopo *cong.* antá, antadá, anpotlé
e quando *av.* an kàr
ebreo *m.* jùd (*jùda*)
eccedenza *f.* **1** obiunost; **2** čariès (*m.*) (*čarièsa o čarièsega*)
eccessivamente *av.* **1** naposèbno; **2** obieuno

- eccessivo** *a.* obievuan, obivan
(*obievuna, obiuna*)
- eccesso** *f.* **1** obiunost; **2** čariès
(*čarièsa o čarièsega*)
- eccitare** *v.* **1** arskačjàt (*ra-*); **2**
zagnàt
- eccitato** *p.p.* **1** arskàčèn (*ra-*); **2**
zagnàn (*anche fig.*)
- ecclesiale** *a.* cìerkun, cjèrkuni
- ecclesiastico** *a.* cìerkun, cjèrkuni
- echeggiare** *v.* odnìevat, odmìevat
- echeggiato** *p.p.* odnìevan, odmìevan
- economico** *a.* nedràg
- eco** *m.* **1** odmèu (*odmèva*),
odmèvanje (*n.*); **2** odglàs
- edera** *m.* brušjàn
- edificare** *v.* zidàt (*na- nad- o- od-
par- u- za-*)
- edificato** *p.p.* zìdan (*na- nad- o- od-
par- u- za-*)
- edificio** *m.* hràm
- educare** *v.* podučìt
- educato** *p.p.* podučén
- educazione** *n.* **1** naučilò, podučìlò; **2**
podučènje,
- effeminato** *a.* bàbast
- effetezza** *f.* sarùovost
- effetto astringente in bocca** *f.*
skumìna (*mej nardìlò skumìne; ìman
skumìne*)
- efficiente** *a.* parlòža(*e*)n (*parlòžna*)
- effondere** *v.* obsùt, usùt (*usùjen,
usù, usùj/usùjta*)
- effusione** *n.* pretočènje
- effuso** *p.p.* obsùt
- egli** *p.* òn
- ehi** *int.* nìa(*e*)l (*attento!*)
- elaborare** *v.* **1** udìelat; **2** kùštāt (*con
furbìzia o con ìngegno*); (*ted.*)
- elaborato** *p.p.* **1** udìelan; **2** okùštan
- elastico** *a.* lástiku; **2** lástičèn
(*làstična*)
- elastico** *m.* lástik, lástik
- elefante** *m.* slòn
- elegantemente** *av.* **1** braùrast; **2**
elegànt; **3** zadáržan
- elemosinare** *v.* petjàt (*pètjan,
petjú*), pekjàt (*ted.*)
- elemosinato** *p.p.* pètjan, pèkjan (*u-*)
- elemosina** *n.* **1** pètjanje, **2** buogimè
(*buogimèna*)
- elettricità** *m.* lètrik
- elettrico** *a.* lètriku
- elevazione** (*nella messa*) *n.*
uzdigovànje
- elevazione** *n.* uzdigànje
- elica** *f.* élika
- eliminare** *v.* arzbrìsat (*ra-*)
- elogiare** *v.* prehvalìt (*prehvàlen,
prehvàlu, prehvàl/presvalìta*)
- elogiato** *p.p.* prehvàljen
- elogio** *m.* **1** znamìen; **2** hvalèžnost; **3**
s-poznànje (*par-*)
- elucidare** *v.* cvìblat
- emancipato** *a.* samsùoj (*samasojá*)
- emancipato** *p.p.* odràščen
- emancipazione** *f.* **1** rešìlò; **2** odvèza
- emigrante** *m.* emigrànt
- emolo** *f.* slìva, cimber (*cimberja*);
(*ted.*)
- emozionarsi** *v.* se zganìt
- emozione** *m.* občùtek (*občùtka*)
- empiamente** *av.* neusmìljeno
- empio** *m.* nevièrnik
- entrare in amore** *v.* se gonìt (*degli
animali*), (*se gònen, se gònu,
gonìse/gonìtase*)
- entrare in ebollizione** *v.* veugrìet
- entrare rompendo** *v.* udèrjat
(*udèrjan e uderèn, udrù,
udér/uderìta*)
- entrare** *v.* **1** stopìt -int (*do- na- pod-
po- u- ve-*), (*stòpnen, stòpnu,
stòpni/stopnìta*); **2** prìt (*venìre*); **3** itì
(*andare: nòtre, nòtar, nòt=dentro*)
- entrato in ebollizione** *p.p.* veugrìet
- entro** *av.* **1** u; **2** čjármit (*čjármit pu
ure=entro mezz'ora*)
- entusiasmare** *v.* unèmat
(*infiammare*)
- entusiasarsi** *v.* se najubìt
- epilessia** *f.* bòžja oblàst (*božje
oblast(i)*)
- episodio** *f.* zgòdba, zgòdbica
- equatore** *m.* ekuatòr (*ekuatòrja*)
- equilibrato** *v.* razmodrjén
- equilibrio** *f.* modrìost
- equino** *a.* kònjski
- equipararsi** *v.* se parkladàt
- equiseto** *m.* muširèp

- erba** (*ultimo taglio*) *f.* otàva
erba medica *f.* dètuja
erbacce *m.* mùfič
erbaccia *f.* lèšča
erba *f.* tràva
erbeta *f.* travìca
ereditare *v.* pouèrbat (*ted.*)
eredità *n.* premoženje
eretto *p.p.* nastàbjen
ergere *v.* nastàbit (*nastàben, nastàbu*)
erigere *v.* ustanovìt
erpice *f.* gràpa
erroneamente *av.* slàbo, slàvo
errore *f.* **1** premòta; **2** fàlinga (*ted.*)
erudito *p.p.* šùolan (*šùolana*)
esacerbare *v.* razjèst (*razjèzen, razjèzu*)
esaltarsi *v.* se napènjat
esaltato *p.p.* ohvàjen, ohvàljen
esaminare *v.* **1** omèrkat; **2** preglèdat; **3** razglèdat - ovàt -ùvat -àvat; **4** pogrùntat (*ve-*), (*ted.*)
esaminato *p.p.* **1** omèrkan; **2** razglèdan
esasperare *v.* razjèst (*razjèzen, razjèzu*)
esasperarsi *v.* se razjèst (*razjèzen, razjèzu, razjèz/razjèzta*)
esasperato *p.p.* razjèzen (*razjèzna*)
esattamente *av.* natancín
esatto (*riscosso*) *a.* tierjan (*do- par- na- po- pre- u- ve- za-*)
esatto (*uguale*) *a.* glihan
esatto *av.* rihtig (*je rihtig=va bene*); (*ted.*)
esaudire *v.* uslišat
esaudito *p.p.* uslišan
esausto *p.p.* zmàltran, zmàrtran
escogitare *v.* **1** veštudjät (*pre-*); **2** umisint -nit -lit (*pre-*), (*umisenen, umisnu, umisin/umisinta*)
escremento di pollo *m.* armènac (*tipo di escremento particolarmente puzzolente e di colore giallognolo*)
escremento *m.* drek (*volgare*); (*ted.*)
eseguire *v.* dopùnt (*dopùnen, dopùnu, dopùn/dopùnta*)
esempio *m.* ežèmpil (*ežèmpilna*)
esercitato *a.* vájjen
esigenza *f.* potrebinja
esigere *v.* tierjat (*do- par- na- po- pre- u- ve- za-*), (*tierjan, tierju, tier(i)/tierta*)
esistenza *f.* bitnost (*bitnosti*)
esistere *v.* bivàt (*pre-*)
esorbitanza *m.* čariès (*čarièsa o čarièsega*)
esordire *v.* začènjat
espandere *v.* šerìt (*ar- do- na- par- pod- po- pre- ra- ve- za-*)
espanso *p.p.* šierjen (*ar- do- na- par- pod- po- pre- ra- ve- za-*)
espediente *f.* previdba
espellere *v.* **1** zapodìt; **2** odgonìt (*odgònen, odgònu, odgón/odgonìta*)
esperto *a.* **1** znàn; **2** kùštan (*kùštna*); (*ted.*)
esperto *p.p.* zastòpjen, zastòpnjen, zastòpan (*zastòpna*)
espettorare *v.* **1** hripàt (*ve-*); **2** vehárkat
espettorato *n.* pàrhanje
espettorato *p.p.* **1** vehrípan; **2** vehárkan
espiantare *v.* vedrià(e)t (*vederén, vedrù, vedér/vederìta*)
esplicitamente *av.* **1** odkrìto; **2** očìtno; **3** vídno
esplorare *v.* oglèdat
esporre *v.* postàuljat
esposto al sole *a.* parsónc (*parsónčna*)
esposto *p.p.* postàuljan
espulsione *n.* odganjànje
espulso *p.p.* odgònjen
essa *p.* oná
essere alla fine *fra.* **1** bit par kràju; **2** bit par kòncu
essere amaro *v.* ščapiet, zaščapiet (*improvvisamente*), poščapiet (*una volta*)
essere anziano *v.* bit u lietih (*essere negli anni*)
essere arrabbiati *v.* glèdat nastràn
essere capace *v.* znàt
essere contro *v.* bit na prùat
essere convinti *v.* tardùo daržàt
essere d'impiccio *v.* bit na pot
essere disposto (*a dare*) *v.* uduràt

essere esaudito *v.* bit ušlišan (*bit ušlišana*)
essere femminile mitologico *f.*
 morà (*che soffoca gli uomini di notte premendoli sul petto*)
essere in miseria *fra.* bit tan na nì pòt
essere in ritardo *v.* zamudìt
essere maligno *f.* tànta (*che fa perdere l'orientamento*); (*te bo tànta motìla=la tanta di disorienterà*)
essere mitologico femminile *f.*
 vèsna
essere obbligati *v.* bit sijen
essere stufo *v.* bit štúf
essere *v.* bit (*presente: san/si/je/smo/sta/so, bìu/bla/blùo, bod/bodìta o bòdta; futuro: bon*)
 esse *p.* oné
essicatoio *m.* kazúic (*per fieno, frumento, ecc.*)
essi *p.* oní (*loro*)
esso *p.* n. onó (*neutro*)
estate *n.* polietje
estendere *v.* našaršàt (*našaršìn, našaršéu, našarší/našaršàjta*)
estenuarsi *v.* se trudìt
esteso *p.p.* našaršàn
estinguere (*spegnere*) *v.* morìt (*morìn o morèjen, morìu o moréu, morí/morìta*)
estinguere (*un debito*) *vedužìt*
estirpare *v.* 1 rìt (*po- ve- z-*), (*rìjen, rìu*); 2 driet, dèrjat (*ve-*)
estirpato *p.p.* rít (*po- ve- z-*); 2 driet, dèrjan, dart (*ve-*); (*žìu an vedárt=preciso e identico*)
estivo *a.* 1 polieten (*polietna*); 2 polietinski
estorcere *v.* vejèmat (*vejèman, vejèmu, vejém/vejèmta*)
estrarre *v.* 1 vedùbt; 2 vedèrjat (*vedèrjan e vederén, vedrù, vedér/vederìta*); 3 vetegnjobàt -ùvat -àvat (*vetegnjàjen, vetegnjàvu*); 4 vetìsnit (*vetìsnen, vetìsnu, vetìsni/vetìsnìta*); (*vetìsin uón sùde=tira fuori i soldi*)
estratto *p.p.* 1 vetègnjen; 2 vetìsnjen
estrema unzione *n.* svèto òje

(*svètega òja*)
estromettere *v.* zapodìt
est *m.* uzhód
esultanza *n.* veseličanje
esultare *v.* dogovednìt
eternità *f.* vèčnost, vèčnosť (*vencnosti*)
eterno *a.* vèčnan, vèčni (*za-*), (*vèčna*)
età avanzata *f.* parljètnost
età *f.* lieta (*anni*); (*plur.*)
Europa *f.* Euròpa
evacuare *v.* 1 sràt; 2 dristàt (*da dissenteria*)
evento *f.* zgòdba, zgòdbica
evidentemente *av.* očitno
evidente *p.p.* očitán (*očitna*)
evidenza *f.* očitnost
evoluto *p.p.* odràščen

F

fa eco *v.* 1 se odmèva; 2 se oglasùva, se oglàsa (*impersonale*), (*se odmèva, sej odmèvalo; se oglàsa, sej oglàsalo*)
fa molto freddo *v.* je sarùovo
fabbricare *v.* dozidàt (*aggiungendo*); (*dozìdan*)
fabbricare *v.* zidàt (*po- u- ve- za-*), (*zìdan*)
fabbricato *p.p.* dozìdan (*po- u- ve- za-*)
fabbrica *f.* fàbrica
fabbro *m.* 1 kovàč; 2 šùoš
faccenda *f.* 1 zgodovina; 2 rièč (*rečì o rièč*)
facciata *f.* fasàda friul.
faccia *m.* gòbac (*gòbca*)
facilmente *av.* 1 lahkó; 2 lahnó, lahnùo (*leggermente*)
facoltà *f.* mòžnost
faggeta *n.* bùkuje (*toponimo*)
faggio *f.* bùkva (*ù breve*)
fagiano *m.* fažàn
fagiolino *f.* uaina
fagiolo *m.* gràh
faì presto *v.* poskarbì (*imperativo*)
falcetto *m.* sàrp, serpin
falce *f.* kosà

- falchetto** *m.* sakolíč
falciare *v.* požànjat (*mietere le messi*), (požànjat, požànju, požànj/požànjta; **2** sieč travò (*falciare l'erba*)
falciatore *m.* sanosiek
falciato *p.p.* požànjen (*delle messi*); **2** siačen (*tagliato*)
falcatura *f.* sèč, sieč, sieka, sečènje (*n.*)
falco *m.* sakù, sakóu (*sakolà*)
falda *f.* plàhta (*plàhte snegà=falde di neve*)
falegname *m.* **1** maringòn; **2** tišer (*ted.*)
fallimento *m.* fùč (*j šu u fùč=è fallito*)
fallire *v.* **1** itì u fùč; **2** prìt tu niču; **3** jo zabrodìt (*jo zabròden, jo zabròdu, zabrodìjo/zabrodìtajo*)
falsato *p.p.* zlàžen
falsificazione *n.* **1** venàšanje, **2** zlàžanje; **3** zlagànje (*falsità*)
falsità *f.* **1** zlagànje; **2** napravičnost
falso *a.* **1** fàls; **2** falèčan (*falèčna*); **3** fàičan (*fàična*), fáuč (*fàucna*); (*ted.*)
falò *m.* krìa (*e*)s (*kresà*), (*svetega Ivàna=di San Giovanni*); (*nom. plur.: kresùovi*)
fama (*nome*) *n.* imè (*imèn*)
fame *f.* làkot (*od làkot*)
famigliamente *av.* po domàče
famiglia *f.* **1** družina; **2** famèja (*frìul.*)
familiare *a.* **1** domàč; **2** híšni (*par-*)
fanciullesco *a.* otròcast, otròčan (*otròčna*)
fanciullo *m.* puoberin
fandonia *f.* pràvca
fanfarone *m.* bléuk
fangoso *a.* lùžast
fango *f.* lùža
fantasia *f.* domišljàva
fantasma *m.* maràž
fantasmi *m.* baladànti, balavàntari, beladànti (*che colpivano le ginocchia di chi camminava di notte*)
fantasticare *v.* se umišjat (*ka se umišjaš=cosa ti viene in mente*)
fantastico *a.* fantàštik
- fante** *m.* fánt
far arrabbiare *v.* arskačjàt (*ras-*)
far cadere *v.* dopàst (*dopàden, dopàdu, dopàd/dopadìta*); **2** zvarnìt (*zvarnen, zvarnú, zvarín o zvarní/zvarnìta*); **3** otrèst, otriesàt (*tremando*)
far diventare acidulo *v.* kಿಸilt (*kisen, kiseu*); (*lòžemo riepo kಿಸilt=metteremo le rape a inacidire*)
far fracasso *v.* ràusat
far l'occholino *v.* **1** mìkat, mìknìt -int (*mìknen, mìknu*)
far male *v.* udàrt (*udàren, udàru, udàr/udàrta*)
far rigare diritto *v.* rìhtat, rigierat (*ted.*)
far rumore camminando con gli zoccoli *v.* kóšpat
far rumore mangiando *v.* mjàskat
far tremare *v.* potresàt
far un segno *v.* zamaknìt -int (*zamàknen, zamàknu, zamàkin/zamàkìnta*)
fare a maglia *v.* plèst (*po- u- ve- s- za-*), (*plèdén, plèdu*)
fare a pezzi *v.* lùžt na kosè
fare assegnamento *v.* se zanàšat (*se na zanàš gor na me=non contare su di me*)
fare bancarotta *v.* prìt tu niču
fare capolino *v.* vekukàt
fare capricci *v.* se sardiet, se sardìt (*u-*)
fare carnevale *v.* pustinát
fare causa *v.* se tožìt (*u-*), (*tòžen, tòžu*)
fare cenno *v.* mìgat (*mìgat ràmana=alzare le spalle*)
fare colazione *v.* kulciònat (*po-*)
fare da madrina *v.* bòtrit
fare fiasco *v.* jo zabrodìt (*jo zabròden, jo zabròdu, zabrodìjo/zabrodìtajo*)
fare fracasso *v.* hrèstat (*po-*)
fare gli scongiuri *v.* zapovjedovàt -ùvat -àvat (*zapovjedùjen*)
fare i capelli *v.* podstriht (*podstrižen, podstrìgu, podstrìh o podstrihta/podstrìgàjta*)

- fare i capricci** *v.* se sardìet
- fare i conti** *v.* tierjat (*na- po- pre- u- ve- z- za-*), (*tierjan, tierju, tier(i)/tierta*)
- fare il formaggio** *v.* sia(*e*)rt, sierit (*u- ve- za-*), (*siaren, siaru*)
- fare il fornaio** *v.* pekarit
- fare il militare** *v.* itì za sudàda
- fare il sacrestano** *v.* mežnarit (*mežnarin, mežnariu*); (*ted.*)
- fare il segno di croce** *v.* se žegìnt -nit, se žègnat (*se žègnen, se žègnu, žèginse/žègnitase*)
- fare il sensale** *v.* mašetarit
- fare il soldato** *v.* sudàjšat
- fare il verso del fringuello** *v.* ščinkat
- fare il verso della chiocchia** *v.* klòčat (*come conseguenza, non fare più le uova*)
- fare il verso juhuhuj** *v.* zauriskàt (*zaurišcen, zaurisku*)
- fare in fretta** *v.* màhint -nit
- fare l'amore** *v.* snubìt, snobìt (*snùben, snùbu, snup/snùbite*)
- fare l'appello** *v.* preklìcat (*preklìčen, preklìcu, preklìč/preklìčta*)
- fare l'eco** *v.* se odmìevat (*impersonale*); (*se odmìeva, sej odmìevalo*)
- fare l'occholino** *v.* magnìt -int (*màgnen, màgnu, màgin/magnìta*); **2** pomazìknìt -int (*pomazìknen, pomazìknu*); **3** pomìgovàt -ùvat -àvat
- fare la guardia** *v.* vàhtat (*ted.*)
- fare la guerra** *v.* uiskàvat, -ùvat -ovàt
- fare le uova** *v.* znèst jàjca (*znesèn, znèsu, znès/znesìta*)
- fare lo spergiuro** *v.* zapovìadat
- fare merenda** *v.* pojùžnat
- fare nausea** *v.* se gràužat (*impersonale*); (*se gràuža, sej gràužalo*); (*me se gràuža=ho ribrezzo*); (*ted.*)
- fare ombra** *v.* sienčat (*na- par- po- pre- ve- u- za-*)
- fare presto** *v.* pohitìa(*e*)t (*pohitìn, pohitèu*)
- fare ribrezzo** *v.* se gràužat (*impersonale*); (*se gràuža, sej gràužalo*); (*me se gràuža=ho ribrezzo*); (*ted.*)
- fare smorfie o baccacce** *v.* režàt (*režìn, rèžu, rès/režàjta*)
- fare solletico** *v.* ša(*e*)gatàt (*do- o- po- par- pre- ve- za-*)
- fare un buco nell'acqua** *v.* jo zabrodìt (*jo zabròden, jo zabròdu, zabrodìjo/zabrodìtajo*)
- fare un cenno** *v.* **1** pomàhat z rokò; **2** maknìt -int (*màknen, màknu, màkni/maknìta*); **3** mìgìnt -nit (*na- par- po- pre- u- ve- za-*), (*mìgnèn, mìgnu, mìgin/mìgìnta*); (*ku mìgneš te nardìn=ti faccio in un batter d'occhio*)
- fare un passo oltre** *v.* prestopnìt (*prestòpnen, prestòpnu, prestòpni/prestopnìta*)
- fare un pisolino** *v.* počumìat (*za-*) (*počumìm o počumèjen, počumíu o počuméu*)
- fare un tonfo** *v.* zablunknìt (*zablünknen*)
- fare una dormita** *v.* se vespàt (*se vespìen o se vespìan, se vespàu, vespìse/vespìtase*)
- fare uno scongiuro** *v.* zapovìedat (*zapovìen, zapovìedu, zazpovèj/zapovèjta*)
- fare v.** **1** nardìt (*nardìn, nardìu, nardí/nardìta*); **2** narèst (*narèden, narèdu, narèt/narèdta*); **3** runàt (*rùnan, rùnu, rùn/runàjta*); **4** storìt, stùa(*o*)rt (*stòren, stuòoru, stór/storìta*); **5** ugàjat
- farfalla** *f.* **1** tìca, tìčica; **2** matìejac (*matìejca*)
- farfugliare** *v.* stòkat (*po- pre- za-*)
- farfugliato** *p.p.* stòkan (*po- pre- za-*)
- farina** *f.* mòka
- farmacia** *f.* farmačìja
- farneticare** *v.* se mešàt
- farsela addosso** *v.* se usràt (*se usèrjen, se usrú, userìse/userìtase*)
- farsi buio** *v.* se tamnìt (*impersonale*); (*se tamnì, sej tamnìa(e)lo*)
- farsi causa** *v.* zatožìt (*zatòžen, zatòžu*)

- farsi da parte** *v.* se umaknìt -int (*se umàknèn, se umàknu, umaknìse/umaknìtase*)
- farsi frate** *v.* itì za fràta
- farsi il segno di croce** *v.* se žegnìt -int (*se žègnèn, se žègnu, žegnìse/žegnìtase*)
- farsi monaca** *v.* itì za mùnjo
- farsi prete** *v.* itì za gospùoda
- farsi** *v.* se storìt (*se stòren, se stùoru, stòrise/stòritase*)
- fasciare** *v.* **1** vezàt (*na- po- pre- z- za-*), (*vežen, vèzu, vèš/vežàjta*); **2** prevìt (*previen o previan, prevìu, prevì/prevìta*)
- fasciato** *p.p.* vèžen (*na- po- pre- z- za-*); **2** prevìt
- fasciatura** *f.* **1** zavèza; **2** vezàva; **3** vezìlo (*n.*)
- fascia** *f.* prevèza
- fascina** *f.* fažina
- fascio** *n.* brieme (*di fieno legato in un certo modo*); (*plur.: briemana*)
- fascio** *m.* zatègi (*di fieno o d'erba*), (*zatègja*); **2** snop (*di paglia o di canne di mais*)
- fastidio** *f.* nadlièga
- fatalità** *f.* nasrèča
- faticare** *v.* štàntat
- fatica** *f.* **1** fadìja; **2** mārtra; **3** trùd (*m.*)
- faticosamente** *av.* štànto
- faticoso** *a.* štantliu (*štantlìva*)
- fatto a pezzi** *p.p.* natrièskètàn
- fatto il formaggio** *p.p.* siarjen
- fatto** *f.* **1** zgòdba, zgòdbica; fāt *friulano*
- fatto** *p.p.* **1** nardìt; **2** narèt; **3** stòrjen
- fava** *m.* bòb
- favilla** *f.* fàgla
- favola** *f.* prāvca
- favore** *f.* **1** dobrùota; **2** parporočènje; **3** sàč (*ted.*)
- favo** *m.* pànj (*pànja*); (*pànj medù=favo di miele*)
- fazzoletto** *m.* facù, facùol (*da naso o da testa*)
- febbraio** *m.* febràr, fevràr (*febràrja*)
- febbre** *f.* trèšika, gìca (*ted.*)
- febricitante** *a.* ognjèn
- febbrore** *f.* mraščàlca
- feccia** *f.* gòšča (*dol na dné damiğjàne ostàne gòšča=in fondo alla damigiana rimane la feccia*)
- feci** *m.* drèk (*ted.*)
- fecondare** *v.* oplojàt (*volgare*)
- fecondare** *v.* ubrèjt (*di animali*); (*ubrèjen, ubréu*)
- fecondato** *p.p.* oplojàn (*volgare*)
- fede nuziale** *f.* rìnka (*ted.*)
- fedele** *m.* vièrnìk
- federa** *f.* **1** fèdera; **2** intimèla (*friul.*)
- fede** *f.* viera
- fegato** *n.* jètra (*solo plurale*)
- felce** *f.* pràpotna, pràpot (*pràpot(i)*)
- felice** *a.* vesèu (*vesela*)
- felicità** *n.* vesejé, veseljé, veselica
- femmina** *f.* **1** žènska; **2** bàba (*volgare*)
- femminile** *a.* **1** žènski; **2** žènin (*žènina*)
- fenomeno** *m.* fenòmen
- ferire** *v.* **1** rànit (*u-*); **2** udàrt (*udàren, udàru, udàr/udàrta*)
- ferita** *f.* ràna
- ferito** *p.p.* **1** rànen, rànjen (*u-*); **2** udàren, udàrjen
- fermare** *v.* ustàvt, ustàbt (*ustàven, ustàvu, ustàv/ustàvta*); **2** stàuljat, stàjat (*o- od- po- ve- za-*), (*stàjan, stàu o stú, stàv/stàvta*); **3** stàt (*o- od- po- ve- za-*) (*stànen o stòin, stàu, stoj/stoita*); (*postàt nomàle=fermarsì un tantino*)
- fermata** *f.* **1** postàja; **2** ustabjènje, ustabljènje (*n.*)
- fermata** *f.* postàva (*della Via Crucis*)
- fermato** *p.p.* ustàvjen, ustàbjen, ustàven (*ustàbjena, ustàvjena*); **2** zastàn
- fermentare** *v.* ugrìet (*il vino*), (*ugrèjen, ugrèu, ugrèj/ugrèjta*)
- fermentato** *p.p.* ugrìet (*il vino*)
- fermentazione** *n.* ugrènje, urìenje
- fermento** *m.* fermént
- fermo** *a.* zmìeran (*zmièrna*); (*bod zmìeran=stai fermo*)
- fermo** *p.p.* ustàvjen, ustàbjen, ustàven (*ustàbjena, ustàvjena*); **2**

zastàn

ferocemente *av.* **1** neusmiljeno; **2** srepùo; **3** sarùovo
feroce *a.* **1** sriep (*sriepa*); **2** neusmiljen; **3** obrùtan
ferocia *f.* **1** obrùtnost; **2** sarùovost; **3** srepotá, srepùost
ferri del mestiere *n.* ròdje (*di ogni genere*)
ferri per battere la falce *n.* zelièza (*plur.*)
ferri per maglia *f.* špice (*ted.*)
ferri per maglieria *f.* iglè za plèst (*plurale*)
ferro da stiro *m.* **1** šoprèš (*friul.*); **2** pièglič, piglàjz (*ted.*)
ferro di cavallo *f.* podkú, podková (*podkovè*)
ferro *f.* nakùna (*per battere la falce*)
ferro *n.* želièzo
fessura *f.* sprànja, špràna, šprànja (*toponimo*)
fiesta (*sagra*) *m.* senján
fiesta *m.* **1** giùa(o)d (*godà*); **2** pràzник
festeggiamento *m.* likof (*al termine di un lavoro importante; es. al termine della fienagione*)
festeggiamento *n.* praznovànje
festeggiare *v.* **1** spoštovàt -ùvat -àvat; **2** praznovàt -ùvat (*s-*) (*praznùvan, praznùvu*)
festeggiato *p.p.* spoštovàn
feste *m.* godiùovi (*plurale*)
festivo *a.* giùdnji
fetta *f.* flèta
fiaba *f.* pràfca, pràvca
fiaccare le gambe *v.* utresnìt nogè
fiaccare *v.* **1** opiešat; **2** zmàrtrat, zmàltrat
fiaccarsi *v.* se trudit
fiacca *f.* trùdnost (*trùdnost(i)*)
fiacchezza *f.* šibkùost (*šibkùosti*)
fiacco *a.* lien
fiammata *m.* plamèn, plemèn
fiamma *m.* plamèn, plemèn
fiammiferi *f.* fulminànte (*plurale*)
fiammifero *f.* fulminànta, farmenànta (*friul.*)
fianchi *n.* *plur.* giùja (*anche della montagna*); (*plurale*)

fianco *m.* giùj

fiasca *m.* bucòn (*di terracotta*)
fiasco *f.* fjáššk, fjàška, fláššk, flaška
fibia *f.* fibja
ficcare *v.* **1** gatìt (*u- za-*); **2** utiskàt; **3** utisint -nit (*utisnen, utisnu, utisìn/utisinta*)
ficcarsi in testa *v.* se lùošt tu glàvo
ficcato *p.p.* **1** gatjén (*u- za-*); **2** utisnjen
fico *f.* figa
fidarsi *v.* **1** se fidàt; **2** se zanèst (*se zanesèn, se zanèsu, zanesise/zanesitase*); **3** se ùpat (*sperare*); se opriet (*se oprèn, se oprù, oprise/opritase*)
fiducia *m.* **1** zaùp; **2** ùpanje (*ùpanja*); **3** obnàšanje
fiele *f.* žùč (*žùc(i)*)
fienile di montagna *m.* kazòn
fienile *m.* **1** senìk, selenìk; **2** klobàd (*klobàda*)
fieno *n.* senùo(a) (*senà*)
figgere la polenta zaštòkat pulènto (*prima di versarla sul paiuolo*)
figgere *v.* **1** bìt; **2** zaštòkat
figlia *f.* hēi (*hcère*)
figlie *f.* hēera
figlietto *m.* sinìč
figlio *m.* sìn (*sina o sinù o snù oppure snùova; plur. sini o sinì o snùovi*)
figli *m.* sinùovi, snùovi (*plurale*)
figura *f.* oblìčja
figura *f.* podòba
filare (*la lana o altro*) *v.* prèst ; (*prèden, prèdu, prèd/predta*)
filare (*scappare*) *v.* **1** fagnìt (*fàgnen, fàgnu, fagín/fagnita*); **2** farknìt -int (*s-*), (*fàrknen, fàrknu, fàrkin/farknita*)
filare *f.* **1** arnjàda; **2** bràjda (*friul.*)
filato *p.p.* prèden
filatura *n.* predenjè
fila *f.* fila
filo d'erba *m.* slàk
filo di ferro *f.* zelièzna nit (*zelièzne nit(i)*)
filo impeciato *f.* drieta (*dei calzolai*); (*ted.*)

- filosofo** *m.* filòzo(u)f
filo *f.* nít (*nitì*)
filtrare *v.* precedit (*o-*); **2** ocèjat
filtrazione *f.* odcèja
filtro *n.* cedilo
fin d'ora *av.* dosáda
fin dove (*quando*) *cong.* dokìa(e)r
fin dove *cong.* dotód
fin là *av.* dotán
fin ora *av.* uòn dosàda, uòn dosà
fin qua sul *cong.* not sán na
fin qua *av.* not sán
fin qui *av.* **1** dotlè; **2** dotód
fin sul *cong.* not sán na (*not san na pòt=fin sulla strada*)
finale *a.* zàdinj (*na-*) (*zàdnja*)
finanza *f.* finàncja
finanziere *m.* financót
finchè *av.* dokìa(e)r
fine (*sottile*) *a.* **1** fin; **2** tanàk (*tankà*)
fine (*termine*) *m.* konác (*koncàá*)
fine dell'anno *m.* konác lieta (*koncá lieta*)
fine della pioggia *m.* ustíh (*je ustíh=non piove più*)
finemente *av.* tankùo, natancín, natankò, natankùo
finestra *f.* okná, oknó (*n.*) (*plurale: òkna*)
finestrella *n.* òkance
finferli *f.* farlinka (*ted.*)
finire di non sapere *v.* **1** zamašovàt -ùvat -àvat; **2** se stùort za norca (*finire di non sapere*); (*stòren, stùoru*)
finir di cucinare *v.* vekùhat, veskùhat
finire a letto *v.* zalezàt (*zalezím, zalezù o zalezù, zalezí/zalezàjta*); **2** zlègint -nit (*za-*)
finire coricati *v.* naležàt (*nalezím, naležú, nalèž/nalezíta*)
finire di allattare *v.* vedoit
finire di ardere *v.* vegoriet (*vegorìn, vegoréu*)
finire di aspettare *v.* učàkat
finire di bruciare *v.* vezgàt (*vezgén, vezgòu/vezgàu*)
finire di cucire *v.* vešit (*vešìjen, vešúu*)
finire di essere amaro *v.* veščapìet
finire di fiorire *v.* docvèst (*docvedén, docvèdu*)
finire di mietero *v.* dožèt dožànjén o dožènen, dožèu)
finire di pulire *v.* večèdit (*večèden, večèdu, večèd/večèdta*)
finire di scarabocchiare *v.* odškribat
finire di studiare *v.* veštudjèt
finire di succhiare *v.* vecmùkat, vesmùkat
finire di trangugiare *v.* vecmàkat
finire di tuonare *v.* **1** odtriesketàt; **2** vegarmiet (*vegarmìn, vegarméu; impersonale: vegarmèlo*)
finire di zampillare *v.* vecuriet (*vecurìn, vecùru*)
finire fuori strada *v.* zapejèt, zapeljèt (*zapèjen, zapejú, zapéj/zapejàjta*)
finire *v.* **1** gènjat (*ve-*); **2** komplìt; **3** finìt (*finìn, finù, fin/finìta*); **4** koncjàt; **5** nahàt (*lasciare*), (*nàhan, nahú, nah(i)/nahàjta o nahìta*); **6** nahàvat (*nahàvan, nahàvu, nahàvi/nahàvta*); **7** šcèt, šcèdit (*ščèden, šcèdu, šcèd/ščèdta*); *mej šcèdu=mi ha rovinato (finito)*
finirla *v.* jo komplìt
finiscila *v.* finìjo
finitela *v.* finìtajò
finito di abbaiare *p.p.* velàjan
finito di tintinnare *p.p.* vecvìnkan (=perso tutti i soldi)
finito *p.p.* koncjàn, šcèden
fino a che *av.* **1** dòk, dókar; **2** do dòk, du dòk
fino a metà *av.* do pù
fino a mezzogiorno *av.* dopudnè
fino a mezzogiorno *av.* dopudàn
fino a quando *av.* **1** dòk; **2** dokód; **3** dokìa(e)r
fino al vivo *av.* **1** do žìvega; **2** do karvé (*fino al sangue*)
fino all'una *av.* do dnè
fino alla fine *av.* **1** do zàdnjega; do koncá
fino alla morte *av.* dosmartì
fino alle cinque *av.* do pète

- fino alle due** *av.* do dvieh
fino alle quattro *av.* do štierih
fino alle sei *av.* do šeste
fino alle tre *av.* do trèh
fino allora *av.* **1** dotùot, dotód; **2** uón dotùot
fino a *cong.* dò, nót do, tádo , uon do
(col genitivo: do koncá svetà=fino alla fine del mondo; not do lieta 2001=fino all'anno 2001; (priš ta do ànj=giungerai fino a lui; uon do zàdnjega=fino in fondo)
fino a *cong.* dokìa(e)r *(nelle forme verbali)*
fino dove *av.* dokód
fino in fondo *av.* **1** do koncá; **2** do kràja; **3** do cialama; **4** do dnà; **5** do màlega; **6** do živega
fino quando *av.* **1** dókar, dokàr; **2** dokadá
finocchio *m.* komaráč
finora *av.* dosà
fionda *f.* fjònda
fiore *f.* **1** ròža; **2** cvèt (*cvetà, cvetù*)
fiore *v.* cvàst, cvèst, cvedit, cvadit šcèdta); (*cvedìn, cvèdu*)
fiore *p.p.* cvedén, cvedjén
fiori *f.* ròže (*plurale*)
firmamento *n.* nebùo (*nebà*)
fiarmonica *f.* ramònika
fischiare *v.* **1** zvizgàt, zvizgint -nit (*po- s- ve- za-*), (*zvizgen, zvizgu, zvizgi/zvizgàjta*); **2** piskàt (*po- s- ve- za-*), (*piščen, pìsku, pìsk/pìskàjta*); **3** pìsknit, int (*po- s- ve- za-*), (*pìsknen*)
fischiato *p.p.* odpiščen
fischiate *p.p.* piščen (*po- s- ve- za-*)
fischietto *f.* **1** piščàlca; **2** zvizgulíč
fischio *m.* **1** pìsk; **2** zvizg; **3** zvizgànje (*n.*)
fissare *v.* **1** paršpikàt; **2** zabùtat
fissato *p.p.* **1** paršpikan; **2** zabùtan
fisso *a.* stanovítan
fitto *a.* gòst
fiume *f.* rieka
fiuto *m.* dih
flanella *f.* flanèla
flauto *m.* flàuto
flessione *n.* kreujànje
flirt *f.* snùba
floscio *a.* spiljen
focaccia *f.* fujàča
focolare *m.* **1** ognjìšče (*il luogo del fuoco*); **2** kòt, zakòt (*la parte attorno al focolare*)
fodera *f.* flòdra, fòdera *friul.*
foglia *f.* perá (*plur: pèrja(e)*)
foglie secche *n.* listje, lišče
foiba *f.* ròupa, rùpa
folgorare *v.* trièšint -nit (*arz- do- od- par- po- pre- raz- u- ve- za-*), (*triešnen, triešnu, triešin o triešinta*); (*triešin zluodi tu tè=il diavolo ti fulmini (=interiezione volgare)*)
folgorato *p.p.* trièšnjen (*arz- do- od- par- po- pre- raz- u- ve- za-*)
folletto *m.* **1** škràkiac; **2** škrát (*bambini morti prima della nascita*)
fondare *v.* ustanovít
fondere *v.* združít
fondersi *v.* se združít
fondi del caffè *m.* fondàci (*plurale*)
fondi di botti e damigiane *f.* bròzinca
fondina *f.* fondìna (*piatto*)
fondo (*avanzì*) *m.* fondáč
fondo (*terreno*) *m.* grúnt (*ted.*)
fondo di ramaglia *n.* nišče
fondo fatto di rami *n.* dnišče, znišče (*nelle mede*)
fondovalle *av.* du dolìn (*locativo*)
fondo *n.* dnó, dné
fontana *n.* **1** točíšče; **2** fontàna
fonte *f.* sikàlca (*toponimo*)
foraggiare *v.* fùotrat (*na- par- po- ve-*), (*ted.*)
foraggiato *p.p.* fùotran (*na- par- po- ve-*), (*ted.*)
foraggio *m.* fùotar (*fùotar o anche fùotarja*); (*ted.*)
forare *v.* **1** vàrtat (*od- po- pre- z-*); **2** drià(e)t (*pre- z-*), (*derén, drù, dér/derità*); **3** vàrtat (*od- po- pre- z-*); **4** pretùč (*battendo*), (*pretùčen, pretùku*); **5** preiest (*rodendo*); (*preien, preiedu, prejéj/prejèjta*)
forato *p.p.* **1** vàrtan (*od- po- pre- z-*); **2** tùčen (*od- po- pre- z-*); preieden (*mangiato fuori per fuori*)
forbicina *f.* štrìja (*insetto*)

- forbicine** *f.* škàrice (*plurale*)
forbici *f.* škàrje (*plurale*)
forchetta *f.* **1** vilca; **2** forkèta, farkèta
forche *f.* vile (*plurale*)
forma per le scarpe *n.* kopìto
forma piana *a.* flètast
formaggio *m.* sér (*siera*)
forma *f.* oblìeka
formella del forno *f.* bànda
formica rossa *f.* rùsca
formicaio *n.* mruišče
formica *f.* mrùja
formicolare *v.* mramoliet (*z-*) (*mej zmramolìela noga = mi si è informicolata la gamba*)
formicolii da freddo *f.* cíuke (*ìman cíuke tu ròkah=ho le mani gelate, ho il formicolio nelle mani*)
formicolio *n.* mramolènje
fornace *f.* fornàžja, farnàžja (*anche toponimo*)
fornaia *f.* pekarica
fornaio *m.* **1** pankòr (*pankòrja*); **2** pék; krùhar
fornello *m.* **1** fornél; **2** šporgét, špargét, špurgét (*ted.*)
forno *f.* **1** fòran (*forna*); **2** pèc (*velike peči o velike pèc=grandi forni*)
foro *m.* štòr (*nel ceppo o nel tronco*); (*štòra o štòrá*)
forse *av.* **1** lohín, lohínj; **2** morebit
fortemente *av.* zló
forte *a.* močàn (*močnà*)
forte *av.* močnúo
fortuna! *av.* srèčno (*saluto*)
fortunato *p.p.* srèčan (*srèčna*)
fortuna *f.* **1** srèča; **2** previdenje (*n.*)
foruncolo *m.* ščìerjovac (*ščìerjovca*)
forzare *v.* silt (*do- na- par- u- ve- za-*), (*silen, silu, sil/silta*); **2** znùdit, znùd; **3** upènjat (*upènjan, upènju, upènji/upènjata*)
forzato *p.p.* silen, silien (*do- na- par- u- ve- za-*), (*siljena*)
forzatura *f.* parsila
forza *f.* mùa(o)č (*moci*); (*nùoč ima suòjo mùoč=la notte ha il suo potere*)
fosco *a.* tammèn
fossato *f.* **1** fùosa; **2** jàma; **3** rùpa
fotografare *v.* fotograf-àt -ovàt -àvat- ùvat (*fotografùjen, fotografàvu, fotografàv/fotografàvta/fotografàjta*)
fotografia *f.* fotografija
fotografo *m.* fotògraf
fra (locativo) *prep.* **1** u; **2** mèd (*mednàm=fra di noi, medsàbo=fra di sè, ecc.*)
fra (temporale) *prep.* çàrmit (*çàrmit tri ure=fra tre ore*)
fra due giorni *av.* za dva dnì
fra poco *av.* za màlo càjta
fra qualche giorno *av.* za kàjšan dàm
fra sè fra. sàm mèd sàbo (*sàma mèd sàbo*)
fra un anno *av.* za no lieto
fra un mese *av.* za an mèsac
fracassare *v.* **1** zasùt; **2** raznèst; **3** razbivàt; **4** arzbùrit; **5** kresàt; **6** arzdriet; **7** hrestàt; **8** ràusat; **9** razdriet; **10** razdèrjat; **11** razbùrit; **12** stùc (*ar-, ra-*) (*stùčen, stùku, stùc/stuçita*)
fracassato *p.p.* **1** arstùčen; **2** arsùt (*raz-*); **3** arzbùren (*raz-*); **4** arzdàrt (*raz-*); **5** odrjesketàn; **6** pohrèstan; **7** rastùčen; **8** rasùt
fracasso *n.* **1** krešànje; **2** rapotànje; **3** ràusanje
fragola *f.* **1** jàguca; **2** jàgoda
franare (impersonale) *v.* **1** se melit; **2** se plazit; **3** se màjt (*se màje, sej màjlo*)
franare *v.* melit (*melìn, meliù*); **2** plazit (*po- s- u- ve-*); (*plazit darvá=scivolare la legna nella frana*)
franato *p.p.* plazjén (*po- s- u- ve-*)
frana *f.* **1** mèja; **2** melišče; **3** plàz (*plurale: plazì o plazùovi*); (*toponimi*)
francamente *av.* odkrìto
francescano *a.* frančeskàn
francese *a.* francùs (*franzùza*)
franchezza *f.* poglòunost
Francia *f.* Frànčija
francobollo *f.* màrka
frantumare *v.* **1** zmastit; **2** astùc (*astùčen, astùku, astùc/astuçita*), astukàt (*raz-*); **3** strepàt (*sbattere*); **4** udrobìt (*spezzettare in un recipiente*)

frantumato *p.p.* 1 zmastjén; 2 arznešén; 3 astùčen; 3 arsiečen (*tagliuzzato*); 5 odtriesketàn
frantumazione *n.* drobienje, drobènje
frassino *m.* jisèn
frastornato *p.p.* ogùljen, vetùljen
fratello *m.* brát (*bràtra*)
frate *m.* frát
frattanto *cong.* 1 tist càjt ki; 2 medkú; 3 med tem ki
frattura *m.* lòm, zlòm
freddamente *av.* sarùovo
freddo *a.* mårzu (*mårzla*)
freddo *m.* mràs (*mràza*)
fregare (*imbrogliare*) *v.* 1 nafrìgat; 2 oplojàt (*volgare*); (*sme oplojala=mi hai fregato*)
fregare (*rubare*) *v.* vespùkat, vespùknit (*vespùknèn, vespùknu, vespùkni/vespùknita*)
fregato (*imbrogliato*) *p.p.* 1 nafrìgan; 2 oplojàn (*volgare*)
fregato (*rubato*) *p.p.* 1 vespùknjen; 2 nafrìgan
fregola *f.* pòja, pój (*m.*)
fremere *v.* tùfat (*tùfat od jèze=fremere di rabbia*)
frenare *v.* 1 špalit (*par- po- ve- za-*), (*špàlen, špàlu, špàl/špalità*); 2 žlajfat (*po- ve- za-*), (*ted.*); 3 frenàt (*par- po- za-*); 4 ubrùzdat (*figurativo=mettere la briglia*)
frenarsi *v.* se postenit
frenato *p.p.* 1 špàljen (*par- po- ve- za-*); 2 frenàn (*par- po- za-*); 3 žlajfan (*po- ve- za-*), (*ted.*)
frenatura *n.* špalènje
freno *m.* 1 frèno; 2 špalilo (*n.*); 3 žlajf (*ted.*)
frequentemente *av.* pogòstu, pogòstoma
fresco *a.* 1 frèžak (*frèžka*); 2 hladàk (*hladkà*); 3 hladàn (*hladnà*)
fresco *av.* 1 frèško; 2 hladnùa(*o*)
fresco *m.* hlàd (*hlàda*)
frescura *m.* hlàd (*hlàda*)
fretta *f.* 1 sila; 2 nàgla; 3 nàglost; 4 hitienje (*po-*), (*n.*)
frico *f.* frika, friko (*m.*)

friggere *v.* cvrìa(*e*)t (*do- na- o- par- po- pre- ve- za-*), (*cvrèn, cvrù o cvèu, cvri/cvrìta*); 2 cvàrkat
frignare *v.* cmìkat (*po- ve-*)
fringuello *m.* ščinkovac (*ščinkòvca*)
frittata *f.* 1 cvàrča, cvàrcja; 2 fratàja, fàtaja
fritto *a.* pocvårt
fritto *p.p.* cvårt, cvrìet (*do- na- o- par- po- pre- ve- za-*); 2 cvàrkan (*do- na- o- par- po- pre- ve- za-*)
friulana *f.* làhnja
friulano *a.* làški
friulano *m.* lách
frizionare *v.* omanit (*omànen, omànu, omán/omanita*)
frizionato *p.p.* omànjen
frodare *v.* napòit (*figurativo*); (*napòin, napòju, napój/napòita*)
frodato *p.p.* napòjen
fronte *f.* čelá, čeló (*n.*)
frosone *m.* slèsak, lèsak (*lèska*)
frottola *f.* kuànta
frugare *v.* dofifàt
frugare *v.* fifàt (*do- na- o- par- po- pre- ve- za-*)
frugato *p.p.* pofifan
frullatore *f.* trepàlca
frullino *f.* trepàlca
frumento *f.* ušenica
frusciare *v.* šumiet (*do- na- o- par- po- pre- ve- za-*), (*šumìn o šumèjen, šuméu, šumí/šumita*)
fruscio *m.* šùm (*šumà*)
frustare *v.* 1 šùa(*o*)rkat; 2 škòrjat; 3 šuàrkint -nit (*šuarknèn, šuàrknu, šuàrkin/šuarškinta*); šuìgat, šuìgint -nit (*tutti anche: do- na- o- par- po- pre- ve- za-*)
frustare *v.* (*šuiğnen, šuiğnu, šuiğin/šuiğinta*)
frustato *p.p.* 1 šuòrkan; 2 šuìgnjen; 3 šuìgan; 4 škòrjan (*tutti anche: do- na- o- par- po- pre- ve- za-*)
frusta *f.* 1 škòrja; 2 šuàrka
fruttare *v.* frùgat (*dal latino*); 2 rindit; 3 frutàt
frutta *n.* Isàdje; 2 pòma
fruttificare *v.* pardielat
frutto *m.* 1 sàd (*sàdja o sadà o*

sadù); **2** frùga (*dal latino*)
fucile *f.* púša
fuga *m.* utiek
fuggire *v.* se skadiet, se skadit
(*skadìn, skadiù*); **2** utiekat (*utiekan,*
utieku, utiek/utiekta)
fulgore *f.* svetlobá
fuliggine *f.* sàje (*plurale*); **2** kadišče
fulminare *v.* trièšnit -int (*arz- do-*
na- o- par- po- pre- raz- ve- za-),
(*triešnen, triešnu, triešni/triešnita*)
fulminato *p.p.* trièšnjén (*arz- do-*
na- o- par- po- pre- raz- ve- za-)
fulmine *f.* strièla
fumare (*impersonale*) *v.* se kadìet, se
kadìt (*se kadì, sej kadìelo*)
fumare *v.* fàjfat (*po-*) (*ted.*); **2**
kadìet, kadìt (*po-*), (*kadìn, kadìu, kadì*
o kad/kadìta)
fumato (*la sigaretta*) *p.p.* fàjfan
(*po-*) (*ted.*)
fumato *p.p.* kadjén, kajén (*po-*)
fumera *f.* kàja
fumoso *p.p.* ukadjén, ukajén, zakajén
fumo *m.* kadìž (*kadìža*); **2** kàd (*kadù*)
funebre *a.* martvàški
funerale *m.* funeràl (*funeràlja*)
fungaiolo *m.* gòbar (*gòbarja*)
fungo *f.* gòba
funzione religiosa *f.* àndoht
(*andòhti*)
fuoco *m.* ogìnj (*ognjá*)
fuori dal *cong.* uós(z), uónz(s)
(*complemento di materia*)
fuori di *cong.* uóz (*uóz vas(i)=fuori*
del paese)
fuori e dentro *av.* uón an nòt
fuori mano *p.p.* odròčen
fuori per fuori *av.* uón an uón
fuori per *cong.* uón po
fuori *av.* 1 odzùna, zùn, zùna; 2 tan
ua(o)nèé, uoné, tauoné
fuori *cong.* uón
fuorviare *v.* zapejàt (*zapèjen,*
zapejú, zapéj/zapejàta)
furbescamente *av.* kùštno (*ted.*)
furbizia *m.* kùšt (*ted.*)
furbo *a.* **1** furbàc, furbast; **2** kùštan
(*o-*) (*kùštna*); (*ted.*)
furia *f.* nàglost (*nàglosti*)

furto *f.* **1** kràdba; **2** tátvina
fustigare *v.* flískat (*na- o- po-*)
fustigato *p.p.* flískan, flúskan (*na- o-*
po-)
fusto *n.* dèblo tronco

G

gabbare *v.* ciganìt (*na- o- po- ve-*
za-)
gabbato *a.* scigànjen, ociganjén
gabbia *f.* štìja
gabinetto *m.* **1** gabinèt; **2** kagadòr
(*kagadòrja*)
gaglio *f.* torica
gaio *a.* vesèu (*vesela*)
galera *f.* galèja
galleria *f.* galerìja
galletti *m.* petelinčiči (*plurale*)
gallinaio *m.* kakòšnjak
gallina *f.* **1** kakùoša; **2** pùla (*pule,*
pule!=richiamo alle galline)
gallinella *f.* kèka, kèkca
gallinello *m.* kèkac
gallo *m.* petelin
gambacce *f.* kràče (*plurale*); (*loš dol*
tojé kràče=metti giù le tue gambe)
gamba *f.* nòga
gambero *m.* ràk
gambetta *f.* nožica
gambo *m.* **1** rèp; **2** stèblo
gancio *f.* kjùka
gancio *m.* rempìn (*da cintura per*
appendere strumenti di lavoro come la
roncola o il portacote)
garantire *v.* obečovàt -àvat -ùvat
garanzia *n.* **1** pričanje; **2** úpanje
(*úpanja*)
garbuglio *f.* krotìca
garofano *f.* karnàda
gasarsi *v.* se napènjat
gatta *f.* **1** mačka; **2** tùja
gattici *f.* tùjče (*plurale*)
gatto *m.* màcak, màce (*n.*)
(*maschio*); (*màcka*)
gazza *f.* sràka
gelaia *f.* **1** zmarzàva; **2** zmarzlina
gelare *v.* **1** màrzint -int (*arz- raz- z-*
za-), (*màrznen, màrznu,*

màrzin/màrzingta); **2** lediet, ledìt (po-za-), (ledìn, ledìu, ledì/ledìta); **3** càrkniit -int (po- ve- z- za-), (càrknen, càrknu, càrkni/carknita); **4** zèbst (impersonale), (zèbe, je zèblo); **5** zmarznjovàt -ùvat -àvat (zmarznjùjen, zmarznjùvu, zmarznjùvi/zmarznjùvàjta)
gelato a. ledjén (arz- raz- z- za-); **2** càrknijen (arz- raz- z- za-); **3** màrznjen (arz- raz- z- za-)
geloni f. polèca
gelosia n. nevožlìvost
geloso a. nevožlíu (nevožlíva)
gelo f. **1** zmarzìna; **2** zmarzàva; **3** zmarzàu (m.)
gelso m. molàr, mulàr, malàr (molàrja)
gemello m. blizníč
gemere v. **1** jekàt, ječàt, ječìt, ja(o)manekàt (po- ve- za-), (jèčen, jèku, jèč/jèčàjta); **2** stòkat (po- pre- za-); **3** cìmlat (po- pre- za-); **4** jomanèkint -nit (jomanèknen, jomanèknu, jomanèkin/jomanèkinta)
gemito m. **1** jèk; **2** jo(a)manèk; **3** stòk; **4** ječànje (n.); **5** jomanekànje (n.)
gemma f. **1** pòp; **2** pòpuja
generale m. ġeneràl (ġ dolce)
generare (di animali) v. stùort (stòren, stòru, stor/storita)
generare v. rodìt (po-)
generato p.p. porodjén, porojén
genere f. sòrta
genero m. zét
gengiva n. dèslò
gengive n. dèsla (iman opàhnjene dèsla=ho le gengive infiammate)
genia f. sòrta (usèh sòrt o usàke sòrt o usè sort=di ogni sorta, di ogni specie, genia), (offensivo se accompagnato dal soprannome di famiglia o di paese: ofjànška sòrta=genia di Pegliano))
genitale maschile f. posòda (=strumento); kùrac (kùrca); (quest'ultimo molto volgare)
genitali f. mòda (triviale); (mòda kaštronove=cosa ti importa! =

genitali del montone: risposta triviale))

genitori m. stàrši

gennaio m. ženàr (ženàrja)

gente m. **1** judjè, ljudjè ((l)judi), (solo plurale); **2** fòlk (je pùno fòlka=c'è molta gente); (ted.)

gentilezza f. dobrùota

gentile a. jubezníu (jubeznìva)

genziana m. karsútnjak

geranio m. kanelòn

gerla m. kóš, kòša (f.)

Germania f. Niemčija

germinato a. liezen

germogliare v. **1** gnàt (spo-), (ženèn o gònen, gnú, žén o gón/ženita o gonita); **2** spogànjat (spogànján, spogànju, spogànj/spognàjta); **3** lie(a)st (ve-), (liezen, liezu, lies/liesta)

germogliato a. **1** spognàn; liezen (ve-)

germoglio m. ràšč (pod-) (ràšča)

gesso f. **1** krájda; **2** ġèš (ġ dolce)

gesticolare v. muhàt, mahatàt, mahotàt (na- o- po- ve- za-), (mùhan, mùhu, muh/mùhta o muhàjta); (ki mùhaš tarkàj=cosa gesticoli tanto)

Gesù m. Ježuš

gettare (scaraventare) v. zabrusìt (zabrùsen, zabrùsu, zabrùs/zabrusìta)

gettare alla rinfusa v. premetàt

gettare intorno v. ometàt

gettare sotto sopra v. **1** arzmetàt

(raz-); **2** arzbrusìt (raz-) (arsbrùsen, arzbrùsu, arzbrùs/arzbrùs(ì)ta)

gettare via in malo modo v.

razvrèč (razváržen, razvàrgu, razvárž/razvarzìta)

gettare via av. vrièč próč

gettare vicino v. parvrièč ();

(parváržen, parvàrgu, parvárž/parváržta)

gettare v. **1** vrièč, vrèč (váržen, vàrgu, várs/varzìta); **2** metàt (po-)

gettarsi palle di neve v. se snehàt

gettato alla rinfusa p.p. zmètan

gettato fuori p.p. vemietan

gettato intorno p.p. omietan

gettato sopra p.p. navàržen (par-)

- gettato vicino** *p.p.* dovàržen
gettato *p.p.* vàržen; **2** mètan
ghermire *v.* ujemàt (*ujèman o ujemjen, ujemù, ujém/ujèmta*)
ghiacciare *v.* lediet, ledìt (*arz- na- o- po- raz- u- ve- za-*), (*ledìn, ledìu, ledì/ledìta*)
ghiacciato *a.* zmàrzzleu (*zmàrzzljena*)
ghiacciato *p.p.* **1** ledjén; **2** màrznjen (*arz- na- o- po- raz- u- ve- za-*)
ghiaccio *m.* lèd (*ledà o ledù*)
ghiaia *f.* glèrja, grèlja
ghiaino *m.* glerìn
ghiaione (*grossa ghiaia*) *m.* glerìon
ghiaione *m.* plàz (*plurale plazi o plazùovi*)
ghiaioso *a.* glèrjast
ghiandaia *f.* šùa(o)ja
ghianda *m.* želód (*želòda*)
ghiro *m.* pùh
ghisa *f.* gžza
giacca *f.* jòpa
giacca *f.* sùknja
giacchè *cong.* zák
giaciglio *f.* lèža
giallo *a.* armén
giallo *n.* armenó (*colore*), (*armènega*)
giammai *av.* **1** ankùl; **2** màj; **3** nàše žìve dnì
giardino *m.* vàrt (*várta*)
gibboso *a.* gòbast
gigante *m.* gígánt (*prima ġ dolce*)
gigli selvatici *m.* petelinčiči (*plurale*)
giglio *f.* lilja
gilè *m.* **1** jopìn; **2** làjbič (*ted.*)
ginepro *n.* brienje, brènje
ginocchio *n.* kolìa(e)no
ginocchi *n.* kolìana (*plurale*)
giocare a birilli *v.* kigeràt
giocare a bocce *v.* **1** balinàt (*po-*); **2** burelàt (*po-*)
giocare a tombola *v.* tombolàt
giocare *v.* **1** norčìnàt (*po- ve-*); **2** norčùvat (*po- ve-*); **3** igràt (*po- ve-*); **4** norčìnàvat -ùvat (*po- ve-*)se; **5** ritat (*po- ve-*); **6** špilat (*ted.*)
giocare (*con cinque sassolini*) *v.* petecàt
- giocatore** *m.* igràč
giocato *p.p.* norčìnàn; **2** igràn; **3** špilan (*ted.*)
giocherellona *f.* norčìnauka (*norčínáuke*)
giocherellone *m.* norčìnàvac (*norčínavca*)
gioco *f.* **1** igrá; **2** norčìja; igrànje (*n.*)
gioco (*luogo dove si gioca a bocce*) *m.* žùg ; (*žugà*)
giogo per cavalli *m.* kòmat
giogo *m.* jàram, jàrem (*járma*), (*dei buoi*)
gioia *n.* vesejé; **2** veselùost (*f.*)
gioire *v.* **1** se gonobìt; **2** se veselit
giornaliero *a.* usakdànji
giornata *f.* zornàda
giorni fa *av.* pred kàjšan dòn
giorni *m.* dnèvi, dnùovi
giorno dopo giorno *av.* dòn za dnèn, dòn za dnè, dòn za dnèvan
giorno e notte *av.* nùoc an dòn
giorno feriale *a.* dielunik
giorno festivo *m.* pràznik
giorno lavorativo *m.* dielunik
giorno *m.* dòn (*dnà o dnèva*); (*dàn=giorno=à un pò lunga*; *dàn=uno=a molto breve*; *dàn=dato=a molto lunga*)
giovane *a.* mlàd (*mlàda*)
giovane *f.* **1** mladènka; **2** mladìca
giovane *m.* **1** mladènc; **2** mlàd (*mlàdega*)
giovanotto *m.* mladènc
giovare *v.* uzdàt (*impersonale*); (*me uzdà=mi giova*)
giovedì *m.* četarták (*cetartkà*)
gioventù *f.* **1** mladina; **2** mladùost
giovinezza *f.* mladùost (*mladùost(i)*)
girare (*svoltare*) *v.* karnìt (*o-*), (*kàrnen, karnù, karní o karín/karnìta*)
girare *v.* barliat (*me glava barli=mi gira la testa*); (*barlìn, barlèu*)
girarsi per guardare *v.* nagledàvat -ùvat -ovàt, (*o- po- pre-*), (*nagledùjen, nagledùvu, naglèd/naglèdta o naglèdita*)
girarsi *v.* se oglednìt -int (*se oglèdnen, se oglèdnu, oglednìse*)

-inse/oglednitase)

girato (*svoltato*) *p.p.* okárnjen

girato *p.p.* obárnjen

gironzolare attorno *v.* brenčàt okùole

gironzolare *v.* **1** ohàjat (*po-*); **2** lájhat (*po-*); **3** brusit (*brùsen*), (*kòde brùses=dove gironzoli*); **4** làufat (*làufan, làufiù, làufi/làufta*); (*ted.*)

gironzolare *v.* bazjàt (*senza testa*)

gironzolato *p.p.* **1** pobazjàn; **2** polàjhan; **3** polàufan

girovagare *v.* **1** bàndrat, vàndrat (*bàndran, bandru, bàndri/bàndrita*); tònkat (*tonkat okuole=girovagare*)

girovaga *f.* povasnica

girovago *m.* povasnjàk

giro *m.* prehòd (*prehòda*); (*toponimo*)

giubilo *m.* urisk

giudeo *m.* jùd

giudicare *v.* sodit (*sodìn, sodiù o sòdu, sòdi/sodita*)

giudicato *p.p.* sòjen (*ob-*), obsòdjen

giudice *m.* sodnik

giudizio (*mentale*) *f.* **1** pàmet (*pamet(i)*); **2** ùmnost; **3** ùm (*m.*)

giudizio universale *m.* sòdnji dòn (*sòdnjega dnè*)

giudizioso *a.* pàmetan (*pàmetna*)

giudizio *f.* sodbá, sódba

giugno *m.* Júnj

giunco *f.* bèka

giunco *f.* tårta (*torto per legare fasci di legna*)

giunco *m.* bèkovac (*bèkovca*); (*dal quale si prelevavano le beke per legare soprattutto le viti*)

giungere (*correndo*) *v.* parletàt

giungere a compimento *v.* se dovaršit

giungere a maturazione *v.* zoriè (*od- par- ve- za-*), (*zorìn o zorèjen, zoréu, zór/zorita*)

giungere con fracasso *v.* veràusat

giungere rumorosamente *v.*

verapotàt

giungere *v.* **1** prìt, prìdit, prìdet (*prìden, paršù, prìd/prìdita*); **2** hàjat (*par- ve- s- za-*)

giungere *v.* vekòšpat

(*rumorosamente con gli zoccoli*)

giunto *p.p.* hàjan (*par- ve- s- za-*)

giuramento *f.* parsèga

giurare *v.* **1** parsègt, parsègat, parsiegat (*za-*), (*parsèžen, parsègu, parsèg/parsègta*); **2** se preklèt (*se prekùnen, se prekùnu, prekunise/prekunitase o prekuntase*); **3** zatait

giurato *p.p.* parsèžen (*za-*), zatajén

giustamente (*del tutto*) *av.* prú an prú

giustamente *av.* glìh (*ted.*)

giustificarsi *v.* se prìcat

giustizia *f.* pravica (*verità*)

giusto adesso *av.* glìhsa

giusto tanto *av.* glìh tarkàj

giusto a. **1** pràv (*pràva*); **2** pravičan (*pravična*)

giusto a. glìh (*ted.*)

giusto av. **1** prú; **2** ràuno; **3** rihtig (*ted.*); (*je rihtig=va bene*)

già (*affermativa*) *int.* pác

già (*dichiarativa*) *cong.* sá

già (*infatti*) *cong.* sá, sáj (*sá na mùores è ukàt=già non devi gridare!*)

già (*temporale*) *cong.* žè, žèa (*a Rodda*)

già prima *cong.* že prièt

giù da *av.* dol z, dól pár

giù da *prep.* s (*con parole che iniziano con: c, č, f, h, k, p, s, š, t.*)

giù da *prep.* z (*con parole che NON iniziano con: c, č, f, h, k, p, s, š, t.*)

giù dentro *av.* dól nòt, dól nòtarka (*dól not je bistro=in fondo alla valle è chiaro (sereno)*)

giù di quella strada *av.* dól gredè

giù nel *av.* dol u (*in luogo stretto*); (*dol u jàmo=giù nel buco*)

giù per *av.* do po, dol po

giù sul *av.* dol na (*in luogo aperto*); (*dol na pùaje=giù nella campagna*)

giù vicino a *av.* dol par

giù *av.* dól

gli altri anni *av.* tìh lièt

gli altri *p.* te drùz, te drùzi (*tìh drùzih*)

gli anni passati *av.* tìh lièt

- gli antenati** *m.* te rènci (*tih renc*)
gli uni e gli altri *p.* tì an tì, tì an ti drüz
glorificazione *n.* veličanje
glorioso *a.* častitlíu (*častitliva*)
gobba *f.* gòba
gobbo *a.* gòbast
gocchetta *f.* kàpica
goccia *f.* kàpja
gocciolare *v.* **1** kàpat (*o- po- s- ve-*); **2** kàpint -nit (*o- po- s- ve-*), (*una goccia*), (*kàpnen, kàpnu, kàpin/kapinta*); **2** curliat (*curlin o curlèjen, curliu o curléu*); **3** tèč (*spandere*)
gocciolato *p.p.* **1** kàpan (*o- po- s- ve-*); **2** otečén
godere *v.* **1** užìt, uživàt (*po- ve- za-*); **2** ġjù(a)ldit (*ġ dolce*); (*friul.*)
godere *v.* se ġjùoldit (*ġ dolce*); (*friul.*)
godersela *v.* se špàsat
goffo *a.* okòran (*okòrna*)
gola *n.* gârlo
goloso *a.* golòzan (*golòžna*)
gomitolo *m.* klobác (*klobcá*), glovác (*glovcá*)
gomito *m.* **1** lahàt; **2** komadòn (*uzdigint (zadriet) lahàt=alzare il gomito; (je šliò usé go mez komadòn=è andato tutto a remengo)*)
gomma *f.* gòma
gonfiare *v.* **1** otèč (*otečén, otèku, otéc/otecita*) (*za-*); **2** otiekat (*za-*); **3** napèt (*napnén, napèu, napní/napnita*); **4** napènjat; **5** napihint -nit (*napihnen, napihnu*); **6** napihùvat -uvàt
gonfiarsi (*sopravalutarsi*) *v.* **1** se napènjat; **2** se daržàt (*se daržin, se daržú, daržàjse/daržàjtase*)
gonfiarsi *v.* se otiekat
gonfiato (*sbocciato*) *p.p.* arspihnen
gonfiato *p.p.* **1** otečén; **2** napèt; **3** napihnjén
gonfiore *m.* otù(a)k
gonfio *p.p.* **1** otečén; **2** napèt; **3** napihnjén
gonna *m.* kòtul (*di donna*), (*kòtulna*), kòtula (*f.*)
gonnellina *m.* kotulin (*di donna*)
gorgheggiare *v.* **1** ščárkat (*po- ve- za-*); **2** ščergetàt (*po- ve- za-*)
gota *f.* lice, lica
governare *v.* **1** rigìa(e)rat (*ted.*); **2** mándrat (*vas bo mándrala potrieba=vi governerà il bisogno*)
governarsi *v.* se rigìa(e)rat; se mandràt
governato *p.p.* **1** mandràn; **2** rigìa(e)ran (*ted.*)
gozzo *f.* **1** gòža; **2** gužòn (*dei volatili*)
gracchio *f.* kàuka
gradevole *a.* fàjn, fàjan (*ted.*)
gradevole *av.* ušèč
graffiare *v.* pràskat (*ars-na- o- po- pre- ras- s- ve-*); **2** kružìt (*ars-na- o- po- pre- ras- s- ve-*), (*okružèn, okružù, okruž/okružita*)
graffiato *p.p.* pràskan (*ars-na- o- po- pre- ras- s- ve-*); **2** krùžen (*ars-na- o- po- pre- ras- s- ve-*)
graffiatura *m.* pràsk
gramigna *f.* ornica
gran freddo *m.* hùd mrás
gran parlare *n.* kokodekànje (*lett. gran chioccare*)
gran parte *m.* vèncpart
granaio *f.* kàsta, kást (*m.*)
grandezza *f.* velikù(a)st (*velikùasti*)
grande *a.* velík
grande *m.* velík (*pl. velìc*)
grandicello *a.* dòbaršan (*dòbaršna*)
grandina (verbo) *v.* grè tùča
grandinare *v.* potùc, potùč (*potùčen, potùku, potùč o potùc/potučita*)
grandinata *m.* potùk
grandinato *p.p.* potùčen
grandine *f.* tùča
grandine (*di piccole dimensioni*) *m.* kazòmar, kazòmer (*kazòmarja*)
grandone *m.* velikàš
granellame *n.* zàrnje
granello *f.* zàrna, zàrno (*n.*)
grano saraceno *f.* **1** géjda; **2** ardečòn
granocchiare *v.* ugrìznit (*ugrìznen, ugrìznu*)

- granulo** *f.* zàrna
- grappa** *m.* slivovič (*di susine*)
- grappolo** *m.* grózd (*grozdà*)
- grasso** (**lardo**) *n.* sàdlo
- grasso per lubrificare** *m.* šmìa(e)r (*šmìarja*); (*ted.*)
- grasso** *a.* **1** maslèn; **2** tustcèn; **3** tuščén
- grasso** *f.* **1** tùst; **2** tùšca; smólc (*ted.*)
- grasso** (*grasso rancido di maiale da sotto il ventre*) *f.* zasèka, zasìa(e)ka
- grasso** (*grasso di maiale, conservato nella vescica di maiale seccata*) *m.* sajin
- grassume** *f.* tùšca
- graticcio** *f.* liesa
- gratificato** *a.* radovòjen
- gratis** *zastònj*
- gratitudine** *f.* **1** hvàla, zahvàla; **2** hvalèžnost (*hvalèžnost(i)*)
- grato** *a.* hvalèža(e)n (*hvalèžna*)
- grattare** *v.* **1** gratàt (*arz- na- o- po- par- pre- raz- ve- z za-*); **2** stargàt (*arz- na- o- po- par- pre- raz- ve- z za-*), (*stàržen, stàrgu, stàrg/stargìta*)
- grattatoio** *f.* gratàuka
- grattato** *p.p.* **1** gràtan (*arz- na- o- po- par- pre- raz- ve- z za-*); **2** stàržen (*arz- na- o- po- par- pre- raz- ve- z za-*)
- grattugiamiento** *n.* ríbanje
- grattugiare** *v.* **1** ríbat (*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- u- ve- z za-*); **2** gratàt
- grattugiato** *p.p.* ríban (*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- u- ve- z za-*); **2** gràtan (*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- u- ve- z za-*)
- grattugia** *f.* **1** stargàuka; **2** ribež; **3** gràtula
- gravame** *f.* težbà
- gravame malattia** *f.* hùda boliezan
- gravidanza** *f.* nosnùost
- gravida** *fra.* u drùgin stànu
- grazia** *f.* gnàda (*ted.*); **2** mìlost (*mìlost(i)*); (*mìlost božja=grazia divina*)
- grazie** *int.* **1** hvàla; **2** častbogù (*letteralmente=grazie a Dio*); **3** bohlòn (*letteralmente=Dio ricambi*), (*bohlòn an Devica Marija=Dio rimeriti e la Vergine Maria*)
- grazioso** (*infantile*) *a.* pepèn (*friul.*)
- grazioso** *a.* gracjòžast
- gregario** *m.* podlòžnik
- grembiule** *m.* fia(e)rtuh, vièrtuh (*fiertuga*), (*ted.*)
- grembo** *n.* krìlo
- grettezza** *f.* nižnost
- gridare** (*rispondendo*) *v.* oduekàt (*oduečen, oduèku, oduèč/oduekàjta*)
- gridare di gioia** *v.* **1** uriskàt (*po-*), (*urìščen, urìsku, urìski/urìskàjta*); **2** urisknìt -int (*par- po- pre- ve- za-*), (*uriknen, urìsku, urìskni/urìsknìta*); **3** **gridare** *v.* **1** arjùt (*po- za-*), (*arjujèn, arjú, àrjùj/arjùjta*); **2** uekàt (*pre- ve- za-*) (*uečen, ueku, ueč/uekàjta*); **3** zauèkint -nit (*zauèknen, zauèknu, zauèkin/zauèkinta*)
- gridio** *m.* **1** urìsk; **2** uèk; **3** uìsk; **4** uekànje (*n.*)
- grido** (*di gioia*) *m.* urìsk
- grigio** *a.* sùu (*sìva*)
- grillotalpa** *f.* pòdlika
- grillo** *m.* mùrnič
- grinza** *f.* grìšpa
- grinzoso** *a.* grìšpast
- grondaia** *f.* **1** gòrna, gòrnja; **2** žlieb; **3** káp (*na stùaj ta pod káp, ušàfaš preti=non stare sotto la grondaia, prenderai i reumatismi*)
- grossezza** *f.* debelùost (*debelùosti*)
- grosso chiodo per travi** *f.* čavila
- grossolanamente** *av.* na debèlo
- grosso** *a.* debèu (*debèla*)
- grotta d'Antro** *f.* làndarska jàma
- groviglio** *f.* krotìca
- grugnire** *v.* **1** krulit (*po- pre- ve- za-*) (*krùlen, krùlu, krùl/krulìta*); **2** kròhat, krògat
- grumo** *m.* ocvàjak (*alimentare*), povàjak (*povàjka*), zavàjak (*di fieno o d'erba*); (*zavàjka*)
- gruppo di sei** *f.* šestica
- gruppo** *f.* trùma
- guadagnare** *v.* **1** slùžit (*do- na- o- po- ve- u- za-*), (*slùžen, slùžu, slùš/slùžita*); **2** zadobìt; **3** potiegat
- guadagnato** *p.p.* slùžen (*do- na- o-*

po- ve- u- za-)

guadagno *f.* zašlùža, zaslùža(*e*)k
(*zaslùžka*)

guadagno *n.* pardielo

guadare a nuoto *v.* preplàvat

guadare *v.* **1** brodit (*broden*); **2**
prepasàt (*prepasàt Nedìžo=guadare il*
Natisone)

guado *m.* pròd, bròd (*pròda*),
(*toponimo*)

guaiò *f.* nadliega

guai *int.* gorìja (*gorìja*
tebé=povero(a), (*guai a*) *te*)

guance *f.* lica

guanciale *m.* kušìn

guancia *f.* lice

guanti *f.* rakovìce (*plurale*)

quanto *f.* rakovica

guarda *v.* **1** léj, gléj, láj; **2** poglèd
(*imperativo di glèdat*)

guardare a bocca aperta *v.* zjàt
(*po- pre- ve- za-*)

guardare a sazieta *v.* se naglèdat

guardare bieco *v.* glèdat nastràn

guardare fino in fondo *v.* veglèdat

guardare in giro (*guardare intorno*)
v. se ogle dovàt -àvat -ùvat (*na- o-*
par- po- pre- ve- za-), (*ogledùjen*,
ogledùvu, *oglèt o oglèdi/onaglèdta o*
oglèdita)

guardare ovunque *v.* **1** preglèdat; **2**
pregledovàt -ùvat - àvat

guardare scoprendo *v.* **1** zaglèdat;

2 zagledovàt -ùvat -àvat

guardare strano *v.* glèdat po kòncu

guardare una volta *v.* **1** poglèdat;

2 pogledùvat - àvat -ovàt (*poglèdat od*
glàve do nòge=guardar dalla testa ai
piedi)

guardare *v.* glèdat (*par- o- po- pre-*
ve- za-), (*glèdan*, *glèdu*, *glèd o*
léj/glèdta o léjta); (*glèda*

lepùa=guarda bene (è bello)); (*glèdaš*
ku mìš uónz mòke=guardi come il
topo dalla farina!)

guardarsi *v.* se poglèdat (*se poglèdat*
tu spìeglo=guardarsi allo specchio)

guardata *n.* glèdanje

guardate *v.* **1** gléjta, léjta; **2**

poglèdta (*imperativo*)

guardato *p.p.* glèdan (*par- o- po-*
pre- ve- za-)

guardia (*persona*) *f.* vàhta (*ted.*)

guardiano *m.* vàruh

guardia *n.* vàrvanje (*fare la*
guardia=vàrvat)

guardi *v.* léjte, lájte, gléjte

guarigione *n.* zdráujanje

guarire *v.* **1** zdràvet, zdràvit,
zdràvjet (*zdràvjen o zdràvin*, *zdràvju*,
zdràv/zdràvta); (*o- par- u- ve-*); **2**

celit (*o- par- ve- u- z- za-*)

guarire *v.* se nacelit, se ocelit
(*impersonale: ràna se zaceli=la ferita*
rimargina)

guarito *a.* **1**zdràvjen; **2** celjén (*o-*
par- u- ve- za-)

guarnire *v.* oflokàt

guarnito *p.p.* oflòkan

guastare *v.* **1** opràvt (*opràven*); **2**

pohùjšat; **3** razglodàt

guastato *p.p.* **1** opràven, opràvjen; **2**

pohùjšan; **3** razglòdan

gubana *f.* gubànca

guercio *a.* lòskast (*lòskasta*)

guerra *f.* ujská, uojská, uajská

guerreggiare *v.* se ujskovàt, se
uejskovàt (*se ujskùjen*, *se ujskùju*,
ujskovàjese/ujskovàjtase)

gufo *m.* čùk

guidare sbagliato *v.* zakarnit,
zauozit (*zakàrnen*, *zakarnú*,

zákarin/zakarnita)

guidare via *v.* spejàt (*spèjen*, *spejù*,
spej/spejàjta)

guidare vicino *v.* dopejàt, parpejàt
(*dopèjen*, *dopejù*, *dopéj/dopejàjta*)

guidare *v.* **1** ua(o)zìt (*od - par- po-*
pre- ve- z-), (*uòzen*, *uòzu*,

uóž/uòzita); **2** pejàt (*na- od- par- po-*
ve- z- za-), (*pèjen*, *pejù*, *péj/pejàjta*)

3 vodit; **4** karnit (*od - par- po- pre-*
ve- z-) (*kàrnen*, *karnú*, *karní/karnita*)

guizzare *v.* **1** fagnit (*fàgnen*, *fàgnu*,
fagín/fagnita); **2** farknit -int (*s-*)

(*fàrknen*, *fàrknu*, *fàrkin/farknita*)

guizzato *p.p.* **1** fàgnjen; **2** fàrknjen

gustare *v.* uživàt

gusto *m.* **1** gùšt; **2** slàst; **3** okùs

H

ha *v.* mà, imà (*da miet, imiet*)
ho fretta *v.* mán silo
ho i crampi alle gambe *av.* karč
 me vie tu nògah
ho preso una papera *fra.* me sej
 zareklùo
ho *v.* mán, iman (*da miet, imiet*)

I

i grandi *m.* te velic
i vicini *m.* bližnji (*plurale*)
ideale *a.* ideàl
ideale *f.* ideàlnost
ideare *v.* **1** veštudjàt; **2** umìsint, se
 umìsint -nit (*umìsnen, umìsnu,*
umìsin/umìsinta)
idea *f.* idèja; **2** mìsu (*mìsli; strum.*
sing.: z mìslìjo; *strum. plur.:* z
 smìslim)
identico *a.* tàk
identico *fra.* pru tàjšan (*pru tàjšna*)
identico *fra.* žìu an vedàrt (*žìva an*
vedàrta)
identificare *v.* parpoznàt, spoznàt,
 vepoznàt, zapoznàt
identificazione *m.* spoznànje,
 parpoznànje
identità *f.* identitèta
idrichezza *f.* **1** idrikovca; **2** čarvìvac
ieri sera *av.* snùa(o)jka
ieri *av.* učèra
igneo *a.* ognjèn
ignorante *a.* na(e)ùman
 (na(e)ùmna)
ignoranza *f.* navìednost, nevìednost
 (nevìednost(i))
ignorare *v.* **1** nemàrat; **2** zamašàt; **3**
 zamašàvat -ùvat -ovàt
ignorato *p.p.* **1** nemàran; **2** zamašàn
ignoto *a.* neznàn
il cadere *n.* pádanje
il celibe *m.* vedràn (*vedrànega*)
il confessare *n.* spovedànje,
 spovedovànje
il controbattere *n.* jezìkànje,
 izìkànje

il coso *p.* unì
il cucire *n.* **1** šivànje; **2** štìhanje
 (*ted.*)
il cullare *n.* zibànje
il davanti casa *f.* predhìša
il diavolo ti porti *fra.* zlhùodi te nés
il fischiare *n.* piskànje
il fiutare *n.* dihanje
il forare *n.* vartanje
il fumare *n.* **1** kadìlo; **2** kajènje
il gemere *n.* **1** ječànje; **2**
 jomanekànje
il giorno dopo *av.* drug dan
il giorno passato *fra.* prèjšnji dàn
il giovedì *av* u četarták
il gironzolare *n.* láufanje (*ted.*)
il grande *p.* te velík (*aggettivo*
sostantivato)
il grattugiare *n.* ribanje
il grugnire *n.* krulènje
il guardare *n.* glèdanje
il lamentarsi *n.* stókanje
il leccare *n.* lizànje
il legare *n.* parvezànje
il lunedì *av.* u pandèjak
il male *n.* to slàve (*aggettivo*
sostantivato); (*tèga slàv(b)ega*)
il marcio *n.* to hùde (*aggettivo*
sostantivato); (*tèga hùdega*)
il martedì *av.* u tòrak
il medesimo *p.* **1** tìst; **2** pru tìst; **3**
 ràuno tèl (*tìst*)
il medio *p.* te srèdnji (*aggettivo*
sostantivato)
il mentire *n.* lagànje
il mercoledì *av.* u sriedo
il mescolare *n.* mešànje
il parlare *n.* guarènje
il peggio *av.* narhùiš
il picchio tambureggia *fra.* žùna
 tamburà (*richiamo sessuale*)
il piccolo *m.* te màl (*aggettivo*
sostantivato); (*te màlega*)
il piovigginare *n.* prašènje
il pizzicare *n.* ušcipuvànje
il più agevolmente *av.* narležè
il più avanti *a.* nardèjš (*nardèjša*)
il più bello *av.* narlieuš, narljèuš
 (*superlativo di lièp*)

il più brutto *a.* **1** nargriš, nargárs (*superlativo di gárd*); **2** naršláf(v)š
il più buono *a.* narbùojš (*superlativo di dòbar*); (*narbùojša*)
il più cattivo *a.* naršláfš, naršláf(v)š, (*superlativo di sláb*); **2** narhùjš (*superlativo di hùd*)
il più comodamente *av.* narležè
il più corto *a.* narkràjš
il più corto *av.* narkràjš
il più delle volte *av.* **1** venčkràt; **2** narvičkràt; **3** gùorškrat (*la maggioranza delle volte*)
il più facile *a.* narlahnèjš (*superlativo di lahàn*)
il più facilmente *av.* narležè
il più giovane *a.* narmlàjš (*superlativo di mlád*)
il più grande *a.* **1** narvènc (*narvèncna*); **2** narvèjš (*narvèjša*)
il più leggero *av.* narlahnèjš
il più lontano *av.* nardèj
il più lungo *av.* nardùjš
il più piccolo *a.* narmàjš (*superlativo di màjhan*)
il più piccolo *av.* narmàjš
il più speditamente *av.* narležè
il più tardi *av.* nardèj
il più vecchio *a.* **1** najstarèjš; **2** narstàrš (*superlativo di stár*)
il più vicino *a.* narblíž (*narblížnja*)
il più vicino *av.* narblíže, narblíž
il più cong. nár (*desinenza di superlativo*); (*narliáuš=il più bello*)
il pomeriggio *av.* popudnè
il possibile *p.* kàr je mòc
il primo *m.* te pàrvi, te pàrf (*te parvega*)
il prossimo anno *av.* hlieto
il prossimo *m.* blízni (*aggettivo sostantivato*); (*blíznegà*)
il raccogliere *n.* nabieranje
il ridere *n.* smehènje
il rompere *n.* pobivànje
il russare *n.* **1** darnjohànje; **2** ráusanje
il sabato *av.* u su sabòto
il saltare *n.* skakànje
il secondo *p.* tedrùg (*tih drùzih*)
il selvatico *n.* **1** dujùà (*dùjega*); **2** to

dùje (*aggettivo sostantivato*); (*tèga dùjega*)
il servire *n.* služènje
il sesto *ord.* te šèst te šèstega
il soffiare *n.* pihànje
il sole tramonta *fra.* **1** sònce zahàja; **2** sonce gre za brìeg
il sole è tramontato *v.* **1** sònce j zašlùo; **2** sònce j šlùà za brìeg
il solito *a.* letist (*letista*)
il sudare *n.* pùotanje
il suonare delle campane *v.* oznànjat (*la prima volta prima della celebrazione liturgica*); (*oznànja o oznànuje, je oznànlo o je oznànjalo*)
il tempo giusto *m.* te pràv càjt (*te pràvega càjta*), (*te pràv càjt za cepìt=il tempo giusto per innestare*)
il tirare *n.* ulačènje
il tuonare *n.* trieskanje
il vagare *n.* tònkanje
il venerdì *av.* u pètak
il versare *n.* točènje
il vicino *m.* blízni (*aggettivo sostantivato*); (*blíznegà*)
ilarità *n.* smejànje
illibato *a.* bezmàdežen (*brezmàdežna*)
illuminare *v.* **1** svìetit, svetìt (*ar-do-ob-po-par-pre-ra-ve-za-*), (*svìeten, svìetu, svìet/svìetta*); **2** svetlìt (*ar-do-o-po-par-pre-ra-ve-za-*), (*svetlìn, svetlìu, svetlì/svetlìta*); (*arsvetlìt pàmèt=chiarire le idee*); **3** sijàt (*ar-do-ob-po-par-pre-ra-ve-za-*), (*sèjen, sjò(à)u, séj/sèjta o sjàjta*)
illuminato *p.p.* **1** svìetjen, svetjén (*ar-do-o-po-par-pre-ra-ve-za-*); **2** sijàn (*ar-do-o-po-par-pre-ra-ve-za-*)
illuminazione *n.* svetlìenje, rasvetlìenje, svetilo
il art. te (*art. natisoniano, che equivale alla forma determinante slovena: te lièp klabùk=il cappello bello*); (*te mlat an te star=il giovane e il vecchio*)
il to (*neutro*); (*to lièpe telè=il vitello bello*)

imbambolarsi *v.* **1** se zabadàt; **2** se zatamorìt; **3** zazjàt

imbambolato *a.* **1** zabadàn; **2** zatamòrjen; **3** zazjàn

imbecillità *f.* norčàstnost

imbevère *v.* upìt (*upien, upiu, upí/upita*); **2** opìvat

imbevuto *p.p.* upìjen

imbiancare *v.* **1** blankezàt, blankàt (*na- o- po- ve-*); **2** bàjšat; **3** fàrbat (*na- o- po- ve-*), (*ted.*)

imbiancato *p.p.* **1** blankàn (*na- o- po- ve-*); **2** bàjšàn; **3** fàrbàn (*na- o- po- ve-*), (*ted.*)

imbottita *f.* kùtra

imbranato *p.p.* **1** zaròbjen; **2** okòran (*okòrna*)

imbrattare *v.* pacàt, packinàt (*na- o- po- ve- za-*); **2** màzat (*u-*), (*màžen, mazu, maš/mazita*); **3** šlàjfat (*na- o- po- ve-*)

imbrattato *p.p.* pacàn (*na- o- po- ve- za-*); **2** màzan (*u-*); **3** šlàjfat (*na- o- po- ve- za-*)

imbrigliare *v.* ubrùzdat

imbrogliare *v.* **1** gajufàt (*o- po- ve- z-*); **2** brusit (*o- po- ve- z-*), (*brùsen*); **3** ciganit (*o- po- ve- za-*); **4** napòit (*figurativo=darla da bere*), (*napòin, napòju, napòj/napòita*)

imbrogliato *p.p.* gajufàn (*o- po- ve- z-*); **2** obrùsen; **3** ociganjèn

imbroglione *m.* galjùf

imbroglio *f.* gajufija

imbrunire *v.* mračit (*par- po- u- ve- z- za-*), (*mracìn o mracèjen, mraciù o mracéu*)

imbrunito *a.* mračén (*par- po- u- ve- z- za-*)

imbuto *f.* plèdra

immacolato *a.* brezmàdežan (*brezmàdežna*)

immagazinare *v.* spràvt

immagazinato *p.p.* spràven

immaginare *v.* **1** se umìšjat; **2** premìslit, premìsint -nit (*premisnen, premisnu, premisin/premisinta*)

immaginarsi *v.* **1** se domìšljat; **2** se domìslit, se domìslen, se domìslu, domìslise/domìslitase)

immaginazione *n.* **1** zmisnjuvànje; **2** domìšljàva

immagine *f.* podòba

immaturo *a.* ničast

immediatamente *int.* **1** súbto; **2** na nàglin; **3** áman Jézus (*lett.: amen, Gesù*)

immeritevole *a.* malourìedan (*malouriedna*), naurìedan (*nauriedna*)

impresso *p.p.* stòpnjen (*do- na- pod- po- u-*)

immetersi *v.* stòpint -nit (*do- na- pod- po- u-*), (*stòpnen, stòpnu, stòpni/stopnita*)

immettere *v.* kladàt (*do- na- pod- po- u-*)

immiserimento *n.* pobùožanje

immondezza *f.* načìstost

immondizia *f.* smèt, smìet (*smeti*), smetànje *n.*

immondizie *m.* smeti (*plurale*)

immondo *a.* na(*e*)čìstan (*načìstna*), nečìst

immoralità *f.* načìstost

immurare *v.* uzidàt

immurato *p.p.* uzidan

immutabile *a.* stanovìtan

imoverimento *n.* ubdòzanje

impacciato *a.* **1** nadlòžan

(*nadlòžna*); **2** okòran (*okòrna*)

impadronirsi *v.* pouèrbat (*ted.*)

impallidire *v.* bledìet (*na- o- par- po- pre- ve- z- za-*), (*bledìn o bledèjen, bledìu o bledèu, bledí/bledita*)

impallidito *p.p.* bledjén (*na- o- par- po- pre- ve- z- za-*)

impappinarsi *v.* se zarèč (*me sej zareklùo=mi sono impappinato*)

imparare *v.* se naučit (*se naučìn, se naučìu, naučìse o naučìse/naučìtase*);

2 se navàdit, se navàst (*navàdin o navàden*); (*se navàdit na glavò=imparare a memoria*)

impastare il pane *v.* zavàlit kruh

impastare *v.* valìt (*po- za-*), vajàt (*o- po- za-*)

impastato *p.p.* zavàljen, ovàjan

impazientemente *av.* caglivo

impaziente *a.* cagliu (*cagliva*)

impazzire *v.* **1** znorìet, obnorìet

(*znorìn o znorèjen, znorìu o znorèu*); **2** znorjovàt -ùvat -àvat; **3** se zmìešit, se zmešit (*zmìešan, zmìešu*); **2** se zmotìt (*se zmòten, se zmòtu, zmotìse/zmotìtase*); **3**
impazzire (*uscire di mente*) *fra.* itì uón s pàmet
impazzito *a.* **1** zmòtjen, pomòtjen; **2** zaudàn; **3** obnorjén, znorjén
impedimento *f.* **1** zavèza; **2** špalilo
impedire *v.* branìt (*po- u- ve-*), (*brànen, brànu, bràn/branìta*); **2** zadáržat
impedito *p.p.* **1** zadáržan; **2** brànjen (*po- u- ve-*)
impugnarsi *v.* **1** se upriàt (*se uprèn, se uprù, uprìse/uprìtase*); **2** se upierjat; **3** se napènjat; **4** se križàt; **5** se mèst (*medèén, mèdu*); (*snìeg se medé=c'è una tormenta di neve*)
impegno *n.* opravìlo
impiantare *v.* usadìt
impiastricciare *v.* packinàt (*o- po- ve- za-*)
impiccarsi *v.* se obìa(e)st (*obìešen, obìesu*)
impiccato *p.p.* obìešen, obèšén
impicciarsi *v.* se mešàt (*u-*), (*mìešan, mìešu*)
impietosamente *av.* neusmiljeno
impietosire *v.* grozlit
impietosirsi *v.* se usmilit (*se usmìlen, se usmìlu, usmìlse/usmìltase*)
impietoso *a.* na(e)usmìjen, na(e)usmìljen
impigliarsi *v.* **1** se udìet (*se udènen, se udéu, udenìse/udenìtase*); **2** se udievat; **3** se zaplèst (*se zapledén, se zaplèdu, zapledìse/zapledìtase*)
impigrirsi *v.* okorenìt
impolverare *v.* prašìt (*ne- o- po- s- ve- za-*), (*prašìn, prašìu, prašì/prašìta*); *prašì=piovìggina*
impolverato *p.p.* prašjén (*ne- o- po- s- ve- za-*)
imporre *v.* sìlt (*par- u- za-*) (*parsìlen, parsìlu, parsìl/parsìlta*); **2** zatrucàt
importanza *m.* pomèn

importare *v.* màrat (*me na nic màr(a)=non m'importa niente*)
importunare *v.* **1** nadljegovàt -àvat -ùvatse; **2** šecjàt (*po- u-*); **3** norìt
imposizione *n.* usiljènje
impossessarsi *v.* pardobìt; **2** preuzèt (*preuzàmen, preuzèu, preuzàm/preuzamìta*)
impossibilità *f.* **1** nemogòčnost (*nemogòčnosti*); **2** nemožnùost (*nemožnùosti*)
imposto *a.* sìlen (*do- na- par- u- za-*), (*sìljena*)
impotente *a.* nemogòčan (*nemogòčna*)
impotenza *f.* nemùoč
impoverimento *n.* bùožanje (*o- po- u-*)
impoverire *v.* bùožat, bòžat (*na- o- po- u- za-*)
impoverito *p.p.* bùožan, bòžan (*na- o- po- u- za-*)
imprecare *v.* **1** preklinjovàt -àvat -ùvat; **2** preklèt (*prekùnen, preklèu, prekùn/prekùnita*)
imprecazione *f.* klètvinja
impregnare *v.* upìt (*upìen, upìu, upì/upìta*)
impressionarsi *v.* se zganìt
imprestare *v.* **1** dàt na posòdo; **2** dàt na ùp; **3** posodìt (*posòden, posòdu, pòsot o pòsodi/posodìta*); **4** posojàt (*posòjan, posòju, posój/posojàta*)
imprestato *p.p.* posòjen, posòdjen
impronta *f.* stopènja, stopienja, stopìnja
improvvisamente *av.* **1** navìa(e)dič; **2** nanàglin; **3** nakràtcin; **4** naràunost; **5** hkràtu; **6** use tu an žláh
impudicizia *f.* na(e)čìstost
impulso *m.* občùtek (*občùtka*)
impuntarsi *v.* se sardìt
impurità *f.* na(e)čìstost (*nečìstnosti*)
impuro *a.* načìstan, nečìst
imputridire *v.* strohmìet -nìt (*ar- na- pre- ra- u- ve- za-*), (*strohnèjen, strohnèu, strohnì/vstrohnìta*)
intromettersi *v.* se klàdat umìes
in *prep.* u, tàu, tu, po (*po lùhtu=in*)

aria)

in (*dentro*) *prep.* not tu

in (*in basso*) *prep.* du

in (*moto a luogo*) *prep.* čèu

in (*moto per luogo*) *prep.* tje po

in (*moto verso chi parla*) *prep.* sàu, sàun

in (*nel*) *prep.* not tu

in (*sul*) *prep.* na (*na brìeg=sul monte*); (*na varh bregà=sulla cima del monte*); (*na pomùoč=in aiuto*); (*na stàre lieta=in vecchiaia*); (*na vičèr=verso sera*); (*na nogè=alzati in piedi*)

in agosto *av.* ovòsta

in aiuto *av.* na pomùoč (*pridìme na pomùoc=vienimi in aiuto*)

in alcun modo *av.* nukùl, nukùl vič

in alto (*nell'aria*) *av.* uàjar

in alto *av.* ulùhtu, ulùht, polùhtu (*bit polùhtu=essere vanesi, frivoli, fatui*)

in altro luogo *av.* **1** drugán; **2**

drugòt

in autunno *av.* tu jèsen

in avanti *av.* za naprèj

in avvenire *av.* zanaprèj

in basso *av.* nizko

in braccio *av.* gu narùoče (*daržàt otroká gu narùoče=tenere il bimbo in braccio*)

in breve tempo *av.* hmàl

in caso contrario *av.* **1** čè ne; drugòt

in cielo *av.* gu lùhtu

in cima *av.* go na vârh, gor na vârh

in croce *av.* ukriš (*incrociando*)

in custodia *av.* naskràmbu, naskràn *in parte*; *lòš naskràmbu=custodisci, metti da parte*

in discesa *av.* podsè

in disordine *av.* polùhtu

in disparte *av.* parstràn

in diversi luoghi *av.* marskia

in due parti uguali *av.* na óbadva kràja

in due pezzi *av.* na dvaà kràja

in due *av.* na dvà

in eccedenza *av.* parvič

in elemosina *av.* ubùogimè

in fretta *av.* **1** nàglo; **2** silno

in friulano *av.* po làško

in futuro *av.* zanaprèj

in ginocchio *av.* klečè

in giro *av.* okù, okòu, naukùole

in giù *av.* uzdól, gozdól

in inverno *av.* pozìme

in italiano *av.* po taljànsko

in lei *p.* tu njì, u njò

in lui *p.* u ànj, tu ànj

in mano *av.* tu pèst

in mente *av.* tu pàmet

in mezzo *av.* mès(z), umès(z)

in modo strano *av.* začùdeno

in molti *av.* popùno, povič

in mucchio *av.* na kúpce

in nessun caso *av.* nukùl vič

in nessun luogo *av.* nikièdar,

ninkia(e)r, ninkiedar

in nessun modo *av.* **1** na obèdno

vìžo; **2** nìekaka; **3** nikùl

in ogni caso *av.* na usàko maniero

in ogni luogo *av.* pousèròde,

pousòde

in ogni maniera *av.* na usàko maniero

in ogni modo *av.* na usàko maniero

in parte *av.* nastràn; **2** taparkràj,

nakràj, pokràju, skràjan

in passato *av.* parstàrin

in piccolo *av.* na màlin

in piedi *av.* **1** pokòncu; **2** zadàrto

in piedi *av.* na nogè, na nògah, na nùoge (*lùošt na nùoge=mettere in piedi*)

in più parti *av.* na víč kràju

in più *av.* divič

in pochi luoghi *av.* malokia(e), malokòde

in poco tempo *av.* hmàl, tu màlin cájte, tu màlo cájt, tu màlo cájta

in prestito *av.* na posòdo

in primavera *av.* na primavèro

in primissimo luogo *av.* narpárvo

in primo luogo *av.* párvič, spárvič, párvo

in pugno *av.* tu pèst (*ga mán tu pèst=ce l'ho in pugno*)

in punto di morte *av.* na smàrt

in qualche altro posto *av.* kán drugán

- in qualche luogo** *av.* nièkan, ponieke
in qualche modo *av.* nakàko maniero
in qualche posto *av.* nia(e)ke
in qualsiasi posto *fra.* tük çe nàj
in quel posto *av.* tanè
in quel tempo *av.* **1** tètèga; **2** tu tíst cájt
in questo momento *av.* sádale
in questo tempo *av.* tu tèl cájt
in secondo luogo *cong.* potlé
in seguito *cong.* drùgic
in silenzio *av.* **1** mučè; **2** tiho, potiho
in sloveno *av.* po slovènsko
in sovrappiù *cong.* navàrh tega
in superficie *av.* navàrhu, navàrh, parvàrh, povàrhu, povàrh
in su *av.* **1** goruón; **2** uzgòr
in tensione *av.* natèsin
in terzo luogo *m.* trèčikrat (*trèčega kràta*)
in tutta la nostra vita *fra.* naše žive dnì (*nelle forme negative*)
in tutti i modi *av.* na usé vize
in un attimo *fra.* tu an átim
in un momento *fra.* tu an žláh
in vecchiaia *av.* na stàre dnì, na stàre lia(e)ta
in vendita *av.* naprùode, napròde
in verità *fra.* za jo rèč tu glih (*per dirla nel giusto*)
in prep. **1** tú; **2** táun (*locativo*)
incadire *v.* **1** kìsat (*do- par- o- po- pre- s- u- ve- za-*); (*lùošt kìsat oblice=mettere le rape per la brovada*); **2** kìsnit -int (*kìsnen, kìsnu, kìsni/kìsnita*)
incadito *p.p.* kìsan, kìsnjen (*do- par- o- po- pre- s- u- ve- za-*)
inalterabile *a.* stanovìtan
inaridire *v.* nasahnìt (*pre-ve-*), (*nasàhnen, nasàhnu, nasàhni/nasahnita*)
inaridito *p.p.* sàhnjen (*pre-ve-*)
incagliarsi *v.* se udìet (*se udènen, se udèu, udenise/udenitase*); **2** se udievat
incantato *a.* naglèdan
incanture *v.* sivìet (*na- o- po- u- ve- za-*), (*sivèjen, sivèu*)
incanutito *p.p.* sivjén (*na- o- po- u- ve- za-*)
incapricciarsi *v.* se usardìt
incapricciato *p.p.* usardjén
incarnarsi *v.* se učlovečìt (*Jezus se je učlovečìu=Gesù si è incarnato*)
incarnazione *n.* učlovečènje
incassare *v.* **1** potiegat; **2** potegovàt ùvat -àvat (*potegùjen, poteguvu, potegùvi/poteguvàjta*)
incatenare *v.* parpèt, parpnèt, zapnèt, zapèt (*parpnén, parpnèu, parpní/parpnita*)
incatenato *p.p.* zapnèt, parpèt
incattivire *v.* ohudìet (*ohudèjen, ohudèu, ohudí/ohudita*)
incattivirsi *v.* se razhudìet (*se razhudìn, se razhudèu, razhudìse/razhuditase*)
incattivito *p.p.* **1** zahùjšan; **2** ohudjén
incendio *n.* gorènje
incenerire *v.* upepelìt
incenerire *v.* zažgàt (*zažgèén, zažgàu*)
incenerito *p.p.* opepeljén
incensare *v.* pokadìt
incensazione *n.* kadilo
incenso *m.* vèruh (*ted.*)
incepparsi *v.* **1** se udìet (*se udènen, se udèu, udenise/udenitase*); **2** se udievat; **3** se zaplèst (*se zapledén, se zaplèdu, zaplèdise/zapleditase*); **4** se zaplìetat
incespicato *p.p.* **1** udìet; **2** zaplìetan; **3** zapledjén
incessantemente *av.* zdàržano
inchinarsi *v.* se parklonìt (*se parklònen, se parklònu, parklonise/parklonitase*)
inchino *m.* poklòn
inchiodare *v.* bìt (*na- par- ve- z- za-*), (*bien, bìu, bì/bìta*); **2** nabijàt, nabivàt (*na- par- za-*); **3** cvekàt (*na- par- ve- z- za-*); **4** zatùč, zatukàt (*zatùčen, zatùku, zatùc/zatucita*)
inchiodato *p.p.* **1** bìt (*na- par- ve- z- za-*); **2** cvèkan (*na- par- ve- z- za-*); **3** zatùčen

inchiostro *m.* inġiŷtri (*ġ dolce*); (*ingjùsterja*)
inciampare *v.* se zaplietat, se zaplèst (*se zapledén, se zaplèdu, zapledise/zapleditase*)
incidere *v.* zarièzat (*zariežen, zarièzu, zarièž/zarièžta*)
incinta *a.* **1** nosná; **2** šaroká
incirca *av.* inciarka
incisione *f.* zarièza
inclinazione *n.* parlòžnost
incognito *a.* nepoznàn
incollare *v.* kòlat (*o- po-par- s- u- za-*); **2** takovàt -àvat -ùvat
incollato *p.p.* **1** kòlan (*o- po-par- s- u- za-*); **2** takàn (*o- po-par- s- u- za-*)
incollato *p.p.* arskòlan
incolpare *v.* dužìt (*ob-*), (*obdužìn, obdužìu*)
incolto *p.p.* nedielan
incominciare *v.* **1** načèt (*po- ve- za-*), načnìt -int (*nàčnen, nàčnu, načnìi -in/nàčnìta -inta*); **2** načènjat (*za-*)
incomodo *a.* nadliežen (*nadliežna*)
incomprensione *f.* naùmnost (*naùmnosti*)
inconfutabilità *f.* očitnost
incontentabilità *f.* nagùdnost
incontrare *v.* **1** srècat; **2** srečovàt -ùvat -àvat; **3** trefit (*ted.*); **4** ušàfat, ušàfàvat -ovàt -ùvat (*ted.*)
incontrarsi (*improvvisamente*) *v.* se znàjdit (*znàjden, znàjdu*)
incontrarsi con gli occhi *v.* se zglihat oči
incontrarsi *v.* **1** se srècat; **2** se ušàfat
incontro *av.* **1** prùa(o)t, naprùot, uprùot; **2** urèdič, uriedič (*me prìdeš prùat=mi verrai incontro*)
incontro *n.* srècanje
incoronare *v.* krònat
incredibile *a.* napasèban (*napasèbna*)
incrinato *p.p.* aspòkan
incrociare *v.* **1** skrižàt; **2** polùošt na kriš
incrocio *f.* **1** krožàda; **2** križališče (*n.*)
incudine *f.* **1** nakùna; **2** linkuìn

incuria *n.* zapuščà(è)nje
indagare *v.* vebierat (*mej vebierala=mi indagava*); (*vebieran (presente) o veberén (futuro), vebràu*)
indagine *n.* pogledovànje
indebitamento *n.* **1** udùžienje; **2** udùžba *f.*
indebitare *v.* odužìt, udužìt
indebitarsi *v.* se udužìt
indebitato *p.p.* odužèn, zadužèn
indebolimento *f.* **1** šibkùost (*šibkùosti*); **2** slavienje (*po-*), (*n.*)
indebolimento *f.* **1** šibkùost (*šibkùosti*); **2** trùdnost (*trùdnost(i)*)
indebolire *v.* **1** šibkìet (*o- par- po- pre- u- za-*), (*šibkèjen, šibkéu*); **2** slàfsat (*na- o- par- po- s- pre- u- za-*); **3** slaviet (*na- o- par- po- s- pre- u- za-*), (*slavèjen, slavéu, slaví/slavìta*)
indebolito *a.* slavjèn (*na- o- par- po- s- pre- u- za-*); **2** slàfsan (*na- o- par- po- pre- u- za-*)
indebolito *a.* šibàk (*šibkà*)
indegno *a.* neuriedan (*neuriedna*)
indicazione *n.* kazànje
indice (*dito*) *m.* kazàvac, kazàlac (*dito*); (*kazàlca*)
indice *n.* kazàlo
indietreggiare *v.* hodìt po rìt (*hòden po rìt, hodú po rìt, hód po rìt*)
indietro *av.* **1** nazàj, odzàd, odzàda; **2** po rìt
indifferibile *a.* neodlòža/e)n (*neodlòžna*)
indignazione *f.* fòta (*me parjèma fòta=sono indignato*)
indipendente *a.* samsùoj (*samasojàú; si declinano sia sàm che sùoj*)
indipendente *p.* sàm sùoj (*sàma sojà*)
indipendenza *f.* **1** samùost; **2** odvèza
indirizzare *v.* okarnìt (*okàrnen, okarmú, okarní o okarìn/okarnìta*)
indirizzarsi *v.* se vrèc
indirizzato *p.p.* okàrnjen
indiscutibilità *f.* očitnost
indisposizione *f.* slàba vòja, slàva vòja (*slàbe vòje=cattiva volontà*)

- individuare** *v.* poznàt (*do- par- s- ve- za-*)
- indizio** *n.* znàmunje
- indolente** *a.* lien
- indolenzirsi** *v.* okorenìt (*okorenèjen, okorenéu*)
- indolenzirsi** *v.* se okorenìet (*okorenèjen, okorenéu*)
- indolenzito** *p.p.* okorenjén
- indole** *m.* nagíb (*ognjèn nagíb=indole bollente*)
- indovinare** *v.* **1** dovinàt; **2** gólnat; **3** uónjat
- indovinato** *p.p.* **1** dovinàn; **2** golnàn; **3** uónjan
- indovinello** *f.* gonàlca
- indovino** *m.* štròlih
- indugiare** *v.* **1** oščàjat; **2** zamujàt; **3** pomudit, zamudit
- indugio** *f.* pomùda, zamùda
- indulgente** *a.* **1** dobrotlíu; **2** milostan (*mílostna*)
- indulgenza** *n.* **1** odpuščànje; **2** potarplènje; **3** usmílnost (*f.*)
- indulgere** *v.* odpustìt (*par-*)
- indurire** *p.p.* tardia(*e*)t (*na- o- par- po- pre- raz- u- z- za-*), (*tardìn, tardéu, tardí/tardíta*)
- indurito** *p.p.* tardjén (*na- o- par- po- pre- raz- u- z- za-*)
- inetto** *a.* zanič *zanična*
- inezie** *f.* norčarija
- infamia** *f.* **1** nečàst (*nečàsti*); **2** sràn; **3** sramòta (*špót an sràn te bòd=vergognati*)
- infangare** *v.* **1** ošmìert (*fig.*); **2** ošlievt
- infangato** *p.p.* ošlievjen; **2** ošmìerjen
- infantile** *a.* otròški
- infantile** *m.* **1** otròčnjak; **2** pidèntar (*bretellaro*); (*pidèntarja*)
- infastidire** *v.* **1** nadljegovàt -àvat -ùvatse; **2** šècjàt (*po- u-*); **3** norìt
- infatti** *cong.* sá, sáj
- infatuato** *a.* zaudàn
- infecondo** *a.* jàlou, jàlu (*jalòva*)
- infedele** *m.* neviernik
- infedeltà** *f.* nevierà
- infeltrimento** *n.* zlòtanje
- infeltrire** *v.* zlòtat
- infeltrirsi** *v.* se zlòtat
- infeltrito** *p.p.* zlòtan
- inferiore** *a.* dolènj, zdolènji, zdòlni
- infermità** *f.* nadlòžnost
- infermo** *a.* nadlòžen
- infernale** *a.* paklènsk ,paklènski
- inferno** *m.* pakú (*paklà*)
- inferocito** *p.p.* arzbùrjen, azbùrjen, razbùrjen
- infervorare** *v.* unèmat
- infervorato** *p.p.* unét
- infestato** *p.p.* zaràščen (*dalle erbacce o dai rovi*)
- infezione** *f.* zorá
- infiammare** *v.* **1** zorìt; **2** unèmat; **3** unèt (*unàmen, unèu, unám/unàmta*); **4** užgàt (*užgèn, užgòu o užgàu*)
- infiammarsi** *v.* **1** razgorìet (*razgorìn, razgoréu, razgorí, razgoríta*); **2** se zorìt (*da un'infezione*)
- infiammato** *a.* ognjèn
- infiammato** *p.p.* **1** zazòrjen; **2** unèt; **3** razgorjén
- infilare** *v.* pičìnt -nit (*pre- u-*), (*pičnen, pičnu, pičìn/pičìnta*); **2** tikàt (*pre- s- u-*) (*tikan o tičen, tikù, tik/tikàjta*); **3** tiknìt -int (*pre- s- u- za*) (*tiknen, tiknu, tikní/tiknìta*)
- infilato** *p.p.* **1** prestàknjen, utàknjen; **2** stìkan, pretìkan, prestìkan, ustìkan; **3** prestìknjen
- infilzare** *v.* **1** nastaknìt -int (*nastàknen, nastaknú, nastakìn/nastàknìta*); **2** štòkìnt -nit (*nad- par- po- pre- u- ve-za-*), (*štòknen, štòknu, štòkìn/štòkìnta*), (*ted.*); **3** štòknjùvat -àvat -ovàt (*ted.*)
- infilzato** *p.p.* **1** nastàknjen; **2** (štòkknjen)
- infinito** *a.* breskònčen (*breskònčna*)
- infiorescenza** *m.* cvìet
- infiorescenze** *n.* cvìetje (*del castagno che venivano rastrelate per non finire nel fieno*)
- infischarsi** *v.* se nabrigat
- inflessione** *n.* guarènje
- influenza** *f.* influèncja
- informare** *v.* pošjàt márin
- infreddatura** *m.* prehlàd
- infuocato** *a.* **1** goròč; **2** ognjèn

infuriare *v.* arzjèst, razjèst (*arzjèzen, arzjèzu*)

infuriarsi *v.* 1 se arzjèst (*se arzjèzen, se arzjèzu, arzjèsse/arzjèstase*); 2 se arzkáčjàt

infuriato *p.p.* 1 arzjèzen, razjèzen (*razjèzna*); 2 arzkáčjàn, razkáčjàn, arzkáčèn

ingannare *v.* 1 gajufàt (*o- po- ve- z-*); 2 brusìt (*o- po- ve- z-*), (*brùsen*);

3 ciganìt (*o- po- ve- za-*); 4 mìet za norcá=considerare stupido; 5 napòit (*figurativo=darla da bere*), (*napòin, napòju, napój/napòita*); (*san ga lepùo napòju=l'ho ingannato per bene*)

ingannarsi *v.* se motìt

ingannatore *m.* gajufánt, gajufántar (*gajufántarja*)

ingannato *p.p.* 1 gajufàn; 2 obrùsen; 3 napòjen

inganno *f.* 1 gajufìja; 2 zlagànje

ingarbugliare *v.* 1 krotìt; 2 arskladàt, raskladàt

ingarbugliato *p.p.* 1 arzlòžen; 2 krotjén

ingegnere *m.* inženier (*inženierja*)

ingegnosamente *av.* kùštno (*ted.*)

ingegnosità *f.* bistroùmnost

ingegnoso *a.* kùštan (*kùštna*); (*ted.*)

ingegno *f.* 1 ùmnost; 2 kùšt (*ted.*)

Inghilterra *f.* Ingiltèra *g non aspirata*

inghiottimento *n.* požgèrjanje

inghiottire *v.* 1 požgrìa(*e*)t (*požgrén, požgrú, požgér o požgrí /požgrìta*); 2 požgèrjat

inghiottitoio *n.* žgrielo

inghiottito *p.p.* 1 požgrìa(*e*)t; 2 požgárt

ingiallire *v.* 1 armenìa(*e*)t (*po- ve-*), (*armenèjen, armenéu*); 2 armenjùvat

-àvat, armenjovàt (*po-*), (*armenjùjen, armenjùvu*); 3 rumenìet (*o- po- z- za-*), (*rumenèjen, rumenéu, rumenì/rumenita*)

ingiallito *p.p.* armenjén (*po- ve-*)

inginocchiarsi *v.* klèkint -nit (*par- po- pre- s- u- ve-*), (*klèknen, klèknu, klèkin/klèkinta*)

inginocchiatoio *m.* klečàunjak

inginocchiato *a.* klèčan (*par- po- pre- s- u- ve-*)

inginocchiato *p.p.* klèknjen (*par- po- pre- s- u- ve-*)

ingiunto *p.p.* siljen

ingiunzione *f.* 1 zapùoved (*zapùovedi*); 2 usiljènje

ingiuriare *v.* preklinjovàt -àvat -ùvat

ingiustizia *f.* karvìca, krivìca

ingiusto *a.* nepráv (*nepráva*)

ingoiare *v.* požùekat

ingoiato *p.p.* požùèkan

ingordigia *f.* 1 samagùtnost, nagùdnost (*samagùtnost(i)*); 2 nenasìtnost (*nenasìtnosti*)

ingordo *a.* sama(*o*)gùtan, nagùdan (*samagùtna*)

ingordo *a.* (*nagùdna*)

ingozzarsi di liquidi *v.* 1 se nasàrkat; 2 poblèukat

ingozzarsi *v.* 1 se gutìt; 2 žrìet, žgriet *vzgrén*

ingrassare le macchine *v.* 1 šmìert (*o- po- u- ve- za-*); 2 šmìerat (*ted.*)

ingrassare *v.* 1 pìtat (*do- na- o- po- s- u- ve- za-*); 2 debelìet (*u- z-*), (*debelìn o debelèjen, debelìu o debelèu*)

ingrassarsi *v.* se opìtat

ingrassato (*di macchine*) *p.p.* ošmìerjen

ingrassato *p.p.* 1 pìtan (*do- na- o- po- s- u- ve- za-*); 2 debeljén

ingratitudine *f.* 1 nehvalèžnost; 2 nehvàla

ingrato *a.* nehvalèža(*e*)n (*nehvalèžna*)

ingrossare *v.* debelìa(*e*)t (*o- po- u- z-*) (*debelìn o debelèjen, debelèu*)

ingrossato *p.p.* debeljén (*o- po- u- z-*)

inguria *f.* ingùrja

inimicizia *f.* 1 sauràžnost; 2 sauràštvo (*n.*)

ininterrottamente *av.* zdàržano, zadàržano

inizia a nevicare *v.* 1 snehùje (*impersonale: snehùje, snehàlo*); 2 parlieta snìeh

iniziare a nevicare *v.* se vrèc na (*tu*) snìeh (*dalla pioggia alla neve*)

iniziare a parlare *v.* preguarìt
iniziare a piovere *v.* se vrèc na daš
(dalla neve alla pioggia)
iniziare *v.* začèt (*začnen, začèu, začín/začnìta*)
iniziativa *f.* inicjativa
inizio *n.* **1** začènje, začènjanje; **2** začètak (*m.*) (*začètkà*); **3** začét (*m.*) (*začètkà*)
innaffiare *v.* **1** parlìt, zalìt (*parlìjen, parlìu*); **2** parlìjàt (*za-*), (*parlìjen, parlìju, parlìj/parlìjàta*)
innaffiato *p.p.* **1** parlìt, zalìt; **2** parlìjen, zalìjen (*za-*)
innamorarsi *v.* **1** se naglèdat;
innamorarsi *v.* **1** se najubìt, se zajubìt; **2** se zaglèdat (*se zaglèdat tu kakega=innamorarsi di qualcuno*)
innegabilità *f.* očitnost
innestare *v.* ciepit, cepìt (*do- na- o- par- po- pod- pre- u- ve- za-*), (*ciepen, ciepu, ciep/cepìta*)
innestato *p.p.* ciepen (*do- na- o- par- po- pod- pre- u- ve- za-*)
innesto *m.* cia(e)p (*cepà*)
innocente *av.* odkritosàrčno
innocente *a.* **1** na(e)dùžan (*nadùžna*); **2** nekriu (*nekrìva*)
innocenza *f.* na(e)dùžnost (*nadùžnost(i)*)
innovazione *f.* novùost
inondazione *m.* potùop
inorgogliersi *v.* se daržàt (*se daržìn, se daržú, daržàjse/daržàjtase*); **2** se nosìt (*se nòsen*); **3** se nèst (*se nesèn*); **4** zadrièt gor ùha
inquieta *a.* nemeràn (*nemernà*)
inquieta *av.* brezpokòja
insalata *f.* salàta, solàta
insalivare *v.* oslìnt
insanguinato *a.* karváv(i) (*karvàva*)
insaponare *v.* žàjfat (*na- o- po- ve-*), (*ted.*)
insaponato *p.p.* žàjfan (*na- o- po- ve-*) (*ted.*)
insegnamento *n.* **1** učènje; **2** učìlo, naučìlo, podučìlo; **3** šùolstvo; **4** ùk, nauk, pouk (*m.*); **5** učbá; **6** učàva; **7** navàja (*f.*)
insegnante *m.* učènik

insegnare *v.* **1** učìt (*pod- ve-*), učìn, učìu, uč/ùčìta); **2** navàst, navàdit (*navàden, navàdu, navàd/navàdta*); **3** navàjat
inseguire *v.* lovìt (*u-*) (*lovìn, lovìu, loví/lovìta*)
inseguito *p.p.* lovjén (*u-*)
insensatezza *f.* norčàstnost
insensibilità *f.* neobčùtnost
inserire *v.* **1** dolùost (*dolòžen, dolùožu, dolóž/dolòžita*); **2** uštùlt (*uštùlen, uštùlu*)
inserito *p.p.* uštùljen, uštùlen
insicurezza *n.* navàrnost
insieme *av.* **1** hnàdo; **2** mies
insinuare *v.* golnjovàt -àvat -ùvat (*za-*)
insipido *a.* naslàn
insistere *v.* **1** tardìt; **2** sìlt (*do- par- po- pre- za-*), (*sìlen, sìlu, sìl/sìlta*)
insolito *a.* nenavàjen
insonnia *n.* naspànje
insozzare *v.* šlàjfat
installare *v.* nastàvit, nastàbit (*nastàven, nastàvu*); (*nastàvit skopcé=mettere le trappole*)
installato *p.p.* nastàvjen
insuccesso *m.* fúč (*itì u fúč=fallire*)
insudiciare *v.* **1** pacàt (*na- o- po- s- ve-*); **2** packinàt (*na- o- po- s- ve- za-*); **3** umàzat (*umàžen, umàzu, umàš/umàšta*); **4** zamàrsat; **5** šlàjfat (*ted.*)
insudiciato *p.p.* **1** pacàn (*na- o- po- s- ve-*); **2** packinàn (*na- o- po- s- ve-*); **3** zamàrsan; **4** umàžan
insufficiente *av.* nezadòst
insuperbirsi *v.* se ponosìt
intagliare *v.* **1** narìezat, zarìezat (*narìèžen, narìèzu, narìèž/narìèžta*); **2** vekùbst (*vekùben, vekùbu*); **3** veklàt (*vekòjen, veklú, vekój/vekoita*)
intagliato *p.p.* **1** vekòjen; **2** narìeza(e)n; **3** vekùben
intaglio *f.* zarìeza
integrare *v.* docelìt (*docelìn, docelìu, docelí/docelìta*)
intelletto *f.* **1** pàmèt (*pamet(i)*); **2** ùmnost; **3** ùm (*m.*)
intelligenza *f.* **1** pàmèt (*pamet(i)*);

2 ùmnost; **3** ùm (*m.*)
intendersi *v.* se poguàrjat
intensificare il suono *v.* natiegat
(suonando o cantando)
intenzionalmente *av* na pràvo
 pùà(o)što
intenzione *m* namien (*na namien=a*
ricordo, per ricordo)
interamente *av.* **1** pocielama,
 scielama; **2** celùo
interdipendenza *f.* zavèza
interessamento (*cura*) *f.* **1** skàrb; **2**
 briga; **2** skàrbnost; **3** màr
interessare *v.* interesàt; **2** zadiet
(+dativo); (mej zadìelo=mi interessa
(mi ha preso); me sej zadìelo=mi ha
interessato)
interessarsi *v.* **1** kurit; **2** se mesàt
interessato *a.* interesàn
interesse *m.* interes
interessa *f.* pùnost
interminabile *fra.* prez ne kràja ne
 koncà
intero (*tutto*) *a.* vas (*usà=tutta,*
usò=tutto (neutro))
intero (*tutto*) *p.* usè (*usegà*)
intero *a.* cìa(e)u (*cièla, celùo o*
celùà)
intero *av.* cìa(e)lama
intero (*luogo intonso*) *f.* celina
(berìmo, kì tle je celina=raccogliamo,
chè qui è integro)
intero (*sostantivato*) *n.* celùà(o)
(celegà)
interpellare *v.* klicat (*klìčen, klìcu,*
klìč/klìčta)
interrare *v.* **1** zagrebt (*zagrèben,*
zagrèbu); **2** zagrobit
interrato *p.p.* **1** zagrebén; **2**
 zagrobjen
interrogazione *n.* prašànje
interrompere il suono della
campana grande *v.* premuknit (*al*
terzo suono delle campane a momenti
si interrompe il suono delle campana
grande)
interstardirsi *v.* se usardit
intervallo *n.* oddahnènje
intestardirsi *v.* sardit
intestardito *p.p.* usardjén

intimazione *n.* usiljènje
intimorito *p.p.* trùcan (*ne- po-*)
intingere *v.* **1** tòcat; **2** močit (*o- po-*
u- z-), (mòčen, moču o močùu,
móč/močita)
intingolo *m.* **1** tòc; **2** šùgo
intonacare *v.* **1** màutat (*na- o- po-*
par- ve- z- za-); 2 ometàt màuto
intonacato *p.p.* màutan (*na- o- po-*
ve- z- za-)
intonaco *f.* **1** màuta, mòuta; **2** blánk
intontire *v.* omontàt
intontito *p.p.* **1** omontàn; **2** omòtjen
intorbidire *v.* motit (*mòtesš*
uadò=intorbidisci l'acqua)
intorno all'una *av.* okù (*okùol*) dné
intorno alle cinque *av.* okù (*okùol*)
 pète
intorno alle due *av.* okù (*okùol*)
 dvieh
intorno alle quattro *av.* okù
(okùol) štierih
intorno alle sei *av.* okù (*okùol*) šèste
intorno alle tre *av.* okù (*okùol*) trèh
intorno *av.* okù, okùole
intorpedimento *n.* okorenienje
intorpidire *v.* omramoriet
intorpidirsi *v.* se okoreniet
(okorenèjen, okorenèu)
intorpidito *p.p.* **1** okorenjén; **2**
 omramorjén
intralciare *v.* stàt na pòt
intrapprendere *v.* **1** pojèt (*poimen,*
pojèu, pojèj/pojèjta), (jo
pojèt=darsela a gambe); 2 poduzèt,
 poduzèmat (*poduzàmen, poduzèu,*
poduzám/poduzamìta); (la u sempre
semimuta)
intrecciare *v.* krotit; **2** doplèst (*ars-*
na- par- pod- pre- u- ve-), (doplèdèn,
doplèdu, doplèd/doplèdita)
intrecciato *p.p.* pledén (*ars- na-*
par- pod- pre- u- ve-)
intreccio *f.* krotica
intreccio *f.* lika (*di nocciolo*)
intrigante *a.* intrigánt
introdotta *p.p.* stòpnjen (*do- na-*
pod- po- par- u- ve-)
introdursi *v.* stòpint -nit (*do- na-*
pod- po- u-), (stòpnen, stòpnu,

stòpni/stopnita)

introfulare *v.* gatìt (*glèdat se ugatìt=cercare di introfularsi*)

introverso *a.* tùtast

introverso *m.* tùtac

intuizione *n.* predznàmunje

inumare *v.* zagrobìt

inumidire *v.* parmočìt (*j parmočìlo=è piovuto un po'*); (*parmòčen, parmòču*)

inumidito *p.p.* parmòčen

inusuale *a.* nadnavàden, nenavàden

inutile *a.*

inutile *a.* **1** nepotrièban (*nepotrièbna*); **2** na(e)uriedan (*nauriedna*); **3** zanič (*zanična*)

inutile *av.* zanič

inutilmente *av.* nanùcno

invadere *v.* pardobìt

invalido *a.* invàlid

invano *av.* nanùcno

invecchiare *v.* **1** prìt u lieta; **2** starìet (*o- po- pre- ve- za-*), (*starìn, staréu, starí/starìta*)

invecchiato *a.* prešù (*prešlà*)

invecchiato *p.p.* starjèn (*o- po- pre- ve- za-*)

invece di *prep.* zá

invece sì *int.* pàč

invece *av.* **1** invèc; **2** namèst, namèstu (+ *genitivo*); **3** pà (*non mettere la virgola nè prima nè dopo il pa*)

inventare (*con ingegno*) *v.* **1** veštudjät; **2** vekùštat; **3** vemèrkat (*ted.*)

inventare chiacchiere *v.* venèst (*venesén, venèsu, venés/venesìta*)

inventare frottole *v.* vegajat

inventare *v.* **1** umisint -nit- slit (*umisnen, umisnu, umisín/umisinta*); **2** skùšat (*do- na- o- po- pre- ve- za-*); **3** kùštat, štèlat (*con ingegno*), (*do- na- o- po- pre- ve- za-*); (*ted.*)

inventato *p.p.* **1** skùšan (*do- na- o- po- pre- ve- za-*); **2** kùštan (*do- na- o- po- pre- ve- za-*); **3** vegàjan

invertire *v.* zeleniät (*zelenìn o zelenèjen, zeleniù o zelenéu*)

invernale *a.* pozìmski, zìmski

inverno *f.* zìma

investigare *v.* ubierat (*ubieran, ubieru, ubér/uberìta*)

invidia *f.* na(e)vožlìvost *navožlìvost(i)*

invidioso *a.* na(e)vožliù (*navožlìva*)

invidioso *a.* nevožliù (*nevožlìva*)

inviperire *v.* raskačàt

invitare *v.* **1** uabìt, pouabìt, vabìt, povabìt (*pouàben, pouàbu, pouàb/pouàbta*); **2** uàbat; **3** klicat (*po- pre-*), (*kličèn, klicu, klìč/klìčta*)

invitato *p.p.* uàben, uàbjen, vàbjen (*po-*)

invito *f.* **1** uàba; **2** uabìlo, vabìlo (*n.*)

inzuppare *v.* potòčat (*ve-*); **2** upìt (*upien, upiù, upí/upìta*)

io *p.* ist, jest

ipnotizzare *v.* omontàt

ipnotizzato *p.p.* omòntan

irascibilità *f.* jèznost (*jesnòsti*)

ira *f.* **1** jèza; **2** fòta (*mej parjèla fòta=mi sono adirato*)

irragionevolezza *f.* naùmnost (*naùmnosti*)

irragionevole *a.* naùman (*naùmna*)

irreligiosità *f.* neviera

irreprezibilmente *av.*

odkrìtosàrčno

irresponsabile *a.* norčàst

irresponsabilità *f.* norčàstnost

irrigidirsi *v.* hlodiet (*o- po- s- u-*), (*ohlodèjen, ohlodéu*)

irrigidito *p.p.* hlodjén (*o- po- s- u-*)

irritare *v.* **1** gonìt (*za-*) (*gonen, gònu, gón/gonìta*); (*ka me goneš=perchè mi irriti*); **2** arzjèst (*raz-*), (*arzjèzen, arzjèzu*); **3** razsardìt

irritarsi *v.* se zajèst (*se zajezen, se zajèzu, zàjèjse/zajèjtase*)

irritato *p.p.* **1** razkàčen; **2**

razsardjén; **3** zaskàrbjen

irritazione *f.* **1** fòta; jèza

irrompere (*con frastuono*) *v.* zgučàt (*zgučìn, zguču*)

irrompere (*improvvisamente*) *v.* vegarmìet (*vegarmìn, vegarméu*)

irrompere *v.* zdèrjat (*zdèrjan e zderèn, zdrù, zdér/zderìta*)

irrorare *v.* **1** spricat, špricat (*do- na-*)

o- par- po- pre- u- ve- za-), (ted.); 2 štàrkat (par- po-); 3 urosìt

irrorato *p.p.* 1 sprìcan (*do- na- o- par- po- pre- u- ve- za-), (ted.); 2 štàrkan (do- na- o- par- po- pre- u- ve- za-)*

irrorazione *n.* šprìcanje (*ted.*)

irsuto *a.* grìcast

iscritto *p.p.* upìsan

iscrivere *v.* upisàt (*upìšen, upìsu, upìš/upisàjta*)

isolatamente *av.* 1 nasàmin, posàmin; 2 nasèbe, posèbe

issare *v.* zdigùvat -ovàt -àvat (*par- po- u-), (zdigàvan o zdigùjen, zdigàvu, zdigùvi/zdigàvta)*

istigare *v.* hùjšat (*ars- do- na- ras- u- ve- za-); 2 golnjovàt -àvat -ùvat*

istigato *a.* hùjšan (*ars- do- na- ras- u- ve- za-)*

istruire *v.* podučìt

istruito *p.p.* naučén (*po-), (naučenà)*

istruzione *n.* 1 učìlo; 2 znànje (*il sapere); 3 šùolstvo (scolarità); 4 pòuk (m.); 5 učènost (insegnamento) (f.)*

istupidito *a.* zatamòrjen

italiano *a.* taljànski

italiano *m.* taljàn

Italia *f.* Itàlija

L

l'abbaiare *n.* lajànje, làjanje

l'aggiungere *n.* nakladànje

l'altro ieri sera *av.* presnùojkinjin

l'altro ieri *av.* predučerànjin

l'altro *p.* te drùg (*tèga drùzega*)

l'andare a spasso *n.* špancieranje (*ted.*)

l'anno scorso *av.* 1 làn; 2 lànске(o)

lieto; 3 na stàre liato; 4 predlietos

l'appendere *n.* obešànje

l'asciutto *n.* suhùo (*suhà*)

l'esito è stato buono *fra.* je šlùo dobró

l'imbrunire *m.* mràk

l'uno e l'altro *p.* tèl an te drùg

là *av.* 1 čé; 2 tán, átan; 3 tánle, tanie; 4 tjé, tjá; cjá

là dentro *av.* tán nòt, čé nòt

là dove *cong.* 1 kàmor; 2 tán kìa(e)r;

3 túk (*túk jé, jé= la dove è, è*)

là dove *cong.* tankier

là fuori *av.* tan uoné

là sotto *av.* tán pód

là via *av.* tanie; čéle

la destra *f.* dèсна

la domenica *av.* u nediejo, tu nediejo

la grazia di Dio *f.* gnàda Bòžja

la hai *v.* sjó (=si jo); sjó

zakùru=l'hai combinato

la mattina (presto) *av.* 1 zgùoda, 2 zjùtra

la mattina presto *av.* prednèn, prednè

la mattinata *av.* dopudàn

la mattina *av.* dopudnè (*fino a mezzogiorno*), predpudnè (*prima di mezzogiorno*)

la prima volta *av.* 1 od spàrvič; 2 pàrvi krát

la roba non è mai poveretta *fra.* blagùa nie maj sarùota

la seconda volta *av.* drùgič

la sera *av.* zvičèr

la terza volta *m.* trèčikrat (*trèčega kràta*)

labbra *f.* šòbe (*plurale*), (*ted.*)

labbro *f.* šòba (*ted.*)

laccio *f.* 1 podvèza; 2 lác

lacerare *v.* arspràskat, raspràskat

lacrimante *p.p.* objòkan

lacrima *f.* sùza (*gen. plur.: od suzè*)

laddove (*là dove*) *cong.* tankier

ladra *f.* tatìca

ladro *m.* tàt (*plurale: tatjè*); 2

ròupar

laggiù *av.* dóu, tándou, tándol

lagnarsi *v.* cìmlat

lagnoso *a.* figót

lago *f.* plur. jèzera (*toponimo*)

lamentare *v.* lamentàt

lamentarsi *v.* 1 se kùmrat (*ted.*); 2

stòkat (*ve- za-); 3 se lamentàt (po-);*

4 jekàt, ječàt, ječìt, ja(o)manekàt (*po- ve- za-), (jèčen, jèku, jèč/jèčàjta); 5*

cìmlat (*po- pre- za-); 6 jomanèkint*

-nit (*jomanèknen, jomanèknu, jomanèkin/jomanèkinta*); **7** čumìa(e)t
lamento *m.* **1** jèk; **2** jo(a)manèk; **3** stòk; **4** ječànje (*n.*); **5** jomanekànje (*n.*)
lamiera *m.* bandòn
lamiera *m.* pléh (*ted.*)
lampadina *f.* lampadìna
lampeggiamento *n.* **1** buskànje; **2** bliskànje
lampeggiare *v.* **1** buskàt, bliskat, (*po- ve- za-*); **2** busknìt -int; **3** blisknìt -int (*blisknen o blisknùjen, blisknu, bliskni/blisknita*)
lampeggiare (*impersonale*) *v.* se buskàt, se bliskàt (*se bùska, j buskinlo=lampeggia, ha lampeggiato*)
lampeggiato *p.p.* blisknjen (*po- ve- za-*)
lampone *m.* màlinc, màlinca (*f.*)
lampo *m.* **1** bùsk; **2** lãmp (*tu an lãmp=in un lampo, velocissimamente*)
lana *f.* ùna, vùna
lanciare *v.* **1** vrèč (*váržen, vargu, vârz/varzìta*); **2** zagonìt (*zagònen, zagonú, zagon/zagonìta*)
lanciato *p.p.* **1** vâržen; **2** zagònjen
lanterna *f.* lantèrna
lapidare *v.* **1** razìt (*na- o- po- ve- z- za-*); **2** kamanjàt (*na- o- po- ve- s- za-*)
lapidato *p.p.* **1** razjén (*na- o- po- ve- z- za-*); **2** kamanjàn (*na- o- po- ve- z- za-*)
lappare *v.* blèukat
lappato *p.p.* blèukan
lappola *f.* torìca (*si ku torìca=sei coma la lappola (ti appiccichi)*)
lapsus *m.* zarèk
lardo *m.* špéh, špék (*ted.*)
larghezza *f.* šarokùost (*šarokùost(i)*)
largo *a.* šarók, šerók (*saroká*)
larice *m.* masasán (*masasná*)
lasciare *v.* **1** pustit; **2** nahàt (*nàhan, nahú, nah(i)/nahàjta o nahita*); **3** nahàvat; **4** puščàt (*puščùjen, puščùvu, puščì/puščàjta*)
lasciarsi *v.* se pustit
lasciato andare *p.p.* spustjén
lasciato *p.p.* nàhan; **2** pustjén,

puščén (*ve- s- za-*)
lassù a *av.* gór, gorè, tangór, tjègór, átan gór
lassù nel *av.* tan gór u
lastricare *v.* polástat
lastricato *p.p.* polástan
laterizio *f.* korčúavna
latrocinio *f.* tátvina
lattaia *f.* mlekarìca
lattaio *m.* mlekàr (*mlekàrja*)
latta *f.* bànda
latta *m.* pléh (*ted.*)
latteria *f.* **1** laterìja; **2** mlekàrinca, mlekàrnica
latte *n.* mlìa(e)ko
laticello *f.* batùda
lavaggio (*il lavare*) *n.* umivànje
lavaggio (*luogo del lavaggio*) *n.* umivàlo
lavare *v.* **1** pràt (*do- na- o- par- po- s- ve-*), (*perén, pràu, pér/perìta*); **2** umìt (*umìjen, umìu o umú, umí/umìta*); **3** umivàt
lavarsi *v.* se umìt (*se umìjen, se umìu o se umú, umìse/umìtase*)
lavato *p.p.* **1** umìt; **2** pràn (*do- na- o- par- po- s- ve-*)
lavatura (*luogo del lavare*) *n.* umivàlo
lavatura *n.* umivànje
lavorare a maglia *v.* **1** plèst (*pledèn, plèdu, pléd/plèdìta*); **2** sprèst (*u-*), (*sprèden, sprèdu*)
lavorare *v.* dìa(e)lat (*po-*)
lavorato a maglia *p.p.* **1** pledèn (*za-*); **2** sprèden
lavoratore *m.* dielovac (*dìelovca*)
lavorato *p.p.* dielan (*po-*)
lavoro a maglia *n.* plèdenjé
lavoro sociale *f.* rabùota (*sociale-paesano*); (*servitù di ciascuna famiglia durante un lavoro socialmente utile*)
lavoro *n.* **1** dielo, **2** opravìlo (*affare*)
la *art.* tá (*tá lièpa=la bella*)
la *p.* jo (*accusativo: jo jùben=l'amo*)
le campane *m.* zua(o)nùavi, zuonùaf
le Ceneri *f.* Pepeunìca
le Notti Sante *f.* Svète Noči
leccare *v.* **1** lizàt (*do- na- o- par- po-*

ve- z- za-), (lìzen, lìzu, lìž/lizàjta); **2** oblìzt, oblìznìt -int (oblìznen, oblìznu); **3** oblìzovàt -ùvat -àvat (oblìzùjen, oblìzùvu, òblìzùvi/oblìzuvàjta)
leccato p.p. **1** lìzen (do- na- o- par- po- ve- z- za-); **2** blìznjen (o- po- ve-)
leccatura n. oblìzuvànje
lecitamente av. žìhar (ted.)
legaccio f. zavèza
legamento n. vezànje, parvezànje
legame f. **1** zavèza; **2** parvezànje (n.); **3** vezàlo (n.)
legare (con la corda) v. zaštrìnkàt (ted.)
legare v. **1** parpèt, parpnèt, zapnèt, zapèt (parpnén, parpnèu, parpní/parpnìta); **2** parpènjat (za-) (parpènjan, parpènju, parpènji/parpènjita); **3** vezàt (na- o- par- po- z- za-), (navèžen, navèzu, navèš/navežàjta); **4** navezàvat -ùvat -ovàt, ovezàvat -ùvat -ovàt; **4** parvèzint -nit (parvèznen, parvèznu, parvèzin/parvèzinta); **5** uplèst (upledén)
legato p.p. **1** vèžen, vèzan (na- o- par- po- z- za-); **2** zapledén; **3** zapét, parpét
legatura f. **1** vezàva; **2** parvèza; **3** vèz (vezì); **4** parvezànje (n.); **5** vezànje (n.); **6** vezìlo (n.)
lega f. **1** drùžba, zdrùžba; **2** zvèza
leggerezza f. **1** lahnìja; **2** lahkùa(o)st (lahkùast(i))
leggere v. **1** bràt (pre-), (berén, bràu, bér/berìta); **2** prebèrjat (prebèran, prebèru, prebér/preberìta)
leggermente av. **1** lahnó, lahnùo; **2** ràhlo, ràhlu
leggero a. lahàn (lahnà)
legge f. zapùaved (zapùavedi); **2** lèc (lèca)
leggiadro a pepèn (infantile); (friul.)
legittima f. **1** pàrt; **2** leğìtima (ğ dolce)
legna da ardere n. drùca (solo plurale)
legname n. hlòdje
legnare v. ohrèstat

legnato p.p. ohrèstan
legna n. darvà (solo plurale)
legnetto a due punte per giocare m. píulac, pívac (pívca, píuca)
legnoso a. lesèn
legno m. hlòd (hlòda)
legno m. lia(e)s (liesa o lesà)
lentamente av. kasnó, kasnùa, kasnùo
lentezza f. **1** okòrnost; **2** kasnènje (n.)
lentiggine m. pièrglič, pièglič
lento a. **1** kasán (kasná); **2** okòren (okòrna)
lento a. počàsan (počàsna)
lenzuolo f. arjùha
lesina n. šìlo
letamaio m. gnojàk
letame m. gnùa(o)j (gnojà)
letizia n. veselìčanje
lettera m. **1** pis; **2** lètera
lettiera f. **1** stèja (per gli animali); **2** špàmpet (ted.)
letto (leggere) p.p. bràn
letto f. pastèja, pastia(e)ja, pastielja
lettura n. berìlo
levare di dosso v. snèmat (snàmen, snèu, snám/snamìta)
levare v. oduzèt (oduzàmen, oduzèu, oduzám/oduzamìta), (la u sempre semimuta); **2** odmìetat
levarsi (alzarsi) v. ustàjat (ustàjan, ustàju, ustáj/ustàjta)
levarsi le scarpe v. se zùt (se zùjen, se zú, zùjse/zùjtase)
levata n. ustajènje
levato p.p. **1** odmìetan; **2** oduzèt (la u semimuta)
levatrice f. komàr (komàri)
levigare v. poglàdit, veglàdit (poglàden, poglàdu, poglād/pogladìta)
levigato p.p. glàden, glàjen (do- na- o- po- u- ve- z- za-)
lezione f. **1** učbá; učàva
lì av. àt, áto, átu
lì lì per av. čeh za (san čeh (san at) za te dàt an papìn=sono lì lì per darti uno schiaffo)
liana f. lazà
libbra m. **1** fúnt; **2** fùnta

- libellula** *m.* hlàpac hudicu, hudicù
hlàpac (*hùdičovega hlàpca*)
- liberare** *v.* riešit, rešit (*riešen, riešu, rieš/rešita*)
- liberarsi dell'ebbrezza** *v.* strezniet
- liberato** *p.p.* 1 riešen, rešen; 2 strezjén
- liberazione** *f.* 1 rešiteu, odrešiteu; 2 rešilo (*n.*)
- libero** *a.* fràj (*indeclinabile*); (*ted.*)
- libero** *a.* fràjan (*fràjna*); (*ted.*)
- libertà** (*poco usato*) *f.* svòboda
- libertà** *f.* fràjnost (*fràjnòst(i)*); (*ted.*)
- libri** *f.* bùkua, bùkva
- lì dietro** *av.* adzàt, adzàda
- lì dove** *cong.* tük (*tük je, je=dove è, è*)
- lieto** *a.* vesèu (*vesela*)
- lievitare** *v.* ustàjat (*ustàjan, ustàju, ustàj/ustàjta*)
- lievito** *f.* fèca
- limare** *v.* oglàdit (*oglàden, oglàdu, oglàd/ogladita*)
- limbo** *f.* tamica
- limitato** (*di mente*) *p.p.* zacùkan
- limone** *m.* limòn
- linda** *f.* 1 linda, 2 pa(o)jù, pojòu
- lingua friulana** *n.* làško
- lingua natisoniana** *m.* nediško, nediški izik
- linguaccia** *f.* žnàbla (*ima velike žnàbla=è una linguaccia*); (*ted.*)
- lingua** (*parlata*) *f.* špràha (*ted.*)
- lingua** *m.* izik, jezìk
- lino** *m.* lìn, làn
- liquame** *f.* gnojnica
- liquefare** *v.* tàjt, astàjt (*astàjen, astàju, astàj/astàjta*)
- liquefatto** *p.p.* tàjen, astàjen
- liquidare** *v.* veplàcat, splàcat
- liquidato** *p.p.* plàčan (*do- na- od- par- s- u- ve-*)
- liquido per irrazioni** *m.* spric, špic (*ted.*)
- lisciare il forno** *v.* uàblat (*l'antico forno a legna con una pezza umida*)
- lisciare** *v.* 1 glàdit (*na- o- od- par- po- pod- pre- u- ve- z- za-*), (*glàden, glàdu, glàd/gladita*); 2 glàjat (*na- o- od- par- po- pod- pre- u- ve- z- za-*); 3
- olizàt (*olìzen, olizu, oliž/olizàjta*); 4 likat (*na- o- od- par- po- pod- pre- u- ve- z- za-*)
- lisciato** *p.p.* 1 glàden (*glàdna*), (*na- o- od- par- po- pod- pre- u- ve- z- za-*); 2 likan; 3 ličen (*na- o- od- par- po- pod- pre- u- ve- z- za-*)
- liscio** *a.* 1 glàda(e)k (*glàdka, glàdko*); 2 glàuan (*glàuna*)
- litanie** *f.* litanije
- lite** *m.* 1 krèg; 2 krèganje (*n.*)
- litigare** *v.* se tožìt
- litro** *m.* 1 litro; 2 lita(e)r (*litra*)
- livellare il fieno** *v.* odgràbit (*livellare il fieno dalla meda o dal fascio (brieme)*); (*odgràben, odgràbu, odgràp/odgràpta*)
- livellare** (*il terreno*) *v.* rahjàt, rahljàt (*do- na- o- od- par- po- pod- pre- ve- z- za-*)
- livellato** *p.p.* rahjàn, rahljàn (*na- o- od- par- po- pod- pre- u- ve- z- za-*)
- livello** *m.* livéu (*livèla*)
- lo** (*accusativo*) *p.* gà
- lo hai** (*ausiliare*) *v.* sgà (=si ga)
- lo hai** (*possiedi*) *v.* gà máš
- lo sbattere** *n.* trepànje
- lo schiamazzare delle galline** *n.* kokodekànje
- lo sporco** *m.* kapùn (*sulla faccia*); (*imàš kapùne=sei sporco*)
- lo spruzzare** *n.* štárkanje
- lo squadrare i tronchi** *n.* tesànje
- lo starnutare** *n.* kihànje
- lo stesso** *p.* ràuno tèl; 2 tìst, letìst
- lo stratonare** *n.* cukànje (*ted.*)
- lo stupido** *m.* tréuš (*sostantivo*)
- locale** *m.* prestòr (*prestòra*)
- lodare troppo** *v.* prečastìt (*prečastìn, prečastìu, prečastí/prečastita*)
- lodare** *v.* 1 hvalìt (*do- par- o- po- pre- za-*), (*hvàlen, hvàlu, hvàl/svalita*); 2 častìt (*do- par- o- po- pre- za-*), (*častìn, častìu, častí/častita*)
- lodato** *p.p.* hvàljen (*do- par- o- po- pre- za-*)
- lode** *f.* 1 hvàla; 2 hvalènje (*n.*)
- logico** *av.* parjùdno

- logorare assai** *v.* arzglodàt (*raz-*), (*arzglòdan, arzglòdu, arzglòt(di)/arzglòd(i)ta*)
- logorare** *v.* **1** poglodàt; **2** ponosìt (*ponòsen, ponòsu, ponós/ponosita*)
- logorarsi** *v.* se trudit
- logorato** *p.p.* **1** poglòdan; **2** ponòsen
- lombrico** *f.* glista
- longitudine** *f.* dugùost (*dugùosti*)
- lontano** (*di più*) *av.* dèj
- lontano da** *av.* deléç ta òd (*+genitivo*)
- lontano** *av.* **1** deléç
- lordare di feci** *v.* osràt (*osèrjen, osrú, osér/oserita*)
- lordare** *v.* **1** šlàjfat; **2** zapacàt; **3** zamàrsat; **4** ofrajàt
- lordato di feci** *p.p.* osràn, òsran, osèrjen, posèrjen;
- lordato** *p.p.* **1** zamàrsan; **2** zapàzan; **3** ofràjan
- lordo** *p.p.* šlàjfan
- loro due** *p. f.* onèdvie (*femmine*)
- loro due** *p. m.* onàdva *maschi*
- loro due** *p. n.* onidva *neutro*
- lostesso** *p.* letist *letista*
- lostesso** (*ugualmente*) *cong.* useglìh (*te povian useglìh=ti racconto lostesso*)
- lottare** *v.* se màgat
- lotta** *f.* **1** màga, zmàga, omàganje (*n.*); **2** bój (*m.*)
- lotto** *m.* lôt (*di terreno*), (*toponimo*)
- lucernaio** *m.* žlèmpar (*žlèmparja*)
- lucchetto** *f.* tàsca
- lucciola** *f.* buskàlca
- lucertola** *f.* kùščerca, skùščerca
- luce** *f.* lùc (*luci*)
- lucherino** *m.* lùjer (*lùjerja*)
- luchetto** *m.* lukét
- lucidare** *v.* ofrìgat, pofrìgat
- lucidato** *p.p.* frìgan (*o- po-*)
- lucignolo** *m.* táht (*ted.*)
- luglio** *m.* lúj
- Luigia** *f.* Viġja (*ġ dolce*)
- lui** *p. m.* ón (*maschile*)
- lui** *p. n.* onó (*neutro*)
- lumaca** *m.* pùž
- luminosità** *f.* svetlová
- lumino** *m.* lumìn
- luna giovane** *m.* mlàj
- luna nuova** *f.* mlàda lùna
- luna piena** *f.* lùna na pùnìn
- luna** *f.* lùna
- lunedì** *m.* pandiejak
- lungaggine** *n.* ostajànje
- lungamente** *av.* dùgo, podùgič, podùzin
- lunghezza** *f.* dugotá, dugàva, dugùost (*dugùosti*)
- lungo** *a.* dùg (*dùga, dùgo*)
- luogo (in luogo di)** *cong.* namèstu
- luogo abbandonato** *f.* puščàva
- luogo brullo** *n.* fràta (*plurale*), (*toponimo*)
- luogo dei tassi** *n.* jàzbina (*plurale*), (*toponimo*)
- luogo delle carbonaie** *n.* kuotìšče *toponimo*
- luogo di carpini** *n.* gábarja (*plurale*) (*toponimo*)
- luogo di riposo** *n.* opočivàlo (*posto per appoggiare il carico per riposare*)
- luogo in basso** *m.* tazakráj, tazakràjan (*anche toponimo*)
- luogo in basso** *m.* zakráj (*zakràja*) (*anche toponimo*)
- luogo incolto** *m.* grahùot
- luogo natio** *m.* domàč kráj (*domàčega krája*)
- luogo sassoso** *f.* **1** kamenica; **2** ròb; **3** skrila (*plurale*), (*tutti toponimi*)
- luogo scosceso** *f.* starmovìna
- luogo** *m.* **1** kónç (*koncá*), konác; **2** kráj; **3** prestór (*prestòra*), (*in nessun luogo=ninkiedre*)
- lupo** *m.* vùk (*plurale: vukì o vukùovi*)
- luridezza** *n.* **1** omàzanje, umàzanje; **2** pomàrsanje, zamàrsanje
- luridume** *n.* **1** omàzanje, umàzanje; **2** pomàrsanje, zamàrsanje
- lusingatore** *a.* rufjànast, rufjàn
- lussare** *v.* pahnit -int (*ve- s-*)
- lussato** *p.p.* spàhnjen, vepàhnjen
- lusso** *m.* lùšt (*za mùoj lùšt se na boìn štànt=per il mio lusso non temo le difficoltà*); (*ted.*)
- lutto** *f.* žàlost (*žalòst(i)*)

M

maccheroni *m.* žlišnjaki (*di farina di frumento cotti e conditi con burro e zucchero*)

macchiare *v.* maglât (*o- po- u- z-*); **2** pacât (*o- po- u- z-*); **3** šlâjfat (*o- po- u- z-*)

macchiato *a.* **1** mádežen; **2** pieržast

macchiato *p.p.* maglân (*o- po- u- z-*); pacân (*o- po- u- z-*)

macchia *f.* màgla, màdež (*m.*)

macchina *f.* màkinja

macellaio *m.* bečâr (*bečârja*)

macellare *v.* **1** bečarît; **2** driet (*derèn, drù, dér/derità*); **3** odêrjat (*odêrjan, odrù, odér/oderità*)

macellazione *n.* pobivànje

macelleria *f.* bečarija

macerare *v.* mečît (*lòš drinjùle mečît=metti a macerare i cornioli*)

macinacaffè *m.* mlín

macinare *v.* mlia(*e*)t (*o- po- u- ve- z- za-*), (*mlèjen, mléu, mléj/mlèjta*), (*ka te mlèje tu glàv?=cosa ti mulina in testa?*)

macinato *p.p.* mlíet, mlèjen (*o- po- u- ve- z- za-*)

macina *f.* múškalca (*per schiacciare le pere o le mele*)

maculato *a.* pieržast

madia *f.* vintula

Madonna Assunta *f.* Marija Devica Ròžinca, Ròžinca; **2** Ovòstinca

Madonna Candelora *f.* Sviečınca

Madonna del rosario *f.* Bandimca (*della raccolta dell'uva*)

Madonna *f.* Matbožà

(*letteralmente=Madre di Dio*)

madre dell'aceto *m.* klabùk

Madre di Dio *f.* Mât Božà (*Màtere Božje*)

maestra *f.* **1** mèstra; **2** učitelca

maestro *m.* **1** mèšter (*mèšterja*); **2** učeník; **3** učiteu (*učitelja*)

magari *av.* magâr

magazzino *m.* magazìn

maggiociondolo *m.* nagnój

maggiolino *m.* kèbar (*kèbra o kèbarja*)

maggiorana *m.* majeròn

maggioranza *m.* vèncpart

maggiore d'età *av.* stàrš

maggiorenne *p.p.* odràščen

maggiore *a.* gùo(*a*)rš

maggiormente *av.* šelé bùj

maggio *m.* máj (*a breve*)

maglia *f.* gùca; **2** màja; **3** pledènka

maglione *m.* maljòn

magnate *m.* velikàš

magnesia *f.* manjèžja (*gn italiana*)

magnificamente *a.* lùstno (*ted.*)

magnificare *v.* povišat

magnificato *p.p.* povišan

mago *m.* stròlih, štròlih

magro *a.* màdeu, màdu (*madlá*); **2** sùh

mai più *av.* nukùl víc

maiale *m.* prasè (*prasèt(a)*); **2** pràsac (*pràsca*); **3** kòtac;

maialino *m.* kòčič, kòcač; **2** prasètac; **3** pràšcìč

mais *m.* šieràk (*šierka*)

mais *m.* činkuantìn (*seminato dopo la raccolta del grano*)

mai *av.* màj; **2** nobèdankrat; mùoje (*njegà*) žive dni (*lett. nei miei (suoi) giorni di vita: con frasi negative=mai*)

malamente *av.* slàbo, slàvo

malanno *n.* hudùo (*hùdega o hudà*); **2** nasrèca (*disgrazia*)

malattia *f.* bolia(*e*)zan (*bolèzmi*); **2** bolečina; **3** bolienje, bolènje (*dolore*), (*n.*)

maldestro *a.* okòran (*okòrna*)

male (dolore) *m.* dolòr (*dolòrja*)

maledetto *p.p.* **1** štràfan (*o- po- pre- u- ve- za-*) (*ted.*); **2** šèntan (*o- po- pre- u- ve- za-*) (*ted.*); **3** zakùnjen; **4** klét (*o- po- pre- u- ve- za-*)

maledire *v.* štràfat (*o- po- pre- u- ve- za-*) (*ted.*); **2** šèntovat (*o- po- pre- u- ve- za-*); **3** klét (*kùnen, klèu, kùn/kùnta*); **4** preklinjovàt -ìvat -àvat

maledizione *f.* štràfinga, (*ted.*); **2** štràfanje (*n.*), (*ted.*); **3** klètvinja

malerba *f.* lèšca

male *av.* slàbo, slàvo

male *n.* **1** hudùa(*o*) (*hudà*); **2** hùdež;

3 slàbo, slàvo; **4** nadlùoga, nadlòga (f.)
malformato p.p. zváržen, zaváržen
malga n. planìno
malgrado che cong. četùd, četùdi; **2** usednó ki
malgrado cong. četùd, četùdi; **2** usednò
malignità f. **1** hudobá, hudobija; **2** hudòbnost; **3** gardobá; **4** gardùost; **5** karvica, krivica; **6** sarùovost; **7** strupènost (*velenosità*)
malizia f. hudòbnost (*hudobnòsti*)
malizioso a. **1** hudòba(e)n (*hudòbna*); **2** gárd (*gardá, gardùo*); **3** hùd; **4** sláb (*slàva o slàba*)
malmenare v. **1** gèjžat, gèjžlat; **2** šinfat; **3** žàlvat; **4** ohrèstat; **5** zlupìt (*zlupen, zlupu, zlùp/zlupìta*)
malmenato p.p. ohrèstan, požàlvan
malta f. máuta, móuta
malvagio a. **1** hudòba(e)n (*hudòbna*); **2** gárd (*gardá, gardùo*); **3** hùd; **4** slab (*slàva o slàba*)
malvagio a. žléht (*di animo*); (*femm.: žléht*) (*ted.*)
malvagio m. hudòbnik
malvagità f. hudòbnost; **2** sarùovost)
malva m. slés, slís
mammalucco m. mamalùk (*offensivo*)
mamma f. màma
mamma f. màt (*màtere*)
mammella f. gárča (*dei mammiferi*)
mammella m. sis
manata f. pèst (*pesti*)
mancanza n. màmkanje (*par- po- u- z-*)
mancare v. mankùvat
mancare v. mànkat, (*par- po- u- z-*); **2** mankovàt -ùvat -àvat; **3** pogrešìt (*pogrešin, pogrešiu, pogrèš/pogrešita*); (*san te pogrešiu=avevo nostalgia di te (mi mancavi)*)
mancato p.p. mànkan (*par- po- u- z-*)
manciata n. pargišče (*a due mani*)
mancino m. čeparnjàk
mandare avanti v. gonìt (*gònen, gònu, gón/gonìta*)

mandare v. pošjàt (*pòšjan* (*significato di futuro*), pošjú, poší/pošjàjta; pošjàjih=*mandali*); **2** pošijàt
mandarino m. mandarìn
mandato p.p. pòšjan
mangiare a digiuno v. se odtaščàt
mangiare fuori v. veìast (*veian, veiedu*)
mangiare rumorosamente v. cmàkat
mangiare tutto v. strebìt (*strebìn, strebìu, strebí/strebìta*)
mangiare v. ia(e)st (*na- po- pod- pre- ve-*), (*ian, iadu, jéj/jèjta*); (*se najèst=mangiare a sazieta*); **2** snìa(e)st (*snien, sniedu, snéj/snèjta*); **3** zobàt (*po- pod- pre- ve-*)
mangiatoia f. plur. jàsalsa, jàsuca (*piccola*), (*solo plurale*)
mangiatoja n. plur. jàsla (*solo plurale*)
mangiatore m. iedec (*iedca*); **2** iedovac
mangiato a. **1** ieden (*od- u- ve-*); **2** zieden; **3** zobàn (*po- pod- pre- ve- za-*)
mangime m. fùa(o)tar (*fùatra o anche fùatarja*)
mangiona f. sniedenca
mangione m. snìa(e)denik
mangiucchiare svogliatamente v. marlizàt, pomarlizàt
mangiucchiare v. pregrizint -nit; **2** poièst (*pregrizen, pregrizu, pregrizin/pregrizinta*); **3** pojedùvat -ovàt -àvat
mangiucchiato di mala voglia p.p. mjàskan, pomjàskan
mangiucchiato p.p. **1** poièden; **2** pregrizen
manica m. rokà(ò)u (*rokàva*)
maniche m. plur. rokàvi (*plurale*)
manico del rastrello n. gràbišce
manico del secchio m. pa(o)uràz
manico della falce m. krùjac (*krùjca*)
manico della falce n. kosišče
manico della vanga n. lopatišče
manico di legno m. nasòd
manico f. ročica (*degli strumenti*)

maniera *f.* **1** maniera; **2** uìža, vìža (*ted.*); (*na màjdno uìžo=in nessuna maniera*)
manifestamente *av.* **1** vùdno; **2** očitno
manifestare *v.* manifeštàt; **2** kazàt očitno
manifesto *m.* manifešt
manina di pane *f.* ročica
manina *f.* **1** peščica; **2** ročica
manipolare *v.* udielat (*udielat krùh=lavorare il pane*)
manipolato *p.p.* udielan
mano destra *f.* desnica
mano sinistra *f.* čeparnica
manoscritto *m.* rokopiš
manovella degli strumenti *f.* ročica
manovella *f.* manauèla, manùela
manovrare *v.* rigia(e)rat (*ted.*)
manovrato *p.p.* **1** mandràn; **2** rigia(e)ran (*ted.*)
mano *f.* ròka
mansueto *a.* **1** potarpležiu (*potarpleživa*); **2** podlòža(e)n (*podlòžna*)
mantello *m.* plàšč
mantenere *v.* **1** mantinjàt; **2** redit
mantenimento *f.* **1** rèja; **2** mantinjànje (*n.*); **3** redilo (*n.*)
mantenuto *p.p.* **1** mantinjàn; **2** redjén, rején (*z-*)
mantile *m.* mantil
manza *f.* inica
manzo *m.* jùnac (*jùnca*); (*da arrabbiati: jùnac!=stupido!*)
mappa *f.* màpa
marcare *v.* sa(e)njàt (*sànjàn, sanjú, sanjí/sanjàjta*); **2** senjovàt -àvat -ùvat
marcia *f.* hòja
marcio *a.* gnjiu (*gnjila, gnjilùo o gnjilo*); **2** hùd; **3** strohnèn; **4** tarhlèn, tarhlinast
marcire *v.* **1** gnjìt (*o- par- pod- po- pre- raz- za-*), (*gnjìen, gnjìu*); **2** gnjiliet (*o- par- pod- po- pre- raz- za-*), (*gnjilìn, gnjilèu*); **3** shudiet (*shudèjen, shudèu, shudì/shudìta*); **4** strohniet (*o- par- pod- po- pre- raz- za-*), (*strohnèjen, strohnèu,*

strohnèj/strohnìta)
marciscente *a.* gnjilèn
marcito *p.p.* **1** gnjìt (*o- par- pod- po- pre- raz- za-*); **2** stròhnjen (*u- ve-*); **3** otarhljén
marciume *f.* **1** gnjilina; **2** strohnjènje
maresciallo *m.* marešjàl
mare *n.* mùorje
marginè *m.* kráj
Maria Vergine *f.* Marija Devica
Maria *f.* Marija
marinaio *m.* marinàr
marino *a.* mùorski (*mùarska*)
marito *m.* mòž
marmellata *f.* marmelàda
marmoreo *a.* mramorjén
marmo *m.* mràmor (*mràmorja*)
marna *f.* opòka
marrone *a.* **1** maròn; **2** rùs
marrone *n.* rùso (*colore*)
martedì *m.* tòrak, tòrek (*tòrka*)
martellare *v.* klàdvat
martello *n.* klàdvo
martello per incudine *m.* májac
martirio *f.* màltra
martora *f.* kúna
marzo *m.* mārč, mārč
mascalzonata *f.* **1** hudobá, hudobija; **2** hudòbnost; **3** gardobá; **4** gardùost; **5** karvica, krivica; **6** sarùovost; **7** strupènost (*velenosità*)
mascella *f.* **1** skrànja; **2** bràda
maschera di Montefosca *m.* blùmar (*blumarja*)
maschera tradizionale *m.* pùst (*di carnevale*)
mascherata *f.* maškeràda
maschera *f.* màškera
maschere di carnevale *m.* pustjè (*plurale*)
maschile *a.* mòški (*mòška*)
maschilmente *av.* po mòško
maschio *m.* mòški (*uomo*)
massima (detto) *f.* izjàva
massimo *a.* nárguorš
mastella *f.* **1** maštèla; **2** bànja; **3** pòdina (*friul.*); **4** òrna
mastello *m.* škáf
masticamento *m.* **1** hrùst; **2** zvečènje; **3** hrùstanje

masticare senza denti *v.* pomjâskat
masticare *v.* 1 hrûstat (*s- ve-*); 2
 veçit (*na- par- o- po- pre- z-*), (*veçen,*
veçu, veç/veçita)
masticato *p.p.* hrûstan (*s- ve-*); 2
 veçen (*na- par- o- po- pre- z-*)
matassa *f.* štrìa(e)na
materasso *m.* materáš
materiale puzzolente *f.* smardečina
materiale *n.* 1 blagùo; 2 materjâl
materno *a.* mámin (*mamina e*
mamna); 2 máterin (*máterna o*
máterina)
matricaria *f.* maderjàuka
matrigna *f.* màçuka
matrimonio *f.* 1 žembá; 2 poròka
mattarello *m.* 1 taçalèj; 2 vališ; 3
 túkca (*f.*)
mattinata *m.* predpuđàn
 (*predpuđnà*)
mattinata *n.* 1 jútarnje, jútranje
 (*celò jútarnje=tutta la mattinata*)
mattino *n.* jùtro
mattoni *m.* madòn
matto *a.* nòrac, norác (*norica*); 2
 zaudàn
mattutino *a.* 1 jútarni, jútarin,
 jútarnji; 2 zgùodnji, zgùodan
 (*zgùodna*); 3 prednèn
maturare *v.* 1 zgodniet; 2 se varšit;
 3 se zrunàt; 4 zazdrejât; 5 zdriet
 (*za-*), (*zazdrèjen, zazdréu,*
zazdréj/zazdrèjta); 6 zdrielt, zdrellet
 (*za-*), (*zazdrelìn o zazdrèjen, zazdrelìu*
zazdreléu); 7 se sorit; 8 godnjovât
 -àvat -ùvat (*godnjùjen, godnjùvu,*
godnjùvi/godnjùvâjta)
maturato *p.p.* 1 zorjén (*od- par- po-*
ve- za-); 2 odrâščen
maturo (*di uccello*) *a.* godàn
maturo *a.* zdrèu (*zdriela*)
mazzo *m.* 1 băt; 2 mačùj (*mačùla*)
mazzetto *m.* snopíc
mazzo di vitigni con grappoli
d'uva *m.* màk
mazzo *m.* 1 çúf; 2 pùši (*pùšja*)
ma *cong.* mà; 2 tàmiç; 3 pà (*non*
mettere la virgola nè prima nè dopo)
medaglia *f.* madàja
meda *f.* kopá

mediante (*con*) *prep.* s (*con parole*
che iniziano con: c, ç, f, h, k, p, s, š,
t.)
mediante *cong.* 1 skùa(o)s; 2
 spomočjò (*con l'aiuto*)
mediare *v.* glihat (*ted.*)
medicare *v.* 1 medihât (*po-*)
 (*medihàn o medihùjen, medihu,*
medihí/medihàjta); 2 medihùvat -àvat
 -ovât
medicina *f.* 1 medežina; 2 zdravilo
medio (dito) *m.* sàrçni; (*sàrçna*)
mediocre *a.* srèdnji
medio *a.* srèdnji, srèdinj (*srèdnja*)
meditare *v.* imiet u sebé
meditare *v.* premišljovât -àvat- ùvat
 (*premišljùjen, premišljùvu,*
premišljùvi/premišljùvâjta)
meeting *n.* srèčanje
meglio prima che adesso *fra.* ràjš
 priet ku sà
meglio prima che dopo *fra.* ràjš
 priet ku zàda (*potlè*)
meglio *a.* 1 bùa(o)iš (*più buono*)
meglio *av.* 1 ràjš; 2 lieuš (*più bello*)
mela alesandra *f.* alesàndra
mela caduta *f.* pádanca
mela cotogna *f.* kùtna
mela *f.* barnènka (*tipo di*)
mela *f.* dugarèpca (*tipo di*)
mela *f.* jábka, jábuka
mela *f.* kabalàuka (*tipo di*)
mela *f.* ofjànka (*tipo di*)
mela *f.* slapèica, sladèica (*tipo di*
mela a forma allungata e dolce)
mela *f.* zèuka (*tipo di*)
mele o pere disseccate *m.* kòšçiçi
mele *f.* jábke svètega Jàkopa (*precoci*
di San Giacomo)
melissa *f.* meliša
melodia *f.* uìza
membrana *f.* mriena
memoria *m.* 1 pomien, spomìn; 2
 zmisnjàva (*f.*)
menare (*condurre*) *v.* 1 pejàt (*pod-*
ve- s-), (*pèjen, pejú, péj/pejàjta*); 2
 uo(a)(o)zìt (*uazìn o uòzen, uozìu o*
uòzu, uòz/uòzita)
menare (*muovere*) *v.* mìgat (*mìgat*
rep=muovere la coda)

menare botte *v.* kesàt (*na- o- po- ve-*)

menare fuori *v.* vepejàt (*vepèjen, vepejú, vepéj/vepejàjta*)

menato (*picchiato*) *p.p.* nakèsan, okèsan

menato via *p.p.* pèjen (*po- pod- ve- s-*)

mendicante *f.* pètjarca (*ted.*)

mendicante *m.* pèkjar, pètjar (*pètjarja*); (*ted.*)

mendico *m.* pekjàc ; (*ted.*)

meno *av.* **1** mánkul; **2** mánj (*mánj ku mánj=men che meno*)

mensola *f.* polica, podpolica (*anche toponimo*)

menta *f.* mènta, mèta

mente *f.* pàmet (*pàmet(i)*)

mentire *v.* lagàt (*arz- do- na- o- pod- po- pre- raz- u- ve- z- za-*), (*làžen, lagú, lagí o lág/lagàjta*)

mentito *a.* podlagàn

mentito *p.p.* làžen (*arz- do- na- o- pod- po- pre- raz- u- ve- z- za-*)

mento *f.* **1** skrànja; **2** bràda

mentre *cong.* **1** tist cájit ki; **2** mèdku; **3** med tem ki

menzionare *v.* pomenìt (*pomènen, pomènu, pomèn/pomenìta*)

menzogna *f.* **1** lagá, làga, làža; **2** napravìčnost; **3** lagànje (*z-*), (*n.*)

meravigliare *v.* čudvat

meravigliarsi stralunati *v.* glèdat debèlo (*=guardare grosso*)

meravigliarsi *v.* **1** se čudvat (*pre-*); **2** se čudit (*pre-*), (*se čùden, se čùdu, čùdse/čùdtase*); **3** se maravejät

meraviglia *f.* **1** čùda; **2** čudovànje (*n.*)

meraviglioso *a.* čudovìtan (*čudovìtna*)

meraviglioso *av.* prečudno

mercanteggiare *v.* **1** budgarìt; **2** glihat (*ted.*)

mercanteggiato *p.p.* glihan

mercato *m.* tãrg, tãrh (*targá*)

merceria *f.* kràma

merci *n.* blagùa(*o*) (*blàga o blagà*)

merendare *v.* jùžnat

merenda *f.* jùžna, pojùžnjak

meritadamente urìedno

meritevole *a.* urìa(*e*)dan (*urìadna*)

merito *f.* urìednost (*urìednosti*)

merlo *m.* kùa(*o*)s

mescere *v.* **1** nalijàt (*nalìjen, naliju, nalij/nalijàta*); **2** lit (*na- u-*), (*lìjen, liu, li/lita*); **3** usùt

meschinità *f.* nìžnost

mescolamento *n.* pomešànje

mescolanza *n.* **1** mešànje; **2**

zmešnjàva (*f.*)

mescolare *v.* **1** mešàt (*po- u- ve- z- za-*), (*mìšan, mìšu, mìš/mešàjta*);

2 grebusàt (*par- o- po- ve- z- za-*); **3**

mèt (*po- u- ve- z- za-*), (*mèjen, mèu, mèj/mèjta*)

mescolare *v.* **1** mešàt (*po- u- ve- z- za-*) (*mìšan, mìšu, mìš/mešàjta*);

2 mešovàt -ùvat -àvat (*po-*); **3** mèt

(*po- u- ve- z- za-*), (*mèjen, mèu, mèj/mèjta*)

mescolato *p.p.* **1** mèjen (*po- u- ve- z- za-*); **2** mìšan (*po- u- ve- z- za-*)

mese *m.* mìa(*e*)sac (*mìasca*)

messa cantata *f.* pìeta màša

messa da morto *f.* martvãška màša

messa solenne *f.* pìeta màša

messa *f.* màša (*bo hùda màša=sarà una messa cattiva (=minaccia)*)

messi *f.* frùge (*dal latino*)

messo fuori *p.p.* **1** veklãdan; **2** velòžen

messo il manico *p.p.* nasòjen

messo in disordine *p.p.* **1**

rasklãdan; **2** razlòžen

messo lo strame *p.p.* stèjen (*ar- po-*)

messo sul fuoco *p.p.* potàknjen

messo *p.p.* lòžen (*po- u- ve- z-*)

mestolo per polenta *m.* pulèntar (*pulentàrja*)

mestolo *f.* krùhanca, kùhranca, krùharinca, kùharinca; **2** pjèujnca; **3** kòrc, korác (*korcá*)

mettere a covare *n.* podkladànje

mettere a covare *v.* pokladàvat (*pokladàvan o pokladùjen, pokladàvu, pokladàvi/pokladàvta*)

mettere a dritto *v.* polìcat (*polìcan, polìcu, polìc/polìcàjta*)

mettere assieme *v.* zlùast kùpe (zlòžen, zluòžu)
mettere il fieno in covoni *v.* zluòšt senùo (zlòžen, zluòžu, zloš/zložita)
mettere il manico *v.* naso(a)dìt (nasòden, nasòdu, nasot o nasodì/nasodita)
mettere il piede alla cieca *v.* stròfint -nìt (anche in senso figurato); (stròfnen, stròfnu, stròfin/stròfinta)
mettere in croce *v.* krònat
mettere in disordine *v.* zbrusìt (zbrùsen)
mettere in ordine *v.* zluòšt (zlòžen, zluòžu, zloš/zložita)
mettere in pubblico le proprie magagne *v.* kazàt rit (kàžen rit)
mettere in serbo *v.* skranìt (par-po- ve- u-) (skrànèn, skrànù)
mettere le penne *v.* godnjovàt -àvat -ùvat (godnjùjen, godnjùvu, godnjùvi/godnjùvájta)
mettere lo strame *v.* stejàt (ars-do- na- o- par- pod- po- pre- ra-ve- za-) (stèjen, stèju, stèj/stejájta)
mettere nella morsa *v.* zmàršat
mettere sotto sopra *v.* arzvvrèč (arzvaržen, arzvargu, arzvárz/arzvaržita)
mettere sul fuoco *v.* 1 potikàt (potìkan o potìčen, potìku, potìk/potìkájta); 2 potaknìt -ìnt (potàknjen, potaknú, potakní/potaknìta)
mettere vicino *v.* parlùožit (parlòžen, parlùožu, parlòš/parlòžita)
mettere *v.* 1 diet (dènen (futuro), déu, dén/denìta); 2 klàst (po- za-) (klàden (=sto mettendo), klàdu, klàt/kladìta); 3 kladàt (po- ve- z-); 4 kladovàt -ùvat -àvat (kladùjen, kladùvu, kladùvi/kladùvta/kladùvájta); 5 lùa(o)št (lòžen (futuro), lùazu, lòš/ložita)
mettersi a *v.* začèt (začnen, začèu, začín/začnìta)
mettersi d'accordo *v.* 1 se poguorìt; 2 se zmenìt
mettersi d'impegno *v.* zavìhnit rokàve

mettersi in testa *v.* se uklàdat
mettiamo a dire *v.* ložimo rèc
metà (centro) *m.* sréd
metà *av.* pù an pu (col genitivo), (pù an pù vùna an uodé=metà acqua e metà vino)
mezz'ora *av.* pù ùre
mezzanotte *av.* pùnoči
mezzano *a.* srèdnji
mezzo (centro) *m.* sréd
mezzogiorno *av.* pudnè
mezzogiorno *m.* pudàn, pòudan (pudnà o pudnè)
mezzoretta *av.* pù ùrce
mezzo *av.* pù an pù (col gen.)
mi duole che non riesco a resistere (sopportare) *fra.* me bolì de na mòren prestàt (de na mòren prenèst)
mi duole il cuore *fra.* me bolì sarcè
mi duole l'anima *fra.* me dušica bolì
mi hai *fra.* smé (equivale a: si me)
mi sembra *fra.* sém zdi
mi vien da piangere *fra.* me se čè jokàt. me gre na jok
mi vien da ridere *fra.* 1 me gre na smieh; 2 me se čè smejàt
mi è scappato *v.* mej veletìalo
miagolare *v.* 1 njaulìt (po- ve- za-); 2 njàukat (po- ve- za-)
miagolio *n.* njaulànje
mica *av.* ka interrogativo-esclamativo; (ka bòš spáu?!= mica dormìrai?!)
mica *av.* mígo (mígo pretìndeš de te ponešén=mica pretendì che ti porti)
midollo *n.* mužgènje
miele *m.* met, mèd (medà o medù)
mietere *v.* žèt (po-) žànjen o žènen, žèu)
miglioramento *n.* obùojsanje
migliorare la salute *v.* oščipàt (se je no màlo oščipú=è un pò migliorato (dopo una malattia))
migliorare le condizioni fisiche o mentali *v.* 1 zadrièt ùha; 2 oščipàt
migliorare *v.* 1 bùojsat (na- o- par-po- u- ve- z- za-); 2 làjšat (na- o- par-po- u- ve- z- za-)

migliorato *p.p.* **1** bùojšan (*na- o- par- po- u- ve- z- za-*); **2** làjšan (*na- o- par- po- u- ve- z- za-*)
migliore *av. comp.* bùajš (*comparativo di dobar*)
miglio (*semi per uccelli*) *n.* prosù(a) (*prosà*)
mignolo *m.* manzìnac, manzìn
milione *m.* miljòn
mille volte *av.* tàuzìntkrat
millepiedi *m.* stuandògac
mille *card.* tà(o)uzìnt (*ted.*)
milza *f.* urànca
minacciare *v.* trucàt (*na- par- po- ve- za-*), (*ted.*)
minacciato *p.p.* trucàn (*na- par- po- ve- za-*)
minaccia *n.* trucànje (*ted.*)
minatore *m.* minatòr (*minatòrja*)
minerale *m.* mineràl
minestra di zucca *f.* brìža
minestra *f.* kùhnja
minestra *m.* žgànci (*tipo di*); (*plurale*)
minestra *m.* žíf (*specie di*)
minestrone *m.* minestròn
mingherlino *a.* dròban (*dròbna*)
minimizzare *v.* **1** zamašìt; **2** klàst na nič
minimo *av.* narmànj
minore d'età *av.* mlàjš
minore *a.* màjš
minuscolo *a.* ničast
minutaglia *f.* rapotija
minuteria *n.* drobišče
minuto *m.* minút
minuzia *n.* drobišče
minuziosamente *av.* natancín
minuziosamente *av.* potinmàlin
mio *a. e p.* mù(a)j
miracolo *m.* čùdež
mirare col fucile *v.* parmìert (*parmièren, parmièru, parmièr/parmièrta*)
mirare *v.* **1** namerovàt -ùvat -àvat; **2** namìert (*namìèren, namìèru, namìèr/namìèrta*); namìert *s pušo*=puntare il fucile
mirato *p.p.* namìerjen
mirtillo *f.* čarnìca, čarnìkula

mischiato *p.p.* **1** mèjen (*po- u- ve- z- za-*); **2** mièšan (*po- u- ve- z- za-*)
miscredente *m.* na(e)vìernik
miscredenza *f.* nevìera
miseria *f.* **1** nadlòžnost; **2** nadlùoga, nadlòga
misericordia *f.* **1** mìlost; **2** usmìlnost; **3** usmìljènje (*n.*)
misericordioso *p.p.* **1** usmìljen; **2** mìlostan (*mìlostna*)
misterioso *a.* skriùšan (*skriùšna*)
mistero *f.* **1** skriùnost (*skriùnost(i)*); **2** tàjnost (*tàjnosti*)
mistura *n.* mešànje
misurare la legna *v.* skùbat
misurare *v.* mìert, mìerit (*od- par- po- u- ve- z-*), (*mìèren, mìèru, mìèr/mièrta*)
misurato *p.p.* mìerjen (*od- par- po- u- ve- z-*)
misura *f.* **1** mìera; **2** velikòst (*grandezza*)
mite *a.* mìu, mìli (*mìla*)
mocciosa *f.* šmàrkovca
moccioso *a.* šmàrkliú (*šmàrkliùva*)
moccioso *m.* šmàrkovac
moccio *m.* šmàrki (*šmàrkja*)
moda *f.* mòda
modello *m.* ežèmpil (*ežèmpilna*)
moderarsi *v.* se postenìt, se poštenìt
moderatezza *f.* modrùost (*modrùost(i)*)
moderato *a.* mòdar (*mòdra*)
moderazione *f.* mìernost
modestamente *av.* spùodnjo
modo di camminare *f.* hòja
modo *f.* uìža, vìža (*ted.*); (*na màjdno uìžo=in nessun modo*); (*na tìsto vìžo=in quel modo*); (*na gliho vìžo=giustamente, nel giusto modo*)
moglio *a.* kùmaran (*kumàrna*)
moglie *f.* žená
molestare *v.* nadljegovàt -àvat- ùvat
molestia *f.* **1** nadlìega; **2** pregànjanje
molesto *a.* nadlìezen (*nadlìèžna*)
mollare *v.* **1** pustit; **2** nahàt (*nàhan, nahùú, náh(i)/nahàjta o nahìta*); **3** nahàvat; **4** puščàt (*puščùjen, puščùvu, puščì/puščàjta*)
mollare *v.* spuščàt (*la legna sul filo a*

sbalzo); (*spustìn o spuščan, spustiù*)
molla *f.* sùšta
molletta *f.* ščipàlca, ščipàuka
mollica *f.* sredica
molte volte *av.* dùgokrat, pùnokrat, velikokrat
molto grande *a.* prevelík
molto marcio *a.* pregnjù (*pregnjùla, pregnjùlò*)
molto presto la mattina *av.* zló zgùoda
molto raffreddato *p.p.* prehlajén
molto rovinato *p.p.* preškòdvan
molto tardi *av.* prepoznó
molto *av.* **1** zló; **2** pùno (*pieno*); **3** veliko (*grande*)
momento *n.* **1** magnènje; **2** momént
monaca *f.* mùnja
monaco *m.* mènih
mondano *a.* **1** posvètnik; **2** posvieten (*posvietna*)
mondo *m.* svìa/et (*svetà*); **2** zemjá
montagna *f.* gorá (*gen. plur.: od gorè*)
montare in piedi *v.* nastàbt, postàbt (*nastàben o nastàven, nastàbu o nastàvu, nastàb/nastàbta*)
montare in un altro posto *v.* prestàbt (*prestàben, prestàbu, prestàb/prestàbta*)
montare *v.* kapunàt (*del gallo*)
montare *v.* stopit -nìt (*do- na- pod-po- pre- u- ve-*), (*stòpnen, stòpnu, stopí/stopìta*)
montato *p.p.* postàben, postàbjen
monte *m.* **1** brià(e)h (*bregà; plurale: bregì o bregùovi*); **2** hriba
monticello *f.* **1** grùabja; **2** bregič, breščič
montone *m.* kaštròn
mora *f.* arbidinca, garbidinca (*di rovo*)
morbido *a.* ràhu (*ràhla*)
mordere *v.* klàt (*o-*), (*kòjen, klú, kój/kòjita*); **2** okoit (*okòjen, oklú, okój/okoita*); **3** ujèdat
morendo *v.* umerjòč
moribondo *m.* smartnik
morire (*finirla*) *v.* nardit konác
morire (*quasi scherzoso*) *v.* zakàrpat

(joj zakàrpu = ha tirato le cuoia)
morire *v.* **1** krepàt (*po- u-*); **2** krepovàt -àvat -ùvat (*po-*) (*di animali*), (*krepùjen, krepùvu, krepùv/krepuvàjta*)
morire *v.* **1** mrìet (*po- u-*), (*mrìen, máru o mru, l'imperativo, ovviamente, non si usa; da arrabbiati però: ukrepì o ukrepàjta=crepa o crepate*)); **2** me(*i*)rovàt -àvat -ùvat (*po-*); **3** jo komplìt (*finirla*)
mormorare *v.* šumiat, šumit (*na-par- po- pre- ve- za-*) (*šumìn o šumèjen, šuméu*)
mormorato *p.p.* šumjén (*na-par- po- pre- ve- za-*)
mormorio *n.* šumènje
morosamento *f.* snùba
morosare *v.* se snubit (*se snùben*)
morosa *f.* muròza
moroso *m.* muròz
morsa *f.* zmàrša
morsicato *p.p.* oklàn
morso (*uno solo*) *f.* kojàda
morso sotto *p.p.* podkòjen
morso *m.* **1** uàd; **2** griz
morso *p.p.* **1** klàn (*o-*); **2** kòjen (*o-par- pre- u-*)
mortaio *m.* martàu (*per frantumare*); (*martàla*)
mortale *a.* smárti(e)n (*smàrtna*)
mortalità *f.* smàartnost
morta *a. f.* martvá
morte *f.* smàrt (*smartì*)
morto (*scherzoso*) *p.p.* zakàrpan (*tirato le cuoia*)
morto *a. m.* mártu (*martvà*)
morto *a. n.* martvó (*neutro*)
mosca *f.* mùha
moscerino *f.* mašica
moscone *m.* komàr (*komàrja*)
mosso *p.p.* **1** nàgnjen (*nagnjena*); **2** gìbjen ; **3** cìngan (*od- po- ve- z-*)
mosto di pera *m.* hrùškovac (*hrùškovca*)
mosto *n.* **1** turklànje; **2** móšt
mostrare *v.* kazàt (*par- po-*) (*kàžen, kùzu, kàž/kàžàjta*); (*me na kàže=non mi convince*); (*kazàt rit=essere poveri=mostrare il culo*)

mostrarsi (*apparire*) *v.* se parkazàt (*se parkàžen, se parkàzu, pàrkazàjse/parkazàjtase*)
mostrarsi *v.* se kazàt (*par- po-*), (*se kàžen, se kàzu, kazàjse/kazàjtase*)
mostrato *p.p.* kàžen (*po- par-*)
motore *m.* motòr
moto *n.* 1 gibànje (*po- pre- z-*); 2 gíb (*m.*)
movimento *n.* 1 gibànje (*po- pre- z-*); 2 gíb (*m.*)
mozzare il fiato *v.* se zahlèpat
mozzato *p.p.* preieden
mucca *f.* kràva
mucchio *f.* tàsa (*friul.*)
mucchio *m.* kùp, kùpac (*kùpca*); (*na kùpac=in mucchio*)
mucilagine *m.* iglén
muffa *f.* 1 mùfa; 2 pljesnjá, pljesnjová
muggire *v.* bulìt (*po- ve- za-*) (*bùlen*)
mughetto *f.* suzìca
mugnaio *m.* mlinar (*młinarja*)
mugugnare *v.* pogodernjät
mulino *m.* mlin, màlin (*màlna*)
mulo *m.* mùl
mummia *f.* mùmjja (*si ko na mùmjja=sei come una mummia*)
mungere *v.* mùzt (*par- po-pre- u- ve-*) (*mùzen, mùzu, mùz/muzità*)
municipio *m.* kamùn
munto *a.* mùzen (*par- po-pre- u- ve-*)
muovere *v.* 1 ganìt (*ganen, gànu, gán/ganità*); 2 gibàt (*do- par- o- po- u- ve- z-*); 3 cìngint -nit, cìgint, nit (*cìgnen, cìgnu, cìgin/cìginta*); 4 cìngat (*do- na- o- par- po- ve- za-*); 5 cìngùvat - àvat - ovàt (*cìngàvan o cìngùjen, cìngàvu, cìngàvi/cìngwàjta o cìngùvta*); 6 nàgnit -int (*nàgnen, nàgnu, nàgni/nagnità*)
muoversi *v.* se ganìt (*se gànen, se gànu, ganìse/ganitàse*)
muovetevi *v.* gànitàse (*imperativo*)
muoviti *v.* ganìse (*imperativo*)
muratore *m.* zidàr (*zidàrja*)
murato *p.p.* zìdan
muratura *n.* zidànje
muretto *f.* 1 pregràja; 2 zi(e)dìšce (*n.*)

muro (parete) *m.* zid (*od zìda o od zidà; pl. zidùovi*)
muro di cinta *f.* 1 gràda; 2 gradìšče (*n.*)
muschio *m.* màh (*mahù o mahà*)
musetto *m.* mužét
mutamento *f.* novùost
mutande *f.* 1 gàčje; 2 mudànte (*plurale*)
mutare *v.* spreobarnìt
muto *a.* mùtast

N

narciso *f.* kolenca
narrare *v.* 1 pràft, pràvit; 2 poviedat (*povien, poviedu, povéj/povèjta*)
nasare *v.* dihat
nascere *v.* se rodìt
nascere *v.* se velèht (*dall'uovo*); (*velèžen, velègu*)
naschere di carnevale *m.* pustùovi (*plurale*)
nascita *m.* 1 ròd (*rodà o rodù*); 2 rojènje (*n.*)
nascondere *v.* krìt (*par- pod- po- pre- s- za-*), (*krièn o krìjen, kriù, kri/krita*); 2 krivàt (*par- pod- po- pre- s- za-*)
nascondersi *v.* 1 se skrivàt; 2 se skrivìt
nascondiglio *n.* 1 skrivàlo; 2 skrivànje (*po-*)
nascostamente *av.* 1 skrivìtno, skrivìto; 2 skrivìš (*po-*)
nascosto *a.* skrivìšan (*skrivìšna*)
nascosto *p.p.* 1 krìjen (*par- pod- po- pre- s- za-*); 2 krìt (*par- pod- po- pre- s- za-*)
naso *m.* nùa(o)s (*nosà*)
nastro *m.* tràk (*trakà o trakù*)
Natale *m.* Božìč
natalizio *a.* 1 božìčni; 2 božìčen (*božìčna*)
natali *n.* rojènje
natio *a.* domàč
Natisone *f.* Nediža
natisoniano *a.* ne(a)dìški
nativo *p.p.* rojén

- nato** *p.p.* rojén
nato *p.p.* velèžen (*dall'uovo*)
natura (**indole**) *m* nagíb
naturalmente *av.* 1 seviede; 2 ogó, ogó de
natura *f.* natùra
nauseante *p.p.* gráužan (*na- z-*)
nauseare *v.* gráužat (*ve- z-*)
nauseato *p.p.* zgráužan
nausea *f.* 1 gráuža; 2 gráužanje (*n.*)
naštrinkat
nebbia *f.* maglá
necessario *p.p.* potria(e)ban (*potriebna*)
necessità corporale *f.* potrebinja
necessità *f.* 1 trebinja (*po-*); 2 sila; 3 trieba (*po-*)
negare *v.* 1 nejàt (*nejàn, nejú, nejí/nejàjta*), (*par- pod- po- pre- s- za-*); 2 tajít, taít (*do- na- po- pre- u- ve- za-*), (*taìn, taìu, taí/taìta*)
negare (*nel senso di non dare*) *v.* nèdàt ; (*nìe dàno viedet=non è dato sapere*)
negato *p.p.* nejàn (*po- pre- s- za-*); 2 tajén (*par- pod- po- pre- s- za-*)
negazione *n.* 1 nejànje; 2 tajènje
negligente *a.* namàran
negligente *p.p.* zàben, zàbjen
negoziare *v.* se poguàrjat
negozio *f.* 1 kupčija; 2 targovìna
nè con le belle nè con le cattive *fra.* ne z liepa ne s hùda
nei primi anni *av.* u pàrvih lietah
nei primi giorni *av.* u pàrvih dnèh
nel (**dentro**) *cong.* nòt tú
nel buio *av.* tu tamí (*stato in luogo*); (*san bìu tu tamí=ero al buio*)
nel buio *av.* tu tamò (*moto a luogo*); (*san šù tu tamò=sono andato nel buio*)
nel centro *av.* tu sréd
nel frattempo *av.* 1 tístcajt; 2 medtén
nel mezzo *av.* 1 ta na pù; 2 tu sréd; 3 usréd
nel sonno *av.* tu sné, u sné
nel tempo di *cong.* cájmit (*cájmit tri ure=nel tempo di tre ore*)
nell'aldilà *fra.* tán na tìn svìete
- nell'aria** *av.* uàjar, uàjarje
nella giusta misura *fra.* kàr je an prù
nella totalità *av.* odkràja
nelle nuvole *av.* polùhtu
nello stesso modo *av.* glištakùo
nel *prep.* sáun, sáu (*moto verso chi parla*); (*sáun màkino=nella macchina*)
nel *prep.* u, tu
nemico *m.* sa(o)uràžnik, sovràžnik
nemmeno *av.* nàncà, nànc (*friul.*)
neo *f.* bìda
neppure *cong.* še...ne, (*še zluodi te ne uzame*); 2 nàncà, nànc (*friul.*)
nereggiare *v.* čarniet (*na- po- u- ve- s- za-*) (*čarnìn o čarnèjen, čarniù o čarnéu*)
nero *a.* čarín (*čarná*)
nessuna volta *m.* nobèdankrat
nessuno *a.* 1 o(u)bèdan (*ubèdna*), nobèdan; 2 majdán (*majdná*)
neve ghiacciata *m.* cìnac
neve *m.* snìa(e)g (*snegà*)
nevica *v.* 1 grè snèh; 2 snehùje (*participio: j snehàlo*) (*impersonale*)
nevvero *av.* kané, kajné
ne *p.* jìh (*jìh mán pùno=ne ho tanti*)
nido *n.* gnìa(e)zdo
nient'altro che *av.* níčku
niente di meno *av.* nič mánj
niente *m.* ni(e)č (*nìča*)
nipote (*femmina*) *f.* nièča
nipote (*maschio*) *m.* na(e)vùa(o)d (*navùoda*)
nocciolina *m.* liešink, liesnik
nòcciolo *f.* kùa(o)st (*kostì*)
nocciòlo (*pianta*) *f.* lieska
nocciòlo (*frutto*) *m.* liešink, liesnik
noce *m.* kakòc, kokòc; 2 oréh (*orièha*)
nocino *m.* nočìn (*liquore*)
nodo *m.* 1 zauòjak, zavuojak (*zauòjka*); 2 vazù
noi altre due *p. f.* midrùge dvà
noi altre *p. f.* midrùge
noi altri due *p. m.* midrùga dvà, midrùs dvà
noi altri *p. m.* midrùz
noi due *p. m.* midvà (*maschi*)

- noi due** *p.* midviè (*femmìne*)
noiosamente *av.* štùfno
noi *p.* mì
nome *n.* imè (*imèna*)
nominare *v.* imenovàt -ùvat
(imenùjen, imenùvu, imenùvi/imenuvàjta)
nominato *p.p.* imenovàn
nomi *n.* imèna (*plurale*)
non ... forse *av.* ka na, ka ne (*ka na + verbo*); (*ka na viaš=non sai forse?*); (*ka na grèš=non vai forse?*)
non accennare *v.* na màgnit -int (*na màgnen, nie màgnu, na màgin/na magnita*)
non adempiere *v.* nadopùnt
(nadopùnen, nadopùnu, nadopùn/nadopùnta)
non aprire bocca *v.* na preguarìt
non aver voglia *v.* se na (*ne*) dàt
(impersonale); (*se na dà, se nie dàlo*)
non avere pace *v.* na mìet darú, na mìet merú
non avere voglia *v.* se tràgat
(impersonale), (*se tràga, sej tràgalo*); (*me se tràga=non ho voglia*); (*ted.*)
non avere *v.* nemìet (*nièman=non ho, nièmaš=non hai, ecc.*); (*p.p.= na bon imèu*)
non badare *v.* **1** nebrìgat; **2** nemàrat
non bisognoso *a.* nepotrieban
(nepotriebna)
non c'è fretta *fra.* nie sìle
non c'è modo *av.* nekàka,
 nia(*e*)kàka, nia(*e*)ki (*niaki se jèst=è inutile arrabbiarsi*), (*niakàka pruat viatru scàt=non c'è modo di pisciare controvento*)
non c'è nessuno *v.* nia obèdnega
non c'è premura *fra.* nie sìle
non chiedere *v.* naprašàt
non ciucciare *v.* nasàrkint -nit
(nasàrknen, nasarknú, nasàrkin/nasàrkinta)
non ciucciato *p.p.* nasàrknjen
non compire *v.* nadopùnt
(nadopùnen, nadopùnu, nadopùn/nadopùnta)
non completare *v.* nadopùnt
(nadopùnen, nadopùnu,
- nadopùn/nadopùnta)*
non conoscere *v.* napoznàt
non costoso *a.* nedràg
non cucire *v.* našivàt (*našivan, našivu, našivi/našivàjta*)
non cucito *p.p.* nešivan
non curare *v.* nebrìgat
non custodito *p.p.* **1** navàrjen; **2** odvàrjen
non dare *v.* nedàt
non desiderare *v.* naželiet (*naželin o naželèjen, naželiu o naželèu*)
non desiderato *p.p.* naželjén
non domandare *v.* naprašàt
non dovere *v.* namùort (*namùoren, nìesan mogú*)
non dovere *v.* nesmìet (*smìen o smian, smèu*); (*ne smìeš dielat=non devi lavorare*)
non eseguire *v.* nadopùnt
(nadopùnen, nadopùnu, nadopùn/nadopùnta)
non esserci *fra.* na bìt ne sledù ne smradù (*non c'è nè traccia nè odore*)
non essere capaci di nulla *fra.* bìt za nič
non essere *v.* nebit (*nìesan, nìesan biu, futuro: nebòn, nebòd/nebodita*); *nebòd nòrac=non essere matto*
non fare *v.* na (*ne*) stùaj
(imperativo); (*na stùoj hodit = non andare*)
non frenare *v.* našpalit (*našpàlen, našpàlu, našpàl/našpalita*)
non frenato *p.p.* našpàljen
non gettare *v.* navrieč, navrèč
(navàržen, navárgu, navárs/navarzita)
non guardare a bocca aperta *v.* nazjàt (*nazi=non guardare a bocca aperta*)
non guardare *v.* mažàt (*po- za-*)
(mažin, mažú, máž/mažàjta)
non ha aperto bocca *fra.* nia jàu
 ne štì ne gi
non hai mai pace *fra.* nièmaš maj merù
non hai *v.* nia(*e*)maš (*ne imìet=non avere*)
non ho voglia di ridere *fra.* me se

nèce smejàt

non ho voglia *fra.* me se na(e)dà

non ho *v.* nìa(e)man (*presente*)

non illuminare *v.* nasvietit, nasvetit
(*nasvieten, nasvietu,*
nasviet/nasvietta)

non importare *v.* namàrat
(*namàran*)

non importa *av.* nàj, nàle (*náj*
je=che sia), (*nàle, prú te stojì=non*
importa, ben ti sta)

non interessare *v.* nabrigat

non m'importa niente *v.* me na nič
màra, me na nič brìga

non mangiare *v.* nazobàt

non mangiato *p.p.* nazòban

non mi va *fra.* me na gre

non mi viene in mente *fra.* me na
prìde tu pàmet

non mosso *p.p.* nagìban

non muovere *v.* nagibàt

non necessario *a.* nepotrieban
(*nepotriebna*)

non offenderti *v.* ne zamìer

non parlare *v.* na preguarìt

non piacere *v.* na plažàt

non posso *v.* na (*ne*) mò
(*contrazione di: na mòren*)

non potere *v.* na(e)mòrt (*namòren,*
nìesan mogù o mù, namòr/namòrta)

non può essere *fra.* na mòre bit
(*passato: nìe moglùo bit*)

non raccontare *v.* napoviedat
(*napovien, napoviedu,*
napovéj/napovèjta)

non raccontato *p.p.* napoviedan

non ricordare *fra.* na prìt tu glàvo,
na prìt tu pàmet

non rimboccare *v.* nazvèznit
(*nazvèznen, nazvèznu,*
nazvèzin/nazvèznita)

non rimboccato *p.p.* nazvèznjen

non rivelare *v.* napoviedat
(*napovien, napoviedu,*
napovéj/napovèjta)

non rivelato *p.p.* napoviedan

non salare *v.* naslànìt

non salato *a.* naslànjen

non sapere *v.* **1** neznàt; **2** neviedet
(*nevìa(e)n, nevìa(e)du,*

neviet/neviedta)

non schizzare *v.* nasiknìt -ìnt
(*nasiknen, nasiknu,*
nasikni/nasiknita)

non sei buono a nulla *fra.* nìes ne
za bùdo ne za pèšto

non sei *v.* nìes (*ne bit=non essere*)

non serve (*non c'è nulla da fare*) *v.*
nìe kàka

non sofferto *p.p.* natarpjèen

non soffrire *v.* natarpiet (*natarpin,*
natarpéu, natarpí/natarpita)

non solo *cong.* néle, néle samùo (*nèle*
tùo=non solo questo, non solo la
stessa cosa)

non sono *v.* nìesan (*ne bit=non*
essere)

non sopportare *v.* na (*ne*) mòrt (*na*
mòren o na mò, nìesan mogú, na
mòr/na mòrta)

non spaventare *v.* nastràšt
(*nastràšen, nastràšu,*
nastràš/nastràšta)

non stai mai fermo *fra.* nìemaš maj
merù

non stancare *v.* natrudìt

non star fermi *fra.* ne imìet merù,
na mìet darù

non stare nella pelle *fra.* na stàt tu
kòž

non valere *v.* bit za nič

non vedere l'ora *fra.* ne vìdet ùre
an cájta

non vedi l'ora *fra.* na vìš ùre an
cájta

non voglio *v.* nècen

non volere *v.* netìet (*nècen, nìesan*
tèu, netìet/netìejta o netèjta)

non vuole *v.* nèč (*sta per: nèče; è*
molto lunga)

non zampillare *v.* naščurìet
(*naščurìn, naščuréu*)

non è *av.* ka nìe (*esclamativa,*
affermativa, non negativa)

non è *v.* nìa, nìe

noncuranza *f.* **1** nebrìga; **2** namàr
(*m.*)

nonna *f.* nòna

nonnetta *f.* nònca

nonno *m.* **1** nòno; **2** nònih (*nònona o*

nòmolna, nònih)
nonostante *av.* **1** čeglih, celih, usèglìh; **2** četùdi, četùd; **3** nàle; **4** z usien tùolin
nono *ord.* devèti
nonzolo *m.* mèžnar (*mèžnarja*); (*ted.*)
non *av.* na, ne
nostro *p.* náš
notaio *m.* nodàr (*nodàrja*)
notificare *v.* pošjàt màrin
notizia gioiosa *f.* veselica
notizia *n.* znanìlo
noto *a.* znàn
notte buia *f.* tardá nùoč
notte inoltrata *f.* tardá nùoč
notte *f.* nùa(o)č (*noči*)
notturmo *a.* ponòčni
novanta *card.* devèdeset
novembre *m.* novèmber (*novèmberja*)
nove *card.* devèt
novità *f.* **1** novìca; **2** novùost
nozione *n.* znànje
nozze *f.* ójceta (*genitivo plurale: ójcet*); (*ted.*)
no *cong.* né
nubile *f.* **1** samìca; **2** vedràna
nuca *m.* uràt
nudità *f.* nagotá, nagùast (*nagùast(i)*)
nudo *a.* **1** nàg; **2** gòu (*golá*)
nudo (*di bambìni*) *a.* ràkac
nulla da fare *fra.* nièkàka
nulla *av.* nič, nèč
nulla *m.* nič (*nìča*)
numero *m.* **1** nùmer (*nùmerja*); **2** število
nuocere *v.* škòdbat, škòdvat (*po-pre- u- ve- za-*)
nuora *f.* nevièsta
nuotare *v.* plàvat (*po-pre- ve- s- za-*)
nuotato *p.p.* plàvan (*po-pre- ve- s- za-*)
nuoto *n.* plàvanje
nuovamente *av.* **1** spèt; **2** nazàj, pa nazàj; **3** spèk, spèkama, spèkoma; **4** znòva, znùova, znùovega, znùovič, nanùovič, od nóvega
nuovo *agg.* nòu (*nòva*)

nutriente *a.* tèčen (*tècna*)
nutrire *v.* fùa(o)trat (*na-*), **2** cèrat (*ted.*); **3** redìt *c*
nutrirsi *v.* uživàt
nutrito *p.p.* cèran (*ted.*); **2** rèjen, redjén (*po- u- ve- z-*)
nuvola *f.* **1** maglà; **2** oblàk
nuvoloni *m. plur.* valùovi
nuvoloso *a.* maglèn
nuvoloso *av.* **1** maglàvo; **2** oblàčno (*je oblàčno=è nuvoloso*)
nuvoloso *p.p.* oblačèn (*oblàčna*)

O

o *cong.* ál
o con le belle o con le cattive *fra.* ál zlièpama ál shùdama
o con le buone o con le cattive *av.* ól zlièpa ól shùda
obbedienza *n.* bùganje (*po-*)
obbedire *v.* bùgat (*do- par- o- po- ve- za-*)
obbedito *p.p.* bùgan (*do- par- o- po- ve- za-*)
obbligare *v.* **1** znùdit, znùd; **2** parsìlt (*parsìlen, parsìlu, parsìl/parsìlta*)
obbligarsi *v.* obečovàt -àvat -ùvat
obliquamente *av.* **1** uprèh; **2** upriekama
obnubilato *p.p.* posienčan
oca *f.* òča
oca *m.* oçòn (*maschio*)
occasione *n.* parlòžnost
occhiaia *m.* podùa(o)čnjak
occhiale *m.* oçàu (*oçala*)
occhiali *m.* oçàli (*plurale*)
occhiata *m.* pogléd
occhiatina *m.* kùk
occhieggiare *v.* mažikàt (*po-*), mažùkat (*po- ve- za-*) (*mažùkan o mažùknèn, mažùknu*)
occhiolino *f.* pomìga
occhio *f.* ùo(a)č (*oči o ùoč; plurale: oči*); (*cepìt (cìep) na ùoč=innestare (innesto) a gemma*)
occhi *f.* oči
occludere *v.* zalepìt
occluso *p.p.* zalepjén

- occorrere** *v.* bìt trieba + infinito (*trieba è indeclinabile*); (*je trieba pìt=occorre bere*)
- occorrere** *v.* kòrt (*kòren, kòru*)
- occultamento** *n.* pokrìvànje
- occuparsi** *v.* se mešàt
- Oceania** *f.* Očeànija
- oculatezza** *f.* prevìdnost
- Oculus** *n.* Nòkula (*plurale*)
- odio** *n.* sa(o)uràštvo
- odorare** *v.* **1** uònat, uònjat; **2** zadišàt (*zadišin, zadišu*)
- odore** *f.* **1** uònja; **2** dùh
- odori** *f.* dišàva (*per la cucina*)
- offendere** *v.* ofindit
- offendersi** *v.* **1** zamìert (*zamieren, zamieru, zamier/zamierta*); **2** zavìhnit nùa(o)s (*zavìhnen, zavìhnu*); **3** se uzèmat (*na- za-*); **4** se zauzèt (*se zauzamen, se zauzèu*)
- offendevole** *p.p.* zamieren
- offerta** *f.* ponùda, ponùdba
- offerta** *f.* štivànka, štvànka (*ai giovani del paese per lo spozalizio di una ragazza*)
- offerta** (*elemosina*) *f.* àmožna
- offerta** *m.* òufar, ùfar (*in chiesa alle feste natalizie*); (*òufra o òufarja*); (*ted.*)
- offerta** *p.p.* **1** darovàn; **2** nùden (*po-*); **3** podàjan, podàrjen
- offesa** *n.* žàlvanje
- offeso** *p.p.* zamierjen
- officina** *f.* kovačija (*del fabbro*)
- offrire** *v.* **1** nùdit (*po-*), (*nùden, nùdu, nùd/nùdta*); **2** podàt; **3** podarìt; **4** ponujàt, ponùjat; **5** ufrùvat (*ufrùjen*); **6** ùfrit (*ùfren, ùfru, ùfri/ùfrita*)
- offrirsì** *v.* se ponujàt (*se ponùjan*)
- oggetti d'oro** *f.* zlatnina, zlatina, zlatinja
- oggetto** *f.* rieč (*rečì o rieč*)
- oggi giorno** *av.* donàšnjidàn, donàšindan
- oggi otto** *av.* donás tiedan
- oggi una settimana** *av.* donás tiedan
- oggi** *av.* donás
- ogni anno** *av.* usàko lieto
- ogni cosa** *p.* usàka rieč
- ogni giorno** *av.* usàkdan
- ogni nonnulla** *m.* usàk nič (*usàkega niča*)
- ogni notte** *av.* usàko nùoč
- ogni qualvolta** *av.* usàkikrat, usàkrat
- ogni santo giorno** *av.* usàk jùbi dan
- ogni sorta** *f.* usàka sòrt
- ogni tanto** *av.* usàko an tarkaj, usàcìh intarkàj, usàk antarkàj, usàk intarkàj, usàkankaj, usàkantarkaj, usàkintarkaj
- ognuno** *p.* usàk(i) (*usàka, usàko*)
- oilà** *av.* éj
- oleandro** *m.* leànder (*leàndarja*)
- olio di merluzzo** *n.* òje bakalòve
- olio di ricino** *n.* òje di rìc
- olio** *n.* òje, òlje
- olmo** *f.* bria(e)st (*brestvì*)
- oltre che** *cong.* mìmo tegá
- oltre ciò** *cong.* **1** gor na tùole; **2** navárh tegá
- oltrepassare** *v.* **1** prepasàt; **2** prepasàvat, -ùvat -ovàt (*prepasàt Nedìžo=guadare il Natìsone*)
- oltre** *av.* **1** dèj; **2** mìmo (+*genitivo*): *mìmo hìše=oltre la casa; mìmo tega=oltre ciò*)
- omaggio** *n.* češčènje
- ombelico** *m.* pòp, popìč, pòpac (*pòpaca o pòpca*)
- ombra (svista)** *m.* mažùrak (*mazùrka*); (*me sej nardìu mažùrak=ho avuto una svista*)
- ombra** *f.* sienca
- ombreggiare** *v.* siencat, sienčat
- ombreggiato** *p.p.* osienčan (*anche di mente*)
- ombrellaiò** *m.* rezjàn
- ombrello** *f.* lombrèna
- ombroso** *a.* sienčan (*sienčna*), (*na-par- pre- u- ve- za-*)
- omettere** *v.* pustìt (*ve- s-*)
- ondeggiamento** *v.* uìnkanje (*po-*), veìnkanje
- ondeggiare** *v.* uìnkat (*po- ve-*)
- onere** *f.* težbà
- onesto** *a.* poštén (*poštená*), pòstan
- onestà** *f.* **1** poglòunost; **2** poštenjè *n.*

- onnipotente** *a.* usegámogòč (*usegámogòčna*), usémogòč (*usemogòčna*)
- onomastico** *n.* opasìlo (*il termine deriva da pas=cinghia, cintura; quindi significa lett. =cinta, recinto, recinzione, e si riferisce alla cinta che cingeva, di solito con catene, il terreno consacrato attorno alla chiesa; tale recinzione veniva rifesteggiata ogni anno il giorno dell'anniversario; lett. quindi il termine indica l'anniversario della consacrazione della chiesa*)
- onorare** *v.* spoštùvat -àvat (*spoštùj oči an màter=onora il padre e la madre*)
- onore** *f.* 1 càst (*časti*); 2 češčènje *n.*
- ontano** *f.* ùša, òuša
- operazione** *m.* operacjòn
- opera** *n.* pardielo
- oppori** *v.* 1 odpovedàt; 2 se upierat (*prùot=contro; se upierat prùot=avversare*)
- opportuno** *a.* parlòžan (*parlòžna*)
- opportuno** *av.* parlòžno
- oppressione** *n.* stiskànje
- oppure** *cong.* al, al pà
- optare** *v.* namenit
- opulenza** *f.* obìunost
- or ora** *av.* glihsa
- ora** *av.* sáda, sádale
- ora** *f.* ùra
- orbettino** *m.* slepič
- orchestra** *f.* orkèstra
- orco** *m.* òrkul (*òrkulna*)
- ordinamento** *n.* 1 skladànje; 2 zliùžba (*f.*)
- ordinanza** *f.* 1 zapùoved (*zapùovedi*); 2 kuazuvànje
- ordinare** (*mettere in ordine*) *v.* zliùšt (*zliùžen, zliùžu, zliùž/zliùžita*)
- ordinare in mucchi** *v.* skladàt na kùpce
- ordinare** *v.* 1 kuazàt (*do- par- u- ve- za-*), (*kuàžen, kuàzu, kuàž (kuazàjta)*); 2 kuazùvat -àvat -ovàt (*do- par- u- ve- za-*), (*kuazujen, kuazùvu, kuazùvi/kuazuvàjta*); 3 zapoviedat (*zapovien, zapoviedu, zazpovéj/zapovèjta*); 4 zapovedovàt -ùvat -àvat; 5 naročit, zaročit, zročit
- ordinariamente** *av.* navàdno
- ordinato** *p.p.* 1 kuàžen (*do- par- u- ve- za-*); 2 zaročén
- ordine** *f.* zapùoved (*zapùovedi*); 2 zavèza; 3 kuazuvànje, kuazànje (*n.*)
- orecchia** *n.* uhùo
- orecchie** *n.* ùha (*plurale*)
- orecchini** *m.* rončìni (*plurale*)
- orecchino** *m.* rončìn
- orecchione** *m.* uhàč
- orecchio** *n.* uhùa(o) (*uhà*)
- oretta** *f.* ùrca
- orfanello** *m.* saromák
- organista** *m.* organíst
- organizzare** *v.* 1 organizàt; 2 organizùvat -àvat -ovàt; 3 naročit, zaročit, zročit
- organizzato** *p.p.* 1 organizàn; 2 zaročén
- organo** *f.* òrle (*plurale*)
- orgoglio** *m.* ponòs
- orientale** *a.* jùtarni, jùtaran (*jùtarna*), jùtarnji
- orificeria** *f.* zlatnìna
- originale** *a.* 1 kùštan (*kùštna*), (*ted.*); 2 oriğinàl (*ğ dolce*); (*oriğinàlna*)
- originalità** *m.* kùšt (*ted.*)
- orinare** *v.* 1 scàt (*par- o- po- ve- za-*); 2 cùrat (*par- o- po- ve- za-*)
- orinato** *p.p.* 1 scàn (*par- o- po- ve- za-*); 2 cùran (*par- o- po- ve- za-*)
- orlare** *v.* robìt (*na- par- o- po- ve- z- za-*)
- orlato** *p.p.* robjén (*na- par- o- po- ve- z- za-*)
- orlo** (*bordo*) *m.* kráj
- orlo** *m.* ròb (*robà*)
- orma** (*stampo*) *m.* štámp
- orma** (*traccia*) *m.* slèd (*sledà o sledù*); (*od nje nìa ne sledù ne smradù=non c'è orma di lui*)
- ornamento** *m.* ornamént
- ornare** *v.* oflokàt, oflòkat
- ornato** *p.p.* oflòkan
- orolegetto** *f.* ùrca, ùrica
- orologio** *m.* ùrar
- orologio** *f.* ùra

oro *f.* zlatinja (*oggetti in*)
oro *n.* zlatù(a) (*zlatà*)
orrendo *a.* štrašàn (*štrašnà*)
orrore *f.* **1** strahotà; **2** strašànje *n.*
orso *m.* medvèd (*medvèda*), medvèt (*medvèta*)
orsù *int.* nù, nùben
ortica *f.* pokrìva
orto *m.* vàrt
orziolo *m.* ičimén
orzo *m.* **1** arš; **2** ičimén, ičmén; **3** kàša
osare *v.* **1** uàgat (*po- ve-*), (*ted.*); **2** se ùpat
oscenità *f.* načìstost
oscillare *v.* klecàt (*klècan, klècu, klèc o klecìta/klecàjta*)
osciuri *f. plur.* glistè
oscurare *v.* mračit (*del crepuscolo*)
oscurare *v.* tamniet (*po*) (*potamnèjen, potamnèu*)
oscurarsi *v.* tamniet (*do- o- po- pre- u- ve-*) (*otamnèjen, otamnèu, otamnì/otamnìta*)
oscurarsi *v.* se tamniet (*do- o- po- pre- u- ve-*), (*tamnèjen, tamnèu, tamnì/tamnìta*)
oscurato *p.p.* tamnjén (*do- o- po- pre- u- ve-*)
oscurità *f.* **1** tamàvost (*tamavòst(i)*); **2** tamnùost; **3** tamìna
oscuro *a.* **1** tamnèn, tamèn (*tamnà, tamàvo*); **2** tamàčan (*tamàčna*)
ospedale *m.* špitàu (*špitàla*); (*ted.*)
ossame *n.* kostjè, kostì (*plurale*)
osse *a.* kostèn, koščèn
ossequio *n.* češčènje
osservare *v.* **1** mèrkat (*o- po- ve-*), (*ted.*); **2** špègat (*o- po- ve-*), (*ted.*)
osservato (*molto bene*) *p.p.* preglèdan
osservato di soppiatto *p.p.* pokùkan pokùknjen
osservatore *f.* pričà
osservato *p.p.* **1** mèrkan; **2** špègan (*ted.*)
osservato *p.p.* špègan
osservazione *n.* **1** špèganje; **2** pogledovànje

ossesso *p.p.* obsienčan (*obsienčan od hudìca=ossesso dal diavolo*)
ossia *cong.* ál
osso sacro *m.* kríž (*krìža*)
osso *f.* kù(a)st (*kostì*)
ostacolare *v.* branìt (*po- u- ve-*), (*brànen, brànu, bràn/branìta*)
ostacolato *p.p.* brànjen (*po- u- ve-*)
ostacolo *n.* špalìlo
osteggiare *v.* sauràžt, sauràžvat (*sauràžen, sauràžu, sauràš/sauràžta*)
ostensorio *f.* moštrànca (*ted.*)
oste *m.* ostìa(e)r (*ostierja*)
ostilità *f.* **1** sauràžnost; **2** pregànjanje (*n.*); **3** sauràštvo (*n.*)
ostinarsi *v.* se sardìt
ostinazione *f.* sàrd
ottanta *card.* òsandeset
ottavario *m.* òsmi dòn (*giorno*)
ottavo *ord.* òsmi
ottenere aspettando *v.* parčàkat
ottenere *v.* **1** zadobìt; **2** dosèč, dosèht (*dosèžen, dosègu, dosèh/dosèhta*)
ottenere (*supplicando*) *v.* sprosìt, (*spròsen, spròsu, sprós/sprošìta*)
otto volte *av.* òsankrat
ottobre *m.* otùber (*otùberja*)
otto *card.* òsan
otturare *v.* nataknìt -int (*nataknèn, nataknù, nataknì/nataknìta*)
otturato *p.p.* nataknjen
ottusità *f.* norčàstnost
ovatta *f.* uàta
ovest *m.* zahód
ovulo (*fungo*) *f.* ardàna, čaradàna, čeradàna
ovunque *av.* pousòt
ovvero *cong.* ál
ozicare *v.* **1** ubìt cájt; **2** se kùmrat (*ted.*)

P

pacatezza *f.* mìernost
pacca *m.* cmùk
pace (*tranquillità*) *m.* pokój (*nìamaš pokòja=non hai pace, non stai mai fermo*)

- pace** *m.* mìà(e)r (merà o merù)
pacificamente *av.* 1 mernùo; 2 mierno
pacificare *v.* merit (na- po- u- ve- z-)
pacificato *p.p.* merjén (na- po- u- ve- z-)
pacifico *a.* meràn (mernà), mièran (mièrna)
padella *f.* 1 padìela, padèla; 2 pùna (a molto breve e con acento atonico); 3 plèha (ted.)
padellina *f.* 1 pùnica; 2 plèhca
padrenostro *m.* očenáš
padre *m.* očà (oči oppure očet(a))
padrona *f.* gaspodìnja
padrone *m.* gaspodàr (gaspodàrja)
paesana *f.* vaščàna, vaščànka
paesano *a.* vasè(a)n, vasnjàn
paesano *m.* 1 vasnjàk; 2 vaščàn
paesello *f.* vaščica, vaščina
paesetto *f.* vašica
paese *f.* uàs, vàs (uasi); 2 kráj; 3 kónc (luogo), (koncá); (gren gu te gorènjìn kòncu=vado a Mersino Alto (al paese superiore))
paesino *f.* vaščica, vaščina
pagamento *n.* plačànje
pagare *v.* 1 plačàt (do- par- po- od- s- u- ve-), (plàčan, plàču, plàč/plačàjta); 2 plačùvat (do- par- po- od- s- u- ve-), (plačùvan o plačùjen, plačùvu, plačùv/plačùvta/plačùvàjta)
pagato *p.p.* plàčan (do- par- po- od- s- u- ve-)
paga *f.* 1 plàča; 2 plačilo (n.), (za plačilo=come paga)
pagliaccio *m.* pajàc
paglia *f.* slàma
pagliuzza *f.* slàmca
panocca di pane *m.* 1 hlieb (hlieba), hlia(e)bac (hliebca); 2 panjòka
pagnottella *m.* hliepčič
paio *m.* pàr (pàra)
paiuolo *m.* kotú (kotlá)
palanka *f.* palànka soldo
palazzo *m.* palác, palác
pala *f.* palòta
palco *m.* gánk
palesamente *av.* 1 vido; 2 odkrìto; 3 očitno
palesare *v.* 1 dokazàt (par- po- s- ve-), (dokàžen, dokàzu, dokàš/dokazàjta); 2 dokazàvat -ùvat -ovàt (dokazùjen o dokazàvan, dokakàzàvu, dòkazàv/dokazàvta); 3 pričat (testimoniare)
paletta *f.* vieuinca (per la farina)
paletto di sostegno *f.* ràkla (per fagioli)
palizzata *f.* palisàda
pali *m.* plur. koli (plurale)
palla *f.* bàla
pallidezza *f.* bledùo(a)st (bledùasti); 2 bledùo(a) (bledà), (n.); 3 bledènje n.
pallido *a.* blià(e)t
pallina *f.* bàlca
pallino *m.* balìn (delle bocce)
pallone *m.* balòn
palma *f.* dlàn (della mano)
palme *f.* dlani (della mano)
palmo (spanna) *f.* 1 kuárta; 2 pedìn
palo affilato *f.* óstrofca
palo della meda *n.* stažé, stožjé
palo *m.* ku, kòu (kolá)
palo *m.* štangjàr (con stecchi invischiati per la cattura degli ucellini)
palpare *v.* otìpat (tutto attorno)
palpare *v.* tìpat (o- po- par- pre- ve- za-)
palpato *p.p.* tìpan (o- po- par- pre- ve- za-)
palpebre *f.* plur. trepàlce
panada *f.* panàda, ponàda
panca *f.* bánča, klòp (klopì)
pancia *m.* trebúh
panciotto *m.* làjbič (ted.)
panciuta *f.* trebušnjàuka
panciuto *a.* trebùsast
panciuto *m.* trebušnjàk
pane di mais *f.* pínca
pane fritto (in burro) *f.* plur. sòpe (plurale)
panettiere *m.* 1 krùhar (krùharja); 2 pankòr (pankòrja); 3 pék
panetto *m.* panjút
pane *f.* pugàca (con farina di mais e

- cicciolate di lardo)*
pane *m.* krúh, króh (*krùha*)
panico *n.* strašànje
panna *f.* **1** smèt; **2** smètanje (*n.*)
pannettiera *f.* pekarìca
pannocchia *f.* panògla
pannocchia *m.* kóc (*piccola, senza o con pochi chicci di mais*)
panorama *m.* oglèd
panorama *m.* panoràm
pantaloni *f.* bargèške (*plurale*)
pantano *f.* **1** blàta; **2** mlàka (*toponimo*)
pantegana *f.* pudgàna
panzona *f.* trebušnjàuka *panciuta*
panzone *m.* trebušnjàk
papagallo *m.* papagàl
papale *a.* pàpežki
papardelle *m.pl.* zlišnjaki, zličnjaki (*tipo di*)
papavero *m.* mák
papa *m.* pàpež (*pàpeža*), pàpiš (*pàpiža*)
pappa *f.* pàpa (*infantile*)
paprica *f.* pàprika
paradisiaco *a.* nebèški (*nebèška*)
paradiso *f.* **1** nebèsa; **2** ráj (*m.*)
paragonarsi *v.* se parkladàt
paralizzare *v.* doletiet, omartvìet
paralizzato *p.p.* doletjén, omartvjén
parata *f.* paràda (*friul.*)
parca *f.* tórka (*essere mitologico*)
parchetto *m.* parkét
parecchi *p. sing.* marskàk
pareggiare i conti *v.* splàčàt (*splàčan, splàču, splàč/splàčàjta*)
parentela *f.* **1** žlàhta; **2** parjàteu (*ted.*)
parere (*sembrare*) *v.* **1** se zdià(*e*)t (*se zdìn, se zdéu, zdèjse/zdèjtase*); **2** parìa(*e*)t (*parìn, paréu*)
parere *m.* parèr
parete *f.* **1** paradàna; **2** stèna
parete *m.* zid (*od zida o od zidà o od zidù; pl. zidùovi*)
parimenti *av.* glihtakùo, glihtàko, glihtùo
pari *a.* pàr
pari *f.* gliha (*ted.*)
parlamentare *m.* parlamentàr
parlamento *m.* parlamént
parlar troppo *v.* izík brusìt *ki tarkaj bruseš izík=cosa parli tanto*
parlare a fatica *v.* stòkat (*po- pre- ve- za-*)
parlare a mitraglia *v.* laskotàt
parlare a vanvera *v.* **1** blèukat; **2** žlàjfat (*ted.*)
parlare a vanvera *v.* klepetàt (*ki klepetàš tarkàj=cosa farfugli tanto*)
parlare la nostra lingua *av.* guarìt po našin
parlare natisoniano *av.* guarìt po nediško
parlare protestando *v.* vanzelàt
parlare stolto *v.* žlèudrat (*ve- raz-*)
parlare *v.* gua(*o*)rìt (*par-po- ve-*); **2** glasìt
parlata natisoniana *n.* nediško (*g*)uarènje (*nediškega guarènja*)
parlata *n.* gua(*o*)rènje, uarènje
parlottare *v.* poguarìt
parola pungente *f.* hùda besieda
parolaio *a.* šlèutast
parolaio *m.* šléut
parola *f.* besia(*e*)da
parrocchiale *a.* farànski, fàrouski (*ted.*)
parrocchiano *m.* faràn (*ted.*)
parrocchia *f.* fàra (*ted.*)
parroco *m.* fàmoštar, fàjmoštar, fàmuštar (*fàmoštra*); (*ted.*)
parte (*lato*) *f.* **1** stràn (*stranì*); **2** kráj (*m.*)
parte aerea di ortaggi *m.* nàt (*natù*); (*di patate, ecc.*)
parte buono parte cattivo *fra.* no màlo dobar no màlo hùt
parte del muro di una casa *m.* tìmpil
parte di mezzo *f.* sredìna
partenza *m.* **1** začèt (*začètka*); **2** začènanje (*n.*); **3** začètak *a*(*začètka*)
parte *av.* no màlo (*no màlo dobar, no màlo hud=parte buono, parte cattivo*)
parte *f.* part (*part(i)*)
particolare portafieno (foglie) in vimini *f.* žbrìncja
particolareggiatamente *av.* **1** natancín; **2** potinmàlin

- particolare** *a.* posèban (*posèbna*)
particolarità *f.* posèbnost
(posebnost(i))
particolarmente troppo *av.*
 naposèbno màsa
particolarmente *av.* naposèbno,
 posèbno
particola *f.* partìkula (*della*
comunione)
partigiana *f.* partizàna
partigiano *m.* partizàn
partire *v.* **1** partit; **2** se pabràt (*se*
poberén, se pabràu,
poberise/poberitase)
partorire *v.* **1** rodit; **2** spočèt
(spočèjen, spočiu)
partorire *v.* stùart, storit (*di*
animali), (*stòren, stùà(o)ru,*
stór/storita)
partorito *p.p.* **1** rojén, rodjén; **2**
 spočèt, spočén
partorito (*di animali*) *p.p.* stòrjen
parto *m.* poròd
pascolare *v.* pàst (*pre- ve-*), (*pàsen,*
pàsu, pàs/pàsita)
pascolato *p.p.* pàsen (*pre- ve-*)
pasquale *a.* velikonòčen
(velikonòčna)
Pasqua *f.* **1** Svetanùoç; **2** VelikaNùoç
(VelikeNoci o VelikeNóc)
passaggio (*movimento*) *n.* zgibànje
passaggio (*spostamento*) *n.*
 prekladànje
passaggio (*spostamento di liquidi*) *n.*
 prelijànje
passaggio *m.* prehòd (*prehòda*);
(toponimo)
passare a nuoto *v.* preplàvat
passare dall'altra parte *v.*
 prestopit (*prestòpnen, prestòpnu,*
prestopí/prestopita)
passare per *v.* itì skùoz
passare sopra *v.* prestopit
(prestòpnen, prestòpnu,
prestopí/prestopita)
passare *v.* **1** pasàt (*ve-*); **2** pasovàt
 -àvat -ùvat (*ve-*); **3** pretèč
passato a nuoto *p.p.* preplàvan
passatoio *m.* rašetó
passato *a.* prešù (*prešlà*)
- passato** *p.p.* **1** pasàn; **2** pretečén
(pretečená)
passaggiare *v.* špancia(*e*)rat (*ted.*)
passero *m.* gràbac (*grabca*)
passino *n.* cedìlo
passo *f.* **1** stopènja, stopienja,
 stopìnja; **2** stòp
pasta da lievitare *n.* testùà(*o*)
(testà)
pastasciutta *f.* pàštašùta
pasta *f.* pàšta
pasti luculliani *m.* pogùajci
(plurale)
pasticcicare *v.* packinàt (*po- s- ve-*
za-)
pasticcicare *v.* packinàt
pasticciano *p.p.* packinàn (*po- s- ve-*
za-)
pasticcio *f.* zmòta
pasto luculliano *m.* pogùojac
pastore *m.* pastia(*e*)r (*pastierja*)
patata *m.* kòmpia(*e*)r (*kompjarja*),
 kòmpir (*kompìrja*)
patente *m.* patént
paterno *a.* òčin, òčni (*òčna o òcina*)
patimento *f.* nadlùoga, nadlòga
patrigno *m.* òčman
patrimonio *n.* premožènje
patrono *m.* patròn (*svèt patròn=il*
santo patrono)
patteggiare *v.* se poguàrjat
pattinare *v.* žlikat (*sul ghiaccio*)
patto (*accordo*) *n.* zlihanje
paura *m.* stràh (*mej parjèu an velík*
stràh=mi ha preso una grande paura)
pavimento *m.* pód (*podà*)
pavoneggiarsi *v.* **1** se nosit (*po-*) (*se*
nòsen); **2** se nèt (*se nesén*); **3** se
 daržàt (*po-*), (*se daržìn, se daržú,*
daržàjse/daržàjtase)
paziente *a.* **1** potarpležiu
(potarpleživa); **2** tarpòč
pazienza *n.* potarplènje (*pre-*)
pazzo *a.* **1** udàn (*za-*); **2** zmiešan
peccaminosamente *av.* grešnùo
peccaminosità *f.* grešnùost
(grešnùosti)
peccaminoso *a.* griešan (*griešna*)
peccare molto *v.* pregrešit
(pogrešìn, pogrešiu o pogriešu)

peccare *v.* grešit, grěšit (*po- z- za-*), (*grešìn, grešìu o grěšù*)

peccato passato *m.* pregrieh (*se grìvan za mojè pregrieh= mi pento per i miei peccati passati*)

peccatore *m.* grěšnik

peccato *m.* grìa(*e*)h

peccato *p.p.* zgrešén

peccatrice *f.* grěšnika

pece *f.* smolá (*ted.*)

pecoraio *m.* ucìn (*anche in senso spregiativo di persona trasandata*)

pecora *f.* ucá

pedale *m.* pedál

pedantemente *av.* **1** natancín; **2** potinmàlin

pedula *m.* škarfarót

peduncolo *m.* rěp, repič

peggioramento *n.* hújšanje (*po-*)

peggiore *v.* **1** hújšat (*ars- do- o- po- pre- s- za-*); **2** hudìet (*ars- do- o- po- pre- s- za-*), (*hudèjen, hudéu, hudí/hudìta*); **3** slavìet (*ars- do- o- po- pre- za-*), (*slavèjen, slavéu, slaví/slavìta*); **4** piěšat (*ars- do- o- po- pre- s- za-*); **5** slàfšat (*ars- do- o- po- pre- s- za-*)

peggiore *a.* **1** hújšan; **2** slavjén; **3** slàvšan; **4** hudjén; **5** piěšan (*tutti anche con: ars- do- o- po- pre- s- za-*)

peggiore *a.* **1** hújš (*comparativo di hùt(d)*); **2** slàbš; **3** grìš, grìuš, (*comparativo di gart(d)*); **4** piěš (*friul.*)

peggio *av.* **1** hújš; **2** slàf(*v*)š, slàp(*b*)š, slàuš, (*comparativo di slap(b)*); **3** grìš, grìuš; **4** piěš (*friul.*)

Pegliano *m.* Ofjàn

pelare *v.* bužgàt (*o- po- ve- z-*)

pelle d'oca *f.* kakòšja kòža (*di gallina*)

pellegrinaggio *f.* bòžjapot (*božjepot(i)*)

pellegrinaggio *n.* ròmanje

pellegrinare *v.* ròomat, ròmat

pellegrina *f.* romarica

pellegrino *m.* ròmar

pelle *f.* kòža

pellicola *f.* mrièna

peloso *a.* kosmát

pelo *f.* dlàka

pena *f.* žalost (*žalòst(i)*)

pendere *v.* **1** maìt (*maìn, màju*); **2** pindulia(*e*)t, mandolia(*e*)t, cinduliat (*cindulìn o cindulèjen, cindulú o cinduléu*)

pendio *f.* starmìna

pendolare *v.* se prevàjat

pene *m.* pìkac (*del bambino*)

penitenza *f.* pokùora

penna *f.* pèna

pennellare *v.* fliskat (*na- par- o- po- s- za-*); (*zafliskat usè sùde=sperperare tutti i soldi*)

pennellato *p.p.* fliskan (*na- par- o- po- s- za-*)

pennello *m.* penél, pinél, pinéu (*pinèla*)

pensare *v.* **1** úpat, úpit (*úpin, úpu, ùp/ùpta*); **2** pensàt, pinsàt; **3** mìslit, mìsit (*po- u- ve- z-*), (*mìslen, mìslu, mìslì/mìslita*); **4** ràjtat (*valutare*); **5** zadàržat; **6** mìsint -nit

pensare *v.* imìet u mìslìh, imìet u mìslì

pensato *p.p.* **1** mìsljen (*z-*), mìsnjen (*z-*), zmìšjen; **2** pensàn (*po-*); **3** ùpan; **4** zadàržan; **5** ràjtan

pensiero *f.* mìsla, mìseu, mìsu (*mìslì; strum. sing.: z mìslìjo; strum. plur.: z smìslìm*)

Pentecoste *f.* **1** Svèt Dùh, (*Svètega Duhà*); **2** Mājnca (*ted.*)

pentimento *f.* **1** grìavinga; **2** spokòrnost (*spokornosti*); **3** grìvanje (*n.*)

pentirsi *v.* **1** se grìvat (*z-*) (*ted.*); **2** se kèsat; **3** se zgrozìt; **4** se zvìedet; **5** se spokorìt (*se spokorìn o se spokòren, se spokorìu o spokorèu, spokorìse/spokorìtase*)

pentito *p.p.* **1** grìvan; **2** spokorjén; **3** zgrozjén

pentola *f.* **1** lonàc (*loncà*); **2** kamèla, gamèla (*spesso g dura*)

pentolino *f.* pùnica

penultimo *a.* predtezàdnji (*predtezàdnja*)

penultimo *av.* predtezàdnjin

penuria *n.* **1** parmànkanje; **2**

- stiskàva, stiska *f.*
penzolare *v.* pinduliet
pepare *v.* peveràt (*o-*)
pepato *p.p.* poveràn (*o-*)
pepe *m.* pèber, pèver (*pèberja*); **2**
 pòpar (*pòparja o pòpra*)
peppola *m.* montàn
per *prep.* za (*za jo rèč tu glìh=per la*
verità); (*za bùogimè= per elemosina*)
per amor di Dio *int.* za uòjbožò, za
 uòjbožò, za uòjo Božò
per aria *av.* polùhtu
per che cosa *av.* zakogá
per chi *p.* kamú, komú (*a chi*)
per così dire *v.* zarekòč
per cui *cong.* zatùo
per cui *cong.* zauòj tegá
per danno *av.* za škòdo
per davvero *av.* za pràve
per di più *av.* povárh, povárh
per dirla nel giusto *fra.* za jo rèč tu
 glìh
per dirla *fra.* za jo rèč
per disgrazia *av.* za nasrèco, po
 nasrèč
per diversi luoghi *av.* marskòde
per dopo *av.* zapotlé
per dove (*interrogativa*) *av.* kòde,
 kòd (*kòde hòdes?=per dove*
gironzoli?)
per dove *av.* tòde, odtòd
per due *av.* po dvà, podvà
per favore *int.* za dobrùoto
per fortuna *int.* bròza, parsrèč
per forza *av.* nasìlno
per gioco *av.* zagùšt
per gratitudine *av.* zalòn
per il mondo *av.* po sviete
per il passato *av.* zanzazàj
per il sottile *av.* **1** do màlega; **2** na
 tankò, na tàncin
per il *cong.* tan po (*moto per luogo*)
per intero *av.* celùo, docialama,
 pocielama, scielama
per l'eternità *av.* na vèkomaj
per l'inverno *av.* za zmò
per la maggior parte *av.* vèncpart
per la qual cosa *cong.* zauòj tegá
per la rabbia *av.* od fòte (*san téu*
pòkint od fòte=volevo scoppiare dalla
rabbia)
per la verità *av.* prúzaprú
per lei *p.* zanjò
per lui *p.* zànj
per lungo *av.* po dùgič, podùgič,
 podùzin
per mezzo di *prep.* s (*con parole che*
iniziano con: c, č, f, h, k, p, s, š, t.)
per mezzo di *prep.* z (*con parole che*
NON iniziano con: c, č, f, h, k, p, s,
š, t.)
per mezzogiorno *av.* za pudàn
per me *p.* zamè
per nessun motivo *av.* ninkùl
per nessuna parte *av.* ninkòde
per niente *av.* nikùl, nukùl
per nulla *av.* po žìveža
per ogni dove *av.* po usìerode po
 useròde, po useròt
per ora *av.* zasà, zasàda
per penitenza *av.* za pokùoro
per piacere *int.* za dobrùato
per poco *av.* hmàl, za màlo, za no
 màlo
per prima cosa *av.* naprèj, za pàrvo
 rieč
per primissima cosa *av.* za nárprèj
per quale motivo *av.* zakogá
per quando *cong.* za kàr
per quanto *av.* četùd, četùdi
per qua *av.* tle tòde
per quello che *p.* za kàr
per questo *cong.* zatùa(*o*)
per riconoscenza *av.* za lòn
per scherzo *av.* **1** za gùšt; **2** za škérc
per sempre *av.* do vèkomaj, na
 vèke, na vèkomaj, vèkomaj; **2** za
 nìmar (*ted.*)
per sopra *av.* **1** po várh; **2** čariès
per tempo *av.* za cájtan, ob cájtu
per terra *av.* **1** tu tlá, tu tléh, u tlá,
 če po tléh; **2** po suhín (*al secco*)
per terra *av.* natlá (*moto a luogo*);
 (*lupnìt na tlá=cadere a terra*)
per te *p.* zatè
per traverso *av.* na upriekama
per tre *av.* po trì
per ultimo *av.* na zàdnjo
per un certo luogo *av.* pokòde
per una volta *av.* hkràtu

per via (di quella strada) *av.* med pòtjo
per via che *cong.* za uòj tegá ki, zakí, zauòj ki, za rát tegá, zaràdi, zauòjo, zaràt (*zarát tegá ki=per via di quello che*)
per volere di Dio *int.* zauòjo Božò, zauòjo Bòžjo
pera da sidro *f.* tèbka, tèpka, tèbuka
pera *f.* hrùška
pera *f.* korá (*tipo di*)
pera *f.* napuljòna (*tipo di*)
perbacco *int.* sakrabùolt
percepire *v.* uònjat
perchè *cong.* za uòj tegá ki, zakí, zauòj ki, za rat tegá, zaràdi, zauòjo, zauòj, zarát
perciò *av.* po tisti pòt
perciò *cong.* zatùo, zauòj tegá
percossa *m.* udàr, bùla
percosso *p.p.* **1** mlàtjen (*do- na- o- po- pre- ve- z-*); gùljen (*do- na- o- po- pre- ve- z-*), kèsan (*do- na- o- po- pre- ve- s-*), hrèstan (*do- na- o- po- pre- ve- z-*)
percuotere l'acqua *v.* klafotàt
percuotere *v.* **1** mlatìt (*do- na- o- po- pre- ve- z-*), (*zmlàten, zmlàtu, zmlàt/mlatita*); **2** zlupìt (*zlupen, zlàpu, zlup/zlupita*); **3** tèpst (*tepén, tèpu*); **4** stùč (*stùčen, stùku, stuc/stucita*); **5** kesàt (*na- o- po- pre- ve-*); **5** gulit
perdere l'equilibrio *v.* se prenèst (*se prenesèn, se prenèsu, prenesise/prenesitase*)
perdere la testa *v.* se motìt (*o-*)
perdere soldi *v.* vecvinkat (*j vecvinku usé sùde=ha sperperato tutti i soldi*)
perdere tempo *v.* **1** zamudìt; **2** zamujàt
perdere *v.* **1** zubìt (*po- pre- ve- z-*); **2** zgubìt (*iz- po- pre- ve-*); **3** zgùbjat, zgùbljat (*po- pre- ve-*), (*zgùbjan, zgubùu, zgùb/zgubita*); **4** zgubljàvat -àvat -ovàt (*zgubljàjen, zgubljàvu, zgubljàvi/zgubljàvità*)
perdersi *v.* **1** zaliest; **2** se zapejàt (*se zapèjen, se zapèju,*

zapejàjse/zapejàjtase)
perdita di tempo *f.* zamùja, zamùda, pomùda
perdita *f.* zgùba
perdonare *v.* **1** odpustìt (*par-*); **2** odpuščàt; **3** pardonàt; **4** paršènkat
perdonato *p.p.* **1** odpustjén, odpuščén; **2** pardonàn; **3** paršènkàn
perdono *f.* **1** pardonàncja; **2** pardòn (*m.*); **3** odpuščànje (*par-*)
perduto *p.p.* gubjén, pogùbjen, zgùbjen, zgùbljen
peregrinare *v.* ràjžat (*ted.*)
perfettamente *av.* prečìsto
perfezionamento *f.* uglàznost
perfidia *f.* **1** hudobá, hudobija; **2** hudòbnost; **3** gardobá; **4** gardùost; **5** karvica, krivica; **6** sarùovost; **7** strupènost (*velenosità*)
perforare *v.* **1** prebòst, prebodìt (*prebodén, prebòdu, prebòd/prebodita*); **2** vàrtat (*po- pre- z-*); **3** prebìt (*prebìjen, prebùu, prebí/prebita*); **3** štòkat; **4** štòkint -nit (*po- pre- u- za-*); **1** vàrtat (*po- pre- z-*)
perforato *p.p.* **1** prevàrtan; **2** prebìt; **3** preštòknjen; **4** prepiknjen (*beccando*)
pericolosamente *av.* **1** obàrno, nevàrno
pericolosità *n.* na(e)vàrnost
pericoloso *a.* na(e)vàran (*navàrna*), obàra(e)n (*obàrna*)
pericolo *f.* nevàrnost (*nevàrnost(i)*), obàrnost (*obàrnost(i)*)
perire *v.* nardìt konác
perlustrare *v.* oglèdat
permanente (*acconciatura*) *f.* permanént
permesso *n.* **1** dopuščà(e)nje; **2** dovolienje
permesso *p.p.* dopuščén
permettere *v.* **1** pustìt; **2** dopuščàt; **3** parpustìt; **4** parpuščàt
pernice *m.* jerèb
pernottamento *f.* obnuòč (*obnoči*)
persecuzione *n.* pregànjanje
perseguitare *v.* pregànjat (*pregànjan, pregànju, pregànj/j/pregànjta*)

- perseguitato** *p.p.* pregànjàn
persistente *a.* stanovìtan
persona collerica *m.* karfùtac
persona disonesta *m.* rufjàn
persona sporca *m.* pariž (*in faccia*); (*pariža*)
persona *f.* peršòna
perso *p.p.* gubjén (*po- ve- z-*), zubjén; **2** zamudjén, zamùjen (*zamùjen cájt=tempo perso*)
pertanto *cong.* zatùo, zauòj tegá
pertica *f.* làta
perturbazione *f.* slavùost, slàvost
pervenire *v.* učàkat (*ka smo učàkal=dove siamo arrivati=cosa abbiamo raggiunto*)
per *cong.* pó (*pó dvà=per due*)
per *cong.* skùoz (*attraverso*)
per *cong.* zá, zaràda, zaràdi, zatùa(*o*) kí (*causale*)
per *cong.* čépo, čjépo (*moto per luogo*)
però *av.*
però *cong.* **1** ràuno; **2** pa (*non mettere la virgola nè prima nè dopo il pa*)
pesantemente *av.* teskùo
pesantezza *f.* težkotá, težkočá, težkùost
pesante *a.* **1** težàk (*težkà*); **2** tesàn (*tesnà, tesnùo*)
pesare (*rincrescere*) *v.* se tràgat (*impersonale*), (*se tràga, sej tràgalo*); (*me se tràga=non ho voglia*); (*ted.*)
pesare *v.* pezàt (*do- o- po- par- pre- ve- s-*)
pesata *n.* sàčanje
pesato *p.p.* pèzan (*do- o- po- par- pre- ve- s-*)
pesa *f.* pèza (*bilancia*)
pescare *v.* peškàt (*do- po- par- pre- ve- u- s-*)
pescatore *m.* rìbar
pescato *p.p.* peškàn (*do- po- par- pre- ve- u- s-*)
pesca *f.* brìa(*e*)ska, brìeskva
pesce *f.* riba
pesce *m.* šquàj (*tipo di*)
pesciolino *f.* mriencia
peso *m.* pèz (*pezà o pezù*)
- pestare** (*picchiare*) *v.* **1** nabùtat (*o- po-*); **2** ohrèstat; **3** tàpat
pestare *v.* **1** peštàt (*par- po- pre- u- s- za-*); **2** mùskat (*par- po- ve- z-*), (*mùskat gròzdje=pigiare l'uva*)
pestare (*figgere*) *v.* zaštòkint -nit (*col mestolo*); (*zaštòkint pulènto = figgere la polenta prima di scaricarla sulla mensola*); (*zaštòknen, zaštòknu, zaštòkin/zaštòkinta*)
pestato (*picchiato*) *p.p.* **1** nabùtan (*o-*); **2** ohrèstan
pestato *p.p.* **1** mùskan (*par- po- ve- z-*); **2** pèstan (*par- po- pre- u- s- za-*)
pestello di ferro *m.* štangolin (*per battere le noci nel mortaio di pietra*)
petizione *f.* prošnjá
petrolio *m.* petròljò
pettegola *f.* **1** bašàdarca; **2** kuàntarca; **3** šlèuta
pettegolezza *f.* **1** bašàda; **2** kuànta; **3** šleutarija; **4** šepetànje; **5** žnablarija (*ted.*)
pettegolo *a.* šlèutast
pettegolo *m.* šlèutar, šlèut
pettinare *v.* **1** česàt (*na- o- po- u- ve- s- za-*); **2** počuškàt
pettinarsi *v.* se česàt (*po*)
pettinato *p.p.* čèsan (*na- o- po- u- ve- s- za-*)
pettine *m.* glonjik, glunjik (*anche di alveare*)
pettirosso *f.* tàšca, tàčica (=à mediamente lunga; non confondere con bicchiere=táčica)
petto *m.* **1** pèt; **2** njìedra (*plurale*); **3** pàrsa (*solo plurale*)
pezza *m.* blék
pezzetti di mela *m.* **1** koščiči; **2** šuàji (*seccati*)
pezzetto *m.* **1** bòp(*b*) (*bobá*); **2** koščič
pezzo di legno *f.* kálanca
pezzo di terra *f.* grèpa
pezzo di terreno *f.* blék
pezzo *m.* kós (*kosá*)
piacere *f.* dobrùa(*o*)ta
piacere *v.* **1** plažàt (*par- po- u- ve- z-*); **2** dopàdat; **3** šmèkat; **4** bìt gust; **5** bìt ušèc (*ušèc è indeclinabile*)

- piacevolezza** *f.* parjètnost
piacevole *a.* **1** fàjan, fàjn (*ted.*); **2** parjètan (*parjètna*)
piacevole *av.* usèc (*mèj usèc=mi piace*)
piacevole *p.p.* **1** dopàdan; **2** šmèkan
piaga *f.* nadlòga, nadlùoga
piagnucolare *v.* cmikat (*po- ve-*)
piagnucolone *m.* njàulovac (*njalovca*)
piallare *v.* uòblat, gùoblat (*o- od-par- po pre- ve- z- za-*)
piallato *p.p.* gùoblan (*o- od-par- po pre- ve- z- za-*)
pialla *f.* gùobla
pialla *m.* gùoblič, ùoblič (*piccola*)
pianeggiante *a.* ràuan (*ràuna*)
pianeggiante *av.* naffisk
pianella *f.* planèla, planèta (*tegola piatta*)
piangendo *v.* jochè
piangere *fra.* se vrèc tu jòk (*scoppiare a piangere*); (*me gre na jòk=mi vien da piangere*)
piangere *v.* **1** jokàt (*ob- pod- po- pre- ve- z- za-*), (*jòcen, jòku, jòc/jokàjta*); **2** režàt (*smoderatamente*); (*režin, režu, rèž/režàjta*)
piano (*adagio*) *av.* počàs, počàse
piano (*diritto*) *a.* ràuan (*ràuna*)
piano (*pianoro*) *m.* **1** làzna; **2** plàn
piano (*sottovoce*) *av.* natiho
pianoro *f.* **1** làzna; **2** plàn
pianta del piede *f.* **1** plát; **2** štopàu (*m.*), (*štopàla*); **3** stopàlo, štopàlo (*n.*) **4** podpèta (*f.*); **5** podnòga (*f.*)
pianta di fagiolo *f.* gràhovna
pianta di zucca *f.* mu(o)lovina
piantaggine *m.* tarpòtac
piantare (*conficcare*) *v.* parpièt (*na- za-*); (*parpičnen, parpičnu, parpič/parpičta*)
piantare (*montare*) *v.* nastàvt; (*nastàven, nastàvu, nastàv/nastàvta*)
piantare il manico *v.* nasadit
piantare *v.* sadit, sàjat (*do- na- po-par- u- ve- za-*); **2** pièt (*do- na- po-par- u- ve- za-*), (*pičnen, pičnu, pič/pičta*); **3** posàjat (*seminare*)
piantato *p.p.* sajén (*do- na- po- par- u- ve- za-*); **2** pičnjen (*do- na- po-par- u- ve- za-*)
piantine di cavolo *f.* flànce (*o di verza da trapianto*), (*plurale*), (*ted.*)
piantonare *v.* vàhtat (*ted.*)
pianto *n.* **1** jokànje; **2** jòk (*m.*), (*me gre na jòk=mi vien da piangere*)
pianura brulla *f.* làzna
pianura *f.* **1** raunica (*toponimo*); **2** raunina
piastra *f.* làstra (*del fornello*); (*loš pulento peč gor na làstro*)
piattaforma da ballo *m.* brejàr (*brejàrja*)
piattaia *f.* gràtla, gràtula
piatto *a.* **1** flètast; **2** ràuan (*ràuna*)
piatto *av.* naffisk
piatto *f.* fondina (*fondina*)
piatto *m.* **1** tónt; **2** plát
piazzale *m.* placàl
piazza *m.* **1** plác; **2** gorica (*del paese*)
picchiare (*sulla schiena*) *v.* harbùtat
picchiare *v.* **1** tùc (*do- o- po- par- pre- s-*), (*tùcen, tùku, tùc/tucita*); **2** kècat, kècint -nit (*do- o- po- par- pre- s-*), (*kècnen, kècnu, kècin/kècinta*) **3** mlatit (*na- o- po- ve-*), (*mlàten*); **4** kesàt (*na- o- po- ve-*); **5** gèjzlat; **6** zlupit (*zlupen, zlupu, zlup/zlupita*); **7** hrèstat (*picchiare forte*), (*o- po- s-*); **8** šibat, **9** nagerit (*nagerin, nagèru*), (*san mu ih nagèru = glièle ho dato*)
picchiato *p.p.* **1** tùcen (*do- o- po- par- pre- s-*); **2** kècan (*do- o- po- par- pre- s-*); **3** mlàtjen (*do- o- po- par- pre- s-*); **4** zlupjen; **5** hrèstan
picchiettare *v.* **1** potukàt; **2** potùknit
picchio muratore *m.* pùzac
picchio *f.* žùna
piccino *a.* màl
picciolo *m.* repič
piccola tromba d'aria *m.* zavihàvac (*zavihàvca*)
piccole labbra *f.* šòbce (*ted.*)
piccoletto *a.* minen
piccolezza *f.* **1** malènkost (*malènkost(i)*); **2** dromnùa(o)st; **3** màjhana rieč (*màjhane reci*)
piccolo abete *f.* smrièčica

piccolo pezzo *m.* blék (*di terreno*)
piccolo re *m.* kràjac (*anche scricciolo*)
piccolo *a.* **1** màl; **2** mìkan (*mìkan ku mìš=piccolo come un topo*), micka(e)n, mičkan; **3** ničast
piccolo *a.* màjhan (*màjhana; meno frequente: màjhna*)
piccone *m.* malandrìn, malendrìn
picozza *f.* pikòza
pidocchiosa *f.* ušiuca
pidocchio *m.* ušivac
pidocchio *f.* uš (*uši*)
pedone *f.* šlàmpa (*lòš dól tiste slàmpe=metti giù quei pedoni*)
piegamento *n.* **1** kreujànje; **2** zvijànje
piegare (*assestare*) *v.* zbràt (*zbràt arjùhe=piegare le lenzuola*)
piegare (*curvare*) *v.* skjùč, skjùčit
piegare *v.* **1** kreujàt (*ars- na- o- po- par- pre- s- ve-*), krèujen o krèujan, krèuju, kreují/kreujàjta); **2** leknit -int (*u-*), (*lèknen, lèknu, lèkni/leknita*); **3** klànjat (*ars- po- s-*); **4** pregnit -int (*u- s-*); **5** vihnit -int (*arz- po- z- za*), (*vihnen, vihnu, vihni/vihnita*); **6** parklonit (*parklònen, parklònu*); **7** parklànjat; **8** ulekùvat -àvat -ovàt (*ulekùjen, ulekùvu*); **9** uspregùvat -àvat -ovàt
piegato (*assestato*) *p.p.* zbràn
piegato *p.p.* **1** krèujan (*ars- na- o- po- par- pre- s- ve-*); **2** lèknjen (*u-*); **3** klànjen (*na- o- po- par- pre- z- ve- za*); **4** vihnen (*o- po- par- pre- z- ve- za-*); **5** pregnjen (*u- s-*)
piegato *p.p.* skjùčen
piegatura *n.* kreujànje
piega *f.* **1** bàuda; **2** plèta
pieghettato *p.p.* plètan
piena *f.* **1** potùap; **2** paù(a)dnja (*dei fiumi*); (*Nedìža ìma paùodnjo=il Natisone è in piena*)
pienezza *f.* pùmost
pieno (*riempito*) *p.p.* natùčen
pieno di buchi *a.* jàmast
pieno *a.* pùn (*pùna*)
pietoso *a.* **1** grozlíu (*grozlíva*); **2** mìlostan (*mìlostna*); **3** mìlu (*mìlna*)

pietra calcarea *m.* japnènik
pietraia *m.* kràs (*anche toponimo*)
pietra *f.* skarlá
pietra *m.* grìntovac (*tipo di*); (*grìntovca*)
pietra *m.* sudànac (*tipo di*); (*sudànca*)
pietra *m.* zelènac (*tipo di*)
pietà (*devozione*) *f.* pobòžnost (*pobòžnost(i)*)
pietà *f.* **1** smìlnost (*u-*); **2** usmiljènje (*n.*)
pigiamento *n.* potiskànje
pigiare *v.* tiskat (*do- na- o- po- par- s- ve- za-*)
pigiato *p.p.* tiskan (*do- na- o- po- par- s- ve- za-*); **2** mùskan (*o- po- par- z- ve-*)
pigiatura *n.* tiskànje
pigliare *v.* **1** jemàt (*jèman o jèmjen, jèmu, jém/jemàjta*) (*po- u-*); **2** parjèt (*prìmen, parjèu o prejèu, prìm(i)/prìmita*); **3** potègint (*potègnen, potègnu, potègin/potèginta*); **4** uzèmat (*uzamen, uzèu, uzám/uzamita*); (*la u sempre semimuta*); **5** sparjèt (*sprìmen, sparjèu o sprejèu*); **6** lovìt (*po- u-*), (*lovìn, lovìu, loví/lovita*)
pigliato *p.p.* **1** parjèt; **2** uzèt; **3** ulovjén; **4** zabràn
pignattino *m.* lončič
pigolamento *n.* ščárkanje
pigolare *v.* **1** ščárkat; **2** píukat ; **3** cíukat; **4** cvikat (*tutti anche con: do- na- od- par- po- ve- s- za-*)
pigolato *p.p.* odpíukan, prepíukan
pigolio *n.* **1** ščàárkanje; **2** cíukanje; **3** píukanje; cvíkanje
pigramente *av.* **1** kasnó, kasnù(a); **2** štúfno
pigro *a.* lì(a)e)n
pino silvestre *m.* bór (*bòra*)
pinolo *m.* pinjùal (*pinjùala*)
pioggerellina *m.* dažič
pioggia (*ghiacciata*) *m.* cvìnac
pioggia *m.* dàž (*dažà*)
piombare (*cadere*) *v.* flesknit (*flesknit na tlá=piombare a terra*)
piombare (*giungere*) *v.* vetàmpat

piombare (*saldare col piombo*) *v.*
 cìnit (*do- par- o- po- u- ve- s- za-*),
 (*cinen, cinu, cìn/cìnita*)
piombato (*caduto*) *p.p.* flèsknjen
piombato *p.p.* cìnen (*do- par- o- po- u- ve- s- za-*)
piombo *m.* cìn
pioppo tremulo *f.* trepetlika
pioppo *m.* tapú (*tapolà*)
piovere *tendenza a piovere*) *v.*
 dažovàt -ùvat (*dažùje, je (al) bo*
dažuvàlo); (*impersonale*)
piovere *v.* se lit (*impersonale*); (*se*
lià, sej lilo)
piove *v.* gre daž (*j šù daž=pioveva*)
piovigginare (*cade la rugiada*) *v.*
 rosit
piovigginare *v.* **1** ramošit (*ramošì,*
ramošìlo), (*po-*); **2** kropit (*po-*),
 (*kropì, kropìlo*); **3** prašit (*po-*), (*prašì,*
prašìlo, prašì/prasìta);
 (*prašì=pioviggina*)
piovigginato *p.p.* prašjén (*po-*)
piovoso *a.* dažèuan, dažèun
 (*dažèuna*)
piovoso *av.* dažèuno
pipare *v.* **1** pipàt; **2** fàjfat (*ted.*)
pipa *f.* **1** pìpa; **2** fàjfa (*ted.*)
pipistrello *m.* **1** natopìa(*e*)r
 (*natopìarja*); **2** pumišputič (*mezzo*
topo mezzo uccello)
pisciare *v.* scàt (*o- po- par- u- ve-*
za-), (*sčien o sčian, oscàu, sčì/sčìta*)
pischiarsi *v.* se uscàt (*addosso*)
pisciato *p.p.* scàn (*o- po- par- u- ve-*
za-)
pisciona *m.* uscanìca
piscione *m.* uscànac
pisello *m.* ceseròn, cèzer (*cèzerja*)
pispolà *f.* cíuka
pistola *f.* pìstòla
pittore *m.* **1** pitòr (*pitòrja*); **2** màlar
 (*ted.*)
pitturare *v.* **1** pituràt; **2** fàrbat
 (*ted.*); **3** màlat (*ted.*)
pitturato *p.p.* **1** opituràn; **2** ofàrban
ted.
piuttosto no che sì *av.* priet ne ku
 jà
piuttosto poco *av.* zadóst màlo

piuttosto sì che no fra. priet jà ku
 ne
piuttosto *av.* ràjš (*à lunga*)
piviale *m.* plàšč
pizzicamento *n.* ščipànje
pizzicare *v.* **1** ščipàt (*do- o- par- po-*
ve- za-); **2** ščipnìt -int (*do- o- par- po-*
ve- za-), (*ščipnen, ščipnu,*
ščipnì/ščipnìta); **3** ščipùvat -àvat
 -ovàt, (*do- o- par- po- ve- za-*),
 (*ščipùjen o ščipùvan, ščipùvu,*
ščipùvi/ščipuvàjta)
pizzicato *p.p.* **1** ščipnjen; **2** ščìpan
pizzicottare *v.* oščipàvat (*oščipùjen*
o oščipàvan, oščipàvu,
oščipàvi/oščipàvta)
pizzicotto *m.* **1** ščìp (*u-*); **2**
 ščìpuvànje *u-*
pizzico *n.* zàrno (*no zàrno solì=un*
pizzico (presa) di sale)
più agevolmente *av.* lažé
più alla volta *av.* povìč
più basso *a.* nisk (*comparativo di*
nìzak)
più basso *av.* nìž
più bello (meglio) *av.* lià(*e*)uš
 (*comparativo di lepùo*)
più bello *a.* lià(*e*)uš (*comparativo di*
lièp)
più brutto *a.* grìš, garš (*comparativo*
di gard)
più brutto *av.* grìš, garš
 (*comparativo di gardùo*)
più che *cong. comp.* búj ku (*ki*
mòren, búj ku te pràft de te
nècen=cosa posso fare, più di dirti
che non ti voglio)
più corto *a.* kràjš (*comparativo di*
kràtak)
più corto *av.* kràjš (*comparativo di*
kràtko)
più di tanto *av.* **1** búj ku búj; **2** víč
 ku víč (*me nìe víč ku víč usèč= non*
mi piace più di tanto)
più di *cong.* víč ku
più facile *a.* lahnèjš (*comparativo di*
lahàn)
più facile *av.* lahnèjš (*comparativo di*
lahnùo)
più facilmente *av.* lažé

- più grande a.** 1 gùorš; 2 vèjš
(*comparativo di velik*)
- più grande av.** 1 gùorš; 2 vèjš
(*comparativo di veliko*)
- più in basso av.** nižje
- più in giù av.** búj dól
- più in là av.** búj če
- più in qua av.** búj sán
- più in su cong.** búj gor
- più lontano a.** dèjš (*comparativo di deléč*)
- più lontano av.** dèjš (*comparativo di deléč*)
- più lungo a.** dùjš (*comparativo di dúg*)
- più lungo av.** dùjš (*comparativo di dùgo*)
- più nel mezzo av.** búj tu srètu
- più no che sì fra.** búj ne ku jà
- più piccolo a.** mlàjš (*comparativo di mikan*)
- più piccolo av.** mlàjš (*comparativo di mikano*)
- più presto possibile av.** kár prèca
- più raramente av.** mánjkràt
- più sì che no fra.** búj jà ku ne
- più vecchio a.** stàrš (*comparativo di star*)
- più vecchio av.** stàrš (*comparativo di stàro*)
- più vicino av.** bliž, bližje
- più volentieri av.** ràjš (*à lunga*)
- più volte av.** vič kràt, vičkràt
- più av. comp.** búj
- placare v.** ta(o)làžt (*par- po- u- ve- za-*), (*talàžen, talàžu, talàš/talàšta*)
- placato p.p.** talàžen (*par- po- u- ve- za-*)
- plastica f.** plàstika
- plastificato a.** plàstiku (*plàstikova*)
- plauso m.** 1 znamien; 2 hvalèžnost; 3 s-poznànje (*par-*)
- plenilunio f.** lùna na pùnin
- poche volte av.** 1 malokadá; 2 màlokrat
- pochettino m.** bobíč (*an bobíč=un pochettino*)
- pochetto n.** màlce (*màlcega*); (*no màlce=un pochetto*)
- pochezza (bassezza) f.** nižnost
- pochezza (piccolezza) f.** zárna
- pochezza f.** malènkost
(*malènkost(i)*)
- pochi p. sing.** malokàjšan, malokàk
(*malo rimane invariato, kàjšan o kàk si declinano: màlokega o malokàjšnega*)
- poco a poco av.** pomàlo
- poco dopo av.** màlo potlé
- poco fa av.** màlo odtùot
- poco meno av.** màlo mánj
- poco av.** 1 màle; 2 nèdost; 3 màrc, nomàrc (*+ genitivo; no màrc siera=un po' di formaggio*)
- poco n.** màlo (*màlega*), nomàle, nomàlo (*nomàlega*), (*+ genitivo: màlo krùha=poco pane*)
- podere f.** kumetia, kumetija
- Podvarschis m.** Podvâršč
- poesia f.** piesan, piesma
- poeta m.** pesnik
- poetizzare v.** pesmarit
- poggiolo f.** 1 lùnda; 2 gánk; 3 pojòu, po(a)jù
- poiana f.** kànja
- poichè cong.** zák, zakí
- polacco a.** pòlski
- polacco m.** polàk
- polastrella f.** 1 cìba; 2 pùlca
- polenta di mais e patate f.** komperjòuka
- polenta f.** pulènta, polènta
- poliporo frondoso f.** 1 kostanjàuka; 2 farlinka (*anche regìma (ġ dolce) o altro secondo i diversi paesi*)
- polizia f.** policìja
- poliziotto m.** policjót
- pollaiolo m.** ko(a)kòšnjak
- polla m.** ugrielac
- pollice m.** pàvac, pàlac (*pàlaca o pàlca*)
- baston **polmonare a.** plučèn
- polmone m.** polmòn
- polmoni n.** pjùča, pljùča, plùča (*solo plurale*)
- polo nord m.** pòlo nórd
- polo sud m.** pòlo súd
- polso m.** pólš
- poltrire v.** 1 ubit càjt; 2 se kùmrat (*ted.*)

poltroneggiare *v.* polìegat
polvere *m.* pràh (*prahà*)
polveroso *p.p.* prašàn (*prašnà*)
pomata *f.* **1** pomàta; **2** mazìlo
pomeriggio *m.* popudàn (*popudnè o popùdna*)
pomodoro *m.* pomidòr, pomodòr (*pomidòrja*)
pompare *v.* pòmpat (*na- par- pre-u- ve- s- za-*)
pompato *p.p.* pòmpan (*na- par- pre-u- ve- s- za-*)
pompa *f.* pòmpa
ponderare *v.* **1** pensàt, pinsàt (*po-*); **2** premišjovàt -ùvat -àvat (*premišjùjen, premišjùvu, premišjùvi/premišjovàjta*)
ponderare *v.* imìet u sebé
ponderare (*con furbizia o con ingegno*) *v.* kùštāt ; (*ted.*)
ponderatezza *f.* modrùost
Ponteacco *m.* Petjàh
ponte *m.* mùa(o)st (*mostà; plurale: mostì o mostùovi*)
popkata *n.* sisànje
porcile *m.* svinjàk
porcino (*fungo*) *f.* bàba
porcino (*di maiale*) *a.* svìnjski
porro (*escrescenza della pelle*) *f.* bradovìca
porro (*verdura*) *m.* pór (*porá*)
portacote *m.* gòsunjak, òsunjak
portamento *n.* nosènje
portar via (*staccare*) *v.* odnèst (*odnesén, odnèsu, odnès/odnesìta*)
portare a compimento *v.* zvaršìt
portare vicino *v.* **1** donàšat; **2** doparnèst (*doparnesén, doparnèsu, doparnès/doparnesìta*)
portare *v.* **1** nosìt (*do- par- pre- ve- z-*), (*nòsen, nòsu, nòs/nosìta*); **2** parnàšat; **3** nèst (*do- par- pre- ve- z-*), (*nesèn, nèsu, nès/nesìta; ponesèn=porterò*)
portato *p.p.* **1** parnàšan; **2** nòsen (*do- par- pre- ve- z-*)
porta *n.* uràta (*solo plurale*); (*za uràtjo=dietro la porta*)
portico (*delle chiesette*) *f.* lùpa
portone *m.* purtòn

porziuncola *m.* cempìn, centìn (*di terra*)
posizione *m.* stàn
possibile *av.* ja ben nù (*amara considerazione*)
possibile *av.* ja pašìl (*lett.: ja paš al je*)
possibilità *f.* možnù(a)st
možnùast(i)
possibilmente *av.* **1** lahkó; **2** mogòč, mogòče; **3** mòžno
posta *f.* púa(o)šta
posto (*fine*) *m.* konác (*koncá*); (*od koncá do koncá=da un capo all'altro*); (*do konác svetà=fino alla fine del mondo*)
posto (luogo) *m.* **1** mest; **2** pra(e)stòr (*prestòra*)
posto (parte o margine) *m.* kraj
po tin kràj=dall'altra parte
posto (sede) *m.* sèdež
posto per appoggiare il carico *n.* počivàlo (*per riposare*)
potare *v.* obrezovàt ùvat -àvat (*obrezovàt vinjìko=potare la vite*)
potato *p.p.* obrìa(e)zan
potatura *f.* obrieza
potente *a.* **1** močàn (*močnà*); **2** mogòčan (*mogòčna*)
potere (comando) *f.* oblàst; **2** možnùost (*bòžja oblàst=epilessia*);
potere (forza) *f.* mùoç
potere *v.* mòrt (*mòren, mogù, mòr/mòrta*)
povera *f.* bùoga
poverello *m.* bùa(o)žac (*bùazca*)
poveretto (orfano) *f.* sarùota
poveretto (solo) *m.* saromàk
poveretto *a.* bùa(o)žac (*bùazca*)
poveri noi! *v.* **1** Bùag pomàj; **2** bùogvar (*letteralmente Dio salvaguardi*)
povero me *av.* gòria(e) menè (+ *dativo*); (*goria tebè=povero te; gòria temù ki=povero chi*)
povero *a.* bùog
povero *m.* bùožac (*bùožca*)
povertà *f.* **1** ubòžnost; **2** nadlùoga, nadlòga
pozzanghera *f.* mlàka (*toponimo*)

- pozza** *f.* jèzera (*toponimo*)
pozza *m.* počàu (*počàla*); **2** počàlo (*n.*)
pozzo (cisterna) *m.* štèram
pozzo (del fiume) *m.* berìn (*del fiume*)
pper aria *av.* polùftu
pranzare *v.* jùžnat (*po-*); **2** kosìt (*po-*), (*kòsen, kòsu*)
pranzato *p.p.* **1** pojùžnan; **2** pokòsen
pranzo *n.* **1** kosìlo; **2** jùžna
prassi *f.* viža
praticante *m.* vièrnìk
prati *n.* sanožèta (*plurale*)
prato pianeggiante *f.* tràta
prato verde *f.* zelenìca (*toponimo*)
prato *m.* **1** sanožèt, senožèt, sanažèt; **2** uràt; **3** tràunik
precauzione *f.* vàrnost (*varnost(i)*)
precedere *v.* preletìet (*preletìn, preletéu, preletí/preletìta*)
precettare *v.* **1** zapovedovàt -àvat -ùvat; **2** zapovìdat (*zapovìen, zapovìedu, zazpovéj/zapovèjta*)
precettato *p.p.* zapovìedan
precetto *n.* **1** kuazuvànje; **2** zapovìedanje
precipitare *v.* zgučàt (*con frastuono*); (*zgučìn, zguču*)
precipitarsi *v.* se udrièt (*se uderén, se udrù, uderìse/uderìtase*)
precipitato *p.p.* zgučjèn
precipizio *f.* hla(o)bočina (*toponimo*)
precisamente *av.* prečìš; **2** pró, prú; **3** glih
preciso *a.* **1** prečìš; **2** glih (*ted.*); **3** namàlan (*ted.*); (*namàlan an vedàrt ku njegá ocjá=identico suo padre*)
predetto *p.p.* preròkan
predicare *v.* prìdgat (*po- pre- ve-*)
predicato *p.p.* prìdgan (*po- pre- ve-*)
predica *f.* prìdga
predilezione *f.* radùost
predire (magicamente) *v.* štrolìhàt
predire (profetizzare) *v.* preròkat; **2** prerokùvat -àvat -ovàt
predisposizione *n.* parlòžnost
predizione (magica) *n.* strolìhànje
predizione (profezia) *n.* prerokovànje
preferire *v.* predlùoš (*predlòžen, predlùožu, predlòš/predlòžita*)
prefestivo *av.* dalapòst (*zuonì dalapòst=le campane annunciano il prefestivo*)
pregare *v.* molìt (*do- na- od- par- po- pre- u- ve- z- za-*), (*mòlen, molú, mól/molìta*); **2** prosìt (*pròsen, pròsu, prós/prosìta*)
pregato *p.p.* mòljen (*do- na- od- par- po- pre- u- ve- z- za-*); **2** pròsen (*do- na- od- par- po- pre- u- ve- z- za-*)
preghiera *f.* **1** ma(o)lìtva; **2** prošnjà
pregio *f.* urìednost (*urìednosti*)
pregna *a.* brèja (*di animale*)
premere *v.* tiskàt (*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- s- u- ve- za-*); **2** tiscàt (*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- s- u- ve- za-*); **3** tiskùvat -àvat -ovàt (*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- s- u- ve- za-*)
premio *n.* znamìenje; **2** znamìen (*m.*)
premura (cura) *f.* **1** skàrb; **2** brìga; **3** skàrbnost; **4** màr
premura (fretta) *f.* sìla (*màs tàko sìlo?=hai tanta fretta?*, *sìla kòla lòm=la fretta spacca le ruote*; *màn sìlo=ho fretta*)
premurarsi *v.* **1** skarbìet (*po- pre- ve- za-*), (*skarbìn, skarbéu, skarbí/skarbìta*); **2** se mešàt; **3** se mèst (*medén, mèdu*); *snìeg se medé=c'è una tempesta di neve*
premuosamente *av.* skarbnò, skàrbno
premuoso *a.* skàrbni, skàrben (*skarbnà*)
premutato *p.p.* **1** tiskan (*arz- do- na- o- par- po- (spinto)- pre- raz- s- u- ve- za-*); **2** stìsnjen (*par-*)
prenda *v.* nàte (*imperativo maestatico*); (*prendi=nà; equivale all'italiano: to!*)
prendere (araffare) *v.* **1** zagribovàt -ùvat -àvat; **2** nagràbt, zagràbt, zgràbst (*nagraben, nagràbu, nagràb/nagràbta*)
prendere a credito *v.* uzèt na ùp

prendere a debito *fra.* uzèt na dùg
prendere cosa? *p.* po ki, po kogà
(po ki grèš=cosa vai a prendere?);
(generalmente: ki=cosa,
kogà=persona)

prendere fiato *v.* 1 dahnit
(dàhnen); 2 se odahnit (se odàhnen,
se odahnu, òdahnise/odahnitase)

prendere fuoco *v.* zagoriet (*zagorìn,*
zagorèu)

prendere in giro *v.* 1 se špodielat;
 2 brusit (*ve-*) (*brùsen, brùsu,*
brùs/brusita)

prendere in prestito *fra.* uzèt na
 posòdo

prendere la rincorsa *v.* 1 zaletiet;
 2 se zanèst (*se zanesèn, se zanèsu,*
zanesise/zanesitase)

prendere per il culo *fra.* parjèmat
 po rit (*meno volgare che in italiano)*

prendere sole se zgnoit

prendere sonno *v.* 1 zaspàt; 2
 zadarnjohàt

prendere un dolore *v.* zboliet
(zbolìn o zbolèjen, zboléu); (mèj
zboliela ròka=ho preso un male alla
mano)

prendere *v.* 1 uzèt (*uzàmen, uzèu,*
uzam/uzamita); 2 jemàt (par- po-
spa- u-), (jèman o jèmjen, jèmu,
jém/jemàjta); 3 parjèt (prìmen,
parjèu o prejèu, prim(i)/primita); 4
potègint (potègnen, potègnu,
potègin/potèginta); 5 uzèmat, uzàmit
(uzamen, uzèu, uzàm/uzamita), (la u
sempre semimuta); 6 sparjèt
(sprìmen, sparjèu o sprejèu); 7 zabràt
(zaberén, zabràu), (zabrat no
bolìezan=ammalarsi); 8 zabierat
(zabieran, zabieru, zabér/zaberita)

prenderlo *p.* púonj gremò púonj (*po*
ànj)=andiamo a prenderlo

prendersela *v.* se nauzèmat (*la u*
sempre semimuta)

prendersela *v.* se zauzèt, zauzèmat
(zauzamen, zauzèu,
zauzám/zauzamita); (la u sempre
semimuta)

prendersi su *v.* 1 se pobràt (*se*
poberèén, se pobràu,

poberise/poberitase); 2 se ujemàt

prendete *v.* nàta (*imperativo)*

prendi *av.* nà (*nà, uzám=to', prendi)*

preoccuparsi *v.* 1 skarbìet,
 preskarbìet (*po- ve- za-*) (*slarbìn,*
skarbéu); 2 se glavjàt; 3 se
križàt (=mettersi in croce) (se križan,
se križu, križàjse/križàjtase); 4 se
mèst (=darsi da fare), (medén,
mèdu), (snìeg se medé=c'è una
tempesta di neve)

preoccupazione *f.* zadieva

preparare *v.* 1 paračàt; 2 naštìmat
(agghindare); 3 napràft (par-)

(napràven, napràvu,
napràf/napràfta), (kan méj
parpràvu=dove mi ha ridotto); 4
nakaserit; 5 napràujat, napràuljat
(par-); 6 napràvit, napràvt (par-),
(napràven, napràvu,
napràv/napràvta)

prepararsi il maltempo *v.* se
 zagànjat (*impersonale); (se zagànja,*
sej zagànjalo, zaganjse/zaganjtase);
(impersonale)

prepararsi *v.* se napràft (*se*
napràven, se napràvu,
napràvse/napràvtase)

preparativo *n.* 1 naprauljànje,
 parpràuljane; 2 paračànje

preparato *p.p.* 1 paračàn; 2
 napràuljen, napràujen (*par-); 3*
 napràven (*par-); 4 naročèn; 5*
 nakaserjèn

preparazione *f.* 1 parpràva,
 napràva; 2 naprauljànje,
 parpràuljane; 3 paračànje (*2 e 3 n.*)

presagio (*ostinato*) *n.* cviblanje

presagio *n.* predznàmunje

presa *f.* prèža (*di tabacco da fiuto)*

presa *f.* zàrna

prescelto *p.p.* prebràn

presentimento *f.* 1 uònja; 2
 predznàmunje

presentire *v.* se klùcat
(impersonale), (me se klùca=ho il
presentimento)

presentire *v.* uònjat

preservare *v.* 1 ošèrmat (*ted.*); 2
 branit, brànt (*po- u- ve-*). (*brànen,*

brànu, bràn/branìta)

preservarsi *v.* **1** se branìt, se brànt (*se brànen*); **2** se ošèrmat (*ted.*)

preservato *p.p.* **1** brànjen (*po- u- ve-*); **2** ošèrman

presidente *m.* presèdnik

preso in giro *p.p.* brùsen

preso *p.p.* **1** parjèt; **2** uzèt; **3** ulovjén (*catturato*); **4** zabràn

pressapoco *av.* **1** incìerka; **2** parbližno

pressare *v.* **1** tiskàt (*arz- do- na- o- par- po- (spingere) pre- raz- s- u- ve- za-*); **2** stìsint -nit (*stìsnen, stìsnu, stìsin/stìsinta*); **3** tiskàvat -ùvat- -ovàt (*po-*)

pressato *p.p.* tìskan (*arz- do- na- o- par- po- (spinto)- pre- raz- s- u- ve- za-*); **2** stìsnjen (*par-*)

pressatrice *f.* žmàrša

pressatura *n.* tiskànje

pressa *f.* žmàrša

pressione *m.* **1** tìšč, tìsk; **2** tiščànje (*n.*)

presso di loro *p.* par njíh

presso *cong.* pár, tán pár

prestito *f.* posòda, posòja (*na posòdo=in prestito*)

presto (*in breve*) *av.* nakràtko

presto (*la mattina presto*) *av.*

zgùoda, zagodá

presto (*per tempo*) *av.* ob cájt

presto (*veloce*) *av.* **1** hìtro; **2** nàglo

presto *av.* prèca (*mása prèca=troppo presto*)

presuntuoso *a.* preuzètan (*preuzètna*)

presuntuoso *m.* preuzètnik

presunzione *f.* preuzètnost (*preuzetnosti*)

pretendere *v.* pretìndit

preteso *p.p.* pretìndjen

pretura *f.* pretùra

prevegenza *n.* predznàmunje

previsione *n.* predznàmunje

prezzemolo *m.* predarsín

prezzo *m.* kùp

prigione *m.* paražòn

prima (*dietro*) *av.* odzàd

prima che *cong.* priat ko, priat ku

prima comunione *n.* pàrvo obhaìlo

prima del giorno *av.* prednèn, prednè

prima del tempo *av.* ob cájt

prima dell'altro ieri *av.*

popreùcerànjin

prima dell'avemaria *av.*

predavemarijo

prima dell'una *av.* pred dno

prima della pioggia *av.* pred dažán

prima delle cinque *av.* pred pèto

prima delle due *av.* pred dvìem

prima delle quattro *av.* pred

štìerim

prima delle sei *av.* pred šesto

prima delle tre *av.* pred trèm

prima di cena *av.* predvičèrjo

prima di mezzanotte *av.*

predpùnočjo

prima di mezzogiorno *av.*

predpu dnè

prima di tutto *av.* priet ku usé

prima di *av.* **1** préd; **2** priet ku,

popriet ku (*ko*)

prima o dopo *av.* prià(e)t al potlé

prima o poi *av.* žè ben (*že ben bò=prima o poi sarà*)

prima volta *av.* pàrvikrat

primavera *f.* **1** primavèra; **2** pomlàd (*pomlàdi*)

prima *cong.* **1** prià(e)t; **2** popriet; **3**

préd

primo *ord.* pàrvi, pàrf pàrvega

primula *f.* piskàlca, piskulìna, piskulìnca

principiare *v.* **1** načèt, začèt, (*nàčnen*); **2** začènjat

principiato *p.p.* **1** načèt, začèt; **2**

nàčnjen, zàčnjen

principio *m.* začèt (*začètka*)

privazione *n.* mánkanje

privilegio *f.* sàč

privo *a.* góu (*anche privo di soldi*); (*golá*)

probabilmente no *fra.* priet jà ku ne

probabilmente sì *fra.* buj jà ku ne

probabilmente *av.* **1** vedé; **2** višno (*ted.*)

probità *f.* ràunost (*raunost(i)*)

problema *m.* problém
processione *f.* precèsja, pricèsja
processo *f.* tožbá
prodigare *v.* podàt (*podàn, podàu*)
prodigarsi *v.* se borìt (*se bòren*)
prodotto *f.* frùga (*dal latino*)
produrre fumo *v.* se kadiet (*impersonale*) (*sekadi, sej kadielo*)
produrre *v.* **1** pardielat; **2** frùgat (*dal latino*)
produttore *m.* pardielnik, pardielnik
produzione *n.* pardielo
professione *m.* stàn
professore *m.* profesòr
profeta (mago) *m.* štròlih
profeta *m.* preròk
profetizzare *v.* štrolihàt
profetizzare *v.* (*prevedere*)
 prerokovàt -àvat -ùvat
profondamente *av.* hlabokó
profondità *f.* **1** glabokùost (*i*); **2** gla(o)bočina (*toponimo*)
profondo *a.* gla(o)bók (*glaboká*)
profumante *av.* dišòč
profumare *v.* dišàt (*par- o- po- pre- u- ve- za-*), (*dišìn, dišu, diš/dišàjta*)
profumato *av.* dišòč
profumato *p.p.* profumàn
profumo *m.* **1** parfùm; **2** dišànje
profumo *m.* dùh (*duhà*)
profuzione *f.* pùnost
progettare *v.* se uklàdat
programmare *v.* se uklàdat
programma *m.* progràm
progresso *m.* progrés
proibire *v.* prepovia(*e*)dat, zapovia(*e*)dat (*prepovì(e)an, prepoviadu, prepovéj/prepoviedta*)
proibito *p.p.* prepoviedan, zapoviedan
proibizione *n.* prepoviedanje
prolungare *v.* **1** utiegat; **2** utegnìt
promessa *f.* **1** objùba; **2** odpùoved
promesso *p.p.* **1** obècan; **2** objùbjen, objùbjen
promettere bene *v.* kazàt dobró
promettere *v.* **1** obečàt; **2** obečovàt -ùvat -àvat; **3** objubit, objùbit (*objùben*)

promuovere *v.* varšìt
prontezza (*fretta*) *f.* sìla
prontezza (*velocità*) *n.* **1** hitienje; nàglost
pronto *p.p.* **1** paračàn; **2** parpràujen
pronuncia *n.* gua(o)rènje
propaganda *f.* propagànda
propagare *v.* šiert, šierit, šerit (*šieren, šieru, šier/šerita*)
propagarsi *v.* se odnievat
propensione *n.* parlòžnost
propinare *v.* pardàt (*pardàn, pardàu, pardí/pardàjta*)
proporsi *v.* namenìt
proprietà *m.* grúnt (*ted.*)
proprio così come... *cong.* pru takùo ku...
proprio così? *av.* šelè takùo?
proprio così *cong.* glih takùa, glih tàko, pru takùo
proprio ora *av.* glih sà, pru sáda
proprio quando *cong.* ràuno kádar
proprio siffatto *p.* pru tàk (*pru tàkega*)
proprio sì *int.* jahó
proprio uguale *p.* prù tàjšan (*tàjšna*)
proprio *av.* pro, pràu, pru (*pru + aggettivo = superlativo: pru lièp=bellissimo, molto bello*)
propugnare *v.* iskat (*isčen, isku, išč/iskàjta*)
proroga *f.* otklàda
prosciutto *m.* prošjút
proscrizione *n.* odganjànje
proseguire *v.* itì naprèj
prosperare *v.* se runàt
prosperato *p.p.* zrùnjen
prossimo *a.* drùg altro
prossimo *m.* bližnjik
prostazione *f.* mārtra
prostrare (*nchinarsi*) *v.* parklonìt (*parklònjen, parklònu*)
prostrare (*stancare*) *v.* zmàltrat
prostrato *p.p.* **1** zmàrtran; **2** parklònjen
proteggere *v.* **1** branìt (*brànen, brànu, bràn/branità*); **2** hranìt (*hranen, hrànu, hràn o hrànì/hranità*); **3** ošèrmat (*ted.*)

protendersi *v.* se spènjat (*se spènjat, se spènju, spènjise o spènjse/spènjtase*); **2** se spèt, se spnèt (*se spnèn, se spnèu, spnise/spnìtase*)
protestante *m.* proteštánt
protestare *v.* vanzelàt
protettore *m.* vàruh
protetto *p.p.* 1brànjen; **2** hrànjen; **3** ošèrman (*ted.*)
protezione *f.* vàrnost (*varnost(i)*)
prova (*esempio*) *m.* ežèmpil (*ežèmpilna*)
prova (*osare*) *n.* uàganje
prova (*testimonianza*) *n.* znàmunje
prova (*verità*) *f.* **1** resnica; **2** pravica; **3** spràva
provare vergogna *v.* bìt sram (*me je sràm=mi vergogno*)
provare *v.* **1** provàt (*provàn=proverò, provùjen=sto provando*); **2** provùvat (*provùvan o provùjen*); **3** občùt, očùt (*občùjen, občù, občùj/občùjta*)
provato *p.p.* **1** provàn; **2** občùt, očùt
prova *n.* dokazàlo, dokazilo, dokazànje
proverbio *f.* **1** povìadinca; **2** proguòr
provincia *f.* provìnčja, provincija
provocare vergogne *v.* runàt špoté
provocare *v.* nagonìt, zagonìt (*nagònèn, nagònu, nagón/nagonìta*); **2** zagànjat (*zagànjan, zagànju, zagànj/zagànjta*)
provocato *p.p.* nagònjen, zagònjen
provvedere (*interessarsi*) *v.* kurìt
provvedere *v.* previdà(e)t, previdìt (*Bùog previda=Dio provvederà*)
provvedimento *f.* **1** preskàrba; **2** previdba; **3** preskàrbo (*n.*)
provveduto *p.p.* previdan
provvidenza *f.* **1** previdinga; **2** previdenje (*n.*)
provvisto *p.p.* previdan
prudente *a.* previden (*previdna*)
prudenza *f.* previdnost
prudere *v.* sarbia(e)t (*par- po- pre- u- ve- za-*), (*sarbin, sarbiu o sarbéu, sarbí/sarbita*)
prurito *n.* sarbìenje, sarbènje
prussiano *m.* pràjz (*pràjza*)

pubblicamente *av.* očitno
pubblicare *v.* nèst u nòto (*il matrimonio in Municipio*)
pubblicare *v.* oklicovàt -ùvat -àvat (*il matrimonio*); *oklicùjen, oklicùvu, oklicuv/oklicuvàjta*)
pubblicare *v.* **1** oznànìt (*oznànen, oznànu*); **2** preklicat (*prekličen, preklicu, preklič/prekličta*)
pubblicato *p.p.* **1** oznànjen; **2** preklican
pubblicazione *m.* poklic (*poklica*); (*poklic gu cierku (gu cierkvi)=pubblicazioni di matrimonio in chiesa*)
pubblicazione *n.* oklicuvàlo, oklicuvànje (*di matrimonio*)
pubblico caffè *m.* bàr (*bàra*)
puerpera *f.* altvàna, litvàna
pugno (*mano*) *f.* pèst (*pesti*)
pugno (*sulla schiena*) *m.* harbút
pugno *m.* púnj
pula *f.* plia(e)va (*avanzì del fieno: vârs (vârzi) plieve dómez urât=getta i semì (gli avanzi del fieno) giù per il prato*)
pulce *f.* bùha
pulcini *f.* cíbeta
pulcino *f.* cíbca
puledro *n.* žerebé
Pulfero *m.* Podbuniesac
pulire il naso dal mocchio *v.* se ušmàrkat, se ušmàrkjat
pulire *v.* **1** čèdit, čèst, čèt (*čèden, čèdu, čèt/čèdta*); **2** brìsat, brìšt (*brìšen, brìsu, brìš/brìsàjta o brìšta*); **3** brìsùvat -àvat -ovàt; **4** pùcat (*ted.*); **5** čìstìt; **6** trebit, triebit (*trieben, triebu o trebiu, trebí o triebi/trebita o triebta*); (*tutti anche con i prefissi: o-par- po- pre- ve- z-*)
pulirsi *v.* se ubrìsat (*se ubrìšen, se ubrìsu, ubrìsse/ubrìstase*)
pulitissimo *a.* prečìst
pulito *a.* **1** čèdan, (*čèdna*); **2** čìst
pulito *p.p.* **1** čèden, čèjen; **2** brìšen, brìsan; **3** pùcan; **4** triebjen; **5** čìstjen (*f.*); (*tutti anche con i prefissi: o-par- po- pre- ve- z-*)
pulitura *n.* **1** brìsànje; **2** pùcanje; **3**

čedènje, čejènje; 4 čistost (f.); 5
 čednost
pulpito f. prìdganca
pungere v. 1 bòst, (bodén, bòdu,
 bòd/bodìta); 2 pikat; 3 štòkint -nit; 4
 bòcat (*tutti anche con i prefissi: o-
 par- po- pre- u- ve- z-*)
pungitopo n. bodliče, bodličje,
 bodičje
puntapetto m. pontopét
puntare v. namèrit, namèrt
 (*namèrit kàjšnemu=alzar la mano
 contro qualcuno*)
puntato p.p. namèrjen
punta f. 1 pùnta; 2 pík, špík
puntellare v. 1 pokladovàt -àvat
 -ùvat (*pod-*) (*pokladùjen, pokladùvu,
 pokladùvi/pokladuvàjta*); 2 zalùošt
 (*zalòžen, zalùožu, zalóž/zalòžita*)
punteruolo n. šilo
punto m. štíh, stíh (*dell'ago*); (*ted.*)
punto p.p. 1 bodén; 2; bòcan; 3
 štòknjen (*ted.*); (*tutti anche con i
 prefessi: o- par- po- pre- u- ve- z- za-*)
puntura m. 1 ubòd; 2 pík; 3 píkanje
 (n.)
punzecchiatura n. píkanje
punò darsi fra. znabìt
può essere av. 1 morebìt; 2 znabìt
pupilla f. 1 púnčica; 2 čičica
purchè cong. 1 purdé; 2 samùo de
pure (*anche*) cong. pùr
purea n. štakànje (*con patate,
 radicchio, pancetta*)
pure cong. lè (*lè bìas=vai pure*)
purgante f. pùrga
purgare forte v. dristàt
purgare v. purgàt (*s- ve-*)
purgatorio f. vica
purga f. pùrga
purificare v. čistit (*pre- u-*)
purissimo a. prečist
purulento p.p. gnojèn
purè f. stòkja (*con patate, fagiolini,
 pancetta*)
puttana f. kùa(o)rba (*volgare*)
puzzare v. 1 uònjat; 2 smardìa(e)t
 (*o- po- ve- za-*), (*smardìn, smardéu*)
puzza f. 1 kùga; 2 smardienje; 3
 smràja; 4 smràd (*od nje nìa ne sledù*

ne smradù=non c'è traccia di lei)

puzzolente a. 1 smardlíu
 (*smardlíva*); 2 smardèc, smardoč; 3
 smradèn; 4 smràjast

Q

qua dentro av. tlenòt
qua e là av. če an san
qua invece cong. tle pa
qua sopra av. tánegor
qua sotto av. tlézdol
qua via av. 1 tánle, táne; 2 céle
quadrato m. kuadràt
quadrifoglio m. čarfój
quadro m. kuàdar (*kuadra*)
quadrupede m. štìernog
quaggiù av. dolè, tlédol
quaglia f. podpolica
qualche volta av. učàs, učàsìh
qualche a. kàk (*kàka*)
qualcosa p. 1 kiek (*kàkega*); 2
 nìa(e)k (*nìkega*); (*màn nìak za te
 rèč=ho qualcosa da dirti*)
qualcosa p. nìek
qualcuno a. kàk (*kàka*)
qualcuno p. 1 kàjšan (*kàjšna*); 2
 nìa(e)šan (*nìasna*), nìekšan (*nìekšna*)
quale utilità m. kizadan nuc
quale a. 1 kèr (*kèra*), tekèr (*tekèra*),
 katèr, kàk (*kàka*); 2 kizadán
 (*kizadná*), kajzadán (*kajzadná*);
 (*pronomi relativi e interrogativi*)
qualità f. sòrta
quali p. kèri o katèri
qualsiasi cosa p. kàrbod
 (*indeclinabile*)
qualsiasi p. kúlki (*kúlkega*)
qualunque cosa p. kàr se èè
quando (*appena*) cong. ku (*ku
 nardìš, parnesìme=quando fai,
 portamì*)
quando (*quale volta*) p. katèr krat
 (*katèrega kràta*)
quando (*se*) cong. àko
quando + volere v. kàr + tìet (*kàr
 indeclinabile e significa quando, il
 verbo tìet si coniuga*); (*kàr
 čéš=quando vuoi*)

quando davvero *fra.* kù le (*kù le prìdeš...=appena verrai...*)

quando voglio *v.* kàr čén (*kàr indeclinabile, il verbo tièt si coniuga*)

quando? *av.* katèrkrat, kizankrat

quando *cong.* kadá (*nelle interrogazioni*)

quando *cong.* kár, kádar (*kár pùadeš=quando andrai*)

quante volte *av.* kikràt, kikratì, kùlkukràt

quante volte *p.* kùlku kràt (*kùlkega kràta*)

quanti ce n'è *p.* kàr ih jé (*poberén kàr ih je=raccolgo tutto quello che c'è*)

quanti saremo *v.* ka nàs bò

quanti si... *p.* ka se íh... (*ka se ih ožèn=quanti si sposano*)

quanti siamo *v.* ka nas jé (*lett.: quanti ci è*)

quantificare *v.* sàčat, šàčat (*o- pre- ve- za-*), (*ted.*)

quantificato *p.p.* sàčan (*o- pre- ve- za-*), (*ted.*)

quanti *cong.* kadóst (*interrogativo indeclinabile + genitivo*)

quanti *cong.* kà kà nàs jé!=*quanti siamo!*

quanto (*fino quando*) *cong.* dòk (*pì dòk čèš=bevi quanto (fino a quando) vuoi*)

quanto (*quello che*) *p.* kàr (*dàm kàr cèš=dammì quanto (quello che) vuoi*)

quanto costa? *fra.* po čín je (*a quanto è*)

quanto *cong.* 1 dóst (*nelle interrogazioni+genitivo*); (*dóst žèn, dóst možè(ù), dóst otrùok j*

blùo=quante donne, quanti uomini, quanti ragazzi c'erano?); 2 kùlk,

kùlko, kùlku, kùlki (*nelle*

interrogazioni+genitivo: kùlki

tàkega=quanto di simile)

quanto (*tanto quanto*) *cong.* tarkàj ki, tkàjk (*tarkàj ki ceš=(tanto) quanto vuoi*)

quanto *p.* 1 kùlk (*kùlkega*); 2 kà(i) (*še ka(j) ga (i)màs?=quanto ancora ne hai*)

quantunque *av.* četùdi, četùd

quaranta volte *av.* štierdesetkrat

quaranta *card.* štierdeset

quaresima *f.* póst (*postì*)

quartese *f.* beràrnja

quarto di luna *m.* kuárt lùne

quarto *a.* četárti

quarto *m.* kuárt (*di vino*)

quarto *ord.* štieri

quasi che *av.* malo dè

quasi sempre *av.* 1 skór nìmar; 2

vèncpart, vèncpart kratì

quasi *av.* 1 skór; 2 incierka; 3

màlománj (*letteralmente: poco meno*); (*màlománj de me nias ubú=quasi mi ammazzavi*)

quassù *av.* gorè, tánegor

quattordici *card.* štiernajst

quattro tempora *f.* kuàtrinca, kuàterinca

quattro volte *av.* štierkat, štierkrat

quattro *card.* štier

qua *av.* sán (*con verbi di moto: pùj sán=vieni qui; dàm sán=dammì qua*)

qua *av.* tlè (*qui*); (*tlè se diela=qua si lavora*)

quella volta *cong.* tístkrat

quella *p. f.* 1 ta tè (*od te tè*); 2 tìsta (*tiste*)

quello che (*di cosa*) *p.* 1 tùa(o)k; 2

kàr (*na mòreš imiat kàr čèš=non puoi avere quello che vuoi*)

quello che (*di persona*) *p.* tìst ki

quello che + volere *fra.* kàr + tièt (*kar indeclinabile, pronome e significa*

quello che, il verbo tièt si declina); kàr čèš=*quello che vuoi*

quello che è giusto *fra.* kàr je an prú

quello che è è, come chi ha fatto

i bisogni nei calzoni *fra.* kàr je je,

ku tèk ki séj tu barèške usrú

quello che è, è *fra.* kàr jè, jè

quello là *p.* 1 tìst tàn; 2 te tè, te tìst

quello *p.* 1 te; 2 tìst (*tek... te =*

colui che... quello)

quello *p.* tìsto (*neutro*)

querceto *n.* dòbje (*toponimo*)

quercia *m.* dòb

quest'anno *av.* lietos, lietus

questa parte *av.* tò stràn (*puj na tò stràn=vieni da questa parte*)

questa *p. f.* tà, tàl, tàla, tèla

questo (di cosa) *p.n.* tùo, tùa, tùol, tùole (*tuòlega*)

questo e quello *p.* tèl an te drùg

questo qui *p.* tèl tèlè (*tle rimane invariato*)

questore *m.* kueštòr

questo *p.* tèl, tèle (*non tèli=che, invece, è nom. plurale*) (*tèla, tèlo*); **2** léte (*léta, letùo*), tétel (*téta, tetùo*) (*lè e tè rimangono invariati*)

qui da noi *fra.* tèl pár nàs

qui e là *av.* tèl an tån

qui *av.* tèl

quietare (*il bambino*) *v.* tolìt

quietare *v.* ta(o)làžt (*o-po-u-ve-za-*), (*tolàžen, tolàžu, tolàž/tolàžta*); (*potalàž otroká=calma il bambino*)

quietato *p.p.* ta(o)làžen (*o-po-u-ve-za-*)

quiete *f.* **1** mernùost, miernost; **2** pokój (*niemaš pokòja=non hai pace*)

quieto *a.* **1** pokòjen; **2** prezskàrben; **3** zmièran (*zmièrna*); (*bod zmièran=stai fermo*)

quietudine *f.* **1** mernùost, miernost; **2** pokój

quindici *card.* pètnajst

quindi *cong.* zatùo

quintina *f.* petina

quinto *ord.* pèti

quisquiglie *f.* norčarija

qui *av.* sån (*con verbi di moto: pùj sån=vieni qui; dàm sån=dammì qua*)

quotare *v.* šàcat (*ted.*)

quotidianità *f.* usakdànjost (*usakdànjost(i)*)

quotidiano *a.* usakdànji

R

rabbia *f.* **1** jèza; **2** fòta (*mej parjèla tàka fòta...=mi ha preso una tal rabbia...*)

rabbiosamente *av.* jèzno

rabbioso *a.* jèzan (*jèzna*)

rabbonire *v.* **1** bùažat (*par-po-u-*

ve-z-); **2** bùa(o)jšat (*par-po-u-ve-z-*)

rabbonito *p.p.* bùojšan (*par-po-u-ve-z-*)

rabbrividire *v.* se strèst, (*se strèsen, se strèsu, stresise/stresitàse*)

rabbuffare *v.* ofufinjàt (*ofufinjàn o ofufinjùjen, ofufinjú, ofufinjí/ofufinjàjta*)

rabbuffato *p.p.* ofufinjàn

rabbuiare *v.* tamniet (*do-o-par-po-pre-u-s-za-*) (*tamnèjen, tamnéu, tamní/tamnità*)

rabbuiarsi *v.* se tamiet, tamniet, zatamniet (*impersonale*); (*se tamì; sej tamielo*)

rabbuiato *a.* tamnén

rabbuiato *p.p.* tamnjén (*do-o-par-po-pre-u-s-za-*)

raccogliere i punti *n.* nabìarat

pùnte (*sui ferri dei lavori a maglia*)
raccogliere insieme *v.* zbèrjat kùpe (*zbieran, zbieru, zbèr/zberita*)

raccogliere *v.* **1** spràvt, spràujat; **2** bràt (*o-par-po-u-s-za-*), (*berén, bràu, bér/berita*); **3** bìerat, bèrjat (*do-o-par-po-pre-u-s-za-*), (*bieran, bieru, bìer/berita*); **4** tãrgat (*na-po-u-*); **5** združìt

raccogliersi *v.* se združìt

raccoglitore della kolèda *m.*

kolèdar

raccoglitore *f.* mušnica

(*dell'elemosina in chiesa o delle mele dall'albero*)

raccoglitore *m.* beràč

raccolta di canti *f.* pesmarica

raccolta di Natale *f.* kolèda

raccolta *f.* **1** zbiera, nabiera, zbierka; **2** zaklàda

raccolta *n.* **1** berilo; **2** nabieranje, pobieranje, zbieranje, zbrànje; **3**

tãrganje, utãrganje

raccolti (*messi*) *f. p.* frùge (*dal latino*)

raccolto intorno *p.p.* odbieran

raccolto *f.* **1** frùga (*dal latino*); **2** pardielo (*n.*)

raccolto *p.p.* bràn (*o-par-po-u-s-*

za-); **2** bieran (*po- u- s- za-*); **3** tárgan (*na- o- par- po- u- s- za-*)
raccomandare v. **1** parporoçit; **2** zakuazàt (*zakuàžen, zakuàzu, zakuàž/zakuazàjta*); **3** zapovedovàt -ùvat -àvat; **4** zapoviedat
raccomandarsi v. **1** se parporoçit; **2** se zakuazàt
raccomandato p.p. parporoçén, poguàrjen (*za-*)
raccomandazione n. parporoçènje
raccontare v. parštèlat (*novità*); (*ted.*)
raccontare v. poviedit, poviest, povieda(e)t (*povien, poviedu, povéj/povèjta*), (*poviedat na velicin=esagerare*); (*poviedet na tancin=raccontare per filo e per segno*); **2** pràvt, pràvit (*po- ve-*) (*pràven, pràvu, pràf/pràfta*); **3** štèlat (*po- ve-*), (*ted.*)
raccontato p.p. **1** pràven; **2** poviedan
racconto f. pràvca
raddrizzare v. raunìt (*po- pre- ve- z- za-*), (*ràunen, ràunu, ràujn/raunìta*)
raddrizzato p.p. ràunjen (*po- pre- ve- z- za-*)
radere v. **1** brìt (*par- po- pre- ve- z-*), (*brìjen, bríu, brí/bríta*); **2** ostrìht (*ostrìžen, ostrìgu, ostrìh/ostrìhta*)
radersi v. se brìt (*se brìjen, se bríu, brìse/brítase*)
radicalmente av. do dnà
radicchio m. idrík
radice f. kornìna, korenìna, korànina
rado a. riedak (*riedka*)
radrizzare v. zraunìt (*zràunen, zràunu, zràujn/zraunìta*); (*u sempre semimuta*)
radunare v. spràft, spràuljat (*spràven, spràvu, spràf/spràfta o spravìta*); (*me na spràveš=non mi convincerai ad andare*)
radunarsi v. **1** se zbràt (*se zberén, se zbròu o zbràu, zberìse/zberìtase*); **2** zashàjat; **3** se zbierat (*se zbieran, se zbieru, zbèrise/zberìtase*)
rafano m. hrén
raffermo p.p. postàn

raffinatamente av. natancín, natankùo
raffinatezza f. uglàznost
rafforzare v. zmočnìa(e)t (*zmočnèjen, zmočnéu, zmoční/zmočnìta*)
raffredare v. **1** çuhàt (*arz- po- ve- z- za-*); **2** hladìt (*arz- po- ve- z- za-*); **3** màrzint -nit (*arz- po- ve- z- za-*), (*màrznen, màrznu, màrzín/màrzìnta*); **3** mràzit, mràst (*arz- po- ve- z- za-*), (*mràzen, mràzu, mràs/mràzta*); **4** hladìt; **5** hladjùvat -àvat -ovàt
raffreddamento m. **1** prehlàd; **2** hlajènje (*n.*)
raffreddare troppo v. prehladìt (*prehladìn, prehladiu*)
raffreddarsi v. se prehladìt (*se prehladìn*)
raffreddato (*senza voce*) a. zadàbjen
raffreddato p.p. **1** màrznen; **2** mràzen; **3** hladjén, hlajén; **4** očùhan (*tutti con suffissi: arz- po- ve- z- za-*)
raffreddore f. **1** pošàst; **2** prehlàd
raganella m. **1** laskotác; **2** barlieuka (*giocattolo sonoro pasquale*)
ragazza f. **1** čecá, čičá, čecàta; **2** mladènka
ragazzetto m. poberìn, puoberìn
ragazzina f. pùnčica
ragazzino m. **1** poberìn, puoberìn; **2** pùobič (*pùobča*)
ragazzo m. **1** pùa(o)b (*pùoba*), pùober (*pùoberja*); **2** mladénč
raggelare v. pretrèst (*pretrèsen, pretrèsu, pretrès/pretrèsita*)
raggio di luce m. splemèn
raggio splendente m. blísk (*di luce*)
raggio m. žàrk, zàrk, zàrja (*f.*), (*zàrje sònca=raggi di sole*)
raggirare v. zavijàt
raggiro n. zavijànje
raggiungere (*aspettando*) v. par-čàkat (*do- ve- u-*)
raggiungere (*nuotando*) v. doplàvat
raggiungere (*vivendo*) v. doživìet
raggiungere v. **1** dosèht, dosègt, dosèč (*dosèžen, dosègu, dosèh/dosèhta*); **2** dohàjat; **3** rivàt

raggiunto *p.p.* **1** dosèžen; **2** parčàkan, učàkan; **3** rivàn
raggi *m.* žàrki
raggrinzare *v.* grišpàt (*la stoffa*); (*grišpàt lazè=arricciare i capelli*)
raggrumare *v.* obarìt (*obariìn, obariù*)
raggrumarsi *v.* se obarìt (*se obari, sej obarilo*); *mlieko se obarì=il latte si raggruma (diventa latticino)*
raggrumato *p.p.* obarjén
ragguagliare *v.* uglìhat
ragionare *v.* **1** ražonàt (*ražonàn, ražonú, ražón/ražonàjta*); **2** poguàrjat
ragione (*consenso*) *m.* ražòn
ragionevole *a.* poštén (*poštená*)
ragionevolmente *av.* **1** pàmetno; **2** poštenó
ragione *f.* **1** pàmet; **2** ùmnost
ragnatela *f.* pájčina, pájčovna
ragno *m.* pájak (*pájka*)
rallegrare *v.* veselìt (*arz- po- u- pre- raz*), (*veselìn, veselìu*)
rallegrarsi *v.* se veselìt
rallegrato *p.p.* razveseljén
ramaglia *n.* **1** bàršče; **2** poliena
ramarro *m.* kùščer (*s- š-*), (*kùščerja*)
ramarro *m.* lintver (*molto grosso e particolare*); (*lìntverja*); (*ted.*)
rametto *f.* véjčica
rame *m.* ràmm
rammaricarsi *v.* **1** se grozìt (*z-*); **2** se zdiet hudùo
rammendare *v.* mendàt
rammendato *p.p.* mèndan
rammentare *v.* **1** pùobnet; **2** zmìsnjovàt -ùvat -àvat
rammollire *v.* **1** mečìt (*par- po- ve- u- z- za-*); **2** mehnìat (*par- po- ve- u- z- za-*), (*mehnìn o mehnèjen, mehnìu/mehnèu*); **3** odpustìt; **4** odpuščàt
rammollire *v.* arspuščàt
rammollito *p.p.* mečén (*par- po- ve- u- z- za-*); **2** odpustjén, odpuščén
ramoscello *f.* véjčica
ramoso *a.* **1** varhjàst; **2** varhàu (*varhàva*); **3** varhàvan (*varhàvna*); **4** vèjast
ramo *f.* **1** vèja, vèja; **2** vàrh (*varhì o*

varhùovi)
rampino *m.* **1** kjúkac; **2** rempín
rampognare *v.* **1** zafjoldinàt; **2** ih zguorìt
ramponi *m.* rampòn (*da ghiaccio*)
rana *f.* žàba
rancido *a.* granàk (*granká, grankùo*); (*zasieka je granká=il grasso (da sotto la pancia del maiale) è rancido*)
rannuvolato *p.p.* posienčan
rantolare *v.* **1** krògat; **2** garčìt, garčjàt (*garčìn o garčèjen, garčéu, garčí/garčàjta*)
rapa *f.* **1** oblìca; **2** riepa
rapa *f.* bizna (*foglie di rapa bollite con la farina*)
rappacificare *v.* pomerìt
rapportarsi *v.* se parkladàt
rapprendere *v.* gòstit (*par- po- pre- u- ve- z- za-*), (*gòsten, gòstu, gòst/gostìta*)
rapprendersi *v.* se zasiert (*del latte*); (*zasieren, zasieru*)
rappreso (coagulato) *p.p.* sierjen (*za-*)
rappreso *p.p.* gòstjen
raramente *av.* rietko, poriedko
rasare *v.* obrìt (*obrìjen, obrìu, òbrí/òbrìta*)
rasato *p.p.* obrìt, pobrìt
raschiare *v.* **1** glodàt (*na- par- o- po- pre- ve- z- za-*); **2** krùžt, kružìt (*na- par- o- po- pre- ve- z- za-*), (*krùžen, krùžu, krùž/kružìta*)
raschiato *p.p.* **1** glòdan; **2** krùžen (*na- par- o- po- pre- ve- z- za-*)
raschione *m.* postargàunjak
rasoio *f.* britla barbierska
rasoterra *av.* partléh
raso *p.p.* brit (*par- o- po- pre- ve- z-*)
raspare (bucando) *v.* preglodàt
raspare (nella terra) *v.* grebsàt
raspare *v.* **1** špargàt (*arz- na- par- o- po- pre- ve- z-*), (*špàržen, špargù, špàržžì o špàrgi/špàržìta/špargàjta*); **2** glodàt (*arz- na- par- o- po- pre- ve- z- za-*)
raspato *p.p.* **1** špàržen, špargàn; **2** glòdan (*arz- na- par- o- po- pre- ve- z-*)

- raspatura** *n.* špargànje
raspi *n.* rèpuje
rassegnazione *n.* **1** potarplènje; **2** potarpleživost (*f.*)
rassegna *f.* paràda (*friul.*)
rasserenamento *n.* **1** vedrìlo, zvedrìlo, razvedrìlo; **2** pojasnienje
rasserenare *v.* **1** jàsint -nit (*arz- na- par- po- pre- u- ve- z- za-*), (*jàsnen, jàsnu, jàsín/jàsinta; impersonale: jàsínlo*); **2** zvedria(e)t (*arz- po- pre- u-*), (*zvedrìn o zvedrèjen, svezdrìu o vedréu, zvedrí/zvedrìta*)
rasserenarsi *v.* se zvedrìet (*impersonale*); (*se zvedrì, sej zvedrìlo, zvedrìse*)
rasserenato *p.p.* **1** zjàsen (*arz- par- po- pre- u- ve-*); **2** zvedrjén
rassodarsi *v.* se gòstint -nit (*po- ve- u- uz- z-*), (*ugòstnen, ugotnu*)
rastrellare fuori *v.* vegràbt (*vegràben, vegràbu*)
rastrellare vicino *v.* ugràbt (*ugràben, ugràbu, ugrab/ugràbta*)
rastrellare *v.* **1** gràbt, gràbit (*arz- na- par- o- po- pre- u- ve- z- za-*), (*gràben, gràbu, gràp/gràpta*); **2** trebit, triebit (*arz- na- par- po- pre- u- ve- z- za-*), (*trieben, triebu, trieb/trebita*)
rastrellato *p.p.* gràbjen, triebjen (*arz- na- par- po- pre- u- ve- z- za-*)
rastrello *f. plur.* gràbje (*solo plurale*)
rattoppare *v.* blekàt (*na- o- po- par- pre- u- z- za-*)
rattoppato *p.p.* blèkan (*na- o- po- par- pre- u- z- za-*)
ratto *f.* pudgàna
rauco (*catarroso*) *a.* hripàst
rauco (*senza voce*) *a.* **1** zagárnjen; **2** zadàbjen
ravvedersi *v.* **1** se grìvat (*z-*), (*ted.*); **2** se kèsat; **3** se zgrozìt; **4** se zvìedet; **5** se spokorìt
ravvivare *v.* oživìet (*oživìn, oživèu*)
raznèst (*raznesén, raznèsu*)
razza *f.* sòrta
razzolare *v.* **1** gacàt; **2** špargàt (*po- od- ve-*), (*špàržen, špargú, špargí/žpargàjta*)
razzolato *p.p.* špàržen (*po- od- ve-*)
Re Magi *m.* Svèti trìje Kràj
re volte *av.* trìkrat, trìkat
recente *a.* nòu (*nòva*)
recintare *v.* gradìt (*do- na- o- par- po- pre- ve- u- z- za-*)
recintato *p.p.* gradjén (*do- na- o- par- po- pre- ve- u- z- za-*)
recinto *f.* gràja, ogràja
recipiente *m.* lèmp (*per l'acqua*)
recrudescenza *n.* pohùšjanje
recupero *n.* rešìlo
redentore *m.* rešenik (*od-*)
redento *p.p.* **1** odriešen (*odriešena*); **2** zveličan (*zveličana*)
redenzione *f.* rešìteu, odrešìteu; **2** rešènje, odrešènje (*n.*)
redimere *v.* **1** zveličat; odrešìt (*odrešìn, odrjèšù, odrìeš/odrešìta*)
redimersi *v.* se dogovednìt
regalare *v.* **1** šènkàt; **2** šènkovàt -ùvat -àvat (*ted.*); **3** podàjat (*podàjan, podàu, podí o podáj/podàjta*); **4** nùdit (*po-*), (*nùden, nùdu, nùd/nùdta*); **5** podàt; **6** podarìt; **7** ponujàt, ponùjat; **8** ufrùvat (*ufrùjen*); **9** ùfrit
regalato *p.p.* **1** podàjan; **2** šènkan (*ted.*)
regalo *m.* **1** šénk (*ted.*); **2** regàl
reggicalze *f.* podvèza
reggipetto *m.* reģipét (*ģ dolce*)
regina *f.* kraica
registrare (*segnare*) *v.* sa(e)njàt (*sànjàn, sanjú, sanjí/sanjàjta*); **2** senjovàt -àvat -ùvat
registrare *v.* posnèt (*musica o altro*)
regnare *v.* kraljùvat (*kraljùjen, kraljùvu, kraljùj/kraljùjta*)
regno *n.* kraljèstvo
reimpastare *v.* prevalìt
reimpastato *p.p.* prevaljén
reincollare *v.* prekòlat
reincollato *p.p.* prekòlan
reinnestare *v.* precepìt, precìepit (*precepìn, precìepu, precepì o precìep/precepìta*)
relax *n.* oddahnènje
religiosità *f.* pobòžnost (*pobòžnost(i)*)
religioso *a.* **1** cìerkun; **2** pobòža(e)n

reminiscenza *n.* znamienje, znamènje
remissione *n.* odpuščànje
(odpuščànje grehù = remissione dei peccati)
remissivamente *av.* podlòžno
remissivo *a.* potarpležiu
(potarpleživa)
rendere *(ritornare)* *v.* pouarnìt
(pouàrnen, pouarnù), (u sempre semimuta)
rendere *v.* **1** frutàt; **2** rìndit
rendersi antipatici *v.* se gardìt
reni *m. plur.* glàdeži *(plurale)*
repentinamente *av.* **1** naviediç; **2** nažláh *(di colpo)*
replicare *v.* **1** odguàrjat; **2** lazatàt; **3** odrèç
replicato *p.p.* odguàrjan
represso *p.p.* potlàcen
reprimere *v.* potlaçit
Repubblica Ceca *f.* Čèška
residenza *f.* domovìna
resina *f.* smolá *(ted.)*
resistente *(alla sofferenza)* *a.* tarpòç
resistente *a.* stanovìtan
resistere *(tenere duro)* *v.* daržàt
tardùo (daržìn, daržú, dàrží/dàržàjta)
resistere *v.* **1** pretarpiet *(po- ve-),*
(pretarpìn, pretarpéu,
pretarpí/pretarpìta); **2** prestàvt,
prestàvit (prestàven, prestàvu o
prestàu o prestú, prestàv/prestàvta);
(na mò prestàvt=non posso resistere)
reso pozzolente *p.p.* osmardjén
respingere *v.* **1** zavàržat *(zavàržen,*
zavàrgu); **2** odgnàt *(odžénén, odgnú,*
odžén/odženìta); **3** odmaknìt -int
(odmàknen, odmàknu,
odmàkni/odmaknìta); **4** zapodìt; **5**
 pregànjat
respinto *p.p.* **1** odmàhnjen; **2**
 pregànjan; **3** zavàržen; **4** odgnàn
respirare *(dare un sospiro)* *v.* se
 usòpst *(se usopén, se usòpu o se*
usopú, usopìse/usopàjtase)
respirare *v.* **1** sòpst *(par- o- po- ve-*
u- za-), (sopèén, sòpu o sopú,
sopí/sopàjta); **2** sopàt, sapàt
respirazione *n.* sapànje, sopànje

respiro *f.* sàpa
responsabile *a.* mòdar *(mòdra)*
restare *(indietro)* *v.* zastàt *(zastòjn,*
zastàu o zastú, zastùoj/zastùojta)
restare attoniti *v.* glèdat debèlo
restare immobili *v.* na magnìt *(na*
màgnen, nie màgnu, na màgin/na
magnìta)
restare incinta *v.* ostàt šaroká
restare pregna *v.* ostàt brèja *(di*
animali mammiferi)
restare privo di tutto *v.* ostàt góu
(ostanen, ostú, ostí/ostanìta)
restare senza fiato *v.* se zamaknìt
 -int *(zamàknen, zamàknu)*
restare solo *v.* osamìet
restare *v.* **1** ostàt, ostànìt *(po-)*
(ostànen, ostù, ostì/ostanìta); **2**
 ostàjat *(po-)*
resti del fieno *f. plur.* **1** márve; **2**
 plieve
resti liquidi dalla lavorazione del
latte *f.* sierota, sierotva
restituire *v.* ua(o)rniìt *(uàrnen,*
uarnùú, uarín o uarní/uarnìta)
restituìto *p.p.* uàrnjen
restituzione *f.* **1** uarnìteu; **2**
 uràcanje *(pre-), (n.);* **3** uarnènje *(n.)*
restringere *v.* **1** stìsint -nit *(ar- do-*
na- o- par- po- pre- ra- u- ve- za-),
(stìsnen, stìsnu, stìsin/stìsinta); **2**
 stìšcat, *(stìšcìn, stìšču,*
stìšč/stìščàjta); **3** strìgint -nit *(ar- do-*
na- o- par- po- pre- ra- u- ve- za-),
(strìgnen, strìgnu, strìgin/strìginta);
4 partìegat; **5** partìegovà- ùvat -àvat;
6 zategnjovàt -ùvat -àvat
(zategnjùjen, zategnjùvu)
restringere *v.* **1** stìsint -nit *(ar- do-*
na- o- par- po- pre- ra- u- ve- za-),
(stìsnen, stìsnu, stìsin/stìsinta); **2**
 stìšcat, *(stìšcìn, stìšču,*
stìšč/stìščàjta); **3** strìgint -nit *(ar- do-*
na- o- par- po- pre- ra- u- ve- za-),
(strìgnen, strìgnu, strìgin/strìginta)
restrizione *n.* utesnìlo
resurrezione *n.* ustajènje
rete *f.* mrièza
reticolato *m.* retìkolàt
retribuzione *m.* zaslùza(e)k

- (zaslùžka)
rettitudine *f.* poštenùost; **2** ràunost;
3 poglòunost
reuccio *m.* kràjjič
reumatismo *m.* reumatizim
reverenza *n.* češčènje
reziana *a.* rezjànka
reziano *a.* rezjàn
re *m.* kràj
riabilitazione *n.* rešilo
riadoperare *v.* prenùcat (*prenùcan,*
prenùcu)
riaggiustare *v.* prestrojìt
(prestròjen, prestròju,
prestrój/prestrojìta)
riaggiustato *p.p.* prestròjen
rialzare *v.* zdigovàt -ùvat -àvat
(zdigùjen, zdigùvu, zdigùvi/zdiguvàjta)
rialzo del terreno *f.* bùla
riappare *v.* preobìest (*preobiesen*
o preobiesen, preobiesu, preobies o
preobesita)
riasciugare *v.* vebrìsat (*vebrìšen,*
vebrìsu, vebrìš/vebrìsàjta o vebrìšta)
riavvicinare *v.* parblìžat
riavvitare *v.* prevìt (*prevìe(a)n o*
prevìan, prevìu, prevì/prevìta)
ribadire *v.* tardìt (*po- u-*)
ribadito *p.p.* tardjén (*po- u-*)
ribaltare *v.* **1** arzmìetat, premìetat;
2 prevràcat; **3** prevrèč, prevrìeč,
 zvrèč, zvrìeč (*prevàržen, prevàrgu,*
prevàrž(i)/prevàrzìta); **4** zmetàt
ribaltato *p.p.* **1** prevàržen; **2** zmètan
ribattere (*rispondendo*) *v.* **1**
 odguàrjat; **2** lazatàt; **3** odrèč
ribattere *v.* pretukàt (*pretùkan,*
pretùku)
ribellarsi *v.* se upìerat
ribellione *n.* prelomienje
ribes *m.* ribež
ribolla *f.* rebùla
ribollire *v.* preugrìet (*preugrèjen,*
preugréu, preugréj/preugrèjta)
ribrezzo *f.* gràuža
ricacciare *v.* odgnàt (*odžénén,*
odgnú, odžén/odžénita)
ricaduta *n.* pohùjšanje
ricaduto *p.p.* vepàdan
ricalzare *v.* preobùt (*cambiando le*
scarpe); (*preobùjen, preobú,*
preobúj/preobùjta)
ricalzato *p.p.* preobút, prebút
ricavare (*vantaggio*) *v.* skupìt
(skùpen, skùpu, skùp/skupìta)
ricavare *v.* **1** vedìelat; **2** veštùt
(veštùlen, veštùlu)
ricavato *p.p.* **1** vedìelan; **2**
 veštùl(j)en
ricavo *m.* **1** zaslùža(e)k (*zaslùžka*); **2**
 skupìlo
ricchezza (*eredità*) *n.* premožènje
ricchezza *f.* bogatìa
riccio (*animale*) *m.* ìa(e)ž (*ìeža*)
riccio (*del castagno*) *f.* grìča
riccio (*specie di riccio*) *m.* torìč
ricciolo *m.* ricót
riccioluto *a.* ricòtast
riccio *f.* bàuda
riccone *m.* bogatàž (*bogatàža*)
ricco *a.* bogàt
ricco *m.* bogàtac
ricetta *f.* ricèta
ricevere *v.* parjèt (*s-*) (*prìmen,*
parjèu o prejèu, prìm(i)/prìmita)
richiamare (*alla mente*) *v.* zmišjèt
richiamare *v.* veklicat (*veklìčen,*
veklìcu, veklìč/veklìčta)
richiedere *v.* **1** poprašàt; **2** zakuazàt
(zakuàžen, zakuàzu,
zakuàž/zakuazàjta); **3** zakuazovàt
 -ùvat -àvat (*zakuazujen, zakuazùvu,*
zakuazùvi /zakuazuvàjta)
richiesto *p.p.* **1** popràšan; **2**
 zakuàžen; **3** zapròsen
ricino *m.* ricin (*ricinovo òje=olio di*
ricino)
ricompensare *v.* **1** obdàt; **2** obdarìt;
3 obdarovàt -ùvat
ricompensato *p.p.* **1** obdàn; **2**
 obdarjen
ricompensa *m.* lòn (*ted.*)
ricomperare *v.* prekupìt (*prekùpen,*
prekùpu, prekùp/prekupìta)
riconciare *v.* pobùojšat
riconciliato *p.p.* pobùajšan
ricongiungere *v.* preštùt (*preštùlen,*
preštùlu)
riconoscente *a.* hvalèža(e)n
(hvalèžna)

riconoscenza *f.* **1** hvalèžnost; **2** zahvàla
riconoscere *v.* s-poznàt (*do- par- za-*) *individuare, identificare*
riconoscimento *n.* **1** znamèn, znamènje, znamienje, znàmunje; **2** hvalèžnost (*f.*); **3** s-poznànje (*par-*)
riconosciuto *p.p.* vepoznàn
ricoperto *p.p.* **1** vegàrnjen; **2** vekrìt, prèkrit
ricoprire *v.* pre-garnìt (*ve- za-*) (*pregarnen, pregarnú, pregàrni/pregarnita*)
ricordando *v.* predomisljòč
ricordare *v.* **1** púa(o)bnet, púobnit (*púobnen, púobnu*); **2** pomenjovàt -àvat -ùvat; **3** spominovàt -ùvat -àvat; **4** zmišjovàt -ùvat -àvat, zmišljovàt -ùvat -àvat; **4** premìsnit -nit, premìslit
ricordarsi *v.* **1** prìt u mìslih, prìt na mìsli, prìt tu glàvo; **2** se pomènkat; **3** se spoùmmit; **4** se zmìslit, se mìsnit -int
ricordato *p.p.* zmìsnjen, zmìšjen, zmìšnjen
ricordo *m.* **1** pomèn, spomìn, znamèn; **2** zmìsnjàva (*f.*); **3** znamienje (*n.*)
ricorrenza *n.* **1** spostuvànje; **2** oblietinca; **3** opàsilo
ricostruire (*un muro*) *v.* prezidàt, vezidàt
ricostruire *v.* predielat
ricostruito *p.p.* prezìdan, vezìdan
ricotta *f.* skùta
ricovero *f.* podstrieha
ricredersi *v.* se zvìedet
ricucire *v.* **1** prešivàt, vešivàt; **2** prešìt (*prešìjen, prešìu*)
ricucito *p.p.* **1** prešìt; **2** prešìvan
ricuocere *v.* prekùhat
ridare *v.* pardàjat (*pardàjan, pardàu, pardí o pardáj/pardájta*)
ridendo *av.* smehè
ridere *v.* rizàt, se rizàt (*po- ve- za-*), (*rižen, rizu, rìz/rizàjta*); **2** se smejàt (*se smèjen, se smèju o se smejàu, smejàjse/smejàjtase*)
ridere (*scoppiare a ridere*) *fra.* se vrèč na smìeh ; (*me se će smejàt=mi*

vien da ridere)
ridicolo *a.* smìa(e)šàn (*smìešna*)
ridicolo *a.* smìešan (*smìešna*)
ridiventare *v.* veràtat
ridondanza *f.* **1** obìunost; **2** pùnost
ridotto al verde *p.p.* oškìčan
ridurre al lastrico *v.* oškìcat
ridurre al verde *v.* škìcat
ridurre *v.* parpràft, parpràvit (*parpràven, parpràvu*), (*kans parpràvu tuoje bareške=dove hai ridotto i tuoi pantaloni*)
ridurre *v.* preredit (*le piantine in soprannumero*)
ridursi al lastrico *v.* prìt na nič
riduzione *n.* skràjšanje
riecheggiare *v.* odnìevat
riedificare *v.* prezidàt, vezidàt
riedificato *p.p.* prezìdan, vezìdan
riempire (*aggiungendo liquidi*) *v.* dolìt ; (*dolìen o dolìan, dolíu, dolí/dolìta*); **2** točìt (*na- pre- par- u- za-*)(*tòčen, točìu, toč(i)/točìta*)
riempire di fumo *v.* ukadìt
riempire *v.* pùnt (*na- par- ve-*), (*pùnen, pùnu, pùn/pùnta*)
riempito (*di liquido*) *p.p.* **1** nalít; **2** natòčen
riempito *a.* napùnjen (*na- par- ve-*)
rifare *v.* **1** predielat, vedielat; **2** prerunàt, verunàt
rifasciare *v.* previjàt
rifatto *p.p.* **1** ponovjén; **2** predielan; **3** prerùnan, verùnjen
rifiutare *v.* **1** odmetàt, zametàt; **2** zapodìt
rifiutare *v.* na (*ne*) tiat (*nècen, (na bon o ne bon) téu*)
rifiutarsi *v.* se upìerat
rifiutato *p.p.* odmètan, zamètan
rifiuti (*immondizie*) *m.* smetì (*plurale*)
riflessione *f.* predomìsu (*predomìsli*); (*strum. sing.: z predomìslìjo; strum. plur.: z predomìslìm*)
rigare *v.* krùžt, krùžìt (*o- po- pre- ve- s- za-*) (*krùžen, krùžu, krùž/kružìta*)
rigato *p.p.* krùžen (*o- po- pre- ve- s- za-*)
riga *f.* rìja

- rigelare** *v.* prezmarzint -nit
(*premarznen, premarznu, premarzin/premarzinta*)
- rigettare** (*rimettere*) *v.* vemetàt
- rigettare** *v.* 1 odvrèč, odvrèč
(*odváržen, odvàrgu, odvárs/odvaržita*); 2 premetàt
- rigettato** (*rimesso*) *p.p.* vemètan
- rigettato** *p.p.* 1 odváržen; 2 premetàtan
- rigido** *p.p.* òster (*òstra*)
- rigogolo** *m.* kulikulàua (*kulikulàua o kulikulàva*)
- rigonfio** *p.p.* napét
- riguardarsi** *v.* se vàrvat (*se vàrjen, vàrvu, vàrse/vàrtase*); (*vàrse popùsint (pobìt)=attento a non scivolare (ad ammazzarti)*)
- rilasciare** *v.* spustìt (*spustìt dušico=rilasciare l'anima=morire*)
- rilassarsi** *v.* se odahnìt (*se odàhnen, se odahnú, odahnìse/odahnìtase*)
- rilegare** *v.* 1 prevezàt; 2 prevezovàt -ùvat -àvat
- rilegato** *p.p.* prevèzan, prevèžen
- rilievo** *f.* čùkula (*toponimo*)
- rilivellare** *v.* prerahjàt (*il terreno*)
- rilivellato** *p.p.* prerahjàn
- rimacinare** *v.* premlìat (*premlèjen, premléu, premléj/premlèjta*)
- rimandare** *v.* 1 nemàrat (*non badare*); 2 pustìt od zad (*lasciare indietro*); 3 puščàt (*puščùjen, puščùvu, pušči/špuščàjta*); 4 odlùa(o)st (*odlòžen, odlùazu, odlòž/odložita*); 5 odkladàt, odklàst (*odklàden, odklàdu, odklàd/odkladita o odkladàjta*); 6 puščovàt àvat -ùvat; 7 odgànjat (*odgànjan, odgànju, odgànj/odgànjta*)
- rimandato** *p.p.* 1 odklàdan; 2 odlòžen
- rimaneggiare** *v.* predielat
- rimanere incinta** *v.* zanosìt (*zanòsen, zanòsu, zanós/zanosita*)
- rimanere indietro** *v.* ostàjat, zastàjat (*zastòim o zastàjan, zastàu o zastú/zastàvu*)
- rimanere perplessi** *v.* ostàt (*ostànen, ostú, ostí/ostanìta*)
- rimanere senza respiro** *v.* zamaknìt -int (*zamàknèn, zamàknu, zamàkni/zamaknìta*)
- rimanere** *v.* ostàt (*par-*) (*ostànen, ostú, ostí/ostanìta*); (*ostàt slàvo=rimanere male*); (*ostàt šarokà=rimanere incinta*)
- rimarginare** *v.* 1 celìt (*na- o- par-po- ve-*); 2 zarànìt
- rimarginarsi** *v.* se zacelìt, se zarànìt, se zarànt (*impersonale*); (*ràna sej zacelìla=la ferita si è rimarginata*); (*sej zarànìlo (zarànlo)=si è rimarginato*)
- rimarginato** *p.p.* 1 celjèn (*na- o- par-po- ve-*); 2 zarànen
- rimasto senza il respiro** *p.p.* zamàknjen
- rimasto** *p.p.* ostàn, ostàjen, zastàn
- rimbambito** *p.p.* zatùljen
- rimbeccare** *v.* 1 odguàrjat; 2 jezikàt (*jezikàn, jezikàvu, jezikàvi/jezikàjta*); 3 jezikovàt -àvat -ùvat (*jezikùjen, jezikùvu, jezikùvi/jezikuvàjta*)
- rimbecillire** *v.* zarùkat
- rimbecillito** *a.* zarùkan
- rimboccare** *v.* podvìt (*podvìen o podvìan, podvìu, podvì/podvìta*); 2 vèznìt (*na- o- par-po- ve- z- za-*), (*vèznen, vèznu, vèzin/vèznìta*), (*zazvèzin rokàve an začìn dielat=rimbocca le maniche e incomincia a lavorare*); 3 vihìnt -nit (*vìhnen, vìhnu, vìhin/vìhìnta*)
- rimboccato** *p.p.* 1 podvìt; 2 vìhnjen (*na- o- par-po- ve- z- za-*); 3 vèznjen
- rimbombare** *v.* odnievat
- rimbonito** *p.p.* zabùajšan
- rimbrottare** *v.* 1 zafjoldinàt; 2 ih zguorìt
- rimedio** *n.* zdravìlo
- rimembrare** *v.* 1 pomenjovàt -àvat -ùvat; 2 zmisnjovàt -àvat -ùvat
- rimembrarsi** *v.* se pomènkat
- rimescolare** *v.* grebusàt (*par- o- po-pre- raz- z- za-*); 2 premešàt (*premiešan, premiešu, premieš/premiešajta*)
- rimescolato** *p.p.* 1 premiešan; 2 zgrebusàn

rimesso *p.p.* odpustjén
rimestare *v.* grebusàt (*par- o- po- pre- raz- z- za-*); **2** premešàt (*premiešan, premiešu, premieš/premešàjta*); **3** zgàrfat
rimestato *p.p.* zmiešan (*ar- ra-*)
rimettere (*perdonare*) *v.* odpustìt
rimettere (*vomitare*) *v.* **1** metàt (*ve-*); **2** rikàt (*ričen, riku, rič/rikàjta*)
rimettere *v.* preklàst (*preklàden, preklàdu, preklàt/preklàdita*)
rimpicciolare *v.* màjšat (*o- par- po- ve- z-*)
rimpicciolito *a* màjšan (*o- par- po- ve- z-*)
rimpinzarsi *v.* se naia(e)st naian, naiaadu)
rimproverare (*suonarle*) *v.* ih zguorìt
rimproverare *v.* **1** krègat (*o- par- po- u- ve- z-*); **2** zafjoldinàt (*aspramente*); **3** pouekàt (*pouečen, pouèku, pouèč/pouekàjta*)
rimproverare *v.* dokrègat
rimproverato *p.p.* krègan (*o- par- po- u- ve- z-*)
rimuginare (*dentro si sè*) *v.* imiet u sebé
rimuginare *v.* cvìblat
rimuovere *v.* **1** pregnàt, pregonìt (*pregònen o preženèn, pregnú, prežén/preženita*); **2** odmàkint -nit (*odmàknen, odmàknu, odmàkin/odmàkinta*)
rinascendere *v.* prekrìt, preskrìt (*prekrìjen, prekríu*)
rinascosto *p.p.* prekrìjen, preskrìt
rinbecillito *p.p.* zarùkan
rincalzare *v.* dogrèbst (*na- par-*) (*dogrèben o dogrebén, dogrèbu, dogrèb/dogrèbta o dogrebìta*)
rincalzare (*i solchi*) *v.* osujàt
rincalzare (*le piante annuali*) *v.* osipat
rincalzare (*la terra nei solchi*) *v.* parsolìt
rincalzato *p.p.* **1** dogrèben (*na- par-*); **2** osipàn; **3** osùjen
rincarare *v.* dragovàt (*dragujen, dragùvu, dragùv/dragùvta*)

rincorrere *v.* lovìt
rincorrersi *v.* se lovìt
rincrescere *v.* se tràgat (*impersonale*), (*se tràga, sej tràgalo*)
rincrescersi *v.* se zdìet hudùo
rincretinito *p.p.* **1** potùljen; **2** zarùkan
rincuorare *v.* tràštát (*do- na- po- u- pre- za-*), (*ted.*)
rinfacciare *v.* **1** oponèst (*oponesén, oponèsu, oponés/oponesita*); **2** oponàšat (*oponàšan, oponàšu, oponàš/oponàšta*)
rinforzare *v.* **1** omočnìet (*par-*) *omočnèjen, omočnéu, omoční/omočnita*); **2** zalùožit
rinforzato *p.p.* omočnjén
rinfrescare *v.* **1** hladjùvat -àvat (*o- po- pre- s-*); **2** shladìt (*shladìn, shladìu*)
rinfrescato *p.p.* hladjén (*o- po- pre- s-*)
ringalluzzirsi *v.* **1** se nosìt (*se nòsen*), se nèst (*se nesén*); **2** se daržàt (*se daržìn, se daržú, daržàjse/daržàjtase*)
ringalluzzirsi *v.* se nosìt
ringhiare *v.* garnjàt
ringhiera *f.* ogràja
ringiovanire *v.* mladìet (*o- po- par- pre- z-*), (*mladìn o mladèjen, mladéu, mladí/mladita*)
ringiovanito *a.* mladjén (*o- po- par- pre- z-*)
ringraziamento *f.* hvàla, zahvàla
ringraziare *v.* **1** zalònit (*zalònen, zalònu*), (*ted.*); **2** hvalìt (*do- o- po- par- pre- z-*), (*hvàlen, hvàlu, hvàl/svalita*); **3** pozdràvet, pozdràvjet (*pozdràven, pozdràvu*); **4** pozdrauljàvat -ùvat -ovàt
ringraziato *p.p.* **1** zalònjen (*ted.*); **2** hvàljen
rinnegamento *f.* zatàja
rinnegare *v.* tajìt, tàjat (*do- o- po- par- pre- z- za-*), (*tajìn, tajìu, tají/tajita*); **2** zavrèč, zavàržat (*zavàržen, zavàrgu, zavàrš/zavarzita*)
rinnegato *p.p.* **1** tajén *do- o- po- par- pre- z- za-*); **2** zavàržen

- rinnovamento** *f.* 1 novùost; 2 spreobarnènje (*n.*)
- rinnovare** *v.* 1 ponovìt; 2 ponàuljat
- rinsavire** (*da una ubriacatura*) *v.* se strežìt, strežìet (*se strèžen o se strežèjen, se strežéu, strežìse/strežìtase*); 2 strežovàt -ùvat
- rinsavire** (*riprendere il senno*) *v.* 1 zmodrìt, zmodrìet; 2 pametnìet (*pametnèjen, pametnèu, pametnì/pametnìta*)
- rinsavito** *p.p.* 1 ostrežjén (*da ubriacatura*); 2 zmodréu
- rintracciare** *v.* 1 zaglèdat; 2 zagledovàt -ùvat -àvat; 3 sledìt (*do-*)
- rintronare** *v.* zarà(*ò*)usat
- rintuzzare** *v.* poštokat
- rinuncia** *n.* puščànje
- rinvenire** (*tornare in sè*) *v.* se zviède(*i*)t
- rinvenire** (*trovare*) *v.* usafovàt -ùvat-àvat (*ted.*)
- rinverdire** *v.* pozelenìa(*e*)t (*pozelenìn o pozelenèjen, pozelenìu o pozelenéu*)
- rinverdito** *p.p.* ozelenjén
- rinviare** *v.* 1 otklàdat; 2 otkladovàt -àvat -ùvat
- rinvio** *f.* otklàda
- riordinare** (*rastrellare il fieno in covoni*) *v.* zluàšt (*zlòžen, zluòžu, zlóž/zložìta*)
- riordinare** *v.* 1 diat na mést; 2 klàst na mést (*klàden na mést*)
- riordinare** *v.* prerunàt
- riorlare** *v.* prerobìt
- riparare** *v.* 1 stroìt o strojìt (*na- po- pod- par- ve- u-*), (*stròjen, stròju, strój/stroìta*); 2 ràunat (*do- na- par- po- pre-*)
- riparato** *p.p.* stròjen (*na- po- pod- par- ve- u-*)
- riparazione** *f.* 1 raunjàva; 2 stroìenje
- riparo per le foglie** *m.* listnjak
- ripestare** *v.* premùškat
- ripetere sempre la stessa cosa** *fra.* gonìt sùoj rùog
- ripetere** *v.* 1 ponovìt; 2 ponàuljat
- ripettinare** *v.* prečesàt
- ripetuto** *p.p.* ponovjén
- ripiantare** *v.* 1 preplantàt; 2 presjàt, presàjat (*presejen, presjàu, preséj/presèjta*)
- ripiantato** *p.p.* vesadjén, vesajén (*pre-*)
- ripichettare** *v.* 1 preplantàt; 2 presjàt, presàjat (*presejen, presjàu, preséj/presèjta*)
- ripidamente** *av.* starmùo
- ripida** *a.f.* starmá
- ripidezza** *f.* 1 starmolìna; 2 stármica
- ripido** *a.n.* starmùa(*o*)
- ripido** *a.* starím erto; (*starmá, starmùo*)
- ripiegare** *v.* 1 vihàt, vihovàt -àvat -ùvat (*na- o- po- pod- par- ve- u- z- za-*), (*vihùjen, vihu, vih/vihàjta*); 2 podvihnìt -int (*podvihnen, podvihnu, podvihni/podvihnìta*)
- ripiegato** *p.p.* 1 vihan (*na- o- po- pod- par- ve- u- z- za-*); 2 podvít
- ripigiato** *p.p.* premùškan
- riporre** *v.* parskranìt (*parskrànen, parskrànu*)
- riporre** *v.* poskranìt (*poskrànen, poskrànu*)
- riporre** *v.* skranìt (*na- o- po- pod- par- ve- u- z- za-*), (*skrànen, skrànu*); (*skranìt tu pamèt=tener a mente*)
- riposare un momento** *v.* dahnìt (*dàhnen*)
- riposare un pò** *v.* se odahnìt (*se odàhnen, se odahnú, òdahnìse/òdahnìtase*)
- riposare** *v.* 1 opočìvàt; 2 se opočìt (*opočìjen, opočìu*); 3 počìvàt; 4 postàt (*postànen o postoìn, postàu, postój/postoìta*); (*postàt nomàle=riposare un tantino*)
- riposato** *p.p.* 1 opočìt; 2 prespàn
- riposo** (*luogo di riposo*) *n.* počìvàlo (*posto per appoggiare il carico per riposare*)
- riposo** *m.* 1 počìtak (*o-*) (*počìtka*); 2 pokój; 3 oddahnènje (*n.*) 4 počìvànje (*o-*), (*n.*); 5 opočìlo (*n.*); 6 počìtvo (*n.*)
- ripostiglio per le foglie** *m.* listnjak
- ripostiglio** *m.* skedínj (*skednjá o skèdnja*)

- riprendere** *v.* **1** ih zguorìt; **2** zafjoldinàt
- riprova** *f.* **1** resnica; **2** pravica; **3** spràva
- ripudiare** *v.* **1** zaváržat (*zaváržan, zavárgu*); **2** zapodìt
- ripudiato** *p.p.* **1** zaváržan; **2** zapodjèn
- ripulire (i prati)** *v.* trièbit, trebit (*do- na- o- po- ve- u- s-*), (*trieben, triebu, trieb/trebita o triebta*)
- ripulire** *v.* **1** prebrìsat (*prebrìšen, prebrìsu, prebrìš/prebrìšta*); **2** sčìstit (*ar- o- po- pre- u-*) (*sčìsten, sčìstu*); **3** sčèt, prečèt, sčèdit (*sčèden, sčèdu, sčèt/sčèdta*); mej sčèdu=mi ha rovinato (*finito*); **4** sčìstovàt -ùvat -àvat (*čìstùjen, čìstùvu*); **5** prebrìzat, preobrisat, prebrìst, preobrist
- ripulito (rastrellato)** *p.p.* pretriebjen
- ripulito** *p.p.* **1** očìstjen; **2** prebrìsan, prebrìšen; **3** sčìstjen, prečìstjen; **4** sčèjen, prečè(*d*)jen (*prečè(d)jena*)
- risapere** *v.* zavìedet (*zavìen, zavìedu*)
- risaputo** *a.* znàn (*znàna*)
- risaputo** *av.* znàno (*znàno je=è risaputo*)
- risaputo** *p.p.* zavìeden
- risata** *n.* smehànje, smìehanje
- riscaldamento** *n.* ogrevànje, ogrìeva
- riscaldare** *v.* **1** grìa(*e*)t (*do- o- po- pre- ve- u- z- za-*), (*grèjen, gréu, gréj/grèjta*); **2** grievat grevàt (*do- o- po- pre- ve- u- z- za-*), (*grìevan, grìevu, grìevi/grevàjta*)
- riscaldato** *p.p.* griet (*do- o- po- pre- ve- u- z- za-*)
- riscalzare** *v.* pregrèbst (*pregrèben, pregrèbu, pregrèb/pregrèbta*)
- riscalzato** *p.p.* pregrèben
- riscarabocchiare** *v.* preškribat
- riscatto** *m.* **1** rešìteu; **2** rešìlo (*n.*)
- riscavare** *v.* pregrèbt (*pregrèben, pregrèbu*)
- risciaramento** *n.* razvedrìlo
- rischiare** *v.* **1** rasijàt, arsjàt (*rasijèn o rasèjen, rasjàu*); **2** preblìsknìt -int (*preblìsknen o preblìsknùjen, preblìsknu*); **3** preblìskovàt (*preblìskùjen, preblìskùvu*)
- rischiato** *p.p.* **1** arsjàn, posijàn; **2** preblìsknjen
- rischiosamente** *av.* nevàrno
- rischioso** *a.* obàran (*obàrna*)
- rischio** *f.* obàrnost (*obarnost(i)*)
- risciacquare** *v.* preplaknìt -int (*ve-*) (*preplàknen, preplàknu, preplàkni/preplaknìta*)
- risciacquato** *p.p.* s-plàknjen (*pre- ve-*)
- riscontro** *f.* **1** resnica; **2** pravica; **3** spràva
- riscopare** *v.* premèst (*premedén, premèdu, premèt/premedìta*)
- riscopato** *p.p.* premedén
- risosso** *a.* tìerjan (*do- o- po- pre- ve- u- s- za-*)
- riscritto** *p.p.* prepìsan
- riscrivere** *v.* prepìsàt (*prepìšen, prepìsu, prepìš/prepìsàjta*)
- riscuotere** *v.* **1** tierjat (*po- ve- u- s-*); **2** potegnìt -int, potiegat; **3** potegovàt -ùvat -àvat (*potegùjen, poteguvu, potegùvi/poteguvàjta*)
- riseminare** *v.* **1** presàjat; **2** presadìt
- risentire** *v.* očùt, občùt (*očùjen, očú, očúj/očùjta*)
- risentito** *p.p.* očút, občút
- risfregare** *v.* prefrìgat
- risistemare** *v.* **1** predìelat; **2** prekladovàt -àvat -ùvat (*prekladùjen, prekladùvu, prekladùvi/prekladuvàjta*)
- rislendere** *v.* parsjàt (*parsèjen, parsjàu, parsèj/parsèjta*)
- riso (cereale)** *m.* rájš (*rájža*)
- riso (sorriso)** *m.* **1** smìa(*e*)h; **2** smejànje (*n.*)
- risolvere** *v.* zvaršìt
- risonanza** *m.* **1** odmèu (*odmèva*); **2** odglàs
- risorgere (da morte)** *v.* ustàt od smartí (*ustànen, ustú, ustí/ustanìta*)
- risorgere** *v.* zaživìet, oživìet (*zaživìn, zaživèu*)
- risorto** *p.p.* oživjèén
- risparmiare** *v.* **1** špàrat (*ted.*), (*do- o- po- pre- ve- u- s- za-*); **2** hranìt (*do- o- po- pre- ve- u- s- za-*) (*hrànen,*

hrànu, hrán o hraní/hranìta)
risparmiato *p.p.* špàran (*ted.*), (*do- o- po- pre- ve- u- s- za-*)
risparmio *n.* špàranje (*ted.*)
rispettare *v.* rišpetàt
rispettato *p.p.* rišpetàn
risplendente *p.p.* presijàn, zasijàn
risplendere *v.* 1 bliskontìa(*e*)t (*po-*)(*bliskontìn o bliskontèjen, bliskontìu o bliskontéu*); 2 se svetlìt; 3 posijàt (*posìjen o posèjen, posijàu, posiej/posiejta*)
rispondere *v.* 1 odgua(*o*)rit; 2 odréc; 3 se oglasìt; 4 se oglàšat; 5 se oglašovàt -ùvat -àvat; 6 odpovedovàt -àvat -ùvat, odpoviedat (*odpoviedat mào=rispondere alla messa*)
risposta *f.* 1 odpùoved; 2 odguór
riッサ *m.* 1 krèg; 2 krèganje (*n.*)
ristrettezza *f.* 1 stiskàva, stiska; 2 tesnùost; 3 uòzkoust
ristretto *p.p.* 1 stisnjen (*pre- ra- ve- u- za-*); 2 strìgnjen (*pre- ve- u- za-*)
ristrutturare *v.* predielat
risultato *n.* pardielo
risuolare *v.* 1 potompjàt; 2 potompjàvat -ùvat
risuolato *p.p.* potòmpjen
risuonare *v.* odnievat, odmìevat, odmèvat
risurrezione *n.* smartustajènje
ritagliare (*con la sega*) *v.* vežàgat
ritagliare (*il legno*) *v.* vetàjt (*vetàjen, vetàju*)
ritagliare *v.* 1 ve-rìezat (*ob-*)(*obrièžen, obrièzu, obrièš/obrièzta*); 2 verezovàt -ùvat -àvat; 3 vesieč, vesèč (*vesiečen, vesieku, vesieč/vesecìta*); 4 veštùlt (*veštùlen, veštùlu*)
ritagliato (*a metà*) *p.p.* prerìezen
ritagliato *p.p.* 1 na- rìezen (*ob- o- par- po- u-*); 2 o-žàgan (*ve-*); 3 vesiečen
ritaglio *m.* obrièzak (*della lavorazione del formaggio*); (*obrièzka*)
ritagli *m.* obrièzki (*della lavorazione del formaggio*)
ritardare *v.* zamujàt
ritardatario *a.* pozán (*pozná*)
ritardato *p.p.* zamu(*d*)jén

ritardo *f.* 1 pomùda, zamùda, zamùja; 2 ostajànje (*n.*)
ritenere (*pensare*) *v.* pardàržat (*pardàržan o pardaržìn, pardàržu, pardàrž/pardaržàjta*)
ritenere (*tenere duro*) *v.* 1 tardùo daržàt; 2 uz-dàržat (*par-*)
ritenuta *n.* par-dàržanje (*uz-*)
ritenuto *p.p.* uz-dàržan, (*za-*)
ritirarsi *v.* 1 odstopnìt -nìt -it (*odstòpnen, odstòpnu, odstòpni/odstòpnìta*); 2 se umaknìt -int -it (*se umàknèn, se umàknu, umaknìse/umaknìtase*)
ritirato *p.p.* 1 odstòpnjen; 2 umàknjen
ritorcere *v.* 1 uijàt (*na- o- par- po- z- za-*); 2 zavìhnìt (*zavìhnen, zavìhnu*)
ritornare *v.* poua(*o*)rnìt, povarnìt (*pouàrnen, pouarnú*); 2 uràčat (*po- pre-*), (*se uràčat=di spiriti dall'aldilà*: *se uràča=ritorna dall'aldilà*); 3 ponàuljat
ritornato *p.p.* 1 po-uràčan (*pre-*); 2 pouàrnjen
ritorno *m.* 1 uarnìteu; 2 uràčanje (*pre-*), (*n.*); 3 uarnènje (*n.*)
ritorto *p.p.* 1 uít, ouít, zauít; 2 zaròbjen
ritrapiantare *v.* vesadìt
ritratto *f.* podòba
ritrovo *n.* srèčanje
riunione *n.* srèčanje
riunire *v.* združìt
riunirsi *v.* se združìt
riuscire a conoscere *v.* vepoznàt
riuscire a toccare *v.* dotìpat, dotikàt (*tikan, tikù, tik/tikàjta*)
riuscire *v.* rivàt
rivangare *v.* prekopàt
rivangato *p.p.* prekòpan
riva *f.* grìva
rivedere *v.* preglèdat
riversamento *n.* razlijànje
riversare (*liquidi*) *v.* pretočìt (*pretòčen, pretočìu o pretòču, pretoč(ì)/pretočìta*)
riversare *v.* 1 osùt, obsùt (*par-*), (*osùjen, osù, osùj/osùjta*); 2 polit (*polièn, poliù*); 3 polijàt; 4 prelivat; 5

prekidat; **6** presùt (*presùjen, presù, presùj/presùjta*)
riversarsi (di liquididi) v. se ulit (*sej uliu an velík dáš=s'è riversata una grande pioggia*)
riversarsi v. se rasùt (*se rasùjen, se rasù, ràsujse/ràsujtase*); se rasùt u suzè=*riversarsi in lacrime*
riversato (di liquididi) p.p. pretòčen
riversato p.p. presùt, obsùt, osùt; polít, polijen; prekidan
rivestire v. preoblieč (*preobliečen, preoblieku, preoblieč/preoblečita*)
rivestito p.p. preobliečen
rivissuto p.p. veživjen
rivivere v. o-živiet za-) (*oživìn, oživéu*)
rivolgere la parola v. obarnìt besiedo (*obàrnen, obarnú, obarín o obarni/obarnita*)
rivolgere v. obarnìt (*obàrnen, obarnú, obarín/obarni/obarnita*)
rivolversi v. se ogle dovàt -ùvat -àvat
rivoltare v. **1** obràčat; **2** preobarnìt (*preobàrnen, preobarnú, preobàrin/preobarnita*)
rivoltato p.p. obràčan, preobàrnjen
rizzare p.p. stàuljan (*na- par- po- pod- ve- za-*)
rizzare v. **1** parstàbit, parstàbst (*parstàben, parstàbu, parstàb/parstàbta*); **2** zadrièt (*zaderén, zadrú, zader/zaderita*); **3** zadèrjat (*zadèrjan, zadèrju, zadèri/zaderita*); **4** zdigovàt -ùvat -àvat (*par- po- pod- u- ve- z- za-*), (*parzdigùjen, parzdigùvu, parzdigùv/parzdiguvàjta*)
rizzare v. nastàuljat (*in piedi*)
rizzarsi v. se uzdigovàt -àvat -ùvat (*se uzdigùjen, se uzdigùvu, uzdigùvise/uzdiguvàjtase*)
rizzato p.p. nastàujen, parstàbjen
roba (cibi) da portare a benedire
a Pasqua f. žègnanca
roba da ridere f. smièšna rieč
roba molliccia f. **1** mehnina; **2** žuf (*snìeh je usé an žuf=la neve è tutta molliccia*)
robustezza f. tàrdnost

robusto a. **1** pìtun; **2** grožàn (*grožnà*)
roccia f. **1** čelá; **2** čeló (*n.*)
roccioso a. ròbast
Rodda m. Rìonac
rodere attorno v. oglodàt
rodere v. **1** grìzt (*do- par- o- po- pod- ve- z-*) (*grìzen, grìzu, grìz/grìzta*); **2** uiest (*do- par- o- po- pod- ve- z-*), (*uìen, uìedu, uìed/ujèdita*)
roggia f. ròja
rogna f. rùša
romano a. grìmski
Roma m. Grìm
rompere v. **1** bìt (*arz- po- u- raz- z-*), (*bìjen, bíu, bí/bita*); **2** zbivàt (*ar-*); **3** drièt (*arz- po- u- raz- z-*), (*derèn, drù, dèrderita*); **4** polomìt (*polòmen, polomú, polóm/polomita*); **5** posùt (*za-*) (*posùjen, posù, posùj/posùjta*); **6** dèrjat (*arz- po- u- raz- z-*), (*dèrjan o derèén, drù, dér/derita*)
rompere v. ubìt posòdo (*vasellame, attrezzi, ecc.*)
rompitura f. poganija
roncola f. **1** ronchèja; **2** páuč; **3** kànjac (*kàjnca o kànjaca*)
rondine f. làtovca, lastòfca, lastùfca, làstuca
rondone m. hudoùrnìk
ronzare v. **1** brenčàt (*o- po- par- u- ve- z- za-*); **2** gučàt (*o- po- par- u- ve- z- za-*), (*gučìn, guču*)
ronzio n. brenčànje
rosa canina f. kopica (*frutto della*)
rosa canina m. **1** šìpkovac (*šìpkovca*); **2** tàrnje
rosario m. šìp
rosario m. **1** rožàr (*rožàrja*); **2** ròžinkranc
rosa a. ròžast
rosicchiare fuori v. vegrìst (*vegrìzen, vegrìzu*)
rosicchiare intorno v. ogrìst (*ogrìzen, ogrìzu*)
rosicchiare v. **1** grìst, (*grìzen, grìzu, grìz/grìzta*); **2** hrùstat; grìzint -nit (*tutti con i prefissi: do- par- o- po- pre- ve- z- za-*), (*grìzen, grìzu*)

rosicchiato *p.p.* 1 grizen; 2 hrùstan
(*tutti con i prefissi: do- par- o- po-
pre- ve- z- za-*)

rosmarino *m.* rožmarin

roso *p.p.* glòdan (o- po- pre- ve- z-

roso *f.* kròta

rosseggiare *v.* ardecìet (*ve- z-*)
(*ardecìn o ardecèjen, ardecéu,
àrdecí/ardecìta*)

rossiccio *a.* rùsast

rosso d'uovo *m.* čarnjàk

rosso *a.* 1 ardèc; 2 rús

rosso *n.* ardèco (*ardècega*), (*colore*);

rotaia *f.* šina (*ted.*)

rotaie per la ferrovia *f.* šine
(*plurale*)

roteare *v.* barliet (*barlìn, barléu,
barlí*); (*élika barli=l'elica rotea*)

rotella *f.* špùojca (*ted.*)

rotolare *v.* 1 tačàt (*po- u- ve- z-
za-*); 2 tačìt (*par- o- po- u- ve- z-
za-*), (*tačìn, tačìu, tàčì/tačìta*); 3
tambulàt (*po-*); 4 valìt (*za-*); 5 vàjat
(*po- u- za-*), (*vàjan, vaju*); (*kodè se
vajaš=dove gironzoli (senza far
niente)*)

rotolarsi *v.* se valìt

rotolato *p.p.* potàcan, ovàjan,
prevaljén

rotondo *a.* 1 obàlast; 2 okòuan
(*okòuna*)

rotto *p.p.* 1 arstùčen; 2 posút, zasút;

3 pobít, ubít; 4 podárt; 5 potùčen

rottura *m.* 1 lòm, ulòm, zlòm; 2
pretàrganje (*n.*); 3 ubivànje (*n.*)

rovente *a.* 1 goròc; 2 pekòčan
(*pekòčna*)

rovere *m.* dòb (*dobà*)

rovesciare (*addosso*) *v.* okìdat

rovesciare *v.* 1 lijàt (*arz- po- pre-
za- ve- z-*), (*lìjen, lìju, lìj/lìjàta*); 2
za-sùt (*po-*), (*zasùjen, zasù,
zasúj/zasújta*); 3 prevrèc (*prevàržen,
prevàrgu, prevàrž(i)/prevàržita*); 4
prevràčat; 5 obarnìt (*obàrmen,
obarnú, obàrìn o obarní/obarnìta*)

rovesciarsi *v.* 1 se zvarnìt (*se
zvarmen, se zvarnú,
zvarnìse/zvarnìtase*); 2 se zasùt (*se
zasùjen, se zasù, zazújse/zasújta*)

rovesciato (*addosso*) *p.p.* okìdan

rovesciato *p.p.* 1 zvarnjen; 2 zasút;
3 prevàržen

rovinare (*cadere*) *v.* se zasùt (*se
zasùjen, se zasù, zazújse/zasújta*)

rovinare *v.* 1 vedèrbat (*ted.*); 2

škòdvat (*po- pre- u- ve- za-*); 3
opràvt, opràvit (*opràven, opràvu,
oprav/opràvta*)

rovinarsi *v.* 1 se opràvt (*se opràven,
se opràvu, opràuse/opràvtase*); 2 se
pogonobìt

rovinato *p.p.* 1 opràvjen; 2
pohùjšan; 3 poškòdvan; 4 vedèrban
(*ted.*)

rovina *f.* pogùba

rovistare *v.* 1 fifàt (*o- po- par- ve-
za-*); 2 arsgrebèst, arsgriebat (*raz-*),
(*arzgrebén, arzgrèbu,
arzgreb/arzgrebita*); 3 arsgrebuvàt; 4
griebat (*o- po- par- ve- za-*), (*grebén,
grèbu*)

rovistato *p.p.* 1 fifan (*o- po- par- ve-
za-*); 2 arzgrìebjen

rovo *f.* arbìda, garbìda

rubare (*arrangiandosi*) *v.* rangjàt,
rangjovàt -àvat -ùvat (*ǵ dolce*);
(*friul.*); (*smo mu rangjàl čarièšnje=gli
abbiamo rubato le ciliege*)

rubare *v.* kràst, kràdit (*po- o- u-
ve-*), (*kràden, kràdu, kràd /kràdita*)

rubato *p.p.* kràden (*po- o- u- ve-*)

ruberia *f.* tátvina

ruffiano *a.* rufjànast

ruffiano *m.* rufjàn

ruga *f.* 1 báuda; 2 gríspa

ruggine *f.* arjá

ruglada *f.* rosá

rugoso *p.p.* zgárban

ruminare *v.* 1 prezvìa(*e*)kat; 2

prezvečìt (*prevèčen, prevèču,
prevèc/prevečita*)

ruminato *p.p.* 1 prezvìakan; 2

prezvèčen

rumoreggiamento *n.* tamburànje,
tambulànje

rumoreggiare (*del tuono*) *v.*

tamburàt

rumoreggiare *v.* 1 rapotàt (*po- ve-
z- za-*); 2 gučàt (*po- ve- z- za-*),

(*gučìn, gùču, guč/gučàjta*); 3
zašumìet
rumoreggiato *p.p.* rapotàn (*po- ve- z- za-*)
rumore *m.* 1 šùm (*šumà*); 2 šumienje
rum *m.* rum
ruota (*piccola*) *n.* kòlače
ruota del tacchino *f.* karòča
ruota *n.* kolù(a) (*kolà*)
ruote *n. plur.* kolèsa (*kòlès*)
ruscello *m.* patočič
russare *v.* 1 darnjohàt (*po- ve- za-*); 2 rà(o)usat (*po- ve- z- za-*)
Russia *f.* Rùsja
russo *a.* rùski
ruta *f.* rùda
ruttare *v.* 1 drìgint -nit (*o- po- pre- u-*), (*drìgnen, drìgnu, drìgin/drìginta*); 2 drìgovàt (*po- ve-*), (*drìgùjen, drìgùvi o drìgavi, drìgùv/drìgùvàjta*)
ruttare (*impersonale*) *v.* *se* odrìgint -nit, *se* odrìgùvat -àvat -ovàt; (*me se* odrìgùje=*mi vien da ruttare; me sej* odrìginlo=*ho ruttato*)
ruttato *p.p.* drìgnjen (*o- po- pre- u-*)
rutto *n.* odregovànje
ruzzolare *v.* 1 gacàt (*o- po- pre- z-*); 2 tambulàt (*po- pre- z-*)
ruzzolato *p.p.* gàcan (*o- po- pre- z-*)

S

sabato santo *f.* velika sabòta
sabato *f.* sabòta
sabbia *m.* pì(a)sak (*pìaska*)
sabbioso *a.* pja(e)ščèn
saccharina *f.* šakarìna
saccheggiare *v.* rùpat
sacchetto *m.* žàkjac (*žàkjaca*)
sacco *m.* žàki (*žàkja*)
sacerdotale *a.* duhòuniku (*duhòunìkova*)
sacerdote novello *m.* novomàšnik
sacerdote *m.* 1 duhòunik; 2 ga(o)spùad (=signore); 3 fàr (*spesso dispregiativo*); (*fàrja; anche fàrna*); (*ted.*)

sacramentale *a.* sakramènski
sacramento *int.* sakramént (*volgare se usato come interiezione*)
sacramento *m.* sakramént
sacrestia *f.* šakreštija, šakrištija
sacrificio *f.* pokùara
saetta *f.* sajèta (*sajèta brèja=saetta incinta (intercalare)*)
saggezza *f.* modrùost
salamandra *m.* mačeràt, mučeràt
salame (*tipico*) *m.* sakól
salame *m.* salàm
salare *v.* 1 solit (*do- o- po- par- pre- ras- u- ve- za-*); 2 slànit (*do- o- po- par- pre- ras- u- ve- za-*)
salato *a.* slàn (*slàna, slanùo*)
salato *p.p.* 1 soljén; 2 slànjen (*do- na- o- po- par- pre- ras- u- ve- za-*)
salato *p.p.* dosoljén
salato *p.p.*
sale *f.* sòu, sù (*solì*)
salice ripaiolo *f.* uìba
salice *n.* uàrbje (*toponimo*)
salire (alzarsi) *v.* 1 *se* uzdìgint (*se* uzdìgnen, *se* uzdìgnu, *uzdìginse/uzdìgintase*); 2 *se* uzdigovàt -ùvat -àvat (*se* uzdigùjen, *se* uzdigùvu, *uzdigùvise/uzdigùvajtase*)
salire *v.* itì gorprùot, itì gòr (*gren gorprùot*)
salita *f.* grìva
salivare *v.* slìnit, slìnt
saliva *f.* 1 slìna; 2 plùnja
salsa *m.* tóč
salsedine *f.* slanùost
salsiccia (*di polmone suino*) *f.* 1 polmòna; 2 plùcinca
salsiccia (*piccola*) *f.* klobàsica
salsiccia *f.* klobàsa
saltar fuori *v.* 1 vehàjat; 2 vebùrt (*vebùren, vebùru*); 3 vefàrknit (*vefàrknen, vefàrknu, vefàrkin/vefàrknita*); *vefàrkin uón sùde=tira fuori i soldi*
saltare a lungo *v.* *se* veskakàt (*se* veskàcen, *se* veskàku, *veskakàjse/veskakàjtase*)
saltare via *v.* odskakàt (*odskàcen, odskàku, odskàk o odskàč/odskakàjta*)
saltare *v.* 1 skakàt (*skàcen, skàku,*

skàk o skàč/skakàjta); **2** skakàvat -ùvat -ovàt (*skakùjen, skakàvu, skakàvi/skakàvta*); **3** skočnìt -int (*tutti anche con: ars- do- o- po- pre- par- ve- za-*), (*skočnen, skočnú, skóčni/skočnita*)
saltato fuori *p.p.* **1** vebùrjen; **2** vefárknjen; **3** vegarmjén
saltato *p.p.* **1** skàčen; **2** skòčnjen
saltellare *v.* **1** tàncat (*ted.*); **2** poskakàt (*poskàčen, poskàku, poskàk o poskàč/pòskakàjta*); **3** poskočnìt -int (*poskòčnen, poskočú*)
salutare *v.* **1** božìt (imperativo: božime=addio); **2** pozdràvit (*pozdràven, pozdràvu*); **3** pozdràuljat, pozdraujàvat; **4** saludovàt -àvat -ùvat
salute *int.* nazdràuje, nazdràvje (*alla salute*), zdràvo (*salutando*)
salute *n.* **1** zdràuje, zdràulje; **2** zdràu, pozdràu (*m.*); **4** pozdràva (*f.*)
salvadanaio *m.* špàrunjak (*ted.*)
salvaguardia *f.* vàrnost (*varnost(i)*)
salvare *v.* **1** riešìt, rešìt (*za-*), (*riešen, riešu*); **2** zveličat
salvarsi *v.* se zveličat (*in paradiso*)
salvato *p.p.* riešen, rešén (*za-*)
salvezza *m.* **1** rešìteu; **2** zveličanje (*n.*)
salvia *f.* sàlbja, sàlvja
sambuco *f.* bazovìna
San Giuseppe *m.* sv. Jòžef
San Leonardo (*paese*) *f.* Podutàna
San Nicolò *m.* sv. Miklàuš (*Miklàuža*), sv. Šìnklauš
San Pietro al Natisone *m.* Špietar (*Špietra o Špietarja*)
sangue coagulato *f.* krì podletjená
sangue *f.* krì (*karvì, ma anche karvè*)
sanguinaccio *f.* mùlca
sanguinante *a.* karvàv, karvàu (*karvàva*)
sano *a.* zdréu (*zdriela*), zdràv (*zdràva*)
Sanquirino *m.* Šìncùr (*Šìncùrja*)
santa *f.* svečenica, svetnica
santificare *v.* posvetìt (*posvetìt o posvieten, posvietu, posviet/posvetìta*)
santificato *p.p.* posvetjén, posvečén
santino *m.* svečenik

santissimo *a.* presvèt
Santissimo *n.* Rìešnjje Telùo (*Corpus Domini*), (*Rìešnjega Telès*)
santità *f.* svetòst (*svetost(i)*)
santi *m.* vàhti (*ted.*); (*dal verbo vàhtat=fare la guardia; termine forse derivato dall'usanza di fare la guardia ai morti*)
santola *f.* šàntula
santolo *m.* šàntul
santo *a.* svèt, svetnik
santo *m.* svetnik, svečenik
saper dove andare *v.* viedet kan itì
saper rincasare *v.* viedet kan damù
sapere *n.* **1** viedenje; **2** znànje
sapere *v.* **1** vìà(e)det (*essere a conoscenza di*); (*presente: vìàn/viàš/vià/vemò/vestà/vedò, vìadu o viadeu, vìat/viadata*); **2** znàt
sapienza *f.* modrùà(o)st ; (*modrùast(i)*)
sapone *f.* žájfa (*ted.*)
sapore *m.* **1** gùšt; **2** slàst; **3** saùà(o)r (*saùorja*); **4** okùs
saporito *a.* saurìta(e)n (*saurìtna*), saurjén
saputo *p.p.* vìeda(e)n (*z-*)
sarchiare *v.* **1** šučàt; **2** plìet (*na- par- o- po- pre- u- ve- s-*), (*doplieven, doplievu, doplief/dopliefta*)
sarchiato *p.p.* **1** šučàn; **2** plìet (*o- par- po- pre- u- ve- za*)
sarta *f.* žnìdarca (*ted.*)
sarto *m.* žnìdar (*žnìdarja*); (*ted.*)
sassolino *m.* kàmčič
sassone *m.* skalòn
sassoso *a.* **1** kàmanju (*kàmanjova*); **2** kàmjast; **3** ròbast
sasso *m.* **1** kàman; **2** skàla; **3** skalòn *grande sasso*
saziare *v.* sìtat (*na- par- o- po- pre- u- ve- za-*)
saziarsi *v.* se nasìtat (*nasìtan, nasìtu*)
saziato *a.* sìtan (*na- par- o- po- pre- u- ve- za-*)
sazietà *f.* sìtost
sazio *a.* sìt (*sìta*)
sbadato *p.p.* zabadàn
sbadigliare *v.* zjehàt

- sbadiglio** *m.* 1 zia(e)h; 2 zjehànje (n.)
- sbagliare di contare** *v.* se preštiet, se uštiet (*se preštèjen, se preštéu, preštèjse/preštèjtase*)
- sbagliare di vedere** *v.* se preglèdat
- sbagliare strada** *v.* se zapejät (*se zapèjen, se zapèju, zapejàjse/zapejàjtase*)
- sbagliare volgarmente** *v.* se zapojät (*volgare*)
- sbagliare** *v.* 1 falit; 2 grešit (*po- pre- z-*), (*grešin, grešiu o griešu*); 3 zamotit
- sbagliarsi** *v.* se zamotit (*zamòten, zamòtu, zamòti/zamòtita*)
- sbagliato** *a.* grešén (*grešnà, grešnùo*)
- sbagliato** *p.p.* pogrešén (*po- pre- z-*)
- sbaglio** *f.* premòta, zmòta
- sbalordito** *p.p.* zamàknjen
- sbalzare fuori** *v.* zabürt, zbürt (*zabùren, zabùru, zabùr/zabùrta o zaburita*)
- sbarazzina** *f.* farfolieuka
- sbarrare** *v.* zaklošträt
- sbatacchiare** *v.* premietat
- sbatacchiato** *p.p.* 1 farfuljén (*raz- arz-*); 2 premietan
- sbattere (cozzare)** *v.* 1 làutat, lòutat (*po- pre- ve- z- za-*); 2 zaletiet (*zaletìn, zaletéu*); 3 bürit (*po- pre- ve- z- za-*), (*buren, bùru, bür/bürta*); 4 bütñit -int (*po- pre- ve- z- za-*)
- sbattere l'uovo** *v.* zmèt icé (*zmèjen, zmèu*)
- sbattere** *v.* 1 blünkat, bünkat; 2 trepät; 3 mànìt; 4 mèt (*tutti anche con i prefissi: (po- pre- ve- z- za-), (mèjen, mèu, mèj/mèjta)*)
- sbattuto (cozzato)** *p.p.* 1 bünkan; 2 bütñjen; 3 làutan; 4 bütñjen (*tutti anche con i prefissi: (po- pre- ve- z- za-)*)
- sbattuto** *p.p.* 1 mànjen; 2 trèpan; 3 mèt (*tutti anche con i prefissi: (po- pre- ve- z- za-)*)
- sbellicarsi** *v.* càgat (*cagat za smèhan=sbellicarsi dalle risa*)
- sberleffo** *n.* režànje
- sbevazzare** *v.* veblèukat
- sbevazzato** *p.p.* veblèukan
- sbiadire** *v.* 1 žmarit; 2 rusia(e)t (*po- z-*), (*rusin o rusèjen, rusiu o ruséu*); 3 zbledit (*zbledìn o zbledèjen, zblediù o zbedéu*)
- sbiadito** *a.* 1 žmarjén; 2 bledjén (*po- z-*); 3 orusjén (*po- z-*)
- sbiancare** *v.* pobelia(e)t (*z-*), (*pobelìn o pobelèjen, pobelìu o pobeléu*)
- sbiancato** *p.p.* pobeljèén (*z-*)
- sbilanciarsi** *v.* se prenèst (*se prenesén, se prenèsu, prenesise/prenesitase*)
- sbilenco** *a.* gèmbast
- sbirciare** *v.* kukät (*po- pre- ve- za-*)
- sbirciata** *n.* 1 glèdanje; 2 kukànje
- sbirciatina** *m.* kúk
- sbirciato** *p.p.* kukàn (*po- pre- ve- z- za-*)
- sbocciare** *v.* 1 ocvèst, (*ocvèden, ocvèdu*); 2 spihnjovät -ùvat -àvat (*ar- ra-*); 3 spihint -nit (*ar- ra-*), (*spihnen, spihnu, spihin/spihinta*)
- sbocciato** *p.p.* arspihñjen (*ra-*)
- sbollentare** *v.* 1 obarit (*pre- ve-*); 2 pàrt (*o- s- u-*) (*opàren, opàru*)
- sbollentato** *p.p.* 1 obarjén (*pre- ve-*); 2 pàrjen (*o- s- u-*)
- sbottonare** *v.* 1 odpikint nit (*odpiknen, odpiknu*); 2 zbotonät (*ar- ra-*)
- sbottonato** *p.p.* 1 zbotònán (*ar- ra-*); 2 odpikñjen
- sbracciarsi** *v.* mahotät, mahatät (*o- po- ve- z- za-*)
- sbrodolare** *v.* arstárgat (*ra-*) (*arstáržen, arstárgu, arstárh/arstargita*)
- sbricciolare** *v.* 1 màrvat (*arz- na- po- pre- par- ve- u- z- za-*); 2 drobit (*arz- na- po- pre- par- ve- u- z- za-*); 3 mànìt (*mànen, mànù, màn/manità*)
- sbricciolato** *p.p.* 1 màrvan; 2 drobjén; 3 mànjen (*tutti anche con: arz- na- po- pre- par- ve- u- z- za-*)
- sbriciolamento** *n.* drobènje
- sbrigare** *v.* strebit (*strièben, strièbu, strièb/strebita*)
- sbrigati** *v.* ganìse (*imperativo*)
- sbrodolare** *v.* prekidat

- sbrodolato** *p.p.* prekìdan
sbucare *v.* vepràskat (*vepraskat uóns(z)... sbucare fuori da...*)
sbucato *p.p.* vepràskan
sbucciapatate *f.* stargàuka (*po-*)
sbucciare le patate *v.* ostàrgat (*ostàržen, ostàrgu, ostárh/ostargìta o ostargàjta*)
sbucciare *v.* **1** bužgàt (*o- po- ve- z-*); **2** lupìt (*o- po- ve- z-*), (*lùpen, lùpu*)
sbucciato *p.p.* **1** obužgàn; **2** olùpjen
sbucciato *p.p.* ličen (*di tronco o ramo*)
sbudellare *v.* **1** odrìet (*oderén, odrù, odér/oderìta*); **2** o(u)dèrjat (*odèrjan e oderén, odrù, odér/oderìta*)
sbudellato *p.p.* **1** odrìet; **2** odárt
sbuffare *v.* tùfat
scabbia *f.* rùša
scacciare a calci *v.* vecabàt
scacciare via *v.* odgànjat, pregànjat (*odgànjan, odgànju, odgànj/odgànjta*)
scacciare *v.* **1** lovìt (*po- ve- za-*); **2** gnàt, (*o- po- ve- z-*), (*ženén, gnú, zén/ženìta*); **3** gonìt (*po- ve- za-*), (*gònen, gònu o gonù, gón/gonìta*); **4** podìt (*ve- z- za-*); **5** pogànjat (*za-*), (*pogànjan, pogànju, pogànj/pogànjta*)
scacciato *p.p.* **1** gnàn; **2** gònjen; **3** lovjén (*o- po- ve- z-*)
scadere *v.* **1** odpàst, upàst (*odpàden, odpàdu*); **2** ščàdìt (*ščàden, ščàdu, ščàd/ščàdìta*)
scadimento *f.* nižnost
scaduto *a.* prešù (*prešlá*)
scaduto *p.p.* odpàden
scagionare *v.* zaguàrjat
scaglia di legno *f.* trieska, treská
scagliare *v.* zabùrt (*zabùren, zabùru, zabùr/zabùrta o zaburìta*)
scagliato *p.p.* zabùren
scalciare *v.* ocabàt, scabàt
scalciato *p.p.* ocàban, scàban
scaldare *v.* grìa(e)t (*par- po- o- par- ve- u- z- za-*), (*grèjen, gréu*)
scaldarsi *v.* se zagrevàt (*anche in senso figurato*); (*zagrièvan, zagréu*)
scaldato *p.p.* **1** griet; **2** grèjen (*par- po- o- ve- u- z- za-*)
scaie a pioli *f.* liesanca
scaie di pietra *f. plur.* štènge (*ted.*)
scaie per rotolare botti *m.* ščalòn
scalinata *f. plur.* štènge (*ted.*)
scalini *f.* štènga (*ted.*)
scalino *m.* ščalin
scalmanarsi *v.* mahotàt (*par- po- o- ve- z- za-*)
scalogna *f.* nasrèca
scalpellare *v.* opìkat
scalpellino *m.* pikapier (*pikapierja*)
scalpello *n.* litvo (*per il legno*)
scalpitare *v.* tùfat
scalzare disordinatamente *v.* arzgrèbst (*raz-*), (*arzgrebèén, arzgrèbu, arzgrèb/arzgrèbta o arzgrèbita*)
scalzare le piante annuali *v.* odsipat
scalzare (levarsi) *v.* **1** zuvàt; **2** zùt (*zùjen, zù, zùj/zùjta*)
scalzare (togliere la terra) *v.* **1** grèbst (*od-*), (*grèben, grèbu, greb/grebita o grebìta*); **2** odkopàt
scalzarsi *v.* **1** se zuvàt; **2** se zùt (*se zùjen, se zù, zùjse/zùjtase*)
scalzato (dalle scarpe) *p.p.* zùt
scalzato *p.p.* **1** odkòpan; **2** odsipan; **3** grèben (*arz- od- po- raz- z-*)
scalzato *p.p.* odgrebén (*della terra*)
scalzo *a.* bùa(o)s
scambiare i soldi fra *v.* zmenìt sùde
scambiare i soldi *v.* menjovàt -àvat -ùvat (*menjùvan, menjùvu*)
scambiare *v.* spremenìt, menìt (*za- z-*)
scambiato *p.p.* zmenjén, zamènjen
scampanellare *v.* klimpat (*par- po- pre- s- ve- za-*), (*ted.*)
scampanellato *p.p.* klimpan (*par- po- pre- s- ve- za-*), (*ted.*)
scampanottamento *n.* tònkanje
scampanottare *textit*(con la campana piccola) *v.* nabierat (*nabieran, nabieru, nabier/nabierita*)
scampanottare *v.* tònkat
scampanottatore *m.* tonkàč
scampare *v.* **1** utèč (*utecén, utèku, utèc/utecita*); **2** utiekat (*utiekan, utieku, utiek/utiekta*)
scanalatura del tetto *f.* žlèba

- scanalatura** *f.* **1** zarièza; **2** žlieba
- scandalizzare** *v.* pohùjšat
- scandalizzato** *p.p.* pohùjšan
- scandalo** *n.* pohùjšanje
- scansare** *v.* umaknìt
- scansarsi** *v.* se u(o)maknìt -int (*se omàknen, se omàknu, omaknìse/omaknìtase*)
- scapestrato** *m.* razbúa(o)jnik
- scapito** *f.* zgùba
- scapole** *f.* perùa(o)ta
- scapolo** (*stato di*) *m.* sàmski stàn
- scapolo** *m.* **1** samìč; **2** sàmac; **3** sàmski
- scappare iva** *v.* **1** jo mahàt; **2** jo pokadìt (*jo pokadìn, jo pokadiu, pokadijo/pokaditajo*); (*s'jo pokadila=sei scappata*)
- scappare** *v.* **1** utèč (*utečèn, utèku, utèc/utecita*); **2** utiekat (*utiekan, utieku, utiek/utiekta*)
- scappata** *m.* utiek
- scappato fuori** *p.p.* veletjén
- scappato** *p.p.* utečén
- scarabeo** *m.* šuoštar (*šuoštarja*), (*lett.: sarto*); (*ted.*)
- scarabocchiare** *v.* **1** pacàt (*po- pre- s- ve- za-*); **2** škrìbat (*na- o- u- ve- za-*)
- scarabocchiato** *p.p.* **1** pacàn (*po- pre- s- ve- za-*); **2** škrìban (*na- o- u- ve- za-*)
- scaraventare** *v.* **1** za-brusìt (*arz- raz- z-*) (*zabrùsen, zabrùsu, zabrùs/zabrusita*); **2** zagulìt (*arz- raz- z-*), (*zagùlen, zagùlu, zagùl/zagulita*)
- scaraventare** *v.* vebrusìt (*vebrùsen, vebrùsu, vebrùs*)
- scaraventato** *p.p.* **1** zabrùsen; **2** zagùljen (*arz- raz- z-*)
- scardassare** *v.* àhjat
- scardinare** *v.* sklecàt
- scaricare liquidi** *v.* odlijàt (*odlijen, odliju, odlij/odlijàta*)
- scaricare** *v.* az-bàsàt (*arz- ve- z-*)
- scaricato** *p.p.* **1** azbàsan (*ve-*); **2** velòžen
- scarmigliare** *v.* ofufinjàt (*ofufinjàn o ofufinjùjen, ofufinjù, ofufinjì/ofufinjàta*)
- scarmigliato** *p.p.* ofufinjàn
- scarpa** *m.* čarùj (*čarùja*)
- scarpetta** *m.* žèk
- scarpette** *m. plur.* žekí
- scarpe** *n. plur.* **1** čarièuje (*čarièuju*), čerùje, čarièuja, čeròuje; ; **2** šuołne (*f.*), (*ted.*)
- scarsamente** *av.* ščàrsno
- scarseggiare** *v.* **1** zmánkat; **2** mankùvat -àvat -ovàt (*par- z-*)
- scarsità** *n.* **1** parmánkanje; **2** stiskàva, stiska; **3** tesnùost
- scarso di mente** *p.p.* zacùkan
- scarso** *a.* ščàrsan (*ščàrsna*)
- scartare** *v.* škartàt
- scartocciare** *v.* vebùžt (*vebùžen, vebùžu, vebùš/vebùšta*)
- scassare** *v.* **1** zasùt; **2** raznèst; **3** razbivàt; **4** arzbùrit; **5** kresàt; **6** arzdriet; **7** hrestàt; **8** ràusat; **9** razdèrjat; **10** razdriet; **11** razbùrit; **12** stùč (*ar-, ra-*) (*stùčen, stùku, stùc/stùč/stucita/stučita*)
- scassato** *p.p.* **1** arstùčen; **2** arsùt (*raz-*); **3** arzbùren (*raz-*); **4** arzdàrt (*raz-*); **5** odtriesketàn; **6** pohrèstan; **7** rastùčen; **8** rasùt
- scatarrare** *v.* **1** hripàt; **2** hárkat (*po- ve- s-*)
- scatarrato** *p.p.* hárkan (*po- ve- s-*)
- scatola** *f.* škàtla, škàtula
- scatoletta** *f.* škàtlica, škàtelca
- scattante** *a.* nàgli (*na gla*)
- scattare** *v.* **1** fagnìt (*fàgnen, fàgnu, fagin/fagnita*); **2** farknìt -int (*s-*) (*fàrknen, fàrknu, fàrkin/farknita*)
- scavare nel muro** *v.* **1** vetùč (*vetùčen, vetùku*); **2** vetukàt
- scavare nella terra** *v.* vekopàt
- scavare** *v.* **1** rìt (*rìjen, ríu, rí/rìta*); **2** pikat
- scavato** *p.p.* **1** vetùčen; **2** pìkan (*ars- do- na- o- par- pod- po- ras- ve- u- s-*)
- scazzottare** *v.* arzbùtat (*raz-*)
- scazzottato** *p.p.* arzbùtan (*raz-*)
- scegliere attorno** *v.* obierat (*obieran, obieru, obér/oberita*), (*obierat pèrja=levare le foglie*)
- scegliere** *v.* **1** vebràt (*veberén, vebràu*); **2** vebierat (*vebieran o*

veberèen, vebràu), (mej vebierala=mi sondava)

scellino *m.* šelin

scelta *f.* **1** zbiera, **2** vòja; **3** zbrànje ((*n.*); **4** prebieranje ((*n.*))

scelto *p.p.* **1** obieran; **2** vebràn

scempio *a.* šempjast

scendere *v.* itì dol (*gren dol*)

scheggia di legno *f.* trëska, treská

scheggiare *v.* **1** okružít (*okružèn, okružù*); **2** škarbiet (*o-po-pre-ve-u-za-*), (*oškarbin, oškarbéu, oškarbù/oškarbita*)

scheggiato *p.p.* **1** krūžen (*o-po-u-za-*); **2** oškarbjén

scheggiatura *n.* škàrb, škarbènje

scheggieta *f.* treščica

scherzare *v.* **1** škercàt (*po-ve-za-*); **2** norčùvat -àvat -ovàt

scherzo *m.* škèrc

schiacciamento *n.* tiskànje

schiacciare *v.* **1** zmùskat; **2** zmastìt; **3** arz-peštàt (*raz-do-na-par-po-pre-u-ve-za-*), (*arzpèštan, arzpeštú, arzpeští/arzpeštàjta*); **4** partìskat; **5** tlačìt

schiacciato *p.p.* **1** mùskan; **2** pèštan (*raz-do-na-par-po-pre-u-ve-za-*); **3** tlačjén; **4** zmastjén

schiaffeggiamento *n.* **1** pjùskanje; **2** klafutànje

schiaffeggiare *v.* **1** pjùskat, plùskat, flùskat (*o-po-pre-ve-s-za-*); **2** klafutàt; (*o-po-pre-ve-s-za-*); **3** opalèkint -nit (*opalèknen, opalèknu, opalèkin/opalèkinta*); **4** opapinàt; **5** patafàt; **6** platerjàt (*o-ve-s-za-*), (*ted.*)

schiaffeggiato *p.p.* **1** pjùskan (*o-po-pre-ve-s-za-*); **2** klafutàn (*o-ve-za-*); **3** opalèknjen; **4** opapinàn; **5** patafàn; **6** platerjàn

schiaffo dietro la testa o dietro le orecchie *f.* zaùšinca ( )

schiaffo *m.* **1** pjùsk, plùsk; **2** klafút, šklafút; **3** papin **4** patáf; **5** plàter (*ted.*)

schiamazzare *v.* rapotàt (*po-ve-z-*)

schiamazzo *n.* **1** arjujenjé; **2** uekànje; **3** rapotànje

schiantare *v.* učèsint -nit (*rami di alberi*); (*učèsnen, učèsnu, učèsin/učèsnita*)

schianto *m.* hrést; hreščànje (*n.*)

schiarire (del cielo) *v.* pojàsnit (*pojàsnen, pojàsnu, pojàsni/pojàsnita*)

schiarire *v.* čistit (*o-ve-u-s-*)

schiarita *f.* **1** prebliska; **2** razvedrìlo (*n.*)

schiena *m.* harbát

schiera *f.* trùma

schiettamente *av.* odkrìto

schietto *a.* šklèt

schioccare *v.* pòkat (*ve-za-*)

schioccato *p.p.* vepòkan /*za-*)

schiocchezze *f.* norčarija

schiodare *v.* **1** odbìt; **2** odbijàt

schiodo *f.* pùša, pùska

schiodere *v.* odgárnit -int (*odgàrnen, odgarnú, odgàrni/odgarnita*)

schiumare *v.* **1** posnèt; **2** posnèmat (*par-*), (*posnàmen, posnèu, posnám/posnàmta*)

schiuma *f.* piana

schiuso *p.p.* odgàrnjen

schizzare *v.* **1** sèkint -nit (*siknen, siknu, sèkin/sikinta*); **2** štàrkat; **3** sikàt (*sikan o sèčen, siku, sik/sikàjta*), (*tutti anche con: ars-do-o-par-po-pre-ra-u-ve-za-*)

schizzato *p.p.* **1** síknjen, síkan, síčen; **2** štàrkan (*tutti anche con: ars-do-o-par-po-pre-ra-u-ve-za-*)

sciabola *f.* sàbla

sciacquare *v.* plàknit -int (*ars-do-o-par-po-pre-ra-u-ve-za-*), (*plàknen, plàknu, plàkni/plàknita*)

sciacquato *p.p.* plàknjen (*ars-do-o-par-po-pre-ra-u-ve-za-*)

sciaguratamente *av.* presnètò

sciagurato *a.* presnèt (*presnèta*)

sciagura *f.* nasrèča

sciacquare bevendo alcolici *v.* zapìt (*zapìen o zapìan, zapìu, zapì/zapìta*)

sciacquare *v.* **1** lúmpat (*ted.*); **2** zdàt (*ar-ra-*), (*arzdàn, arzdàu, arzdí o arzdáj/arzdàjta*); **3** zdájat, zdajàt (*ar-i-ra-*), (*zdàjan, zdáu, zdì o zdáj/zdàjta*)

- scialacquatore** *m.* cèruč
scialacquato *p.p.* zdàn, zdájan (*ar-ra-*)
scialle *f.* šjàl
sciancato *a.* krèmpast, krùmpast
scienza *f.* **1** znànost; **2** učènost
scintillare *v.* bleščìt (*po- z- za-*), (*pobleščìn o pobleščèjen, pobleščìu*)
scintillato *p.p.* bleščjén (*po- z- za-*)
scintilla *f.* iskra
sciocco *a.* **1** na(e)ùman (*naùmna*); **2** nòrac; **3** šèmrast
sciocco *m.* **1** šèmar; **2** tambùr (*tambùrja o tambùra*)
sciogliere (*slegare*) *v.* **1** spnèt (*ar-od- ra-*), (*arspnén, arspnèu, arspní/arspnìta*); **2** odpènjat
sciogliere *v.* **1** stàjt, tàjit (*ar- od-po- pre- ra-*), (*arstàjen, arstàju, arstàj/arstàjta*); **2** topìt (*po- u- pre-*); **3** (*podpustìt podpustìn, podpustìu, podpùst, podpustìta*); **4** podpuščàt (*podpùščan, podpùšču, podpùšč/podpusčàjta*)
scioglimento (*da legami*) *f.* odvèza
scioglimento *n.* **1** tájanje; **2** topienje
sciolto (*slegato*) *p.p.* **1** odtìkan; odpnèt
sciolto *p.p.* **1** stàjen; **2** topjén; **3** odpùščén
scirocco *f.* **1** kùhalca; **2** jùga (*kàka jùga=che scirocco*)
sciupare (*squalcire*) *v.* **1** zmèulat; **2** razvìt (*rasvìen, rasvìu*)
sciupare (*sperperare*) *v.* **1** opràvt, opràvit (*opràven, opràvu, oprav/opràvta*); **2** oflìkat
sciupato (*squalcito*) *p.p.* **1** razvít; **2** zmèulan
sciupato (*sperperato*) *p.p.* **1** oflìkan; **2** opràven, opràvjen
scivolare (*sul ghiaccio*) *v.* se žlìkat
scivolare *v.* **1** žlìkat; **2** žlìkìnt- nìt; **3** gùcat (*po- z-*); **4** pùzat; **5** puzìet (*po- s-*), (*puzìm, puzèu o pùzu, puzìse/puzìtase*); **6** spodarsknìt ; **7** popùznìt -int
scivolata *n.* **1** gùcanje; **2** žlìkanje; **3** puzènje
scivolato *p.p.* **1** požlìknjen; **2** zlìkan; **3** gùcan; **4** popùznjen
scocciare *v.* **1** nadljegovàt -àvat -ùvatse; **2** šèčjàt (*po- u-*); **3** norìt
scocciato *p.p.* **1** šèčjàt; **2** norjén
scodella *f.* **1** bo(u)kalica; **2** sklìeda; **3** škudiela; **4** žlieba
scoiattolo *f.* brèberca, vìeverca
scolarà *f.* učènica, učènka
scolare *v.* **1** cedìt (*o- po- ve- s-*), (*poceđìn, pocèdu/pocèđìu*); **2** vetìekat; **3** vetèč, (*finire dì*), (*vetečén, vetèku, vetéc/vetecìta*)
scolare *v.* se ocejàt (*impersonale*); (*se ocìeja, sej ocìejalo*)
scolarità *n.* šùolstvo
scolarizzare *v.* vešùolat (*ted.*)
scolarizzato *p.p.* vešùolan (*vešùolana*), (*ted.*)
scolaro *m.* **1** šùolar (*šùolarja*), (*ted.*); **2** učènik
scolastico *a.* šùolski (*ted.*)
scolatoio *m.* **1** žlieb; **2** cèja
scolato *p.p.* **1** ocèjen (*po- o- s- ve-*); **2** vetìekan, vetečén
scollare *v.* otkòlat
scollato *p.p.* otkòlan
scollegare *v.* odvezàt (*odvèžen, odvèzu, odvèš/odvezàjta*)
scollato *p.p.* odvèžen
scolorire *v.* zbelìet (*zbelìn o zbelèjen, zbelèu*)
scolorito *a.* zbeljén
scolpire con l'acchetta *v.* tesàt (*do- na- o- par- po- pre- s- u- ve- za-*)
scolpire *v.* **1** vepìkat; **2** vekòlat; **3** vetesàt
scolpito con l'acchetta *p.p.* tèsan (*do- na- o- par- po- pre- s- u- ve- za-*)
scolpito *p.p.* **1** vedìelan; **2** vedàrt; **3** vekòlan; **4** vepìkan; **5** verìeza(e)n, verìezen; **6** vetèsan (*za-*)
scommessa *f.* uàja (*lùast uajo=scommettere*)
scommettere *v.* dìet uàjo, lùà(o)št na uajo (*lòžen uàjo, lùožu uàjo, lóš uàjo o ložìta uàjo*)
scomodo *p.p.* odròčen
scomparire (*morire*) *v.* nardìt konác
scomparire *v.* **1** màhint -int tìho; **2** fagnìt (*fàgnen, fàgnu*); **3** se

spremenit; **4** zginit; **5** zginjat; **6** se skadit (*skadin, skadiu*)
scomparsa f. **1** zgiba; **2** zginjenje
scompigliare v. **1** arzvriec, arzvrec (*raz-*), (*arzvazren, arzvargu, arzvazars/arzvarzita*); **2** arscuskat (*ras-*); **3** rasklast (*raskladen, raskladu, rasklad/raskladita*); **4** zaborit (*zaboren, zaboru*)
scompigliato p.p. **1** arzvazren (*raz-*); **2** zaborjen; **3** arscuskan
scomporre v. **1** arzvriec, arzvrec (*raz-*) (*arzvazren, arzvargu, arzvazars/arzvarzita*); **2** arscuskat (*ras-*); **3** rasklast (*raskladen, raskladu, rasklad/raskladita*); **4** zaborit (*zaboren, zaboru*)
scompostamente av. azkrenjeno
scomposto p.p. **1** arzvazren (*raz-*); **2** zaborjen; **3** arscuskan
scompresso p.p. odtiskan
scomprimere v. odtiskat
soncertarsi v. gledat debelo
soncertato p.p. zamaknjen
soncerto f. pomota
soncezza f. nacistost
sonficcare v. odpicint -nit, odpict (*ve-*), (*odpicnen, odpicnu, odpicin/odpicinta*)
sonficcato p.p. odpicnjen (*ve-*)
sonfiggere v. omagat (*pre- z-*)
sonfitta f. zmaga
sonfitto p.p. omagan (*pre-*)
sonfortante av. kumarno
songelare v. odledit
songelato p.p. odledjen
sonnesso p.p. odstulen, odstuljen
sonnettere v. odstult (*odstulen, odstulu*)
sonosciuto a. **1** na(e)znàn; **2** na(e)poznàn
sonquassare v. **1** kresat; **2** macufat (*z-*); **3** razderjat (*razderjan e razderen, razdrù, razder/razderita*); **4** raztuc (*raztucen, raztuku, raztuc/raztucita*)
sonquassato p.p. **1** arzgnàn (*raz-*); **2** odtrisketan; **3** razdart
scontentare v. skontentat
scontentato p.p. skontentan

scontro f. tozba
sconvolgere v. arskladuvat -ovat -avat (*arskladuvan o arskladujen, arskladuvu, arskladuvi/arskladivta*)
sconvolto p.p. **1** arzlözen; **2** arskladan
scopare fuori v. vemietat
scopare v. **1** mest (*na- o- po- par- u- ve- z-*), (*meden, medu, med/medita*); **2** par- mietat (*na- o- po- u- ve- z-*)
scopato p.p. **1** meden (*na- o- po- par- u- ve- z-*); **2** par-mietan (*na- o- po- u- ve- z-*)
scopa f. medla
scoperta n. zagledanje
scoperto p.p. **1** arskrit, arskrijen (*od- ras-*); **2** odgarnjen; **3** vekukan; **4** zadihan; **5** zamerkan; **6** zvia (*e*)den (*zviєдна*)
scopetta f. **1** medlica; **2** skabalon, skafalon; **3** skovéc (*č*), skovét
scoppiare v. **1** pokint -nit (*po- pre- ve- s-*), (*poknen, poknu, pokin/pokinta*); **2** poknjovat -uvat -avat (*po- ve- s-*), (*poknjujen, poknjuvu*); **3** tufint (*tufnen, tufnu, tufin/tufinta*)
scoppiato p.p. **1** poknjen (*po- pre- ve- s-*); **2** tufnjen
scoppiettamento n. pokanje
scoppiettare v. **1** popokat; **2** tufat (*bürje tufajo=le castagne scoppiettano (sul fuoco)*); (*tufat od jèze=sbuffare dalla rabbia*)
scoppiettato p.p. **1** popokan; **2** raspoknjen
scoppio di fulmine m. triesk (*triesk te nes=il diavolo ti porti*); (*triesin zliodi tu te=il diavolo ti investa*)
scoppio m. **1** pok; **2** tuf
scopimento n. odkrivanje
scoprire (improvvisamente) v. **1** zakukat; **2** zamerkat (*ted.*); **3** zagledat (*san zagledu kùosove gniedzdo=ho scoperto un nido di merlo*)
scoprire (inventare) v. vestudjat
scoprire (venire a sapere) v. **1** zaviedet (*zavien, zaviedu*); **2** zacut (*zacujen, zacu*)
scoprire con furbizia v. prekuštat

(ted.)

scoprire v. **1** odkrìt (*odkrìjen, odkrú, odkrí/odkrìta*); **2** odkrivàt; **3** odgarnìt -int (*odgárnen, odgarnù, odgárni/odgarnìta*); **4** arskrìt (*arskrìjen, arskrú*)

scorazzare v. **1** bàndrat; **2** làufat (*làufan, làufu, làufi/làufta*); (ted.)

scordare a fatica v. pogrešìt (*pogrešìn, pogrešù, pogrièš/pogrešìta*)

scordare v. **1** zabìt (*po-*), (*zàben, zàbu, zabí/zabìta*); **2** itì tazglàve (*uscire di testa*); **3** pogrešìt (*pogrešìn, pogrešù, pogrièš/pogrešìta*)

scoreggiare v. **1** pazdìet, pazdét (*po-pre-ras-s-ve-za-*), (*pazdìn, pazdéu, pazdì/pazdìta*); **2** pàrdat (*po-pre-ras-s-ve-za-*), (*pàrdan, pardu, pàrdi/pàrdita*)

scoreggiatore m. pazdievac

scoreggiato p.p. **1** pàrdan; **2** pazdjén (*po-pre-ras-s-ve-za-*)

scoreggiatrice f. pazdieuka

scoreggia m. **1** pùk; **2** pazdác; **3** pàrda (f.)

scorgere v. zaglèdat (*san zaglèdu kùosove gnèzdo=ho scorto un nido di merlo*)

scorpione m. **1** ška(o)rpjòn; **2** ščùrak (*ščùrka*)

scorrere v. tèč (*tečén, tèku, tecí/tecìta*)

scorrettamente av. slàbo, slàvo

scortecciare (*le pannocchie*) v. čužìt (*čužen*)

scortecciare v. ličìt (*na-o-po-u-ve-z-*)

scortecciarsi (*la buccia degli alberi*) v. se màjt (*impersonale*); (*se màje, sej màjlo*)

scortecciato p.p. ličen (*na-o-po-u-ve-z-*)

scortecciato p.p. màjen

scorticare v. **1** bùžt (*o-po-ve-z-*), (*bùžen, bùžu, bùš/bùšta*); **2** drìet (*o-z-*), (*derén, drù, dér/derìta*); **3**

stàrgat (*o-po-ve-*), (*stáržen, stàárgu, stárh/stargìta*)

scorticato p.p. **1** bùžen (*o-po-ve-z-*); **2** stáržen (*o-po-ve-z-*); **3** drìet

(o-z-)

scorticato p.p. odrìet

scorzare v. **1** màjt; **2** omùlt (*omùlenm omùlu, omùl/omùlta o omulìta*), (*togliere la cortecchia dal tronco in succhio*)

scorzare v. ličìt (*na-o-po-ve-u-z-*)

scorzato p.p. **1** ličen (*o-po-ve-z-*);

2 májen (*o-po-ve-z-*); **3** omùljen

scorza f. **1** bužìna; **2** olùb (m.)

scossa di terremoto m. potrès

scossa m. potrès, strès, très

scosso p.p. trèšen (*ars-na-o-po-pre-ras-s-ve-za-*)

scostare v. odmàkìnt -nìt

(*odmàknen, odmàknu,*

odmàkin/odmàkìnta); **2** odstòpnìt -int (*odstòpnen, odstòpnu, odstòpni/odstòpnìta*)

scostarsi v. **1** se uganìt (*se uganen, se ugànu, uganìse/uganìtase*); **2** se umaknìt (*se umàknen, se umàknu,*

umaknìse/umaknìtase)

scostato p.p. odstòpnjen

scottante a. pekòčan (*pekòčna*)

scottare v. **1** pèč (*po-pre-ras-s-ve-za-*), (*pečén, pèku, péc/pecìta*); **2** pàrt (*u-s-za-*)(*upàren, upàru, upàr/upàrta*)

scottarsi v. se opàrt (*con acqua bollente*); (*se opàren*)

scottato p.p. **1** dopečén (*ve-za-*); **2**

pàrjen (*o-po-pre-ras-s-ve-za-*)

scotto p.p. arskùhan (*ras-*)

scovare (*la preda*) v. **1** spodìt, **2** ve-dìhat (*za-*), (*vedìhan o vedìhùjen, vedìhu, vedìh/vedìhàjta*); **3** ve-gnàt (*spo-*), (*veženén, vègnú,*

vegón/vegònìta); **4** veštakàt

scovare (*rintracciare*) v. **1** zaglèdat;

2 zagledovàt -ùvat -àvat (*san zaglèdu kùosove gnèzdo=ho scovato un nido di merlo*)

scovare la traccia v. vesledìt

scovato p.p. **1** sledjén (*o-po-pre-*

ras-s-ve-za-); **2** vegnàn; **3** vespodjén

screditare v. znìžt, znìžat

screpolare v. pòkat (*ars-po-o-ras-ve-s-*)

screpolato p.p. pòkan, pòknjen (*ars-*

- po- o- ras- ve- s-)*
scricciolo *m.* **1** staržíc; **2** kràjac, kràjčić
scrigno *f.* skrìnja (*trappola per cincie*)
scrittore *m.* pismàr, pisàrnik, pisàteu (*pisàtelja*)
scritto *m.* **1** pìs, napìs; **2** pisànje (*n.*)
scritto *p.p.* pìsan (*do- na- par- ve- za-*)
scrittrice *f.* pisàrница
scrittura *n.* pisànje
scrivere *v.* pisàt (*do- na- par- ve- za-*), (*pìšen, pìsu, pìš/pisàjta*)
scrofa *f.* **1** svìnja; **2** prasica
scrollare *v.* **1** zasuvàt; trèst (*trèsen*)
scrollarsi *v.* se otrèst (*di dosso*)
scroscio *f.* **1** lìa; **2** sila
scrostare *v.* **1** tãrgat (*ars- na- o- po- par- pre- ras-ve- s- zas-*), (*tãrgan, tãrgu, tãrg/tãrgita*); **2** krùžt, kružìt (*o- po- par- pre- ve- s-*), (*krùžen, krùžu, krùž/kružita*)
scrostato *p.p.* **1** okrùžen; **2** ar-stãržen (*na- o- po- par- pre- ra-ve- za-*)
scrupolosamente *av.* **1** natancín; **2** potinmàlin
scrutare *v.* omèrkat
scrutato *p.p.* omèrkan
Scrutto Škrùtove
scucire *v.* **1** aršìt (*od- ras-*), (*aršìjen, aršìu o aršìvu, aršì o aršìvi/aršìta o aršìvàjta*); **2** ar-šìvàt (*od- ras-*)
scucito *p.p.* **1** aršìt (*od- ras-*); **2** odšìvan
scuocere *v.* arskùhat (*ras-*)
scuola *f.* šùola (*ted.*)
scuotere (*per svegliare*) *v.* obudit
scuotere *v.* trèst, tresàt (*od- ars- do- na- par- o- po- ve- s-*), (*trèsen, trèsu, très/tresita*)
scure *f.* skiera
scuro *a.* tamàven
scusa (*imperativo*) *v.* nazamiar
scusare (*non offendersi*) *v.* na zamiart (*na zamièren, na zamièru, na zamièr/na zamièrta*)
scusare *v.* **1** skužàt; **2** skužovàt -ùvat- -àvat (*skužùjen, skužùvu, skužùvi/skužùvàjta*)
scusarsi *v.* **1** se veguarìt; **2** se venàšat; **3** se venèst (*se venesén, se venèsu, venesìse/venesitàse*)
scusate (*imperativo*) *v.* nazamièrta
scusato *p.p.* nazamièrjen
scusa *f.* skùža
scusi (*imperativo*) *v.* nazamièrte
sdebitarsi *v.* se splàčàt (*se splàčan, se splàču, splàčse/splàčàjtase*)
sdegno *f.* fòta
sdentato *a.* škàrban (*škàrbana*), škàrbast (*škàrbasta*)
sdentato *m.* škàrbac
sdraiarsi *v.* **1** lègìnt -nit (*po-*), (*lègnen, lègnu, lègin/lègìnta*); **2** poležàt (*poležìn, polèžu o poležú, poleži/poležàjta*)
sdraiato *a.* lègnjen (*po-*)
sdruciolare (*per gioco*) *v.* se pùzat
sdruciolare *v.* se puzìa(e)t (*se puzìn, se pùzu, pùzìse/pùzìtase*)
sè *p.* sàbo (*indeclinabile*); (*sam s sàbo=solo con se stesso, sàma s sàbo=sola con se stessa, samì z sàbo=soli con se stesso, med sàbo=dentro di sè, za sàbo=con sè*)
se da una parte fra. če po ni stràn (*po drùgi stràn=d'altra parte*)
se davvero *cong.* kù le
se desideri *v.* če češ
se non *cong.* če ne, či ne
se proprio *cong.* **1** čeprú; **2** čeràuno
se stesso *p.* sàbo (*indeclinabile*); (*samemù sàbo= solo a se stesso; sàm s sàbo=solo con se stesso, samì s sàbo=soli con se stesso, med sàbo=dentro di sè, za sàbo=con sè*)
se vuoi *v.* če čèš
sebbene *cong.* **1** nàle; **2** čeglih, čelih; **3** čeràuno; **4** an če, an či, četùdi, četùd
seccante *a.* nadliežen (*nadliežna*)
seccare (*asciugare*) *v.* šušìt (*po- par- pre- u- ve- za-*)
seccare (*morire per il secco*) *v.* **1** sahnìt (*po- par- pre- u- ve- za-*), (*sàhnen, sàhnu, sàhni/sahnìta*); **2** usahnjovàt -ùvat- -àvat; **3** sihàt (*po- par- pre- ve- za-*)

- seccare** (*scocciare*) *v.* **1** nadljegovàt -àvat -ùvatse; **2** šecjät (*po- u-*); **3** norìt
- seccarsi** *v.* se sušìt
- seccato** *p.p.* **1** sàhnjen (*po- par- pre- u- ve- za-*); **2** šušjén (*po- par- pre- u- ve- za-*)
- secchiaio** *m.* šeglàr (*šeglàrja*), šiglàr (*šiglàrja*)
- secchiello** *m.* šeglòtič
- secchio** (*di rame*) *m.* čandìer (*čandìerja*)
- secchio** *m.* **1** šeglòt (*šeglòta*); **2** siela
- secco** *a.* sùh (*sùha, suhùo*)
- secco** *av.* **1** zasiečeno; **2** suhùo
- secco** *p.p.* ušušjén
- secondo il nuovo modo** *av.* ponòvin
- secondo l'abitudine** *av.* po navàd, navàdno
- secondo le nostre usanze** *av.* po nàše, po nàšin (*garìt po nàše=parlare nella nostra lingua*)
- secondo** *a.* drùg
- secondo** *cong.* po (*po nàše=secondo il nostro modo*); (*po nediško=in natisoniano*)
- secondo** *ord.* drùgi
- sedano** *m.* šèlin (*šèlna o šèlina*)
- sedere** *n.* sedènje
- sedere** *v.* **1** sediet (*po- par- pre- u- ve- za-*), (*sedìn, sedéu, sedí/sedita*); **2** sèdint -nit (*sédnen, sèdnu, sédìn/sédinta*)
- sedersi** *v.* sèdnit -int (*u-*), (*sèdnen, sèdnu, sèdni/sèdnita*)
- sedetevi** *v.* sèdinta
- sede** *m.* sèdež
- sedia** *f.* kandrèja
- sedicesimo** *ord.* šestnàjsti
- sedici** *card.* šestnajst
- sedimento** *f.* **1** gòšča; **2** sedimént
- seducentemente** *av.* parulàčno (*u semimuta*)
- seducente** *p.p.* parulàčen (*u semimuta*)
- sedutastante** *av.* níčku
- seduto** *p.p.* sèdnjen (*po- par- pre- u- ve- za-*)
- segare** *v.* žàgat (*ar- do- na- pod- po-*
- par- pre- u- ve- za-*)
- segatore** *m.* žàgar
- segato** *p.p.* žàgan (*ar- do- na- pod- po- par- pre- u- ve- za-*)
- segatura** *n.* žàganje
- sega** *f.* žàga
- segetto** *m.* šegét
- segiola** *f.* stolìca
- segnalare** *v.* pošjät márin
- segnale** *m.* senjàu (*senjàla*)
- segnare** *v.* sa(e)njàt (*sànjàn, sanjú, sanjí/sanjàjta*); **2** senjovàt -àvat -ùvat
- segno** *m.* znamèn, znàmunje (*n.*)
- segretamente** *av.* poskriuš, skriušno
- segreto** *a.* skriušàn (*skriušna*)
- segreto** *f.* skriunost (*skriunost(i)*)
- seicento** *card.* šèststuo
- seimila** *card.* šesttàuazint
- sei** *card.* šèst
- selciato** *m.* lášt
- sella** *f.* šìela, sìela
- selvatichezza** *f.* **1** dujàčna, dujàčnost (*dujàčnost(i)*); **2** dujùo (*n.*)
- selvatico** *a.* dúj (*dùja, dùjo(e) o dujùo*)
- sembianza** *f.* **1** obličja; **2** podòba
- sembrare** *v.* **1** se zdia(e)t (*se zdìn, se zdèu, zdèjse/zdèjtase*); **2** parìa(e)t (*parìn, paréu*)
- semenzaio** *n.* sadišče
- seme** *n.* sènje, sènje
- seminare** *v.* **1** sjàt (*ar- do- na- pod- po- par- pre- u- ve- za-*), (*sèjen, sjàu, séj/sèjta*); **2** sàjat (*ar- do- na- pod- po- par- pre- u- ve- za-*); **3** sadiť
- seminato** *p.p.* sjàn, sajén (*ar- do- na- pod- po- par- pre- u- ve- za-*)
- semina** *f.* **1** sèja; **2** usàja; **3** sadienje (*n.*)
- semispento** *p.p.* umárknjen
- semolino** *m.* gries
- semplice** *a.* šklèt (*šklèta màša=messa bassa*)
- semplicitto** *m.* jòj (*jòja*); (*nìesan mìgo jòj=non sono mica stupido*)
- sempre lo stesso** *p.* le tùo(*a*)
- sempre più** *av.* nìmar bùj, nìmar vič
- sempre quello** *a.* le tist
- sempre solo** *cong.* le (*lè dån=sempre solo uno*); (*lè naprèj=sempre avanti*)

sempre *av.* **1** nìmar (*ted.*); **2** zmìa(e)ran; **3** sàldo(u); **4** usàkrat (*ogni volta*); **5** vèkomaj (*per sempre*)
seni *f.* sisé; sisí (*m.*)
senno *f.* modrùost
seno *n.* **1** narùoçe; **2** njiedra
sensale *m.* mašetar (*mašetarja*)
sensatezza *f.* modrùost
sensazione di formicolio nelle mani *f.* ciuke (*intorpidimento nelle mani per il freddo*); *iman ciuke tu ròkah=ho il formicolio nelle mani*
sensazione *n.* predznàmunje
sensibile *a.* **1** čutliu (*čutliva*); **2** občùtan (*občùtna*)
sensibilità *f.* **1** občùtnost; **2** čutlìvost (*čutlìvosti*)
sensibilità *m.* občùtek (*občùtka*)
sentenza *f.* sodbá, sòdba
sentierino *f.* stazica
sentiero sulla neve *f.* gàza ; (*nardmò gàzo za rivàt čeu štàlo=faremo la strada per arrivare in stalla*)
sentiero *f.* stazá
sentimento *m.* čùt, občùtek (*občùtka*)
sentire dolore *v.* zaboliet (*improvviso*)
sentire *v.* čùt (*za-*), (*čújen, čú, čúj/čújta*)
sentito *a.* občùtan (*občùtna*)
sentito *p.p.* čùt (*za-*)
sentito *v.* čú (*participio passato: čù, čùla, čùlo*)
sentore *n.* cvìblanje
senz'altro *av.* níčku
senza complimenti *av.* po domàč
senza denaro *a.* sùh (*figurativo=secco, al verde*)
senza importanza *av.* namàrno
senza nè capo nè coda *fra.* prez ne kràja ne koncá
senza offesa *fra.* brez zamìere
senza preavviso *fra.* prez znàmunja
senza premura *av.* p(b)rezskarbí
senza testa *av.* brezpàmet
senza traccia *fra.* prez znàmunja
senza un soldo *av.* brez ščínka
senza *cong.* p(b)rez (*col genitivo*)

separare *v.* ločìt (*od-*)
separare *v.* odločìt (*odlòčen, odločìu, odlòč/odločìta*)
separarsi *v.* se odločìt (*se odlòčìn, se odločìu, odločìse/odločìtase*)
separatamente *av.* **1** nasàmin, posàmin; **2** nasèbe, posèbe
separatore *f.* paradàna
separato *p.p.* **1** odlòčen; **2** odštùlen, odštùljen
sepolto dalla neve *p.p.* zamedén
sepolto *p.p.* potkòpan
sepoltura *m.* **1** pogrèb; **2** pokòp; **3** pot(*d*)kòpanje, zakopànje (*n.*); **4** zagrebànje
seppellimento *m.* **1** pogrèb; **2** pokòp; **3** pot(*d*)kòpanje, zakopànje (*n.*); **4** zagrebànje
seppellire *v.* **1** podgrèpst (*podgrebén, podgrèbu, podgrèb/podgrèbta*); **2** podkopàt, zakopàt
seppellire *v.* zamèst (*dalla neve; impersonale*); (*zamedé, j zamèdu (snieg) o j zamedlìu*)
seppellito *p.p.* **1** podgrebén; **2** podkòpan
serale *a.* vičèrni, večèrni (*vičèrne molitve=preghiere della sera*)
sera *m.* vičèr (*vičèrja*); (*dobrovìčèr (come interiezione) o dòbar vičèr=buonasera*)
serbo *a.* serbjàn
serenamente *av.* bistro
serenità (*stato d'animo*) *n.* veselícanje
serenità *f.* **1** jàsnost (*jàsnosti*); **2** vedrùost; **3** veselícanje
sereno *a.* bister (*meteorologico*); (*bìstra*)
sereno *a.* jàsen (*jàsna*)
sereno *av.* jàsno
sereno *n.* vedrùo (*vedrà*)
serietà *f.* **1** modrùa(*o*)st; **2** poštenùost; **3** ràunost (*raunost(i)*)
serio *a.* **1** mòdar (*mòdra*); **2** poštén (*poštená*)
serpente *f.* kàča (*si ku kàca=sei un serpente*)
serpente *m.* **1**modrás; **2** liperòn; **3** kačòn (*grande*)

serpente *m.* podliesak (*tipo di*); (*podlieska*)
serpente *m.* uòž (*tipo di*)
serramento *f.* zakliepa
serrare *v.* **1** zaklenìt (*a chiave*), (*zaklènen, zaklènu, zaklèn/zaklenìta*); **2** zaklepàt, zakliepat, zaklepovàt -ùvat -àvat; **3** zakloštràt
serratura *f.* **1** kjučàujnca, kjučàunica; **2** zakliepa; **3** klòšter (*klòstra o klòšterja*); **4** šaràuf (*ted.*)
serva *f.* dikla
servire *v.* nùcat (*nel senso di essere utile, di occorrere*); (*nùcan an nùoš=mi serve un coltello*)
servire *v.* slùžit (*do- na- po- pre- u- ve- za-*), (*slùžen, slùžu, slùž/slùžìta*)
servitore *m.* služàunik
servito *p.p.* slùžen (*do- na- po- pre- u- ve- za-*)
servizio militare *f.* sudàjščina
servizio *f.* služba
servo *m.* hlàpac (*hlàpca*)
sessanta volte *av.* šèsdsetkrat
sessantacinque *card.* šèstanpedeset
sessanta *card.* šèsdset
sestina *f.* šeštica
sesto *ord.* šèsti
setacciare *v.* **1** rašetàt (*arz- do- na- od- o- par- po- pre- u- ve- za-*); **2** presejàt
setacciato *p.p.* **1** presèjen, presjàn; **2** rašetàn
setaccio *m.* ra(e)šetó
setaccio *n.* sito
seta *f.* žìdja, žìgja (*g dolce*)
sete *f.* žèja
settanta *card.* sèdandeset
settecento *card.* sedanstùo
settembre *m.* setènber, šetèmber (*setènberja*)
sette *card.* sèdan
settimanale *m.* tìednik (*giornale*)
settimana *m.* tìedan (*tìedna*)
settimino *m.* sedmìč
settimo *ord.* sèdmi
severo *a.* **1** hùd; **2** òster (*òstra*)
se *cong.* **1** cé; **2** áko; **3** deb, de bi; **4** ku le, ku bi (*ku bi se uzèla, bòta stàla dobró=se loro due si sposassero,*

starebbero bene)
sfacciataggine *f.* preuzètnost (*preuzetnosti*)
sfacciato *p.p.* preuzètan (*preuzètna*)
sfalcio *f.* sia(e)č
sfaldamento *f.* **1** mèja; **2** melišče (*toponimo*)
sfaltatura *n.* šfaltànje
sfamare *v.* otaščàt
sfamato *p.p.* otaščan, otaščén
sfarfallare *v.* farfoletàt (*farfolìetan, farfolìetu, farfolìet/farfoletàjta*); **2** arsfarfuliet (*arsfarfolìn o arsfarfolèjen, arsfarfoléu*)
sfarfallina *f.* farfolieuka
sfasciare (*disfare*) *v.* podrièt (*poderén, podrù, podér/poderìta*)
sfasciare (*slegare*) *v.* odvezàt (*s(odvèžen, odvèzu, odvèš/odvèžàjta)*)
sfasciare *v.* **1** zdàrt, zdèrjat (*ra-ar-*), (*zdèrjan e zderén, zdrù, zdér/zderìta*); **2** mačufàt (*z-*)
sfasciato *p.p.* **1** zdàrt, zdèrjan; **2** mačufàn (*z-*)
sfaticato *a.* lia(e)n
sfatto *p.p.* prepasàn
sfavillante *a.* iskrast
sfavillio *f.* svetlobá
sferzare *v.* offiskat (*p-*)
sferzata *m.* šuárk
sferzato *p.p.* offiskan
sferza *f.* **1** kèca ; **2** šuiga
sfidare qualcuno *v.* se pokladàt (*con la forza*)
sfidare *v.* se polùožt (*polòžen, polùožu*)
sfinimento *f.* šibkùost (*šibkùosti*)
sfiorire *v.* arscvedàvat
sfiorire *v.* arscvèst (*arscvédén, arscvèdu, arscvèt/arscvèdìta*)
sfiorire *v.* precvèst (*precvèden, precvèdu*)
sfiorire *v.* rascvèst (*rascvédén, rascvèdu, rascvèd/rascvèdìta*)
sfiorire *v.* scvèst, odcvèst (*scvèden, scvèdu*)
sfiorito *p.p.* scvèden (*ar- pre- ra-*)
sfogare *v.* veborìt (*vebòren, vebòru*)
sfogarsi urlando *v.* se veburlàt
sfogarsi *v.* se veborìt

sfolgorio *f.* svetlobá
sforacchiare *v.* **1** preštòkat (*ve-*); **2** vártat (*z-*)
sforacchiato *p.p.* **1** veštòkan; **2** zvärtan
sfortunato *a.* nasrècan (*nasrèčna*)
sfortuna *f.* nasrèca
sforzare *v.* **1** uprìet (*uprén, uprù, uprí o upér/uprìta*)
sforzarsi *v.* se upèt, se upènjat (*se upènjan, se upènju, ùpenjse/ùpenjtase*); **2** se upierat
sforzato *p.p.* upieran
sforzo *f.* **1** fadija; **2** mártra; **3** trùd (*m.*)
sfracellato *p.p.* natriésketàn
sfragare *v.* **1** frajàt; **2** frìgat; **3** glodàt (*tutti anche con: (na- o- par-po- pre- ve- z- za-)*)
sfragato *p.p.* **1** frìgan; **2** glòdan; **3** fràjan (*tutti anche con: (na- o- par-po- pre- ve- z- za-)*)
sfrigolare *v.* cvÁrkat (*par- pre- ve- s- za-*), (*scvÁrkat za mràzan=rabbrividire per il freddo*)
sfrigolato *p.p.* cvÁrkan (*par- pre- ve- s- za-*)
sfritto *p.p.* precvárt, precvrìet
sfruttare *v.* omùzt (*omùzen, omùzu, ómùz/omùzta*)
sfruttato *p.p.* omùzen
sfuggire *v.* **1** uteč (*utečén*); **2** veletìat (*senza controllo*); (*veletìn, veletìu*); (*mej veletìelo=mi è sfuggito (una parola o un racconto)*)
sfuggito *p.p.* **1** veletjén; **2** utečén
sgabellino *m.* stolič
sgabello *m.* **1** stòl, stù, stòu (*stolá*); **2** škanjút; **3** žgabél
sgambettare *v.* **1** opieštat; **2** tàncat (*ted.*)
sganciare *v.* odpikint -nit (*odpiknen, odpiknu*)
sganciato *p.p.* odpiknjen
sgarfare *v.* **1** poštaakàt; **2** zgàrfat
sgarfato *p.p.* **1** poštàkan; **2** zgàrfan
sgattaiolare *v.* **1** se spùkint -nit (*se spùknen, se spùknu, spùkinse/spùkitanse*); **2** jo potegnìt -int jo potègnen, jo potègnu,

potegnìjo/potegnìtajo)
sgattaiolato *p.p.* spùknjen
sgignazzare *v.* se posmiehat
sgocciolare *v.* **1** cedit (*od-*); **2** odtiekat, stiekat; **3** stèč (*stečén, stèku, stéc/stecìta*)
sgocciolato *p.p.* **1** ocedjén, odcèjen; **2** odtiekán
sgombrare dal letame *v.* kìdat (*ve-*)
sgraffiare *v.* spràskat
sgranapannocchie *m.* čùznjak
sgranare i fagioli *v.* kozlàt, kozulàt
sgranare *v.* čužìt (*na- o- po- ve- s-*), (*čužen*)
sgranato *p.p.* **1** kòzlan; **2** čùžen (*na- o- po- ve- s-*)
sgranatura *n.* čužènje
sgranocchiare *v.* **1** dàrbat; **2** hrùstat (*ve- s-*)
sgranocchiato *p.p.* hrùstan (*ve- s-*)
sgretolamento *n.* drobènje
sgridare *v.* **1** krègat (*o- po- ve- s-*); **2** naguorìt (*ih naguorìt=dirle*); **3** pouekàt (*pouèčen, pouèku, pouèč/pouekàjta*), (*u sempe semimuta*); **4** šinfat; **5** zaflàušat
sgridata *n.* skrèganje
sgridato *p.p.* krègan (*o- po- ve- s-*); **2** uèčen (*po- ve-*)
sgualcire *v.* **1** zvečìt (*zvečén, zveču o zvečìu, zveč/zvečìta*); **2** zmèulat; **3** razvìt (*rasvìen, rasvìu*); **4** zvìt (*zvìjen, zvìu*)
sgualcito *p.p.* **1** povèčen, zvečén (*zvečèna*); **2** zvít, razvít; **3** zmèulan
sguardo rapido *m.* kùk
sguardo *m.* zgled, oglèd, poglèd
sgusciare fuori *v.* **1** vegacàt; **2** vezfulìt (*vezfùlen, vezfùlu*)
sgusciare i fagioli *n.* kozlànje
sgusciare via (*scappare*) *v.* se sfulìt (*sfùlen, sfùlu*)
sgusciare *v.* **1** bužgàt; **2** kozlàt; **3** kozlovàt -àvat -ùvat (*tutti anche: o- po- ve- s-*), (*skozlùvan o skozlùjen, skozlùvu*)
sgusciato via *p.p.* vesfùljen
sgusciato *p.p.* **1** bužgàn; **2** kòzlan (*tutti anche: o- po- ve- s-*)

- sì** *int.* **1** ja; **2** ho; žihar (*lecitamente sì*), (*ted.*)
- si sa** *av.* seviede
- si è** *v.* séj (=se je)
- sia come sia** *fra.* nàj takùo ki ce nàj
- sia** *cong.* nàj (*nàj bielo, nàj carnó=sia bianco, sia nero*)
- sibilare** *v.* šuignit -int, šfigint -nit (*na- o- par- po- pre- u- ve-*), (*šùignen, šùignu, šùigni/šùiginta*); *šùignit s škòrjo=far schioccare la frusta; šùignit kàkega=colpire qualcuno con la verga*)
- siccità** *m.* **1** sùš, šùš; **2** suhùo (*secco*), (*suhà*); *je velìko suhùo=è un gran secco*)
- sicuramente** *av.* na usàko maniero (*in ogni modo*)
- sicuramente** *int.* **1** seviede; **2** jahó, ogó, ogó de; **3** kab, kàbi (*ka bi je*), kàj pa, kàb pa (*cosa altrimenti*), kí pa (*cosa invece*); **4** šigùrno (*friul.*); **5** še Bùog via (*anche Dio sa*); **6** žíhar (*lecitamente*) (*ted.*)
- sicuramente** *inter.* ogó
- sicurezza** *f.* **1** šigùrnost šigurnòst (*i*), (*friul.*); **2** vàrnost (*varnost*(*i*))
- sicurissimo** *p1 .p.* prepričan
- sicuro** *a.* šigùran (*šigùrna*)
- sidro di pere tebuke** *m.* tèbkovac (*tebkovca*), tèbukovac (*tebukovca*)
- sidro** *m.* tèpkovac
- siediti** *v.* sédin
- siepe di sola erba** *f.* šcèt (*lasciata come confine proprietario*); (*šcèt(i)*)
- siepe** *f.* **1** gràja (*pre-*); **2** mèja; **3** priesaka, priesuka
- siffatto** *a.* **1** tàjšan (*tàjšna*); **2** tàk, tàkale (*tàkala*)
- sigaretta** *f.* cigarèta
- sigillare** *v.* **1** pičit (*na- par- pre- pod- pre- s- u- za-*); **2** zapičovàt -ùvat -àvat
- sigillato** *p.p.* pičen (*par- pod- pre- s- u- za-*)
- significare** *v.* tiet reč (*voler dire*); (*čén reč, téu reč*)
- significato** *m.* pomèn
- significa** *av.* pride reč (*vuol dire*)
- signora** *f.* nùna
- signore** *m.* **1** gaspùa(*o*)d; **2** nùnac (*nùnca*); **3** mùojstar
- signorilmente** *av.* gaspùa(*o*)jsko
- silene** *f.* pòkalca
- silenziosamente** *av.* **1** tìho, potiho; **2** ràhlo *leggermente*
- silenzioso** *a.* tìhi
- silenzio** *f.* tìhot, tìhotá
- simbolo** *n.* znàmunje
- similmente** *cong.* usednó
- simpatia** *f.* **1** radùost; **2** šimpatija
- simpatico** *a.* **1** rád; **2** šimpàtik
- simultaneamente** *av.* hnàdo
- sincerità** *f.* poglò(à)unost
- sincero** *a.* iskrèn
- sincero** *a.* resnìcen (*resnìčna*)
- sindaco** *m.* **1** šíndik, šíndak; **2** župán
- singhiozzare** (*avere il singhiozzo*) *v* klùcat (*po- ve- za-*)
- singhiozzare** (*piangere*) *v* cmìkat (*po- ve- za-*)
- singhiozzo** (*pianto*) *m* cmìk
- singhiozzo** *f.* klúkca
- single** *m.* **1** lèjdih stàn; **2** sàmski stàn (*lèjdiha stanù*); (*ted.*)
- singola** *f.* samìca
- singolo** *m.* **1** samíc; **2** sàmac (*sàmca*)
- singulto** *m* cmìk
- sinistra** *f.* čempàrna, čepàrna (*mano*)
- sinistrorso** *m.* čeparnjàk
- sinistro** *a.* čepàrin, čepàrin (*čempàrna*)
- sinteticamente** *av.* zasìečeno
- sintomo** *n.* znàmunje
- siringa** *f.* širìnga
- sistemare** *v.* **1** parrunàt; **2** kladovàt -àvat -ùvat (*kladùjen, kladùvu, kladùvi/kladùvta o kladuvàjta*); **3** polùožt (*polòžen, polùožu, polòš/položta*); **4** postàvit (*postàven, postàvu, postàv/postàvta*); **5** sklàst (*sklàden, sklàdu, sklàd/sklàdita*)
- sistemato** *p.p.* **1** parùnjen; **2** polòžen; **3** postàvjen; **4** zlòžen
- sistemazione** *f.* raunjàva
- sistema** *f.* vùza, uùza
- slacciare** *v.* odvezàt (*odvèžen, odvèzu, odvèš/odvezàjta*)
- slanciarsi** *v.* **1** se zanosìt; **2** se zagonìt; **3** se zanèst (*se zanesén, se zanèsu, zanesìse/zanesitàse*)

slancio *m.* zagón
slargare *v.* skrètint -nit (*ar- ra-*)
(arskretnen, arskrètnu, arskrètin/arskretnita); **2** odšaršàt
(odšaršìn, odšaršù, odšáršì/odšaršàjta)
slargato *p.p.* **1** odšaršan; **2**
 arskrètjen
slattare *v.* odđojìt
slattato *p.p.* odđojén
slegare *v.* **1** odpèt, od-pnèt (*ars-*
ras-), (*odpnén, odpnèu, odpní/odpnìta*); **2** odpènjat; **3**
 ar-zvezovàt -ùvat -àvat (*od- ra-*); **4**
 odvèzint -nit (*odvèznen, odvèznu, odvèzin/odvezìnta*)
slegato *p.p.* **1** odpnét, odpét; **2**
 arzvèžen; **3** odvèznjen, odvèžen
slittare *v.* se žlikat
slitta *f.* **1** žlika; **2** ùlaka; **3** žlik (*m.*)
slogare *v.* pahnit -int (*ve- s-*)
slogato *p.p.* vepàhnjen
slogatura *m.* spàh
Slovacchia *f.* Slovakiija
slovacco *a.* slovàk
slovena *f.* slovienka, slovènka
sloveno *a.* slovènsk(i), slovènski
sloveno *m.* slovènj, slovienj, slovènk,
 slovienk
smacchiare *v.* zmaglàt
smacchiato *p.p.* zmaglàn
smacco (*odore*) *m.* žmáh
smacco *f.* **1** zmàga, žmàga; **2** fúč
smaltato *p.p.* zamàutan
smamire *v.* zmamit (*na- o- po- pre-*
ve-)
smamito *p.p.* zamamjén (*na- o- po-*
pre- ve-)
smannacciare *v.* mahatàt, mahotàt
(o- po- ve- z- za-)
smaniare *v.* **1** zamadliet
(zamadlèjen, zamadlèu); **2**
 zamadljovàt -ùvat -àvat (*zamadljùjen,*
zamadljùvu,
zamadljùvi/zamadljùvàjta)
smanosamente *av.* caglivo
smansioso *a.* cagliú (*cagliúva*)
smarrimento *f.* pomòta
smarrirsi *v.* zalíest
smemorato *p.p.* zàben, zàbjen

smentire *v.* ponejàt (*ponejàn,*
ponejú, ponejí/ponejàjta)
smentito *p.p.* nejàn
smerdare *v.* osràt (*osèrjen, osrú,*
osér/oserita)
smerdato *a.* osràn, òsran
smerdato *p.p.* osèrjen
smettere *v.* gènjat (*al jó gènjaš=la*
smetti?)
sminuire *v.* **1** zamašit; **2** klàst na nič
sminuzzamento *n.* drobienje,
 drobènje (*po-*)
sminuzzare con l'erpice *v.* grepàt
(po- z-)
sminuzzarela terra *v.* tacàt *o- par-*
po-ve- u- z-)
sminuzzare *v.* **1** màrvat; **2** drobit
(tutti anche con: arz- na- o- par- po-
ve- u- z-)
sminuzzato con l'erpice *p.p.* **1**
 grèpan **2** tàcan (*po- z-*)
sminuzzato *p.p.* **1** màrvan; **2**
 drobjen; **3** tàcan (*tutti anche con: na-*
o- par- po- ve- u- z-)
smocciare *v.* šmárkat, šmárkjat (*o-*
po- ve- za-)
smollare (*sciogliere*) *v.* tàjt (*as- ars-*
s-); (*tàjen, tàju*)
smollare (*slegare*) *v.* odtikàt
(odtikan, odtiku, odtik/odtikàjta)
smollato (*sciolto*) *p.p.* tàjen
smollato *p.p.* odtikan
smorfia *n.* režànje
smorfiosa *f.* režàuka
smorfioso *m.* režàvac
smorzare *v.* morit (*morìn o morèjen,*
morìu o moréu, morí/morìta)
smosso *p.p.* **1** zgnàn (*arz- raz-*); **2**
 gìban (*na- pre- ve-*)
smottamento *f.* **1** mèja; **2** melišče
(toponimo)
smuovere la terra *v.* pogrèbst,
 zgrèbst (*pogrebèn, pogrebu,*
pogrèb/pogrèbta)
smuovere *v.* **1** gibàt; **2** cingàt; **3**
 cingint -nit (*cìngnen, cìngnu,*
cìngin/cìnginta); **4** klecàt; **5**
 rahljàt (*rahlìan, rahljú*); **6** cingùvat -
 àvat - ovàt (*cìngàvan o cìngùjen,*
cìngàvu, cìngàvi/cìnguvàjta o

cingùvta) **7** ganìt (*tutti anche con: (po- ve- z(s)- za-), (gànen, gànu, gán/ganìta)*)

sobbalzare *v.* **1** poskakàt; **2** poskočnìt- int (*poskočnen, poskòčnu, poskòčìn/poskočnìta*)

sobbillare *v.* **1** štakàt (*na- par- ve- za-*); **2** golnjovàt -ùvat -àvat

sobillato *p.p.* štàkan (*na- par- ve- u- za-*)

sobrietà *n.* strezènje

sobrio *a* strezéu (*strezìela*)

socchiudere *v.* **1** parprìa(e)t (*parprén, parprú, parprí/parprìta*); **2** parpèrjat

socchiuso *p.p.* parpárt

soccombere *v.* nardìt konac

soccorrere *v.* pomàgat (*par-*), (*pomàgan, pomàgu, pòmag/pomagàjta*)

soccorso *f.* **1** dobrùota; **2** prevìdenje (*n.*)

socialismo *m.* šočjalizem

socialista *m.* šočjālist

società *f.* družba

socievole *a.* parjùdan (*parjùdna*)

sodalizio *f.* družba, zdrùžba

soda *f.* šòda

soddisfare *v.* **1** kontentàt (*par-*); **2** naveličat

soddisfarsi nella corsa *v.* se veletàt (*se velìetan, se velìetu, velìetse/veletàjtase*)

soddisfatto *a.* **1** kontént; **2** naveličan; **3** radovòjen

sofferente *a.* tarpòč

sofferenza *n.* **1** tarpìenje, tarpìia(e)nje, tarpìenje; **2** žalost; **3** žalvanje

sofferto *a.* tarpjén (*po- u- ve-*)

soffiare via *v.* odpìhàt, arspìhàt (*odpìhan, odpìhu, odpìh, odpìhàjta*)

soffiare *v.* **1** pìhàt, (*pìhan, pìhu*); **2** pìhovàt -ùvat -àvat; **3** pìhmit -int

soffiata (*delazione*) *n.* ovàdenje

soffiata *n.* pìhànje

soffiato *p.p.* pìhan (*ars- do- na- o- po-, pod- ve- ras- s- u- za-*)

soffice *a.* ràhu, ràheu (*ràhla*)

soffietto *m.* soflét

soffione *f.* pìhàuka (*canna di ferro per soffiare sul fuoco*)

soffio *m.* pìh

soffocamento *m.* **1** ohlèp, ohlepìenje (*n.*); **2** začefànje *n.*

soffocare *v.* **1** dušìt (*par-u- za-*); **2** čefàt (*u- ve- za-*); **3** ohlepñìt, ohlepñit -int (*ohlìpnen, ohlìpnu*)

soffocarsi *v.* **1** se dušìt; **2** se učefàt; **3** se zamaknìt -int (*zamàknen, zamàknu*)

soffocato *p.p.* **1** udušjén (*za-*); **2** učefan (*za-*); **3** zamàknjen; **4** ohlepñjen

soffrire (*far soffrire*) *v.* žàlvat (*do- na- po- pre- ve-*)

soffrire (*tormentarsi*) *v.* se žàlvat (*do- na- po- pre- ve-*)

soffrire *v.* tarpìia(e)t (*po- pre- u-*), (*tarpìn, tarpéu, tàrpí/tarpìta*); (*tarpìet làkot=patire la fame*)

soggiungere *v.* se posmìhàt

soglia *m.* prág

sognare *v.* sanjàt (*po- ve-*)(*sànjan, sanjú, sanjí/sanjàjta*)

sogno) *f.* sanjá

solaiolo *m.* salàr, solàr (*salàrja*)

solamente *av.* **1** lé; **2** kú (*lé (kú) no rieč te povìan=solamente una cosa ti racconto*); (*ku tùol(e)=solamente questo*)

solare *a.* sònčìn (*par-*), (*sončna*)

solcare *v.* razùorat

solco *f.* **1** lìa(e)ha; **2** grùabja; **3** razòr (*m.*), (*razòra*)

soldato *m.* sudàt, soudàt (*sudàda*)

soldino *m.* ščìnk (*nìaman ščìnka=non ho un soldo*)

soldi *m.* plur. sùdi

soldo *m.* **1** sùd (*sùda*); **2** cvìnk, (*nìa cvìnka=non c'è un soldo*); **3** kròjcer (*kròjcerja*); **4** kèler (*kèlerja*); (*nìa kèlerja=non c'è soldo (ironicamente)*); (*ted.*)

soleggiato *a.* parsòncin (*parsòncna*)

soleggiato *av.* parsònc

solerte *a.* rád (*ràda*)

sole *n.* sònce

soffitto *m.* sulfàt

solidità *f.* tårdnost, tardùost

- solido** *a.* stanovitán
solitamente *av.* navàdno, ponavàt(*d*)
solitaria *m.* samìca
solitario *a.* samsùoj (*samasojá o samasùoja*)
solitario *m.* sàmác
solito *p.p.* navàden, na-vàjen (*par-*)
solitudine *f.* **1** puščàva; **2** samotá; **3** samìna; **4** sámščìna
sollazzarsi *v.* se kozinàt (*otròc se kozinàjo=i bambini si baloccano*)
sollecitamente *av.* skarbnuò, skárbno
sollecito *p.p.* **1** skárban (*skárbna*); **2** rád (*ràda*)
sollecitudine (cura) *f.* **1** skárb; **2** brìga; **3** skárbnost; **4** màr
sollecitato *p.p.* šagatàn ((*do- o- par-po- pre- raz- ve- za-*)
solletico *n.* šagatànje
sollevamento *n.* uzdigànje
sollevare *v.* **1** zadrièt (*zaderén, zadrù, zadér/zaderìta*); **2** zadèrjat (*zadèrjan, zadèrju, zadèri/zaderìta*); **3** zdìgovàt -ùvat -àvat (*zdìgùjen, zdìgùvu, zdìgùvi/zdìgùvájta*); **4** zdìgìnt -nìt (*par- pou- veu- u-*), (*zdìgnen, zdìgnu, zdìgin/zdìgìnta*); **5** parsnèmat
sollevarsi *v.* se uzdigàvat -ùvat- ovàt (*se uzdigùjen o se uzdigàvan, se uzdigùvu, uzdigùvse/uzdigùvájta*)
sollevato *p.p.* **1** zadárt; **2** uzdigùjen (*par- po- ve-*)
sollievo *n.* tolažènje
solo a se stesso *p.* sàm sebé (*sàma sebé*)
solo con se stesso *fra.* sàm (*med*) sàbo (*sàma (med) sàbo*)
solo da se stesso *p.* sàm od sebé (*sàma od sebé*)
solo per sè *p.* sàm zasè (*sàma zasè*)
solo se *cong.* samùo čé
solo *av.* ku le, le
solo *p.* sàm (*sàma*)
soltanto *cong.* samùa(*o*)
solubile *p.p.* tájen
somigliante *a.* podòban (*podòbna*)
somiglianza *f.* podòba
sommare (contare) *v.* zaštìet (*zaštèjen, zaštéu, zaštéj/zaštèjta*)
sommariamente *av.* po te velìcin
sommato *p.p.* zaštìet
sommessamente *av.* tìho, potìho
sonnecchiare *v.* **1** se kìmát; **2** čumìet (*čumìn, čuméu,*)
sonno *n.* **1** spànje, **2** sán (*m.*), (*sná*); (*u sné=nel sonno*)
sono in ritardo *fra.* san pozán (*san pozná*)
sope *f.* sòpe, snìte *fette di pane immerse nel latte con uova sbattute e fritte sul burro*; (*ted.*)
soppesare *v.* **1** teškàt; **2** sácat (*valutare a occhio*), (*tutti anche con: do- na- o- po- par- u- ve- za-*)
soppesato *p.p.* **1** tèškan; **2** sáčan (*tutti anche con: do- na- o- po- par- u- ve- za-*)
sopportare *v.* **1** potarpìet (*potarpìn, poparpéu, potàrpí/potarpìta*); **2** predàržat (*predaržìn, predaržú, predarží/predaržájta*); **3** prenàšat; **4** prenèst, obnèst (*prenesèn, prenèsu, prenès/prenesìta*); **5** prestàt (*prestòin, prestàu, prestùoj/prestùojta*)
sopportato *p.p.* **1** potarpjén; **2** obnešén; **3** prenàšan
sopportazione *n.* potarplènje, pretarplènje
sopracciglia *n. plur.* obárva
sopraciglio *n.* obárvo
sopraggiungere *v.* **1** vetàmpat; **2** parstopìt (*parstòpnen, parstòpnu, parstopí/parstopìta*)
soprannaturale *a.* nadnavàren
soprannominare *v.* **1** uzdièt imè (*uzdian, uzdéu/uzdièla, uzdi/uzdièta*), *uzdièt ime=dare nome*; **2** klicat (*klìčen, klicu, klìč/klìčta*); (*kùo te klìčejo=come ti chiami; kùo te dièjo=come ti chiami*)
soprappiù *av.* parvíc
soprattutto *cong.* **1** narbùj; **2** mášìma
sopravalutarsi *v.* **1** se napènjat; **2** se daržàt (*se daržìn, se daržú, daržájse/daržájta*)
sopravissuto *p.p.* preživjén
sopravvivenza *n.* preživljènje

sopravvivere *v.* **1** preživìet, doživìet (*preživìin o preživèjen, preživìu o preživèu*); **2** preživàt
sopra *av.* gonavàrh
sopra *cong.* **1** na, tan nad, tånad; **2** gómes(z)
sorbire *v.* cùgat (*po- ve- z-*)
sorbo *m.* bradovík
sordità *f.* **1** zjuhúa(o)st; **2** zjuhènje (*n.*)
sordo *a.* zjuh
sorella *f.* sestrá
sorellina *f.* sestrica
sorgente *m.* studènac (*studènca*)
sorgere *v.* ustàjat (*ustàjan, ustàju, ustáj/ustàjta*)
sorpassare *v.* **1** dotèč, pretèč (*pretečén, pretèku, pretéc/preteçita*); méj pretèku=mi ha sorpassato; **2** pretiekat; **3** prestopìt (*prestòpnen, prestòpnu, prestopí/prestopìta*)
sorpassato *p.p.* **1** pretečén (*pretečéná*); **2** prestòpnjen; **3** preletjén
sorpasso *m.* pretiek
sorprendere *v.* trefit (*ted.*)
sorpresa *f.* čùda
sorreggere *v.* **1** podaržàt (*podaržim, podaržú, podárž/daržàjta*); **2** podpriet (*podprén, podprú o podparu, podprí/podprìta*)
sorretto *p.p.* **1** podaržàn; **2** podpriet
sorridere *v.* **1** se posmejàt (*posmèjen, posmèju o posmejòu*); **2** se posmehàt, se posmihàt
sorriso *m.* **1** smìeh; **2** posmìeh, nasmìeh
sorseggiare *v.* **1** cùgat (*po- ve-*); **2** sàrkat (*degli animali*)
sorso *f.* kàpja (*piccolo*); (*dàm no kàpja žgànja=dammi un sorso d'acquavite*)
sorso *m.* **1** sàrk (*dàm an sark=dammi un sorso*); **2** klúk, glúk (*na, daj (oppure: di) an glúk=tò, dai un sorso*)
sorta (**qualità**) *f.* sòrta (*offensivo se accompagnato dal soprannome di famiglia o di paese*); (*usièh sòrt o usàke sòrt o usè sort=di ogni sorta, di*

ogni specie)
sorveglianza *n.* vàrvanje
sorvegliare *v.* **1** vàrvat (*vàrjen, vàrvu, vàr/vàrta*); **2** vàhtat (*ted.*)
sorvolare *v.* zamašit
Sorzento *n.* Saržènta (*plurale*)
sospendere *v.* pustìt od zàd (*od zàda*)
sospetto *n.* cvìblanje
sospingere *v.* pargnàt (*vicino*); (*paržénén, pargnú, paržén/parženìta*)
sospinto *p.p.* pargnàn
sospirare *v.* se odsòpst (*fare un sospiro*); (*se odsopén, se odsòpu o se odsopú, odsopìse o odsòpse/odsopìtase*)
sossolini per giocare *f.* petèce (*plurale*)
sostanza *f.* sustàncja
sostanziosamente *av.* tèčno
sostanzioso *a.* tècan (*tècna*)
sostare *v.* opočivàt
sosta *n.* ustabìenje
sostegno (*fisico*) *f.* stòga, stògje (*n.*)
sostegno (*morale*) *f.* **1** podpù(a)ra; **2** dobrùota; **3** zaguàrjanje
sostegno (*raccomandazione*) *n.* parporočènje
sostenere *v.* **1** podpriet; **2** podpèrjat; **3** zaguàrjat; **4** zaguorìt; **5** zakuazàt (*zakuàžen, zakuàzu, zakuàž/zakuazàjta*)
sostentamento *n.* mantinjànje
sostenuto *p.p.* **1** podpàrt; **2** podpriet
sott'acqua *av.* podné (*plàvat podné=nuotare sott'acqua*)
sottana *f.* kíkja (*di donna*)
sotteramento *n.* zagrebànje, zagriebanje
sotterrare *v.* **1** zakopàt, podkopàt; **2** zagrobìt; *za- grèbst (par- pod-)*
sotterrato *p.p.* **1** zakòpan; **2** zagrebèn (*par- pod-*)
sottigliezza *f.* **1** dromnùost; **2** tankùost; **3** tančnùost
sottile *a.* **1** tanàk (*tanà*); **2** dromàn (*dromná, dromnó o dromnùo*)
sottilmente *av.* **1** tankùo, natankùa.; **2** natàncin **3** dromnùo
sotto (*dal basso verso l'alto*) *av.*

gorzdól

sotto (*dall'alto verso il basso*) *av.*

tazdól, čezdól

sotto il braccio *av.* podpàsko

sotto la pioggia scrosciante *av.* po sîl

sotto la pioggia *av.* nadàžu, podàžu

sotto sera *av.* **1** podnùoč; **2** podvičèr

sotto terra *av.* podtlá, čepodtlá

sottobraccio *av.* podpàsko (*te bon daržù podpàsko=ti terrò sottobraccio*)

sottomano *av.* predrokò

sottomesso *a.* **1** podàn; **2**

podlòža(e)n (*podlòžna*)

sottomesso *p.p.* podvâržen

(*podvâržena*)

sottomettere (*le uova a covare*) *v.*

podkladàt, podkladàvat -ùvat -ovàt

(*podkladàt jàjca=mettere a covare le uova*)

sottomettere *v.* **1** podlùa(o)žt

(*podlòžen, podlùožu,*

podlòš/podlòžita); **2** podvrièč, podvrèč

(*podvâržen, podvârgu,*

podvârs/podvaržita); **3** podièt

sottomettersi *v.* se podàt (*podàn, podàu*)

sottomissione *f.* podlòžnost

sottopagare *v.* podplacàt,

podplacùvat -ovàt -àvat (*podplacùvan*

o podplacùjen, podplacùvu, podplacùv

o podplacùvi/podplacùvta o

podplacùvâjta)

sottoroccia *n.* podčeló

sottoscarpa arpionata *m.* kràmpež

sottoscritto *p.p.* podpisan

sottoscrivere *v.* podpisàt (*podpišen,*

podpisu, podpiš/podpisâjta)

sottotetto *n.* slieme

sottovalutare *v.* **1** žmàgat (*ted.*); **2**

klàst na nič

sottovalutato *p.p.* žmàgan

(*žmàgana*); (*ted.*)

sottovoce *av.* **1** podglàsan; **2** potiho

sotto *cong.* **1** pód (*pod nùaç=sotto*

sera); **2** dópod, dólpo, zdólpo,

čépod, tápod (*tàpodbriège=sotto la montagna*); (*toponimo*)

sottrarre (*con furbizia*) *v.* **1** spùkint;

2 vemànit (*vemànit sùde=sottrarre*

soldi); **3** vespùkat (*vespùkan, vespùku,*

vespùkin/vespùkinta)

sottrarre (*con la forza*) *v.* vepulit,

vepùlt (*vepùlen, vepùlu,*

vepùl/vepulita)

sottrarre *v.* **1** pulit (*na- od- ve- s-*),

(*spùlen, spùlu, spùl/spulita*); **2**

spùkat; **3** spùzint -nit (*anche nel*

senso di rubare), (*spùznen, spùznu,*

spùzin/spùzinta) **4** po(d)uzemat

(*ve-*), (*poduzamen, poduzèu,*

poduzàm/poduzamita), (*la u sempre*

semimuta); **5** prejemàt (*prejèman,*

prejèmu, prejém/prejèmta); **6** rangjât,

rangiovat -ùvat -àvat (*ǵ dolce*);

(*friul.*)

sottratto *p.p.* **1** pùljen na- od- ve-

s-); **2** spùznjen (*rubato*); **3** vespùkan;

4 vemànen (*con furbizia*)

sottacere *v.* premučàt (*premučìn,*

premuču, premuč o

premučita/premučâjta)

sovraabbondanza *f.* pùnost

sovraabondante *p.p.* nazgrüntan

sovracaricare *v.* nalùošt (*nalòžen,*

nalùožu, nalòš/nalòžita)

sovracaricato *p.p.* nalòžen

spaccare (*fracassando*) *v.* znèst (*ar-*

ra-) (*znesén, znèsu, znés/znesita*)

spaccare (*in due*) *v.* preklàt

(*prekòjen, preklú, prekój/prekoita*)

spaccare (*pestando*) *v.* stùč (*stùčen,*

stùku, stùc/stucita)

spaccare (*tagliando*) *v.* sekàt (*sìekan*

o sîèčen, sîeku, sîek/sekâjta)

spaccare in due *v.* preciepit,

precepit (*precièpen, preciepu,*

precièp/precepita)

spaccare la legna *v.* **1** cìepit, cepit

(*ars- na- o- pod- po- par- ras- ve- u-*

za-), (*cepìn, cepù o cepiù,*

cepi/cepita); **2** klàt (*ars- po- ras- ve-*

u- za-)(*kòjen, klú o klòju, klój o*

klâjta/klojita); **3** polomìt (*polòmen,*

polomú, polòm/polomita); **4** posiekat

(*posìekan o posìèčen, posieku,*

posieč/posekâjta)

spaccato in due *p.p.* **1** preklàn; **2**

prekòjen; **3** preciepjen

spaccato sotto *p.p.* podkòjen

- spaccato** *p.p.* **1** arsciepjén; **2** arsklàn; **3** pokòjen; **4** polòmjen; **5** raznesén; **6** vestùčen
- spaccatura** *m.* cìa(e)p (*cepà*)
- spacco** *m.* lòm
- Spagna** *f.* špànja
- spago** *m.* špàj
- spalancare** *v.* **1** arsklenìt, arskletnìt (*arsklè(t)nen, arsklenù,* àrsklen/arsklenìta); **2** arsklenùvat; **3** odgarnìt (*odgàrnen, odgarnù,* odgàrnù/odgarnìta)
- spalancato** *p.p.* arsklènjen, rasklènjen
- spalare** *v.* **1** odkidat; **2** odkidovàt -ùvat -àvat (*la neve, il letame*)
- spalato** *p.p.* odkidan
- spalla** *n.* ràme (*ràmana*)
- spalletta** *m.* rànt, rànta
- spalle** *n. plur.* **1** ràmana; **2** plèča(e) (*go za plèča=sulle spalle*)
- spalliera** *f.* pjàrgula
- spalmare** *v.* **1** nafrajàt (*po- za-*); **2** zalizàt (*zalìžen, zalizu, zalìš/zalìzàjta*)
- spalmato** *p.p.* **1** nafràjan (*po- za-*); **2** zalìzan, zalìžen
- spalmatura** *n.* **1** zafrajànje, nafrajànje; **2** zalìzànje
- spandere** (*il fieno*) *v.* **1** trosìt, tròsit (*(arz- po-), (tròsen, tròsu,* tròs/trosìta); **2** arzgràbt, arzgrabst (*raz- (arzgraben, arzgràbu)*)
- spandere** (*acqua*) *v.* tèč (*tečèn, tèku,* tecì/tecìta)
- spandersi** (*l'eco*) *v.* se odnìevat (*impersonale*), (*se odnìeva, sej odnìevalo*)
- spannare** *v.* **1** posnèt; **2** posnèmat
- spanna** *f.* **1** kuàrta; **2** pedìn (*della mano*)
- sparacchiato** *p.p.* nastreljèn (*za-*), ostrèjan
- sparare** *v.* **1** strelìt; **2** strejàt (*tutti anche con: ar- na- o- po- par- pre- ra- u- za-*), (*strèjan, strèju,* stréj/strejàjta)
- sparato** *p.p.* **1** strèjan; **2** streljén (*tutti anche con: ar- na- o- po- par- pre- ra- u- za-*)
- sparacchiare il tavolo** *v.* spràvt
- mìzo
- spargere di cenere** *v.* opepelìt
- spargere l'erba** *v.* trosìt (*tròsen,* tròsu, tròs/trosìta)
- spargere la voce** *v.* zagnàt glàs (*zažénén, zagnù, zažén/zaženìta*)
- spargere liquidi** *v.* **1** razlìt; **2** razlijàt (*arz-*), (*razlìjan, razlìju,* razlìj/razlìjàta)
- spargere** *v.* **1** sùt (*ars- o- po- par- pre- u-*); **2** trèst, tresàt (*ars- o- po- par- pre- ras- u- za-*) (*trèsen, trèsu,* trèst/tresìta/tresàjta); **3** trosìt (*ars- o- po- par- pre- ras- u- za-*), (*tròsen,* tròsu, tròs/trosìta); **4** kìdat (*ve- z-*)
- spargimento** *n.* **1** razlìjànje; **2** pretočènje
- sparlare** *v.* **1** razšlèudrat; **2** šmiert (*fig.*)
- sparo** *m.* strìa(e)u (*striela*)
- sparpagliare** *v.* **1** arskladàt; **2** arstrèst (*arstresèn, arstrèsu,* arstrès/arstresìta); **3** arzgnàt (*aržénén, arzgnù, aržén/arženìta*); **4** arzlüàšt (*arzlòžen, arzlüòžu,* arzlóš/arzložìta); **5** arztrosìt; **6** arzmetàt; **7** arzmìetat; **8** arzbrusìt (*tutti anche con: raz-*), (*zbrùsen*)
- sparpagliato** *p.p.* **1** arstrèšen; **2** arzlòžen; **3** arzmètan
- sparso** (*l'erba*) *p.p.* **1** arstròsen; **2** arzgràben
- sparso** (*liquido*) *p.p.* **1** arslìjen; **2** arzlít
- sparso di cenere** *p.p.* opepeljén
- sparso** *p.p.* **1** arstrèšen; **2** okìdan; **3** razgnàn
- spartire** *v.* aspartjùvat -ovàt -àvat (*ras-*)
- spasmo** *m.* kàrč
- spassarsela** *v.* se špàsàt
- spasso** *m.* špaš
- spauracchio** *n.* strašìlo, maràž
- spaventapasseri** *n.* strašìlo, maràž
- spaventare** *v.* stràšt, stràšìt (*ar- do- o- par- po- pre- ra- u- ve- za-*), (*stràšen, stràšu, stràš/stràšta*)
- spaventarsi** *v.* **1** se ustràšt (*se ustràšen, se ustràšu,* ustràšše/ustràštase); **2** parjèt stràh

(*mej parjèu an velík stràh=ho cominciato ad avere molta paura*)
spaventato *a.* stràšen (*ar- do- o- par- po- pre- ra- u- ve- za-*)
spaventosamente *av.* strašnùo
spaventoso *a.* strašàn, štrašàn (*strašná*)
spavento *m.* stràh *paura*
spazientirsi *v.* tùfat (*ve- s- za-*)
spazio *m.* prestór (*prestòra*)
spazzare via *v.* odmèst (*odmedén, odmèdu, odmèd/odmedita*)
spazzato via *p.p.* odmedén
spazzola *m.* zborš
specchiare *v.* špieglat (*o- par- po- pre- u- ve- za-*), (*ted.*)
specchiarsi *v.* se špieglat (*o- par- po- pre- u- ve- za-*), (*ted.*)
specchiato *p.p.* špieglan (*ted.*)
specchio *m.* špiegu, špiegeu, špieglo (*n.*), (*špiegla*); (*ted.*)
speciale *a.* posèben (*posèbna*)
specialmente *av.* na posèbno
specie *f.* sórta
Specognis *n.* Špehùonja
spedire *v.* **1** pošjät (*pòšjan* (*significato di futuro*), *pošjú, poší/pošjájta; pošjájih=mandali*); **2** pošijät
spedire (*sul filo a sbalzo*) *v.* spusčät
spegnere *v.* **1** morit (*po-*); **2** ugasovät -ùvat -àvat, ugasnjovät -ùvat -àvat; **3** ugàsint -nit, uàsint -nit (*ugàsnen, ugàsnu, ugàsìn/ugàsni*)
spengersi *v.* se umorit
spelare *v.* **1** lupit, (*lupen, lùpu, lùp/lupita*); **2** bužgät (*tutti anche con: o- po- u- ve- z-*)
spelato *p.p.* **1** lùpjen; **2** bužgàn (*tutti anche con: o- po- u- ve- z-*)
spellare *v.* **1** lupit, (*lupen, lùpu, lùp/lupita*); **2** bužgät (*tutti anche con: o- po- u- ve- z-*)
spellato *p.p.* **1** lùpjen; **2** bužgàn (*tutti anche con: o- po- u- ve- z-*)
speme *n.* ùpanje (*ùpanja*)
spendaccione *a.* lùmp (*ted.*)
spennacchiamento *n.* skubènje
spennare *v.* skùbst, skùbit (*na- o- par- pod- po- pre- ra- ve- za-*),

(*skùben, skùbu, skùb/skùbta*)
spennato *p.p.* skùben (*na- o- par- pod- po- pre- ra- ve- za-*)
spensieratamente *av.* polùhtu
spensierata *f.* farfolieuka
spensierato *av.* polùhtu
spento *p.p.* **1** morjén; **2** ugàsñjen (*tutti anche con: o- po- ve- zaz-*)
speranza *m.* **1** ùp; **2** trošt, (*ted.*); **3** ùpanje (*ùpanja*) (*n.*), tròštanje (*n.*), (*ted.*)
speranzoso *a.* stròštan (*stròštna*)
sperare *v.* **1** se tròštat (*ted.*); **2** ùpat (*pensare*); **3** se zanàšat (*se na zanàš gor na mé=non contare su di me*)
sperato *p.p.* **1** ùpan; **2** tròštan (*ted.*)
spergiurare *v.* **1** zatait (*zataìn, zataìu, zataí/zataìta*); **2** zatàjat; **3** preklinjovät -ùvat -àvat; **4** zapovia(*e*)dat; **5** se preklèt (*se prekùnen, san se preklèu, prekunìse/prekunìtase*)
spergiurato *p.p.* **1** zatajén; **2** zapoviadan
sperperare al gioco *v.* **1** zaigrät; **2** zašpìlat (*ted.*)
sperperare bevendo *v.* zapit (*zapìen o zapìan, zapìu, zapí/zapìta*)
sperperare *v.* **1** opràvt, opràvit (*opràven, opràvu, opràv/opràvta*), (*kàns* (*kan si*) *opràvu* *mojé sùde=dove hai sperperato i miei soldi*); **2** arzdájat, azdajät (*raz-*), (*arzdájan, arzdàu, arzdí o arzdáj/arzdájta*); **3** zaflàušat; **4** zafflinkat (*o-*), (*zafflinkat usé sùde=sperperare tutti i soldi*)
sperperato *p.p.* **1** opràven; **2** offlinkan (*za-*); **3** razdàjen; **4** zapit; **5** zaflàušan (*ted.*)
spesso *av.* **1** gostùo, pogòstu, pogòstoma; **2** pùnokrat, dostkrät, stùokrat, dostùokrat, velikokrat, vičkrät, čestù(a)krat (*san te stùokrat poviedeu=te l'ho detto cento volte*)
spettatore *f.* pričà
spettegolare *v.* **1** bašadät; **2** kuàntat; **3** bàbat; **4** šepetät; **5** šlèutat; **6** veròusat
spettegolato *a.* **1** bašadàn, **2**

šlèudran; **3** šepetàn

spettinare *v.* **1** arščùškat (*ra-*); **2** rasčesàt

spettinare *v.* arsčesàt (*arsčèsan, arsčèsu, arsčès/arsčèsita*)

spettinato *p.p.* arsčèsan, arščùškan (*ra-*)

spezzare in due *v.* **1** pretàrgat; **2** prelomìt (*prelòmen, prelomú, prelóm/prelomìta*)

spezzare *v.* **1** lomìt (*pod- po- z- u- ve-*), (*lòmen, lomú, lóm/lomìta*), (*me jèza lòm=sono adirato*); **2** česnìt (*par- pod- po- raz- s- u- ve- za-*), (*čèsnen, čèsnu, čèsni/čèsnìta*); **3** pretàrgat; **4** otklàt; **5**

spezzato a metà *p.p.* **1** prelòmjen;; **2** pretàrgan

spezzato *p.p.* **1** lòmjen (*pod- po- z- u- ve-*); **2** čèsnjen (*arz- par- pod- po- raz- s- u- ve- za-*); **3** otklàt

spezzettamento *n.* podrobienje
spezzettare *v.* zasieč (*zasiečen, zasieku, zasieč/zasecìta*)

spiacciarsi *v.* spjùšcnìt -int, spjùšcìnt -nit (*spjùščnen, spjùščnu*)

spiacciato *p.p.* spjùščen

spianare *v.* **1** splanàt; **2** oglàdit (*oglàden*)

spianare *v.* odgràbit (*il fieno dalla meda o dal fascio (brìeme)*);

(*odgràben, odgràbu, odgràb/odgràbta*)

spianato *p.p.* **1** splanàn; **2** glàden, glàjen (*do- na- o- pod- po- pre- z- u- ve-*)

spiantare *v.* odpìčt (*ve-*), (*odpìčnen, odpìčnu, odpìč/odpìčta*)

spiare *v.* **1** špiàt; **2** špègat (*ted.*)

spiato *p.p.* špègan

spiazzo *m.* placàl (*placàlja*)

spiccare il volo *v.* splùt

spiccioli *n.* *plur.* dromnè sùde, te dròmne (*tih dròmnih*)

spiegare *v.* dopoviedat (*dopovien, dopoviedu, dopovèj/dopovèjta*)

spiegazzare *v.* **1** zbàudat; **2** razvìt (*rasvìen, rasvìu*)

spiegazzato *a.* **1** zbàudan; **2** razvít

spifferare *v.* **1** ovàst, ovàdit; **2**

veblèukint; **3** ošlievt (*ošlieven,*

ošlievu, ošliev/ošlievta)

spiga *m.* klàs

Spignon *m.* Várh

spigolare *v.* šcinàt (*sta ad indicare una seconda raccolta più accurata*)

spigolato *p.p.* šcinàn

spigoloso *a* òstar (*ostrá*)

spillo *m.* špil

spilorceria *f.* uoharnìja (*ted.*)

spina (*zaffo*) *m.* špinéu

spinaci *f.* spinàža

spinare *v.* zabòst (*zabodèn, zabòdu, zabòd/zabòdita*)

spinato *p.p.* bóden, bodén (*o- par- pod- po- pre- z- u- ve-*)

spina *m.* tarín, tarén (*tarná*)

spingere fuori *v.* **1** gnàt, gonìt (*ve- z-*), (*gònen, ma anche ženén, gnú, gón/gonìta*); **2** vegànjat (*vegànjan, vegànju, vegànj/vegànjta*)

spingere *v.* **1** potìsint -nit (*potìsnen, potìsnu, potìsin/potìsinta*); **2** tiskàt

(*ars- do- na- o- par- u- ve- s-*); **3**

potiskovàt -àvat -ùvat

spinoso *a.* tarnjòu (*tarnjòva*)

spinotto *m.* cúk (*ted.*)

spinta *m.* **1** žbùrt; **2** potiskànje (*n.*)

spinto fuori *p.p.* **1** vegànjan; **2** gnàn

(*arz- do- na- o- par- po- pre- raz- s- u- ve- za-*)

spinto *p.p.* **1** tiskan (*arz- do- na- o- par- po- - pre- raz- s- u- ve- za-*); **2**

stìsnjen (*par-*)

spiona *f.* špijòna

spione *m.* špijòn

spirito *m.* dùh (*duhá; plurale: duhùovi*)

spiritualità *f.* dušnùost (*dušnùosti*)

splendere *v.* blaščjàt, blaščia(*e*)t (*blaščin, blaščéu*)

splendere *v.* se laščiet (*impersonale*); (*se laščì, sej laščìelo*)

splendore *f.* **1** bliska; **2** svetlová, svetloba; **3** bliščenje (*n.*)

spogliare *v.* **1** slieč, slèč, (*sliečen, slieku, slieč/slecìta*); **2** sla(*e*)čìt

(*slàčen*)

spogliarsi *v.* se slieč, se slèč, se

sla(*e*)čìt (*se sliečen, slečìse, slečìtase*)

spompare *v.* odpòmpat

- spompato** *p.p.* odpòmpan
- spontaneamente** (*solo da sè*) *p.* sàm od sebé (*sàma od sebé; sam si declina, sebé resta invariabile*)
- spontaneamente** *av.* samùo parsebé, od samùo sebé
- sporadicamente** *av.* poriedko
- sporacciona** *a.* prasica
- sporacciona** *m.* pràsica
- sporaccione** *a.* pràsac (*pràsica*)
- sporaccione** *m.* pràzac (*pràzca*)
- sporcare** *v.* **1** màzat (*o- u- za-*), (*màzen o màžen, mazu, màz/mazita*); **2** pacàt; **3** posmetìt; **4** razmèst (*ra-*); **5** pomàrsat
- sporcato** *p.p.* **1** umàzan; **2** pacàn; **3** arzmedén
- sporcia** *f.* **1** nečìstost; **2** o-màzanje (*u-*); **3** po-màrsanje (*za-*)
- sporco di moccio** *a.* šmàrkan, šmàrkjan (*o- po- u- ve- za-*)
- sporco in faccia** *a.* parižast (*parižasta*)
- sporco** *a.* **1** barnèn; **2** màzan, màžen (*u- o-*); **3** načìstan
- sporco** *m.* pariž (*persona sporca in faccia*), (*pariža*)
- sporco** *p.p.* okapunàn (*di nero in faccia*)
- sporco** *p.p.* pomàzan, pomàžen (*u-*)
- sporgersi** *v.* **1** se spènjat (*se spènjan, se spènju, spènjise o spènjise/spènjtase*); **2** se spèt, se spnèt (*se spnen, se spnèu, spnise/spnìtase*)
- sposalizio** *f.* **1** ženbá, žembá; **2** poròč (*m.*); **3** poročà(è)nje (*n.*); **4** poročìlo (*n.*)
- sposare** *v.* **1** ženìt (*žènen, žènu, žén/ženita*); **2** mòžit (*o-*); **3** poročìt; **4** uzèt (*prendere*), (*uzàmen, uzèu, uzàm/uzamita*)
- sposarsi** *v.* **1** se poročìt; **2** se oženìt (*oženen, ožènu, ožén/oženita*); **3** se uzèt
- sposato** *p.p.* **1** ožènjen; **2** poročén; **3** omòžen
- sposa** *f.* noviča
- sposi** *m.* novič (=noviči)
- sposo** *m.* novič
- spossamento** *f.* trùdnost (*trùdnost(i)*)
- spossare** *v.* trudit
- spossarsi** *v.* se trudit
- spossatezza** *f.* mártra
- spossato** *a.* šibàk (*šibkà*)
- spossato** *p.p.* trudjén
- spostamento** *n.* **1** gibànje (*pre- z-*), **2** prekladànje; **3** gib (*m.*)
- spostare** *v.* **1** maknìt -int (*od- po- pre- u- ve-*), (*màknen, màknu, màkni/maknita*); **2** prekladàt; **3** prelùà(*o*)št (*prelòžen, prelùàžu, prelóž/preložita*); **4** ganìt (*ganen, gànju, gán/ganita*); **5** gànjat (*od- po- pre- u- ve-*), (*gànjan, gànju, gánj/gànjta*)
- spostarsi** *v.* **1** se uganìt (*se uganen, se ugànju, uganise/uganìtase*); **2** se pomaknìt -int (*u-*), (*se pomàknen*)
- spostato** *p.p.* **1** màknjen (*od- po- pre- u- ve-*); **2** zgànjen
- sprazzo** *f.* blíska, preblíska, blísk, preblísk (*m.*); **2** štriana (*štriane luci=sprazzi di luci*)
- spregio** *f.* **1** žmàga; **2** zasmehovànje (*n.*); **3** preuzètnost (*f.*)
- spremere** *v.* **1** vetiskàt; **2** vemùzt (*vemùzen, vemùzu, vemùz/vemuzita*)
- sprezzantemente** *av.* preuzètno
- sprizzare** *v.* osikàt (*po- ve-*), (*osìkan o osìčen, osìku*)
- sprizzato** *p.p.* **1** vesìčen; **2** osìkan
- sprofondare** *v.* ùrt, ùrint (*ùren, ùru*)
- spruzzare** *v.* **1** šprìcat (*ted.*); **2** štàrkat; **3** štàrknìt -int (*tutti anche con: ar- do-na- o- par- pod- po- pre- ra- u- ve- za-*), (*štàrknen, štàrknu, štàrkni/štàrknita*)
- spruzzato** *p.p.* **1** štàrkan; **2** štàrknjen; **3** šprìcan (*ted.*) (*tutti anche con: ar- do-na- o- par- pod- po- pre- ra- u- ve- za-*)
- spumeggiare** *v.* se pìant (*impersonale*); (*se piane, sej pìanlo*)
- spuntare** (*appuntire*) *v.* **1** odšpìkat; **2** odšpìkovàt -ùvat -àvat
- spuntare** (*di pianta*) *v.* **1** liest (*tutti anche con: arz- do- na- o- par- pod- po- pre- raz- u- ve- za-*), (*lièzen, lièzu, lièz/lièzta*); **2** vedàjat (*vedàjan, vedàu,*

vedi o vedáj/vedàjta)

spuntato *p.p.* **1** vedàn; **2** veliezen (*di piante*)

spuntato *p.p.* odšpikan

spuntino *m.* pregrìzek (*pregrìzka*)

spurgo *n.* pàrhanje

sputacchiare *v.* **1** hripàt (*o- ve- s-*);

2 pàrhat (*ve-*); **3** plùnjat, plunjìt (*o- ve- za-*), (*plùnjen o plùnjan, plùnju, plùnjj/plùnjjta*)

sputacchiato *p.p.* **1** ohripan; **2**

plùnjan; **3** vepàrhan

sputato *p.p.* **1** plùnjen; **2** pàrhan

sputo *f.* plùnja

squadrare i tronchi *v.* tesàt (*arz- do- na- o- par- pod- po- pre- raz- u- ve- za-*)

squadrato *p.p.* tèsan (*arz- do- na- o- par- pod- po- pre- raz- u- ve- za-*)

squagliarsela *v.* se jo pobràt (*san se pobràt an san šù damù= mi son preso su e son andato a casa*)

squartare *v.* **1** odriet (*oderèn, odrù, odèr/oderità*); **2** odèrjat (*odèrjan e oderén, odrú, odér/oderità*)

squartato *p.p.* odárt

squisitezza *f.* slatkùost

squittire *v.* cvilìt (*po- za- s-*), (*cvìlen*)

sradicare *v.* **1** drìet (*az- raz- z-*), (*derén, drù, dér/derità*); **2** rìt (*arz- po- o- ve- z-*), (*rìjen, rìu, rì/rità*); **3**

urìgint -nit (*urìgnen, urìgnu*)

sradicato *p.p.* **1** vedàrt, udàrt; **2**

urìgnjen; **3** zrit

sramare *v.* **1** kliest, kliestit, klestìt (*o- par- po- s- ve-*), (*kliesten, kliestu, kliest/kliestita*); **2** glàdit (*o- par- po- z- ve-*), (*glàden, glàdu, glàd/glàdita*); **3** glàjat (*o- par- po- z- ve-*), (*glàjan, glàju, glàd/glàdita*)

sramato *p.p.* **1** kliesten, klieščen; **2** glàden, glàjen (*tutti anche con: o- par- po- s- ve-*)

srecintato *p.p.* odgradjén

sta sera *av.* **1** drìeve; **2** nacò (*stanotte*)

stabile *a.* stanovìtan

stabilire *v.* **1** namenìt; **2** določìt, odločìt; **3** sklenìt; **4** namiert

(*namieren, namieru,*

namier/namierta), (*namiert s*

pušo=puntare il fucile); **5** nameràvat -ùvat -ovàt

staccare coi denti *v.* odgrìst

staccare via *v.* odcepìt (*odcièpen, odcièpu, odcièp/odcepià*)

staccare *v.* **1** otàrgat (*otàrgan, otàrgu, otàrh(gi)/otàrgità*); **2** odnèsit (*odnesén, odnèsu, odnès/odnesità*); **3**

odpartìt; **4** odpikint- nit (*odpiknen, odpiknu*); **5** odstàuljat

staccato coi denti *p.p.* odgrìzen

staccato *p.p.* **1** otàrgan; **2**

odstàuljen; **3** odpìknjen; **4** odpartjén; **5** odnešén

stagnare *v.* cìnt, cìnit (*do- na- o- par- pod- po- pre- raz- u- ve- za-*), (*cìnen, cìnu, cìn/cìnita*)

stagnato *p.p.* cìnen, cìnjen (*do- na- o- par- pod- po- pre- raz- u- ve- za-*)

stagno *m.* cìn

stai attento *v.* vit(*d*) (*imperativo di videt*)

stai fermo *fra.* **1** Bùog te di mier; **2**

méj pokój (*mèjta pokój=state fermi*)

stalla *f.* **1** štàla; **2** hlià(e)u (*hliava*)

stamane *av.* dàve

stamattina *av.* dàve

stambecco *m.* kozoròg

stampo *m.* štámp

stanare (*la preda*) *v.* **1** spodìt; **2**

ve-dihat (*za-*), (*vedìhan o vedihùjen,*

vedihu, vedih/vedihàjta); **3** ve-gnàt

(*spo-*), (*veženén, vègnù,*

vegón/vegonità); **4** veštakàt

stanare (*rintracciare*) *v.* **1** zaglèdat;

2 zaglèdovàt -ùvat -àvat (*san zaglèdu kùosove gnèzdo=ho scovato un nido di merlo*)

stanato *p.p.* **1** odspodjén, vepodjén;

2 vegònjen; **3** zaglèdan

stancare (*stufare*) *v.* uštufàt

(*uštufùjen*)

stancare *v.* trudìt (*par- pre- u- ve- za-*)

stancarsi (*stufarsi*) *v.* se uštufàt, se uštufùvat -àvat -ovàt (*se uštufùjen*)

stancarsi *v.* **1** se trudìt (*u-*); **2** se ugnàt (*se ugònen, se ugnù*)

- stancato** *p.p.* trudjén (*u-*)
stanchezza *f.* trùda, trùdnost (*trùdnost(i)*)
stanco *a.* trùdan (*trùdna*)
stando in ginocchio *v.* **1** klechè; **2** klečjòč
stando in piedi *av.* stojè
stando sdraiato *av.* ležè
stando seduto *av.* sedè
stando supino *av.* ležè
stanga *f.* **1** ránta; **2** kù, kóu (*kolá*)
stanga *f.* štànga, štangjâr (*con stecchi invischiati per la cattura degli uccellini*)
stanotte *av.* nacò
stappare *v.* odtàknìt -int (*odtàknèn, odtàknu, odtàkni/odtàknìta*)
stappato *p.p.* **1** odpìcàn, odpìcèn, vepìcèn; **2** odtàknjen
star fermi *v.* stàt zmìeran *s(stùoj zmìeran=stai fermo)*
star male *v.* mìet slàbo (*méj slàbo=sto male*)
star quieti *v.* stàt zmìeran (*stùoj zmìeran=stai quieto*)
stare a pannello *v.* dopàdat
stare accovacciati *v.* čepìet (*par-ve-*), čepìn, čepéu, čepí/čepìta)
stare allargato *v.* šaršàt (*(- par-pod- po- pre-ve-), (šaršìn, šaršéu o šaršú, šarší/šaršàjta)*)
stare attenti (*a se stessi*) *v.* se vârvat (*se vârjen, vârvu, vâirse/vârtase*); (*vâirse popùsint (pobìt)=attento a non scivolare (ad ammazzarti)*)
stare attenti (*in guardia*) *v.* **1** àhtat; **2** vârvat (*par- pre po-*), (*vârjen, pvârvu, vâr/vârta*)
stare chino *v.* kjufit
stare contro *v.* stàt prùot (*stoìn, stàu*)
stare coricati *v.* ležàt (*po- pre- ve-z-*), (*ležìn, ležú, lež/ležìta o ležàjta*)
stare in ginocchio *v.* **1** klečàt (*po-*), (*klečìn, klèču, klèč/klèčìta o klečajta*); **2** poklèkint -nit
stare in salute *v.* se imìet, se mìet (*se ìman, se imèu, imèjse/imèjtase*); *kakùo se (ì)más=come stai?*
- stare non fisso** *v.* se klecàt (*se klècan, se klècu, klecàjse/klecìtase o klecàjtase*)
stare per addormentarsi *v.* zaspìvat
stare scomposti *v.* se azkretnìt (*se azkretnèn, se azkrètnu, azkretnìse/azkretnìtase*)
stare sdraiati *v.* ležàt (*ležìn, lèžu, leží/ležàjta*)
stare sopra *v.* nadstàjat (*nadstàjan, nadstàu o nadstù o nadstàvu*)
stare *v.* stàt, stojìt (*pre- po-*), (*stojìn, stàu, stùoj o stojí/stùojta/stojìta*)
starnutire una volta *v.* zakihàt
starnutire *v.* **1** kihàt (*po- pre- s- u- ve- za-*); **2** kihìnt -nit (*kìhnèn, kìhnu, kìhìn/kìhìnta*)
stato (*condizione*) *m.* stàn
stato *v.* bìu (*san bìu, bla=sono stato, stata; je blùo=è stato (n.)*)
stecco invischiato *f.* bisčjàda (*per la cattura degli uccelletti*)
stella *f.* zvìezda, zvèzda
stelo *m.* tlàk
stendardo (*di chiesa*) *m.* štangjâr
stentare *v.* **1** štantàt; **2** težkùo + infinito=stentare a... (*težkùo vîerjen=stento a credere*)
stentatamente *av.* **1** kúmič; **2** štànto; **3** odvó
stentato *a.* štantlíu (*štantlìva*)
sterile *a.* jàlu (*jàlova*)
sterilità *f.* jàlost
sterilizzare *v.* dižinfetàt
sterminare *v.* **1** unìcat; **2** šcèt, šcèdit (*ščèden, šcèdu, šcèd/ščèdta*); (*mej šcèdu=mi ha rovinato (finito)*)
steso *p.p.* **1** stègnjen (*ars-*); **2** gârnjen (*az- o- pod- po- raz- z-*); **3** spènjen; **4** vèznjen (*pod- po- raz- z-*)
stesso *p.* glìh tìst (*glìh tìsta*); **2** sàm, (*sàma*) (*jest sàm=io stesso*); (*sebé=a se stesso*)
stillare *v.* cedìt
stima (*misura*) *f.* šàča (*ted.*)
stimare (*misurare*) *v.* šàcat (*ted.*)
stimare *v.* parštìmat
stima *f.* čàst (*častì*)

- stimolare** *v.* nagànjat (*nagànjjan, nagànju, nagànj/nagànjta*)
- stinco del piede** *f.* piščìela
- stipare** *v.* **1** gatìt (*za-*); **2** natisint -nit (*pre- za-*) (*natisnen, natisnu*); **3** o-bàsat (*po- za-*)
- stipato** *p.p.* **1** natisnjen; **2** obàsan; **3** gatjén; **4** pretìskan, pretìsnjen (*za-*)
- stipendio** *m.* štipèndi
- stiracchiare** *v.* zaulèč (*zauliečen, zaulieku, zaulieč/zauliecita*)
- stiracchiato** *p.p.* zauliečen
- stirare** *v.* **1** pièglat (*ted.*); **2** šoprešàt (*po-*), (*pošoprešàn, pošoprešú, pošopreší/pošoprešàjta*)
- stirato** *p.p.* šoprešàn (*po-*)
- stivale** *f.* bòta
- stivali** *f. plur.* bòte
- stizzare** *v.* zjèzt (*zjèzen, zjèzu, zjèz/zjèzta*)
- stizzirsi** *v.* se zjèzt (*se zjèzen, se zjèzu, zjèse/zjèztase*)
- stizzito** *p.p.* zjèzen
- stoffa di cotone** *m.* ragadìn
- stoffa** *n.* plàtno
- stollo** *n.* kopišče (*palo centrale delle mede*)
- stoltezza** *f.* norčàstnost
- stolto** *a.* šlèuder (*šlèudra*)
- stolto** *m.* šlèuder *šlèuderja*)
- stomaco** *m.* štòmit, stòmit
- stonare** *v.* gult (*gulen*)
- stoppa** *m.* tarhlín
- stoppino** *m.* táht (*ted.*)
- stopposo** *a.* tarhlinast
- storcere** *v.* **1** vihàt (*na- o- po- par- u- z- za-*), (*vihùjen, vihu, vih/vihàjta*); **2** vihàvat -ùvat -ovàt
- storia** *f.* zgodovìna
- storiella** *f.* pràvca
- stormire** *v.* šumiet (*na- o- po- par- u- za-*), (*šumìn o šumèjen, šuméu, šumì/šumìta*)
- stormito** *p.p.* šumjén (*na- o- po- par- u- za-*)
- storto** *a.* krèujast
- storto** *p.p.* **1** vihan (*na- o- po- pod- par- u- za-*); **2** krèujan (*o- po- par- u- s-*)
- strabere** *v.* se napìt (*se napìan, se napìu, napìse/napìtase*)
- straberlo** *v.* se ga napìt (*se ga napìen o napìan, se ga napìu, napìsega/napìtasega*)
- strabico** *a.* lòskast (*lòskasta*)
- stracaricare** *v.* zabàsat
- stracarico** *p.p.* zabàsan
- stracciare** *v.* stàrgat (*ars- na- po- par- ras- u- za-*), (*stàržen, stàrgu, starh/stargìta*)
- stracciato** *p.p.* stàrgan (*ars- na- po- par- ras- u- za-*)
- straccio** *f.* **1** cùla; **2** cùnja
- straccivendolo** *m.* cùnjar (*cùnjarja*)
- stracotto** *p.p.* veskùhan, meskùhan
- strada asfaltata** *f.* katramàna pòt, katràamasta pòt
- strada carrabile** *f.* uoznìca
- strada per carri** *f.* kolesnìca
- strada sterrata** *f.* kùoška (*per le kùoške*)
- strada** *f.* **1** cìa(e)sta; **2** pòt (*potì*); (*od potì do potì=da una strada all'altra, o, da una parte della strada all'altra*)
- stradino** *m.* **1** cìestar (*cìestarja*); **2** štradìn
- strafalcione** *m.* zarèk
- stragioire** *v.* se gonobìt
- stramato** *p.p.* stèjen (*ar- na- po- par- ra- u- za-*)
- stramazzone** *v.* **1** flèsknit -int (*flesknìt na tla=cadere a terra*); **2** klòfint -nit (*klòfnen, klòfnu, klòfin/klòfinta*)
- stranamente** *av.* čùdno
- stranezza** *f.* čùdnost (*čùdnost(i)*)
- strangolamento** *n.* zadušenje
- straniero** *a.* jùški
- straniero** *m.* jùšk
- stranissimo** *av.* prečùdno
- strano** *a.* čùdan (*čùdna*)
- strapazzare** *v.* **1** mačufàt (*z-*); **2** šinfat (*po- ve- za-*); **3** žàlvat
- strapazzato** *p.p.* **1** zmačufàn; **2** šinfan; **3** žàlvat
- strapazzo** *f.* mártra
- strapicchiato** *p.p.* naklätjen
- strapieno** *p.p.* prepún
- strapiombo** *f.* hla(o)bočina

(*toponimo*)

strappamento *n.* utárganje (*della frutta*)

strappare (*dalla bocca*) *v.* veuzèt (*veuzàmen, veuzèu*), (*na veuzàmeš níc uónz njejà=non saprai nulla da lui*)

strappare la cortecchia *v.* omùlt (*omùlenm omùlu, omùl o omùlta/omulita*)

strappare *v.* **1** arspràt, aspràt (*ras-*), (*arspòrjen, arsprú, arspór/arsporita*); **2** tàrgat (*od- ras- u- ars- s-*),

(*odtárgan, odtárgu, odtárh/odtargita*);

3 pràt (*od- pre- ve-*), (*pòrjen, prù, pòr/porita*) (*pòrjen, prù, pór/porita*);

4 pulit (*o- od-*), (*opùlen, opùlu, opùl/opulita*)

strappato *p.p.* **1** arspràn, aspràn; **2** utárgan; **3** veuzét; **4** spùljen

strappo (*rottura*) *m.* zlòm

strappo *n.* ulačà(è)nje

strapungere *v.* **1** arzbòst (*ra-*), (*arzbodèn, arzbòdu,*

àrbot/arzbòd(i)ta); **2** prebòcat

strapunto *p.p.* **1** arzbòden; **2** vebòcan

strariempire *v.* prepùnt

strasazio *a.* **1** presít; **2** preìeden

strascinarsi *v.* se šùkat

straspinare *v.* arzbòst (*arzbodén, arzbòdu, arzbòd/arzbòd(i)ta*)

straspinato *p.p.* arzbòden

strasudare *v.* prepotìt

strasudato *p.p.* prepotjén

strattonare *v.* **1** cùkat, sùkat, šùkat (*ted.*); **2** cuknìt (*cùknen, cùknu,*

cùkni/cùknita); **3** ulieč, ulèč (*uliečen, ulieku, ulieč/ulecita*); **4** cùkint (*cùknen, cùknu, cùkin/cùkinta*)

strattonato *p.p.* **1** cùkan, šùkan, cùknjen (*ted.*), (*tutti anche con: na- od- po- pod- pre- ve- za-*)

strecciare *v.* odplèst (*odpledén, odplèdu, odplèd/odpledita*)

stregare *v.* štrijàt (*na- o- po- pre- za- ve-*)

stregato *p.p.* strijàn (*na- o- po- pre- za- ve-*)

strega *f.* štrija

stremarsi *v.* se trudìt

strepitare *v.* šklepetàt

strepito *n.* uekànje

stretta (*vicolo*) *m.* klànac (*klànca*)

strettamente *av.* tesnùo

stretta *n.* obìemanje

strettoia (*vicolo*) *m.* klànac *klànca*)

strettoia *f.* uòzkoust (*uòzkoust(i)*)

stretto *a.* **1** uòzak (*uòzka*); **2** tesàn (*tesná, tesnùo*)

stretto *p.p.* **1** tiščen; **2** tisnjen; **3**

strìgnjen (*na- o- par- po- pre- za- ve-*)

stridere *v.* skripjàt, skripàt

stridio *n.* skripànje

stridore *n.* skripànje

strigliare (*gli animali*) *v.* štrigjàt

strigliare *v.* **1** zafjoldinàt; **2** ih zguorìt (*dirle*)

strillare (*del cane*) *v.* kusknìt

(*kùsknem, kùknu, kùskni/kùsknita*); **2**

kuskàt (*kùskan, kùsku,*

kùsk/kuskajta); **3** kùskint -nit

(*kùsknem, kùknu, kùskin/kùskinta*); **3**

kuščàt, kùščit (*tutti anche con: na- o-*

par- po- pre- za- ve-), (*kùščen,*

kkùšču, kùšč/kùščajta)

strillare (*delle galline*) *v.* kreìt (*krèlen*)

strillare *n.* kuskànje (*lo strillare*)

strillata *m.* kùšč (*na- o- par- po- pre- za- ve-*)

strillo *m.* urìsk

strimpellare *v.* pinkat

stringato *av.* zasiečeno

strisciare *v.* **1** gùcat; **2** šùkat (*tutti anche con: po- pre- ve- za-*)

strisciarsi *v.* se gùzdat

strizzare *v.* vetìsnit (*vetìsnen, vetìsnu, vetìsni/vetìsnita*)

strofa *m.* **1** štíh (*ted.*); **2** stròfa

strofinare *v.* **1** pofrajàt; **2** omanìt

(*omànen, omànu, omàn/omanita*),

(*omanit ocì=strofinare gli occhi*); **3**

preglàdit (*preglàden, preglàdu,*

preglād/preglādita)

strofinato *p.p.* **1** omànjen; **2**

pofràjan

strombazzato *p.p.* vegùljen

strombettare *v.* tulit (*tùlen, tùlu, tùl/tulita*)

strozzamento *n.* začefànje

- strozzare** *v.* načefàt
strozzare *v.* čefàt (*ars- do- na- o- par- po- pre- ras- s- u- ve- za-*)
strozzato *p.p.* čèfan (*ars- do- na- o- par- po- pre- ras- u- s- ve- za-*)
struccare *v.* mèčkat (*o- par- po- pre- u- ve- za-*)
struccato *p.p.* mèčkan (*o- par- po- pre- u- ve- za-*)
struco *m.* štrùkji (*štrùkja*); (*ted.*)
strumenti *n.* ròdje (*di ogni genere*)
strumento per far rumore *m.* rapotàunjak (*a Pasqua*)
strumento da trasporto *f.* zbríncja
strutto *m.* saìn (*di maiale conservato nelle vescica seccata*)
struzzo *m.* štrùc
stuccare (*tediare*) *v.* **1** nadljegovàt -àvat -ùvat; **2** šečjàt (*po- u-*); **3** norìt
stucco *m.* štúk
studente *m.* študént
studiare (*considerare*) *v.* vepensàt
studiare *v.* **1** študjàt (*po- ve-*); **2** se učìt
studio *m.* ùk
stufare *v.* **1** nadljegovàt -àvat -ùvat; **2** šečjàt (*po- u-*); **3** norìt
stufa *f.* štùfa
stupefatto *p.p.* zamàknjen
stupidamente *av.* naùmno
stupidità *f.* **1** naùmnost; **2** norčàstnost
stupido *a.* **1** naùman (*naùmna*); **2** trèušast; **3** čèudan (*čèudàna*)
stupido *f.* mārha
stupirsi *v.* glèdat debèlo
stupito *p.p.* zamàknjen
Stupizza *n.* Stùpca (*plurale*)
stupore *f.* čùda
stuzzicare *v.* **1** štakàt (*par- po- pre- u- ve- za-*); **2** zagòlnjat, zagolnjàvat; **3** nagonìt (*nagònen, nagònu, nagòn/nagonìta*); **4** nagànjat (*za-*), (*nagànjan, nagànju, nagànj/nagànja*); **5** bàzgat
stuzzicato *a.* **1** bàzgan; **2** štàkan (*par- po- pre- u- ve- za-*); **3** nagànjen, nagònjen
su *cong.* **1** na; **2** gor; **3** gor na
su *int.* nu (*nù, hòt (hodí)=su, cammina*)
su attraverso il *av.* čes gor mez
su da (*locativo*) *cong.* gòpar + locat.
su da (*moto a luogo*) *cong.* goh +dativo
su dentro *av.* gornòtarka, gornòt
su dietro *av.* gor za + locat.
su di *av.* go mes(z)
su e giù *av.* gor an dol
su in *con.* gu
su nel *con.* gu, gor u
su per *cong.* go mes, go po, gor po, gor uòn po
sua *p.* njè (*di lei*)
sua *p.* sùoja, sojà
subalterno *m.* podlòžnik
subitamente *av.* naviedìč
subito (*adesso*) *av.* **1** sà, sàda, sàdale; **2** sùbit, sùbto; **3** àman Jèžuš (*lett.: amen, Gesù*)
subito (presto) *av.* **1** ku hìtro, kar prèca (*appena possibile*), kàr; **2** ničko (*ničko poberise=vattene subito*)
subordinazione *f.* podlòžnost
succedere (*accadere*) *v.* **1** se gajàt; **2** se godìt, se zgodìt (*impersonale*), (*se godì, sej godìlo*), (*sej zgodìlo de...=è successo che...*)
succedere (*diventare*) *v.* **1** ràtat; **2** ratovàt -àvat -ùvat
succedere (*toccare*) *v.* točàt (*impersonale*), (*ka me točà=cosa mi tocca*)
succhiamento *n.* sisànje
succhiare (*degli animali*) *v.* sàrkat (*par- po- pre- u- ve- za-*)
succhiare il seno *v.* sisat, sisat (*par- po- pre- u- ve- za-*)
succhiare *v.* **1** cmùkat, smùkat; **2** cùkat (*múj usèč ga cùkat=gli piace berlo (il vino)*); **3** žulìt (*žùlen, žùlu, žùl/žulìta*), (*tutti anche con: par- po- pre- ve- za-*)
succhiato *p.p.* **1** cmùkan, smùkan, cùkan; **2** sisan; **3** žùljen; **4** sàrkan (*tutti anche con: par- po- pre- ve- za-*)
succhiello *m.* špìnjak
succo di mela *m.* jàbkovac (*jàbkovca*)
succo di pera *m.* hrùškovac

(hrùškova)

succo *m.* sùk, sùok

sudare *v.* se potìt, se spotìt (*u- ve-*), (*potìn, potiù, potìse*); (*se potìn=sto sudando; san se potiù=sudavo; se spotìn=suderò; san se spotiù=ho sudato*)

sudato *a.* **1** potàn (*potnà*); **2** potjén, spotjén (*u- ve-*)

suddividere *v.* partìt (*ars- pre- ras-*), (*partìn, partiù, partí/partita*)

suddivisione *f.* partìja (*ars- ras- s-*)

suddiviso *p.p.* partjén (*ars- pre- ras-*)

sudiciume *n.* **1** u(o)màzanje; **2** pomàrsanje (*za-*)

sudore *m.* pùà(o)t (*potà*)

suggere *v.* **1** çùcat; **2** žulit (*o- par- po- pre- ve- za-*), (*žùlen, žùlu, žùl/žulita*)

sughetto *n.* močénje

sugo *m.* **1** tóç; **2** šùgo

sul bordo *av.* tanakràju

sul davanti in giù *av.* dolsprìet

sul davanti *av.* gosprìet

sul fondo *av.* dol na dné, na dné, ta na dné

sul monte *av.* na brìeg

sul più bello *av.* na liapin, na liapin an na dobrin

sull'orlo *av.* nakràj, tànakràj, tànakràju

sul cong. **1** go na, **2** ta na, tan na; **3** če na

suocera *f.* tàšča

suocero *m.* tàst

suola *m.* **1** pláht; **2** podplát; **3** potplàtno (*n.*)

suonacchiare *v.* pogòst (*pogòden, pogòdu, pogòd/pogòdta*)

suonare a morto *v.* zuonìt po dùš

suonare l'organo *v.* òrglat (*po- ve-*)
suonare le campane *v.* premukovàt -ùvat -àvat (*l'ultima volta*), (*impersonale*), (*premkùje, je premkuvàlo*)

suonare le campane *v.* zuonìt (*impersonale*), (*zuonì u pàrvo, u drùgo=suona la prima, la seconda volta; zuonì u*

trèço=premkùje=suona la terza (l'ultima) volta)

suonare *v.* gòst (*po- ve- za-*), (*goden, gòdu*)

suonarle (botte) *v.* ih nalupìt (*ih napùlen*)

suonarle (sgridare) *v.* ih zguorìt

suonatore *m.* gòdac (*gòdca*), (*bìas, ki si an gòdac=vai, che sei suonato*)

suonato *p.p.* potùlen

suonato *p.p.* vegòden (*po- za-*)

suonato *p.p.* zacvìnkàn (*i soldi*)

suono dell'avemaria *f.* avemarija

suono della campana un'ora dopo l'avemaria *fra.* noùrnoçi (*un'ora di notte*)

suono delle campane *m.*

zua(o)nìenje

suono *m.* šùm (*šumà*)

suora *f.* mùnja

suo *p.* sùoj (*anche: mio, tuo, suo, nostro, vostro*); (*concordato al femminile: sùoja o sojá*)

superare *v.* dotèç (*doteçén, dotèku, dotèc/dotecita*)

superato *p.p.* dotèçén

superbamente *av.* preuzètno

superbia *f.* **1** prešèrnost; **2**

preuzètnost

superbo *a.* **1** prešèran (*prešèrna*); **2**

preuzètan (*preuzètna*)

superficialmente *av.* navelìcin,

potinvelìcin

superiore *a.* gorènj

superiormente *av.* navárh, navárhù, povárh, povárhù

superstizione *f.* uràža

supplicare *v.* mìlo prosìt

supporre *v.* **1** mìsit (*mìsen*), mìsint

-nìt (*po- ve-*), (*mìsnen, mìsnu, mìsin/mìsinta*); **2** imìet u mìslìh (=avere in mente)

supposto *p.p.* mìsnjen (*po- ve-*)

suppurare *v.* **1** arzorìet (*ra- pre-*), (*arzorìn o arzorèjen, arzoréu, arzorí/arzorita*); **2** se pregnoìt

suppurato *p.p.* arzorjén (*ra- pre-*)

surriscaldare *v.* pregrièt (*pregrèjen, pregréu, pregréj/pregrèjta*)

surriscaldato *p.p.* **1** pregrièt; **2**

- pregrèjen
susina *f.* čia(e)špa
susino *f.* čiešpa
sussitere *v.* prebivàt
sussurrare *v.* šumìa(e)t, šumìt
(šumìn o šumèjen, šuméu)
sussurro *n.* šumènje
susta *f.* šùšta
suvvia *int.* **1** nu ben; **2** ále; **3** kú (*kú hód=su, cammina*)
suvvia *int.* ja ben nù (*amara considerazione*)
svalutare *v.* klàst na nič
svangare *v.* arskopàt (*ras-*)
svangato *p.p.* arskòpan (*ras-*)
svarione *m.* zarèk
svegliare *v.* **1** zbudìet, zbudìt (*par-po- pre- u- ve-*), (*zbudìn, zbudìu, zbudí o zbut/zbudìta*); **2** zbujàt, zbujàt
svigliarsi *v.* **1** se zbudìt; **2** oživìet
(oživìn, oživéu)
svigliato *p.p.* zbudjén, zbujàt (*par-po- pre- u- ve-*)
sviglia *f.* zbùda
svoglio *p.p.* zbujàt
svelare *v.* **1** ovàst, ovàdit; **2** dokazàt
(par-po- s- ve-) (*dokàžen, dokàzu, dokàš/dokazàjta*); **3** dokazàvat -ùvat
-ovàt (dokazùjen o dokazàvan, dokakàzàvu, dòkazàv/dokazàvta); **4**
 pričat (*testimoniare*); **5** povìedat
(raccontare), (povìen, povìedu, povéj/povéjta)
svolto *a.* nàgli (*nàgla*)
sventagliare (*la frusta*) *v.* šùorkat
(na- o- po- u- ve- za-)
sventolare *v.* muhàt (*na- o- po- u- ve- za-*), *mùhan, mùhu, muh/mùhta*)
sventolato *p.p.* mùhan (*na- o- po- u- ve- za-*)
sventura *f.* nasrèča
svergnamento *n.* špotovànje
svergnare *v.* **1** zaflàušat (*san jo lepùa zaflàušu=l'ho svergnata per bene*), (*ted.*); **2** zašpotovàt ùvat (*ted.*)
svergnato *a.* **1** špodielan; **2** zaflàušan (*ted.*); **3** zašlèudran; **4** zašpotovàn (*ted.*)
svestimento *n.* slačènje
svestire *v.* slieč, slèč, sla(e)čit
(sliečen, slieku, sliec/slecìta)
svestirsi *v.* se slieč, se slèč, se sla(e)čit (*se slàčen o se sliečen, se slàču o se slieku, slečise/slečìtase*)
svestito *p.p.* sliečen
svezzamento *f.* odvada
svezzare (*degli animali*) *v.* odsàrkat
svezzare *v.* **1** odđojìt; **2** odstàft
(odstàven, odstàvu, odstàv/odstàvta); **3** odstàuljat
svezzato (*di animali*) *p.p.* odsàrkan
svezzato *p.p.* **1** odđojèn; **2** odstàujen
svignarsela *v.* jo pojèt (*jo poimen, jo pojèu, pojèjo/pojèjtajo*); **2** jo potegnìt -int (*jo potègnen, jo potègnu, potegnìjo/potegnìtajo*); **3** se pobràt
svigorire *v.* smàrtrat
svigorito *p.p.* zmàrtran
svilimento *f.* žmàga
sviluparsi *v.* **1** odràst, parràst
(parràsten, parràstu); **2** zgodniet
svilupato *a.* godàn
svilupato *p.p.* odràščen
svincolo *f.* odvèza
sviscerare *v.* odèrjat, udèrjat
(odèrjan e oderèn, odrù, odér/oderìta)
svitare *v.* odvìt (*odvìen o odvian, odvìu, odvi/odvìta*)
svitato *p.p.* odvìt
Svizzera *f.* Žvicera
svogliatamente *av.* brezvòje, prezvòje
svogliato *a.* lià(e)n (*liana*)
svolazzamento *n.* flafotànje
svolazzare *v.* **1** farfo(u)liet (*o- par- ve- s- za-*), (*farfolìn, farfolèu*); **2** flafotàt
svolazzato *p.p.* **1** pofarfoljèn; **2** veflafotàn
svolgere *v.* odvìt (*odvìen o odvian, odvìu, odvi/odvìta*)
svolto *p.p.* odvìt
svuotare (*battendo*) *v.* vebùtat
svuotare (*bevendo*) *v.* vepìt (*vepièn o vepìan, vepìu*)
svuotare (*versando*) *v.* vetočìt ;
vetòčen, vetòču, vetòč/vetòčìta)
svuotare l'intestino *v.* vepurgàt
svuotare *v.* **1** skìdat; **2** praznjovàt
 -ùvat -àvat (*s- ve-*), (*praznjùjen,*

praznjùvu, praznjùvi/praznjuvàjta); **3** vekladovàt (*vekladùjen, vekladùvu, vekladùvi/vekladuvàjta*); **4** veklàst (*veklàden, veklàdu, veklàt/vekladìta*); **5** velùošt (*velòžen, velùožu, velòš/veložìta*); **6** vepràzint -nit
svuotato (*bevuto*) *p.p.* vepìt
svuotato (*di liquidì*) *p.p.* vetòčen
svuotato *p.p.* spràznjen (*ve-*)

T

tabaccare *v.* dihat
tabacchiera *f.* tabakiera
tabacco *m.* tabák
tabella *f.* tabèla
tabernacolo *m.* tabernàkul (*tabernàkulna*)
taccagneria *f.* uoharnija (*ted.*)
tacchino *m.* dindjót, gingjót (*tutte due le g dolci*)
tacco *m.* ták
tacere *v.* **1** mučàt (*mučìn, mùču, mùč o mučìta/mučàjta*); **2** mučàvat -ùvat (*par- po- ve-*)
taciturno *a.* mučàn
taciuto *p.p.* vemučàn
tacquino *m.* takuìn
tafano *m.* obàk, obàt
tagliare con la sega *v.* užàgat
tagliare i capelli *v.* striht (*strižen, strigu, strih/strihta*)
tagliare in due *v.* presìeč, presèč (*presìečen, presìeku, presìeč/presecìta*)
tagliare via *v.* odžàgat (*con la sega*)
tagliare *v.* **1** riezat (*riežen, rìezu, riež/riežta*); **2** sieč, sèč (*sìečen, sìeku, sieč/secìta*); **3** sekàt; **4** rezùvat -àvat-ovàt (*tutti anche con: arz- do- od- pod- po- par- ve- u- za-*)
tagliato a pezzi *p.p.* zrièžen
tagliato i capelli *p.p.* postrìžen
tagliato *p.p.* **1** riežen; **2** siečen; **3** žàgan
tagliatura *n.* rìezanje
tagliere per polenta *f.* puléntarca
tagliere *m.* **1** tacàunjak; **2** daská; **3** talier (*talierja*)
taglio (intaglio) *f.* zarìeza
taglio *f.* **1** sèč, sìeč; **2** sèk, sìeka, usìeka; **3** táj; **4** rìezanje (*n.*)
tagliuzzare *v.* **1** cícat; **2** riezàt (*riežen, rìezu, riež/riežta*) (*tutti anche con: arz- o- par- pod- po- pre- raz- ve- z- za-*)
tagliuzzare *v.* arzcìcat
tagliuzzato *p.p.* **1** cìcan; **2** riežen (*tutti anche con: arz- o- par- pod- po- pre- raz- ve- z- za-*)
tale *a.* tàjšan, tàkšan, tàk tàjšna, tàkšna)
tallone *f.* pèta (*te man tápo(u)t petò=ti ho sotto il tallone (=deprezzamento e disinteresse)*)
talpa *m.* kárt
talvolta *av.* **1** učàsih; **2** kàjsankràt, niàkikràt, nièšankràt; **3** porìedko (*raramente*); **4** usàkantarkàj (*ogni tanto*)
tambureggiamento *n.* **1** tamburànje; **2** rapotànje
tamburello *m.* tamburìn
tamburo *m.* tambùr (*tambùrja o tambùra*)
tamponare *v.* zatìkàt (*zatìkan o zatìčen, zatìku, zatìk/zatìkàjta*)
tamponato *p.p.* zatìkan
tante volte *av.* dóstkrat
tanto meno *cong.* tarkajmànj
tanto più *cong.* še víč, tarkaj víč
tanto quanto *cong.* tàrkaj ku
tanto *av.* **1** tárkale; **2** tkàj, tárkaj; **3** túlk, túlko, túlku (*túlku krat=tante volte*); (*za tulku=per tanto*)
tappare *v.* **1** zatàkint (*zatàknen, zataknú, zatakín/zataknìta*); **2** prepìčit (*na- pre- pod- za-*), (*prepìčnen*)
tappato *p.p.* **1** zatàknjen; **2** pičen (*na- pre- pod- za-*)
tappeto *m.* tapét
tappo *m.* **1** zàtak; **2** tap; **3** táht (*ted.*)
tarassaco *m.* mòdac
Tarçetta *m.* Tarçèt
tardare *v.* zamudìt
tardi *av.* poznó
tariffa *f.* tarifa

- tarlato** *a.* **1** tarhlinast; **2** čarjävast; **3** čarvaïeden (*čarvaïedna*)
- tarmato** *p.p.* starman
- tasca** *f.* gajüfa
- tassa** *f.* täša
- tasso** (*albero*) *f.* täsa
- tasso** (*animale*) *m.* jázbac
- tastare** *v.* tipat (*po- u- ve- za-*)
- tatto** *m.* tip
- tavola lavatoio** *m.* lavadòr (*lavadòrja*) (*friul.*)
- tavola** *f.* daskà
- tavoletta** *f.* daščica
- tavoliere** *f.* daščica
- tavolone** *m.* brejòn (*tesàt brejòne=squadrare (segare) i tavoloni*)
- tavolo** *f.* miza (*púj za mizo=vieni a tavola*)
- tazza** *f.* čikera
- tedesca** *f.* niemka
- tedesco** *a.* niemsko (*lingua tedesca*)
- tedesco** *a.* niemški
- tedesco** *m.* niemac (*niemca*)
- tediare** *v.* **1** nadljegovàt -àvat -ùvatse; **2** šečjàt (*po- u-*); **3** norit
- tegame** *f.* **1** ponüca *ponüce*; **2** püna
- tegola** *m.* žlebnjàk (*sommitale*); (*loc. sing. u žlebnjàce*)
- tegole** *m.* korcí (*plurale*)
- tegolina** *f.* uoina
- telaio** *m.* **1** talàr (*talàrja*); **2** stàtvo (*n.*), (*pl. stàtva*)
- tela** *n.* plàtno
- televisione** *f.* televižjòn
- telone** *n.* plàtno
- temere** *v.* se bàt (*se boìn, se bàu, bùojse o buojmose/buojtase*)
- temperamento** *m.* temperamént
- temperare il forno** *v.* uòglat (*con un panno umido montato su un manico*)
- temperare** *v.* kalit
- temperato** *p.p.* kajén
- temperatura** *f.* temperatùra
- tempesta** *v.* se medé (*nevica*)
- tempia** *m.* sànac (*sànca*)
- tempio** *m.* tèmpil (*tempilna*)
- tempo sereno** *f.* vedrina
- temporale** *m.* temporàl
- tempo** *m.* cájt (*liep cájt=bel tempo*); (*gàrt cájt=cattivo tempo*); (*ted.*)
- tenaglie** *f.* klišče (*plurale*); (*pustòve kliščje=le tenaglie del pust*)
- tendenza** *n.* parlòžnost
- tendere** *v.* **1** tègint -nit (*tègnen, tègnu, tègin/tèginta*); **2** upnèt (*upnén, upnèu, upní/upnita*); **3** tegniovàt -ùvat -àvat, tegovàt -ùvat -àvat (*tegnjùjen, tegnjùvu*); **4** cùkat; **5** tesnìt (*tèsnen, tèsnu, tèsni/tesnita*), (*tutti anche con: na- par- po- pre- z- za-*)
- tendina** *f.* tendina
- tenebra** *f.* tamàvost (*tamavòst(i)*)
- tenebroso** *a.* tamnèn
- teneramente** *av.* mehnùo
- tenera** *a.* mehná
- tenere a mente** *v.* daržàt na pàmèt (*daržin*)
- tenere gli occhi chiusi** *v.* mažàt (*za-*), (*mažìn, mažú, maž/mažàjta*)
- tenere l'atteggiamento particolare di uccelli moribondi** *v.* dialat tabàr
- tenere la destra** *v.* itì na pràvo (*gren na pràvo, na dèсно*)
- tenere la sinistra** *v.* itì na čepàrno (*gren na čepàrno*)
- tenere stretto** *v.* tiščàt (*tiščìn, tišču, tišč/tiščàjta*) (*na- par- po- pre- z- za-*)
- tenere testa** *v.* stàt prùot (*stoìn, stàu*)
- tenere** *v.* daržàt (*par- po- pre- z- za-*), (*daržìn, daržú, darží/daržàjta*)
- tenero** *a.* mehàn *molle*; (*mehnà*)
- tenore** *m.* tenòr (*tenòrja*)
- tentare** *v.* motìt (*po-u- z- za-*), (*mòten, mòtu, mòt/motita*)
- tentativo** *n.* uàganje (*u semimuta*)
- tentato** *p.p.* mòtjen (*po-u- z- za-*)
- tentazione** *f.* škušnjàva
- tenuto** *p.p.* dáržan (*par- po- pre- u- z- za-*)
- terminare** (*maturare*) *v.* zrunàt
- terminare di andare a scuola** *v.* se vešùolat
- terminare** *v.* **1** komplìt; **2** gènjat; **3** končàt (*do-*); **4** finit (*finìn, finiu, fin/finita*); **5** finjovàt -àvat -ùvat (*finjùjen, finjùvu, finjùvi o*)

- finjùjta/finjovàjta*); **6** zakjùcit (*zakjùčen, zakjùču*)
terminato *p.p.* **1** zakjùčen; **2** končjàn
terra calcarea *f.* japnènka
terra ferma *n.* suhùo (*suhà*)
terrazza *f.* teràca
terra *f.* **1** zemjá; **2** tlá (*solo plurale*); (*pàst na tlá=cadere a terra*)
terremoto *m.* potrès
terreno duro *f.* tardìna
terreno friabile *f.* melìna (*toponimo*)
terreno incolto *f.* ledìna, ledìnca (*toponimi*)
terreno sabbioso *f.* pješčènca
terreno *f.* tančìca, tančìna (*con basso spessore di terra*)
terreno *m.* grünt (*ted.*)
terribile *a.* **1** štrašàn (*štrašnà*); **2** presnèt (*presnèta*)
terribilmente *av.* presnèto
terricciolo *f.* zèmìca
terrina *f.* terìna
terrore *f.* **1** strahotá; **2** strašànje (*n.*)
terrorista *m.* terorìst
terzo *ord.* trèč, trèči
teso *a.* tesèn (*tesná, tesnùo*)
teso *av.* natèsen, natèsin
teso *p.p.* **1** natègnjen (*par- pre u- ve- za-*); **2** na-pèt (*par- pre- u- ve- za-*)
testa dura *f.* baticà
testa o croce križ, màrk
testamento *m.* teštamént, testamént
testardaggine *f.* tardoglàunost, tardoglàvost (*tardoglàvost(i)*)
testardamente *av.* sardìto
testardo *a.* **1** teštàrdast; **2** tardoglàvast; **3** tùtast; zabùtan
testardo *m.* **1** tùtac; **2** tardoglàu, tardoglàvac
testa *f.* glàva (*prìt tu glavò=venir in mente*)
testificare *v.* pričat
testificazione *n.* pričanje
testimone *f.* pričà
testimonianza *n.* **1** pričanje; **2** znàmunje
testimoniare *v.* pričat (*pre- u- ve- s- za-*)
testone *m.* **1** debelaglàvac (*debelaglávca*); **2** tùtac; **3** tardoglàu, tardoglàvac
testone (*pesciolino*) *m.* mánk
tetro *a.* tamnèn
tettoia *f.* **1** lòbja, lòvja; **2** strìeha, podstrìeha
tetto (*riparo*) *f.* strìeha
tetto *copertura* *m* kuvjàrt
tetto *n.* kòrca (*plurale*)
thè *m.* čaj
ti sei *v.* s se (=si se); *ti s se* *namorù=tu ti sei innamorato*
ti voglio bene *v.* te man ràt ràd
tiepidamente *av.* mjàčno
tiepidezza *f.* mjàčnost (*mjàčnosti*)
tiepido *a.* mìčan (*mìčna*), mjàčan
tiglio *f.* lìpa
tiketak *n.* tiketànje
timida *f.* špotliuka (*ted.*)
timidezza *f.* strašlìvost (*strašlìvost(i)*)
timido *a.* **1** strašlìu (*strašlìva*); **2** špotlìu (*špotlìva*); (*ted.*)
timone del carro *n.* oje
tinello *f.* izbá
tinozza *m.* čebár (*čebrà*)
tinozze *m.* čebrí (*plurale*)
tinteggiare *v.* màlat (*na- o- ve- za-*) (*ted.*)
tintinnare *v.* cvínkat (*po- par- ve- s- za-*) (*ki cvínkaš tùoje sùde=cosa mostri i tuoi soldi?*)
tintinnato *p.p.* cvínkan (*po- par- ve- s- za-*)
tintinnio *m.* cvínk
tintura *f.* tintùra
tipografo *m.* tipògraf
tirar fuori i soldi *v.* vecvínkat sùde (*vecvínki uòn sùde=tira fuori i soldi*)
tirare fuori *v.* **1** venèst (*venesén, venèsu, venés/venesita*); **2** vetegnìt -int (*vetègnen, vetègnu*); **3** veulèč (*veulìčen, veulìeku, veulèč/veulecìta*), (*u semimuta*); **4** vegatìt; **5** vetaknìt -int (*vetàknen, vetaknù, vetàkni/vetaknìta*)
tirare i capelli *v.* lasàt (*o- po- par- ve- s- u- z- za-*)
tirare le cuoia *v.* jo zakárpat (*jo zakárpan, jo zakárpu,*

zakárpíjo/zakárpitajo

tirare le orecchie *v.* uhàt (*na- par- po- pre- ve- za-*)

tirare sassi *v.* kamanjàt (*o- po- pre- ve- s- za-*)

tirare via *v.* 1 odtègint -nit (*odtègnen, odtègnu, odtègin/odtèginta*); 2 odulèč (*oduliečen, odulieku, odulieč/odulecità*), (*u sempre semimuta*)

tirare vicino i capelli *v.* se parčesàt

tirare *v.* 1 cùkat, sùkat, šùkat (*ted.*);

2 cuknìt -int (*cùknen, cùknu, cùkni/cùknità*); 3 ulieč, ulèč, ulačìt (*uliečen, ulieku, ulieč/ulecità*); 4

tegnìt (*tègnen, tègnu*); 5 tesnìt

(*tèsnen, tèsnu, tèsni/tesnità*); 6

tiegat; 7 tegnjàvat -ùvat -ovàt; 8

tegùvat -àvat -ovàt (*tutti anche con: na- od- po- pod- pre- ve- za-*)

tirata *f.* tiràda (*dam no*

tiràdo=dammì una tirata (di sigaretta))

tirato fuori *p.p.* 1veuliečen; 2

vegatjén; 3 vetàknjen

tirato per i capelli *p.p.* làsan (*o- po- par- ve- s- u- z- za-*)

tirato per le orecchie *p.p.* uhàn (*na- par- po- pre- ve- za-*)

tirato via *p.p.* oduliečen *u semimuta*)

tirato vicino *p.p.* 1 paruliečen; 2 parmètan

tirato *a.* tèsen (*tesná, tesnùo*)

tirato *a.* tèsnjen

tirato *p.p.* 1 cùkan, cùknjen (*par- po- ve-*), (*ted.*); 2 natègnjen (*par-*); 3 natèsen, natèsnjen; 4 nauliečen (*par-*); 5 odcùknjen (*par-*)

tiratu su *p.p.* urèjen, urején

tisico *a.* jètku (*jètkova*)

tisi *f.* jètka

tizzone *f.* glùnja

to! *av.* nà

tocca tutto a me *fra.* usè j gor na mè (*tutto è su di me*)

toccare *v.* 1 tikàt (*o- par- po- pre- u- za-*), (*tìče usé mené=tocca tutto a me*), (*tikan o tìčen, tikù, tik/tikàjta*);

2 taknìt -int (*tàknen, taknú,*

takín/taknità); 3 tiknìt -int (*tìknen, tiknu, tiknì/tiknità*); tìpat (*o- par- po- pre- u- za-*)

toccato *p.p.* 1 tìpan (*o- par- po- pre- u- za-*); 2 tìkan (*o- pre- ve-*); 3

tàknjen (*par- pre- ve-*)

tocca *int.* tìče (*indeclinabile da tikàt*), (*takùok tìče=come spetta*)

toccio *m.* tòč

togliere (*scartare*) *v.* škartàt

togliere attorno *v.* odbierat (*odbierat braskví=togliere le foglie alle verze*)

togliere il geriglio *v.* vekokolàt

togliere il recinto *v.* odgradìt

togliere il respiro *v.* ohlepnìt (*ohlìpnen, ohlìpnu*)

togliere l'orlo *v.* odrobìt

togliere via *v.* uzèt proč (*uzàmen proč, uzèu proč*), (*u sempre semimuta*)

togliere *v.* 1 snèt (*snàmen, snèu, snàm/snamità*); (*nasód sej snèu=il manico si è sfilato*); (*snèt*

klabùk=togliere il cappello); (*snèt*

kòžo=scuoicare); 2 odbràt (*odberèn,*

odbràu, odber/odberità); 3 odcepìt

(*odciepen, odciepu, odciep/odcepità*);

4 odkladovàt ùvat -àvat (*odkladùjen,*

odkladùvu, odkladùvi/odkladùvta); 5

oduzamìt (*oduzàmen, oduzèu,*

oduzàm/oduzamità), (*la u sempre*

semimuta); 6 uzèmat (*la u sempre semimuta*)

tollerante *a.* potarpležíu (*potarpležíva*)

tolleranza *f.* 1 potarpležívost; 2

toleràncja; 3 pretarplienje,

potarplènje (*n.*) **tolto il manico** *p.p.* arsadjén

tolto *p.p.* odbràn

tomaia *m.* 1 plàht; 2 podplát

tomba *n.* grobišče

tombola *f.* tòmbula

(*tombulàt=giocare a tombola*;

tombulànje=il gioco della tombola)

topaia *m.* mišnjak

toporagno *m.* pič

topo *f.* míš (*míšì*)

- toppa** *m.* blék
- torbidamente** *av.* mòtno
- torbido** *a.* mòtan (*mòtna/mòtno*)
- torcere** *v.* **1** uìt, ouìt, vìt (*o- na- po- za-*), (*ouìen o ouìan, ouìu, ouí/ouìta*); **2** uijàt (*o- na- po- za-*); **3** razvìt (*rasvìen, rasvìu*)
- torchio** *m.* **1** tùrkil (*tùrkilna*); **2** prèša
- torcia** *f.* fàgla
- tordo** *m.* cìk
- tormentare** *v.* **1** màltrat (*po- pre- ve- z-*); **2** šìnfat; **3** krìžàt
- tormentarsi** *v.* se krìžàt (*se krìžan, se krìžu, krìžàjse o krìžàjtase*)
- tormentarto** *p.p.* **1** màltran (*po- pre- ve- z-*); **2** šìnfan; **3** krìžan
- tormento** *f.* **1** žàlost (*žalòst(i)*); **2** nadlùoga, nadlòga
- tormento** *n.* tarplienje
- tornare a macinare** *v.* premlìet (*premlèjen, premléu, premléjšpremléjta*)
- tornare sobrio** *v.* se strezìet (*se strezejen, se strezéu*)
- tornare** *v.* se uràcat (*u semimuta*)
- tornare in vita** *p.p.* oživjén
- tornato** *p.p.* **1** uràcan; **2** uàrnjen
- toro** *m.* **1** bák; **2** jùnac (*jùnca*); (*da arrabbiati: jùnac=stupìdo; oppure: bák!*)
- torrentello** *m.* patočìč
- torrente** *m.* pa(o)tók (*locat.: patòce*)
- torsione** *n.* zvjìanje
- torsolo** *m.* obrìa(e)zak (*obrìazka*)
- torta** *f.* tòrta
- torto** *f.* karvìca, krivìca
- torto** *p.p.* razvìt
- torturare** *v.* **1** gèjžlat; **2** žàlvat; **3** krìžàt (*krìžan, krìžu*)
- torturato** *p.p.* **1** žàlvan; **2** krìžan
- tortura** *f.* tortùra
- tosare** *v.* strìgt (*o- par- pod- po- pre- u- ve-*), (*strìžen, strìgu, strìg o strìgta o strìhmaštrìhta*)
- tosato** *p.p.* strìžen (*o- par- pod- po- pre- u- ve-*)
- tosse canina** *m.* pagànski kàši
- tosse** *m.* kàšji (*kàšja*); (*senza plurale*)
- tossire** (*finire di*) *v.* **1** se vekàšjat; **2** se vebrevhat
- tossire rozzamente** *v.* **1** brèuhat, brèukat; **2** hrepàt
- tossire** *v.* kàšjat (*par- po- ve-*)
- totale** *a.* vàs, skùpen (*usá=tutta, usó=tutto (neutro)*)
- totale** *p.* usé (*usegà*)
- totalità** *f.* pùnost
- totalmente** *av.* **1** do koncà; **2** celùo; **3** skùpno (*tutto insieme*)
- tovaglia** *f.* tovàja
- tovagliolo** *m.* tavajúč
- tra** *av.* méd (*mednàm=tra di noi, medsàbo=tra di sè, ecc.*)
- tra breve** *av.* nakràtcin
- tra poco** *av.* za màlo
- tra sè** *av.* met sàbo (*guorìt met sàbo=discorrere tra sè*)
- traballare** *v.* klecàt (*klècan, klècu, klèc/klècàjta*)
- traboccante** *p.p.* nazgrùntan
- tracannare** *v.* žgrìet (*po- pre- u- ve-*) (*žgrìen, žgrú, žgér o žgrí/žgerìta o žgrìta*)
- tracannato** *p.p.* žgrìet (*po- pre- u- ve-*)
- traccia** *m.* slìed, slèd (*sledá o sledú, plurale: sledí o sledùovi*); (*od nje nìa ne sledú ne smradú=non c'è traccia di lui, nè odore nè puzza*)
- trachea** *m.* gargàr (*gargàrja*)
- tradimento** *n.* ovàdenje
- tradire** *v.* ovàst, ovàdit (*ovàden*)
- tradito** *p.p.* ovàden
- tradizione** *f.* navàda
- trafelato** *p.p.* zasopjén
- traffico** *m.* tràfik
- trafitto** *p.p.* **1** prebìt (*po- pre- z-*); **2** štóknjen, štókan (*po- pre- za-*), (*ted.*)
- trafitto** *p.p.* štókan; **2** štòknjen (*tutti anche con: arz- nad- po- ve- za-*)
- traino** *n.* ulačànje
- traliccio** *f.* grìžjòla (*per bachi da seta*)
- tramandare** *v.* gonìt naprej
- tramontare** *v.* **1** zahàjat; **2** itì za brìeg
- tramontato** *p.p.* zahàjan
- tramortire** *v.* **1** omontàt; **2** umorìt
- tramortito** *p.p.* **1** omontàn; **2**

umorjén

tramutare *v.* spreobarnìt

tram *m.* trám

trangugiare *v.* **1** žrìet (*po- pre- ve-*); **2** pocmàkat

trangugiato *p.p.* **1** pocmàkan (*ve-*); **2** prežgrìet (*ve-*)

tranquillamente *av.* **1** brezskárbno, preskárbno, preskárbi; **2** mierno; **3** žìhar (*ted.*)

tranquilla *a.* merná

tranquillità *f.* **1** brezskárbnost; **2** mièrnost, mernùost; **3** pokój (*m.*)

tranquillo *a.* **1** meràn (*merná*); **2** prezskárben; tìhi (*tìha*)

tranquillo *av.* mernùa (*je usè mernùa=è tutto tranquillo*)

trapanare *v.* vàrtat

trapiantare *v.* **1** presadìt; **2** presàjat (*ve-*)

trapiantato *p.p.* presadjén, presajén, vesajén

trappola di ferro *m.* skopác (*skopcà*)

trappola di legno *f.* skrinja (*per uccelli*)

trappola per topi *m.* míšnjak

trappola *f.* pascá (*per ghiri fatta di due pietre e tre legnetti con esca*)

trapuntare *v.* stìkat (*po- pod- ve- u- za-*), (*stìkan, stìku, stìk/stìkàjta*)

trapuntato *p.p.* stìkan (*po- pod- ve- u- za-*)

trarsi d'impiccio *v.* se veguarìt

trascinamento *n.* ulačànje

trascinare *v.* **1** sùkat, šùkat; **2** gùcat (*do- o- par- po- ve- za-*)á; **2** ulieč, ulèč (*u sempre semimuta*)

trascinato *p.p.* **1** gùcan; **2** šùkan; **3** uliečen (*tutti anche con: do- o- par- po- ve- za-*)

trascurare *v.* **1** nemàrat (*non badare*); **2** pustìt od zad; **3** puščàt (*puščùjen, puščùvu, puščí/špuščàjta*);

4 odlùa(*o*)st (*odlòžen, odlùazu, odlóž/odložìta*); **5** odkladàt, odklàst (*odklàden, odklàdu, odklàtmašodklàdita*); **6** puščovàt -àvat -ùvat; **7** odgànjat (*odgànjan, odgànju, odgànj/odgànjta*)

trascuratamente *av.* nemàrno

trascuratezza *f.* nemàrnost

trascurato *p.p.* namàran, nemàran

trasferimento *n.* **1** prekladànje; **2** zgibànje

trasfondere *v.* presùt (*presùjen, presù, presùj/špresùjta*)

trasformare *v.* spreobarnìt

trasformazione *n.* spreobarnènje

trasgressione *n.* prelomìenje

trasloco *n.* prekladànje

trasportare *v.* prenàšat, arznàšat

trasportato *p.p.* prenàšan

trasporto *n.* **1** nosènje; **2** uazìlo (*con macchine o carri*)

trastullarsi *v.* se kozinàt (*otròc se kozinàjo=i bambini si baloccano*)

trasversalmente *av.* **1** uprèh; **2** uprièkama

trattare *v.* tratàt

trattenere *v.* par-dàržat (*ob- u- z- za-*), (*pardàržan o pardaržin, pardàržu, pardàržmašpardaržàjta*)

trattenersi *v.* **1** zastàt; **2** se zadàržat (*se zadàržan, se zadàržu, zadàržse/šzadàržtase*)

trattenuta *n.* pardàržanje

trattenuto *p.p.* **1** zastàn; **2** obdàržan

travasamento *n.* prelijànje

travasare (*liquidì*) *v.* prelit, prelijàt (*prelien o prelian, preliu,*

preli/prelijàjta); **2** pretočìt (*pretòčen, pretočìu o pretòču, pretòč/pretočìta*)

travasare *v.* presùt (*presùjen, presù, presùj/presùjta*)

travasato (*di liquidì*) *p.p.* **1** prelit; **2** pretòčen

travasato *p.p.* presút

travaso *n.* prelijànje

trave *f.* tràm (*trami*)

traviare *v.* **1** odpejàt (*odpèjen, odpejù, odpèj/odpejàjta*); **2** vemotìt (*la mente*); (*vemòten, vemòtu, vemòt/vemòtita*)

traviato *p.p.* **1** vemòtjen; **2** odpèjen

travisare *v.* venàšat

travolgere *v.* razbùrit (*razburen, razbùru*)

travolto *p.p.* razbùren, razbùrjen

trebbiare il grano pestandolo *v.*

- mlatit usenico (*mlàten, mlàtu*)
treccia *f.* kìta (*dei capelli o anche di mais*)
trecento *card.* trìstù(a)
tredecimo trinàjsti
tre dici trinajst
tregua *n.* oddahnènje
tremare per il freddo *v.* se trèst za mràzan
tremare *v.* trèst, tresàt (*od- ars- do- na- par- o- po- ve- s-*), (*trèsen, trèsu, très/tresità*)
tremare *v.* se strèst (*s-*), (*se strèsen, se strèsu, stresise/stresità*)
tremato *p.p.* trèsen (*o- od- ars- do- na- par- o- po- ve- s-*)
tremendamente *av.* presnèto
tremendo *p.p.* presnèt (*presnèta*)
tremolare *v.* marguliet (*po- za- z-*)(*margulìn o margulèjen, marguléu*); *zvezde marguljò=le stelle tremolano*
treno *m.* trèn
trentaquattro *card.* štìèrantrideset
trenta *card.* trideset
trentesimo tridesèti
treppiede *m.* trepiš (*trepiža*)
tre *card.* tri, triè (*trèh*)
tribolazione *n.* tarplienje
tribunale *m.* **1** tribunàl; **2** sodbá, sòdba; **3** sodišče (*(n.)*)
tributo *m.* tribùt
trifoglio *f.* dètuja, diètuja
trinità *f.* trojica
trippa *f.* tripa
tristemente *av.* žàlostno
tristezza *f.* zàlost, žàlost
triste *a.* žàlostan, zàlostan
triste *av.* kùmarno
tritare *v.* umèt (*umèjen, umèu, umèj*)
trivellare *v.* pikat (*o- od- ars- do- na- par- pre- o- po- ve- s- za-*)
trivellato *p.p.* pikan (*o- od- ars- do- na- par- pre- o- po- ve- s- za-*)
tomba *f.* tròmba
trombettare *v.* trombetàt
troncare *v.* odsèč (*odsiečen, odsieku, odsieč/odsecità*)
tronco (*pezzo di legno*) *m.* **1** hlòd (*hlòda*); **2** šklapòn (*pezzi di tronco spaccato*)
tronco (*ramo grosso*) *n.* polieno
troncone d'albero *f.* bòra
tronco *f.* tàja
tronfio *a.* napìhnjen
trono *m.* tròn
troppo lungo *a.* predúg (*predùga*)
troppo poco *av.* màsa màlo
troppo presto *av.* **1** predcájtan; **2** màsa prèca; **3** prezgùoda
troppo vicino *av.* preblizo (*+ genitivo*)
troppo *a.* màsa (*màsega*)
troppo *av.* **1** prevíc; **2** màsa, premàsa (*friul.*)
trota *f.* postrová, postrú (*postrovè*)
trovare la traccia *v.* zasledìt
trovare *v.* **1** ušàfat (*ùšàfat na fàtu=trovare sul fatto*), (*ted.*) **2** zaglèdat; **3** zagledovàt -ùvat -àvat; **4** nàjt, nàjdet, nàjdit (*z-*), (*nàjden, nàjdu, nàjdi/nàjdita*)
trovarsi *v.* se znàjt, se znàjdit (*znàjden, znàjdu*)
trovato *p.p.* **1** ušàfan (*ted.*); **2** nàjden (*z-*)
trucciolo *n.* ličje
truffare *v.* **1** gajufàt (*o- po- ve- z-*); **2** brusìt (*o- po- ve- z-*) (*brùsen*); **3** ciganìt (*o- po- ve- za-*); **4** obsienčat; **5** napoìt (*figurativo=darla da bere*), (*napoìn, napòju, napòj/napoita*)
truffato *p.p.* **1** zgajufàn; **2** obrùsen
truogolo *n.* korìto
truppa *f.* trùpa
tu *p.* tì
tua *p.* tùoja, tojá
tubo per soffiare sul fuoco *f.* muhàlca, pihàlca
tuffarsi *v.* se tùfint -nit (*tùfnen, tùfnu, tùfin/tùfinta*)
tumulare *v.* zagrobìt
tumuli *m. plur.* grobùovi
tumulo *m.* gròb (*gròba*)
tuonare *n.* garmènje (*sostantivo*)
tuonare *v.* **1** garmìa(e)t (*od- ars- do- na- par- o- po- ve- s-*), (*garmìn, garméu; impersonale: garmìelo*); **2** trieskat (*od- ars- do- na- par- o- po-*

ve- s-)

tuonata *n.* zagarmènje

tuono *m.* grùam

tuo *p.* tùoj

turacciolo *m.* **1** zàtak; **2** tàp; **3** táht
(*ted.*)

turare *v.* **1** zalepìt; **2** ugatìt

turato *p.p.* zalepjén

turbarsi *v.* se zganìt

turco *a.* tùrak (*tùrka*)

turista *m.* turíšt

tutolo *f.* čúška

tutore *m.* vàruh

tutt'uno *a.* usèadan (*usèadna*)

tutt'uno *cong.* usednó

tutta l'ora *av.* celó ùro

tutta la giornata *av.* cìa(e)la
zornàda

tutta la notte *av.* čeznùaç

tutta la santa notte *fra.* celó bòžjo
nùaç

tutta la settimana *m.* cìeu tiedan
(*cielega tiedna*)

tuttavia ugualmente *cong.* usednó
pa

tuttavia *cong.* **1** ràuno; **2** tàmič

tutta *a.* usá

tutte e due le volte *av.* obàkrat

Tutti i Santi *m.* Vàht(i) (*ted.*); (*da*
vàhtat=fare la guardia; deriva forse
dall'abitudine degli sloveni di
custodire i morti)

tutti senza eccezione *av.* usi od
kràja

tutto (intero) *a.* cìeu (*ciela/celùo o*
celùia)

tutto (intero) *f.* cialama

tutto a posto *int.* usé rihtih

tutto ad un tratto *fra.* usé tun žláh

tutto assieme *av.* usé kùpe, usé kùp

tutto ciò che *p.* usé kàr

tutto il giorno *av.* cìa(e)udàn

tutto intorno *av.* okù an okù

tutto l'anno *av.* celùo lieto, celó
lieto

tutto *a.* vas, usé (*usá=tutta,*
usó=tutto (neutro))

U

ubbidienza *n.* bùganje (*po-*)

ubbidienza *n.* pobùganje

ubbidire *v.* bùgat (*do- par- o- po-*
ve- za-)

ubbidito *p.p.* bùgan (*do- par- o- po-*
ve- za-)

ubriacarsi *v.* **1** se napìt, se ga napìt
(*se napìan, se napìu,*
napìse/napìtase); **2** se opìt (*se opìan,*
se opìu); **3** se pjànt

ubriachezza *f.* **1** pijànost; **2** pjàča

ubriacona *f.* pijànka

ubriacone *m.* pijànac, pjànac
pijànca)

ubriaco *a.* **1** piján; **2** parpít

uccellanda *f.* brešàna

uccellatore *m.* tičar

uccellino *f.* tičica

uccello *m.* tič

uccidere *v.* **1** ubìt; **2** ubivàt (*po-*); **3**
morìt (*u-*), (*morìn o morèjen, morìu*
o moréu, morí/morìta)

uccisione *n.* pobivànje, ubivànje

Udine *m.* Vidan (*Vidna*)

ufficiale *m.* ufičjàl

ufficio *m.* ufičih, ofiçih (*ofiçha*)

uguaglianza *f.* pargliha

uguagliare *v.* parglihat, zglihat
(*ted.*)

uguagliato *p.p.* **1** kompanjàn; **2**
parglihan (*u- z-*)

uguale *a.* **1** tàk; **2** kompànj; **3** glih
(*ted.*)

ugualmente *av.* glihtakùo, glihtàko,
glihtùo, glih (*ted.*)

ugualmente *cong.* usednó (*tutt'uno*)

ulcerare *v.* opahnìt -int

ulcerato *p.p.* opàhnjen (*ìman*

opàhnjene ùsta (o) ìman opàhnjene
dèsla=ho un'ulcera in bocca)

ulivo *f.* òjka

ulteriormente *cong.* navàrh tegá

ultimare *v.* strebit (*strieben, striebu,*
strieb/strebita)

ultimato *p.p.* striebjen

ultimo giorno dell'anno *fra.* zàdnji
dàn lieta

ultimo *a.* zàdnji, zàdinj (*zàdnja*)

ultimo *p.* težadnji, težadinj
(težadnja)
ululare *v.* **1** gulit (*gulen*); **2** tulit
(*na- o- po- s- ve- za-*)(*tùlen, tùlu,*
tùl/tulita)
ululato *p.p.* natùljen
umanità *f.* človèčnost (*človèčnosti*)
umano *a.* človešk
umidezza *a.* slòj **umido** *a.* **1** fàjtan
(*fàjtna*), (*je fàjtno=è umido*), (*ted.*);
2 slòjan (*slòjna*); **3** ùmaran
umile *p.p.* ponižan, ponizan
(*ponižna*)
umiliare *v.* znižt, nižat (*par- po- pre-*
ve- z- za-)
umiliato *p.p.* nižan (*par- po- pre- ve-*
z- za-)
umiliazione *n.* znižanje, ponižanje
umilmente *av.* **1** mìlo; **2** ponižno
umiltà *f.* ponižnost, ponižnost
ponižnost(i)
ummuffito *a.* pliešnjeu (*pliešnjova*)
umore *f.* vòja
un altro giorno *av.* drùg dòn
un anno *av.* no lieto
un certo tempo (*quantità di tempo*)
fra. niek càjta
un certo tempo *av.* nia(e)šan càjt
un certo *p.* nieki
un giorno *av.* án dòn, niešan dòn
un paio di volte *av.* pàkrat
un po' alla volta *av.* pomàlo
un po' buono un po' cattivo *fra.*
no màlo brùman no màlo gàrt
un po' di tempo *av.* niek càjta
un po' meglio *fra.* niek bùojš
un poco *av.* no màrc, no màrcò, no
màle (+ *genitivo*)
un pò meglio *av.* kiak bùojš
un pò *av.* **1** nogòc, nomàrc; **2** niek
(+ *genitivo*); (*nogòc vina=un po' di*
vino)
un tanto *av.* intarkàj
un tempo (*durante*) *av.* niešnega
dnè
un tempo *av.* **1** niekada; **2** niešan
dòn
un'altra volta *av.* drùg krat
un'ora di notte *m.* noùrnoči (*un'ora*
dopo l'avemaria)

una briciola *av.* no márvo
(+ *genitivo*)
una dietro l'altra *av.* **1** tà za tò; **2**
adná za drùgo
una goccia *av.* nogòc ; (+ *genitivo*):
(*dàm nogòc uodé=dammi una goccia*
d'acqua)
una notte *av.* no nùac
una seconda volta *av.* drùh krát, u
drùgo (*la prossima volta*)
una sull'altra *fra.* dná tà na tò
una volta (*ai vecchi tempi*) *av.*
parstàrin
una volta (*durante un giorno*) *av.*
niešnega dnè
una volta sola *fra.* samùa an krát
una volta *av.* **1** ankrát, dankrát; **2**
no vòlt
una *art.* na (*art. fem. indet.*), (*na*
žená=una donna)
una *card.* *f.* adná
uncinetto *m.* učinét
undicesimo *ord.* danàjsti
undici *card.* danàjst
ungere *v.* **1** frajèt (*na- o- po- ve- z-*
za-); **2** màzat (*na- o- po- ve- z- za-*),
(*màžen, mazu, maz/mazita o*
mazàjta)
ungherese *a.* uògar (*uògarca*)
ungherese *m.* uògar (*uògarja*)
Ungheria *f.* Uògarska, Uogaria
unghia *m.* pàrki (*od parkja; pl.: od*
pàrkju)
unghie *n.* plur. pàrkje (*si poglèdu*
gor na pàrkje=hai guardato sulle
unghie; =quando si arriva puntuali)
unguento *n.* mazilo
unione *f.* **1** drùžba, zdrùžba; **2** zvèza
unire (*mettere assieme*) *v.* **1** diat
kùpe (*lòžen kùpe*); **2** lùa(o)št kùpe
(*lòžen kùpe*)
unire *v.* **1** sklenit (*sklènen, sklènu,*
sklèn/sklenita); **2** združìt; **3** parpnèt,
zapnèt, parpnèt (*parpnèn, parpnèu,*
parpni/parpnita); **4** parpènjat (*za-*
parpènjat, parpènju,
parpènji/parpènjita); **5** vezàt (*na- o-*
par- po- z- za-), (*navèžen, navèzu,*
navèš/navèžàjta); **6** navezàvat -ùvat
-ovàt, ovezàvat -ùvat -ovàt (*po-*); **7**

parvèzint -nit (*parvèznen, parvèznu, parvèzin/parvèzinta*)

unirsi *v.* se združìt

unito *p.p.* štùlen, štùljen (*u-*)

unità di misura *m.* kiznènik

(*serviva specie per il quartese ed era variabile*)

universale *a.* vesòjen

uno alla volta *av.* po dan (*po dvà, po trì, ecc.*)

uno dietro l'altro *av.* **1** tè za tè, tè za tìn; **2** dán za drùzin, adán za dnìn, drùg za drùzin

uno e mezzo *a.* dán an pù (*dná an pù*)

uno sopra l'altro *av.* tè na tìn

uno sull'altro *av.* dán tè na tè

uno *art.* án (*na*) (*art- ind.*

nationiano); (*an mòž, na ženà=un uomo, una donna*)

uno *art.* nó, adnó (*neutro*)

uno *card.* adán, dán, (*adnegà, dnegà*),

unto *a.* màzan (*na- po- ve- za-*)

unto *p.p.* màžen (*na- po- ve- za-*)

untuoso *a.* tustcèn

uomo (*coraggioso, grande*) *m.* junàk

uomo (*in genere*) *m.* človèk ;

(*človieka; plurale: človieki*)

uomo (*robusto*) *m.* inàk

uomo chiuso *m.* tütac

uomo cupo *m.* tütac

uomo da nulla *m.* usrànac, usranìvac (*di merda*)

uomo impuro *m.* načìstnik

uomo superbo *m.* preuzètnik

uomo *m.* mòž

uova *n.* jàjca (*plurale*)

uovo (*sterile, non fecondato*) *m.*

klapotàc ((*klapotcà*))

uovo *n.* icè

urgenza *f.* silnost, sila *premura, violenza*

urinare *v.* scàt (*do- par- na- o- po- ve- za-*), (*sčien o sčian, scáu, sčì/sčìta*)

urinato *p.p.* scàn (*do- par- na- o- po- ve- za-*)

urina *n.* scànje, scanjè

urlare (*il verso juhuhuj*) *v.* uriskàt

urlare *v.* **1** arjùt (*arjùjen, arjù,*

arjùj/arjùjta); **2** tulit (*tùlen, tùlu, tùl/tulìta*); **3** gulit (*gulen*); (*tutti anche con: par- po- ve- za-*)

urlato *p.p.* **1** vetùljen; **2** vegùljen

urlo *m.* urìsk

urtare *v.* **1** burt, burit (*bùren*); **2**

bùtint -nit, bùcint -nit (*arz- do- par- na- o- po- raz- ve- za-*), (*bùtnen, bùtnu, bùtin/bùtìnta*)

urtato *p.p.* **1** bùcnjen, bùtnjen; **2**

bùren (*arz- do- par- na- o- po- raz- ve- za-*)

urto *m.* **1** žburt; **2** trepànje (*n.*)

usanza *f.* navàda (*gardá navàda=mal costume*)

usato *p.p.* nùcan, ponùcan

uscir di senno *v.* **1** obnorevát

(*obnorievan, obnorievu,*

obnorievi/obnorevájta); **2** itì uòn s pàmèet (*gren*)

uscire (*dal manico*) *v.* **1** se snàm, se

snàmìt; **2** se snèmat ; (*impersonale*);

(*se snàm/se snèma, sej snàmlo/sej snèlo*)

uscire a fatica *v.* veštòkat

uscire dal letto *v.* se vekokolàt

uscire dal nido *v.* se spejàt (*se*

spèjen, se spejù, spejajse/spejajtase);

(*kùosi so se spejal=i merli sono usciti dal nido*)

uscire dalla testa (*dimenticare*) *v.*

itì taz glàve

uscire di senno *v.* se motìt, se

pototìt (*potòten, pomòtu*)

uscire *v.* itì uòn (*gren*)

uscire *v.* veletàt (*senza controllo*);

(*velietan, velietu, veliet/veletájta*)

uscito (*in qualche modo*) *p.p.*

vebròden

uscito *p.p.* snét

usignolo *m.* slabìč, slavìč

uso *m.* núc (*ted.*)

usuale *p.p.* navàden (*navàdna*)

usurare *v.* poglodàt

usurato *p.p.* poglòdan

utensili *n.* ròdje (*di ogni genere*)

utero *f.* màtrinca

utile *a.* uriedan (*uriedna*), potrieban

(*bisognoso*), (*potriebna*)

utilità *f.* **1** núc (*ted.*); **2** uriednost,

potriebnost

utilizzare *v.* nùcat (*ted.*)

utilmente *av.* nùcno (*ted.*)

uva *m.* avoštàn (*avostana*)

uva *m.* bakó (*qualità di*);
(*indeclinabile*)

uva *m.* merikàn (*fragola*)

uva *m.* muzin (*tipo di*)

uva *m.* čividìn (*tipo di*)

uva *n.* grazdùje, gròzdje

V

vaccaro *m.* kràvar

vaccinare *v.* cepìt (*cepìn, cìepu o cèpiù, cìep/cepìta*)

vaccinarsi *v.* ucepìt rùnje

vaccinazione antivaìolosa *f.* rùnja
(*sul braccio*)

vaccinazione *f.* rùnja

vacillare *v.* se premìtat (*se premìeta=vacilla (ubriaco)*)

vacuità *f.* pràznost

vado a Cividale *v.* grèn u Či(e)dát

vado a *av.* grèn gu (*più in alto di dove mi trovo: grèn gu Marsìn*)

vado a *av.* grèn u (*più in basso di dove mi trovo: grèn u Čedàt*)

vagabondare *v.* **1** hàjat; **2** làjhat
(*tutti anche con: do- par- o- po- ve- za-*)

vagabonda *f.* povasnica

vagabondo *m.* povasnjàk

vagare *v.* hàjat (*do- par- na- o- po- ve- za-*)

vagato *p.p.* ohàjen

vagliare *v.* pogrùntat (*ve-*), (*ted.*)

vaglio *n.* sìto

valere qualcosa *v.* bit za kiek

valere *v.* vajàt (*vajàn, vajú*)

valeriana *m.* matovilac (*matovilca*)

valido *a.* uriedan (*uriedna*)

vallata *m.* pològ (*toponimo*)

valle *f.* dolina

Valli del Natison *f.* Ne(a)dìske
Doline (*plurale*)

valore *f.* uriednost (*uriednosti*)

valutare *v.* **1** parštìmat (*po-*); **2**
pogrùntat (*ve-*), (*ted.*); **3** popensàt,

popinsàt (*pensare*); **4** pomèrkat
(*osservando*); **5** šàcat (*ted.*)

valutato *p.p.* parštìman (*po- par-*)

valutazione *n.* sàcanje (*ted.*)

vampata *m.* plemèn, plamèn

vanagloria *f.* hvàlnost

vaneggiare *v.* **1** se mešàt; **2** se
umìšjat (*ka se umìšjaš=cosa ti viene
in mente*)

vangare *v.* kopàt (*na- par- od- po-
ve- s-*)

vangato *p.p.* kòpan (*na- par- od- po-
ve- s-*)

vangatura *n.* kopànje

vanga *f.* lopàta

vanilia *f.* vanilja

vantaggiosamente *av.* nùcno (*ted.*)

vantaggio *m.* nùc (*ted.*)

vantarsi *v.* **1** se hvalit; **2** se napènjat

vapore *f.* pàra (*acqueo*)

varicella *f.* varičèla

varie volte *av.* marskadá

vari *p. sing.* marskàjšan
(*marskàjšna*)

vasca *f.* **1** bànja; **2** korìto

vaschetta *m.* čadìn (*friul.*)

vasellame *f.* posòda

vaso da notte *m.* bukàu

vaso *m.* vàž (*važa*)

vate *m.* štròlih

vecchiaia *f.* stàrost

vecchiotto *a.* starìkast

vecchio *a.* lìetan, parlia(e)tan
(*lietna*)

vecchiume *f.* starìna

vedere di mal occhio *v.* glèdat
nastràn

vedere *v.* vìdet

vede *v.* vít(*d*) (*terza persona
singolare di vìdet o vìdit*)

vedi *v.* vít(*d*) (*imperativo di vìdet*)

vedi *v.* vīš (=vìdeš)

vedova *f.* dùava, udù(a)va

vedovo *m.* dùavac, udù(a)vac
(*dùavca*)

veduta *m.* ogléd

veggente *m.* štròlih

veicolo *n.* uozìlo

velarsi *v.* se mrìent, se mrìenit (*po-
u- z-*) (*del cielo di nubi*),

(impersonale); (se mriene, sej mrienlo)
velenosità *n.* strupènje, strupènost (*f.*)
velenoso *a.* strupèn
veleno *m.* strùp
velluto *m.* žamed (*zamèda*)
velocemente *av.* **1** nàglo, na nàglin; **2** frišno (*ted.*)
veloce *a.* **1** nàgu (*nàgla, nàglo*); **2** frišan (*frišna*); (*ted.*)
veloce *av.* **1** hìtro; **2** nàglo; **3** frišno (*ted.*)
vena *f.* žìla
vendemmia *v.* bandìma
vendemmiare *v.* bandimàt (*o- po- ve-*)
vendemmiato *p.p.* bandimàn (*o- po- ve-*)
vendere roba per le case *v.* guzleràt
vendere *v.* **1** prodàt (*u- ve-*), (*prodàn, prodàu, prodí/prodàjta*); **2** prodàjat (*prodàjan, prodàu, prodí o prodàj/prodàjta*)
vendita *f.* **1** prùoda; **2** prodànje (*n.*)
vendita *f.* kupčìja
venditore ambulante *m.* kràmar (*kràmarja*); (*ted.*)
venditrice di kolàci *f.* kolačarìca, kolačarca
venduto *p.p.* prodàn (*u- ve-*)
venerare *v.* častit (*o- po- u- ve- s- za-*) (*častìn, častìu, častì/častita*)
venerato *a.* češčèn
venerato *p.p.* častjén (*o- po- u- ve- s- za-*)
venerazione *n.* češčènje
Venerdì santo *m.* Velík Pètak (*Veliz(k)ega Petka*)
venerdì *m.* pètak (*pètka*)
venere *f.* danica (*stella annunciatrice del giorno*)
vengo da Cividale *fra.* prìden dos Čedàda (*vengo da più in basso di dove parlo*)
vengo da Rodda *fra.* prìden gos Rùanca (*vengo da più in alto di dove parlo*)
vengo da Vernasso *fra.* prìden taz

Barnàsa (*alla stessa altitudine di dove parlo*)
veniale *a.* naglaven (*naglávna*)
venir a conoscere *v.* zaznàt
venir a mancare *v.* zmànkàt, vemànkàt
venir a sapere *v.* začùt (*začùjen, začú, začúj/začùjta*)
venir da ridere *v.* itì na smìeh
venir fuori *v.* vebrodit (*vebròden*)
venir in mente *v.* prìt tu glàvo
venire a mancare *v.* parmànkàt
venire a sapere *v.* **1** zaviedet (*zavien, zaviedu*); **2** zviedet (*zvien, zviedu o zviedeu*)
venire alle mani *v.* se popàst (*se popàden*)
venire in aiuto *v.* prìt na pomùaç
venire incontro *v.* prìt prùa(o)t
venire *v.* prìt (*prìn, paršù, prìd/prìdta o prìdita*)
venite *v.* **1** pújta; **2** prìdita
venti volte *av.* dvístkrat
ventidue *card.* dvandvájst, dvandvist
venti *card.* dvíst, dvájst
vento da nord est *m.* hrìvac (*hrìvca*)
ventola *f.* muhàlca
vento *m.* via(e)tar (*viatra o viatarja*)
ventuno *a.* danandvíst, danandvájst
veracità *f.* **1** resnica; **2** pravica; **3** spràva
veramente sì *int.* pás jà (*esclamativo*)
veramente *av.* **1** zaria(e)s; **2** páč; **3** pru an pru, pru za pru, pràu, pru; **4** resnično; **5** ràuno
verdeggare *v.* zeleniet /na- o- po- ve- za-), (*zelenìn o zelenèjen, zelenìu o zelenéu*)
verde *a.* zelén (*zelená*)
verdone *m.* rìepar (*rìeparja*)
verdura *f.* **1** zèje; **2** zelènje; **3** zelenjàva (*f.*)
verga (*ramo*) *f.* **1** vèja; **2** špica (*sanku tàna špìc=sono come su un bastoncino*); (*ted.*)
verga (*sferza*) *f.* **1** kèca; **2** šuìga; **3** šìba; **4** uìšca (*šìba novò mào*)
pùaje=la verga canta una messa

nuova (il castigo incombe sempre))

vergine *a.* nadùžan (*nadùžna*)

verginità *f.* nadùžnost

(*nadùžnost(i)*)

vergognarsi *v.* **1** bìt (*o imìet*) sràm;

2 bìt (*o imìet*) špót (*mej špót=mi vergogno*)

vergognati nella maniera più

assoluta *fra.* špót an sràm te mòre bìt

vergogna *m.* **1** špót (*ted.*); **2** sràm, sramùota

vergognosamente *av.* špotlìvo (*ted.*)

vergognosa *f.* špotlìuka (*ted.*)

vergognoso *a.* špotlìu (*špotlìva*); (*ted.*)

vergognoso *m.* špotlìvac (*špotlìvca*), (*ted.*)

verificare *v.* **1** preprìcat; **2** veglìhat;

3 provàt

verificato *p.p.* **1** preprìcat; **2**

veglìhan; **3** provàn (*provàna*

rièc=cosa verificata)

verifica *f.* **1** resnìca; **2** pravìca; **3**

spràva

veritiero *a.* pravìčan (*pravìčna*)

verità *f.* **1** resnìca; **2** pravìca; **3**

spràva

verme *f.* glìsta

vermicciattolo *m.* čarvìč (*plurale: čarvìči o anche čarvìč con ì lunga, mentre la i è breve al singolare*)

vernice *f.* vernìž (*vernìže*)

vero *a.* pràv, pràvi (*pràva*)

vero *int.* ria(*e*)s

verruca *f.* **1** bradovìca; **2**

kurjuhù(*o*) (*n.*), (*kurjuhà*)

versamento *n.* lijànje (*od. pre- raz-*)

versare aggiungendo liquidi *v.* **1**

dolìt, zalìt; **2** dolìjät, zalìjät (*dolìjan, dolìju, dolìj/dolìjata*)

versare bagnando *v.* **1** močìt; **2** olìt

versare lacrime *v.* līt zuzè (*lièn, liàn suzè*)

versare liquidi *v.* **1** līt (*na- po- ve-*

u-), (*lièn o liàn, liu, li, lià*); **2** lijät, liät (*na- po- ve- u-*), (*lijen, liju,*

liž/lijàjta)

versare riempiendo liquidi *v.* točìt (*po- ve- u- s- za-*), (*tòčen, toču,*

toč(i)/točita)

versare sotto *v.* podsùt (*podsùjen, podsù, podsùj/podsùjta*)

versare via liquidi *v.* odlìt (*odlièn o odliàn, odlìu, odlì/odlìta*)

versare *v.* **1** kìdat (*do- na- o- po- ve-*); **2** sùt (*u- ve-*), (*sùjen, su,*

sùj/sùjta); (*tùca se je usùla=la grandine si è riversata*)

versato via *p.p.* odlìt

versato *p.p.* **1** līt; **2** kìdan; **3** tòčen; **4**

sùt (*tutti anche con: (na- po- ve- u- s(z)- za-*)

verso (*a, da*) *cong.* čéh (*+ dativo*)

verso (*incontro*) *cong.* prùa(*o*)t

verso (*su*) *cong.* na

verso del fringuello *m.* ščínk

verso di una poesia *m.* štikjac

(*ted.*)

verso sera *av.* na vičèr

verso sera *av.* če pod nùa(*o*)č

verso sera *f.* tah nùa(*o*)č

verso *cong.* **1** h; **2** prùot

verticalmente *av.* **1** napík; **2**

pokòncu

vertice *m.* **1** pík; **2** vánh (*plur.: varhí o varhùovi*)

vertigini *f.* omòta

verza *f.* broskvá, broskú, braskú

vescica (*bolla*) *m.* mihìer (*mihìerja*)

vescica *m.* miah, mìeh (*mehà*)

vescovado *f.* škofija

vescovetto *m.* škoffč (*soprannome di famiglia*)

vescovo *m.* škóf

vespa *f.* gosá

vesperi *f.* vičèrnice

vespone *m.* saršén

veste *f.* oblìčja

vestire *v.* oblačìt (*pod- pre-*),

(*oblàčen, oblàču, oblàč/oblàčita*); **2**

oblìeč, oblečìt (*pod- pre-*), (*oblìečen,*

oblìeku, oblìeč/oblìčita)

vestirsi *v.* **1** se oblačìt; **2** se oblìeč, se

oblečìt (*se oblìečen, se oblìeku,*

oblečìse/oblečìtase)

vestito di donna *f.* kikja

vestito per l'uomo *m.* gvánt (*ted.*)

vestito *f.* **1** gàžzla (*ted.*); **2** oblìeka,

(*oblìeka modràsova=spoglia del*

- serpente*); **3** oblačilo
vestito *p.p.* obliečen, (*pod-*)
veto *n.* prepoviedanje
vetro *f.* glàžovna (*pezzo di vetro rotto*); (*ted.*)
vetro *m.* gláž (*ted.*)
vetta *m.* várh (*plur.: varhí o varhùovi*)
vettovaglile *m.* živež
vezzeffiare *v.* pofigotàt
vezzeffiato *p.p.* pofigotàn
Via Crucis *f.* Križòva pòt Križove poti)
via da *cong.* spùot (*spùot nòge=via dai piedi*)
via in fretta *av.* márs
via lattea *f.* grimska ciesta
viaggiatore *m.* popòtnik
viaggiatrice *f.* popòtinca, popotnìca
viatico *f.* popòtinca
via *cong.* próč
vicenda *f.* zgòdba, zgòdbica, zgodovìna
vicinanza *n.* blžanje
vicinia *f.* sosèdnja
vicino a *cong.* pár, tánpar, tápar
vicino *a.* blizen (*blizna*), blizen (*blìznja*)
vicino *av.* blizo, blizu (*col genitivo*)
vieni *v.* púj
vietare *v.* prepovìadat (*prepovìan, prepovìadu, prepovéj/prepovìedta*)
vietato *p.p.* prepovìedan, zapovìedan
vigilanza *n.* vārvanje
vigilia *f.* vilja (*religioso*)
vigliaccheria *f.* nižnost
vigore *f.* mùoč
vilucchio *m.* slàk
vimine *f.* bèka
vinacce *f.* tropine
vincere *v.* dobìt (*u-*)
vincolare *v.* parpènjat, zapènjat (*parpènjat, parpènju, parpènji/parpènjita*)
vincolo *n.* špalilo
vinello di cattiva qualità *f.* bròzinca
vinello *n.* vìnce
vino *n.* vìnò
vinto *p.p.* udobjén
violaciocca *m.* vjolàr
violazione *n.* prelomìenje
viola *f.* vjòla
violentemente *av.* naulént
violetta *f.* vjòlca
violino *m.* vjolìn
violoncello *m.* vjolončél
viottolo *m.* klànac (*klànca*)
vipera *f.* lipera
virgulti *n.* venìčje, viničje (*potati della vite*)
virgulto invischiato *f.* viščàda, biščàda, uiščàda,
virgulto invischiato (*molto grande*) *m.* bargòn
virgulto *f.* vèja
virile *a.* mòški (*mòška*)
vischio *m.* bísk (*per invischiare*)
visciola *f.* viešnja
visibile *p.p.* očìtan (*očìtna*)
visione *n.* parkazànje
visitare *v.* **1** obiskat; **2** obiskàvat -ùva -ovàt; **3** vizitàt (*o- po- pre-*)
visitare *v.* glèdat (*pùodmo glèdat strìca=visiteremo lo zio*)
visitato *p.p.* obiskan
visita *f.* vìzita
viso *m.* gòbac (*gòbca*)
vispo *a.* nàgli (*nàgla*)
vista *m.* oglèd, poglèd, razglèd
vita di ogni giorno *f.* usakdànjost (*usakdànjost(i)*)
vita *n.* živlìenje
vitellina *f.* bùšca
vitellino *m.* bùšac
vite *f.* **1** vît; **2** šaràuf (*ted.*)
vite *f.* venjìka, vinjìka (*pianta*)
vittoria *f.* udùaba
vitto *f.* cèringa (*ted.*)
vivacemete *av.* živùa(*o*)
vivace *a.* bìster (*bìstra*); (*bìster otrók=bambino vivace*)
vivande *f.* živìla
vivere *v.* **1** živìet (*po- u- za-*), (*živìn, živèu*); **2** uživàt
vivo *a.* **1** žìu (*žìva*); **2** dušàn
vivo *av.* živùa(*o*)
viziare *v.* figotàt
viziato *a.* figotàn
viziato *a.* figót

vizio *m.* vîcîh (*vîcha o vîciha*); (*Bùog te vîcîh mantinjí=Dio ti conservi il vizio; vizio sta per abitudine: infatti si usa dire così quando si è ricevuto un favore*)

vî *p.* vas (*voi: acc.*)

voce *m.* 1 glàs (*plurale: glasi o glasùovi*); 2 štîma (*f.*), (*nîa dàu štîme=non ha aperto bocca*), (*ted.*); 3 zglasîlo

vocio *n.* uekànje

voglia (*desiderio*) *f.* željá

vogliamo *v.* čemó

voglia *f.* uòja, vòja

voglio dire *v.* manrèč

vogliono *v.* čejó

voi altre *p.* vídrùge

voi altri *p.* vídrùz

voi due *f.* vídvîe (*vehdvîeh*)

voi due *m.* vídvà (*vasdvîeh*)

voi *p.* ví (*maschile e femminile*)

volare (*di uccelli giovani*) *v.* zletàt, zletîa(*e*)t (*zlietan, zlietu, zliet/zletàjta*)

volare via *v.* zletîa(*e*)t (*zletìn, zletéu, zletí/zletîta*)

volare *v.* 1 plùt (*s- ve- za-*), (*plùjen, plú*); 2 splunjìt (*splúnjen, splúnju, splúnj o splúnji/splúnjta*); 3 spoletàt, spoletiet

volato *p.p.* 1 zletjén; 2 splúnjen

volenteroso *a.* rád (*ràda*)

volentieri *av.* 1 rád, radùo; 2

zvestùa(*o*); 3 želè; 4 vòjno

voler bene *v.* tiet rád (*čén, téu*)

volere *v.* tia(*e*)t (*presente:*

čén/čés/čé/čemó/četá/čejó, téu, téj/tèjta o tièjta)

volete *v.* četá

volenterosità *f.* vòjnost

volontà *f.* uòja (*u(v)òja bòžja=il volere di Dio*)

volpe *f.* lesîca

volpone *m.* lesjàk

voltare *v.* obarnìt (*obàrmen, obarnú, obarín o obarní/obarnîta*)

voltarsi *v.* se oglèdint -nit (*se*

oglednen, se oglednu,

oglednise/oglednitase)

voltato *p.p.* obàrnjen

volta *m.* krát (*kràta*); (*an krát=una volta*)

volte *m.* krát vic krát (*krát genitivo plurale*)=più volte)

vomitare *v.* 1 metàt; 2 rikàt (*ve-z-*)(*ričen, rîku, rik/rikàjta*)

vomitato *p.p.* 1 veričen, 2 vemètan

vomito *n.* 1 metànje; 2 rikànje

voragine *f.* 1 rùpa; 2 žriàlo; 3

hla(*o*)bočina (*toponimo*)

vostro *p.* vás

voto *f.* objùba, obljàba

vulva *f.* 1 figa; 2 pìzda (*triviale*)

vuol dire *v.* čerèč

vuotare *v.* praznìt -int (*po- s- ve-*), (*pràznen, pràznu, pràzni/praznîta*)

vuotato *p.p.* pràznjen (*po- s- ve-*)

vuoto *a.* pràzan (*pràzna*)

Z

zaffo *m.* špinéu (*špinìela*)

zaino *m.* ruksàk (*ted.*)

zampillare *v.* curîa(*e*)t (*o- par- po- pod- pre- s- ve- za-*), (*curìn, cùru, cùr/curîta*)

zampillato *p.p.* cùrjen (*o- par- po- pod- pre- s- ve- za-*)

zampillo *m.* 1 cùrak (*cùrka*); 2

ščùrak (*ščùrka*)

zangola *f.* 1 dàžica; 2 pìnja

zappare *v.* špikjàt

Zappatocco *m.* Zapatòk (*loc. sing. Zapatòce*)

zappato *p.p.* špikjàn

zappa *f.* matika

zappetta *f.* matikca, matilca

zelante *a.* rád (*ràda*)

zeppo *p.p.* natùčen

zia *f.* 1 njànja (*familiare*); 2 tetà

zigolo giallo *m.* starnàd (*starnàda*)

zinco *m.* cìnac

zingara *f.* cigàna

zingaro *m.* cigàn

zinnia *m.* sudàd (*sudàda*)

zio *m.* 1 bàrba (*barb*), (*familiare*); 2 strìc

zitella *f.* sàmka, samica

zittire *v.* 1 pomučàt (*za-*), (*pomučìn,*

pomùču, pomùč/pomučìta o pomučàjta); **2** utìhint -nit (*utìhnen, utìhnu, utìhin/utìhinta*)

zizzania *f.* jùjka

zoccolare *v.* **1** kòšpat; **2** támpat

zoccoletto *m.* kòšpac

zoccoli *m.* **1** còkulni; **2** kòšpi

zoccolo di cavallo *f.* podková, potkóu, potkú (*podkovè*)

zoccolo *m.* **1** còkul (*còkulna*); **2** kòšp

zolfo *m.* šólfer (*šólferja*)

zolla *f.* grèba, grèpa

zoppicare (*da sciancato*) *v.* krémpat

zoppicare *v.* čotàt, čùotat (*po- ve-*

s-)

zoppo *a.* čùotast

zucca *m.* malòn, mulòn

zuccherare *v.* **1** cukeràt; **2** sladkìet (*tutti anche con: o- par- po- pod- pre- s- ve- za-*)

zuccherato *p.p.* **1** cukeràt; **2** sladkjén (*tutti anche con: o- par- po- pod- pre- s- ve- za-*)

zucchero *m.* cùúker (*cúkerja*)

zucchina *f.* zukìna

zufolo *f.* **1** piščìela, piščìela; **2** piščàlca